



HAZRETİ MUHAMMED NÛR-U MUHAMMED



İSMAIL

DİNÇER







İÇİNDEKİLER



GİRİŞ.....	5
HAZRETİ MUHAMMED'İN MAKAMI.....	13
HAZRETİ MUHAMMED'İN ŞEMÂİLİ.....	27
HAZRETİ MUHAMMED'İN HAYATI.....	39
HAZRETİ HATİCE.....	74
TEVHİD'İN BABASI İBRÂHİM.....	82
RESÛL VE NEBİLER BOYUTU.....	95
HAZRETİ MUHAMMED ÖNCESİ İSLÂM VAR MIYDI?.....	115
HAZRETİ MUHAMMED'İN İMANI, TEVHÎD HAKİKATİ ...	129
MİRÂÇ HAKİKATİ.....	152
VAHY HAKİKATİ.....	173
SALÂT HAKİKATİ.....	190
KÂBE HAKİKATİ.....	208
EZAN-I MUHAMMEDÎ.....	220
HAZRETİ MUHAMMED'İN İSLÂM AHLAKI.....	231
EHL-İ BEYT.....	250
HAZRETİ MUHAMMED'İN VASIFLARI.....	269
- Tevhid Vasfı	
- Tebliğ Vasfı	
- Ümmîlik Vasfı	
- Mü'minlik-Eminlik Vasfı	
- Rahmet-Şefkat Vasfı	
- Beşir Vasfı	
- Nezir Vasfı	
- Vedüd-Meveddet Vasfı	
- Sabır Vasfı	
- Hilm ve Edeb Vasfı	
- Adalet Vasfı	



- İyilik ve Yardım Vasfı
- Güzel ve Doğru Konuşma Vasfı
- Çevre Duyarlılığı Vasfı
- İhlâs ve Samimiyet Vasfı

HAZRETİ MUHAMMED OKUMA	
YAZMA BİLMİYOR MUYDU?	412
HAZRETİ MUHAMMED'İ KİMLER	
KADIN DÜŞKÜNÜ GÖSTERDİ	430
BEDİR-UHUD-HENDEK	439
HAZRETİ MUHAMMED'İN	
KÖLELİĞE KARŞI MÜCADELESİ	458
MEÂLLER HAZRETİ MUHAMMED'İN	
GÖNLÜNÜ YANSITIYOR MU?	474
VEDÂ HUTBELERİ.....	496
HAZRETİ MUHAMMED'İN EDEB DOLU SÖZLERİ	513
SON DEĞERLENDİRME	536





GİRİŞ



“Adı ne olsun?”

“Hamd ile ilgili olsun.”

Dedesi sordu, annesi Âmine cevap verdi.

Muhammed doğdu.

Adı Muhammed oldu.

Annesi istedi, Allah’ın Hamd boyutu duyulsun.

Oğlu Hamd üzere olsun.

Öyle de oldu.

Muhammed, Hamd üzere oldu.

Allah’ın nûru insanlığa duyuruldu.

Halkiyetin, Hakk’ın kendi tezahürü olduğu bildirildi.

Tüm varlığın sıfatlarla donatıldığı bildirildi.

Varlığın, denizin damlaları olduğu bildirildi.

Hakk ile Halk’ın ayrı olmadığı bildirildi.

Muhammed sırrının Halk sırrı olduğu bildirildi.

Halk sırrının Hamd sırrı olduğu bildirildi.

Hamd sırrının Muhammed olduğu bildirildi.

Annenin duası kabul oldu.

Ve Muhammed doğdu.

Muhammed, Hamd üzere oldu.

Muhammed, âlemlere rahmet oldu.

Annesi de gönül ehliydi.



Annesi de Kureyş kabilesindendi.

Annesi de Hazreti İbrâhîm'in yolu üzereydi.

Annesi de İlm-i Ledün yolunda idi.

Annesi de İlm-i Tevhîd ehliydi.

Yoksa "Oğlumun adı 'Hamd-Ahmed' ile ilgili olsun" diyebilir miydi?

Öyle bir anneden doğan, ancak Muhammed olabilirdi.

Öyle bir anneden doğan, ancak İlm-i Ledün Sultanı olabilirdi.

Anne de Baba da İlm-i Ledün yolunun erenlerindendi.

Gönül yolunun âşıklarıydı.

İbrâhîm'in milletindendi.

Gönüllerinde hakikatler tecelli edenlerdendi.

Muhammed, ancak böyle bir anne, babadan doğabilirdi.

Ve Muhammed böyle bir anne babadan doğdu.

Muhammed boşuna demedi; "ben tertemiz sulblerden geldim."

İşte bu kitâbımızda "Hazreti Muhammed - Nûr-u Muhammed" makamını anlamaya, anlatmaya gayret göstereceğiz.

Hazreti Muhammed kimdir?

Temsil ettiği makam nedir?

Nûr-u Muhammedî nedir?

Onun gönlü nasıldır?

Mücadelesindeki gaye nedir?

İnsanlığa sunduğu hakikat nedir?

Âlemlere rahmet olarak gönderilmek nedir?

Âlemlere beşir olarak gönderilmek nedir?

Âlemlere nezir olarak gönderilmek nedir?



Resûller, Nebîler boyutu nedir?

Bu kitâbımızda Hazreti Muhammed'in hayatını, mücadelesini, insanlığa sunduğu hakikati anlatmaya gayret göstereceğiz.

Hazreti Muhammed'in temsil ettiği makamı anlamaya çalışacağız.

Kur'ân'a göre "Muhammed" tanımlamasını anlamaya ve anlatmaya gayret göstereceğiz.

Resûl ve Nebî hakikatini anlamaya çalışacağız.

Tüm Kâmil insanlar, insanlığın huzuru ve barışı için mücadele etmiştir.

Onlar toplumda zulüm olmasın istemişlerdir.

Kimse kimseyi kandırmasın, kimsenin malına, ırzına, namusuna tasallut edilmesin istemişlerdir.

Onların gönüllerinde çağlayan rahmet duygusu, onların mücadelesinin merkezi olmuştur.

Onlar, gece gündüz durmadan insanlığın huzuru için koşmuşlardır.

Hazreti Muhammed'in temsil ettiği makam da "Hazret-Huzur" makamıdır.

Her varlık Allah'ın kendi hâliyetidir.

Her varlık her an Allah'a bağlıdır ve O'nun huzurunda durmaktadır.

Kâmil insanlar bu hakikati bildiklerinden dolayı, mücadeleleri bu ölçüde olmuştur.

Bu hakikati bilen kimseler, toplumda huzur oluşsun diye gayret gösterirler.

Allah hakikatini bilen kimse, O'nun hakikatlerine ârif olan kimse, kimseye hiçbir varlığa zerre kadar kötülük içinde olmaz.



Bir insan Allah'ın her an kendinde olduğunu bilirse, vücûdunun her zerresinin O'nun hakikatleriyle kaplanmış olduğunun idrakinde durursa asla kötü huylu olmaz.

Allah'a arif olamayan kimse ise kendi egosunda kalır, yaşamını kendi şahsi çıkarları içinde geçirir.

Allah hakikatine ârif olan insan her zaman Sâlih amelde olur, iyi haller sergiler.

Hakikatleri anlayamayan kimse ise ego içinde yaşar, kötü haller sergileyebilir.

Hakikatlere arif olan insan bilir ki, tüm varlığı tutan kudret tek kudrettir.

Bilir ki her varlık birbiriyle kardeştir.

Bilir ki tüm varlıktaki sıfatlar, nitelikler Allah'a aittir.

Bilir ki sûretler farklı olsa da tüm sûretleri tutan Zât birdir.

Bilir ki tüm kâlblerin atmasını sağlayan Zât birdir.

İşte bu idrake erişen kimse, zerre kadar zararlı haller içinde olamaz.

Hakikatleri anlayamayan kişi ise;

Hep çıkar peşinde koşar, makam-mevki peşinde koşar, insanlara çıkar için yaklaşır.

Kendini, inancını, ibadetini büyük görür, başkalarını küçük görür.

Hep dedikodu yapar, insanların eksiğini arar, gıybet eder, fesatlık eder.

İnsanları inançlarına göre ayırır, kendi gibi olmayanı eleştirir, hakir görür, cehennemlik görür.

İnsanlara kötü lakaplar takar, ayıbını arar, alay eder, hatalarını arar, ortalığa yayar.

Yâni kısacası Allah hakikatini anlayamayan, yaşamında hep zararlı haller içinde olur.



Anlayan, hiçbir kimseye ve hiçbir varlığa zerre kadar zarar veremez.

Kur'ân'da bu çok güzel açıklanmıştır.

Enfâl Sûresi 37: "Li yemîzallâhul habîse minet tayyibi ve yecalel habîse badahu alâ badın fe yerkumehu cemîan fe yecalehu fî cehennem ulâike humul hâsirûn."

Li yemize Allah	: İçin, ayırt etmek, ayıran, Allah,
El habise	: Kötü huylu, zararlı, tehlikeli, habis,
Min et tayyibi	: Temiz, temiz huylu olan, iyi olan, güzel hallerde olan,
Ve yecale el habis	: Kılar, yapar, kötü huylu,
Bada hu ala badın	: Onun bir kısmı, bazısı, bazısına,
Fe yerkume-hu cemian	: Öyle ki, üst üste, yığma, o, hepsi bir arada,
Fe yecale hu	: Böylece, kılar, yapar, eyler, onu,
Fi cehennem	: İçinde, yakıp yıkıcı, derin kuyu, cehaletin cehennemi,
Ulâike hum el hâsirûne	: İşte onlar, hüsrana uğrayan, kaybeden,

Meâli: "Temiz huylu olanla, kötü huylu olan; Allah'ın hakikatlerini anlayıp anlamadığına göre ayırt edilir. Onların bazısı bazısını kötü huylu yapar. Böylece o hâlde olanlar bir arada bulunur. İşte o kötü şeyler yapanlar, yakıp yıkıcı haller içindedirler. İşte hüsrana uğrayanlar onlardır."

İşte âyetle de belirtildiği gibi, Allah hakikatini anlayan iyi huylu olacaktır, Sâlih amelde olacaktır.

Ben egosunda kalan ise, kötü huylu olacaktır, kötü haller içine düşecektir.

İşte tüm Resûl, Nebî dediğimiz Kâmil insanlar topluma varoluşun ve var edenin hakikatini anlatmaya gayret göstermişlerdir.



Tüm varlığın birbiriyle kardeş olduğunu anlatmaya çalışmışlardır.

Toplumda zulüm olmasın, kan dökülmesin, kötülükler olmasın mücadelesini vermişlerdir.

Kur'ân hep bu öğütlerle doludur.

“Bir kişiyi öldüren herkesi öldürmüş gibidir.” Mâide Sûresi 32

“Allah bir câna kıymayı yasak etti.” İsrâ Sûresi 33

“Bir kişiyi yaşatan, tüm insanları yaşatmış gibidir.” Mâide Sûresi 32

“Kimsenin inancını alaya alma, hor görme.” Hucurât Sûresi 11

“Bölmek, öteki görmek, yargılamak, şeytanlıktır.” Mücadele Sûresi 19

“Müslüman kan dökmeyendir, kötülük yapamayan-dır.” Mâide Sûresi 3

Mâide Sûresi 2: “Yâ eyyuhâllezîne âmenû lâ tuhıllû şeâirallâhi veleş şehral harâme ve lâ hedye ve lâ kalâide ve lâ ammînel beytel harâme yebtegûne fadlan min rabbihim ve rıdvânâ ve izâ haleltum fastâdû ve lâ yecrimenne-kum şeneânu kavmin en saddûkum anil mescidil harâmi en tatedû ve teâvenû alel birri vet takva ve lâ teâvenû alel ismi vel udvâni vettekullâh innallâhe şedîdul akâbe.”

Meâli: “Ey iman edenler! Allah'ın tüm varlıktaki işaretlelerini yok saymayın. Ortaya çıkan kutsal olan şeyleri yok saymayın. Fedakârlıktan vazgeçmeyin. Gösteriş peşinde olmayın ve bulunduğunuz yerde fenalardan sakının. Rabbin hakikatlerini ve rızasını anlamak isteyenlere karşı güveninizi yok etmeyin. Uygun olduğunuzda artık hakikatleri bulmak için arayın, araştırın. Sizi ayartan o fena hallerinizi yok edin. Kutsal olan hakikatleri arayış yolunda size engel olanlardan uzak durun, haddi aşmayın. İyilikler



üzere yardımlaşın ve fenalardan sakının, ortak koşmayın. Kötülükler için yardımlaşmayın ve düşmanlık yapmayın. Fenalardan sakının Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah müşkülli hısla giderendir."

İşte âyette belirtildiği gibi, Hazreti Muhammed'in mücadelesi, tüm Resûl ve Nebîlerin mücadelesidir.

Âyette onların mücadelesi net bir şekilde ortaya konulmuştur.

"Varlığı okuyun, oradaki işaretleri takip edin."

"Fedakârlığın ne olduğunu anlayın, her zaman fedakârlık içinde olun."

"Asla gösteriş peşinde olmayın, sade yaşayın."

"Tüm kötü hallerden sakının."

"İnsanlara güven verin, o güveninizi koruyun."

"Gönlünüzü hakikatleri anlamaya uygun hale getirin ve hakikatleri anlamak için tefekkür içinde olun."

"İçinizde sizi ayartan şeytani duygu ve düşüncelerinizi kontrol edin, onların açığa çıkmasına izin vermeyin."

"Hakikat yolunda size engel olan her şeyden her kimseden uzak durun."

"Asla haddi aşmayın."

"İyilik üzere yardım edin."

"Asla kötülük üzere yardım etmeyin."

"Müşriklik nedir iyi anlayın."

"Allah'ı anlayın ve asla O'na ortak koşmayın."

"Hiç kimseye asla kötülük yapmayın."

"Her zaman Allah'a tevekkül içinde olun, tüm soruların cevabını O'nun ilminde arayın."

Ve Kur'ân'da onlarca ilmî ve edebî öğütler vardır.



İşte Hazreti Muhammed, insanlığa bu öğütleri hatırlatmak için gece gündüz koşmuştur.

Allah aşkıyla insanlık için insanlığa koşmuştur.

Zalimlik olmasın istemiştir.

Adalet ve hukuk üzere yaşanılın mücadelesini vermiştir.

Bunun için Hazreti Muhammed ve O'nun mücadelesi iyi anlaşılmalıdır.

Biz de bu kitâbımızda O'nu ve O'nun mücadelesini anlatmaya gayret göstereceğiz.

Eksiğimiz, hatamız olursa affola.

İsmail Dinçer



HAZRETİ MUHAMMED'İN MAKAMI



Öncelikle Hazreti Muhammed'in temsil ettiği makam iyi bilinmelidir.

Muhammed kelimesinin anlamı iyi bilinmelidir.

O'nun bulunduğu makam, "Nûr-u Muhammedî" makamıdır.

"Nûr-u Muhammedî" sırrı iyi bilinmelidir.

"Nûr-u Muhammedî" Muhammed'in nûru demektir.

Tüm Resûl ve Nebî dediğimiz Kâmil insanlar "Nûr-u Muhammedî" yolu üzere idiler.

İşte bu nûr sırrı iyi bilinmelidir.

Muhammed'in nûru Allah'ın nûrudur. (Nûr alâ nûr)

"Muhammed hakikati" ile "Hazreti Muhammed" ince-
liği iyi bilinmelidir.

"Muhammed" dediğimiz zaman, bu Allah'a ait olan
hamd ile alakalıdır.

Hazreti Muhammed dediğimiz zaman, bu 571-632 yıl-
ları arası yaşamış, Allah'ın hamd boyutunu insanlığa su-
nan, bir gönül insanı ile alakalıdır.

Hazreti Muhammed, "Nûr Makamı"nı yâni "Muham-
med Makamı"nı insanlığa duyurdu.

"Muhammed Makamı" tüm Resûl ve Nebîlerin cem ol-
duğu makamdır.



Tüm resûl ve nebiler Muhammed makamından süzlüp gelmiştir.

O'nun makamı, "Hamd" makamıdır.

O'nun makamı; Halk makamı, sıfatlar makamıdır.

O'nun makamı "Hazretül Cem" makamıdır.

Halk'da Hakk'a nazar etme makamıdır.

Hazreti Muhammed, her dâim Halk'da Hakk'a nazar ederek yaşardı.

Kesrette vahdeti görerek yaşardı.

Kesret Halk boyutudur.

Vahdet Hakk boyutudur.

Halk, Hakk birbirinden ayrı değildir.

Damlalar ve Deniz misali birdir.

Hazreti Muhammed'in makamı "Nûr" makamıdır.

Tüm Âlem, Allah'ın nûrundan süzlüp gelmiştir.

Nûr, resûl sırrıdır.

Rûh, üflenîştten açığa çıkış sırrıdır.

Beşer, nebiler sırrıdır, hakikatlerin bilgileri sırrıdır.

Allah'ın hakikatlerine ancak varlık boyutunda erişebiliriz.

Varlık, beşer boyutu, fenâ boyutu, ceset boyutudur.

Allah'a ait bilgiler, haberler, beşer boyutundan yâni varlık boyutundan sunulur.

Nebî, nebât kelimesi ile alakalıdır.

Nebî; haber getiren, haberi sunan, bilgileri sunan demektir.

Resûl; irsaliye eden, gönderen, açığa çıkartan demektir.

Tohum düşünelim;

Tohumun özünde ağaç vardır, ama görünmez.



Tohumun özünden ağacın adım adım zâhire gönderilmesindeki kuvve “resûl” sırrıdır.

Açığa çıkan ağaç ise “nebât” sırrıdır.

Ağaca ait tüm bilgilerin ağaçta bulunması ise “Nebî” sırrıdır.

Nûh Sûresi 17: “Vallâhu enbetekum minel ardı nebâtâ.”

Ve Allah enbete kum	: Allah, nebât, beni, yetiştirdi, yeşillendi, çıkardı, siz,
Min el ardı	: Yeryüzünde, topraktan, bedeninizden,
Nebaten	: Nebât, bitki, Nebî, haber sunan,

Meâli 1: “Allah sizi topraktan, bitki bitirir gibi çıkardı.”

Meâli 2: “Allah sizi bitki bitirir gibi açığa çıkardı, hakikatin bilgisini sizin bedeninizden sundu.”

İşte âyette, muhteşem bir ifadeyle bildirildiği gibi, insan bedeni “Nebî” boyutudur, insanın açığa çıkarılması “Resûl” boyutudur.

Hazreti Muhammed’in bu konu ile ilgili çarpıcı bir sözü vardır.

“Âdem, rûh ile ceset arasında iken ben resûl idim.”
(Tirmizi, Ahmed b. Hanbel, Buharî)

Her ne kadar bu söz çoğu araştırmacı tarafından kabul edilmese de bu sözün derinliği çok çarpıcıdır.

Ebu Hüreyre’den gelen olay şöyle aktarılır.

Ben Resûlullah’a “Siz ne zaman resûl oldunuz?” diye sordum.

Hazreti Muhammed şöyle cevap verdi; “Âdem rûh ile ceset arasında iken ben resûl idim” buyurdu.

Bu sözü Hazreti Muhammed’in makamını bilenler anlayacaklardır.

Hazreti Muhammed’in makamı “Nûr-Resûl” makamıdır.



Âdem'den maksat "Rûh" makamıdır.

"Nefahtu fîhi min rûhî." Hicr Sûresi 29

Ceset; beşer boyutudur, toprak boyutudur.

Rûhun üflenışıyle beşer açığa çıkar.

Rûh, nûr boyutundan süzülür gelir.

Allah'ın nûrundan rûhuna, rûhundan beşere olan akışla varlık açığa çıkar.

İşte Hazreti Muhammed'in bu sözü; "tüm varlık Allah'ın nûrundan açığa çıkar" anlamındadır.

Hazreti Muhammed'in makamı, nûr makamı olduğu için, henüz Âdem yok iken, yâni insan yok iken, yâni insan rûhdan beşere akar iken, Muhammed var idi.

Yâni Allah'ın nûru var idi.

O nûr, Resûl sırrı idi.

Resûl ve Nebî Allah'a ait boyutlardır.

Hazreti Muhammed'in temsil ettiği makam "Nûr-Resûl" makamıdır.

Hazreti Muhammed kendine resûl diyenlere açıklamalar yapardı.

Bir gün Hazreti Muhammed: "Ey insanlar! Ben kimim?" dedi.

Onlar: "Sen Rasûlullah'sın" dediler.

"Ben Muhammed b. Abdullâh b. Abdulmuttalib'im" buyurdular. (Ahmed b. Hanbel, a.g.e, IV/165-166)

İşte burada da görüleceği gibi o Abdullah'ın oğlu Muhammed'dir.

Resûl, Allah'a ait olan Halk oluşun makamıdır.

Bu Halk boyutuna da "Muhammed" denilir.

"Nûr-Resûl" makamı, Hazreti Muhammed'in insanlığa anlattığı Allah'a ait olan bir makamdır.



Nûr boyutu, Muhammed sırrıdır.

Nûr Sûresi 35: "Allâh nûrus semâvâtî vel ard."

Meâli: "Allah göklerin ve yerin nûrudur."

Nûr Sûresi 35: "Nûrun alâ nûr."

Meâli: "Nûr üzere nûrdur."

Bu âyette geçen, "nûr üzere nûr" iki nûrdan ilki, Allah'ın zâtına işaretler.

İkinci nûr, Allah'ın sıfatlarına işaretler.

Bu sıfatlar Halk boyutudur.

Allah'ın sıfatlarının nûru, Muhammed makamıdır.

Hazreti Muhammed'in temsil ettiği makam, Muhammed makamıdır.

Yâni, Hamd makamı, Halk makamı, sıfatlar makamı, ubudiyet, Hazret makamıdır.

Annesi, Muhammed'i dünyaya getirdiğinde, "oğlumun adı Hamd ile ilgili olsun" demiştir.

Dedesi bu istek üzere "Muhammed" ismini ona uygun görmüştür.

Bunun için "Nûrun alâ nûr" âyeti çok iyi düşünölmelidir.

Burada nûr kelimesi iki kez geçer.

İlk nûru deniz olarak düşünelim.

İkinci nûru, denizin damlaları olarak düşünelim.

İşte damlalar boyutu, her bir varlığın nûranî boyutudur.

İşte o damlalar boyutu Muhammed makamıdır.

Denizin bütönlüğü, Allah'ın zâtı makamıdır.

Tüm âlem Allah'ın zâtına bağlıdır.

Yâni tüm sıfatlar Allah'ın zâtına bağlıdır.

Cümle varlık Âdem makamından yâni rûhun üflenışinden açığa çıkar.



Varlık ceset olarak adlandırılmıştır.

Yâni her an değişim, erime içindedir.

İşte Hazreti Muhammed “Âdem rûh ile ceset arasında iken ben resûl idim” sözünü kendi şahsı için değil, Allah’ın nûru için söylemiştir.

O nûra işaret etmiştir.

Nûrdan rûha, rûhdan beşere-cesede olan akışa işaret etmiştir.

Rûhu, rüzgârın üflenışı gibi düşünelim.

Nûru ışığın derinliği gibi düşünelim.

Nûrdan süzülüp gelme, rûhu oluşturur.

Rûhun üflenışı beşeri varlığın oluşumunu ve işleyişini sağlar.

Varlık bir rûhun üflenişinden açığa çıkar.

Aynı rûhun üflenişinin devamı ile faaliyet halindedir.

Rûhun üflenışı enfüsten âfâka olan akış sırrıdır.

Enfüs iç âlemdir.

Âfâk dış âlemdir.

Enfüs tohumun özüdür, âfâk tohumdan açığa çıkan ağaçtır.

Enfüsten âfâka olan akış, varlığın açığa çıkış yolculuğudur.

Enfüste ne var ise açığa o çıkacaktır.

Tohumun özündeki henüz açığa çıkmamış ağacı düşünelim.

İşte o ağaç, tohumun özünde yâni tohumun enfüsünde nurânî bir boyutta durur.

Ne zaman oradan bir üfleniş olur ki o üflenişe rûhun üflenışı denilir.

O üflenişle ağaç açığa çıkmaya başlar.



O rûhun üflenîşiyle zamanı geldiğinde ağaca ait olan kök, filiz, dal, gövde, yapraklar, çiçekler, meyveler bir bir açığa çıkar.

İşte ruhun içinde ağaca ait nice âlemler vardır, bu âlemler bir bir kendini gösterir.

Açığa çıkan ağacın, matematiksel, fiziksel, kimyasal, biyolojik nice sırları, zamanı gelince ruhun üflenîşiyle bir bir açığa çıkar.

Enfüsten âfâka olan çıkış, enfüste olanın kendini göstermesidir.

Kendini gösteren beşeri âlemin içinde de görünmeyen nice âlem vardır.

Zahirde görünen her şey ruhun üflenîşiyle açığa çıkar.

Açığa çıkan her şeyde ruh üflenmeye devam eder.

Çünkü enfüsten âfâka çıkış her an devam eder.

Fussilet Sûresi 53: “Fîl âfâk ve fî enfusihim.”

Enfüste ne varsa âfâka o çıkacaktır.

Enfûs, Allah'ın evvel boyutudur.

Âfâk, Allah'ın zâhir boyutudur.

Hadîd Sûresi 3: “Hû el evvel, Hû el zâhir.”

İşte bu Kâinatta ve onda olan tüm varlık, enfüsten âfâka olan çıkış sırrıdır.

Kâinat; hiçlik âleminden nûr âlemine, nûr âleminden rûh âlemine, rûh âleminden nefis âlemine doğru açığa çıkmıştır ve hâlâ da çıkmaktadır.

Nefs âlemi; beşer boyutudur, bedenler boyutudur, nedenler boyutudur.

Rûhun üflenîşiyle olan açığa çıkış nefis boyutudur.

Tohumdan gelen üflenîşle oluşan ilk filiz, nefis âlemidir.

İşte o filiz, bu görünen ve görünmeyen âlemin kendisidir.



Onun için Kur'ân'da: "Halakakum min nefsin vâhidet."

Meâli: "Sizi tek nefsten var ettim" diye bildirilir. (Nisâ Sûresi 1)

Nisâ Sûresi 1: "Yâ eyyuhân nâsuttekû rabbekumullezî halakakum min nefsin vâhidetin ve halaka minhâ zevcehâ ve besse minhumâ ricâlen kesîran ve nisââ vettekûllâhellezî tesâelûne bihî vel erhâm İnnallâhe kâne aleykum rakîbâ."

Meâli: "Ey insanlar! Sizi vücûdlandırana karşı fenalardan sakının, ortak koşmayın. Ki O'dur sizi tek bir nefisten halkeden ve ondan eşler var eden ve onlardan birçok erkek ve kadın olarak çoğaltan. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Ki O'nun hakikatlerini anlamak için sorun arayın ve yakınlığı anlayın. Muhakkak ki Allah, sizdeki tüm tecellileri ile sizi sımsıkı tutandır."

İşte âyette de belirtildiği gibi bedenler boyutu nefis boyutudur.

Bedenleri sımsıkı kuşatan nûr boyutudur.

Nefs âlemi dediğimiz beşeri âlemdir.

Beşer dediğimiz âlem, rûhun ten elbisesi giymiş halidir.

Nûr elbisesinden rûh elbisesi, rûh elbisesinden nefis elbisesi tecelli eder.

Nefs; kişinin öz varlığıdır, bedenidir.

Bedeninin özü ise rûh boyutu, nûr boyutudur.

Kişinin hem beşer yönü, hem de enfûs yönü vardır.

Nedenler boyutu; varlığın yaratılışı, işleyişi, şekillen-işi, olayları, birbiriyle olan bağları boyutudur.

Niyâzî-i Mısırî ne güzel zevk etmiş.

"Beşer denen bu âlem senin sûretle şahsındır,

Hakîkatta hüviyette değilsin yâ Resûlallâh"

Varlık, nûrdan rûha, rûhdan nefse akarak açığa çıkar.

Beşeri âlemin nûr boyutu, Muhammed sırrıdır.



Muhammed; Hamd üzere olan demektir.
Tüm varlık Hamd üzeredir, yâni sıfatlarla kuşatılmıştır.
Tüm Resûl ve Nebîler kendilerindeki Muhammed kanalından yâni O nûrdan beslenmişlerdir.
O nurdan gelen kelâmı etmişlerdir.
O nûr Allah'ın Muhammed nûrudur.
Tüm Kâinattaki tüm varlığı tutan tek nûr Allah nûrudur.
Her varlıktaki nûra da Muhammed nûru adı verilir.
Onun için âyette "nûr üzere nûr" diye bildirilir.
Yâni her varlıktaki damla, nûru tutan tek nûr, Allah'ın nûrudur.
Göklerde ve yerde ne varsa her varlık o tek nûrun yansımasıdır.
Onun için âyette: "Allah göklerin ve yerin nûrudur" diye bildirilmiştir.
Yûnus Emre ne güzel zevk etmiş.
"Sûret topraktır diyeni, gönlüm kabul etmez anı,
Bu toprağın cevherini hazrete irgördüm ahî"
Hazret makamı; Muhammed makamıdır, nûr makamıdır, Halk makamıdır.
Halk'dan murad her varlıktaki damla nûrdur.
Yoksa beşer elbisesi giymiş varlığa Halk denmez, âhali denir.
Halk, nûrun damlalar boyutudur.
Onun için Yûnus Emre, bu toprağın nûrdan gelen bir yansıma olduğunu zevk etmiş, ilâhisini öyle yazmıştır.
Rûh, Allah'ın nûrundan süzülüp geldi.
Allah, kendi nûrundan rûhuna aktı.
Cümle varlık o rûhda gizli idi.
Tek rûhda bir idi.



Her bir varlığın rûhunun kaderi orada yazılı idi.
Her bir varlık neye göre şekillenecek belli idi.
İşte bu “Kader Sırrı” idi.
Gün gelip rûhdan her bir varlık süzülüp gelecek idi.
Cümle varlığın kaderi nûr kalemiyle yazılmış idi.
Allah kendi nûrundan halk edecek idi.
Halk oluş bir kadere göre tecelli edecek idi.
Her bir varlığın kaderi rûhda yazılı idi.
Her bir varlık bir kaderin fitratına göre şekillenecek idi.
Nasıl ki ağacın kaderi tohumun içinde gizli idi.
Her varlığın kaderi, rûhun özünde gizli idi.
Her bir varlığa şekil belirlendi, zaman belirlendi.
Her bir varlık kendine biçilen elbiseyi giyecek idi.
Her bir varlık ona belirlenen zamana uyacak idi.
İşte “Ecel-i Müsemma Sırrı” bu idi.
Her bir varlık açığa çıkış zamanını bekledi.
Her biri bir üflenışı bekledi.
Rûhun içinden rûhlar üflenecek idi.
Her varlığın rûhu rûhlar âleminde bir idi.
İşte “Âlem-i Ervah-Rûhlar Âlemi” sırrı bu idi.
Varlığın bedenleri rûhun derinliklerinde gizli idi.
Rûh, üflenişe hazırdı.
Her varlık bu üflenışten gelecekti.
Bu üflenişle şekillenecekti.
Bu üflenişle işleyecekti.

İsrâ Sûresi 85: “Ve yeselûneke anir rûh kulir rûhu min emri rabbî ve mâ ûtîtum minel ilmi illâ kalîlâ.”



An el ruh	: Rûhtan, rûh hakkında,
Kul el rûhu	: Söyle, de ki, rûh,
Min emr Rabbi	: İşleyiş, hüküm, Rabbimin, bedeninizin sahibinin,
Ve mâ utitum min el ilmi	: Şey, ne, verilecek, sunulacak, ilminden, bilgisinden,
İllâ kalîlâ	: Sadece, ancak, az, pek az, yavaş yavaş,

Meâli 1: “Sana rûh hakkında soruyorlar. De ki: Rûh Rabbimin işleyişidir ve o ilim hakkında sizler yavaş yavaş bileceksiniz.”

Meâli 2: “Rûh nedir diye sana sorarlar. De ki: Bedeninizin açığa çıkış ve işleyiş hakikatidir, sizler zaman içinde yavaş yavaş bileceksiniz.”

Rûh, tüm varlığın varoluş ve işleyiş hükümlerinin tecelli ettiği boyuttur.

Rûh, Allah’a aittir.

Allah kendi rûhundan nef eyledi, “halkoluş” başladı.

Nef nefese döndü.

Nefes cân buldu.

Cân, beşer elbisesi giymeye hazırlandı.

Cân, beşer denen nefis elbisesi giymeye hazırıldı.

“Kün fe yekûn” emriyle rûhun üflenışı başladı.

Enfüsten afâka yürüyüş başladı.

Tohumun içinden başlayan bir üflenişle...

Ağacın açığa çıktığı gibi...

Zamanı gelen varlık, bir bir açığa çıkmaya başladı.

Kendine uygun görülen elbiseyi giyindi.

İşte “Fıtratın Kaderi Sırrı” bu idi.

Allah kendi rûhundan üfledi.



Rûhundan üfleneler bir bir açığa çıkmaya başladı.

Hava, toprak, su, ateş, rûhdan süzüldü geldi.

İşte "Cemâtî Rûh" boyutu bu idi.

Cemâtî rûhdan rûh üflendi.

Çeşit çeşit bitkiler süzüldü geldi.

İşte "Nebâtî Rûh" boyutu bu idi.

Nebâtî rûhdan rûh üflendi.

Çeşit çeşit hayvanlar süzüldü geldi.

İşte "Hayvânî Rûh" boyutu bu idi.

Rûh üflenmeye devam etti.

Âdemoğlu o rûhdan süzüldü geldi.

Âdemoğlunda tüm mâhlûkatın rûhu cem olmuştu.

Âdemoğlu insan makamına erişti.

İnsan tüm mâhlûkatın sırrını taşıdı.

Rûhun son evladı olan İnsan doğdu.

İşte "İnsânî Rûh" boyutu bu idi.

İnsan anladı, Halk edilen Hakk'ın kendi idi.

Görünen O'nun tezâhürü idi.

Cümle mahlûkât O'nun Halk boyutu idi.

İnsan O'nun kendi idi.

Hicr Sûresi 29: "Nefahtu fîhi min rûhî."

Meâli: "Cümle varlığa rûhumdan üfledim."

Kamer Sûresi 49: "İnnâ kulle şey'in halaknâhu bi kader."

Meâli: "Bütün varlığa bir kader yazdım, ona göre halk ettim."

Ra'd Sûresi 2: "Eceli musemma."

Meâli: "Her varlığa belirlenmiş bir süre yazdım."

İşte Muhammed makamı, Allah'ın nûru makamıdır.

Hazreti Muhammed, o nûru insanlığa duyurdu.



Kur'ân'da başlı başına "Nûr Sûresi" bu hakikate işaret eder.

Nûr Sûresi 35: "Allâh nûrus semâvâtî vel ard meselu nûrihî ke mişkâtin fîhâ mısbâh el mısbâhu fî zucâceh ez zucâcetu ke ennehâ kevkebun durrîyyun, yûkadu min şeceratin mubâraкетин zeytûnetin lâ şarkîyetin ve lâ garbiyyetin, yekâdu zeytuhâ yudû ve lev lem temseshu nâr nûrun alâ nûr yehdillâhu li nûrihî men yeşâu ve yadribul-lâhul emsâle lin nâs vallâhu bi kulli şeyin alîm."

Meâli: "Allah göklerin ve yerin nûrudur. O'nun nûrunun misali; bir hücredeki kandil gibi, oradan ışık ışığını her an yansıtır, iç âlemden dış âleme parlayan bir yıldız gibi. Kutsal bir özden gelen, bir asliyetten haber verir gibi. Doğuda hiçbir şey olmasın ki ve batıda hiçbir şey olmasın ki o özdendir, ışığın yansıması ve hiçbir şey yoktur ki o nur ona temas etmesin. Nûr üzerine nûrdur. O nûru anlamak isteyen kimse için Allah bütün her şeyden yol gösterendir ve Allah insanlar için misaller sunar ve Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir."

Nûr Sûresi 36: "Fî buyûtin ezinallâhu en turfea ve yuzkere fîhesmuhu yusebbihu lehu fîhâ bil guduvvi vel âsâl."

Meâli: "Allah tüm sûret vücûdlarını tutandır. Tüm varlık O'nun zikrini ve O'nun yüceliklerini gösterir. O, tüm varlıkta işaretleriyle kendini gösterendir. O'na ait olan tecelliler, sabah ve akşam hiç durmadan tüm varlıkta devam edip gider."

İşte her varlıktaki nûr, Muhammedî nûrdur.

O nûr, Muhammed boyutudur.

Hazreti Muhammed'in temsil ettiği makam da budur.

Tüm Resûl ve Nebîler, Muhammed'in makamından doğarlar.

Muhammed'in nûrundan boyanırlar.



Kendi makamlarında, Muhammed'e işaret ederler.

O işaret nûra olan işarettir.

Her varlık kendi fitratını, Allah'ın nûrundan alır.

Allah'ın nûru sonsuzdur.

Allah'ın nûru âlemleri sarmıştır.

Hazreti Muhammed, 571 yılında Allah'ın nûrundan bedenlenmiş, 632 yılında ise Allah'ın nûruna rücû etmiştir.

Hayatını Allah'ın hakikatlerini anlatmak için geçirmiştir.

İnsanlık için geçirmiştir.

Gece gündüz insanlığın hayrı için mücadele etmiştir.

Âlemlere rahmet olarak açığa çıkmıştır.

Şimdi Hazreti Muhammed'i tanımaya çalışalım.



HAZRETİ MUHAMMED'İN ŞEMÂİLİ



Şemâil; dış görünüş, duygular ve davranışlar, amaç ve gayeler, giyim, kuşam, sosyal yaşantı, ikili ilişkiler, inanç ve ibadetler, ahlâki davranışları tanımlayan bir terimdir.

Hazreti Muhammed her insan gibi bir beşerdi.

Bir anne babadan dünyaya gelmişti.

Bir beden taşıyordu.

Bedeninin ihtiyaçları için koşan biriydi.

Sevinçleri de hüznüleri de yaşayan biriydi.

O da gönül taşıyan bir kimseydi.

Onun gönlü dâim Hakk ile meşgul idi.

Onun beşeri yönü ve ulvî yönü vardı.

Beşeri yönü dünyaya yönelikti.

Ulvi yönü varlığın özü olan Allah'a yönelikti.

O da her insan gibi ölümlüydü.

Ölümü hiç unutmadan yaşayan biri idi.

O tevâzu içinde "ben de beşerim, zaman zaman şaşarım" diyen, güzel bir gönül ehliydi.

O da bizler gibi şaşardı.

Ama bizler gibi şaşkın değildi.

Onun şaşması da rahmete kapı açardı, hikmete kapı açardı.

O insanlara hep beşer yönünü hatırlattı.



Fussilet Sûresi 6: “Kul innemâ ene beşerun mislukum.”

Meâli: “De ki doğrusu ben de sizin gibi bir beşerim.”

O, kendini asla yüceltmedi.

Her yerde her zaman Allah'ın yüceliğinden bahsetti.

Hazreti Ali, Onun şemâilini şöyle tarif etmiştir.

“Resûlullah, ne son derece uzun ne de son derece kısaydı.”

“O orta boyluydu.”

“Saçları, tam düz olmayıp, biraz kıvrımlıydı.”

“Şişman olmadığı gibi yüzü tamamen yuvarlak da değildi.

“Rengi kırmızıya çalan beyazdı.”

“Gözleri kara, kirpikleri uzundu.”

“Mafsal kemikleri ve omuzlarının arası iriydi.”

“Avuçları ve ayakları dolgundu.”

“Yürüdüğü vakit, yamaçta yürüyormuş gibi sağlam adımlar atardı.”

“Bir tarafa döndüğünde bütün vücûduyla dönerdi.”

“İki omuzu arasında resûl mührü vardı.”

“Zira O, Resûl ve Nebîlerin cemiydi.”

“Gönlü cömert ve aksanı en düzgün kişiydi.”

“Gayet yumuşak tabiatlı, muaşeretini de soylu idi.”

“Ansızın gören O'ndan çekinir, fakat tanıdıkça O'nu daha çok severdi.”

Kendisini tanımlayan kimse, “Ne O'ndan önce ne de O'ndan sonra asla bir benzerini görmedim.” derdi.

Evet, Hazreti Ali, Hazreti Muhammed'i böyle tarif etmişti.

Bir de Kur'ân'da onun tarifi vardı.



İyiliğe teşfik ederdi.
Kötülüğü men ederdi.
İyilik yapmaktan vazgeçmezdi.
Çevresine her dâim iyi davranırdı.
Her zaman güzel söz söyler ya da susardı.
Doğruluktan asla ayrılmazdı.
Her zaman her yerde sabırlı olurdu.
Her zaman her yerde tevazu, tenezzül içinde olurdu.
Olumlu ya da olumsuz şeylerde sabırlı olur, olayların
ardındaki hikmeti beklerdi.
Her alanda her zaman namuslu, adaletli, dürüst dav-
ranırdı.
Gücü yettiğinde hem beşeri hem de manevi olarak
yardım ederdi.
Verdiği sözü yerine getirirdi.
Güvenilirdi, “Muhammed’ül Emin” mahlasıyla anılırdı.
Yemekten önce, çalışmaya başlamadan önce besmele
ile başlardı.
Yemekten önce ve sonra ellerini yıkardı.
Yerde oturarak yemek yerdi.
Ayakta ve yürürken yiyip içmezdi.
Midesinin üçte birini yemeğe, üçte birini suya, üçte
birini de nefesine ayırırdı.
Acıkmadıkça yemez, tam doymadan sofradan kalkardı.
Tabağına yiyebileceği kadar yemek alır, tabağında ar-
tık bırakmazdı.
Yemeğe tuz ile başlar, yemeği tuz ile bitirirdi.
Günde iki öğün yerdi. Bir öğünde tek çeşit yemek yerdi.
Yemekten hemen sonra yatmazdı.



Şükür ehli idi.

Her zaman şükür içinde olurdu.

Sabır ehli idi.

Her zaman sabır içinde olurdu.

Tevekkül ehli idi, her zaman Allah'a tevekkül içinde olurdu.

Her yemeği Allah'ın rızkı bilir, bir yemeği canı çekiyorsa yerdi, çekmiyorsa yemezdi.

Yiyecek ve içecekleri çok sıcakken yemez ve içmez, biraz soğumasını beklerdi.

Tanıdığı tanımadığı herkese selam verirdi.

Çocuklara çok hürmet ederdi, onlara da her zaman selam verirdi.

Bir yere girerken, ya da bir yerden çıkarken selam verirdi.

Herkesle selamlaşırdı.

Kendisine birisi el uzattığında, karşısındaki kişi elini çekmedikçe o da elini çekmezdi.

Tane tane ve orta bir ses tonu ile konuşurdu.

Konuşurken önemli şeyleri üç defa tekrar ederdi.

Konuşmasına besmele ile başlar, "Sadakallahü'l-Azîm" der bitirirdi.

Kolay kolay öfkelenmezdi.

Şaka bile olsa yalan söylemezdi.

Davet edildiği yere gider, davet edilmediği yere gitmezdi.

Kimsenin kusurunu araştırmazdı.

Gıybet etmezdi, hasetlik etmezdi.

Cimrilik etmezdi, dünya malına esir olmazdı.



Kadınlara çok iyi davranırdı. Onlara güzel söz söyler ve onlarla ilmi sohbet ederdi, onları dinlerdi, onların fikirlerini önemserdi.

Kimseye yük olmazdı.

Kimseden bir şey istemez. Kendi ihtiyacını kendisi giderirdi. Kendi söküğünü bile kendisi dikerdi.

Hasta akraba, dost ve yakınlarını ziyaret ederdi. Onları teselli eder, onlara moral verir, onlara dua ederdi.

Hasta ziyaretini kısa tutardı. Hastaların hoş gitmeyecek hallerini başkalarına anlatmazdı.

Kendisinden bir şey istenildiğinde asla “Yok” demezdi.

İlmin her türlüşünün öğrenilmesini isterdi.

“İlim Çin’de de olsa alınız” derdi.

Birisi konuştuğunda onu dinler, sözünü kesmezdi.

Toplum içinde herhangi bir kişi ile fısıldaşarak konuşmazdı.

Yatmadan önce dişlerini misvakla temizler, uyanınca dişlerini yine misvaklardı.

Yetimleri, çocukları çok sever, onlara zaman ayırır, onlarla ilgilenirdi.

Ev işlerine yardım ederdi.

İşlerinde başkalarına danışır, fikir alışverişinde bulunurdu.

Bir hata görse, yumuşak bir dil ile hata yapanı uyarırdı.

Temiz ve helal olan şeylerden yer, şüpheli ve haram olan şeylerden uzak dururdu.

Müslümanların yabancı dil öğrenmesini öğütlerdi.

Zeyd bin Sabit’e Yahudi dilini okuyup yazmayı öğrenmesini öğütlemiştir.

Yeşillığe ve akan suya bakmaktan hoşlanırdı.



Ara sıra toprakta çıplak ayakla yürürdü.

Biri ona kötülük yapsa onu affeder, ona iyilik ile karşılık verirdi.

Birine bir şey anlatırken onun anlayışına göre yavaş yavaş anlatırdı.

Birgün biri geldi Hazreti Muhammed'e bir şey sordu.

Hazreti Muhammed ona tane tane anlattı.

Karşısındaki kişi; "anlamadım ya Muhammed!" dedi.

Hazreti Muhammed; "yok yok sen anlamadın değil, ben anlatamadım" dedi ve adama tekrar anlattı.

Adam yine; "yine anlamadım ya Muhammed!" dedi.

Hazreti Muhammed; "yok yok yine ben anlatamadım" dedi ve başka bir açıklama ile yine anlattı.

Bu durum üç defa tekrar etti.

Hazreti Muhammed her seferinde başka bir açıklama ile ince ince açıkladı.

Ve anlatılan adamın gönlüne uydu.

İşte Hazreti Muhammed, sorulan sorulara, saygı ve sevgi içinde, değişik yaklaşımlarla cevap verirdi.

Asla karşısındaki kimseyi anlamaz olarak görmezdi.

"Herkesin bir anlama derecesi vardır, ona göre anlatmak gerekir" derdi.

"Herkesin bir akli seviyesi vardır, insanların akli seviyesine göre konuşun" derdi.

Nisâ Sûresi 5: "Ve kûlû lehum kavlen marûfâ."

Meâli: "Onların anlayacağı bir şekilde söyleyin."

Kur'ân'da da belirtildiği gibi insanların anlayacağı bir şekilde, yavaş yavaş, tane tane konuşmak gerekiyordu.



Hazreti Muhammed'in en önemli özelliklerinden biri, insanlara bir âriflik içinde, onların akli seviyesine göre konuşmasıdır.

Karşısındaki kimsenin de kendisi gibi bir kul olduğunu bilerek konuşurdu.

Karşısındaki kimseyi asla küçümsemez, onun anlaması için çırpınırdı.

İsrâ Sûresi 53: "Ve kul li ibâdî yekûlûlletî hiye ahsen."

Meâli: "Deki: Kulluk şuuruyla hareket edin, güzel sözlerle konuşun."

İşte Hazreti Muhammed, kul olduğunu bilerek hareket ederdi.

Her varlığın kul olduğunu bilerek yaşardı.

Kur'ân'da da belirtildiği gibi, insanlara nice öğütler vermiştir.

Aklınızı kullanın.

Her zaman tefekkür içinde olun.

İlim öğrenin ve öğretin.

Varlığı canlı kitab bilin.

Bilmediğinizi bilenlere sorun.

Kin, nefret, kavga içinde olmayın.

Olumsuz duyguları içinizden atın.

Bağışlayıcı olun, küsmeyin.

Birbirinizi sevin, sevmeyi öğretin.

Zandan sakının, zâni olmayın.

Gıybet etmeyin, kimseyi çekiştirmeyin.

Eksik kusur aramayın.

İftira, yalan gibi şeytani duygulardan uzak durun.

Kibir, gurur, benlik içinde olmayın.

İsraf içinde olmayın, tutumlu olun.



Kaderi iyi bilin, gerekli tedbiri alın.

İlimden ayrılmayın, ilim üzere hareket edin.

Cana kıymayın, Allah onu haram etmiştir.

Riya içinde yâni gösteriş içinde olmayın.

İnsana zarar veren her şeyden uzak durun.

Kendinize fayda veren şeylere yönelin

Fahşa içinde olmayın.

Hasetlik, fesatlık, fitnelik içinde olmayın.

Kimseyi küçük görmeyin.

Kendinizi da asla büyük görmeyin.

Kendinizi, başkasından hayırlı görmeyin.

Kimseyle alay etmeyin.

Kimsenin inancını, ibadetini, giysilerini, kültürünü
kerih görmeyin.

Alnınızın teriyle kazanın, asla haram yemeyin.

İnsanların özelini araştırmayın.

İnsanları yargılamayın.

İnsanların hatalarını eksiklerini aramayın.

Kendi eksiğinizi arayın.

İnsanların güzel yönlerini görün.

Güzel yönlerini topluma duyurun.

Kimseyi hor görmeyin.

Hiç kimseyi dışlamayın.

Kimseyle alay etmeyin, kimseye yüz çevirmeyin.

Tevâzu ve tenezzül içinde olun.

Saygı ve sevgi içinde olun.

Sakın önyargılı olmayın, sakın burun bükmeyin.

Kimsenin inancını, ibadetini yargılamayın.

Kimsenin, milletini, geleneğini yargılamayın.



Kimsenin, kültürünü, adetlerini yargılamayın
Hiçbir varlığı küçümsemeyin, hiçbir varlığa abes bak-
mayın.

Kimseyi aşağılamayın, onun bedeninde de tecelli ede-
nin Allah olduğunu unutmayın.

İnsanların gafletini aramayın.

İnsanları cahil, avam görmeyin.

Kimseyi namaz kılıyor, kılmıyor diye ayırmayın.

Gönüllerin Allah ile bağını ancak Allah bilir.

Gönülleri Allah bilir, hiç unutmayın.

Hazreti Muhammed şöyle dedi: “Kâlbini açıp da bak-
tın mı? Kâlbini bilemezsin, ancak Allah bilir.”

İnsanları; bizden, bizden değil diye ayırmayın.

Kendini inanmış başkasını kâfir görmeyin.

Erkeği kadından üstün görmeyin, kadını yok saymayın.

Kadınları, başörtülü, başörtüsüz diye ayırmayın, baş-
ları, saçları yaratan Allah’a nazar edin.

Başın örtülü olup olmadığına değil, başı ve bedeni ya-
ratana bakın.

Bedendeki Hakk’a nazar edin.

Hakk’ın yüceliğini Halk edilenin varlığında görün.

Sûretlerde kalmayın, her varlığın sîretine bakın.

Dış yüzde kalmayın.

İç yüze bakın.

Gözleri kim yarattı, ona bakın.

Kulakları, saçları, kaşları kim yarattı ona bakın.

Dili, ağzı, dişleri, dudakları kim yarattı, ona bakın.

Bedeni kim yarattı, hücre hücre kim halk etti, ona bakın.

Eşyaya değil, hakikatine bakın.



Varlığa Hakk nazarıyla bakın.

Halk'ta Hakk'ı görün.

Kimsenin beynine bölücülük, ayrıştırma bilgileri ek-meyin.

Yargılamayın, alay etmeyin, dışlamayın, hor bakmayın.

Gıybet etmeyin, eksik gedik aramayın.

Hucurât Sûresi 11:

“Lâ yeshar, lâ telmizû, lâ tenâbezû, el fûsuk,”

“Kimseyi yargılama.”

“Kimseye alay etme, kimsenin ayıbını arama.”

“Kimseye hor bakma, kimseyi dışlama.”

“Fâsıklık yapma, bölücülük yapma.”

Hucurât Sûresi 12:

“Lâ tecessesû ve lâ yagteb.”

“Eksik gedik arama, gıybet etme.”

“Kimseyi çekiştirme.”

“Kimseyi dışlama.”

Evet, Hazreti Muhammed'in şemâilinden bunlar yan-sıyordu.

Onun duygu ve düşünceleri hep Allah ile dopdolu idi.

O Allah'ın layıkıyla anlaşılmasını istiyor, bu yolda bü-yük bir mücadele veriyordu.

Allah ve insan bağının anlaşılmasını isterdi.

Eşyanın hakikatinin anlaşılmasını istiyordu.

Duası da öyle değil miydi: “Allah'ım bana eşyanın ha-kikatini öğret.”

O, her varlığın Allah'ın kulu olduğunu ve asla Allah'tan ayrı olmadığını bildirirdi.

O, göklerde bir yerde olan Allah'ı anlatmadı.



Her varlığın özünde olan, varlığı Zâtı ve sıfatlarıyla kuşatan bir Allah'ı insanlara anlattı.

İnsanlara kendilerini bilmeyi tavsiye etti.

Hazreti Muhammed'e biri gelip sordu: "Ya Muhammed! Allah nedir, ben onu nasıl bilirim?"

Hazreti Muhammed de ona dedi: "Men arafe nefsehu-kendini bil."

Evet, her şey kendini bilmekle başlıyordu.

Kendini okunacak kitâb bilmekle başlıyordu.

İnsan her zaman; ben kimim, nasıl var oldum, nereden geldim, nereye gidiyorum gibi soruların cevabını aramalıdır.

İnsan görünen varlığın nasıl var olduğunu düşünmelidir.

Kendinin nasıl bedenlendiğini düşünmelidir.

Hazreti Muhammed, Hirâ dağına çekildi denilmesinin hikmeti iyi anlaşılmalıdır.

Hirâ; arayan, hakikate yönelen, meraka düşen demektir.

Hirâm; nûrlanmış, aydınlanmış, bilgeliğe ulaşmış, anlamına gelir.

Hirâm-Hirâ; yâni Hazreti Muhammed'in Hirâ'ya çekilmesi, yâni nûrlanması, nûra ulaşması yâni aydınlığa ulaşması da aynı anlamlar taşır.

Hirâ Dağının diğer adı Nûr Dağı'dır.

Her insanın beden şehri, onun hirâ dağıdır, nûr dağıdır.

İnsan vücûdu Allah'ın nûrudur.

İşte Hazreti Muhammed'in çekildiği hirâ dağı, kendi beden şehridir.

O, Allah ile orada buluşmuştur.

O, kendi vücûd hirâsında miraç etmiştir.

O, kendini okumuştur.

Kendi vücûd şehrinden akan vahiyle buluşmuştur.



Hakikatlere oradan erişmiştir.

Kendinden bir şey ortaya koymamıştır.

Varlığın özünden gelen Allah'ın hakikatlerini insanlığa sunmuştur.

Kendi vücûd şehrinde nice Allah'a ait olan makamlara erişmiştir.

O makamlardan nice hakikatleri insanlığa sunmuştur.

O'nun şemâili nûrdandır.

O'nun temsil ettiği makam nûr makamıdır.



HAZRETİ MUHAMMED'İN HAYATI



Hazreti Muhammed kimdir?
O'nu nasıl layıkıyla anlarız?
O'nun insanlara çağrısı neydi?
O'nun amacı, maksadı, gayreti neydi?
O hayatını nasıl geçirmiştir.
Onun sevgisi, aşkı, tevekkülü, teslimiyeti nasıldı?
İnsanlık için neler yapmıştır?
O'nu anlatmaya elbette kelimeler yetmez.
O'nu kısaca, anlayabildiğimiz kadarıyla anlatmaya
çalışalım.

Hazreti Muhammed de hepimiz gibi bir anneden babadan doğdu.

O da bizim gibi bir beşerdi.

O asla kendine üstünlük vasfetmedi.

Bu Kur'ân ile de sabittir.

Fussilet Sûresi 6: "Ene beşere misli kum-Ben de sizin gibi bir beşerim."

Âyetin açılımı şöyledir:

Fussilet Sûresi 6: "Kul innemâ ene beşerun mislukum yûhâ ileyye ennemâ ilâhukum ilâhun vâhidun festekîmû ileyhi vestagfirûh ve veylun lil müşrikîn."



Kul innema ene	: Anlat, de, söyle, ancak, sadece, ben de,
Beşerun mislikum	: Beşer, insan, varlık, sizin gibi, benzer, eş,
Yûhây ileyye	: Vahy, hayat veren, bildiren, bana, işte, olduğu,
Enne ma ilâhu-kum	: Olduğu, şey, ne, değil, ilâhi, var eden, siz,
Îlâhun vâhidun	: Var eden, ilah, bir, tek,
Fe istekîmû ileyhi	: Öyleyse, artık, ona yönelin,
Ve istagfirû hu	: İstiğfar, mağfiret, lütuflarıyla temizlenmek, o,
Ve veylun li el müşrikine	: Vah, yazık etmek, ortak koşan,

Meâli: “De ki: Ben de sadece sizin gibi bir beşerim. Bana da hayat veren, sizi de ve beni de var eden tek var edicidir. Bundan sonra O’na yönelin ve O’nun lütuflarıyla temizlenin ve ortak koşup kendinize yazık etmeyin.”

İşte âyette de görüldüğü gibi, Hazreti Muhammed, kendine yücelik verilmesine asla izin vermemiştir.

“Ben de sizin gibi bir beşerim, kuru ekmek yiyen bir ananın çocuğuyum, sizden asla üstünlüğüm yoktur.” (İbn-i Mâce, Et’ime, 30; Hâkim, III)

“Hristiyanların İsa İbn Meryem’i övdükleri gibi beni övmeyin. Ben sadece bir kulum. Siz, Allah’ın kulu ve Rasûlü deyin.” (Buharî, Sahih, IV/204, VIII/210; Müslim, Sahih, kitâbu’l-kader, bab: 7; Abdur-rezzak Mûsânef, 19757, Beyhakî, Delailu’n-Nubuvve, V/498; Ahmed, Musned, I/23, 24; Tir-mizî, Şemail, 172.)

“Korkma rahat ol. Ben kral değilim. Ben ancak Ku-reyş’ten kurutulmuş et yiyen bir kadının oğluyum.” dedi. (Hakim, Müstedrek, H/4366; Hatib, Tarih, VI/277, 279; Ze-bîdî, İthafu’s-Sadeti1!-Muttakîn, VI1/142; Heysemî, Mec-mau’z-Zevaid, IX/20.)



Görüldüğü gibi Hazreti Muhammed asla kendine yücelik veren sözler etmemiştir.

O, tüm varlığın aynı derecede olduğunu anlatmaya gayret göstermiştir.

Tüm varlığın birbiriyle kardeş olduğunu anlatmaya çalışmıştır.

“Ekber olan Allah’tır” mücadelesini insanlığa sunmuştur.

Bunun için günde 30 defa okunan “Allah-ü Ekber” sözünü Ezana koymuştur.

Hazreti Muhammed’in aile silsilesi şöyledir:

Hazreti Muhammed, Hazreti İbrâhîm ve oğlu Hazreti İsmâîl’in soyundan gelir.

20 Nisan (12 Rebiyülevvel) 571’de Mekke’de doğduğu bildirilir.

8 Haziran 632 yılında Medine’de vefat ettiği bildirilir.

Yaşadığı dönemdeki toplum da Allah’a inanıyor, ibadetlerini yerine getiriyordu.

Peki, Hazreti Muhammed ne dedi de toplumu ondan rahatsız oldu?

Neden onu Mekke’de istemediler?

Sunduğu hakikatler Mekke’de dini alandan para kazananları tedirgin edince, onu öldürmek istemişlerdir.

Bundan dolayı 21 Haziran 622 yılında Hazreti Hatice’nin akrabalarının daveti üzerine Medine’ye göç etmiştir.

Son 10 yılını Medine’de geçirmiştir, Medine’de vefat etmiştir.

Hazreti Muhammed’in tespit edilen soyu şöyledir.

Muhammed b. Abdullah, b. Abdulmuttalib (Şeybe) b. Hâşim, b. Abdimenâf, b. Kusay, b. Kilâb, b. Mürre, b. Kâ’b, b. Lüey, b. Gâlib, b. Fihr (Kureyş), b. Mâlik, b. Nadr,



b. Kinâne, b. Huzeyme, b. Müdrike, b. İlyâs, b. Mudar, b. Nizâr, b. Maad, b. Adnân.(İbni Hişam-Taberi)

Bu soy kütüğü Hazreti İsmâil ve Hazreti İbrâhîm'e dayanır diye bilinir.

Babası Hazreti Abdullah'tır, annesi Hazreti Âmine'dir.

Hazreti Muhammed'in babasının künyesi Ebû Kusem, Ebû Muhammed veya Ebû Ahmed'dir.

Babası, Sâsânî Hükümdarı Nûşîrevân'ın saltanatının 24. yılında doğmuştur.

Annesi Fâtıma bint Amr'dır.

Abdullah, Âmine ile evlenmiş ve evlendikten kısa bir süre sonra da vefat etmiştir.

Hazreti Muhammed, Hazreti Abdullah ile Hazreti Âmine'nin tek çocuğudur.

Hazreti Âmine, Hazreti Abdullah vefat ettikten sonra bir daha evlenmemiştir. (Belâzürî, Ensâbü'l-esrâf, s. 91)

Hazreti Âmine, Muhammed'e yaklaşık 6 aylık hamile iken eşi Abdullah vefat etmiştir.

Muhammed, babası vefat ettikten yaklaşık 3 ay sonra doğmuştur.

Adını annesi Âmine koymuştur.

Abdulttalib, Âmine'ye; "çocuğun adı ne olsun" diye sormuştur.

Âmine de; "hamd-ahmed ile ilgili olsun" demiştir.

Abdulttalib, torununun adını soranlara: "Hamd esmasıyla şeref lensin, adı Muhammed olsun, göklerin ve yerin Allah'ın nûruyla döşendiğini insanlığa anlatsın" demiştir.

Hamd, Ahmed, Muhammed, Mahmud birbirine bağlı kelimelerdir.

Hazreti Muhammed'in insanlığa sunduğu makam "Hamd-Muhammed" makamıdır.



Muhammed, Hamd üzere olan demektir.

Hamd, varlıkta olan Allah'ın sıfatları boyutudur.

Allah'ın halkiyet boyutudur.

Allah'ın nûru boyutudur.

Hazreti Muhammed doğduktan sonra, belli bir süre annesi Âmine emzirmiştir.

Daha sonra, amcası Abdulaziz'in evinde çalışan bir kadının olan Süveybe tarafından da belli bir süre emzirilmiştir.

Hazreti Muhammed, Süveybe'yi de annesi olarak kabul etmiştir.

Ona her zaman sevgiyle koşmuş, onu her zaman sevgiyle anmıştır.

“Benim üzerimde emeği büyüktür” demiştir.

Daha sonra Hazreti Muhammed, sütannesi olacak olan Halîme'ye emanet edildi. (İbnü'l-Esir, el-Kâmil)

Halîme, halim, yumuşak huylu, şefkat dolu, merhamet dolu olan biridir.

Hazreti Muhammed'in yetişmesinde büyük katkısı oldu.

Hazreti Muhammed, Halîme'nin yanında 4 yıl kalır.

4 yıl sonra, annesi Âmine'ye teslim edilir.

Hazreti Muhammed, her zaman Halîme'yi “anacığım” diye anmış, Halîme'yi ziyaret ettiğinde “anacığım” diye ona hitap etmiştir.

Belli ki Halîme, Hazreti Muhammed'i ilim ve edeb yolunda olması için onu çok güzel yetiştirmiştir.

Sütannelik konusu iyi bilinmelidir.

Hâlîme Kâmil bir insandır.

Hâlîme, Hevâzin kabilesinin Sa'd b. Bekir koluna mensuptur.



Mekkeli aileler, küçük yaşta çocuklarının iyi gelişmesi için, fasih Arapça'yı öğrenmeleri için bedevî kabilelerden bir sütanneye verirlerdi.

Sütannelikten maksat, çocukların Bilge kimselere verilmesidir.

Bilge kimseler, çocukların her yönden gelişmesi için gayret ederlerdi.

Aileler, eskiden beri bir gelenek olarak gelen ve birçok toplumda görülen, çocuklarının iyi yetiştirilmesi için Bilgelere emanet ederlerdi.

Bu Bilgelere o dönemlerde "Sütanneleri" denilmiştir.

İşte Hâlîme de Tevhîd inancında olan Hânîf bir kimse idi.

Hazreti Muhammed'in yetişmesinde gayret göstermiştir.

Hazreti Muhammed hayatı boyunca Halîme'yi unutmamıştır.

Hazreti Muhammed Halîme'nin yanında 4 yıl kaldığına göre bu normal bir sütanneliği değildir.

Bilge bir kişide yetişmesi içindir..

Çünkü Hazreti Muhammed'i öz annesi Âmine ve amcasının yanında çalışan Süveybe emzirmiştir.

Halîme sütannesi demek, Bilge annesi demektir.

Hazreti Muhammed 6 yaşında iken annesi Âmine vefat etmiştir.

Annesi Âmine, Medine'ye yakın Ebva köyünde bekâ yolculuğuna uğurlanmıştır.

Annesinin ölümünden sonra Muhammed'i dedesi Abdülmuttalib himayesi altına aldı.

Sekiz yaşına kadar Muhammed'e dedesi Abdülmuttalib baktı ve yetiştirdi.

Abdülmuttalib seksen yaşlarında vefat etti.



Abdulmuttalib, ölümünden önce torununun himayesi görevini, oğlu yâni Hazreti Muhammed'in amcası olan Ebu Tâlib'e bırakmıştır.

Ebu Tâlib'in eşi Fatıma, Hazreti Muhammed'i öz oğulları gibi kabul etmiş ve ona ana kucağını açmıştır.

Hazreti Muhammed, Fatıma anaya da "anam" demiştir.

Hazreti Muhammed, Âmine'ye, Süveybe'ye, Hâlime'ye, Fatıma'ya "anacım" diye hitap etmiş, dördünü de annesi kabul etmiştir, dördünün de onun yetişmesindeki emeklerini hiç unutmamıştır.

Dört kadın da dönemin Kâmil insanlarındandır.

Hazreti Muhammed ; "Dört anamın da benim üzerimde emeği çoktur" diye söylemiştir.

Ebu Tâlib de çok hoş görülü, merhamet sahibi olan biridir.

Çevresinde olan her inanca saygılı davranmış, onları kucaklamış, onlara sofrasını açmıştır.

Hazreti Muhammed'in gelişmesinde Ebu Tâlib'in katkısı büyüktür.

Hazreti Muhammed'in hayatı ile ilgili küçük yaşlarına ait bilgi pek yoktur.

Lakin şu bir gerçektir ki amcasının yanında büyümüş, onunla ticarete gitmiştir.

Bu ticaret yolculuğunda çok şeyler öğrenmiştir.

Hem ticaret ile ilgili incelikleri öğrenmiştir.

Hem de gittiği beldelerde bulunan bilgelere, ilmi bilgiler öğrendiği muhakkaktır.

Keşke tarihi kayıtlar olsaydı, bilgilerle neler konuşuldu öğrenebilseydik.

Ama o tefekkür ehlinin, neler konuştuğunu tahmin etmek zor değildir.



Tanıştığı bilge kimselerle, muhakkak ki varlığın yaratılışının ilmi değerleri konuşulmuştur.

Onlara sorular sormuş, onları tüm samimiyetiyle dinlemiştir.

Kur'ân'da birçok âyette "sormaz mısınız?" diye bildirildiğine göre, Hazreti Muhammed'in de çevresindeki Kâmil insanlara hakikat ile ilgili sorular sorduğu muhakkaktır.

Hazreti Muhammed, sekiz yaşlarından yirmi beş yaşına kadar amcası Ebû Tâlib'in himayesinde kaldı.

Ebû Tâlip de baba ailesi gibi ticaret yapıyordu.

Her gittiği yere Hazreti Muhammed'i de götürüyordu.

Hazreti Muhammed, birçok beldeye ticaret için gitmiştir.

Gittiği yerlerde dostluklar kurmuştur.

Kendini sevdirmiştir, güvendirmiştir.

Bunlardan biri Habeş Kralı Necaşi'dir.

Hatta ileriki yıllarda Hazreti Muhammed ve yakınlarına zulmedilince, Hazreti Muhammed amcasının oğlu Hazreti Tayyar'ın önderliğindeki bir grubu Habeşistan Kralına göndermiştir.

Ve Krala bir mektup yazmıştır.

Mektubun bir kısmı şöyledir: "...Amca tarafımdan yeğenim olan Ca'fer'i, beraberinde az sayıda bir Müslüman heyetiyle birlikte sana doğru hemen yola çıkarıyorum. O sana varır varmaz taşıdığın boş ve faydasız gurur ve azameti bir kenara koyup onlara misafirperverlik göster." (Hamidullah, a.g.e, I/297.)

Buradan da anlaşılacağı gibi Hazreti Muhammed'in Habeş Kralı ile samimiyeti vardı.

Ve bizzat kendisi mektup yazmıştı.

Buradan da anlaşılacağı gibi Hazreti Muhammed okuma yazma biliyordu.



Hazreti Muhammed'in birçok beldeye yaptığı ticaret yolculuğu sayesinde tanıştığı insanlar, Muhammed'in yetişmesinde katkılar sağlıyordu.

Hazreti Muhammed hem ticareti öğreniyor, hem de inançlar boyutunu öğreniyordu.

Hazreti Muhammed'in çobanlık yaptığı da bilinir.

Bu, yüksek bir ihtimalle, dedesine ve amcalarına ait olan develere bakmasıdır.

Hazreti Muhammed ticaret hayatında çalışkanlığı ve dürüstlüğü ile tanınır olmuştur.

Ticaret hayatında, insanlara olan sevgi dolu davranışı gitgide duyulur olmuştur.

Ticaretin en ince noktalarını öğreniyor, aynı zamanda çevresinde olan ihtiyaç sahiplerine de yardım ediyordu.

Hazreti Muhammed dini alanı da yüksek bir heyecanla araştırıyordu.

Birçok kişiyi dinliyor, onlardan birçok şeyi öğreniyordu.

Bunu Kur'ân'dan öğreniyoruz.

Nahl Sûresi 103: "Ve lekad nalemu ennehum yekûlûne innemâ yuallimuhu beşer lisânullezî yulhîdûne ileyhi acemiyyun ve hâzâ lisânun arabîyyun mubîn."

Meâli: "Gerçek şu ki, ilmin sahibi Biziz. Onlar; 'o, yabancı olan birine yöneliyor, onunla konuşuyor, bir insan ona öğretiyor', diyorlar. Bu kâinat kitâbı apaçık anlaşılır bir lisan üzeredir."

Hazreti Muhammed, Kur'ân'da da açıklandığı gibi, insanlardan birçok hakikati öğreniyordu.

Hazreti Muhammed'in esinlendiği kimselerden bilinen isimler şunlardır.

- Tüm aile bireyleri

- Vakara b. Nefel



- Hazreti Hatice
- Bahira
- Abdullah b.Selam
- Selmân-i Fârisi
- Yemenli Rahman
- Yesar-i Rûmi
- Cebr-i Rûmi
- İranlı Yesr ve Havr
- Yunanlı Bel'âm
- Ali Karani

Hazreti Muhammed, çevresindeki tüm Bilge insanlardan esinlenmiştir.

Onlardan ilimler öğrenmiş ve bu konuda kendini çok geliştirmiştir.

Hazreti Muhammed, Ali Karani için "Rabbimin kokusu Yemen'den geliyor" demiştir.

Ali Karani kimdir?

Ali Karani, Veysel Karani'nin amcası ya da babası olarak bilinir.

Ali Karani, devrin Mürşid-i Kâmillerinden biridir.

İlm-i Tevhîd erenlerindendir.

Hazreti Muhammed'in, Ali Karani için "öğretmenim" dediği bildirilir.

"Rabbimin kokusu" öğretmenimin kokusu demektir.

Hazreti Muhammed, birçok kişiden bilgiler edinmiştir, insanları dinlemiş, onları anlamaya çalışmıştır, bağlı oldukları inançları, ibadetleri tanımaya çalışmıştır.

Hazreti Muhammed'in gönlü insanları asla yargılama içinde değildi.

Hep anlama, tanıma heyecanı içindeydi.



Biriyle karşılaştı, ondan bir şeyler öğrenme heyecanı içindeydi.

Bir kitap eline geçse, onu okuma öğrenme içindeydi.

Ama onun asıl okuduğu, öğrendiği yer varlığın kendisidir.

Esinlendiği tüm kişiler, onu kendine ve varlığa yönlendirmişlerdir.

Esinlendiği kimselerden biri de Bahira'dır.

Bahira, Hazreti Muhammed'in hayatında sohbet ettiği kimselerden biridir.

Hazreti Muhammed amcası Ebu Talib ile ticarete çıktığında, Suriye'de Bahira ile görüştüğü kayıtlarda vardır. (İbn-i İshâk, s. 54-55; İbn-i Sa'd, I, 153-155; Tirmizî, Menâkıb, 3)

Bahira'nın sorduğu sorulara, çok güzel cevaplar veren Hazreti Muhammed, Bahira'yı etkilemiştir.

Bahira'nın adı "Bahr" esmasından gelir.

Bahr; derya, deniz, bilge kimse demektir.

Bahira, Hristiyan bir rahip diye bilinir.

O da Kâmil bir insandır.

İbn Hacer, İbn Mende ve onu takip eden Ebü Nuaym el-İsfahânî, Bahira'yı sahâbî kabul ederler.

Hazreti Muhammed ile Bahira'nın karşılıklı sohbet ettikleri kayıtlara geçmiştir.

Hazreti Muhammed'in gönlü hakikat yolunda olduğundan dolayı, Bahira ona çok önem vermiştir.

Bahira'nın Hazreti Muhammed'e sorduğu sorulardan biri şöyledir.

Bahira; "Uyur musun?"

İlk anda düşünüldüğünde ters gibi geliyor.



İnsan uyumaz mı, elbette uyur.

Ama burada sorulan soru çok anlamlıdır.

Hazreti Muhammed'in cevabı bir makam üzeredir ve çok çarpıcıdır.

Hazreti Muhammed; "Gözlerim uyur, kâlbim uyumaz."

Bu cevap Allah'ın zikrine işarettir.

Allah bedenlerde her an zikriyle Zâkir olandır ve uyuması, uyuklaması yoktur.

Bakara Sûresi 255: "Lâ nevm-uyuması yoktur."

Hazreti Muhammed şöyle demek istemiştir.

"Ben uyurum, ama bende olan Allah uyumaz."

"Gözlerim kapanır, bedenim dinlenir, ama Allah'ın uyuması, dinlenmesi yoktur."

O her an her bedende, her varlıkta Zâkir olandır.

Hazreti Muhammed Bahira'ya "Zâkir-Zikir" hakikatini dile getirmiştir.

Nedir "Zâkir-Zikir" hakikati?

Varoluş bir titreşim ile başladı.

Titreşim bir frekansa dönüştü.

Ki buna "Zikir-Zâkir" diyoruz.

Her şey bir özde gizliydi.

Zamanı gelince içten dışa bir akış başladı.

Enfüsten âfâka çıkış başladı.

Tohumda ne yazılı ise, o açığa çıkacak idi.

Yâni özde ne varsa değişmeden aynısıyla O açığa çıkacak idi.

Ki bu "A'yân-ı Sâbite" hakikati idi.

Açığa çıkış bir titreşimle olacak idi.



Titreşim Levh-i Mahfûz'da ne varsa adım adım açığa çıkışı başlattı.

Ki buna kaderin açılımı diyoruz.

Kaderin açılımı tecellileri meydan getirdi.

Tecelliler varlığın hareketliliğini başlattı.

İşte bu "Fiil-Fâil" hakikati idi.

Fiil sıfatlara aktı, yâni filizden dallar, yapraklar, çiçekler açığa çıktı.

Ki buna "Sıfat-Mevsûf" boyutu diyoruz.

Sıfatlar birleşti, bedenler oluştu.

Bedenleri tutan ilâhi kudrete "Vücûd" denildi.

İşte tüm bunlar ilâhi bir titreşimle başlayan yaratılışın sırrı idi.

Yaratılış, Yaratan'dan ayrı değildi.

Her şey özde olanın açığa çıkışı idi.

O öz kendini zâhir eyledi.

Tüm âlem bir titreşim içinde idi.

Açığa çıkış ilâhi bir akış idi.

Her varlık ilâhi bir akıştan zamanı gelince süzüldü geldi.

Kader ne ise o tecelli etti.

Yazanın yazılımı bir titreşimle tecelli etti.

Bir damla su, bitkiler, hayvanlar, her şey bir kaderin yazılımı idi.

Tüm âlem her an bir titreşim içinde, bir hareketlilik içinde idi.

Bitkiler, hayvanlar, insanlar hepsi bir titreşimle birbirine bağlı idi.

Bir tohum düşünelim.

Tohumda titreşim oldu, filiz açığa çıktı.



Filizde titreşim oldu, yapraklar dallar açığa çıktı.

Bu böyle devam etti gitti.

Tüm âlem ilâhi bir frekansın titreşimi içinde idi.

İşte “Zikrullah” sırrı bu idi.

Her şey bir Zikrullahla başladı, zikrullahla akıp gitti.

Zikrin sahibi Zâkir idi.

Zâkir Allah idi.

Zuhruf Sûresi 44: “Ve innehu le zikrun-her şey elbette zikirden açığa çıkar.”

Hicr Sûresi 9: “İnnâ nahnu nezzelnez zikre ve innâ lehu le hâfizûn”

Meâli: “Her şey zikrimizle açığa çıkar ve zikrimizle muhafaza edilir.”

İşte Hazreti Muhammed, atası İbrâhîm’in yolu olan “İlm-i Tevhîd” yolu ile yetişiyordu.

İlm-i Tevhîd eğitimi, Allah hakikatının layıkıyla bilineceği bir eğitimidir.

İbrâhîm yolu Tevhîd yoludur.

Hazreti İbrâhîm’den gelen İlm-i Tevhîd yolu, Hazreti Muhammed’in yoludur.

Hazreti Muhammed’in silsilesi Hazreti İbrâhîm’den geliyordu.

Hazreti İbrâhîm “Hanif” idi, Tevhîd ehli idi.

Hazreti Muhammed hep ilim irfan ehli olan nesillerden süzülüp gelmiştir.

“Ben tertemiz sulblerden süzülüp geldim.” (Beyhaki Sunenu’l-Kubra)

“Ben, babam İbrâhîm’in duâsıyım...” (İbni Hişâm, Sîre: 1/175; Taberî, Tarih: 2/128.)



“Ben devirden devire, (nesilden nesile, âileden âileye) seçilerek intikal eden Âdemoğulları soylarının en temizinden naklolundum, sonunda içinde bulunduğum ‘Hâşimoğulları’ âilesinden neş’et ettim.”

“Allah, İbrâhîmoğullarından İsmâil’i, İsmâiloğullarından Kinâneoğullarını, Kinâneoğullarından da Kureys’i, Kureys’ten de Beni Hâşim’i, Benî Hâşim’den de beni halk etmiştir.” (İbni Sa’d, Tabakât: 1/20. Müslim: 7/58)

İnanç gruplarının anlattığı gibi, dedesi, babası, amcası asla inkâr ehli değil idi.

Hepsi İslâm üzere yaşıyorlardı.

Öncelikle “İslâm nedir?” iyi bilinmelidir.

İslâm, Hazreti Muhammed ile mi başladı, yoksa Âdem’den beri var mıdır?

Bunu, kitâbımızda olan “Hazreti Muhammed Öncesi İslâm Var Mıydı?” bölümümüzde inceleyebilirsiniz.

Hazreti Muhammed zamanında insanlar bir olan Allah’a inanıyorlardı, ibadetleri vardı.

Kur’ân’ı dikkatlice incelediğimizde anlıyoruz ki, Hazreti Muhammed öncesi Arap toplumunda, Allah inancı ve ibadetler, bugünkü İslâm toplumundakiyle hemen hemen aynıdır.

Kur’ân’ı incelediğimizde Mekkeli müşriklerin;

Allah’a inançları vardır. Zuhruf Sûresi 9, Ankebût Sûresi 63

Kitâba inanırlar. Nisâ Sûresi 153

Meleklerle inanırlar. Furkân Sûresi 7

Resûl’lere inanırlar. Furkân Sûresi 7

Ahirete inanırlar. Furkân Sûresi 8

Kadere inanırlar. En’âm Sûresi 148



Ankebût Sûresi 63: “Eğer onlara; gökten yağmuru indiren, böylece topraktan hayat veren, sonra da oradan nutfeler çıkaran kimdir, diye sorsan, elbette Allah derler.”

Nisâ Sûresi 153: “Senden Ulvî Âlem’den bir kitap getirmeni isterler.”

Furkân Sûresi 7: “Dediler ki: Bu nasıl bir resûl? Yemek yiyor, çarşılarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilseydi ya.”

Furkân Sûresi 8: “Ya da devamlı oradan besleneceği cenneti.”

En’âm Sûresi 148: “Ortak koşan kimseler derler ki: Eğer Allah isteseydi, biz ve atalarımız ortak koşanlardan olmazdık.”

Mekkeli müşriklerde, bugünün toplumunda görülen, imanının şartları dediğimiz konulara rastlıyoruz.

Hazreti Muhammed’in Allah’tan ve niteliklerinden bahsetmesini hiçbiri yadırgamadı.

Çünkü kendilerinin bildiği şeyleri söylüyordu Hazreti Muhammed.

Peki, Mekkeli müşrikler neden Hazreti Muhammed’e karşı çıktılar?

Neden onu dinler gibi yaptılar ama kabul etmediler?

Söylemler aynıydı, ama anlayışlar aynı değildi.

Zuhruf Sûresi 9: “Ve le in seeltehum men halakas semâvâtî vel arda le yekûlunne halakahunnel azîzul âlîm.”

Meâli: “Onlara sorsan: Gökleri ve yerleri kim yarattı diye, derler ki aziz olan âlim olan Allah yarattı.”

Evet, ne kadar ilginç değil mi?

Yalnızca “Allah yarattı” demiyorlar.

Allah’ı anarken Allah’a ait olan sıfatlarla onu yüceltiyorlar.



Semâvât yani gökler kelimesi geçtiğinde oraya layık olan “Âziz” kelimesini kullanıyorlar.

Ard yani yeryüzü kelimesi geçtiğinde oraya layık olan “Âlim” kelimesini kullanıyorlar.

Çünkü yeryüzü tüm ilmin sergilendiği yerdir.

Evet, Mekkeli müşrikler belli ki Allah inancına sahiptiler.

Ve Allah’ı anarken Allah’a ait olan sıfatlarla anıyorlardı.

Bugün hangimiz bunu yapabilir ki?

Mekkeli müşriklerin inançları böyle iken, neden Hazreti Muhammed’i kabul etmediler.

Hazreti Muhammed, “Allah’ın indinde, herkes eşittir, kölelik, cariyelik yoktur, üstünlük, seçkinlik yoktur, kadın erkek eşittir” dediğinde kabul etmediler.

“Allah ve siz ayrı değilsiniz, ‘O size şah damarından yakındır (Kaf Sûresi 16)’ Kâbe Allah’ın evi değildir, sizin vücûdunuz Allah’ın evidir” dediğinde kabul etmediler.

“İbadetlerin şeklinde kalmayın mânâsını arayın” dediğinde rahatsız oldular.

“Nice oruç tutanlar var ki, aç kalmaktan başka bir kazançları yoktur. Ve yine nice namaz kılanlar var ki, yorgunluktan başka namazından elde ettiği bir şey yoktur.” (İbn Mace, Sıyam,21)

“Nice oruç tutanlar var ki, oruçlarından payları açlık ve susuzluktur. Ve yine nice ayakta duranlar / namaz kılanlar var ki, namazından elde ettiği şey yorgunluktur.” (İbn Hanbel, 2/373)

Hazreti Muhammed, Tevhîd hakikatini sunduğunda, kendi inançlarını üstün görenler, duymak istemediler.

Mekkeli müşrikler, Hazreti Muhammed’i dinler gibi yapıp dinlemediler, duymadılar, duymak istemediler.



Çünkü onların akılları kendi inançlarına kayıtlıydı, onlar kendi inançları, ibadetleri için tartışmalara girerlerdi.

Hazreti Muhammed unutulmuş değerleri insanlığa hatırlattı.

İnancın sadece inanmak değil, şahitlikle gelen iman olması gerektiğini anlattı.

Kendine yapılan saldırılara aldırmandan hakikatleri anlatmaya gayret gösterdi.

Hazreti Muhammed'in gönlü hep adalet, şefkat, rahmetle dolu idi.

Gönlündeki bu duygular ona, insanlık için çok büyük mücadeleler verdirmiştir.

Toplumda olan zalimliğe karşı içi titremiş, zalimliğe karşı büyük mücadele vermiştir.

Bu hassasiyetle "Hilfu'l-Fudul-Erdemliler Topluluğu" üyesi olmuştur.

Belki de bu topluluğu kendisi kurmuştur.

Hazreti Muhammed, Mekke'de "Hilfu'l-Fudul-Erdemliler Topluluğu"nun kurulmasında ne kadar katkısı vardır bilinmez ama bu topluluğun bir üyesidir.

Bu topluluk; ezilen, dışlanan, haksızlığa uğrayan, malı gasp edilen, köle olarak zulme uğrayan kimselerin haklarını korumak için kurulmuştur.

Hazreti Muhammed, daha sonraki yıllarda, o gruba üye olmanın çok onurlu bir iş olduğunu belirtmiş ve "Şimdi olsa yine katılırdım." demiştir.

"Hilf'ul-Fudûl-Erdemliler Birliği" topluluğuna katılma sebebi, mazlumlara yardım etmektir.

Toplumda kim zulme uğruyorsa, kimin hakkı yenilseyse, onlara gidilir, onların hakkı korunmaya çalışılırdı.



Hazreti Muhammed, genelde bu topluluğun üyeleri ile arkadaşlık etmiştir.

Bundan dolayı gönlündeki şefkat ve rahmet daha da güçlenmiş ve ömür boyu bu duyguyla insanlık için koşmuştur.

Hazreti Muhammed kendi gibi rahmet duygusu güçlü insanlarla buluşuyordu.

Hayatın gerçeğini arayan kimselerle buluşuyordu.

İnançlar boyutunu inceliyor, kendinden önce yaşamış Kâmil insanların hayatını öğreniyordu.

Tüm Resûl ve Nebîlerin hakikatlerine vâkıf oluyordu.

Böyle bir hayat yolculuğunun içinde kendi gibi düşünen, araştıran kimselerle tanışıyor, onlarla tefekkür içinde oluyordu.

İleride eşi olacak olan Hazreti Hatice de bunlardan biridir.

Hazreti Muhammed, Hazreti Hatice ile birlikte büyümüştür.

Önceleri arkadaşlırlar.

Aynı gönülde, aynı duyguda olan kişilerdir.

Hazreti Hatice, Hazreti Muhammed'in çalışkanlığını, zekiliğini ve dürüstlüğünü gördüğünde ona ortaklık teklifinde bulunduğu kayıtlarda vardır. (İbn İshâk, a.g.e, s. 59; İbn Sa'd, a.g.e, I/129.)

Hazreti Muhammed ile Hazreti Hatice'nin, arkadaşlığın yanı sıra ortaklık da yaptığı görülmektedir.

Bu arkadaşlık ve ortaklık belli bir süre sonra evliliğe dönmüştür.

Hazreti Hatice, Hazreti Muhammed'e evlilik teklif etmiş, Hazreti Muhammed de bunu kabul etmiştir.

Hazreti Hatice de devrin kâmil insanlarından biridir.



Toplumun aktardığı, evlendiklerinde Hazreti Hatice 40 yaşındaydı, Hazreti Muhammed 25 yaşındaydı bilgisi, mantığa uygun değildir.

Çünkü Arap bölgeleri çok sıcaktır, orada kadınlar 40 yaşlarında menapoza girmeye başlarlar.

Hazreti Hatice'ye ithaf edilen, Hazreti Muhammed ile evlendikten sonra 6 çocuğu olmuştur diye aktarılan bilgiyi düşünürsek, Hazreti Hatice'nin 40 yaşında olması mantığa uygun gelmiyor.

Hazreti Muhammed, hayatı boyunca, adalet, eşitlik, dürüstlük, birlik, beraberlik için mücadele etmiş, bundan dolayı, Mekkeliler ona "Muhammed'ül Emin" diye hitap etmişlerdir.

Hazreti Muhammed hayatı boyunca Allah'ın vahyine yönünü dönmüş, o vahiyden asla ayrılmamıştır.

İnsanlığa muhteşem bilgiler sunmuş, hayatı boyunca Tevhîd şuuruna bağlı kalmıştır.

Hazreti Muhammed, 6 Haziran 632 yılında Medine'de hayata gözlerini yummuştur, hayatı boyunca dost edindiği, âlemlerin sahibi olan Allah'a karışmıştır.

O'nun kâbri Medine'de Mescidi Nebevi'nin bahçesinde Ravza-i Mutahhara denilen yerdedir.

Onun asıl yeri ise tüm mü'minlerin gönlündedir.

O'nun nûru ebediyete kadar sürecektir.

O güzel insanın insanlığa sunduğu muhteşem bilgilerden bazıları şöyledir:

"Okuyun, düşünün, araştırın."

"İlim öğrenin."

"Asla ilimden dönmeyin."

"Asla ilim ifade etmeyen şeylere yönelmeyin."



“Görünen varlığın aslını anlamak için tefekkür içinde olun.”

“Eşyanın hakikatini öğrenin.”

“Allah hakikatini mutlaka öğrenin.”

“Bizi yaratan, bedenimizin sahibi olup, vücûdumuzda her an tecellileriyle kendini göstermektedir.”

“O bize şah damarından yakındır, onu kendinizde arayın.”

“Tevhîd şuuruna erişin, her an o şuurda yaşayın.”

“Allah ahlakına erişin, hep o şuurda yaşayın.”

“Hepimiz Allah’ın kuluyuz.”

“Hiç kimsenin hiç kimseden üstünlüğü yoktur.”

“Hepimiz yaratılan diğer varlıklar gibi, gökte uçan kuşlar gibi bir varlığız.”

“Haddi aşmayın.”

“Dinin hakikatini iyi öğrenin.”

“Sizden önceki topluluklar haddi aştıkları için yok olup gittiler.”

“Hiçbir varlığa hor bakmayın.”

“Hiç kimseye zulüm etmeyin.”

“Hiç kimsenin hakkını yemeyin.”

“Çalmayın, çırpmayın.”

“Kadınları dövmeyin.”

“Kadın erkek eşittir, biri diğerinden üstün değildir.”

“Kız çocuklarını zorla evlendirmeyin, onların eşlerini seçmelerinin önünü açın.”

“Çocuklarınızı iyi eğitin, onlara ilim ve edeb öğretin.”

“Hiç unutmayın, en büyük zenginlik, iyi evlat yetiştirmektir.”

“Kimse açlıktan ölmesin.”



“Zengin fakiri kandırmasın.”

“Zengin fakirin hakkını yemesin.”

“Zengin fakir ayrımcılığı olmasın, herkes çok çalışsın, emeğinin karşılığıyla beslensin.”

“Çalışamayacak olanlara, çaresiz kalanlara mutlaka yardım edilsin.”

“Kul hakkına girmeyin.”

“Kimsenin hakkını yemeyin.”

“Dini ticaret haline getirmeyin.”

“Dinden para kazanmayın, menfaat edinmeyin.”

“İhtiyacı olana yardım edin.”

“İnsanları inançlarına, ibadetlerine, kültürlerine göre ayırmayın.”

“Kimseyi kötülemeyin.”

“Kölelik cariyelik yoktur.”

“Öldürmeyin.”

“Zulüm etmeyin.”

“Zarar vermeyin.”

“Fitnelik, fâsıklık, yapmayın.”

“Dedikodu yapıp, çekiştirmeyin.”

“Batıl olan şeylere yönelmeyin.”

“Hurafeleri terk edin.”

“Allah’ın sevgisini hissedin, o sevgiye erişin.”

“Birbirinizi o sevgiyle sevin.”

“Kendinizi, yaratılan hiçbir varlıktan üstün görmeyin.”

“Hiçbir topluluğa hor bakmayın.”

“Hiç unutmayın ki bedenlerin sahibi Allah’tır ve Allah o bedenlerdedir.”

“Her varlığa “Semme vecullah” nazarıyla bakın.”



“Halk’da Hakk’a nazar edin.”

“Bedenlerin sûretinde asla kalmayın, bedenlerin ardına bakın.”

“Tevâzudan ayrılmayın.”

“Tenezzül içinde yaşayın.”

“Sevgiden, saygıdan asla ayrılmayın.”

“Güzel bakın, güzellikle bakın.”

“Her varlık Allah’ın güzelliğiyle kuşatılmıştır. O güzelliği görün.”

Canımız efendimiz böyle nice güzel öğütler sunmuştur.

Her insan bu öğütleri anlamaya ve hayatında uygulamaya gayret göstermelidir.

Hazreti Muhammed’in insanlık için atan kâlbî iyi bilinmelidir.

Çevresine karşı hep hoşgörü içinde olmuştur.

İnsanlar ibadetlerini özgürce yapsın, kimsenin ibadeti hor görülmesin diye mücadele etmiştir.

Mescid-i Nebevî’yi bunun için büyötmüştür.

Hazreti Muhammed’in, çocuklara, yaşlılara, kadınlara karşı davranışları, şefkati, sevgisi çok içtendi.

Hazreti Muhammed, bir çocuk gördüğünde başını okşar, kucağına alır, sever, öperdi.

Onunla konuşur, onunla sohbet ederdi.

Onlara hediyeler verir, çocukları çok önemserdi.

Bir çocuk gördüğünde çocuklaşır, onlara sıcacık davranırdı.

Çocuklara selam verirdi, halini hatırını sorardı.

Atının ya da devesinin terkisine çocukları bindirir, onları gezdirirdi.

Bazen çocukları evlerine kadar götürürdü.



Çocuklarla çocuklaşır, onlarla şakalaşırdı.

Hazreti Muhammed bir defasında yarış yapan çocukları görmüş, onlarla birlikte koşmuştu.

Kuşu ölen bir çocuğu teselli etmişti.

Hatta ona gidip yeni bir kuş aldı diye de rivâyet vardır.

O, çocukların neşesine ortak, üzüntüsüne teselli olurdu.

Zeyd'in 3 ya da 5 yaşlarında iken çok sevdiği ve adını Umeyr koyduğu küçük bir kuşu vardı.

Hazreti Muhammed her gördüğünde ona "Umeyr'in Babası" anlamına gelen "Ebu Umeyr" diye hitap ederdi.

Bir gün Zeyd'in kuşu öldü ve Zeyd çok üzüldü.

Zeyd'in üzüntüsünü duyan Hazreti Muhammed, çocuğun gönlünü almak için, evine taziyeye gitti.

Zeyd'i neşelendirmek için, "Ya Ebu Umeyr! Senin Nüğayr (serçeye benzeyen küçük kuş) ne oldu, hayvanı ne yaptın?" diye sordu.

Bu soru Zeyd'i güldürdü. Allah Rasûlü Zeyd'i kucağına aldı, saçını okşayıp öptü, teselli etti.

"Kimin çocuğu varsa, onunla çocuklaşsın."

"Çocukları kucağınıza alın, onları sevin."

"Çocuklarla büyüklerle konuştuğunuz gibi konuşun."

"Çocukların saf gönüllerini asla kirletmeyin."

"Çocukların saflığı sizlere örnek olsun" gibi birçok öğüdü vardır.

Hazreti Muhammed çevresinde olan herkesle ilgilenirdi.

Yaşlıları görse onlara selam verir, onların yanına gider hal hatırlarını sorardı.

İhtiyaçlarını sorar, ihtiyaçları için koşardı.

Kadınlara özgüven vermeye çalışır, onların da sıkıntılarını sorardı.



Onlara her zaman ilim öğrenin diye öğüt verirdi.

Âl-i İmrân Sûresi 61: “Gelin hakikatlere uyun, evlatlarımız ve evlatlarınız, kadınlarınız ve kadınlarımız, sizler ve bizler böylece Hakk’a yönelelim, çünkü yalanlarda kalanlar Allah’ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşırlar.”

Nisâ Sûresi 127: “Kadınlar hakkında senden bilgi istiyorlar. Anlat: Sizin bilgilenmeniz gibi onların da Allah hakkında bilgilenmeleri ve size kitaptan ne okunuyorsa onlara da okunması haktır. Kadınlardan, bilgilerin arayışı içinde olanlara, hakikatlerin bilgilerinden onlara vermezlik yapmayın ve onların da birliği anlamasını isteyin. Bir zayıflık içinde olanlara yardım edin ve kendi inançlarından kopmuş olup hakikati arayanlar için adaletli olun ve iyi şeyler yapın. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir.”

Âyetlerde de belirtildiği gibi ilim öğrenmek herkese farz kılınmıştır.

Hazreti Muhammed kadınlarla sohbetler eder, onların ilim öğrenmesine gayret gösterirdi, onların sorularına cevap verirdi.

Kadınlar zaman zaman Hazreti Muhammed’le tartışırlardı.

Mücadele Sûresi bunun için tecelli etmiştir.

Kadınlar Hazreti Muhammed’in yanında özgüvenlerini ortaya koyarlardı.

Bir gün kadınlar Hazreti Muhammed’e gelerek; “Ya Rasulallah, senin sözlerini hep erkekler alıp gidiyorlar. Bize de bir gün ayır ki, o gün sana gelelim, sen de Allah’ın sana öğrettiği şeylerden bize öğretirsin” diye talepte bulununca, Hazreti Muhammed onlara ayrı bir günü öğretim için ayırmıştır. (Buhari, İlim 35; Müslim, Birr 47)



Hazreti Muhammed, Mescid-i Nebevi yapılırken kapılardan birini sadece kadınlar için açtırmış ve oradan erkekler geçmemiştir.

Muhammed, ilim meclisine gelmek isteyen hanımlara engel olunmamasını “Birinizin hanımı mescide gitmek için izin isterse ona mani olmasın” diyerek sahabileri uyarmıştır. (Müslim, Salât 134, 135, 137, 140.)

Hazreti Muhammed’e bir bedevi kızı gelip babası tarafından amcasının oğlu ile zorla evlendirildiğini söylediğinde ona “Eşini seçmek senin elindedir.” buyurmuştur.

Bu olaydan sonra “kızlarınıza eşlerini seçme hakkı tanıyın” öğüdünü insanlığa sunmuştur.

Hazreti Muhammed; “Sizi iki hakk konusunda uyarıyorum: Yetimler ve kadınlar” demiştir. (Hakim, Müstedrek. c. I. s.131.)

Bunun için Veda Hutbesi’nde kadınların haklarının verilmesi konusunda öğüt vermiştir.

Ahmed b. Hanbel’in, Rasulullah zamanında kadınların rahatlıkla erkeklerle aynı meclise devam ettiklerini, fakat Hazreti Muhammed sonrası bir kadının başparmağını göstermesinin fitne sayıldığı şeklindeki rivâyetleri vardır. (Ahmed b. Muhammed b.Hanbel, Ahkamü’n-Nisa’)

Bu durum Hazreti Muhammed sonrası kadına bakış açısını göstermektedir.

Hazreti Muhammed hayatı boyunca kadın erkek eşitliği üzere mücadele etmiştir.

Onun kadınlar ile ilgili mücadelesi o günün toplumunda hayretle karşılanmıştır.

Ama o gün olsun bugün olsun inanç grupları kadınları ikinci sınıf görmüşler, “kadın erkek hiç eşit olur mu” diye alay etmişlerdir.

Hazreti Muhammed her alanda merhamet ehli idi.



Hazreti Muhammed'in yüzü kimseye karşı asılmadı.

Kimseyi kınamadı.

Kimseyle alay etmedi.

Hiç kimseyi zorlamadı, azarlamadı.

Kur'ân'da firavuna bile "Fe kûlâ lehu kavlen leyyinen" "samimiyet içinde güzelce, düzgünce, tatlı dille, nezaket içinde konuş" diye bildiriliyor.

Elbette bunu en güzel Hazreti Muhammed uygulamıştır.

"Hazreti Muhammed yolda bir adama rastlayıp da onunla konuştuğu zaman, adam dönüp gidinceye kadar yüzünü ondan çevirmezdi ve adamla tokalaştığı zaman, adam elini çekinceye kadar O elini adamın elinden çekmezdi. Hiçbir zaman O'nun dizleri de yanında oturan adamın dizlerinden ileride görülmemiştir." (İbn Mâce, Edeb 21 No:3716)

Abdullah b. Hâris (r.a) anlatıyor: "Ben Rasûlullah'tan (s.a) daha çok tebessüm eden hiçbir kimse görmedim." (Tirmizî, Menâkıb 21)

Cerîr b. Abdullah (r.a) anlatıyor: "Müslüman olduğumdan beri Rasûlullah (s.a) beni yanına girmekten alıkoymadı (kapıdan geri çevirmedi) ve beni gördüğünde mutlaka gülümsedi." (Buhârî, Cihad 162; Edeb:68;)

Abdullah b. Ömer (r.a) anlatıyor: "(Bir defasında) bir adam üç kez Rasûlullah (s.a)'a seslendi. Allah Rasûlü (s.a) adamın her seslenişinde ona, 'Lebbeyk! Lebbeyk!' (Buyurun! Buyurun!) diye cevap veriyordu." (İbn Hacer el-Askalânî, el-Metâlibu'l-Âliye, Menâkıb15 Hadis no: 3854)

Hazreti Muhammed'in yanında yetişen Hazreti Enes, şöyle anlatıyordu:

"Allah rasûlü, bana bir kere bile 'öf' demedi, darılmadı, yaptığım bir iş hakkında hiçbir zaman 'niçin böyle yaptın', 'şöyle yapsaydın' dediğini duymadım. Bir işi güzel



yapamadığımda bana kızmadı, beni kınamadı. Ben, Allah rasûlü'nün surat astığını bile görmedim.”

Allah rasûlü çocukların kişiliklerine saygı gösterir ve onlara iltifat ederdi.

Bazen onlara kıyafetler alır, kıyafetleri için “ne güzel yakışmış” derdi.

Çevresinde biri hastalandığında onu ziyarete giderdi.

İlmî bir sohbet içindeyken, ağlayan bir çocuk sesi duysa dayanamaz, hemen birini gönderir “çocukla ilgilenin” derdi.

Çevresinde olanlara bilhassa çocuklara devamlı yiyecek, içecekler sunar, bereket duası yapardı.

“Çocuklara sevgi, şefkat ve merhamet göstermeyen, büyüklerimize de saygı göstermeyen, onların hâl ve hatırını sormayan, bizi anlamamıştır.”

Hazreti Muhammed'in çocuklara sevgi dolu davranışları, çocuklar tarafından çok takdir edilirdi.

Çocuklar birbirine bu güzel davranışları duyururdu.

Böylece çocuklar nerede Hazreti Muhammed'i görse-ler yanına koşarak gelirlerdi.

Abdullah b. Ömer küçük bir çocukken, babasıyla birlikte bir ticari yolculuğa çıkmıştı.

Bu ticari kervanda Hazreti Muhammed de vardı.

Abdullah, babasının devesine binmişti.

Abdullah küçük, deve hızlıydı ve deve hep kafilenin önüne geçiyordu.

Babası sık sık kafilenin önüne geçip deveyi geri çevirmek zorunda kalıyordu.

“Abdullah, kafilenin önüne geçme, Allah Rasûlü'nün önüne geçilmez” diye çocuğu sürekli ikaz ediyor, azarlıyordu.



Babanın çocuğu sık sık uyarması Hazreti Muhammed'e tebessüm ettirmişti.

Babaya, “şu deveyi bana satar mısın” dedi.

Baba satmayı kabul etmeyip, “Allah Rasûlü, deve senindir” dediyse de Efendimiz kabul etmedi ve babayı deveyi satması konusunda ikna etti.

Deveyi satın alan Peygamber Efendimiz Abdullah'a seslendi:

“Abdullah! Deve artık senindir, ona istediğin gibi binebilirsin.”

O gün deve zenginlik sebebi sayılırdı.

Hazreti Muhammed ticari olarak çok başarılıydı.

Gönlü merhamet dolu olduğu için bir deveyi bir çocuğa hediye edecek kadar eli açıktı.

Kız çocuklarına her zaman önem verdi.

Kız çocuklarının evlattan sayılmadığı bir zamanda o, kızı Fatıma yanına gelince ayağa kalkar, onu öper ve kal-kıp kendi yerine oturturdu.

Bir sefere çıkacağı zaman önce Fatıma'yı görür, dönünce evvela Fatıma'ya uğrardı.

“Muhakkak ki siz, kıyamet günü isimlerinizle ve babalarınızın isimleriyle çağrılacaksınız. O halde çocuklarınıza güzel isimler koyun” derdi.

Hazreti Muhammed çocuklara hoşlarına gidecek lakaplar takar, bu lakaplarla seslenerek onları neşelendirirdi.

İsmi kendi mizacına uygun olmayan kimselerin isimlerini değiştirirdi.

Çocuklara “yavrucuğum” der, onların vücûd esmalarına uygun isimleri tespit eder, o isimleri onlara uygun görürdü.

Çocuklar bir toplumun geleceği idi.



Ve iyi yetiştirilmeli idi.

Anne ve babaya emanetti.

Hazreti Muhammed Medine'ye hicret ettiklerinde onları ilk karşılayanlar çocuklardı.

Çocuklar, müjdelerin en güzelini alacaklarından habersiz ellerindeki tefleri çalıyor, şarkılar söylüyorlardı.

Sevinçten yerlerinde duramayan çocuklar "Muhammed geldi! Muhammed geldi " diye bağırıp koşturuyorlardı.

Hazreti Muhammed çocukların yanına gelip sordu:

"Beni seviyor musunuz?"

Çocuklar coşkuyla ve hep bir ağızdan, "Evet, çok seviyoruz ya Rasûlullah" dediler.

Hazreti Muhammed'in yüzü aydınlandı, tebessüm etti.

Ve çocuklara: "Andolsun ki ben de sizi seviyorum" dedi.

Enes b. Mâlik anlatıyor: "Resûlullah'a on sene hizmet ettim. Vallahi bana bir kez olsun öf bile demedi. Herhangi bir şeyden dolayı 'Niçin böyle yaptın?' ya da 'Şöyle yapsaydın ya!' diye azarlamadı." demiştir (Müslim, Fedâil, 51).

Kâinatın Efendisi çocuklara kızmaz, yaramazlıklarını görmezden gelir (Buhârî, Edeb, 39), yapmış oldukları hataları şefkat ve öğütle düzeltmelerine fırsat verirdi (Ebû Dâvûd, Cihâd, 85).

Hazreti Muhammed'i hutbe okurken gördüm, Hasan dizinin üstündeydi. Ne söyleyecekse halka söylüyor, sonra eğilip çocuğu öpüyor ve "Ben bunu seviyorum" diyordu. (Müslim, Fedâilu's-Sahâbe, 56)

"Hazreti Muhammed bir gün bir omuzunda Hasan, diğer omuzunda Hüseyin olduğu halde geldi, yanımıza varıncaya kadar bir onu öpüyor, bir de diğerini öpüyordu."

"Yâ Resûlallah, anlaşılan onları çok seviyorsunuz." dedik.



“Evet, severim. Kim onları severse beni sevmiş, kim onlara kin tutmuşsa, bana kin tutmuş olur.” buyurdular. (İbn Sa’d, VI/360; İbn Hacer, el-İsâbe, I/329)

“Çocukları hakkıyla sevmek ve onları korumak, cehennemden kurtuluşa vesiledir.”

“Resûlullah bir dizine Hüseyin’i, bir dizine de torunu Hasan’ı oturtur; sonra ikisini birden bağrına basar ve ‘Ya Rabbi, bunlara rahmet et. Çünkü ben bunlara karşı merhametliyim’ diye dua ederdi.”

Bir defasında Akra bin Habis, Hazreti Muhammed’i, torunu Hasan’ı öperken gördü ve şöyle dedi:

“Benim on çocuğum var; şimdiye kadar hiçbirini öpmedim.”

Bunun üzerine Muhammed;

“Merhamet etmeyen merhamet bulamaz” buyurdu. (Müslim, Fedâil, 65; Tirmizi, Birr ve Sıla, 12)

“Çocuklarınızı çok öpün. Çünkü her öpücük için size cennette bir derece verilir ki, iki derece arasında beş yüz senelik mesafe vardır. Melekler öpücüklerinizi sayarlar ve sizin defterinize sevap yazarlar.” (Müsned-i Zeyd)

Hazreti Muhammed çocukları inançlarına göre ayırmaz, hepsine aynı sevgiyle yaklaşırdı.

Bir savaş esnasında birkaç çocuk iki tarafın arasında kalmış ve öldürülmüşlerdi.

Hazreti Muhammed bu hadiseye çok üzüldü.

Sahabîler; “Ya Resûlallah, onlar müşrik çocuklarıdır, niçin üzülyorsunuz?” diye sordular.

Hazreti Muhammed; “Onlar doğdukları gibi duruyorlar. Sakın çocukları öldürmeyin, aman çocukları katletmeyin. Her can ilk yaratılıştaki tertemizdir.” buyurarak konuya dikkatlerini çekti.



Halid bin Said, Hazreti Muhammedî ziyarete geldiğinde, yanında küçük kızı da vardı.

Kız Habeşistan'da doğduğu için, Hazreti Muhammed ona daha duygu yüklü davrandı.

Çünkü Hazreti Muhammed'e zulüm edildiği dönemde, Muhammed bazı kimseleri Habeşistan'a göndermişti.

Halid bin Said, bu grubun içindeydi.

Orada çocuğu olmuş, o çocukla Muhammed'i ziyarete gelmişti.

Hazreti Muhammed o çocuğu ayrı duyguyla sevdi.

Çocuk da Hazreti Muhammed'le ayrı bir şekilde oynadı durdu, sırtına çıktı.

Babası yanına çekmek istedi.

Fakat Hazreti Muhammed çocuğun oyunu bozulmasın diye babasına engel oldu.

Elindeki işlemeli bir kumaşı Halid'in kızına verdi, onu sevindirdi.

Kızın adı Cemre idi.

Cemre o sıralar küçük bir çocuktü.

Babası alır, her seferinde onu Hazreti Muhammed'in yanına getirir, küçük yaşta ona sohbetler dinletirdi.

Bir gün: "Yâ Resûlallah, şu kızım için Allah'a bereketle dua eder misiniz?"

Hazreti Muhammed Cemre'yi kucağına oturttu, elini başına koydu ve bereketle dua buyurdu.

Numan bin Beşîr anlatıyor:

"Babam malından bir şeyler hibe etmişti. Annem, 'Bu hibeye Muhammed'i şahit tutmazsan kabul etmem' dedi.

Bunun üzerine bana yaptığı hibeye şahitlik yapması için babam beni alarak Muhammed'e gittik.



Durumu öğrenen Hazreti Muhammed: “Başka çocukların var mı?” diye sordu.

Babam, ‘Evet, var’ dedi.

“Bütün çocuklarına aynı şekilde hibede bulundun mu?”

“Babam, ‘Hayır!..’ dedi.

“Allah’a saygılı olun, çocuklarınız arasında eşit davranın” dedi.

“Babam Muhammed’in huzurundan çıktıktan sonra bana yaptığı hibeden vazgeçti.”

Hazreti Ali anlatıyor:

“Efendimiz bize ziyarete gelmişti. O gece bizde kaldı. Hasan ve Hüseyin de uyuyorlardı. Bir ara Hasan su istedi.

Efendimiz hemen kalktı ve su kırbasından bir bardak su aldı, çocuğa vermek için getirmişti ki, o sırada Hüseyin de uyandı.

Hüseyin bardağa uzandı ve su içmek istedi.

Efendimiz suyu Hüseyin’e vermedi, önce Hasan’a verdi.

Bunun üzerine Fatıma dayanamadı ve ‘Hasan’ı Hüseyin’den çok seviyorsunuz gibi...’ dedi.

“Efendimiz; Hayır, suyu önce Hasan istedi” dedi.

Hazreti Muhammed her zaman çevresindeki insanlara olsun, varlığa olsun sevgi dolu davranıyordu.

İnsanlara affediciliği anlatıyor, kin ve nefret içinde olmamayı, afetmeyi tavsiye ediyordu.

A’râf Sûresi 199: “Huzil afve vemur bil urfi ve arıd anil câhilîn.”

Meâli: Affedici olun, bir âriflik ölçüsüyle varlıktaki işleyişi anlayın, cehâlette kalıp ilmi reddetmeyin.”

Affedici olma konusunda çevresine en güzel örnek olmuştur.



Amcası Hazreti Hamza'yı şehit eden Vahşi'yi affetmiştir.

Hatta Vahşi'nin hakikat yolunda yetişmesine vesile olmuştur.

Mekke'nin fethi günü genel af ilan etmiştir.

Onu öldürmek için uğraşan Amr b. Hişam, Ebu Cehil olarak da bilinir, onun oğlu İkrime'yi de affetmiştir.

İkrime daha sonra Hazreti Muhammed'e uymuş, onun yanına sık sık gelmiştir.

Her seferinde İkrime yanına geldiğinde, henüz içeriye girmeden ashabını uyarmış ve "İkrime'nin yanında baba-sını (Ebu Cehil) anarak onu üzmeğin" demiştir.

Hazreti Muhammed'in hayatı Allah hakikatini anlamak ve anlatmakla geçmiştir.

O'nun gönlünden akan Kur'ân ırmakları tertemiz gö-nüllerde berrak bir nûra dönüşür.

Yeter ki akıl ve gönül tertemiz olsun.

Hazreti Muhammed'i ancak akıllı ve gönlü tertemiz olanlar anlayacaktır.

Kur'ân'ın derinliklerine ancak tertemiz olanlar erişecektir.

Vâkıa Sûresi 79. âyette bu çok güzel bir şekilde belirtilmiştir.

Vâkıa Sûresi 79: "Lâ yemessuhû illel mutahherûn."

Meâli: "Ancak tertemiz olanlardan başkası ona temas edemez, onu anlayamaz."

İşte Hazreti Muhammed'in mânâ dolu gönlünü anlayabilmek için, aklımız ve gönlümüz tertemiz olmalıdır.

Akıl ve gönül tüm yargılardan kurtulmalıdır.

Hazreti Muhammed gibi Kâmil insanlar kendileri için yaşamazlar.

Onlar, hep insanlığın hayrı için koşmuşlardır.



Onlar, hiç kimse aç kalmasın, hiç kimse üzülsün, hiç kimse zulüm görmesin diye koşmuşlardır.

Keşke Hazreti Muhammed'in gönlünü, bir nebze de olsa anlayabilsek.

Selamu aleyke ya resûlAllah

Selamu aleyke ya nebîAllah

Selamu aleyke ya habîbAllah

Selamu aleyke ya nûruAllah

Selamu aleyke ya rahmetAllah

Selamu aleyke ya velîAllah

Selamu aleyke ya vahyiAllah



HAZRETİ HATİCE



Hazreti Muhammed'in hayatında Hazreti Hatice'nin önemi çok büyüktür.

Asıl adı Hatice Molla'dır.

Molla, mele kelime kökünden gelir.

Din Bilgini, Büyük Bilgin, Üstat demektir.

Hazreti Hatice dönemin bilgelerindendir.

Dönemin Kâmil insanlarındandır.

Hazreti İbrâhîm'in yolunda yetişmiş bir kimsedir.

Hazreti Muhammed ile aynı yaşlardadır.

Toplunun anlattığı gibi 40 yaşında Hazreti Muhammed ile evlenmiş değildir.

Hazreti Muhammed ile aynı yaşlarda olan Hazreti Hatice, 20'li ya da 25'li yaşlarda evlenmişlerdir.

Adı Hatice bint Huveylid'dir.

Doğumu 570'li yıllardır.

Vefatı 620'li yıllardır.

Kureyş kabilesindendir.

Hazreti Muhammed'in akrabasıdır.

Hazreti Hatice, Kureyş'in Benî Esed kolundan olup babasının soyu Kusay b. Kilâb'ta, annesinin soyu ise Lüey b. Gâlib'de Hazreti Muhammed'in soyu ile birleşir.



Hem anne hem de baba tarafından Hazreti Muhammed ile akrabadır. (İbn Hişâm, Ebû Muhammed Abdül-melik el-Himyerî, es-Sîretü'n-Nebeviyye)

Hazreti Hatice'nin; Tâhire, Tâcire, Seyyidetü'l Kureys, Ceyyide, Kübrâ lakapları vardır.

Tâhire; tertemiz, temizlenmiş, arınmış, Allah'ın ulviyetinin yanında kendi varlığından geçmiş demektir.

Tâcire; ticaret ehli, ticareti iyi bilen, alış verişte üstat, ne alıp ne vereceğini bilen demektir.

Seyyidetü'l Kureys; Kureys'in bilgisi, Kureys'in Kâmilî, Kureys'in Seyyid'i, dönemin Mürşid-i Kâmil'i demektir.

Ceyyide; kuvvetli, sağlam, iyiye güzele yönlendiren, iyiliğe kapı açan, güzel şeylere vesile olan, adalet ehli, yarıdım eden, demektir.

Kübrâ; Ekber olanın yolunda olan, Allah'ın Ekberiyyetine teslim olan, Ekber olanı anlatan demektir.

(İbn Hişâm, I, 187 (Sîret-i İbn Hişâm Tercemesi, I, 249); İbn 'Abdilber, IV, 1817; İbnü'l-Esîr, VII, 78; İbn Hacer, Ahmed b. Ali el-Âskalânî, el-İsâbe fî Temyîzi's-Sahâbe, I-VII, Darü'l-Fıkr, Beyrut 1421/2001, VII, 82.)

Kayıtlarda da görüldüğü gibi, Hazreti Hatice'nin bir adı da "Seyyide"dir.

Seyyide; efendi, önder, öğretmen, mürşid, doğru olan demektir.

Buradan da anlıyoruz ki Hazreti Hatice dönemin Kâmil kimselerinden biridir.

Hazreti Hatice ve Hazreti Muhammed'in kızı olan Hazreti Fatıma, aynı zamanda "Seyyidetü'n-Nisâ" yani "kadınlarının efendisi" olarak anılır.

Buradan da anlıyoruz ki Fatıma da dönemin Kâmil insanlarından biridir.



Hazreti Hatice, Kâmil insanların soyundan gelir.

Hazreti Hatice küçük yaştan beri, kemâlat yolunda yetişen biridir.

Hazreti Hatice'nin yakın akrabaları olan Osman b. el-Huveyris ve Varaka b. Nevfel de dönemin Kâmil insanlarındandır.

Onlar toplumda Hristiyan diye bilinir, lakin değildir.

Onlar da Hazreti Hatice gibi Hanîf kimselerdir.

Hazreti İbrâhîm yolunda olan Kâmil kimselerdir.

Hazreti Hatice'nin babası Kureys'in kabilesinden Huveylid b. Esed'dir.

O da Kâmil bir kimsedir.

Mekkeliler her zaman Huveylid'e başvururlar, ondan bilgiler alırlardı.

Hazreti Hatice'nin annesi Fâtîma bint Zâide de Kureys kabilesinden olup, Kâmil insanlardandır.

Hazreti Hatice'nin yetişmesinde büyük katkısı olan Varaka b. Nevfel, Hazreti Hatice'nin amcasının oğludur.

Doğum ve ölüm tarihi tam olarak bilinmemektedir.

Takribî (550-614) yılları arasındadır.

Varaka da yıllarını dinî araştırmakla geçirmiştir.

İbrânice dâhil bazı dilleri bilen biridir.

Museviliği, Hristiyanlığı iyice araştırmıştır.

Tevrat'ı ve İncil'i araştırmış, her ikisini de okuyan, inceleyen biridir.

Hatta her ikisini de Arapça olarak insanlara anlattığı bilinir.

Bundan dolayı yeri gelmiş Musevî olarak adlandırılmış, yeri gelmiş Hristiyan olarak adlandırılmıştır.

İlahî kitapları bilen biridir.



Bazı ilimleri araştırmış, onlar hakkında da bilgili biridir. (İbn İshâk, s. 94 Siyer, s.169)

O da Hanif olup, İlm-i Tevhîd yolunda olan biridir.

Hazreti Hatice ile birlikte yetişmiştir.

Hazreti Muhammed ile de arkadaştır.

Hakikat yolunda Hazreti Hatice, Hazreti Muhammed, Hazreti Varaka birlikte hareket etmişlerdir.

Hazreti Muhammed'in Hazreti Hatice ile evlenmesine, Hazreti Varaka vesile olmuştur diye kayıtlarda vardır.

Hazreti Hatice'nin Hazreti Muhammed öncesi iki kez evlendiği iddiaları, farklı kayıtlarda tutarsızlık göstermektedir.

Gönle uygun gelen bir kez evlenmiş olduğudur.

O da arkadaşı, yoldaşı, İlm-i Tevhîd yolundaki gönül dostu Hazreti Muhammed'dir.

Hazreti Hatice'nin babası büyük tüccarlardan olduğundan dolayı, Hatice de tüccarlıkta çok iyi yetişmiştir.

Babasından Hatice'ye büyük miraslar kaldığı bilinir.

Hazreti Hatice'nin malvarlığının çok büyük olduğu bilinmektedir.

Hazreti Hatice'nin kervanlarının birçok devlete gittiği bilinir. (Şâmî, II, 142; Dûmî, s. 10.)

Yüksek bir ihtimalle Hazreti Muhammed ve Hazreti Hatice evlenmeden önce de birlikte ticaret için diyar diyar dolaşmıştır.

Belâzürî'nin kayıtlarında da, 20 yaşlarında iken Hazreti Muhammed ile Hazreti Hatice'nin birlikte ticaret için koştukları belirtilmektedir.

Hazreti Hatice ticari zekâsıyla çok büyük başarılar elde etmiştir.



Öyle ki Hatice'nin ticaret kervanları, bütün Kureys'in kervanlarından daha büyük olmuştur.

Hazreti Muhammed'in de küçük yaşta, kervanlarla ticaret için amcaları ile birlikte şehir şehir dolaştığı dikkate alındığı zaman, Hatice ile birlikte hareket ettiği muhakkaktır.

Taberî'nin kayıtlarına baktığımız zaman anlıyoruz ki Hazreti Hatice ve Hazreti Muhammed birlikte hareket ediyorlardı. (Taberî, II, 368)

İbn Sa'd'ın kayıtlarına göre Hazreti Muhammed ticaretteki ve sosyal alandaki dürüstlüğü, güvenilirliği nedeniyle ona 25 yaşlarında Mekke'de "El Emîn" ismi verildi. (İbnü'l-Esîr, VII, 80)

Hatice, Hazreti Muhammed'in ilimde, irfanda, ticarete doğru sözlü, son derece güvenilir ve güzel ahlaklı olduğunu gördüğünde, ondan çok etkilenmişti.

Ebû Tâlib: "Ey kardeşimin oğlu! Ben malı-mülkü olmayan bir adamım.

Zamanın kıtlığı, geçim sıkıntısı üzerimize çöktü. Şiddetli kıtlık ve mücadele yılları elimizdekini aldı gitti.

Bizde ne ticaret bıraktı ne de sermaye! İşte kavminin ticaret kervanı Şam'a gitmeye hazırlanmaktadır.

Hatice de senin kavminden, malında ticaret edecek olan birtakım adamları gönderiyor.

Şayet gidersen elbette seni tercih eder.

Çünkü senin doğru sözlü ve güvenilir oluşunun haberleri ona ulaşıyor.

Bu yüzden seni başkalarına tercih eder.

Aslında ben senin Şam'a gitmeni istemiyorum ve Yahudilerin sana zarar vermelerinden korkuyorum.

Fakat bundan başka çaremiz yoktur, dedi.



Bunun üzerine Muhammed: “Belki de Hatice bana bunun hakkında haber gönderir.” dedi.

Ebû Tâlib: “Korkarım ki senden başkasına bu işi verir.” dedi.

Hatice, amcasının Muhammed’le konuştuğunu öğrendi ve ona haber gönderdi. (İbn Hişâm, I, 188 (Sîret-i İbn Hişâm Tercemesi, I, 251)

Hazreti Muhammed’den etkilenen Hazreti Hatice, Muhammed’e bizzat evlilik teklifi yaptığı kayıtlarda vardır.

Hazreti Hatice, yakın arkadaşı Münve kızı Nefise’yi araya koymuş, onu Hazreti Muhammed’e göndermiş, ona evlilik teklif etmiştir. (Tabakât, 1/131)

Bir rivâyete göre de bu evlilikte Hazreti Hatice’nin arkadaşı ve yardımcısı Meysere’nin de katkısı büyüktür.

Meysere Hazreti Hatice’nin yanında çalışıyordu.

Çok çalışkan ve çok dürüst biriydi.

Meysere her seferinde Hazreti Hatice’ye, Hazreti Muhammed ile ilgili olumlu şeyler anlatıyordu.

İbn İshâk’ın naklettiği bir rivâyete göre Hazreti Hatice, Hazreti Muhammed’le aracısız konuşmuş ve ona, “Ey amcaoğlu! Bana yakınlığından, kavmin içindeki şerefinden, soylu ve güzel ahlakından, doğru sözlülüğünden dolayı seni diledim, seninle evlenmek istedim.” (İbn İshâk, s. 60 (Siyer, s.133); Taberî, II, 368)

Hazreti Muhammed’in, oğlu İbrâhîm hariç tüm çocukları Hazreti Hatice’den olmuştur.

İbrâhîm, Mısır Valisi Mukavkıs’ın Hazreti Muhammed’e cariyeye olarak gönderdiği Mariye el-Kıbtîyye’den olmuştur.

Hazreti Muhammed, Bizans’ın İskenderiye valisi ve Mısır mukavkısı olan Cüreyc b. Mînâ’ya da Hâtıb b. Ebû Beltea ile bir mektup gönderdi.



Mektubu okuyup ona değer verdiği, hatta benimsemesine rağmen Bizans imparatorundan çekindiği için İslâmiyet'i kabul etmediği ileri sürülen Cüreyc b. Mînâ (Belâzürî, I, 449), Resûl-i Ekrem'e yazdığı cevabî mektupla birlikte câriyelerinden Mâriye ile kız kardeşi Sîrîn'i, bir rivâyete göre de bunlarla birlikte başka iki câriyeyi (Taberî, II, 128), Hazreti Muhammed'e gönderdi.

Hazreti Muhammed Mariye'ye; "bizde cariyelik yoktur, seni azad edeyim var memleketine git" dediğinde, Mariye kalmak istemiş ve Hazreti Muhammed'e eşi olmak istediğini bildirmiştir.

Hazreti Muhammed, Hazreti Hatice'nin vefatından sonra, belli bir süre evlenmemiş, daha sonra Mariye ile bir yuva kurmuştur, diye bilgiler aktarılır.

İbn İshâk'ın naklettiği bir rivâyete göre Hazreti Hatice'nin, Hazreti Muhammed ile evliliğinden iki oğlu, diğer bir rivâyete göre üç oğlu ile dört kızı dünyaya gelmiştir. (İbn İshâk, s. 229 (Siyer, s. 308-309)

Kayıtlara göre bu evlilikten, sırasıyla Kasım, Zeynep, Rukiyye, Ümmü Gülsüm, Fâtıma, Abdullah (Tayyib-Tahir) adında altı çocukları olmuştur. (Sîre, 1/202; Tabakât, 1/133; 8/16.)

Hazreti Muhammed'in, ilk çocuğu Kâsım olduğu için Muhammed, "Ebü'l-Kâsım" künyesiyle anılmıştır.

Kâsım'ın ne kadar yaşadığı ve ne zaman öldüğü konusunda ihtilaflar vardır.

Yedi gün veya yedi ay yaşadığı iddia edilir.

İki ya da dört yaşında öldüğüne dair rivâyetler de vardır. (İbn 'Abdilber, IV, 1818.)

Diğer bir evladı olan Zeynep (ö. 8/629), kızların en büyüğüdür.



Hazreti Muhammed'in vefatından üç yıl önceye kadar yaşadı.

Hazreti Muhammed'den önce vefat etmiştir.

30 yaşlarında vefat ettiği sanılır.

Diğer kızları Rukiye (ö. 2/624) Hazreti Muhammed'den 9 yıl önce vefat etmiştir.

Rukiye 21 yaşlarında iken vefat etmiştir.

Diğer kızları Ümmü Gülsüm (ö. 9/630): Belâzürî'ye göre Hazreti Hatice'nin üçüncü kızıdır.

O da Hazreti Muhammed'den iki yıl önce, 27 yaşlarında iken vefat ettiği sanılır.

Diğer kızları Fâtıma (ö. 11/632) Hazreti Hatice ile Hazreti Muhammed'in en küçük kızıdır.

Hazreti Hatice ile Hazreti Muhammed'in soyları onunla devam etmiştir.

Hazreti Fatıma, Hazreti Muhammed'in vefatından yaklaşık 6-7 ay sonra vefat etmiştir.

Hazreti Hatice ile Hazreti Muhammed'in evliliği yaklaşık 25 yıl sürmüştür.

25 yılın sonunda hazreti Hatice 620'li yıllarda vefat etmiştir.

Hazreti Muhammed ile Hazreti Hatice birlikte büyümüş, Tevhîd yolunda birlikte koşmuşlardır.

Hazreti Hatice her zaman Tevhîd şuuruyla yaşamış, Tevhîd yolunda mücadele etmiştir.

Hazreti Hatice, Hazreti Muhammed'in Tevhîd yolunda mücadelesini gece gündüz desteklemiştir.

Bundan dolayı Hazreti Muhammed onu hiç unutmamış hep vefâ ile anmıştır.



TEVHÎD'İN BABASI İBRÂHÎM



Hazreti Muhammed'in, Hazreti İbrâhîm hakkında, "atam İbrâhîm" diye anmasını iyi anlamalıyız.

Hazreti İbrâhîm, Tevhîd'in babası olarak bilinir.

Tüm inançlarda ortak ata olarak adlandırılır.

Hazreti İbrâhîm kimdir?

Hazreti İbrâhîm'in M.Ö 2000'li yıllarda yaşadığına inanılır.

Hazreti İbrâhîm, sorgulamanın, hakikati aramanın sembolüdür.

O, yerlere göklere bakarak, "bu âlem nasıl var oldu, bu âlemi var eden kimdir, benim Rabbim sen misin?" sorularını sorarak, "hakikati arayanların babası" olarak anılır olmuştur.

Yaşadığı dönemde yaptığı mücadele ile "Tevhîd'in Babası" olarak anılır.

Allah'ın birliğini ortaya koyan kimsedir.

Tüm varlığı saran tek kudreti insanlığa sunan kimsedir.

Varlığın varoluşunu ve varlığı var edeni anlamak isteyenlere bir rehberdir.

"Allah nedir?" hakikatini anlamak isteyenlere, sorup araştıranlara en güzel örnektir.

Kâinat okulunun talebesi, İlm-i Tehvîd yolunun öğretmeni, tüm inançların babasıdır.



Fırat nehri yakınlarında Babil şehrinde yaşadığı bildirilir. O günün kavmi olan Keldani kavminde yaşadığı aktarılır. Babası Taruh ya da Azer'dir.

Bir bilgiye göre de annesi İbrâhîm'e hamileyken, babası Taruh vefat etmiştir.

Anne hamileyken Taruh'un kardeşi Azer ile evlenmiştir. Hazreti İbrâhîm, bir olan Allah'ı insanlığa anlatmıştır. Bunun için ona Tevhîd'in babası denilmiştir.

Tevhîd'in babası ne demektir?

Nahl Sûresi 120: "İnne ibrahîme kâne ummeten kâni-ten lillâhi hanîfâ ve lem yeku minel müşrikîn."

Meâli: "Muhakkak ki İbrâhîm; hakikatler yolunda olan biriydi. Tevhîd üzereydi, daima Allah için hareket ederdi ve asla Allah'ın varlığının yanında kendine varlık isnat eden olmadı."

Hazreti İbrâhîm "hem ben var hem Allah" demedi.

Hepimizi kuşatan bir olan Allah'ı anlattı.

İnsan ayrı Allah ayrı demedi.

Birliği insanlığa sundu.

Ve insanlara "bir olan Allah'ı anlayın" dedi.

Ve oluşturduğu yol "Tevhîd'in-Birliğin Yolu" idi.

Kur'ân'da neden "Atan İbrâhîm'in yolu üzere ol" diye bildirilir.

Nahl Sûresi 123: "Enittebi millete ibrahîme."

Meâli: "Tâbi ol, İbrâhîm'in yoluna, onun düzenlediği ilkelere."

Burada geçen "Millete ibrahîm" âyeti müellifler tarafından İbrâhîm'in dini diye çevrilir.

Oysa Kur'ân'da din kelimesi de vardır.

"Millet" kelimesi, "din" kelimesi aynı mânâ mıdır?



İbrâhîm'in dini olur mu?

Din Allah'a aitse, İbrâhîm'in dini diye çevirmek doğru mudur?

Millet; imla, düzenlenen ilkeler, belge, düzenleyip yazdırılan, söyleyip yazdırmak, ezbere yazmak anlamlarına gelir.

"İmlal" masdarıyla, yâni "imla" manası ile ilişkili bir isimdir.

Aynı zamanda, aynı inanç, duygu, amaçta birleşen topluluklara da denir.

Asıl kökeni "İmla" kelimesinden gelir.

Hazreti İbrâhîm, "Allah nedir? Varoluş nedir? Bir kişi Allah'ı nasıl bilebilir" gibi soruların cevaplarını bulmak için, düzenlediği ilkelerle bizlere yol gösterdi.

Nasıl ki bir ilim belli bir eğitim aşamasından geçildikten sonra biliniyorsa, din, Allah, kendini tanıma, varoluşu anlama da Hazreti İbrâhîm'in düzenlediği ilkelerle bilinebilir.

Onun için Kur'ân'da 7 yerde "Milleti İbrâhîm" kelimesi geçer.

Tüm meâlciler, millet kelimesini "Din" diye çevirmişler, İbrâhîm'in dini demişlerdir.

Böyle yapılan meâl hiç hakkani değildir.

Çünkü Din Allah'a aittir.

İbrâhîm'in dini olmaz.

İşte "millele İbrâhîm" âyeti "İbrâhîm'in yolu, oluşturduğu ilkeler" demektir.

Hazreti Muhammed bunun için "atam İbrâhîm" demiştir.

İbrâhîm hakikatlerin anlaşılması için makamlar oluşturmuştur.

Bunlar Fenâ makamlarıdır.



Fenâ makamları; “Zâkir, Fâil, Mevsuf, Mevcûd” makamlarından oluşur.

Bakara Sûresi 125: “Vettehizû min makâmî İbrâhîm.”

Âyetlerde de belirtildiği gibi, Hazreti İbrâhîm İlm-i Tevhîd’in babasıdır.

İlm-i Tevhîd yolunda makamlar edinmiştir.

Bakara Sûresi 130: “Ve men yergabu an milleti ibrâhîme illâ men sefihe nefseh ve lekadistafeynâhufîd dunyâ ve in-nehu fîlâhireti le mines sâlihîn.”

Meâli: “Kim İbrâhîm’in düzenlediği ilkelerden yüz çevirir, onun Hakk’ı aradığı gibi aramazsa, o kendini anlayamayan, düşünmeyen kimselerden olur. Doğrusu ona, yaşamı boyunca hakk ile batılı fark edeceği şuuru verdik ve doğrusu o, şuurlu hareket ederse, sonunda elbette Sâlih kimselerden olur.”

Hazreti İbrâhîm makamlar oluşturmuş, Allah’ın birliğinin anlaşılması için bu makamları insanlığa sunmuştur.

Bakara Sûresi 124. âyette İbrâhîm için “Li el nâsi imâmâ-insanlar için önder-öğretmen-imam” diye bildirilmiştir.

Kur’ân, İbrâhîm’in aradığı gibi arayın, onun baktığı gibi bakın diye bildirmiştir.

Onu kendinize örnek alın diye bildirmiştir.

“Nurî İbrâhîm” En’âm Sûresi 75

En’âm Sûresi 75: “Ve kezâlike nurî ibrâhîme melekûtes semâvâtî vel ardı ve li yekûne minel mûkînîn.”

Ve kezâlike nuri İbrâhîm	: Böylece, nur, aydınlık, baktı, gösterme, İbrâhîm,
Melekûte	: Güçlü, kuvveler, melekût,
El semâvâtî ve el ard	: Semalar, gökler ve yerlerin,



Ve li yekûne min el mukının : Olması için, katiyet, kesinlik, yakınlık, emin olmak,

Meâli: “İşte böylece İbrâhîm; göklerdeki ve yerdeki gücün sahibini anlamak, nûrumuzu anlamak ve hakikatlerden emin olmak için baktı gözlemledi.”

İşte her insan varlığa, varlık nasıl var oldu merakıyla bakmalı ve bu varlığı kim var etti diye sorgulamalıdır.

Kur’ân’da onlarca yerde sorup aramak ile ilgili âyetler vardır.

“Ves sâilîne” Bakara Sûresi 177

“İzâ seele ke-sen sorup aradığın zaman” Bakara Sûresi 186

“Yeseelune ke- Sana sorarlar” Bakara Sûresi 189-215-217-219-220-222-273

İnsan, anlamak için bakmalıdır.

Tanımak için bakmalıdır.

Şahit olmak için bakmalıdır.

Hikmetsel bakmalıdır.

Çözümsel bakmalıdır.

Analiz etmek için bakmalıdır.

Tefekkür etmek için bakmalıdır.

Mesajı yakalamak için bakmalıdır.

Şahit olmadığımız bir Allah inancı, iman değildir.

Her ezanda 4 defa, günde 20 defa söylenen “Eşhedü” kelimesi, “Şahit olun” mesajıdır.

Şahit olmak, tanımak, hakikatleri görebilmek, iman boyutuna kapı açar.

Şahit olmak için bakmalı, incelemeli, tanımaya çalışmalıdır.

İnanç, şahit olmadığımız bir Allah’a inanmaktır.

İman, şahitlik boyutu olan bir Allah inancıdır.



Hazreti İbrâhîm, görünen varlığın hakikatini aradı.

Yerlere göklere baktı.

“Bu görünenler nedir, varlık nasıl oldu, varlığı kim yarattı, beni kim yarattı?” diye sorguladı.

Bakmak, gözlemlemek, sorgulamak, hakikati aramanın sembolüdür.

Yerlere göklere bakarak “Bu âlem nasıl var oldu, bu âlemi var eden kimdir, benim Rabbim sen misin?” sorularını sorarak, “Hakikati arayanların babası” olarak anılır olmuştur.

En’âm Sûresi 75-79

75- İşte böylece İbrâhîm; göklerdeki ve yerdeki gücün sahibini anlamak, nurumuzu anlamak ve hakikatlerden emin olmak için baktı, gözlemledi.

76- Sonra da, gece bir bilememezlik içindeyken bir yıldız gördü ve dedi ki: Rabbim bu mudur? Fakat o gelip geçtiği zaman, gelip geçenlerde sevgiye ulaşamam, dedi.

77- Sonra da, ortaya çıkan Ay’ı gördüğünde dedi ki: Rabbim bu mudur? Fakat o da gelip geçtiği zaman, eğer ben Rabbimin hidâyetini anlayamazsam, elbette dalâlette kalan kimselerden olurum, dedi.

78- Sonra da, ortaya çıkan güneşi gördüğünde dedi ki: Bu daha büyük olan mıdır Rabbim? Fakat o da gelip geçtiği zaman dedi ki: Ey kavmim! Ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım.

79- Ben yüzümü Tevhîd üzere, gökleri ve yeri var eden o güce çevirdim ve ben O’nun varlığının yanında kendime varlık isnat eden değilim.

İbrâhîmî bakmak, anlamak için bakmaktır.

Hepimiz çocuk iken annemize babamıza “Ben nasıl oldum, bu görünen âlem nasıl oldu?” diye sorular sorduk.



Ailemiz "Allah yarattı" dedi.

"Anne Allah nerede, ben onu görebilir miyim?" diye sorduk.

Çoğu anne baba çocuğuna "Allah görünmez, göklerde" dedi ve çocuğun saf sorgulamasının, anlamak istemesinin önüne geçti.

İşte, İbrâhîmî bakmak; anlamak, tanımak, şahit olmak için bakmaktır.

Şunu çok iyi düşünmeliyiz; "Saf, masum çocuklara nasıl bir din anlayışı öğretiyoruz?"

Görünen varlığın, yaratılışını ve yaratıcısını anlamak için mi?

Yoksa, emirler, yasaklar, ibadetler, cennet, cehennem diyerek, dinin hakikatini hiç öğretemediğimiz bir din anlayışı mı?

Allah korkusu, cehennem korkusu ile büyüyen bir çocuk, saf, temiz düşünebilir mi, anlamak, şahit olmak için bakabilir mi?

Çoğumuz, korkularla, emirlerle, yasaklarla büyütüldük.

Hiç şahit olmadığımız bir Allah inancı ile büyütüldük.

Bizlere öğretilen din anlayışıyla, bizim gibi inanmıyor diye karşımızdakini yargıladık, kâfir saydık, cehennemlik saydık, onlara saldırdık, zulüm ettik.

Çoğumuz eksik aramak için yetiştirdik.

Çoğumuz yargılamak için yetiştirildik.

Çoğumuz karşımızdaki insanın da bizim gibi, bir yaratıcı tarafından yaratıldığını anlamak için bakmadık.

İbrâhîmî bakmak nedir?

İbrâhîm gibi gözlemlemek nedir?

İbrâhîm gibi yaratıcısını tanımak için bakıp gözlemek nedir? Öğrenmedik.



Benim Rabbim kim, yâni beni vücûdlandıran, benim vücûdumda her an işleyen kim? diye düşündürülmedik.

“İbrâhîmî bakmak nedir?” bilelim.

Varlığın nasıl var olduğunu anlamak için varlığa bakarak düşünelim.

Yerlere göklere bakalım.

Bakalım, gözlemleyelim, işleyişi anlamak için tefekkür edelim.

Nasıl var olduk, nasıl vücûdlandık, düşünelim.

Nereden geldik, nereye gidiyoruz, düşünelim.

Kimseyi yargılamayalım.

İnsanların inançlarını, ibadetlerini onlara bırakalım, inançları küçük görmeyelim.

Kimsenin din anlayışını kerih görmeyelim.

Bakara Sûresi 256: “Lâ ikrâhe fîd dîni.”

Meâli 1: “Kimsenin din anlayışını kerih görmeyin.”

Meâli 2: “Dini yolda asla hor bakmak yoktur.”

Âyette ne güzel bildirilmiş.

Hakikat yolunda kimseyi, hiçbir varlığı hor görmek yoktur.

Kimsenin inancını, ibadetini, milletini, kültürünü aşağılamak yoktur.

İnsan en temiz bir akıl ve gönülle hakikati anlamak için gayret göstermelidir.

Akletmeli, şahit olmalıdır.

İlimden ve edebten ayrılmadan varlığa bakmalı, varlığın nasıl var olduğunu anlamaya çalışmalıdır.

İbrâhîmî bakmak makamına erilmelidir.

Varlığın, varoluşun, var edenin hakikatini anlamak için İbrâhîm gibi bakmanın ne olduğunu bilmelidir.



Gözlemlemeli, incelemeli hakikate erişmelidir.

Hazreti İbrâhîm bunun için insanlığa örnek olmuştur.

Hazreti Muhammed kendini şöyle anlatır: “Ben, atam İbrâhîm’in duası, kardeşim İsâ’nın müjdesi ve annem Âmine’nin rüyasıyım. Annem rüyasında içinden çıkan bir nûrun Şam diyarı saraylarını aydınlattığını söylemişti. Resûl-lerin anneleri hep böyle rüyalar görürler.” (Ahmed bin Hanbel, Müsned, 4/127-128)

Kur’ân’da Hazreti İbrâhîm’in duası şöyle geçer.

İbrâhîm Sûresi 40: “Rabbicalnî mukîmas salâti ve min zurriyyeti rabbenâ ve tekabbel duâ.”

Meâli: “Rabbim! Beni hep Sana bağlılık üzere eyle. Rabbimiz! Neslimden gelenler de öyle olsun ve dualarımızı kabul eyle.”

İşte Hazreti Muhammed’in “Atam İbrâhîm’in yolu” demesinin ana hikmeti, Hazreti İbrâhîm’den gelen ilm-irfân yoludur.

Bu yol Allah’ın layıkıyla anlaşılması yoludur.

Onun için Hazreti İbrâhîm hakikat yolunun atası olarak bilinir.

İbrâhîm insanlığın babası-eba’sı olmuştur

Şuarâ Sûresi:

69- İbrâhîm’in haberini de naklet onlara.

70- O babasına ve kavmine demişti ki: Siz neye kulluk ediyorsunuz?

71- Dediler ki: Biz putlara kulluk ederiz, böylece hep onlara bağlı kalırız.

72- Dedi ki: Yöneldiğiniz zaman sizi iştirirler mi?

73- Size bir yardımı veya bir koruyuculuğu var mı?

74- Dediler ki: Hayır, biz atalarımızı böyle yapıyorlar bulduk.



75- Dedi ki: Öyleyse bakıp da görmez misiniz? Neye kulluk ediyorsunuz?

76- Sizin ve atalarınızın, önceden beri neye tapıldığını düşünmez misiniz?

En'âm Sûresi:

74- İbrâhîm, babası Âzer'e: Putlardan ilahlar mı ediniyorsun? Ben, seni ve kavmini apaçık bir dalâlet içinde görüyorum, demişti.

75- İşte böylece İbrâhîm; göklerdeki ve yerdeki gücün sahibini anlamak, nurumuzu anlamak ve hakikatlerden emin olmak için baktı gözlemledi.

Tevbe Sûresi:

114- İbrâhîm babasının mağfiret bulması için koştu, olmadı. Babası ancak kendi zamanının adetlerinde kaldı. Böylece Allah için anlattıklarına karşı onun düşmanlığı ortaya çıkınca, ondan uzak durdu. Muhakkak ki İbrâhîm; duygu yüklü, sağlam iman sahibi, iyi huylu, zarif olan biriydi.

İlm-i Tevhîd yolunun babası, atası Hazreti İbrâhîm'dir.

Hazreti İbrâhîm, atalarının inanç öğretisini kabul etmemiş, yerlere göklere bakarak, varlığı inceleyerek yaratılışı anlamaya çalışarak Allah hakikatine erişmiştir.

Ve bunu insanlara açıklamıştır.

İlm-i Tevhîd yolunun atası, babası Hazreti İbrâhîm'dir.

Gönül evinin, mânâ âleminin babası Hazreti Muhammed'dir.

Resûl nebi dediğimiz nice hakikat yolunun erenleri, Hakk yolunda nice boyutların açılmasına vesile olup insanlığa “أَب , Eba” lık yapmışlardır.

İşte Kur'ân, Baba, “أَب , Eba” hakikatini ince ince bizlere açmıştır.

Kur'ân hakikatine göre Baba:



Kişinin kendi aslını öğrenmesi için,

Allah hakikatini öğrenmesi için,

İlm-i İrfân yolunda olunması için,

Topluma en güzel hizmet edilmesini öğrenmesi için,
gayret gösterendir.

Hepimizin aslı,"أَب", Eba" boyutu Allah'tır.

Hakk yolunda yetimlere babalık yapan Kâmil kimse-
ler "Eba-Baba"dır.

Kur'ân'da Nûh'a oğlu için; "Ey Nûh! O senin ailenden
değildir" diye sunulan âyet bizlere "Baba-Eba" hakikatini
çok güzel sunuyor.

Her bir çocuğun dünyaya gelmesine vesilen olan ve
bizi yetiştiren anne de baba da, "Baba-Eba" boyutudur.

Bizlerin kendi aslımızı bilmemize, ilim irfan bulma-
mıza vesilen olan Kâmil kişi de "Baba-Eba" boyutunda
olan kişidir.

Aslımız, kaynağımız olan Allah'ın Rabb esması da "Ba-
ba-Eba" boyutudur.

Allah, Rabb esmasıyla kulunun mürebbiyesidir.

İşte, Allah hakikatini insanlığa sunanlar insanlığa ba-
balık yapmışlardır.

Bunun için Allah'ın birliğini insanlığa sunan Hazreti
İbrâhîm, inançların atası olarak kabul edilmiştir.

Hazreti Muhammed de bir tevazû içinde "Atam İbrâhîm"
demiştir.

Hazreti Muhammed'in Hazreti İbrâhîm'den beri gelen
kabilesi "Kureyş Kabilesi"dir.

Kur'ân'da Kureyş Sûresi, Hazreti İbrâhîm yolunu belirtir.



Kureyş Sûresi:

1-

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ

Li îlâfi kureyş

- Li ilafi : İçin, belli amaçta olmak, rahatlık, ülfet,
birleştirmek,
Kureyşin : Kureyş, toplamak, araştırmak, toplanmak,
yakınlık, Hz İbrâhîm'in kabilesi,

Meâli: "Hazreti İbrâhîm'in ilkeleri üzere hareket eden-
ler hakikatleri anlamayı, anlatmayı amaç edinmişlerdir."

2-

إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ

Îlâfihim rihleteş şitâi ves sayf

- Îlâfi-him : Ülfet, dostluk, eminlik, rahatlık, amacı
hakikat olan, onlar,
Rihlete : Seyahat, yolculuk, göçler, bir yerden bir
yere gitmek,
El şitâi ve el sayfi : Kış ve yaz,

Meâli: "Onlar yaz ve kış hiç durmadan hakikatler için
yolculuk ederler."

3-

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

Fel ya'budû rabbe hâzel beyt

- Fe li yabudu : Sonra, artık, öyle ki, için, kul, kulluk,
Rabbe : Rab, vücûdlandırıran,
Hâzâ el beyti : Bu, şu, o, ev, hane, mesken, oba, gönül evi,



Meâli: “Öyle ki onlar gönüllerinde kendilerini vücûdlandırana karşı daima bir kulluk içindedirler.

4-

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ

Ellezî atamehum min cûn ve âmenehum min havf

Ellezi etame hum : Onlara sağlanan, yardım, besleme,
yararlandı, yetiştirmek

Min cûn : Açlık, zayıf, bitkin, istekleri,

Ve âmene-hum : İman, güven, eminlik, onlar,

Min havfin : Korkudan, korkularda olan,

Meâli: “Onlar hakikatleri anlamada zayıflık içinde olanlara yardım ederler ve onlar korkular içinde olanlara güven verirler.”

İşte Hazreti Muhammed’in mücadele ettiği hakikat yolunun adı, Kureyş yolu, İlm-i Ledün yolu, İlm-i Tevhîd yoludur.

Hazreti İbrâhîmden beri akıp gelen yolun adı Kureyş yoludur.

Onun için Hazreti Muhammed “Atam İbrâhîm’in yolu” demiştir.



RESÛL VE NEBÎLER BOYUTU



Resûl ve Nebî boyutu iyi anlaşılmalıdır.

Bunları bir cinsiyet, bilhassa bir erkek olarak değil, Allah'a ait olan boyutlar olarak düşünölmelidir.

Toplumda anlatılan, 124 bin peygamber geldi hepsi erkekti, kadından peygamber olmaz sözü de iyi analiz edilmelidir.

Resul ve Nebî hakikatini, cânlarda ve tenlerde aramalıyız.

Zamanında yaşayan Kâmil insanların her biri, Allah'a ait olan bu boyutları ortaya koymuşlardır.

Mesela, Yahya diye bilinen kimse, Allah'ın "Hayy" boyutunu ortaya koymuştur.

Zekeriya diye bilinen kimse, Allah'ın "Zeker-Zâkir-Zikir" boyutunu ortaya koymuştur.

Resûl, Nebî dediğimiz her bir Kâmil kimse, Allah'a ait olan nitelikleri insanlığa duyurmuşlardı.

Kur'ân'da geçen Resûl ve Nebîler şöyledir:

- Hazreti Âdem
- Hazreti İdris
- Hazreti Nûh
- Hazreti Hûd
- Hazreti Sâlih
- Hazreti İbrâhîm



- Hazreti İsmâîl
- Hazreti Lût
- Hazreti İshâk
- Hazreti Yâkûb
- Hazreti Yûsuf
- Hazreti Eyyûb
- Hazreti Şuâyb
- Hazreti Mûsâ
- Hazreti Hârûn
- Hazreti Dâvûd
- Hazreti Süleyman
- Hazreti Zülkifl
- Hazreti İlyas
- Hazreti El Yesâ
- Hazreti Yûnus
- Hazreti Zekeriya
- Hazreti Yahyâ
- Hazreti İsâ
- Hazreti Muhammed
- Hazreti Üzeyir
- Hazreti Lokmân
- Hazreti Zülkarneyn
- Hazreti Meryem

Kur'ân'da Resûl ve Nebîler kaç defa geçer diye baktığımızda;

Hazreti Âdem âleyhisselâm 25 defa geçer.

Kendisine kitâb olarak 10 sayfa gönderilmiştir.

Hazreti İdris âleyhisselâm 2 defa geçer.

Kendisine 30 sayfalık kitâb inzal olmuştur.



Hazreti Nûh âleyhisselâm 43 defa geçer.
Kur'an'ın 71. Sûresi onun adını taşımaktadır.
Hazreti Hûd aleyhisselâm 10 defa geçer.
Kur'an'ın 11. Sûresi onun adını taşımaktadır.
Hazreti Sâlih aleyhisselâm 8 defa geçer.
Hazreti İbrâhîm aleyhisselâm 69 defa geçer.
Kur'an'ın 14. Sûresi onun adını taşımaktadır.
Kendisine 10 suhuf-sayfa sunulmuştur.
Hazreti İsmâil aleyhisselâm 12 defa geçer.
Hazreti İshâk aleyhisselâm 17 defa geçer.
Hazreti Lût aleyhisselâm 27 defa geçer.
Hazreti Zülkarneyn aleyhisselâm 3 defa geçer.
Hazreti Yâkûb aleyhisselâm 16 defa geçer.
Hazreti Yûsuf aleyhisselâm 27 defa geçer.
Kur'an'ın 12. Sûresi onun adını taşımaktadır.
Hazreti Şuâyp aleyhisselâm 11 defa geçer.
Hazreti Mûsâ aleyhisselâm 136 defa geçer.
Kur'an'da en çok adı geçendir.
Kendisine Tevrat inzal olmuştur.
Hazreti Hârûn âleyhisselâm 20 defa geçer.
Hazreti Dâvûd âleyhisselâm 16 defa geçer.
Kendisine Zebur inzal olmuştur.
Hazreti Süleyman âleyhisselâm 17 defa geçer.
Hazreti Üzeyr âleyhisselâm 1 defa geçer.
Hazreti Eyüp âleyhisselâm 4 defa geçer.
Hazreti Yûnus âleyhisselâm 4 defa geçer.
Kur'an'ın 10. Sûresi onun adını taşımaktadır.
Hazreti İlyâs âleyhisselâm 3 defa geçer.



Hazreti Elyesâ âleyhisselâm 2 defa geçer.

Hazreti Zülkifl âleyhisselâm 2 defa geçer.

Hazreti Lokmân âleyhisselâm 2 defa geçer.

Hazreti Zekeriya âleyhisselâm 6 defa geçer.

Hazreti Yahyâ âleyhisselâm 5 defa geçer.

Hazreti Meryem 34 defa geçer.

Hazreti İsa âleyhisselâm 25 defa geçer.

Kendisine İncil inzal olmuştur.

Hazreti Muhammed âleyhisselâm 4 defa geçer.

Kur'an'ın 47. Sûresi onun adını taşımaktadır.

Kendisine Kur'an'ı Kerim inzal olmuştur.

Âdem'den Muhammed'e Resûl ve Nebî boyutları ne olabilir?

İnsan vücûdundaki, Âdem'den Muhammed'e boyutlar nedir?

Hep, Resûl'ler ve Nebî'ler erkektir diye öğrettiler.

124.000 peygamber geldi, hepsi erkekti dediler.

Resûl ve Nebî boyutlarını cinsiyete bürüdüler.

Oysa bunlar, insan vücûdundaki makamlardı, boyutlardı.

Resûl ve Nebî boyutlarının cinsiyetle alakası yoktu.

Resûl ve Nebî hakikati çok iyi bilinmelidir.

Resûl, zahire çıkaran sistemin sırlarıdır.

Nebî, zahirde görünen varlığın bilgileridir.

Nebât; topraktan yetişen, doğan, suyun çıkışı, topraktan doğan her çeşit şey, bitki, anlamlarına gelir.

Bitki, topraktan biten demektir.

Nebî kelimesi de buradan gelir.

Resûl; varlığı açığa çıkartan sistem.



Özden, öze ait olan sistemi indirmek, göndermek, açığa çıkarmaktır.

Nebî; açığa çıkan varlıktaki Hakk'a ait olan tüm haberler, bilgiler boyutudur.

Bir tohum düşünelim.

O tohumun içinde, ağaca ait olan filizden, daldan, yaprağa, çiçeğe, meyveye ait olan tüm özellikler vardır.

Biz o tohumun içine en gelişmiş mikroskopla baksak, ne filizi, ne dalı, ne yaprağı, ne çiçeği, ne meyveyi, hiçbirini göremeyiz.

Ama bu nitelikler o tohumda vardır.

İşte o tohumdan ağacın açığa çıkarılmasındaki sır Resûl sırrıdır.

O tohumdan açığa çıkan ağaç ile ilgili tüm sırlar Nebî sırrıdır.

Yâni özden ağacın açığa çıkarılması hakikati Resûl boyutudur.

Açığa çıkan, yâni zahiren görünen varlıktaki tüm hakikatler Nebîlik boyutudur.

İşte özden açığa çıkaran, yâni ağacı zahire gönderen güç Resûl boyutu,

Zahire çıkan, yâni görünen varlık boyutundaki tüm hakikatler Nebî boyutudur.

Nebî haberi getiren demektir.

Resûl, haberi açığa çıkaran demektir.

Resûl; Nurdan, Rûha, Rûhdan tecelliye olan zahire çıkaran bir sistemdir.

Nebî ise tecellilerdeki ve beşer boyutundaki hakikatlerin bilgileri boyutudur.

Resûl kelimesi, "Risî" kelimesinden gelir.



Risl: gönderilmek, üzere gitmek, açığa çıkarmak, yerine getirmek, yürütülmek, hakikati gösteren, hakikati açığa çıkaran, elçi, mesaj, anlamında da kullanılır.

Risâlet kelimesi buradan gelir.

Kur'ân'da peygamber diye bir kelime yoktur.

Peygamber, Farsça bir kelimedir.

Farsça paygām “haber, ileti” kelimesinden gelir.

Farsça'da peygamber “haber taşıyan ve elçi” anlamlarına gelir.

Yâni gökte olan bir tanrıdan haber alıp, yeryüzündeki insanlara bildiren anlamında kullanılır.

Farsça'da peygamber, tanrı elçisi anlamında kullanılırdı.

Kur'ân'da geçen, firavunun adamı Haman'a peygamber derlerdi.

Firavun önemli bir şey yapacağı zaman, Haman'a danışır; “Ey peygamber söyle bakalım göklerin tanrısı ne diyor, şu işi yapalım mı yapmayalım mı, bildir bana” derdi.

Ankebût Sûresi 39: “Doğrusu Mûsâ; karun'a ve firavun'a ve haman'a geldi, onlara hakikatleri apaçık delillerle açıkladı. Fakat onlar, yeryüzünde kibirlendiler ve irfaniyet sahibi olamadılar.”

Nebî kelimesi; İbrânice kökenlidir, İbrânice'de nâbî נָבִי kelimesi, “bildiri, çağrı, ilan etme, haber, haber sunma, bilgi sunma” gibi anlamlara gelir.

Arapça'da nbw kökünden gelen nabi; haberci, haberi gösteren, bilgi sunan, hakikati sunan gibi anlamlara gelir.

Varlığın ortaya çıkışı resûl boyutu ile alakadır.

Ortaya çıkan varlık, hakikat bilgilerinin ulaşılabilceği boyuttur.

Açığa çıkan her varlık içten dışa bir kuvve ile çıkar.

İşte bu kuvveler boyutu resûl boyutudur.



Açığa çıkan her varlık nebat boyutudur, nebî boyutudur.
Yâni hakikat bilgilerinin kendini gösterdiği boyuttur.
İnsan, Resûller ve Nebîler boyutunu öncelikle kendi
vücûd şehrinde bulabilmelidir.

Peki, neydi kişinin vücûdundaki bu makamlar, bu boyutlar?

İşte, Âdem'den Muhammed'e kişinin vücûdundaki boyutlar, Allah'a ait boyutlardır.

Şimdi bunları inceleyelim.

Âdem:

Üflenlen Rûh boyutudur.

Kişideki Hakk boyutudur.

Teni tutan cân boyutudur.

Havva:

Kişinin ten boyutudur.

Kişinin ten boyutunun hevâsal boyutu, yâni isteksel boyutudur.

Hâbil:

Kişideki sevgi, rahmet, şefkat, yardım, edep, tevâzu, gibi rahmeti duygular boyutudur.

Kâbil:

Kişideki kötülük, fitne, kıskançlık, fesatlık, hırs, dünya düşkünlüğü, makam düşkünlüğü gibi zûlmanî duygular boyutudur.

Şit:

Kişideki Tevhîd şuuru boyutu, denge boyutu, duyguları kontrol edebilme boyutudur.

Kötülük duygularını tutabilme, rahmete kapı açabilme boyutudur.

İdris:



Kişinin kendini ve varlığın varoluşunu okuyabilme boyutudur.

Ders, dershane, medrese, müderris kelimeleri buradan gelir.

Kişinin varlık kitâbından ders görme boyutudur.

Varlığı keşfetme boyutudur.

Kişideki, hem öğrencilik hem de öğretmenlik boyutudur.

Nûh:

Kişinin kendi vücûduna dönme, onu tanıma boyutudur.

Kişinin beden gemisini fark etme, beden gemisinin nasıl yönetildiğini idrak etme ve beden yolculuğuna çıkma boyutudur.

Beden gemisinin nasıl yapıldığını ve onu yapan ustayı tanıma boyutudur.

İlimle, teslimiyetle hareket etme boyutudur.

Gönül boyutunu oluşturma boyutudur.

Hûd:

Hû, Hûda, Hidâyet kelimesi buradan gelir.

Kişideki Hidâyet boyutudur.

Kişinin vücûduyla yol bulma boyutudur.

Kendi vücûdunun ve her varlığın vücûdunun yol gösterici olduğunu idrak etme boyutudur.

Kişideki Hû boyutunun beşerde görünme boyutudur.

Sâlih:

Cümle varlığın birbiriyle bağını anlama boyutudur.

Kişinin ıslah olma boyutudur.

Sâlih'lik boyutudur.

Bâtıl alandan kurtulma boyutudur.

Benlik hastalığından iyileşme boyutudur.



İbrâhîm:

Râhim'iyetten bedenleme boyutudur.

Rab boyutudur.

Yaratılış idrakinin boyutudur.

Tohumdan ağaca dönüşme boyutunun idrakidir.

Vücûdu tutan râhîm boyutudur.

Vücûdları tutan Zât boyutudur.

Vücûdlardaki zâkir, fâil, mevsuf, mevcut boyutlarının
açılım boyutudur.

Fıtrat, yâni yaratılışı ve yaratana idrak etme boyutudur.

Lût:

Geçmişin bâtil alanını "lâ" etme, yâni yok etme bo-
yutudur.

İbrâhîm boyutuna geçme boyutudur.

Silme, temizlenme boyutudur.

İsmâil:

İşitme boyutudur.

Varlıktaki sesle buluşma boyutudur.

Varlığı tutan Elif'i işitme boyutudur.

Kendi vücûdundaki seslenişle birleşme boyutudur.

Sesin içindeki sesi işitme boyutudur.

İshâk:

İbrâhîm boyutundan sonraki boyuttur.

Ölmeden önce ölme boyutudur.

İsâ boyutuna yol alma boyutudur.

Üflenin Rûh'u hissetme boyutudur.

Ten ve Cân'ın birlik boyutudur.

Yâkûb:

Tenden câna olan yolculuk boyutudur.



Vücûd şehrine açılan kapı boyutudur.

Arama, düşünme, akletme, keşfetme, idrak etme boyutudur.

Dünyaya esaretten kurtulma boyutudur.

Kişideki kâlb boyutudur.

Yûsuf:

Kişideki cân boyutudur.

Teni canlı tutan, cân boyutudur.

Saf ve tertemiz olan cân boyutudur.

Cân şehrinin sırları boyutudur.

Yûnus:

Aklın ilâhî akla dönüşmesi boyutudur.

Gönül boyutunun açılması boyutudur.

Varlığından geçme boyutudur.

Eyyûb:

Kişinin ayıplarını kusurlarını tamir etme boyutudur.

Kişinin müşküllerini çözmede sabırlı olma boyutudur.

Kişinin ilim ile cevaplar bulma boyutudur.

Lokmân:

Kişideki şifa boyutudur.

Varlığın kendinde bulunan, insana faydalı olan şeyleri keşfetme boyutudur.

Doğayla, bitkilerle, hayvanlarla bağ kurma boyutudur.

Bitkilerdeki insanlara şifa olan şeyleri tespit etme boyutudur.

Edeb boyutudur.

Hakk ile olan bağı bulma boyutudur.

Her kimde, Lokmânlık damarı filizlenmişse, o kimse kimyacı, eczacı, doktor, Kâmil kimse olur.



Lokmân olanlar, insanların hem bedenlerine hem gönüllerine şifa olur.

Zülkifl:

Vücûdun Zâtıyla bir olma boyutudur.

Vücûdları tutan Zât idraki boyutudur.

Bir olmak, karışmak boyutudur.

Kendi vücûdunu Hakk'la birleştirmek boyutudur.

Şuâyb:

Kişideki ı ışık boyutudur.

İşığın akıp giden bedene dönüşen boyutudur.

İşığın bedendeki ve varlıktaki dalgalanma boyutudur.

İşıkla gelen mesajlar boyutudur.

Mûsâ:

Kişideki sıfatlar boyutudur.

Fiilden tecelli eden, sıfatlanma boyutudur.

Sıfatların işleyiş boyutudur.

Sıfatların yasalarına ulaşma boyutudur.

Kendi firavununu teslim alma boyutudur.

İlmi akışa teslim olma boyutudur.

Bunun için Mûsâ, "sudan gelen" demektir.

Sudan maksat ilimdir.

Hârûn:

Kişideki hararet, istek, sıcaklık, ilgi boyutudur.

Kişideki ilâhi istek, ilâhî lisân boyutudur.

Sıfatların kelâma dönüşme boyutudur.

Aşk-ı lisân boyutudur.

Dâvûd:

Davet, elest hitabı boyutudur.

Vücûdun davetine dönme boyutudur.



Kişinin vücûdundaki elest hitabı boyutudur.

Kişideki zikir, zâkir boyutudur.

Vücûdun mektup boyutu, o mektubun içinde ilâhî sırlara temas etme boyutudur.

Süleyman:

Kişinin selamete adım atma boyutudur.

Kişinin bedenindeki zâkirin zikriyle birleşme boyutudur.

İslâm olma yolunda olma boyutudur.

Fâil'in filine teslim olma boyutudur.

İlyâs:

Ulvî boyutun ilâhî yasalar boyutudur.

Kişinin vücûdundaki yasalar boyutudur.

Kişinin yasalara ulaşma boyutudur.

Varoluş yasaları ve işleyiş yasalarını idrak etme boyutudur.

Elyesâ:

Yasalara göre hareket etme boyutudur.

Yaşam ile ilgili yasalar oluşturma boyutudur.

İşleyiş yasalarına göre hareket etme boyutudur.

İlimsel keşifler yapma boyutudur.

Adalet için yasalar oluşturma boyutudur.

Zekeriya:

Zikir, Zâkir, Müzekker, Tezekkür, Zeker, kelimeleri buradan gelir.

Zikir ile açılan kapıdan, zikir ile hareket etme boyutudur.

Teslimiyet boyutu, zikirden açığa çıkan sistemle buluşma boyutudur.

Erlik boyutudur.

Yahyâ:



Hayy sıfatının her yeri sardığını görme boyutudur.
Diri olanda diri olma boyutudur.
Varlığından geçme boyutudur.
Hayy olan, Kayyum olan Hakk'ta Hayy olma boyutudur.
Dirilerden olma boyutudur.

Meryem:

Bâkirleşme boyutudur.
Tertemiz bir gönüle ulaşma boyutudur.
Tüm nisbetlerden kurtulma boyutudur.
Temizlenmişlik, arınmışlık boyutudur.
Fenâfillah boyutudur.
Meryem makâmına ermeden, İsâ makâmına erilmez.
İsâ:

Ten vücûdunu bırakıp, üflenlen rûh'a erme boyutudur.
Teni çarmıha gerip, rûh deryasına erme boyutudur.
Fenâfillah boyutudur.
Üflenlen rûh boyutudur.

Muhammed:

Nûr boyutu,
Damla boyutu,
Halk boyutu,
Nûr âlâ nûr boyutu,
Nûr'un varlıktaki yansıma boyutu,
Hamd boyutu,
Sıfatlar boyutu,
Şeriat, yâni nûr'un ilâhî nizam boyutudur.

İşte insan, Resûl ve Nebîler boyutunu öncelikle kendinde aramalıdır.

Bilmelidir ki bu boyutlar kendisindedir.



Resûl, Nebî'yi erkek diye bilmemelidir.

Onları cinsiyet olarak düşünmemelidir.

Âdem'den Muhammed'e nice boyutlar hepsi kişinin kendisindedir.

İnsan âlemin cemîdir.

Ne ararsa kendinde aramalıdır.

Ne ararsa kendi vücûd şehrinde aramalıdır.

O vücûd şehrinde nice makamlar vardır.

O makamlarda nice sırlar vardır.

Bilmelidir ki tüm makamlar, tüm sırlar hep kişinin kendi vücûd şehrinde.

İnsanın vücûdu mânâ şehridir.

O şehirde Hakk'ın kendisi vardır.

Hakk'a ait nice boyutlar vardır.

İşte tüm bu boyutlar Resûl ve Nebîler boyutudur.

Nebîler boyutu ten boyutundadır.

Resûller boyutu rûh-cân boyutundadır.

Ten ve cân birbirinden ayrı değildir.

Resûller ve Nebîler hakikatini kendi vücûd şehrinde bulanlar gönül ehli olacaklardır.

Allah tüm resûlleri ve nebileri ile gönül ehlinin gönlüne sığışacaktır.

Hazreti Muhammed insanların gönül ehli olması için mücadele vermiştir.

Gönül, ilâhi aşkın, birliğin tecelli ettiği duygular boyutudur.

Gönül, tüm beden, bedendeki tüm hücrelerin, Allah'a rabita olduğu boyuttur.

Gönül, akıl ve kâlb boyutlarının açılmasıyla açılır.

Akıl ve kâlb sahibi olan kişi, gönül boyutuna geçer.



Gönül, kâlb ehli olan kişilerde açılır.

Gönül, mü'min olanların müşerreflendiği bir boyuttur.

Kâlb ehli olan, Allah hakikatine ermiş kişidir.

Allah'tan emin olmuş, her an O'na teslimiyet ve tevekkül içinde olan kişidir.

Kâlb ehli olan kişinin yaşantısı, gönül boyutudur.

Hazreti Muhammed'in güzel sözü, mü'minlik makamına eren kişinin kâlb sahibi, kâlb sahibi olan kişinin gönül ehli olduğuna işaret eder.

Allah bildirir: "Ma vesiani semai ve la ard ve lakin vesian kâlbî abdi el mumin."

Meâli: "Ben yere göğe sığmadım, mü'min kulumun kâlbine sığdım."

Allah hakikatine ermiş olan kişi, mü'minlik makamına gelmiş kişidir.

Mü'min gönül makamına ermiş kişidir.

Gönül ehli olmuş kişidir.

Gönül ehli, Halk'ta Hakk'a nazar ederek yaşar.

Nereye bakarsa baksın, Hakk nazarıyla bakar.

Gönül ehlinin gönlü, Allah'ın nûruyla nûrlanmıştır.

Hazreti Muhammed'e "Allah onun gönlünü nasıl açar?" diye sorulur.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed; "Allah o kimse'nin gönlüne bir nur atar da, bunun üzerine onun gönlü genişler" der.

Bu cevap karşısında Hazreti Muhammed'e tekrar; "Bunu bilmeyi kolaylaştıran bir alamet var mıdır?" diye sorulunca...

Hazreti Muhammed şöyle der: "Ebedilik yurduna yönelmek, aldaniş yurdundan uzaklaşmak ve ölüm gelmeden



önce ölüme hazır olmak.” (Ebu’l-Leys Nasr b. Muhammed es-Semerkindî)

İşte gönül ehli, dünya menfaatine bağlanmaz.

Ölüm gelmeden Allah’ta fâni olmuş olandır.

Her dâim Allah’a yönelmiş kişidir.

Gönül ehli, yaşantısıyla kendini belli eder.

Gönül ehli, gönül rahmînden doğmuş kişidir.

İşte Mevlid makamı da budur.

Gönül rahmînden doğanlar, âlemlere rahmet olurlar.

Akıl, çözüme eriştirir.

Kâlb, birleştirir, bağlar.

Gönül, yaşama döker, uygular.

Gönül ehlinin kâlbî, yâni idrâki, anlayışı, duyguları, düşünceleri hep Hakk üzeredir.

Hakk’la bakar, Hakk’a bakar, Hakk’sal bakar.

Gönül ehli, toprak boyutunda kalmaz, toprağın özüne bakar.

Gönül ehlinin, inanç, ibadet, din, millet, cinsiyet ayırmıcılığı asla olmaz.

O nereye bakarsa baksın, Muhammedî şuurla bakar.

Gönül ehli kişiler, sevgi dolu, saygı dolu, tevâzû içindedirler.

Onlar yaşantılarında, davranışlarıyla, sözleriyle, ikili ilişkileriyle hakk ve adalet içindedirler.

Onlar çözümsel ve birlik üzere davranırlar.

Yâni onlar aklî ve kâlbî davranırlar.

İşte gönül, aklî ve kâlbî boyutun sonucunda tecelli eder.

İşte gönül, ilâhî aşkın, samimiyetin, ihlâsın, Allah’a olan teslimiyetin, tevekkülün, Tevhîd şuurunun buluştuğu duygular boyutudur.



Gönül ehli dediğimiz zaman o kişiler, her an Halk'ta Hakk'a nazar ederek yaşarlar.

Onlar her an ilâhî aşkın duygusuyla yaşarlar.

Ey kardeşim!

Gönlünün açılmasını istiyor musun?

Gönül şehrine girmek istiyor musun?

Îlâhî huzura ermek istiyor musun?

Kendini bilmek istiyor musun?

Görünen varlığın kaynağını ve varoluşunu anlamak istiyor musun?

Allah hakikatine ermek istiyor musun?

Allah'ın hakikatlerinin gönlüne akmasını istiyor musun?

Âdem'den Muhammed'e nice boyutların sırlarına ermek istiyor musun?

Her cihetten vechîni gösteren, Allah'ın vechîni görmek istiyor musun?

Nice sırların, nice lütufların, nice hikmetlerin, o derin mânâlarına ermek istiyor musun?

Dilinin gönlüne bağlanmasını istiyor musun?

Ağız çeşmenden akan kelimelerin, gönül şehriden gelmesini istiyor musun?

Ölmeden önce ölümün sırrına ermek, ölümsüzlerden olmak istiyor musun?

Görünen bu varlığın ardındaki âleme adım atmak istiyor musun?

O âlemin nice mucizevi boyutlarını görmek istiyor musun?

İstiyorsan gel kardeşim.

İstemiyorsan, kendi ilgi duyduğun alanla ilgilen, orada hizmet et kardeşim.



Gönül şehrine ermek istersen, öncelikle edep bulmak, aşka ermek gerek kardeşim.

Edep bulmak için öncelikle şunları yapacaksın.

Evvela dilini tutacaksın.

Dışsal sesini de içsel sesini de susturacaksın.

Kimseye bağırıp çağırmayacaksın.

İçindeki o öfke dolu sesi susturacaksın.

Kesinlikle kalb kırmayacaksın.

Kırılсан da kırmayacaksın.

Kötü düşüncelerde olmayacaksın.

Asla kötü sözler etmeyeceksin.

Kalbinde dahi kimse için kötü düşünmeyeceksin.

Asla dedikodu yapıp, kimseyi çekiştirmeyeceksin.

Gönlünü tüm bâtil şeylerden ve zarar verme hallerinden temizleyeceksin.

Yâni hâdesten necâsetten kendini paklayacaksın.

Daima pak gezeceksin.

Daima Hakk'ın huzurundaymış gibi hareket edeceksin.

Yalan söylemeyeceksin.

Haram yemeyeceksin.

Kimsenin hakkını yemeyeceksin.

Kimseyi kandırmayacaksın.

Zem, haset, fesat, gurur, kibir, inat ve buna benzer fena halleri terk edeceksin.

Kimse hakkında fena söz söylemeyeceksin.

Öfke, hiddet, intikam gibi duygulardan sıyrılacaksın.

Kendi kulluğunla meşgul olacaksın.

Kimsenin ibadetine, inancına karışmayacaksın.

Kimsenin inancını hor görmeyeceksin.



İnsanları namazlı, namazsız, örtülü örtüsüz diye ayırmayacaksın.

İnsanların ibadethanelerine hor bakmayacaksın.

Ve bileceksin ki herkes gönlündeki sevgiyle, istidadı kadar Allah'a yönelir.

Toplumda birilerini övüp, birlerini aşağılamayacaksın.

İnsanları cemaat, tarikat, mezhep olarak ayırmayacaksın.

Kimseyi yargılamayacaksın.

Asla siyasi alanla ilgilenmeyeceksin.

Herhangi bir siyasiyi övmeyeceksin, vermeyeceksin.

Siyaseti, siyasi alana bırakacaksın.

Kesinlikle tartışmalara girmeyeceksin.

Kesinlikle bilmişlik iddiasında olmayacaksın.

Kimsenin bilgisiyle alay etmeyeceksin.

Biri sana bir soru sorarsa derslerin bitinceye kadar "bilmiyorum" diyeceksin.

Kimseyi tartmak için soru sormayacaksın.

Seni tartmak için soru soranın, sorusuna da cevap vermeyeceksin.

Kışkırtılmana izin vermeyeceksin.

Başına gelen şeylere sabredeceksin.

Asla isyan etmeyeceksin.

Başına gelen şeylerden dersler çıkaracaksın.

Hakkında yalan bile söyleseler, karşılık vermeyeceksin, kendini savunma derdine düşmeyeceksin.

Bileceksin ki adalet eninde sonunda tecelli edecektir.

Kimseye ve hiçbir varlığa hor bakmayacaksın.

Kimseye ve hiçbir varlığa asla zarar vermeyeceksin.



Kimsenin eksikliğini, hatasını aramayacaksın, kimseyle alay etmeyeceksin.

Kadın erkek ayrımcılığı yapmayacaksın, insan olarak bakacaksın.

Varlığı canlı kitap bileceksin.

Varlığı inceleyecek, gözlemleyeceksin.

Varlığın kendinde olan işleyişi düşüneceksin.

Kişilerin yazdığı kitapları öncelikle kaynak almayacaksın, varlığı kaynak alacaksın.

Okuman, öğrenmen, eğitimin varlık kitâbından olacak.

Varlığı ve kendi vücûdunu canlı kitap bileceksin.

Kişilerin yazdığı kitaplar yardımcı kaynaktır, ana kaynak varlığın kendisi ve senin vücûdudur.

Duyduğun her sözü düşüneceksin, hemen kabul etmeyeceksin, hemen red de etmeyeceksin.

Olumlu düşüneceksin.

Karamsar olmayacaksın.

Sabredip bekleyeceksin.

Hep gözlemleyeceksin, düşüneceksin, varoluşun hikmetini anlamaya çalışacaksın.

Ve kesinlikle dilini tutacak, birine hemen cevap verme telaşına düşmeyeceksin.

Konuşma derdine düşmekten çok, o konuyu layıkıyla bilme derdine düşeceksin.

Bil ki Hakk'ın kapısına, dilini tutmakla gelirsin.

Bil ki Hakk'ın kapısı, yukarıda yazılanları yaptığında açılır.

İnsan; eğer gönül şehrine adım atmak...

Nice sorunun cevabına ermek...

Nice hikmetleri görmek...

İlâhî huzura ermek istiyorsa, bunları yapmaya gayret gösterecektir.



HAZRETİ MUHAMMED ÖNCESİ İSLÂM VAR MIYDI?



Genelde İslâm'ın Hazreti Muhammed'den sonra ortaya çıktığına inanılır, peki bu doğru mudur?

İslâm Hazreti Muhammed ile mi başlamıştır?

Daha önce yok mudur?

Namaz, oruç, hacc, zekât gibi ibadetler Hazreti Muhammed ile mi başladı?

Daha önce yok muydu?

Eğer varsa o zaman Hazreti Muhammed'in getirdiği nedir?

İslâmın hakikati nedir?

Müslümanlığın hakikati nedir?

İnsan, nasıl İslâm makamına erişir?

İnsan, hakikatte nasıl Müslüman olarak yaşar?

İslâm'ın zıddı olan savaş, kavga, düşmanlık nedir?

İslâm'a ulaşmak için, kavga, düşmanlık savaş nasıl önlenir?

İçimizdeki kin, nefret, ayrımcılık halleri olan düşmanlık ve savaş hallerini ıslah etmeden İslâm olabilir miyiz?

Öncelikle İslâm nedir, inceleyelim.

İslâm; slam, silm, selim, selamet aynı kökten gelen kelimelerdir.



Anlam olarak; barış, barışa gelmek, selamete ulaşmak, barış ve huzuru sağlamak, karşılıklı olarak barışı oluşturmak, güven ortamı oluşturmak, güvenilir olmak gibi anlamlara gelir.

Yâni öz olarak;

İçsel olarak barışa ve huzura ulaşmak,

Hâl ve davranışlarıyla çevresine barış ve huzur sunmak,

Her haliyle çevresine güven verebilmektir.

İslâm'a ulaşan kişiye de "Müslüman" denir.

Müslüman; barış ve huzur içinde olan, selâmete çıkmış olan, her haliyle barış ve huzuru sergileyen kişi demektir.

İslâm'a ulaşmak için; içsel kavga, kin, düşmanlık gibi halleri ıslah etmek gerekir.

Peki, İslâm Hazreti Muhammed'le mi başladı?

Tarihsel olarak incelediğimizde Mekke'de Hazreti Muhammed'e karşı gelenlerin kendilerini Müslüman olarak gördüklerini anlıyoruz.

Hazreti Muhammed zamanında ve öncesinde yazılan şiirlerde, İslâm ve Müslüman kelimelerine rastlanılır.

Hazreti Muhammed öncesi, müşrik diye adlandırılan birçok kişinin şiirlerinde İslâm kelimesine rastlanılır.

İşte, Hazreti Muhammed öncesi, İslâm ve Müslümanlık kelimesi bilinen bir kelimedir.

Kur'ân'ı incelediğimizde de Hazreti Âdem'den beri İslâm'ın olduğunu anlıyoruz.

Mesela, Âl-i İmrân Sûresi 67. âyeti incelediğimizde Hazreti İbrâhîm'in Müslüman olduğunu görüyoruz.

Âl-i İmrân Sûresi 67 : "Ve lâkin kâne hanîfen muslimâ ve mâ kâne minel müşrikîn."



Meâli: “Fakat o; Tevhîd üzere oldu, tüm varlığıyla teslim olup barış ve huzur üzereydi ve o, Allah’ın niteliklerini kendine isnat eden olmadı.”

Bakara Sûresi 128. âyette İbrâhîm ve İsmâil’in dualarının Müslüman olmak üzere olduğunu görüyoruz.

Bakara Sûresi 128: “Rabbenâ vecalnâ muslimeyni leke.”
“Rabbimiz bizi Müslümanlardan eyle.”

Burada da görüldüğü gibi Hazreti İbrâhîm öncesi de İslâm var ki, İbrâhîm ve İsmâil böyle dua ediyorlar.

Bakara Sûresi 128: “Rabbenâ vecalnâ muslimeyni leke ve min zurriyyetinâ ummeten muslimeten leke ve erinâ menâsikenâ ve tub aleynâ inneke entet tevvâbur rahîm.”

Meâli: “Rabbimiz! Seni anlayıp teslim olanlardan, İslâm-barış ve huzur üzere olanlardan eyle bizi ve bizim neslimizden gelenleri de seni anlayıp teslim olanlardan, barış ve huzur üzere olanlardan eyle ve bize hakikatleri anlamadaki usûlleri bildir ve yaptığımız hatalardan pişman olup döndüğümüzde bizi bağışla. Muhakkak ki sen, yaptığı hataları anlayıp dönenlerin tövbelerini kabul eden sin, varlığı özünden var edensin.”

Bakara Sûresi 132. âyette de Hazreti Yâkûb’un evlatlarına “Müslüman olun” dediğini görüyoruz.

Bakara Sûresi 132: “Ve yakûb yâ beniyye innallâhestafâ lekumud dîne fe lâ temûtunne illâ ve entum muslimûn.”

Meâli: “Yakub da: Ey evlatlarım! Muhakkak ki Allah size, varlığın yaratılış yasalarını anlamanız için fark etme yeteneği verdi. Artık siz ölmeden önce, varlığınızın sahibini bilip teslim olun, İslâm-barış ve huzur üzere olanlardan olun, dedi.”

Bakara Sûresi 136. âyette, İbrâhîm’in, İsmâil’in, İshâk’ın, Mûsâ’nın, İsâ’nın ve diğer Nebîlerin Müslüman olduğunu görüyoruz.



Âl-i İmrân Sûresi 52. âyeti incelediğimizde Hazreti İsa ve Havarilerinin Müslüman olduğunu görüyoruz.

Âl-i İmrân Sûresi 52: “Fe lemmâ ehassa İsa min humul kufre kâle men ensârî ilâllâh kâlel havâriyyûne nahnu ensârullâh âmennâ billâh veşhed bi ennâ muslimûn.”

Meâli: “Sonra da İsa, onlarda hakikatleri reddetme hallerini hissettiğinde dedi ki: Kim Allah’ın hakikatleri için bana yardımcı olacak? Havariler dedi ki: Biz, Allah’ın hakikatleri için sana yardımcıyız, Allah’a iman ettik, bizim İslâm-barış ve huzur üzere olduğumuzu bil.”

Meryem Sûresi 15. âyette de Hazreti Meryem’in Müslüman olduğunu görüyoruz.

Meryem Sûresi 15: “Ve selâmun aleyhi yevme vulide ve yevme yemûtu ve yevme yubasu hayâ.”

Meâli: “Zamanını İslâm şuuru üzere, tertemiz bir halde geçirdi ve her an ortaya çıkan her şeyin Hayy olandan geldiğini anladı.”

Evet, Kur’ân’ı baştan sona incelediğimizde tüm Resûl ve Nebîlerin İslâm üzere olduklarını anlıyoruz.

Peki, nasıl İslâm oluruz?

Nasıl selamete ulaşırız?

Nasıl teslimiyete ulaşırız?

Nasıl barış ve huzura ulaşırız?

Bir kişi içsel kavgalarını, yâni kin-nefret, düşmanlık, zarar vermek, dedikodu yapıp çekiştirmek, ayrımcılık, çalmak-çırmak gibi hallerini terk etmeden İslâm olmaya adım atamıyor.

Bunun için Kur’ân, Tevbe etmeyi yâni hatalarımızdan vazgeçmeyi bir emir gibi bildiriyor.

İslâm olmanın yolu ancak ve ancak içsel kavgalarımızı bitirmekten geçiyor.



Nisâ Sûresinde nasıl Müslüman olacağımız, Hazreti İbrâhîm örnek gösterilerek, çok muhteşem bir şekilde açıklanıyor.

Nisâ Sûresi 125: “Ve men ahsenu dînen mimmen esleme vechehu lillâhi ve huve muhsinun vettebea millete ibrâhîme hanîfâ ve ittehzallâhu ibrâhîme halîlâ.”

Meâli: “Varlığın yaratılış yasalarını anlamaya çalışan, yüzünü Allah’a döndüren ve iyiliklerde olup, barış ve huzur üzere olan ve İbrâhîm’in düzenlediği ilkelere tâbi olan, onun hakikati aradığı gibi arayan, Tevhîd üzere olan ve İbrâhîm gibi içten samimi olarak tüm her şeyiyle Allah’a sarılan o kimseden daha güzel olan kimdir.”

Evet, bir kişinin İslâm olabilmesi için:

Varoluşu “Oku”ması gerekiyor.

Onun için ilk âyet “Oku”dur.

Okumaktan maksat, varlığın varoluşunu anlamak için bakmak, incelemek, düşünmek, tefekkür içinde olmaktır.

Oku kendini, oku varlığı, oku âlemi, seni ve varlığı tutan ilâhi gücü anla.

Bil ki hakikate ulaşmak okumakla mümkündür.

Gördüğün her varlık okunası bir kitaptır.

Okumaktan murad, varlığın varoluşunu ve işleyişini anlamaya çalışmaktır.

Kur’ân “ikrâ-oku” ile başlar.

Varlık nereden gelmiştir, nasıl var olmuştur, her an nasıl bir işleyiş içindedir ve nereye gitmektedir.

Bunlar hep okunacak konulardır.

Varlığı okuyabilecek, ilmi olarak anlayabilecek tek varlık insandır.

Varlığı okumak, halk oluşu okumaktır.

Alâk Sûresi 1: “İkra bismi rabbikellezî halaka.”



Meâli: “Seni vücûdlandırmanın delilleriyle, yaratılışı araştıranla.”

Kendi vücûdunu okunacak Kur’ân bil.

Her varlığı okunacak Kur’ân bil.

Kur’ân diye okuduğun Mushâf-ı Şerîf’i’de Kur’ân bil.

Ve üçünü birbirinden ayırmadan oku.

Birinde olan hakikatin diğerinde de olduğunu idrak et.

Varlığı ve kendi vücûdunu canlı Kur’ân olarak bil ve ona göre oku.

Eğer kendi vücûdunu ve varlığı canlı Kur’ân olarak okuyamazsan, bil ki Mushâf-ı Şerîf ölüdür.

Mushâf-ı Şerîf’in de canlanmasını istiyorsan, kendini ve varlığı oku.

Cümle kâinat bir Kur’ân’dır.

Her varlık bir âyettir.

Her varlık kendindeki sonsuz âyetlerle, yâni sonsuz işaretlerle hakikatleri sunar.

Onun için Yûsuf Sûresi 105. âyette: “Ve keeyyin min âyetin fîs semâvâti vel ardı yemurrûne aleyhâ ve hum anhâ muridûn.”

Meâli: “Göklerde ve yerde nice âyetler vardır ki ya-nından gelip geçerler ve onlar onun farkına varmazlar.”

İnsan âyet denilince hemen, Mushâf-ı Şerîf’deki yazı-ları düşünmemelidir.

Âyet denilince, Yûsuf Sûresi 105. âyette belirtildiği gibi, her varlıktaki işaretleri, delilleri, hakikati gösteren izleri düşünmelidir.

İnsan, kâinatı okuyabilecek bir yetenekte yaratılmıştır.

Varoluşu ve var edeni idrak edebilecek bir kâbiliyette yaratılmıştır.



İnsan kendine verilen, akıllı, tefekkürü, tercihi, şuuru, muhâkemeyi, görmemezlikten gelmemelidir.

Mushâf-ı Şerîf’de yaklaşık iki bine yakın âyet, akıl etmek ve düşünmek, araştırmak üzerinedir.

İnsan, varoluşu ve var edeni anlamak için, varlığa ait “Nereden var oldu, nasıl var oldu, niçin var oldu?” soruların cevabını her an aramalıdır.

Nereden var oldu? Sorusu bizi, varoluşun kaynağına...

Nasıl var oldu? Sorusu bizi varlığın yaratılış inceliklerine...

Niçin var oldu? Sorusu bizi, varlığın görev ve amaçlarına götürecektir...

İnsan kendini bilme yolunda her an tefekkür içinde olmalıdır.

Dünyanın derdine koşup durduk, kendimize dönüp kendimizi bilmeyi unuttuk.

Hep çıkar, menfaat ilişkileri içinde olduk, aslımızı anlamayı unuttuk.

Kendimizi büyük gördük, kibre düştük, acizliğimizi unuttuk.

Başkasına hor baktık, küçük gördük, onun da bizim gibi bir kul olduğunu unuttuk.

Kendimizi tüm varlıktan yüce görüp, asıl yüce olanı unuttuk.

Bir ağaç insan olmadan da yaşayabilir.

Ama insan ağaçlar olmadan, ağaçlardan sunulan oksijen olmadan, meyve olmadan yaşayamaz.

Hayvanlar insan olmadan da yaşayabilir.

Ama insan, hayvanlar olmadan yaşayamaz.

Toprak, su, hava, insan olmadan yaşamını devam ettirir, ama insan toprak, su, hava, olmadan yaşayamaz.



Yaratılmış en aciz varlık, en muhtaç varlık insandır.

Aynı zamanda insan, varlığın varoluşunu anlayabilecek tek varlıktır.

İnsan, ona verilen akıl, şuurla, varoluşu ve var edeni anlayabilecek kâbiliyettir.

Yeter ki insan acizliğini unutmasın.

Yeter ki ona verilen aklı işletsin.

Yeter ki insan edep, ahlak içinde yaşasın, birbirine yardım etsin.

Nasıl ki tüm varlık, insana yardım ediyorsa...

Ağaçlar oksijeni ile meyvesi ile...

Hayvanlar sütü, eti, gübresi ile...

Toprak her türlü sebze, meyvesiyle...

Su, hava, güneş her an insana hizmet ediyorsa...

İnsan da asla bunları unutmadan yaşamalı ve çevresine yardım için koşmalıdır.

Derdi olana nasıl derman olabilirim diye, aşk içinde gayret etmelidir.

Bir tohumun içine en gelişmiş mikroskopla bile baksak, orada ne filizi, ne dalı, ne yaprağı, ne çiçeği, hiçbirini göremeyiz.

Bunlara şahit olmamız için tohumdan açığa çıkan ağaca bakmalıyız, ağacı tanımalıyız.

Tohumdan ağaç açığa çıkar ve ağaç tüm aslıyetini, yine yeni bir tohumda gizler.

Yâni bu âlem Bakara Sûresi 156. âyette de belirtildiği gibi “İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn” aslından gelip aslına dönen bir sistemin içinde sürer gider.

İşte, Allah denilen, görmediğimiz bilmediğimiz o güç, aslında görülen varlığın kendinde gizlidir.



Hadîd Sûresinin 3. âyeti bu hakikati belirtir:

Hadîd Sûresi 3: “Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın ve huve bi kulli şeyin alîm.”

Meâli: “Evvel ve sonsuz olan, zâhir olan ve bâtın O’dur ve O bütün her şeydeki ilmin sahibidir.”

İşte Allah’ı bilmek için, görünen varlığı, varlıktaki ilme dayalı olarak, aşk, samimiyet, sadâkat, teslimiyet içinde okumalıyız.

İnsan, kendi hakikatini bilmek için kendine dönmeli, kendini okumalıdır.

İnsan kendini okuduğunda, kendi varoluşunu anladığında, her bir varlığın da varoluşunu anlayacaktır.

Kendimizi ve görünen bu varlığı inkâr edemeyiz.

İşte inkâr edemediğimiz kendi vücûdumuzu ve varlığı anlamak için gayret göstermeliyiz.

Kendimizi ve görünen bu varlığı anlamak için, bir aşk, samimiyet, sadâkat, teslimiyet içinde ilmî olarak okuyup incelediğimizde, birçok sorunun cevabına ulaşabiliriz.

Bilmeliyiz ki aradığımız tüm soruların cevabı kendimizde ve cümle varlıktadır.

Resûl, Nebî dediğimiz o kâmil insanlar, bizlere hep okumayı, kendini bilmeyi tavsiye etmişlerdir.

Gökte bir Tanrı’yı değil, bizlere şah damarımızdan yakın olan, her an bize nefes alıp verdiren, kanımızı dolaştıran, kalbimizi, tüm vücûd hücrelerimizi çalıştıran ve tüm nitelikleriyle her an bizde olan bir gücü anlamamızı öğütlemişlerdir.

Yâni Kur’ân’ın “İkra” diye başlayan âyetinin anlamı üzere olmamızı öğütlemişlerdir.

İnsan kendini okumalı, nasıl var olduğunu düşünmeli, kendisinin kendini var etmediğini anlamalıdır.



Ve kendini var edenin, nasıl bir kudret olduğunu idrak etmelidir.

Evet, asıl olan insanın kendisini bilmesidir, kendini tanımasıdır, kendinin ne olduğunu anlamasıdır.

İşte Mushâf-ı Şerîf, kendini bilme yolunda tecelli etmiştir.

Kendini bilmek, kendi vücûdunun ve varlığın vücûdunun yaratılışını okumakla tecelli eder.

İnsan her anını tefekkür içinde geçirmelidir.

Aldığı nefesin kıymetini bilmelidir.

Bilmelidir ki, bedenini kendi var etmemiştir, hiçbir varlık da kendini var etmemiştir.

İnsan, kendini ve her bir varlığı var edeni tanımalı ve edep içinde yaşamalıdır.

Komşusu sıkıntı içinde olan kişi, evinde huzur içinde uyuyamaz, ilâhî adalet buna izin vermez.

Nasıl ki insan vücûdunda bir hücre bile rahatsız olduğunda tüm vücûd bunu hissediyorsa, insan da dünyada bir kişi sıkıntı içinde olduğunda, bunu hissedebilmelidir.

Eğer kişi vücûdundaki varlık ile bağlı olan kanallarını açabilirse bunu anlayacaktır.

İnsanoğlu, kendi bedenindeki ilâhî kanalları; benlik, öfke, hiddet, kavga, menfaat, yalan, kibir gibi fena duygularla kapatıyor, fakat bunun farkına varmıyor.

İnsan kendini tanımalı ve hayr üzere olmalıdır.

İnsana verilen akıl, tefekkür, tezekkür, feraset, şuur gibi duygularla insan kendini ve kâinatı okuyabilir tüm sırlara ulaşabilir.

Yeter ki kibir haline düşmesin, hiçbir kimseye kötülük yapmasın.

İnsan, eğer kendindeki özü anlarsa insan olacaktır.

İnsan olan, edep sahibi olandır.



İnsan olan son nefesine kadar çevresine yardımcı olandır, sıkıntısı olana yardım için koşandır.

İşte varlığı okumanın hakikati, varlığın varoluşunu anlamanın yoludur.

Canlı kitâb olan varlık kitâbını okuyan muhakkak ki hakikate erişecektir.

Muhakkak ki İslâm hakikatine erişecektir.

Varoluşu okumak kişiyi var edeni anlamaya götürür.

Var edeni anlamak “Allah nedir?” sorusunun cevabına götürür.

Allah’ı idrak eden, yüzünü her an Allah’a döndürür ve her an O’na teslimiyet içinde yaşar.

Allah’a yüzünü dönen, varlığın özünde O’nun yüzünü görür, “Semme VechAllah” şuuruyla yaşar.

Ve o şuura ulaşan kişi insan makamına gelir ve iyilikler içinde olur, barış ve huzura ulaşır.

Yâni İslâm olur, yâni Müslüman olur.

Müslüman olan kişi içsel kavgalardan, kin, nefret, savaş gibi hallerinden vazgeçmiş kişidir.

Yâni Müslüman olan kişi her an “Barış ve Huzur” üzere olan kişidir.

Ve işte Müslüman olan kişi:

Her an Allah şuuruyla yaşayan kişidir.

Her an kulluk şuurunda duran kişidir.

Kimseye zerre kadar zarar veremez.

Kimseye karşı içinde kin, nefret, düşmanlık hâli taşımaz.

Güvenilir olandır, emanete asla ihanet etmez.

Hep çevresindeki kişilerin barışı ve huzuru için çalışır.

Her an iyilikler içinde olur, yardım içinde olur.



Komşusu aç iken, hasta iken, sıkıntısı var iken o bunu görmemezlikten gelemez.

Kimseyi kandıramaz, kimsenin malına ırzına göz dikemez.

Çevresindekilere karşı, varlığa karşı hep saygı içindedir.

Kırıcı, yıkıcı, zarar verici değildir.

Anlıyoruz ki İslâm'ın gerçeğine erişen kişi, hangi dönemde olursa olsun, ilim, edeb, dürüstlük içinde yaşayan kimsedir.

Anlıyoruz ki İslâm, inanç gruplarında anlatıldığı gibi, Hazreti Muhammed'le başlamış değildir.

Kur'ân'ı incelediğimizde İslâm'ın Hazreti Muhammed'le başlamadığını, Âdem'den beri İslâm'ın olduğunu anlıyoruz.

Yâni her bir Resûl ve Nebî Müslüman idi.

İşte sonuçta anlıyoruz ki dil ile Müslümanım demekle Müslüman olunmuyor.

Yaşantısında, hâl ve davranışlarında, huzur ve barış üzere olan, güvenilir olan, zerre kadar zarar içinde olmayan kişi Müslüman kişidir.

İslâm Dünyası; İslâm, Hazreti Muhammed'le başlamıştır iddiasını, En'âm Sûresi 163. âyete dayandırmaktadır.

En'âm Sûresi 163: "Lâ şerîke lehu ve bi zâlike umirtu ve ene evvelul muslimîn."

Diyanet İşleri: "O'nun hiçbir ortağı yoktur. İşte ben bununla emrolundum. Ben müslümanların ilkiyim."

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "O'nun ortağı yoktur ve varlıktaki bütün işleyiş O'nundur ve ben öncelikle barıştan ve huzurdan yana olanım."

Evvel kelimesinin anlamı; öncelik, ilk evvel, öncelikle, ilk baştan, birincisi, ilk, başlangıç, gibi anlamlara gelir.



Araştırmamıza ve gönlümüze göre, bu âyette “Ben müslümanların ilkiyim” yerine “Ben öncelikle barıştan ve huzurdan yana olanım” diye meâl edilmesi, belirtilmek istenen anlama daha uygun geliyor.

Çünkü Kur’ân ölçüsüne göre, Hazreti Muhammed’den önce gelen Resûl ve Nebîlerin de Müslüman olduğu âyetlerde belirtiliyor.

Kur’ân’da tutarsızlık olmayacağına göre, âyet iyi anlaşılmalı ve dikkatli meâl edilmelidir.

Belirtilen âyette bizlere sunulan mesaj, güzel insan Hazreti Muhammed’in nerede, nasıl, hangi halde olursa olsun, öncelikle İslâm-barış ve huzur üzere hareket ettiğidir.

Ve bizlere de, “siz de her zaman barış ve huzur üzere olun, sakın barıştan şaşmayın, sakın kavgaya düşmanlığa meyletmeyin” diye bildiriliyor.

Yâni bizlere; ister alış-verişte, ister komşulukta, ister yolculukta, ister eğitimde, ister sohbetlerde, ister ikili ilişkilerde, ister toplumun içinde hep İslâm üzere yâni barış ve huzur üzere hareket etmemiz ihtar ediliyor.

Ve anlıyoruz ki Hazreti Âdem’den Hazreti Muhammed’e kadar gelen o gönül insanları hep İslâm üzere oldular.

Yâni hepsi Müslümandı.

Müslüman; İslâm üzere olan, yâni barış ve huzur üzere olan demektir.

Her an Allah’a teslimiyet içinde olan demektir.

O teslimiyet İslâm hakikatidir.

İşte incelediğimiz zaman görüyoruz ki İslâm inancı ve ibadetler, Hazreti Muhammed öncesi de vardır.

İbn-i Habib’in Muhabber kitâbından yapılan çevrimlerden bilgiler şöyledir.



Sadece namaz değil hac, oruç, abdest, gusl, cenaze namazı, cuma toplantısı (yevmul arube, arabların günü) kırkta bir zekat, kisas, el kesme, sopa vurma, bir Allah'a inanma, Adem'i, Nuh'u, Hud'u, İbrahim'i, İsmail'i, Hacer'i saygıyla anma, örtünme, sakal, cübbe, sarık vs. bugün İslâm'da ne kadar ritüel (nusuk), ahkam, şekil, şemal ve itikat varsa hepsine sahipti cahiliye Arapları. (H. Mehmet Soysaldı)

(Kur'an ve Sünnet Işığında İbadet Tarihi)

(Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 1997)

İnsanlık ibadetlerin şeklinde kalmıştı.

Mânâdan uzak bir İslâm inancı içindeydi.

Mânâdan uzak bir ibadet içindeydi.

Hazreti Muhammed, İslâm'ın ve ibadetlerin mânâ cihetini insanlığa hatırlattı.

Şekilde kalınmaması gerektiğini anlattı.

Mânâ cihetine erişilmesi gerektiğini insanlığa gece gündüz anlattı.

Çünkü şekilde kalınan bir ibadet, ibadet değildi.

Taklitten başka bir şey değildi.

Hazreti Muhammed "insanlığa taklitte kalmayın, tahkike erin" diye bildirmiştir.

"Aklınızı kullanın, şahit olun, hakikate erişin" demiştir.

"Doğru yolu aklını kullananandan öğrenin; sözüne isyân etmeyin; sonra nâdim olursunuz" (Süyûtî: Câmi'ü-s Sagiyr)

"Cebrâil'e insanlarda ululuğun, önderliğin neyle olduğunu sordum: 'Akılla' dedi" (Abdurrauf Al-Munâvî: Künûz Al-Hakâyık Fî Hadîs-i Hayr Al-Halâyık)

İşte hakikate erişmenin kapısı, aklını kullanmakla açılır.



HAZRETİ MUHAMMED'İN İMANI, TEVHİD HAKİKATİ



Hazreti Muhammed zamanında da ve öncesinde de Allah'a inanılıyordu.

Fakat inançların çoğu kendilerinin dışında göklerde bir yerlerde olan Allah'a inanıyorlardı.

Allah'ı ayrı kendileri ayrı zannediyorlardı.

Hazreti Muhammed; "Allah ve bu âlem birbirinden ayrı değildir" diyerek Tevhîd hakikatini insanlığa anlattı.

Hazreti Muhammed insanın ve Allah'ın birbirinden ayrı olmadığını anlattı.

"Allah size şahdamarınızdan yakındır" diye bildirdi.

Kâf Sûresi 16: "Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil ver'f.".

Meâli: "Ve Biz ona şahdamarından daha yakınız."

Bu hakikati anlamak için insan varlığın varoluşunu tefekkür etmelidir.

Bir ağaç tohumdan süzülür gelir.

Tüm bu âlem de Allah'ın kendi özü olan rahîm boyutundan süzülür gelir.

Ağaç tohumun özünde gizlidir.

Tohumun özü, açığa çıkan ağacın kendisidir.

Özde ne varsa açığa o çıkar.

Kaynağından gelen her şey kaynağın kendisidir.



Bizler hepimiz, rahîmiyetten açığa çıkan rahmân boyutlarıyız.

Rahmân boyutunda rahîmiyetin sırlarını taşıyan bireyleriz.

Birey, birin açığa çıkmış görüntüsüdür.

Rahîmiyetiyle, rahmâniyetiyle hepimiz Allah'ın zâhire çıkmış boyutlarıyız.

Kur'ân bizlere; öteelerde, göklerde, bilinmeyen bir yerlerde, görünmeyen bir yerde bir Allah tarif etmiyor.

Kur'ân bizlere; kendi vücûdumuzun ve cümle vücûdların dışında bir Allah tarif etmiyor.

"Allah'ı göklerde, bir yerlerde aramayı bırakın, kendinizde arayın" bilgisini sunuyor.

"O size şah damarınızdan yakındır."

"O sizin tüm vücûdunuzu kuşatmıştır."

Hazreti Muhammed; "Onu kendinizde arayın" bilgisini sunarak, Allah hakikatine kendi vücûdumuzda erişeceğimizi bildirdi.

İnsan, kendi vücûduna dönmeli, o vücûdun nasıl oluştuğunu, nasıl bir kaynaktan geldiğini düşünmelidir.

İnsan kendi vücûdunu var etmedi ve kendi vücûdunda her an olan işleyişin sahibi de değildir.

İnsanın kendi vücûdu canlı bir kitaptır, A'dan Z'ye Allah hakkında aradığı tüm soruların cevabı kendi vücûdundadır.

İnsan kendi vücûd kitâbını okumalıdır.

O kitâbı anlamaya çalışmalıdır.

İsrâ Sûresi 14: "İkra kitâbek kefâ bi nefsikel yevme aleyke hasîbâ."



Meâli: “Oku, kendini tanımak için kendi vücûd kitâbın sana yeter. Her an kendindeki niteliklerin sahibini anlama içinde ol.”

İnsan, kendi aklına yüklenen, kendi dışında bir Allah inancını terk etmelidir.

Kendi dışında bir Allah’a inanmayı değil, ona şah damarından yakın olan Allah’a iman etmeyi başarabilmelidir.

Bunu başarmanın yolu, kendi vücûdunda ve cümle varlığın vücûdunda her an işleyen, ilâhi kudreti hissedebilmeli ve O’nun tecellilerine şahit olmalıdır.

Bakara Sûresi 67: “Allah, sizin vücûd varlığınıza her an işleyendir, eski cehalet hallerinizdeki o tapınmalarınızı yok edin.”

İnsan, göklerde bir yerlerde olduğuna inandığı Allah inancını terk etmeli, zannıyla oluşturduğu bir ilâha tapınmayı bırakmalı, bâtil bilgilerden, hurafelerden uzaklaşmalı, aklını ve gönlünü temizleyip, kendi vücûduna dönmelidir.

Allah bize şah damarımızdan yakın ise; O, bizim ten boyutumuzu ve can boyutumuzu kuşatmıştır.

İnsan, O’ndan gelen, O’nun kendisidir.

İnsan, O’nu gösteren, O’nun zâhire çıkmış boyutudur.

İnsan, geldiği kaynağı gösteren, kaynağın kendisidir.

Nasıl ki yeraltından çıkan su, yer altındaki kaynağın kendisi ise, insan da Allah kaynağından gelen O’nun kendisidir.

Tohumda ne varsa, zamanı geldikçe o açığa çıkacaktır.

Tohum ağacın evvel boyutudur.

Ağaç tohumun zâhir boyutudur.

Ağacın ve tohumun, görünen yüzünün görünmeyen yüzü bâtin boyutudur.

Ağacın yeni oluşan tohumda gizlenmesi, âhir boyutudur.



Evveliyle, âhiriyle, zâhiriyle, bâtıyla O, O'dur.

Hadîd Sûresi 3: "Hu el evvel ve el âhir ve el zâhir ve el bâtin."

Meâli: "O evveli olmayandır, O sonu olmayandır, O zâhir olandır, O bâtin olandır"

Görünen görünmeyen tüm âlem, Allah'ın kendini zâhire çıkarmış boyutudur.

Bu zâhire çıkış, an be an devam etmektedir.

Sadece zâhire çıkmış boyuta Allah denemez.

Allah'tan ayrı da denemez.

Sadece, Allah'ın zâhire çıkmış boyutu denir.

Evveliyle, âhiriyle, zâhiriyle, bâtıyla tüm boyutlara Allah denir.

Allah'ı göklerde bir yerde değil, öncelikle kendi vücûdumuzda ve varlığın kendinde aramalıyız.

Onun için, Hazreti Mûsâ "Allah benimle benim vücûdumdan konuştu" tebliğiyle, şah damarından yakın olan Allah'ı işaret etmiştir.

Hazreti İsâ "Ben O'yum" tebliğiyle bu hakikate işaret etmiştir.

Hallacı Mansûr'un "Enel Hakk" sözü de bu hakikati anlatmak içindir.

Hazreti Muhammed "Allah size şah damarınızdan yakındır" tebliğiyle, Allah'ı kendimizde aramalıyız hakikatine işaret etmiştir.

İnsan, Allah'ı görmek isterse, yâni ona şahit olmak isterse, dönüp kendi vücûdundaki işleyişe, niteliklere, vücûdunu tutan ilâhi kudrete bakmalıdır.

Görünen tüm âlem, O'nun kendinden açığa çıkmıştır.

Görünen tüm âlem, O'nun kendi zâhidir, yâni kendi görüntüsüdür.



Hadîd Sûresi 3. âyet bunu çok güzel bildirir.

“Hû el zâhir-görünen O’dur.”

Görünen O’ndan ayrı değildir.

Görünenin görünmeyen yönü de vardır, evvel yönü de, âhir yönü de vardır.

Allah kendi özünden bu âlemi halk eyledi.

Bu halk eyleyiş an be an devam etmektedir.

O’ndan gelen âlem, O’nun görüntüsü ve her an O’nun kendi işleyişidir.

Bir tohumu düşünelim; tohumun içinde ağaç vardır, ama görünmez.

Tohum yarılıp, filizden ağaca akış başlayınca, tohumun içinde olan zâhire çıkmaya başlar.

İşte görünen ağaç, tohumun özünden başka bir şey değildir.

Her varlık da, Allah’ın kendinden açığa çıkar.

Varlığın ana kaynağı Allah’ın kendisidir.

Varlığın görünen ve görünmeyen yüzü Allah’ın kendisidir.

Allah, insandan ve cümle varlıktan zâhir olarak tecelli eder.

Allah, insandan ve cümle varlıktan yüzünü gösterir.

Âriflik makamına gelen, varlığa eşya olarak bakamaz.

Allah’ın tezahürü olarak bakar.

Allah’ın vechî-yüzü olarak bakar.

Varlığın özünde ‘fiil fâil yüzü, sıfatlar mevsûf yüzü, vücûd zât yüzü, rûh yüzü ve nûr yüzü’ vardır.

Varlığın görüntüsü, beşer yüzüdür, nefis yüzüdür.

Varlığın dış yüzü ve iç yüzü vardır.



“Allah’ın vechî-yüzü ve O’nun zâhir olması ne demektir?” iyi tefekkür edilmelidir.

Allah’ın vechî-yüzü ne demektir?

Allah’ın zâhir olması yâni görünmesi ne demektir?

Her yerden görünen O mudur?

O’nun vechînin-yüzünün her yerden görünmesi ne demektir?

Hep, Allah görünmez diye öğrendik.

Allah göklerde diye öğrendik.

Ama Hazreti Muhammed böyle olmadığını insanlığa anlattı.

“O’nu kendinizde arayın” dedi.

Ondan gelen Kur’ân’da; “Hû el zâhiri-Görünen O’dur” diye bildirildi.

Hep Allah’ın yüzü olmaz diye öğrendik.

Ama Kur’ân’da; “Allah’ın yüzü her yerdedir” diye bildiriliyor.

Bunları nasıl anlamalıyız?

Kur’ân’da geçen iki âyeti inceleyelim.

Allah’ın vechî ve O’nun zâhir olması.

Vech; yüz, surat, gerçek, yön, Zâtı anlamlarına gelir.

Zâhir; görünen, açıkta olan, âşikâr olan, belli olan, dış yüz, şüphesiz, meydanda olan anlamlarına gelir.

Bakara Sûresi 115 ve Hadîd Sûresi 3. âyeti incelediğimiz zaman, Allah’ın vechî ve O’nun zâhir olması bilgi-siyle karşılaşıyoruz.

Bakara Sûresi 115: “Fe eynemâ tuvellû fe semme vechî Allah.”

Meâli: “Nereye dönerseniz dönün Allah’ın yüzü oradadır.”

Hadîd Sûresi 3: “Hû el zâhiri.”



Meâli: “Zâhir olan, görünen O’dur.”

Âyetlerde, “nereye dönersek dönelim, Allah’ın yüzü oradadır” “zâhir olan O’dur” diye bildiriliyor.

Bu âyetleri çok dikkatli düşünmeliyiz.

Her yerden Allah’ın vechînin görünmesi ne demektir?

Allah’ın zâhir olması ne demektir?

Vech, bir anlamıyla “yüz” demekse, zâhir apaçık görünen demekse, bunu nasıl anlamalıyız?

Allah zâtı cihetiyle görünür mü?

Allah’ın zâtının yüzü görünür mü?

Apaçık görünen nedir?

Allah’ın vechînin-yüzünün görünmesi ne demektir?

Hepimiz baş gözüyle varlığın sûret boyutunu görürüz.

Apaçık görünen varlığın kendisidir.

Ama âyetlerde; “her yer Allah’ın vechîdir, her yerden görünen O’dur” diye bildirilir.

Varlıktan vechîni gösteren Allah’tır.

Allah’ın zâtına mahsus, sıfatlarına mahsus, rûhuna mahsus, nûruna mahsus vechi vardır.

Yine Allah’ın sıfatlar boyutuna, fiil boyutuna, beşer boyutuna mahsus olan zâhir boyutu vardır.

Öncelikle şunu anlıyoruz ki Allah’a olan şahitlik boyutu, görünen varlığın hakikatine eriştiğimizde mümkün olacaktır.

Hazreti Muhammed’in; “Allahümme erinâ hakâik el eşyâ kemâ hiye-Allah’ım eşyanın hakikatini onun oluşumunu bana göster” duasından anlıyoruz ki Allah’a şahitlik, apaçık görünen eşyanın hakikatine ermekle mümkündür.

Allah’ın vechî boyutuna ve O’nun zâhir boyutuna, ancak görünen varlıkta erişmemiz mümkündür.



Görünen varlığın görünmeyen boyutları da vardır.

Varlığı gördüğümüz zaman onu her şeyiyle tastamam göremeyiz.

Gördüğümüz, varlığın sadece bir yüzüdür.

Nasıl ki bir Okyanus kenarına gelsek, gördüğümüz Okyanusun çok küçük bir kısmıdır.

Okyanusu içiyle dışıyla tastamam görmemiz mümkün değildir.

Gördüğümüz Okyanustan ayrı değildir, ama Okyanusun tamamı da değildir.

Görünen varlıkta Allah'ın hangi vechîni-yüzünü görmek mümkündür?

Varlığın özünde Allah'a ait olan sonsuz yüzü-gerçeği vardır.

Varlıkta öncelikle "fâil-mevsûf-mevcûd" yüzü vardır.

Toprak boyutu, bedenler boyutu, Allah'ın, nefis, beşer, tecelliler yüzüdür.

Varlığın toprak boyutu olduğu gibi, varlığın geldiği "rûh, nûr, ulûhiyet" boyutu da vardır.

Sonuçta şunu anlıyoruz ki, varlığın iç yüzüyle dış yüzüyle sonsuz yüzü vardır.

İşte bu sonsuz yüz, Allah'ın vechî boyutlarıdır.

Allah'ın cemâl yüzü, celâl yüzü, her bir esmasının yüzü vardır.

Vech, "yüz" anlamına geldiği gibi, "gerçeği" anlamına da gelir.

Varlık, Allah'ın gerçeğidir.

Varlıktaki tüm nitelikler Allah'ın kendine ait olan, O'nu gösteren gerçeğidir.

Anlıyoruz ki zâhir demek sadece dış yüz demek değildir.



Varlığın zahire çıkması, Allah'ın tezahür boyutudur.
Varlığın tezahürü, işleyişi, varlıktaki tecelliler boyutudur.

Allah'ın kendini zâhir etmesi, "Hû El Zâhir" boyutudur.
Görünen varlık Allah'tır diyemeyiz.

Allah kendini varlıktan gösterir.

Allah hakikati, her yönüyle iyi anlaşılmalıdır.

"Allah insana şah damarından yakındır" âyeti iyi anlaşılmalıdır.

İnsan Allah'ı kendinde bulmalı, kendinden tecelli eden sıfatlarda, O'nun vechîni görmeye çalışmalıdır.

Allah insanı ve tüm varlığı, esmalarıyla ihâta eder.

"Ve kânallâhu bi kulli şeyin muhîtâ-ve Allah bütün her şeyi ihâta edendir." (Nisâ Sûresi 126)

Allah, insana insandan yakındır, tüm tecellileri ile onu ihâta etmiştir.

İnsan, Allah hakikatine öncelikle kendi vücûd şehrinde şâhit olmalıdır.

Allah kendini insandan zâhir eyler ve insandan vechîni gösterir.

Lâkin bu sadece bir sözdür, çok iyi anlamak gerekir.

İnsan kendi mânâsına eriştiği zaman bu sözleri daha iyi anlayacaktır.

Hazreti Muhammed'in; "Kendini bilen Rabbini bilir" sözü bunu anlatmak içindir.

Allah hakikati insanın kendini anladığında anlaşılacaktır.

Göklerde bir yerlerde oturan, bekleyen, görünmeyen bir Allah'a değil, tüm âlemi ihâta eden, her yerden zâhir olan, her yerden vechîni-yüzünü gösteren bir Kudret'e iman etmeliyiz.



İman, O'na şahit olmakla mümkün olacaktır.

İmandan maksat mü'min olmaktır, yâni Allah'tan emin olmaktır.

Ezanda günde 20 defa okunan "Eşhedü-Şahit ol" buna işaret eder.

İnsan kendini okumalı, kendini bilmeli, kendinde Allah'a şahit olmalıdır.

Allah her yerden zâhirdir, "Hû el zâhiri."

Allah her yerden vechîni- yüzünü göstermektedir, "semme vechî Allah."

İşte, "semme vechî Allah" her cihetten Allah'ın yüzünün tecelli etmesi sırrıdır.

Allah, tohumdan ağacın açığa çıkması gibi, cümle varlığı kendinden açığa çıkarır.

Açığa çıkardığı, cümle varlıktan görünen bizzat kendisidir.

İşte varlığın iç yüzüyle dış yüzüyle, her cihetten tecelli eden yüz Allah'ın yüzüdür.

Bu sırra vakıf olan kimse, varlığa eşya olarak bakmaz.

Eşyanın hakikati Allah'ın kendi vechîdir-yüzüdür olarak bakar.

İşte Kâmil insanın bakışı, Hakk nazarı iledir.

Varlığın özü, Hakk'ın yüzüdür.

Varlığın toprak yüzü, Hakk'in zâhir yüzüdür.

Allah'ın yüzü dediğimizde, bu hakikati varlığın her cihetinde görebilmeliyiz.

Allah her an tüm tecellileri ile tezahür eder, yâni kendini zâhir eyler.

Görünen varlığa Allah'ın görüntüsü diyemeyiz, ayrı da diyemeyiz.



Görünen varlığa Allah'ın vechi-yüzü diyemeyiz, ayrı da diyemeyiz.

Hiçbir şey Allah'tan ayrı değildir, ama hiçbir şey, şey cihetiyle yâni eşya cihetiyle Allah da değildir.

Allah hakikati; evveliyle, âhiriyle, zâhiriyle, bâtınıyla bir bütünlük içinde idrak edilmelidir.

Varlığın evveli, âhiri, zâhiri, bâtını, Allah hakikatine erişeceğimiz boyutlardır.

İşte, "Allah size şah damarınızdan yakındır âyeti" O'nu uzaklarda değil, kendimizde aramalıyız mesajıdır.

Tenimizle canımızla O, O'dur.

Vücûdumuzda fiiliyle fâil olan O'dur.

Vücûdumuzda sıfatlarıyla mevsûf olan O'dur.

Vücûdumuzu tutan Zât O'dur.

Biz O'yuz.

O, biziz.

İşte Hazreti Muhammed bu hakikati insanlığa sunmuştur.

Mekkeli müşrikler göklerde bir yerlerde Allah'a inanırken, O insanlığa "Allah'ı kendinizde arayın" diyerek, Allah'ın bizden ayrı olmadığını anlatmaya çalışmıştır.

Mekkeli müşrikler, Kâbe'ye Allah'ın evi derken, Hazreti Muhammed; "tüm bu âlem ve sizin vücûdunuz Kâbe'dir" demiştir.

İnsan Allah'ın evi diyerek Kâbe'ye koştu.

Kendi vücûdunu Kâbe bilerek kendine koşmadı.

Allah'ı o evde aradı.

Kendi vücûd evinde aramadı.

Hazreti İbrâhîm'in taştan, tahtadan yaptığı evin mahiyetini ve yapılma sebebini anlamadı.



Oranın bir okul olduğunu anlamadı.

İbrâhîm'in Allah hakikatini anlatan bir rehber olduğunu bilemedi.

İbrâhîm'in Tevhîd hakikatini insanlığa sunduğunu anlayamadı.

Allah'ın evi diye Mekke'deki Kâbe'ye koştu.

Oraya el sürdü, orayı öptü, orada ağladı.

Oysa kendine el sürmeliydi.

Kendindeki Allah'ın elinden tutmalıydı.

Kendi gafletine, günahlarına ağlamalıydı.

Allah'ı bilememesine ağlamalıydı.

Mekke'deki Kâbe'ye Allah'ın evi dedi.

Ama o evin içinde Allah'ı göremedi.

Oysa O'nu göreceği yer, kendi vücûd kâbesiydi.

Ama oraya da hiç giremedi.

"Beytullah" dedi, Allah'ın evi dedi.

Allah o evin içinde miydi diye hiç düşünmedi.

İbrâhim'in yaptığı ev, Allah'ın evi olabilir miydi?

Allah insanı, kendinden inşa etti.

Kendinden inşa ettiği, tenden, cândan olan o evin içine kendini gizledi.

Aynı İpek böceğinin, kendinden çıkardığı ipekle yaptığı kozanın içine, kendini gizlediği gibi...

Allah da kendinde halk ettiği insanın vücûd kozasına kendini gizledi.

Allah orada aranmalıydı.

Hem kozada hem özünde aranmalıydı.

Tevhîd hakikatine orada erişilmeli idi.

Tevhîd, tenlerin cânların birliği sırrı idi.



İnsan ve Allah ayrı değil sırrı idi, bir bütünlük sırrı idi.
İnsan taştan ev inşa etti, Allah'ı kendinde değil orada aradı.

Oysa kendinde arasaydı bulacaktı.

Kendinin ve Allah'ın ayrı olmadığını anlayacaktı.

Tevhîd'in hakikatine erişecekti.

Tevhîd, Hazreti İbrâhîm'in öğretisi idi.

Tevhîd, her yeri ihâta eden tek kudret olan Allah'ın tekliğinin sırrı idi.

Hazreti Muhammed, Allah'ı göklerde değil her şeyin özünde aramamızı bildirdi.

O'nun Allah inancı Tevhîd inancı idi.

Yâni Allah ve âlem birdir, birbirinden ayrı değildir.

Bunun için, "Vahdet-i Vücûd, Vahdet-i Şuhûd, Vahdet-i Mevcud, Vâcibü'l Vücûd" hakikati iyi bilinmelidir.

Vahdet ne demektir?

Vücûd ne demektir?

Tek vücûd ne demektir?

"Lâ mevcûde illâ Hû" ne demektir?

Ondan başka vücûd yoktur.

Ondan başka mevcûd yoktur.

Bunun mânâsına nasıl ulaşabiliriz?

Görünen bu âlem, bir ağacın bir tohumdan gelmesi gibi bir özden gelmiştir.

Kesret gibi görünen bu âlem aslında tek vücûddur.

Ağaçta binlerce yaprak olsa da, dallar, çiçekler, meyveler olsa da hepsi tek ağaçtır.

İşte varlık dediğimiz boyut, tek vücûddan gelmiştir ve tek vücûd tarafından tutulmaktadır.

O vücûd da Allah'ın vücûdudur, Allah'ın mevcudatıdır.



Kendi bedenimizdeki sonsuz hücrenin tek bedende bir olduğu gibi, bu âlem de Allah ile bir bütünlük içindedir.

Allah ehaddır, Allah vahiddir.

Ehad, Vahdet, Ehadiyyet, Tevhîd, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Vahdet-i vücûd sırrı, vahdet-i şuhûd mânâsına ulaşıldığında açılır.

Yâni her varlıktaki birliğe şahit olmak, bizi bir vücûda götürür.

Vahdet-i vücûd, demek vücûdun birliği, tekliği anlamında kullanılır.

Görünen varlığın sûretlerine Hakk'ın vücûdu denmez.

Hakk'ın vücûdu tüm sûretleri tutan ulviyetin adıdır.

Sûret bedenler her an değişir, fâni olur.

Ama Hakk'ın vücûdu bâkidir.

Sûretler bugün var ise, yarın yok olur.

Ama yok oluş, aslında yok oluştur.

Görünen sûret bedenleri tutan ilâhi kudret, vücûd boyutudur.

İşte vücûdu mutlak, vücûdu bâki O'dur.

Yâni tüm sûret bedenlerini tutan vücûd tek vücûddur.

O da Zât-ı Mutlak olan Allah'ın kendisidir.

Vücûd dediğimizde bedenlerimizi değil, bedenlerimizi tutan kuvveyi anlamalıyız.

Tüm bedenleri tutan kuvve tek kuvvedir, işte o da vücûd sırrıdır.

Yâni vücûd, tüm varlığın özü olan, tüm varlığı özüyle tutan Allah'ın zâtına işarettir.

Tüm varlığı Zâtı ile tutan tek kudrete "Vücûd" diyoruz.



İşte o vücûd boyutu, tek olan, bir olan Hakk'ın kendi vücûdudur.

Hakk'ın vücûdundan gayrı bir vücûd yoktur.

Vücûdu Mutlak olan O'dur.

Tüm Kâinata iki tane vücûd yoktur.

Tek vücûd vardır, o da Allah'tır.

İşte Tevhîd hakikati burada aranmalıdır.

Vâcibü'l Vücûd; Allah'ın kendi özünden kendini zahire çıkarması, görünen varlığın O'nun vücûduna bağlı olma zorunluluğudur.

Zahirde görünen varlık bedenler her an O'na icabet eder.

Yâni damlanın deryaya bağlı olma zorunluluğu.

Damla deryaya her an icabet eder.

Nisâ Sûresi 85: "Ve kânallâhu alâ kulli şeyin mukîâtâ."

Meâli: "Allah bütün her şeyi sarıp kuşatandır."

Fetih Sûresi 21: "Ve uhrâ lem takdirû aleyhâ kad ehâtal-lâhu bihâ ve kânallâhu alâ kulli şeyin kadîrâ."

Meâli: "Allah bütün her şeyi ihata edendir, bütün her şey O'nun takdirinden başka bir şey değildir ve Allah bütün her şeydeki kudrettir."

Bakara Sûresi 255: "Vesia kursiyyu-hu el semâvâtî ve arda."

Meâli: "O'nun kürsüsü; gökleri ve yeri, her şeyi kuşatmıştır."

Vücûdun tekliği nedir, dediğimizde karşımıza idrak edilmesi, tefekkür edilmesi gereken bir beden çıkar.

Vahdet-i Vücûd konusunu anlamak için kişi; yaradılış ve yaratan konusunu idrak etmesi, bu kâinatın yaratılışını iyi okuması gerekir.

Bunu okumak, insanın kendi bedenine dönmesiyle olur.



Yunus Emre, bu zevki dile getirmiştir.

*“Severim ben seni candan içeri
Yolum vardır bu erkândan içeri.*

*Beni bende demen bende değilim
Bir ben vardır bende benden içeri.*

*Nereye bakar isem dopdolumun
Seni nere koyam benden içeri.”*

Vahdet-i Vücûd; bu görünen sûret boyutuna yâni taşa, toprağa, bitkiye, hayvana atfedilmez.

Vahdet-i Vücûd; tüm vücûdları tutan tek vücûd hakikatidir.

Buradaki anlam, varlığı var eden özü anlamaya çalışmaktır.

Ki bu öz hiçbir varlıktan ayrı değildir.

Vahdet-i Vücûdun mânâsına ulaşmak, her bir varlığın özünde, o varlığı var eden vücûd sahibinin olduğunu anlamaktır.

Varlık kendini var etmedi, varlık bir özden yaratıldı.

İşte bu öz, Vahdet-i Vücûd meselesinin mânâsıdır.

Vahdet-i Vücûd meselesi, dini araştıran birçok kişi tarafından, iyi anlaşılmadığından dolayı reddedilir.

Bir konu, “İlm-i Tevhîd” eğitimi görölmeden idrak edilemez.

Bu eğitimi görenlerin de söylediği sözleri anlamak için, bizler de onlar gibi, kendi bedenlerimizin ve varlığın bedenlerinin oluşmasını ve işleyişini tefekkür etmeliyiz.

Yâni Tıp eğitimi alanın sözünü, Tıp eğitimi alanın anlayacağı gibi...



Kısacası Vahdet-i Vücûd sırrına ulaşmak; aşk ile başlayan, tefekkür ile devam eden, kâinatın yaradılışındaki yaratıcıyı tanımak, Tevhîd'e ulaşma sırrıdır.

İşte;

Vahdet-i Vücûd:

Sûret bedenlerini tutan tek vücûd...

Deryanın birliği...

Sûretsiz boyut...

Zât boyutu...

Tüm bedenleri tutan tek vücûd boyutudur.

Vâcibü'l Vücûd:

Damlanın deryaya bağlı olma durumudur.

Yâni damlanın deryaya her an icabet etme zorunluluğudur.

Yâni bizim vücûdlarımız, O'nun vücûduna mecburdur.

Yâni damla deryaya mecburdur.

Vahdet-i Şuhûd:

Damlanın kendinde deryaya şahit olması.

Damlanın deryadan bir damla olduğuna şehadet etmesi.

Kişinin kendinde ve her varlıkta tek olan Zâta şahit olması.

Yâni, Allah'ın, Muhammed boyutundan kendine şahitlik etmesi.

Allah'ın kendisinin, kendinde kendine şahitlik etmesi.

Âl-i İmrân Sûresi 18: "Şehid Allâhu ennehû lâ ilâhe illâ huve."

Meâli: "Allah kendine şahitlik eder, muhakkak ki O'ndan gayrı bir şey yoktur, sadece O vardır."

Vahdet-i Mevcûd:

Görünen âlemin, yâni tüm varlığın tek vücûdda bir olması.



Kesretin birliği.

Var olan varlığın birliği.

İşte "Lâ mevcuda İllâ Hû-O'ndan başka mevcûd yoktur" demektir.

Buradaki mevcud; varlığı tutan Zât'ın mevcûdiyetidir.

İşte O da tek Zât'tır.

Talebe önce, sûretleri tutan tek Zâta şahit olur.

Sonra sûretlerin de O'ndan ayrı olmadığını zevk eder.

Ve böylece görünen görünmeyen âlemin sadece "O" olduğuna erer.

Hadid Sûresi 3: "Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın"

Evvel O'dur.

Âhir O'dur.

Zâhir O'dur.

Bâtın O'dur.

Her kim; O'nun evvel boyutunun, âhir boyutunun, zâhir boyutunun, bâtın boyutunun mânâsına erdi.

İşte o kimse; "Vahdet-i Vücûd, Vâcibü'l Vücûd, Vahdet-i Şuhûd, Vahdet-i Mevcud" sırrına erdi.

Deniz ve damlalar birbirinden ayrı değildir.

Kesret ve vahdet ayrı değildir.

Ehâd olan...

Vâhid olan O'dur.

Damla da O'dur.

Derya da O'dur.

Mevcûd olan O'dur.

Vücûd sahibi O'dur.

O tüm varlığı tutan tek Kudrettir.



O tüm bedenleri tutan tek vücûddur.

Vahdet-i Vücûd O'dur.

Vahdet-i Mevcûd O'dur.

O'ndan başka vücûd yoktur.

O'ndan başka mevcûd yoktur.

Gel kendi bedeninin varoluşunu, işleyişini düşün.

Gel kendi bedenini tutan Kudreti düşün.

İşte o Kudret, vücûd sırrıdır.

Mevcûd sırrıdır.

Tüm sûret bedenlerini tutan Kudrete vücûd denilir.

Sûret bedenlerine vücûd denilmez.

Sûretler bugün varsa yarın yoktur.

Ama tüm sûret bedenlerini tutan güce vücûd denilir.

Sûret bedenleri de tek vücûddan ayrı değildir.

Buz erir, aslı olan su vücûduna döner.

İşte tüm varlığı tutan Kudret tektir.

O kudret O'nun vücûdudur.

Bedenler, etten, kemikten oluşmuştur.

Etleri, kemikleri tutan kudret O'dur.

Sûret bedenlerde değişme ve kaybolma vardır.

Bugün var görünen bedenler, yarın yok olup gider.

Fakat, bu sûret vücûdlarını tutan vücûd Hakk'ındır.

Sûret bedenleri O'ndan ayrı değildir.

Ama sûret bedenlerine O denilmez.

Sûret bedenlerinin de ötesi vardır.

Bunlar birbirinden ayrı değildir.

Sûret bedenlerinin ve ötesinin aslı O'dur.

Buz erir aslı olan suya döner.



Buza su denilmez.

Buz sudan ayrı değildir.

Suyun sûret cihetidir.

İşte görünen bu sûret bedenlerine O denilmez.

Sûret bedenlerinin ve sîret vücûdlarının hepsinin aslı O'dur.

İşte her şeyin aslı vücûd olan Allah'ın zâtıdır.

Zât tektir, Zâtının vücûdu tektir.

Tüm sûret bedenlerini tutan vücûd tek vücûddur.

Vücûdu mutlak, Zât-ı mutlak O'dur.

Vücûd dediğimiz bedenler yönü değil.

Bedenleri tutan Kudret yönüdür.

Bir şehirde binlerce ampul vardır.

Ama hepsini aydınlatan elektriktir.

İşte bu âlemde sonsuz varlık vardır.

Ama hepsindeki tek kudret Allah'tır.

Tüm bedenleri tutan Kudret, tek Kudrettir.

İşte vücûd sırrı budur.

Vücûd, sûret bedenler değil...

Sûret bedenleri tutan sîret boyutudur.

Tüm sûret bedenleri tutan boyuta vücûd diyoruz.

O vücûd da Hakk'ın vücûdudur.

Hakk'ın vücûdundan gayrı bir Zâtın vücûdu yoktur.

Yâni iki tane Zât yoktur.

İşte Vahdet-i Vücûd sırrı budur.

Tüm bedenleri tutan Allah sırrı budur.

Tevhîd hakikati budur.

Hazreti Muhammed'in imanı budur.

Âl-i İmrân Sûresi 165: "İnnallâhe alâ kulli şeyin kadîr."



Meâli: "Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir."

Nisâ Sûresi 85: "Ve kânallâhu alâ kulli şeyin mukîâtâ."

Meâli: "Her şeyin kaynağı Allah'tır, bütün her şeyi sarıp kuşatan O'dur."

İhlâs Sûresi: "Anlat: Allah'ın birliğini, Allah'ın samedliğini, doğmuş olmamasını ve doğurmuş olmamasını, tekliğinde O'nun denginin olmamasını."

İhlâs Sûresi:

1-

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

Kul huvallâhu ehad

Kul huve Allah : De, anlat, söyle, O, Allah

Ehadun : Bir, tek, tek olan,

Meâli 1: "Anlat: Allah'ın tüm âlemdeki birliğini."

Meâli 2: "Anlat Allah'ın her bir varlıktaki tekliğini."

2-

اللَّهُ الصَّمَدُ

Allâhus samed

Allah : Allah, her şeydeki kudret,

El samedu : Tüm her şey O'ndan, tüm varlığın ihtiyacı ondan,

Meâli 1: "Allah'ın samedliğini."

Meâli 2: "Allah'ın hiçbir şeye muhtaç olmamasını."

3-

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

Lem yelid ve lem yûled

Lem yelid : Değil, doğmak, doğmuş olmaması,



Ve lem yûled : Değil, doğurmak, doğurmuş olmaması,

Meâli 1: “Doğmuş olmamasını ve doğurmuş olmamasını.”

Meâli 2: “Açığa çıkanların O’ndan ayrı olmamasını.”

4-

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

Ve lem yekûn lehu kufuven ehad

Ve lem yekûn : Değil, olmak,

Lehu kufuven : O’nun, denk, eş,

Ehadun : Tek, bir,

Meâli 1: “Birliğinde O’nun denginin olmamasını.”

Meâli 2: “Tüm âlemde O’nun birliğinden başka bir şey olmamasını.”

İşte Hazreti Muhammed tüm âlemde birliğini, her varlıkta tekliğini gösteren Allah’ı insanlığa anlatmaya gece gündüz gayret gösterdi.

O’nun Allah inancı, göklerde bir yerlerde olan değil, her yerde olan, her yeri Zâtı ve sıfatlarıyla kuşatan bir Allah inancı idi.

İşte Tevhîd hakikati, Allah’ın birliğinin hakikatidir.

Hazreti Muhammed’in imanı Tevhîd hakikatidir.

O, tüm insanlığa Tevhîd hakikatini gece gündüz bildirmiştir.

Allah’tan gayri bir şey olmadığını, tüm varlığını Allah’ın kendi damlaları olduğunu insanlığa sunmuştur.

Deniz damladan, damla denizden ayrı değildir.

Damlalar, “ubudiyet-kulluk” boyutudur.

Derya, Allah’ın ehâdiyet boyutudur.

İşte Hazreti Muhammed’in imanı Tevhîd hakikatidir.

Tevhîd, tüm âlemin birliğidir.



Tüm âlem, Allah'ın bizzat kendinin birliğidir.

Hazreti Muhammed'in gönlü ilâhî aşka tutulmuş, ilâhî aşkla sarılmış, ilâhî aşkla yanmış gönüldür.

Fuad sahibi olan gönüldür.

Fuad sahibi gönül, varlığın ardından gelen kelimayı işitir, varlığın ardını görür, nice sırlara erişir.

Fuad sahibi gönül, ilâhî idrâke, ilâhî bilişe erişmiş kişidir.

Fuad sahibi gönül, her an her yerde Hakk'a nazar eder.

Fuad sahibi olan kimsenin, gönül kulağı açıktır, gönül gözü açıktır, ilâhî bilinci açıktır.

Kur'ân'ı incelediğimiz zaman "sem'a vel ebsâre vel efi-det" âyetlerinin birlikte geçtiğini görüyoruz. (Mü'minûn Sûresi 78, Secde Sûresi 9, Nalh Sûresi 78, Ahkâf Sûresi 26, Mülk Sûresi 23)

Efidet, fuad aynı kökten gelen kelimelerdir.

Hazreti Muhammed, fuad sahibi idi.

O'nun basireti açıktı.

O'nun nazarı varlığın semâsına idi.



MİRAC HAKİKATİ



Hazreti Muhammed'e isnat edilen miraç hakikati de iyi anlaşılmalıdır.

Hazreti Muhammed'in miraca çıkması denilen olay nedir?

Hazreti Muhammed göğe mi yükselmiştir?

Göğe yükselip Allah'ın katına mı erişmiştir?

Yükselişten maksat nedir?

Allah'ın katı neresidir?

Miracın her bir makamında farklı resûl ve nebilerle karşılaşması nedir?

Gece, Mescid-i Haram'dan, Mescid-i Aksa'ya yürütülmesi nedir?

50 vakit namazın emredilmesi nedir?

Bunun 5 vakte düşürülme pazarlıkları nedir?

Tüm bu anlatılanlar doğru mudur?

Yoksa altında başka sırlar mı yatmaktadır?

Hazreti Muhammed'in miracı iyi anlaşılmalıdır.

İnsanın Allah'ı anlama yolculuğu miraç yolculuğudur.

İnsanın kendini bilme yolculuğu miraç boyutudur.

İnsanın kendi enfusî boyutunda, Hakk ile buluşması miraç boyutudur.

Kendi vücûd şehrine girip, orada nice Resûl ve Nebî ile buluşması miraç hakikatidir.



Miraç göklere değil, bedenın enfüs boyutuna yapılan bir yolculuğun adıdır.

Allah göklerde bir yerde değil, insanın kendi öz bedenindedir.

İnsan Allah'ı göklerde bir yerde değil, kendi öz bedeninde ve varlığın öz bedeninde aramalıdır.

Bunun için miraç, aslına rücu etme yolculuğunun adıdır.

Kendi bedenini, ilmi olarak anlama yolculuğu miraçtır.

Nasıl ki Hazreti Muhammed, kendi miraç yolculuğunda, nice Resûl ve Nebi ile karşılaşmışsa, insanın kendi beden şehrinde nice resûl nebi boyutuna erişmesi miraç hakikatidir.

Kendi vücûd boyutumuzda miraç etmek gerekir.

Allah'a ait olan ulvî makamları, kendi vücûdumuzda görebilmemiz gerekir.

Her bir ulvî makamı anlamak için, içsel bir yolculuk edebilmemiz gerekir.

Vücûdumuzu tutan ilâhî kudrete teslim olabilmemiz gerekir.

Meâric Sûresi 3: "Minallâhi zîl meâric."

Meâli: "Ulvî makamların sahibi Allah'tır."

Miracın hakikati iyi düşünülmelidir.

Nedir miraç?

Nedir meâric?

Nedir ulvî makamlar?

Bu makamların vücûddaki karşılığı nedir?

İnsanın vücûd şehrinde resûller nebiler boyutu nedir?

Âdem boyutundan Muhammed boyutuna akıp gelen ulvî boyutlar nedir?

İnsan mirac hakikatine erişmelidir.



Öncelikle kendindeki Âdem ve Havva boyutunu idrâk edebilmelidir.

Mirac yolculuğunda Resûl ve Nebîler boyutunu görebilmelidir.

Âdem'in çocukları boyutu nedir?

Peki, nedir ikiz olan, Hâbil boyutu, Kâbil boyutu?

Nedir Şit boyutu?

Şit'den gelen İdris boyutu?

Nedir, İdris'den gelen Nûh boyutu?

Peki ya nedir Nûh'un dört oğul boyutu?

Yâfes, Sâ'm, Hâm, Kenan boyutu?

Sâ'm boyutundan gelen Hûd, Sâlih, Âzer boyutu nedir?

Âzer boyutundan gelen İbrâhîm, Haran, Nâhur boyutu nedir?

Haran'dan gelen Lût boyutu nedir?

Ya İbrâhîm'e bağlı olan, Sâre boyutu, Hâcer boyutu?

Peki ya, İbrâhîm'den gelen, İsmâil, İshâk, Medyen boyutu nedir?

Medyen'den gelen Şuây'b boyutu nedir?

Sâre'den doğan İshâk boyutu nedir?

Peki ya Hâcer'den doğan İsmâil boyutu nedir?

İshâk'dan akan, Yâkûb boyutu, Ese-İys boyutu nedir?

Ese-İys'den gelen Eyyüb, Zulkifl boyutu?

Peki ya Yâkûb boyutunun on iki oğul boyutu nedir?

Nedir, "Ruben, Yehûdâ, Levi, Naftali, Dan, Aşer, Şimon, Zevulun, İsâhar, Gad, Yûsuf, Benyamin" boyutları?

Yehûdâ boyutundan gelen, Davud boyutu nedir?

Davud boyutundan gelen Süleyman boyutu nedir?

Ya Levi boyutundan gelen İmrân âilesi nedir?



İmrân boyutundan gelen, Mûsâ, Hârûn boyutları nedir?
Hârûn boyutunun açtığı, İlyâs, Elyasa boyutu nedir?
Ya Yûsuf boyutundan açılan, Efrâim, Mişâ, Rahmet
boyutları nedir?

Efrâim boyutundan gelen, Nûn ve Yuşâ nedir?

Peki ya nedir, Benyamin boyutundan gelen, Matta, on-
dan gelen Yûnus boyutu?

Hârûn boyutundan gelen, Üzeyr boyutu nedir?

Nedir Üzeyir'in üzerine bindiği eşek boyutu?

Süleyman boyutundan filizlenip gelen, Zekeriya bo-
yutu nedir?

Zekeriya'dan gelen Yahya boyutu nedir?

Süleyman boyutundan akıp gelen İmran boyutu nedir?

İmran boyutundan süzülen bakire Meryem boyutu
nedir?

Ya Meryem boyutundan gelen İsâ boyutu nedir?

Ya İsmâil boyutundan akıp gelen, tüm boyutların kay-
nağı olan, Abdullah ve Âmine-Emine'ye bağlı olan Muham-
med boyutu nedir?

Ya nedir Abdullah makamı, Âmine-Emin'e makamı?

Muhammed boyutu; ancak ve ancak Abdullah maka-
mına eren, yâni kulluk boyutuna eren ve Âmine'lik yâni
eminlik boyutuna erende tecelli eder.

Ya tüm boyutların sahibi olan Allah boyutu nedir?

Miraç sırrına ermek isteyen, kendi vücûduna dönmeli,
kendi vücûdunda miraç etmelidir.

Miraç etmelidir ki, tüm boyutları bir bir görebilmelidir.

İnsan bilmelidir ki miraç;

Kişiye kendinden alır, âlemin sahibine teslim eyler.



Baş gözünün ardında olan, gönül gözüyle görmeyi öğretir.

Miraç'ın sırrı olan, tenden cana olan yolculuğa adım attırır.

Makam makam nice hakikate kapı açar.

Miraç; kişinin ulvî makamlardaki idraki ilerleyiştir, yükselişidir, yolculuğudur.

Miraç, uruç birbirine bağlı kelimelerdir.

“Uruc” ulvîyette yükselmek anlamına gelir.

Oruç kelimesi de aynı kökten gelir.

Miraç iki kısımdır.

İlki; beden şehrini anlamak için olan, ilm-i idrâkî yolculuktur.

Bu, bedenli olan boyuttur.

Yâni bedenın işleyişini anlama yolculuğudur.

Bedenın işleyişı olan, “zikir, fiil, sıfat, zât” boyutunu anlamak için olan tefekkür, şahit olma yolculuğudur.

İkincisi bedensiz olan yolculuktur.

Yâni, cân boyutunda olan, “zevk, hayret, seyir” boyutudur.

Bu boyutta; “Rûh, Nûr, Hû, Ehad, Âmâ” boyutlarının zevk-i seyri vardır.

İşte miracın hakikati iyi anlaşılmalıdır.

Kişi kendi vücûd şehrine dönmeli, orada ulvi yolculuk etmelidir.

İşte miraç:

Tenden cânâ olan ilm-i irfâni bir yolculuktur.

Vücûd boyutumuzda olan, Âdem boyutundan Muhammed boyutuna akıp gelen boyutları anlayabilmektir.

Enfûsî âlemimizde aslımıza ulaşma yolculuğudur.



Kendi aslımıza erme yolculuğudur.

Vücûdun Zâtını idrak etme, o Zâta teslim olma yolculuğudur.

Varoluşu ve var edeni idrak etme yolculuğudur.

Tevhîd'e ulaşma yolculuğudur.

Allah hakikatine erme yolculuğudur.

Kulluk şuuruna ulaşma yolculuğudur.

İslâm makamına ermek, o makamın hissiyle davranmak olan, Müslüman olarak yaşama yolculuğudur.

Bu yolculuk bir Mürşid-i Kâmilden tebliğ bulmakla başlar.

Tebliğ ilm-i ledün bilgileriyle tanışmaktır.

İlm-i ledün yolculuğu kişinin mirâcıdır.

Kişi mirâcında, ilmî yakîn, aynel yakîn, Hakkâl yakîn olarak nice sırlara şahit olur.

Kişi mirâcında, varlığın ardını görebilme ve olayların iç yüzünü çözebilme yeteneğine erişir.

İlmî yakîn ile başlayan yolculuk, aynel yakîn, Hakkâl yakîn olarak kişiyi Allah hakikatine erdirecektir, kişiyi teslimiyete, dâim secdeye erdirecektir.

İlmî yakîn, aynel yakîn, Hakkâl yakîn, ilm-i ledün boyutuna erİştirir.

Varoluşu ve var edeni anlamının yolu, hissiyatı, ilm-i ledün'dür.

Görünen bu âlem nasıl var olmuştur ve nereden var olmuştur ve işleyişi nasıldır, nereye akmaktadır?

Bu türlü soruların cevabını bulma yeri ilm-i ledündür.

İlm el yakîn-İlmî yakîn.

Tekasür Sûresi 5-6: "Kellâ lev talemûne ilmî yakîn, le terevunne cahîm."



Meâli: “Eğer hakikatleri kesin delilleriyle bilerseniz, elbette cehâletin o benlik hâllerini anlayıp tanırırsınız.”

Ayn el yakîn-Aynel yakîn.

Tekasür Sûresi 7: “Summe le terevunnehâ aynel yakîn.”

Meâli: “Ardından O’nu aynel yakîn görüp anlayacaksınız.”

Hakk el yakîn-Hakkâl yakîn.

Vâkıa Sûresi 95: “İnne hâzâ le huve hakkul yakîn.”

Meâli: “Muhakkak ki kesin olan o gerçek elbette budur.”

İlmel yakîn:

Tüm kâinat kitâbı Allah’ın ilminin yazılı olduğu sayfalarıdır.

Hakikatler kâinat kitâbında satır satır yazılıdır.

Her varlık ilmin sonsuz sayfalarıdır.

Varoluşu ve var edeni anlamak, ancak ve ancak varlık kitâbındaki ilmi okumakla, anlamakla mümkündür.

İlim Allah’ın âlim sıfatının tecellileridir ve tüm varlık bu ilimle açığa çıkar, varlık sayfalarında hep o ilim yazılıdır.

Kişinin Hakk’ı kesin delilleriyle bilmesi, kâinattaki matematiksel sistemi, fiziksel, kimyasal, biyolojik işleyişi idrak etmesiyle mümkündür.

Varoluşu ve her an devam etmekte olan varoluşu anlamak, varlıktaki ilmî işaretleri okumaktan geçer.

İşte, İlmel yakîn; kâinatta her an olmakta olan tecellileri idrak etme boyutudur.

Varlığın beşerî sistemi olan, fiziksel, kimyasal, biyolojik işleyişi okumak, anlamak İlmel yakîn boyutudur.

Varlıktaki fiziksel işleyişi, fizikten çıkan kimyasal işleyişi, kimyadan çıkan biyolojik işleyişi, biyolojiden çıkan bedenleri ilimsel boyutta incelemek ilmel yakîn boyuttur.



Her varlıktaki işleyişin ilimsel boyutu o varlığın varoluşunu bizlere gösterir.

Misal; gözün varoluşu ve gözün görmesi ilimsel bir işleyiş iledir.

Aynel yakîn:

Ayn kelimesi; bakış, göz, zât, benzer, seyretmek, tıpkısı, kendisi, aynısı demek gibi birçok anlamlara gelir.

Kişi, her varlıkta Hakk’a ait olan aynılıkları müşahade ettiğinde yâni şahit olduğunda yâni gördüğünde bu makamı anlar.

Varlık farklı farklı görünse de, her varlığı tutan aynılık boyutu vardır.

Yâni şöyle örnek verirsek, elektrik lambada da, fırında da, buzdolabında da aynıdır.

İşte her varlıkta olan rûh aynıyla Hakk’a aittir.

Rûh’dan açığa çıkan fiil ve sıfatlar tüm varlıkta aynıyla Hakk’a aittir.

Tüm bedenleri tutan Hakk aynıyla Hakk’tır.

Hangi varlığa bakarsak bakalım, her varlıkta aynılık dereceleri vardır.

Her varlığın içindeki işleyiş, sıfatlar birbirinin aynısıdır.

Tüm varlığı tutan Zât aynıdır.

Hallacı Mansur bu zevkle “Enel Hakk” dedi.

Aynîyle bu kâinat “Zâtı Mutlak” olanı gösterir.

Ayn makamında talebe rûh sırrına vâkıf olur.

Bilir ki kendindeki ve varlıktaki rûh aynıyla Hakk’tır.

Hakkâl Yakîn:

Hakkâl yakîn nûr boyutudur.

Yâni damlanın deryadan, deryanın damladan ayrı olmadığı boyuttur.



Muhammed makamıdır.

Halk makamıdır.

“Allah ile Muhammedi gördüm bir vücûd” sırrı buna işarettir.

Talebe bu makamda, Hakk ve Halk sırrına vâkıf olur.

İşte bu kâinat Halkiyet sırrıdır ve Hakk ile kâimdir.

Hakkâl yakîn, Halk ve Hakk birbirinden ayrı değildir.

Halkiyette Hakk vardır.

İşte kesin olan gerçek Halk Hakk yakınlığıdır, aynılığıdır.

Gözleri düşünelim.

Gözleri anlamak için, gözün hücre hücre incelenmesi “İlmel yakîn” boyutudur.

Gözlerin görmesi ve tüm gözlerin aynıyla birbirine benzemesi, görme niteliklerinin aynı olması “Aynel yakîn” boyutudur.

Tüm gözleri şekillendiren, gözlerden görme tecelli-sini var eden, gözlerin ustasına şahit olma boyutu “Hakkâl yakîn” boyutudur.

İşte bedenın işleyişinin ilmî olarak incelenmesi; bedendeki işleyiş ve sıfatlar boyutuna ve bedeni tutan kuvveye, ilmî olarak şahit olunması, “İlmel yakîn” boyutudur.

Tüm bedenlerin geldiği ve tüm bedenleri ayakta tutan rûh boyutu “Aynel yakîn” boyutudur.

Âyette “Nefahı fîhi min rûhî-Rûhumdan üfledim” diye bildirilir.

Tüm varlıktaki rûh aynısıyla Allah’ın rûhudur, onun için âyette “rûhumdan” diye bildirilir.

Görünen bu âlemi anlamanın yolu “İlmel yakîn” yoludur.

Varlığın birbiriyle aynılık derecesinde yakınlığı ve aynı kaynaktan gelişini hissetmenin yolu da “Aynel yakîn” hissidir.



Tüm varlığı tutan Hakk boyutu da “Hakkâl yakîn” zevkidir.

İşte, İlmel yakîn; tecelliler boyutu olup, bu boyut, varlığın varoluşunun ve işleyişinin boyutudur.

Varlığın varoluşu ve işleyişi fiziksel, kimyasal, biyolojik işleyişle mümkündür.

İşte bunları anlamak “İlmel yakîn” boyutudur.

Aynel yakîn ise, rûh boyutudur.

Tüm varlığın geldiği kaynak, rûh boyutu olup, tüm varlıktaki rûh Hakk’ın rûhudur.

Rûhun üflenışıyle başlayan bir canlanma vardır.

İşte tüm varlıkta olan cân aynıyla aynı cândır.

“Hakkâl yakîn” boyutu ise nûr boyutudur.

Rûh boyutunun geldiği âlem, nûr boyutudur.

Nûr Sûresi 35. âyette:

“Nûrun alâ nûr-Nûr üzere nûr.”

“Allâhu nûrus semâvâti vel ard-Allah yerlerin ve göklerin nûrudur” âyeti bu hakikate işaret eder.

Her varlıktaki nûr Hakk’tır.

Cümle varlıktaki nûr Hakk’tır.

Her varlıktaki nûr ile cümle varlıktaki nûr tek nûr-dur ve Hakk’tır.

Her varlıktaki damla nûra Muhammed boyutu denir.

Cümle varlığı tutan tek nûra Allah denir.

“Kendi nûrumdan seni, senin nûrundan âlemi yarattım” hakikati bu boyutu işaret eder.

Her varlıktaki nûr, Muhammed nûrudur, Muhammed makamıdır.

Birinci nûr Zât boyutudur, ikinci nûr sıfatlar boyutudur.



“Allah ile Muhammed’in bir vücûd olarak belirtilmesi, Zâtın ve sıfatların birliğidir. Kim ki bu makamın zevkine ulaşırsa o kişi Muhammedî şuur üzere yaşıar.

İlmel yakîn, Aynel yakîn, Hakkâl yakîn sırlarına erişmek kişinin mirâcudur.

Miraç, göğe yükselmek değil, kendi cân semâna yükselmektir.

Miraç, tenden cânâ olan irfân yolculuğudur.

Beden şehrinde Ulvî makamlara şahit olma yolculuğudur.

Miraç, bir makamdan diğer makama yükselme yolculuğudur.

Miraç, kendi vücûdunda, vücûdun Zâtına şahit olma yolculuğudur.

İnsan vücûdu Allah’ın şehridir.

İnsan vücûdu, tüm hakikatlerin bulunduğu şehirdir.

O şehirde Allah, kendine ait olan tüm hakikatleri teşhir etmiştir.

İnsan vücûdu, varlığın cem olduğu boyuttur.

İnsan vücûdu, Ulvî makamların cem olduğu boyuttur.

Miraç, insanın kendi bedenine ârif olma yolculuğudur.

Miraç, insanın kendini keşfetme yolculuğudur.

Miraç, insanın kendi vücûdunda, ona şah damarından yakın olan Allah’a şahit olma yolculuğudur.

Meâric Sûresi 3: “Minallâhi zîl meâric.”

Meâli: “Ulvî makamların sahibi Allah’tır.”

Meâric, “miraç” kelimesinin çoğuludur.

Miraç, uruç aynı kökten gelir.

“Uruc” Ulvî makamlara bir bir erişmek anlamına gelir.

Uruc eylemek, bir makamdan diğer bir makama erişme yolculuğudur.



Bir makamın hakikatine erme yolculuğu, miraçtır.
Birçok makamın hakikatine erme yolculuğu, meâric'tir.
Halk arasında miraç; merdivenle semâya yükselmek,
diye bilinir.

Merdivenden maksat; makam makam yükselmektir.
Semâdan maksat; insanın vücûd semâsıdır, yâni Ulvî
boyutudur, yâni cân boyutudur.

İşte miraç; tenden câna olan makam makam ilerleyiştir.
Miraç, kişinin gönlünde, kendini bilme isteğinin oluş-
masıyla başlar.

Kişi, kendinin ve varlığın nasıl var olduğunu anlamak
için bir merakın içine düşer.

Bu merak kişiyi, bir arayışa düşürür.

Bu arayış:

Bu görünen âlem nedir?

Bu âlem nereden gelir, nereye gider?

Ben kimim, ben nasıl var oldum?

Bu görünen varlığın aslı nedir?

Doğum nedir, yaşam nedir, ölüm nedir?

Doğmadan önce neredeydim?

Öldükten sonra ne olacağım, nereye gideceğim?

Allah nedir?

Sorularının cevabını bulmanın arayışdır.

Bir kişinin gönlüne, hakikati arayışın ateşi düştü-
ğünde, kendini bir yolda bulur.

Bu yol onu, kâmil kişilerle buluşturur.

Kâmil kişiler de zamanında böyle soruların cevabını
arayan kişilerdir.

Mûsâ bu arayışla Hızır'ı buldu.



Yûsuf bu arayışla Kenan diyarından Mısır diyarına yol aldı.

Yûnus bu arayışla, Taptuk Emre'nin kapısına vardı.

Taptuk Emre'nin kapısına varıldığında,

Ne ararsın diye sorulduğunda,

Gönlüne aşk düşmüş mü diye bakıldığında,

Önce edep bulmak için yoğrulduğunda,

Edep bulduğuna kanaat edildiğinde,

Mürşidine el verip teslim olunduğunda,

Mürşidin elinden, Hakk'ın eli tutulduğunda,

İlm-i Tevhîd dersleri tebliğ edildiğinde,

Miraç'ın başlamıştır.

Miraç seni sana döndürür.

Benlik ateşini söndürür.

Sendeki Hakk'ı sana bildirir.

Nice makam gördürür.

Hakk ile Hakk'a erdirir.

Miraç yolculuğu, kendi vücûd Kur'ân'ını okuma yolculuğudur.

Miraç yolculuğu, kendinde Hakk'a şahit olma yolculuğudur.

Miraç yolculuğu, nice Ulvî makamı kendinde bulma yolculuğudur.

Miraç, Âdem'den Muhammed'e nice makamı kendi vücûd şehrinde görme yolculuğudur.

Miraç; insanın kendinden kendine olan yolculuktur.

Miraç; insanın kendi vücûdunda nice hakikate erişmesidir.

Miraç; beden şehrini keşfetme yolculuğudur.



Miraç; kendini bilme yolculuğudur.

Miraç; varoluşu ve var edeni idrak etme yolculuğudur.

Miraç; kişinin kendi beden yolunda, nice makama şahit olma yolculuğudur.

Miraç; Allah hakikatine erme yolculuğudur.

Miraç; kişinin kendindeki Muhammed nûruna erme yolculuğudur.

Miraç; Tevhîd'e erişme yolculuğudur.

Bil ki miraç; senin vücûd şehriden, cân şehrine; aşk, ilim, tevekkül, tefekkür, teslimiyet, secde içinde olan yolculuğundur.

Bil ki miraç; Ülvî bir hissiyat içinde gönül geminde irfân yolculuğundur.

Bil ki miraç; senin aslına olan yolculuğundur.

Senin aslına olan yolculukta; İlmel yakîn, Aynel yakîn, Hakkâl yakîn boyutlarda, kendi aslın olan Hakk'a şahit olmandır.

Miraç; ten şehriden cân şehrine olan gönül yolculuğudur.

Yâni miraç; Mescid-i Harâm'dan, Mescid-i Aksa'ya olan Ulvî bir yolculuktur.

Mescid-i Harâm; kişinin vücûd şehridir.

Mescid-i Aksa; kişinin cân şehridir.

İşte miraç; vücûd şehriden cân şehrine, yâni Mescid-i Harâm'dan, Mescid-i Aksa'ya olan gönül yolculuğudur.

Gönlüne aşk ateşi düşenler mirâca erecektir.

Miraç, ilm-i ledün boyutudur, ilm-i ledünün nice sırlarına erişme yolculuğudur.

İlm-i ledün ehilleri, görünenin görünmeyen boyutunu görürler, bilinenin bilinmeyen boyutunu bilirler.



Onlar Kur'ân'ın işaret ettiği mânâlara ererler.

Çoğu kişi Kur'ân'ı Arapça okur, ama onlar mânâca okurlar.

Kıssaların ardındaki hisseler ererler.

Her varlığın özünde arşın sahibini görürler.

Süleyman ve Belkıs hikâyesi ne mesajlar verir?

Süleyman kimdir, Sebe ülkesi nedir, Belkıs kimdir, Belkıs'ın tahtı nedir, Süleyman'ın onu istemesi nedir, tahtın Belkıs'tan önce gelmesi nedir?

Tahtın, göz kapağının açılıp kapanmasından hızlı gelmesi nedir?

Neml Sûresi 40: "Kâlellezî indehu ilmun minel kitâbi ene âtîke bihî kable en yertedde ileyke tarfuk fe lemmâ reâhu mustekırran indehu kâle hâzâ min fadlı rabbî li yeb-luvenî e eşkur em ekfur ve men şekere fe innemâ yeşkuru li nefsih ve men kefare fe inne rabbî ganiyyun kerîm."

Kâle ellezi inde hu : Dedi, ki o, onun katında, ona ait,

İlmin min el kitâbi : Bilgi, ilim, kitâbtan, canlı kitâb, hakikatlerin sözleri,

Ene âtîke bihî kabl : Ben, sana getiririm, onu, önce,

En yertedde ileyke tarfuke : Gözün açılıp kapanması,

Fe lemmâ reâ hu mustekır : Sonra, olduğu zaman, onu gören, dururken,

İnde hu : Onun önünde, yanında, katında,

Kâle hâzâ min fadl Rabbi : Dedi, bu, rabbimin, yaratılış incelikleri, fazilet, erdem,

Li yebluv nî : Deneme, sına, anlama, çeşitlilik, renk, beni,

E eşkur : Şükür, teslim etme,

Em ekfur : Görmemezlikten gelen, hakikati örten,

Ve men şekere : Kim, şükretti, teslim etti,



Fe innemâ yeşkur	: Böylece, muhakkak, şükür, teslim etme,
Li nefis hi	: Kendisi için,
Ve men kefere	: Kim, hakikatleri örterse,
Fe inne Rabb	: Muhakkak ki Rabbim,
Ganiy kerîm	: Ganiy olan, tüm varlığın sahibi, asil, yüce,

Meâli: “Canlı kitâbın ilmine erişen bir kimse dedi ki: Ben onu sana, senin göz kapağının açılıp kapanmasından önce getiririm. Böylece onu önünde duruyor görürken dedi ki: Bu Rabbimin, yaratılış inceliklerinin sırlarıdır. Benim hakikatleri anlamam içindir. Ya şükredenlerden olurum ya da hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerden olurum ve kim ona verilen nimetlerin sahibini bilir teslim ederse, muhakkak ki o teslimiyet kendisi içindir ve kim hakikatleri görmemezlikten gelip örterse, böylece bilsin ki Rabbim muhakkak ki tüm varlığın yüce sahibidir.”

Her beden Allah’ın tahtı değil midir?

O tahtta, zâtıyla oturan Allah değil midir?

Allah’ın tecellileri ışıktan bile hızlı değil midir?

Allah’ın nûru, göz kapağının açılıp kapanmasından daha hızlı tecelli etmez mi?

İlm-i ledün ehilleri, nice sırlara ışıktan daha hızlı ermez mi?

Süleyman’ın sarayı Allah’ın zâtı ilâhîsi değil midir?

Süleyman’ın kuşdili bilmesi, zâkir olan Allah’ın her yerden akıp gelen zikrini gönlünde duyması değil midir?

Süleyman, Allah’ın selâmetine erişen değil midir?

Süleyman’ın Belkıs’ın tahtını istemesi, her varlığın ardında tahtın sahibini görebilmek değil midir?

Sebe şehri, bedenler boyutu, dünya boyutu değil midir?



Sebe Hükümdarı Belkıs, dünya boyutunun güzelliğine, şöhretine kapılan değil midir?

Dünyanın Hükümdarlığına kapılıp giden değil midir?

İlm-i ledün boyutu tüm bunların cevaplarının olduğu yerdir.

“İlmin min el kitâb” canlı kitâb olan bedenler boyutunun ilmine erişen ilm-i ledün ehilleri değil midir?

İlm-i ledün nice sırların açılımıdır.

İlm-i ledün ehilleri varlığın sırlarına erişirler, bedenlerden akan mesajları okurlar ve rahmet için koşarlar.

İlm-i ledün canlı Kur’ân ile tanışmaktır.

Vücûdlardan akan ilimle buluşmaktır.

O ilimden feyz bulmaktır.

O ilimle nice kapılar açmaktır, nice rahmete vesile olmaktır.

Canlı Kur’ân, insanın kendi vücûdu ve her bir varlığın vücûdudur.

Canlı Kur’ân ile tanışmak, İlm-i Kur’ân ile tanışmaktır.

İşte Hazreti Muhammed’in miracı iyi anlaşılmalıdır.

Kitaplarda yazılan bilgiler iyi süzûlmelidir.

Kütüb-i Sitte’den alınan bilgiler şöyledir.

“Muhammed, Beytû’l-Makdis’te kurulan bir Miraç’la ve yanında Cebrail olduğu halde göğe yükselmeye başladı.

Göğün birinci katında Hazreti Âdem, ikinci katında Hazreti İsa ve Yahya, üçüncü katında Hazreti Yusuf, dördüncü katında Hazreti İdris, beşinci katında Hazreti Harun, altıncı katında Hazreti Mûsâ ve yedinci katında Hazreti İbrâhîm ile görüştü.

Cebrail ile birlikte yükseliş Sidretü’l-Münteha’ya kadar sürdü.



Cebrail, “Buradan bir parmak ucu ileri geçecek olursam yanarım” diyerek Sidretü’l Münteha’da kaldı.

Muhammed buradan itibaren Refref adlı başka bir binikle yükselişini sürdürdü.

Bu yükseliş sırasında cennet ve nimetlerini, cehennem ve azabını müşahede etti.

Sonunda Allah’ın huzuruna kabul edildi.

Kendisine ümmetinden Allah’a şirk koşmayanların Cennet’e gireceği müjdelendi, Bakara Sûresinin son âyetleri verildi ve beş vakit namaz farz kılındı.

Yeniden Refref ile Sidretü’l-Münteha’ya, oradan Burak’la Kudüs’e, oradan da Mekke’ye döndürüldü.”

Kütübü Sitte’den alıntı şöyle devam eder.

Miraçta Mûsâ ile karşılaşır, şöyle bir konuşma geçer.

Resûlullah devamla dedi ki: “Sonra bana, her günde elli vakit olmak üzere namaz farz kılındı.

Oradan geri döndüm. Hazreti Mûsâ aleyhisselam’a uğradım.

Bana: “Ne ile emrolundun?” dedi.

“Gece ve gündüzde elli vakit namazla!” dedim.

“Ümmetin, her gün elli vakit namaza muktedir olamaz.

Vallahi ben, senden önce insanları tecrübe ettim.

Benî İsrail’e muamelelerin en şiddetlisini uyguladım muvaffak olmadım.

Sen çabuk Rabbine dön, bunda ümmetine hafifletme talep et!” dedi.

Ben de hemen döndüm (hafifletme istedim, Rabbim) benden on vakit namaz indirdi.

Mûsâ aleyhisselama tekrar uğradım.

Yine: “Ne ile emrolundun?” dedi.



“Benden on vakit namazı kaldırdı!” dedim.

“Rabbine dön! Ümmetin için daha da azaltmasını iste!” dedi.

Ben döndüm. Rabbim benden on vakit daha kaldırdı.

Dönüşte yine Mûsâ aleyhisselam’a uğradım.

Aynı şeyi söyledi. Ben, beş vakitle emrolunmama kadar bu şekilde Hazreti Mûsâ ile Rabbim arasında gidip gelmeye devam ettim.

Bu sonuncu defa da Hazreti Mûsâ’ya uğradım.

Yine: “Ne ile emredildin ?” dedi.

“Her gün beş vakit namazla!” dedim.

“Senin ümmetin her gün beş vakit namaza da takat getiremez.

Rabbine dön, hafifletme talep et!” dedi.

“Rabbimden çok istedim. Artık utanıyorum, daha da hafifletmesini isteyemem!

Ben beş vakte razıyım. Allah’ın emrine teslim oluyorum!” dedim. (Kütübü sitte)

İşte Kütübü Sitte’de yazılanlar iyi analiz edilmelidir.

Miracı göklere bir yere değil, kendi enfusî boyutumuza olan yolculuk olarak bilmeliyiz.

İşte miraç, insanın kendini bilme yolculuğudur.

“Men arefe nefse hu” sırrıdır.

İnsanın kendi aslını anlama yolculuğudur.

Nereden geldik, nereye gidiyoruz bilme yolculuğudur.

Miraç, Allah’a rücû etmektir.

Nice makamlara erişmektir.

Ten boyutundan cân boyutuna...

Makam makam mânâ yolculuğudur.

İnsan, Allah’ın mânâ evidir.

İnsan vücûdu Allah’ın şehridir.

O şehirde nice sırlar vardır.



O şehirde şehrin Sultanı vardır.
Miraç mânâ evine dalmak...
Nice sırlara yolculuk yapmaktır.
Âdem'den Muhammed'e...
Nice resûl nebiyi bir vücûdda bulmaktır.
Vücûdun Zâtına vücûdda şahit olmak...
O Zâtta fâni olmaktır.
Miraç, aslını bilme yolculuğudur.
Aslı olan Allah'a erme yolculuğudur.
O'nun deryasında...
Bir damla olduğunu görme yolculuğudur.
Kul olduğunu bilme yolculuğudur.
Miraç, kendini bilmenin irfânî yolculuğudur.
Miraç, varoluşu ve var edeni anlamanın Ulvî yolculuğudur.
Miraç, Allah hakikatine erişme yolculudur.
Miraç, vücûdun sahibiyle buluşma yolculuğudur.
Tenden câna gidilen yolculuktur.
Fenâfillah ve Bekâbillah yolculuğudur.
Kâmil insanlar Miracı iki kısım olarak anlatmışlardır.
Bedenli ve bedensiz olarak anlatmışlardır.
Bunlar Fenâfiilah boyutu ve Bekâbillah boyutudur.
Fenâfillah boyutundaki Miraç;
Bedendeki tecellileri anlamanın yolculuğudur.
Yâni bedenın varoluşunu ve işleyişini anlama yolculuğudur.
Bu makamda; vücûdda tecelli eden...
"Zikir, Fiil, Sıfat, Zât" boyutları idrak edilir.
Beden boyutunda, Zâkir'in zikri...
Fâil'in fiili, Mevsûf'un sıfatları...
Vücûdun Zâtı idrak edilir.



O'nun Zâtında fenâfilah olunur.

Bedensiz olan yolculuk...

Bedenin geldiği Ulvî boyuttur.

Bu mertebelerde;

Rûh, Nûr, Hû, Ehâd, Âmâ boyutları zevk edilir.

Bu mertebelerde beden, akıl, tefekkür yoktur.

Bu mertebeler zevk-i ilâhi boyutudur.

Meâric Sûresi 3: "Minallâhi zîl meâric."

"Ulvî makamların sahibi Allah'tır."

"Miraç Allah'ın Zâtına şahitlik yolculuğudur."

Fecr Sûresi 28: "İrciî ilâ rabbike."

"Sadece Rabbine miraç et."

"Aslın olan Rabbine rücû et."

Kâf Sûresi 16: "Nahnu akrebu ileyhi min hablil verîd."

"Biz ona şah damarınızdan daha yakınız."

İşte miraç, bu yakınlığa erme yolculuğudur.

Bize şah damarından yakın olan Allah'a, kendimizde şahit olma yolculuğudur.

Göklere bir yere değil, kendi vücûd şehrinin nice hakikatlerine yolculuk yapmaktır.

Kendi beden varlığından, Allah'ın Zâtına erişmektir.

Kendinde ve her yerde Allah'a şahit olmaktır.

Allah'ın ulviyetinde kendi varlığını terk etmektir.

Fenâfilah ve Bekâbillah makamlarına olan yolculuktur.

Allah'tan gayrı hiçbir şeyin olmadığını bilmektir.

"Lâ ilâhe illâ Allah" hakikatine ermektir.

Hazreti Muhammed'in miracı dediğimiz hakikat de budur.



VAHY HAKİKATİ



Vahy hakikati iyi bilinmelidir.

Hazreti Muhammed'e vahy gelmesi nedir?

Gökte bir Tanrı'dan mı ona vahy geldi?

Şöyle bilinir; Hazreti Muhammed; 40 yaşındayken 610'da, Nur Dağı'ndaki Hirâ Mağarası'nda 26 Ramazan'ı 27'sine bağlayan Kadir gecesi diye bilinen gecede, bir tefekkür içindeyken Cebrail adlı melek gelir ve ona "Oku!" diyerek ilk vahyi bildirir.

Bu bilginin hakikat ciheti nedir?

Burada yatan mesajlar nedir?

Vahy nedir?

Vahy bizlere anlatıldığı gibi, gökte olan bir Tanrı'nın, seçtiği kuluna Cebrâil vasıtasıyla bildirdiği, bilgiler midir?

Vahy nereden gelir, hangi boyutlardan açığa çıkar?

Bal arısına edilen vahy nedir?

Mûsâ'nın annesine vahiy mi edildi, ilham mı edildi?

Vahy sadece, Resûl ve Nebîlere mi edildi?

Peki diğer hayvanlara, diğer bitkilere vahy edilmedi mi?

Her varlıkta vahy var mıdır?

Her varlıktan akan vahy nedir?

Allah, Hazreti Muhammed'e Cebrail vasıtasıyla mı vahy etti?

Hazreti Mûsâ ile Cebrail'siz, doğrudan mı konuştu?



Artık vahy kesildi mi?

Vahyi “وحي”; gökten, Allah’tan Cebrail vasıtasıyla Resûl ve Nebîlere gelen bildirimler olarak biliriz.

Hazreti Muhammed’e Cebrail vasıtasıyla vahy edildi diye öğretilir.

Hazreti Mûsâ ile doğrudan konuştu ne demektir?

“Allah, Mûsâ ile de doğrudan konuştu.” (Nisâ Sûresi 164 Diyanet Meâli)

Cümle varlıktan her an vahy geliyor olabilir mi?

En’âm Sûresi 106: “İttebi mâ uhiye ileyke min rabbik.”

Meâli: “Rabbinden sana vahyolunan şeye tâbi ol.”

Vahy kelime olarak; Hayy “حي”dan gelen, Hayy’a ait olan demektir.

Yâni vahy; Hayy’dan gelen esintiler, bildirimler, ilmi değerler, seslenimler demektir.

Hayy; Hû’ya ait olan, diri olan demektir.

Vahy kelimesi; “Vav, Hû, Ye” harfleri ile yazılır.

Vav; sisteme, aslına, öze, kaynağına bağlayan.

Hû; sistemin, özün, kaynağın sahibi.

Ye; sistemden gelen, özden gelen seslenimler, demektir.

Cümle âlemde her varlık diridir.

Bu dirilik Hû’nun diriliğidir.

Hû dediğimiz kelime, bugünkü ismiyle Allah anlamındadır.

Hû, İbrânice kökenli bir kelimedir.

Cümle kâinatın sahibini bildirmek için söylenir.

İşte vahy de, Hû’dan gelen Hû’ya ait olan sırlardır.

Vahy; Allah’ın kendini, kendine ait olan niteliklerle ispat etmesidir.

Hayy esmasından kendi değerlerini tüm varlıktan bildirir.



Cümle varlık diridir ve her varlıktan bir ilim akar.

O ilimle, varlığa ait ve varlığın geldiği aslına ait olan, nice hakikatler her an sunulur.

Allah her an her varlıktan vahy eder, yâni kendine ait olan sırları bildirir.

Burûc Sûresi 21-22: “Bel huve kurânun mecîd, fî levhın mahfûz.”

Meâli: “Evet, o yüce Kur’ân tüm kâinattır. Tüm hakikatler, varlık sayfalarının içinde muhafaza edilmiştir.”

Vahy; levhi mahfûz olan, varlığın özünden, varlığa ve var ediciye ait olan hakikatlerdir.

Her varlık, bir vahy akışı ile var olur.

Yâni tohumun içinden ağaç, bir vahy akışı ile var olur.

Hazreti Muhammed’in ve diğer Nebîlerin vahy sisteminden ulaştığı hakikatleri bildirmesine ise “tebliğ” denir.

Allah her varlıktan vahyeder.

Bu vahye ulaşanlar, tebliğ ederler, yâni hakikatlerle ilgili bilgi verirler.

Ra’d Sûresi 40: “Fe innemâ aleykel belâgu.”

Meâli: “Senin üzerine düşen sadece tebliğ etmektir.”

Nahl Sûresi 82: “Fe innemâ aleykel belâgul mubîn.”

Meâli: “Senin üzerine düşen sadece apaçık bildirmektir.”

Vahy Allah’a aittir, tebliğ kâmil insana aittir.

Mâide Sûresi 99: “Resûl illa el belâg.”

Meâli: “Resûl ancak tebliğ eder.”

Vahy, varlığın varoluşunun “Hayy” sıfatıyla olan bağlantısıdır.

Her varlıkta Allah’ın vahyi vardır.

Semâ, kişinin cân boyutudur.

Yeryüzü, kişinin ten boyutudur.



Allah, hem semâdan hem yeryüzünden vahy eder.

Allah, vahy'le kendini gösterir, kendini ispat eder.

Bir atomdan da, bir taştan da, bir çiçekten de, bir kuş-
tan da, her an vahiy gelir.

Yâni ilmi değerler gelir.

Her varlık diridir.

Diri olan “الْحَيُّ” “el Hayy” Allah'tır.

Âl-i İmrân Sûresi 2: “Huvel hayyul kayyûm.”

Meâli: “O'dur hayy sahibi, varlığı tutan, varlığı ilmi de-
ğerleriyle kontrol eden.”

Allah, her an her varlıktan vahy eder.

Bir tohumda, tohuma ait olan tüm sırlar vardır.

O tohumun vahy'i tohumdan açığa çıkan ağaçtır.

İşte o ağaç, her an kendinde olanı seslenir, vahy eder.

O ağacı; köküyle, filiziyle, dalıyla, yaprağıyla, çiçeğiyle,
meyvesiyle inceleyen kişi, vahy'e ulaşır.

Bir taşın içinde, taşın sırları vardır.

O taş, her an kendinde olan sırları sunar.

Bir meyvenin içinde, meyveye ait olan sırlar her an
sunulur.

İşte bu sunum “Vahy” dir.

Bir tıp doktorunun, kişinin vücûdunu okuması, vahy
okumasıdır.

Allah bal arasına “vahy ettik” der.

Vahy'e ulaşabilmek için tertemiz bir gönül ve takın-
tısı olmayan tertemiz bir akıl gerekir.

Vahy, varlığın özünde satır satır yazılı olan, ilimden
gelen akıştır.

Bir tohumdan ağacın açığa çıkışı vahy iledir.



Yumurtanın da, yumurtada bir civcivin oluşumu da ve açığa çıkışı da hep vahy iledir.

Kâinatın varoluşu, süreci, hep vahy sistemini gösterir.

Hazreti Muhammed'in okudukları Allah'ın vahyidir.

Allah, tüm kâinattan her an vahyeder.

Hazreti Muhammed'in insanlığa sunduğu bilgiler, varlıktaki değerlerdir.

Bu değerler Allah'a ait değerlerdir.

O kendi zannından bir şey ortaya koymamıştır.

Allah'ın vahyinden hakikatleri ortaya koymuştur.

Bu Kur'ân'da çok güzel açıklanır.

Necm Sûresi:

1-

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ

Ven necmi izâ hevâ

Ve el necmi : Yıldız, var olanın her bir parçası, yansıyan
nur, ışık,

İza haviy : Düşen, kaydı, inen, hüviyet, yer ile gök arası,
boşluk, aslı,

Meâli 1: "Varolan her şeyden yansıyan nur O'nu gösterir."

Meâli 2: " Her bir varlık Allah'ın hüviyetiyle sarılıdır."

Meâli 3: "Her bir varlık Hakk'ın nuruyla donanmıştır."

2-

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ

Mâ dalle sâhibukum ve mâ gavâ.

Ma dalle : Sapmadı, dalaletle düşmedi, aslından
kopmadı,

Sahip kum : Arkadaşınız, dost, sahip, gözeten, siz,



Ve mâ gavâ : Azmadı, baştan çıkmadı, ayartılmadı, akli bozan şeyler,

Meâli 1: “Arkadaşınız hakikatleri bırakıp kendi anlayışına sapmadı ve ayartılmadı.”

Meâli 2: “Dostunuz bâtil şeylerden yüzünü çevirdi, aslından kopmadı.”

Meâli 3: “Arkadaşınız bâtila sapmadı, çıkarlarına yönelmedi.”

3-

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ

Ve mâ yentıku anil hevâ.

Ve ma yentıku : Konuşmaz, konuşmadı, nutuk, seslenmek,

An el heva : Hevâ, haviy, boş, boşluk, aslı, kişinin kendi arzusu, egodan gelen, zannı,

Meâli 1: “Ve boş bir şey konuşmadı.”

Meâli 2: “O hevâsından bir şey dile getirmedi”

Meâli 3: “O asılsız şeyler konuşmadı.”

4-

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

În huve illâ vahyun yûhâ.

En huve illâ : O, ancak, sadece,

Ve hay yûhâ : Hay olan, diri olan, bilgileri alır, vahyolunur,

Meâli 1: “O, sadece hakikatleri konuştu ve konuştuğu hakikatler diri olana ait olan bilgilerdir.”

Meâli 2: “O, sadece hayy olandan gelen vahyi dile getirdi.”

Meâli 3: “O sadece vahyden gelen hakikatleri konuştu.”

5-

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى



Alleme hu şedîdul kuvâ.

Alleme hu : Öğretti, ilmin sahibi, o,
Şedid : Daha fazla, sıkı, kuvvetli, kudretiyle saran,
El kaviy : Sapa sağlam tutan, kudretli, tecellileriyle tutan,

Meâli 1: “Bütün varlığı kudretiyle saran, bütün varlığı tecellileriyle tutan, ilmin sahibi olan O’dur.”

Meâli 2: “Allah; her yeri kudretiyle sarandır, her bir varlığı tecellileri ile kuşatandır, ilmin sahibidir.”

Meâli 3: “Her yeri kudretiyle tutan, ilmin sahibi olan öğretir.”

6-

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى

Zû mirreh festevâ.

Zû mirt : Sahip, zat, ayna, azamet, elbise, kendini göstermek,
Fe istiva : İstikamet, istikrar, aynı, eşit, kapladı, yöneldi, göründü, düzgün bir şekilde oluşturdu, ona uygun olanı ona uygun kıldı,

Meâli 1: “Bütün her şeyde kendini gösteren Zat’tır, bütün her şeyi sonsuz nitelikleri ile kaplayandır.”

Meâli 2: “Allah; tüm vücûdları tutan Zâttır, her şeyi sonsuz nitelikleriyle kuşatandır.”

Meâli 3: “Bütün varlığı sıfatlarıyla kuşatan Zâtı anladı.”

7-

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى



Ve huve bil ufukil a'lâ

Ve huve bi el afak : O, afak, bütün her yer,
El a'lâ : Yüce olan, üst, ulvî,

Meâli 1: "Ve o, bütün her yerdeki ulviliğe yöneldi.

Meâli 2: " Ve arkadaşınız, her yeri kuşatan ulvi olana yöneldi."

Meâli 3: "Ve o bütün varlıkta ulvî olanı anladı."

8-

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى

Summe denâ fe tedellâ

Summe denâ : Sonra, yaklaştı,
Fe tedellâ : Daha da, sarktı, uzandı, düştü, daha yakın
oldu,

Meâli 1: "Sonra yaklaştı, daha da yakınlaştı."

Meâli 2: "Makam makam yaklaştı, kendinden geçti."

Meâli 3: "İlmî değerlerle hakikate erişti."

9-

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى

Fe kâne kâbe kavseyni ev ednâ.

Fe kâne kâbe kavseyni : Öyle ki, oldu, mesafe, derece, iki yay,
benzer, aynılık, eşit,
Ev ednâ : Yahut, hatta, daha da yakın, bir,
uygun, aşağı, düşük,

Meâli 1: "Öyle ki aynılık derecesinde, hatta daha yakın."

Meâli 2: "Kâbe kavseyne ve ev edna makamlarını görerek, birliğe erişti."

Meâli 3: "Fenâ ve Bekâ makamlarının hakikatine erişti."

10-

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ



Fe evhâ ilâ abdihi mâ evhâ.

Fe evhâ : Böylece, vahy, ilâhi düşünce, haydan gelen,
İla abdi hi : Kulluğunun, Hakk'tan ayrı olmadığına,
Ma evhâ : Vahy, ilâhi düşünce, haydan gelen,

Meâli 1: "Böylece o ilâhi düşüncenin ne olduğunu anladi, kulluğun ilahi düşüncesine ulaştı.

Meâli 2: "Böylece o vahye uydu, kulluk makamına erdi, vahiyden ayrılmadı."

Meâli 3: "Böylece o vahyin ne olduğunu anladi, kulluğun vahyine erişti."

11-

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ

Mâ kezebel fuâdu mâ reâ.

Ma kezebe : Yalanlamadı, reddetmedi,
El fuad : Kalbi, idraki, gönül,
Ma rea : Görmek, gördüğü şeyi,

Meâli 1: "Gördüğü şeyi kalbi yalanlamadı."

Meâli 2: "Yalanlardan temizlendi, Hakk'ın vechini görerek gönül makamına erişti."

Meâli 3: "Gördükleriyle gönül ehli oldu, gördüklerinin yalan olmadığına şahit oldu."

12-

أَفْتَمَارُوهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ

E fe tumâr rûnehu alâ mâ yerâ.

E fe tumârûn hu : Öyleyse, hâlâ, tereddüt, tartışma, o
Alâ mâ yerâ : Yüce, gördüğü yücelik,

Meâli 1: "Gördüğü şeyler için o tereddüde düşmedi."



Meâli 2: "O, yüceliği gördü, hiç tereddüte düşer mi?"

Meâli 3: "Hakikate şahit olan, işleyiştten emin olur."

13-

وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَى

Ve lekad reâhu nezleten uhrâ.

Ve lekad rea hu : Gördü, anladı, o,

Nezleten uhra : İniş, tenezzül, sunulan, inzal eden, konak,
başka, diğer, âhir, sonunda,

Meâli 1: "Doğrusu o bir tenezzül içinde bütün her yerde hakikatleri gördü."

Meâli 2: "O her yerden sunulan yüceliği gördü."

Meâli 3: "Sonunda tenezzül makamına erişti, o gördü."

14-

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى

İnde sidretil muntehâ

İnde : Yanında, katında, orada,

Sidreti el muntehâ : Hakk halk birliği, âmâ buutu, halkiyetin
kaynağı,

Meâli 1: "Sidretü'l-Müntehâ'da."

Meâli 2: "Kaynağından açığa çıkışı gördü."

Meâli 3: "Tüm her şeyin bir özden geldiğini anladı."

15-

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى

İnehâ cennetul mevâ.

İnde hâ cennet : Yanında, katında, ona ait, o, cennet, huzur,
bahçe,



El mevâ : Barınak, halk sırrı, mekân, varılacak yer,
aslı, kaynağı, her nesnenin evveli.

Meâli 1: "Varılacak yer olan huzur O'nun katında."

Meâli 2: "Her nesnenin doğduğu yeri gördü, huzura
erişti."

Meâli 3: "Her şeyin kaynağına erişti, ilâhi huzuru his-
setti."

16-

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى

İz yagşes sidrete mâ yagşâ.

İz yagşe : Büründüğünde, örttüğünde,
El sidret : Sonsuzluk, sidre, her yerin nûr ile kaplanması,
Mâ yagşâ : Şey, ne, saran, ihata, örten, bürüyen, kaplayan,

Meâli 1: "Bütün her şeyi nuruyla kaplayanı, tüm tecel-
lilerin geldiği o yeri anladığında."

Meâli 2: "Nûrun aktığı, her yerin akan o nûrla sarıl-
dığını gördüğünde."

Meâli 3: "Varlığın sadrından-özünden gelen hakikate
eriştiğinde."

17-

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى

Mâ zâgal basaru ve mâ tegâ.

Ma zâga el basar : Kaymadı, bakış, basiret,
Ve mâ tagâ : İkiliğe düşmedi, hâkim, egemen, haddi
aşmadı,

Meâli 1: "Basireti kaymadı ve ikiliğe düşmedi."

Meâli 2: "Bakışı o nûrla birleşti, o bakıştan dönmedi."



Meâli 3: “Basireti nûr oldu, o nûrdan başka bir şey görmedi.”

18-

لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى

Lekad reâ min âyâti rabbihil kubrâ.

Lekad rea : andolsun, doğrusu, gördü, anladı,

Min âyeti : Âyet, işaret, delil,

Rabbi hi el kubra : Rabbinin, büyük, yüce, ulu,

Meâli 1: “Doğrusu o, Rabbinin yüceliğini delilleriyle gördü.”

Meâli 2: “Doğrusu o, tüm vücûdların sahibinin yüceliğini, her yerde delilleriyle gördü.”

Meâli 3: “Doğrusu o, yüce Rabbinin âyetlerini nûrun akışında gördü.”

Âyetlerde belirtildiği gibi, her varlıktan gelen vahy, hakikatlerin kaynağıdır.

Hazreti Muhammed de atası Hazreti İbrâhîm’in yolu olan İlm-i Tevhîd yolu üzere idi.

Gönlünü gece gündüz varlığın Hayy boyutuna döndürdü.

Oradan gelen ilmin akışı ile gönlünü birleştirdi.

Bütün hakikatlere oradan ulaştı.

Çevresine oradan ulaştığı hakikatleri tebliğ etti.

Evet, tüm varlık O’nun vahyiyle var olmuştur, O’nun vahyiyle sürüp gider.

Vahy; Allah’ın her varlıktan seslenişidir.

Vahy; varlık açığa çıkmadan önce, vahy olarak gizlidir.

Varlığın açığa çıkışı, gelişimi, bedensel belli bir boya ulaşımı hep vahy iledir.

Yûsuf Sûresi 102: “Zâlike min enbâil gaybi nûhîhi ileyke.”



Meâli: “Sana vahyediyoruz, varlığın görünmeyen boyutundan.”

Allah, her varlığın özünden, o varlığın beşeri sistemine vahyeder.

Ve yaratılan varlık, o vahy ile fitratında olanı açığa çıkarır.

Tohumun fitratında ne varsa, o fitrat vahy ile oluşur, vahy ile açığa çıkar, vahy ile yeni bir tohuma dönüşür.

Yâni tohumda ne varsa o açığa çıkar.

Erik tohumundan erik ağacı, kayısı tohumundan kayısı ağacı açığa çıkar.

Nahl Sûresi 68: “Ve evhâ rabbuke ilen nahli.”

Meâli: “Rabbin bal arısına vahyetti.”

Allah, bal arısına da, tüm varlığa da vahyetmiştir.

Bal arısı da, her bir varlık da Allah’ın vahyidir.

Kasas Sûresi 7: “Ve evhaynâ ilâ ummi Mûsâ.”

Meâli: “Mûsâ’nın annesine vahyettik.”

Bu âyetteki çevrimi genelde müellifler; “Mûsâ’nın annesine ilham ettik” diye çeviriyorlar.

Oysa incelendiğinde orada, vahy kelimesi geçiyor.

Allah’ın cümle varlıkta vahyi vardır.

Her varlık vahy ile var olur, vahy ile şekillenir, vahy ile işler.

Cümle âlem Allah’ın vahyinden başka bir şey değildir.

Allah, her an rûh boyutundan ten boyutuna vahy eder ve o tenin işleyişi o vahy ile olur.

Rûhtan üflenış vahy’dir.

Hicr Sûresi 29: “Ve nefahtu fîhi min rûhî-rûhumdan üfledim.”



İşte her varlık, vahy ile var olur, vahy ile Allah'a ait olan âyetleri taşır.

Bu âyetlere ulaşan kişi, vahye ulaşır.

Varlığın beşeri ve ûlvî boyutundan bir vahy akışı vardır.

Ûlvî boyuttan gelen vahy, risâlet ve nebîlik boyutundan kendini gösterir.

Beşeri boyuttan gelen vahye ise, beşeri ilimle uğraşanlar ulaşır.

Vahy ile var olan Kâinat, vahy ile sürüp gider.

Vahyin kesilmesi, bu Kâinatın dürülmesi, âmâ boyutuna olan bir dönüşümdür.

İşte Vahy:

Allah'ın kendinden kendine olan seslenişidir.

Allah'ın varlıktan seslenişidir.

Varlığın Hayy'dan gelen şekillenmesidir.

Varlığın Hayy ile olan bağıdır.

Nûr boyutundan rûh boyutuna olan akıştır.

Rûh boyutundan beşer boyutuna olan üflenıştır.

Beşer boyutundan, varlığın sahibine ait olan tüm sırların bildirisi, tebliğidir.

Kişi, gönlünü ve aklını temiz eylerse, gücü kadar vahye ulaşır.

İşte vahy;

Her varlıktan gelen ilmi sesleniş idi.

Varlığın yaratılış sırrı idi.

Varlığın varoluş kaderinin açığa çıkış sırrı idi.

Allah, her varlıktan her an seslenen idi.

Kuşun sesi de O'nun sesi idi.

Yağmurun sesi de O'nun sesi idi.



Tüm sesler O'nun kelâmı idi.
Vahy sırrı rûhun sırrı idi.
Rûhundan vahyetti, varlığı halk eyledi.
Varlıktan vahyetti-seslendi, hakikatini aşikâr eyledi.
Vahy etti, yarattı.
Vahy etti, rûhundan açığa çıkardı.
Rûhun üflenışı vahy idi.
Vahy'den tüm sırlar gelecek idi.
Vahy'den yaratılış hakikati sunulacak idi.
Allah vahy edecek idi.
Allah kendini vahiyle bildirecek idi.
Vahy, rûhdan gelen sırların hayat bulması idi.
Hayy, hayatın sırrı idi.
Hayat açığa çıkmış varlık boyutu idi.
Allah gökten bir yerden değil...
Her varlıktan seslenen idi.
Her varlıktan vahy'eden idi.
İnsanın kendinden insana vahy'eden idi.
İşte "Nûhîhi ileyke" âyetinin sırrı bu idi.
Vahy, Hayy'a ait olan demek idi.
Hayy'dan gelen demek idi.
Vahy; Hayy'dan gelen sesleniş demek idi.
O sesleniş Allah'ın kendi kelâmı idi.
Bunu gönlüyle duyan insan, Allah'ı tanıyacak idi.
Allah, insana insandan seslendi.
Allah, insana varlıktan seslendi.
İnsan kendi vücûdundan gelen seslenişini duyabilmeli idi.
İşte o zaman Allah hakikatini anlayacak idi.



Allah'ın bir insanla konuşması olmaz idi.

Çünkü insan ayrı, Allah ayrı değil idi.

“Mâ kâne li beşerin en yukellimehullâh” âyetinin sırrı bu idi.

Allah varlık perdesinin ardından her an vahy'eden idi.

“Vahyen ev min verâi hicâbin” âyetinin sırrı bu idi.

İnsan varlık perdesinin ardından gelen seslenişi duy-malı idi.

Allah, ağaçtan, kuştan, çiçekten, her şeyden her an vayh eden-seslenen idi.

Kâmil insan her yerden gelen vahy'i duyacak olan idi.

İşte “Ricâlen nûhî” âyetinin sırrı bu idi.

Hayy, diri olan demek idi.

Diri olan Allah idi.

Diriliğiyle sürüp giden Allah idi.

İşte bu “El hayy El kayyûm” sırrı idi.

Allah insana, insandan vahy etti.

Allah kendini vahy'le belli etti.

Allah kendini vahy'le duyurdu.

Varlıktan vahy ile göründü.

Nahl Sûresi 43: “Ricâlen nûhî.”

Meâli: “Kâmil insan vahyimizi duyandır.”

Yûsuf Sûresi 102: “Nûhîhi ileyke.”

Meâli: “Sana her yerden vahyediyoruz.”

Şurâ Sûresi 51: “Mâ kâne li beşerin en yukellimehullâh.”

Meâli: “Allah'ın bir insanla konuşması olmaz.”

Şurâ Sûresi 51: “Vahyen ev min verâi hicâbin.”

Meâli: “Allah varlık perdesinin ardından her an vah-yeder-seslenir.”



İşte Hazreti Muhammed'e gelen vahyi iyi anlamalıyız.

Eğer gökte olan bir Tanrı'dan geliyor dersek, Tanrı'ya mekân biçmiş oluruz.

Tanrı yerleri gökleri her yeri kuşatmıştır.

Allah bir yerde bir zamanda değildir.

Allah her yerin her zamanın sahibidir.

Tüm Kâmil insanlar Allah'ın vahyi olan, varlığın öz boyutundan esinlenmişlerdir.

Varlığın öz boyutu Allah'ın nûrudur.

Nûr alâ nûr'udur. (Nûr Sûresi 35)

Birinci nûr Allah'ın zâtıdır.

İkinci nûr Allah'ın sıfatlarıdır, halkiyetidir, hamd boyutudur.

İkinci nûr Muhammed boyutudur.

İşte vahy Muhammed boyutundan Muhammed olana gelir.

Vahy, her varlığın nûr boyutundan gelir.

İşte o nûr boyutu Allah'ın sıfatları, Muhammed boyutudur.

Vahy, Muhammed boyutundan gelen ilmi değerlerdir.

İşte vahy Muhammed'e gelir.

Vahy, Allah'ın nûr boyutundan gelen akıştır.

Nûrdan rûha, rûhdan bedenlere olan akış vahy hakikatidir.

Bu akışla varlık açığa çıkar, şekillenir, işler, sürüp gider.

Her varlık ilâhi vahyin tecelli ettiği yerdir.

Vahy ezelden ebede akıp gider.

Bu hakikati anlayan vahy hakikatini anlayacaktır.



SALÂT HAKİKATİ



Salât hakikati iyi anlaşılmalıdır.

Salât, namaz diye bilinse de namazdan çok daha derin anlamlar taşır.

Hazreti Muhammed'in salâtı iyi anlaşılmalıdır.

Onun namazını iyi anlamak gerekir.

Onun namazını anlatmaya dil yetmez.

Anlamaya gönül yetmez.

Allah'ın ulviyeti içinde yaşayan o insanın gönlü, her dâim Allah'a secde içindedir, rabîta içindedir.

Onun yürümesi, oturması, yatması, varlığa bakması, insanlarla olan diyalogu dâim namaz içindedir.

İnanç gruplarında hep anlatılır;

Mugire b. Şube'den aktarılan bir söze göre, Hazreti Muhammed sabahlara kadar, ayaklarının altı şişinceye kadar namaz kılardı diye bahsedilir.

Mugire b. Şube, devamlı Muaviye'nin yanında yer alan, Muaviye'nin kayınbiraderidir.

Hazreti Ali'nin şehit edilmesinin ardından Muaviye'nin yanında yer almıştır.

(Daha geniş olarak, Mugire b. Şube'nin kim olduğun incelenmesini tavsiye ediyoruz.)

Peki, Hazreti Muhammed sabahlara kadar namaz mı kılardı?

Namaz kılmaktan ayaklarının altı mı şişerdi?



Bu bilgi doğru mudur?

Hazreti Muhammed'in namazını, bedensel boyuta indirmek doğru mudur?

Salât ile namaz arasındaki incelik nasıldır?

Hazreti Muhammed'in salâtı nasıldır?

Onun namazının ulviyeti nasıldır?

Hazreti Muhammed'in namazını, insanların yaptığı bedeni bir namaz olarak değerlendirmek ne kadar doğrudur.

Öncelikle Kur'ânî olarak "Salât" hakikatini inceleyelim.

Kur'ân'da salât kelimesi türevleri ile birlikte yüze yakın yerde geçer.

Salât, salî, salâh, sallâ, yusâlli, musâlli, salâvât şeklinde geçer.

Salât kelimesi, Arâmice ibâdet anlamına gelen 'צלוא' /salûsa'dan Arapçaya geçmiş tir diye bilinir.

Bu kelimenin Arâmice gerçek karşılığı ne olabilir, araştırmak gerekir.

Kur'ân'da "Salât" kelimesini müellifler genelde namaz diye çevirir.

Salât kelimesi daha derin anlamlar içeriyor olabilir mi?

Salât geçen her âyeti "namaz kılın" diye çevirdik.

Oysa Kur'ân'da "Salât" âyetleri bambaşka anlamlarda karşımıza çıkar.

Salâtı ikâme, salât-ı vustâ, salât-ı dâimûn, salât-ı sâhûn, salât-ı tayr gibi.

Salât kelimesini hep namaz diye çevirdik ve onu da beden hareketine bağladık.

Peki, neydi salât âyetinin sunduğu derin mesajlar?

Namazın içindeki derin sırlar neydi?

Namaz bir beden hareketi mi idi?



Namazın gönül boyutu var mıydı?

Rûh boyutu var mıydı?

Rûh boyutunda meleklerin secdesi ne idi?

Namazın miraç boyutu ne idi?

Kur'ân'da geçen salât âyetlerinden gelen mesaj neydi?

Salât âyetleri ne sırlar sunuyordu?

Kur'ân'da geçen salât âyetlerinin incelikleri neydi?

Salât (Bakara Sûresi 43 ve birçok sûrede)

Salât-ı sâhûn (Mâûn Sûresi)

Salât-ı ikâme (Nisâ Sûresi 103, Bakara Sûresi 110)

Salât-ı vustâ (Bakara Sûresi 238)

Salât-ı dâimûn (Meâric Sûresi 23)

Salât-ı hâfizûn (Meâric Sûresi 34)

Tayr salât (Nûr Sûresi 41)

Kada salât (Nisâ Sûresi 103)

Nedir salât ve salât'ın alt türevleri, üst türevleri?

Nedir?

Mûsâllî (Bakara Sûresi 25, Mâûn Sûresi)

Sallî (Âl-i İmrân Sûresi 39)

Salâh (Nahl Sûresi 119)

Salavât (Bakara Sûresi 238)

Her birini dikkatlice inceleyelim.

Önce salât kelimesinden başlayalım.

Salât kelimesi birçok anlamda ifade edilmiştir.

Salât; bağlanmak, birleşmek, dua, tebrik, tezkiye, istiğfar, namaz, rahmet, ûlvî münasebet, ûlvî bağlılık, ûlvî irtibat, hareket, tahrik, bağlılık, yöneliş, Hakk'ı tefekkür etmek, okumak, buluşmak, ulaşmak, vâsıl olmak, birleşmek, iletişim gibi anlamlarda ifade edilmiştir.



Dünyanın her yerinde hangi inançta olursa olsun, atalarından öğrendikleri şekliyle Allah'a ibadet etmenin adı namazdır.

Farsça adıyla namazdır.

Kur'ân adıyla salâttır.

Türkçe adıyla; bağlanmak, birleşmek, iletişim içinde olmak demektir

Namaz, Allah'a olan yönelişin, Allah'a olan bağlılığın adıdır.

Namaz kelimesinin, namazkara, namaste kelimesinden geldiği iddia edilir.

Bu kelime Sanskritçe'den gelir diye bilinir.

“Sana eğiliyorum, sana yöneliyorum, seninle iletişim içindeyim, sana bağlıyım.” anlamlarına gelir.

Dünyanın birçok yerinde “namaste” olarak bu kelime hâlâ kullanılır.

Namaz Allah'a olan yönelişin adıdır.

Allah ile irtibat hâlinde olmaktır.

Dünyanın her yerinde Allah'a olan yöneliş, sığınma görülür.

Kur'ân'da namaz diye bir kelime geçmez.

Kur'ân'da “salât” kelimesi geçer.

Salât kelimesini müellifler namaz diye çevirirler.

Salât kelimesini, namaz diye çevirirsek, salât kelimesinin ülvî anlamını tek anlama indirmiş oluruz.

Salât yüz odalı bir saray ise, namaz onun bir odası olarak düşünülebilir.

Salât kelimesini, bedeni şekliyle namaz olarak tek anlama çevirirsek, salât kelimesinin derinliğini örtmüş oluruz.



Salât kelimesini Kur'ân'î mânâda incelediğimizde, anlamını Hûd Sûresi 87. âyette buluyoruz ve Türkçedeki karşılığının ne olduğunu anlıyoruz.

Hûd Sûresi 87: “Kâlû yâ şuyaybu e salâtuke temuruke en netruke mâ ya'budu âbâunâ ev en nefale fî emvâlinâ mâ neşâu inneke le entel halîmur reşîd.”

Kâlû ya Şuayb	: Dediler, ey Şuayb,
E salâtu ke te	: Salât, bağlılık, senin bağlı olduğun mu?
Emr ke	: İş, işleyiş, hüküm, sen,
En netruke	: Bırakmak, terk etmemiz,
Mâ yâbudu âbâu nâ	: Kulluk ettiğimiz şey, atalarımız,
Ev en nefale	: Ya da, veya, yapmamız,
Fî emvâli-nâ	: Mallarımız için, değerler, kutsal değerler,
Mâ neşâu	: Şey, ne, değil, istediğimiz,
İnne ke le ente el	: Muhakkak ki sen, yumuşak huylu, iyi
halîm	huylu,
El reşîd	: İrşad eden, hakikatleri açıklayan, aydınlat,

Meâli 1: “Dediler ki: Ey Şuayb! Atalarımızın kulluk ettiği şeyleri bırakmamızı, senin bağlı olduğun mu sana hükmediyor? Ya da kutsal diye bildiğimiz değerlerimiz için, istediğimiz şeyleri yapmamamızı mı söylüyor? Muhakkak ki sen iyi huylusun, bizi aydınlat.”

Meâli 2: “Dediler ki: Ey Şuayb! Atalarımızdan öğrendiğimiz şekliyle ettiğimiz kulluğu terk etmemizi, senin iletişim içinde olduğun mu sana bildiriyor? Ya da kutsal diye bildiğimiz değerlerimiz için, istediğimiz şeyleri yapmamamızı mı söylüyor? Muhakkak ki sen iyi huylusun, bizi aydınlat.”

Bu âyetin diğer bazı müellifler tarafından meâli şöyledir.

Diyanet İşleri Meâli: Dediler ki: “Ey Şu'ayb! Babalarımızın taptığını, yahut mallarımız hakkında dilediğimizi



yapmayı terk etmemizi sana namazın mı emrediyor. Oysa sen gerçekten yumuşak huylu ve akıllı başında bir adamsın.”

Kur'an Yolu (Diyanet İşleri): Kavmi ise, “Ey Şuayb! Atalarımızın taptığı şeylerden yahut mallarımız hususunda dilediğimizi yapmaktan vazgeçmemizi sana ibadetin (dinin) mi emrediyor? Oysa sen uyumlu ve akıllı birisin!” dediler.

Süleyman Ateş Meâli: Ey Şu'ayb, dediler, senin namazın mı sana, babalarımızın taptığı şeylerden, yahut mallarımız üzerinde dilediğimizi yapmaktan vazgeçmemizi emrediyor? Oysa sen, yumuşak huylu, akıllı(bir insan)sın!

Muhammed Esed Meâli: “Ey Şuayb!” dediler, “(Şu) senin dua [alışkanlığın] mı, atalarımızın tapına geldiği şeyleri bırakmamız ve malımız mülkümüz üzerine keyfî tasarruflarda bulunmamamız yönünde bizi uyarmanı zorunlu kılıyor? Çünkü, [biz] sen[i] aslında yumuşak başlı, akıllı başında biri [olarak biliriz].

Bayraktar Bayraklı Meâli: Dediler ki: “Ey Şu'ayb! Babalarımızın taptıklarını, yahut mallarımız hususunda dilediğimizi yapmaktan vazgeçmemizi sana iman/dinin mi emrediyor? Oysa sen yumuşak huylu ve çok akıllısın.

Mehmet Okuyan Meâli: (Medyenliler Şuayb'a) şöyle demişlerdi: “Ey Şuayb! Babalarımızın taptıklarını (putları) veya mallarımız hakkında dilediğimizi yapmayı terketmemizi sana [salât]ın (ibadetin) mi emrediyor? Şüphesiz ki sen çok hoşgörölüsün; akıllısın!”

İncelediğiniz zaman anlıyoruz ki salât; bağlılık, iletişim, birlik, irtibat içinde olmaktır.

“Kâlû yâ Şuayb, e salâtu ke te emru ke en netruke mâ ya'budu âbâunâ.”

Kavmi Şuayb'e sesleniyor: “Ey Şuayb! Atalarımızın kulluk ettiği şeyleri bırakmamızı, senin bağlı olduğun mu sana hükmediyor?”



Hazreti Şuayb, kavmine hakikatleri gece, gündüz anlatıyor.

Kavmi de Şuayb'e diyor ki: "Ya Şuayb! Sen birine bağılsın, gidiyorsun o bağlı olduğundan bir şeyler öğreniyorsun ve bizlere gelip bir şeyler anlatıyorsun."

İşte bu âyette anlıyoruz ki "Salât" kelimesinin Türkçeye uygun karşılığı; "Bağlanmak, birleşmek, bütünleşmek, iletişim içinde olmak, Ûlvî bağlılık içinde olmak" anlamındadır.

Salât kelimesini Türkçeye namaz diye çeviremeyiz.

Eğer çevirirsek, Türkçe karşılığı olarak değil, Farsça karşılığı olarak çevirmiş oluruz.

Çünkü namaz kelimesi, Farsça'dır.

Farsçaya da başka bir dilden geçmiştir diye bilinir.

Eğer salâtı namaz diye çevirirsek, Kur'ânî mânâda bunu kısıtlamış oluruz.

Bedenin eğilip kalkması, toprağa secde etmesi olarak tek anlamda değerlendirecek, salâtı ve türevlerinin mânâsını örtmüştür oluruz.

Kıyâmı, rükûyu ve secdeyi bedene bağlarsak, bunların hakikatine erişemeyiz.

Kur'ân'dan anlıyoruz ki salât; bağlanmak, birleşmek, bütünleşmek, iletişim içinde olmak anlamında karşımıza çıkıyor.

İşte Kur'ânî anlamda değerlendirdiğiniz zaman, anlıyoruz ki her an Allah'a bağlılık içinde olmanın Arapça adı Salât, Farsça adı Namaz'dır.

Salâtın ulviyeti iyi anlaşılmalıdır.

Kur'ânî anlamda iyi anlaşılmalıdır.

Bakara Sûresi 43: "Ve ekîmûs salâte ve âtûz zekâte verkeû mear râkiîn."



Ve ekîmû el salât	: Her an salât üzere olun, Hakk’a bağlılık şuuru,
Ve âtû el zekâte	: Verin, paylaşın, zekât, temizlenme,
Ve erkeû mea	: Rükû, nitelik, sıfatlar, beraber, birlikte, ile,
El rakiin	: Rükû, nitelik, sıfatlar,

Meâli: “Her an Hakk’a bağlılık şuuru ile hareket edin ve temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın ve sıfatları anlayanlarla birlikte sıfatları anlayın.”

Burayı incelediğimiz zaman görüyoruz ki salât, rükû ayrı ayrı geçmektedir.

Diyanet Meâli: “Namazı kılın, zekâtı verin, rükû edenlerle birlikte rükû edin.”

Burada da salât, zekât ve ayrıca rükû kelimeleri geçer.

Diyanetin meâline bakarsak, âyeti namaz kılın diye meâl edersek, namazın içinde zaten rükû var.

Peki, niye rükû ayrıca anılıyor?

Zekât ayrı bir ibadetse neden rükû ile namaz arasında anılıyor?

Acaba burada atalardan gelen bir âdet olarak değil de başka bir mânâ mı var diye, çok tefekkür düşünmeliyiz!

İşte namazın bedeni boyutu ve gönlü boyutu vardır.

Hazreti Muhammed’in gönlü her an Allah’a bağlılık içindeydi.

Onun gönlü, gecesı gündüz her dâim Allah duygusu içindeydi.

O her an salât makamındaydı.

Onun her anı kıyam, rükû, secde içindeydi.

“Yerde gökte olan her şey her an Allah’a secde içindedir” âyetleri çok iyi anlaşılmalıdır.



Hazreti Muhammed, her dâim bu secdenin ulviyetinde olan biridir.

O her an bu şuurla yaşayan biridir.

Rad Sûresi 15: “Ve lillâhi yescudu men fis semâvâtî vel ardı tavan ve kerhen ve zilâluhum bil guduvvi vel âsâl.”

Meâli: “Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dâhil, sabah akşam hiç durmadan Allah’a secde ederler.”

İşte her varlık, dâim Allah’a secde hâlinedir.

İnsan, kendi başını yere koymaya da secde diyebilir.

Ama o bedeni bir ibadettir.

Gönlü ibadet, ancak namazın mânâsı üzere olanlarda tecelli eder.

Kur’ân’da “her varlık her an secde halinde” diye bildiriliyor, bu çok iyi anlaşılmalıdır.

İnsanları namazlı namazsız diye ayırmak yerine, salâtın ulviyeti iyi anlaşılmalıdır.

Secdenin hakikati iyi anlaşılmalıdır.

Bu hakikati anlamak, salât-ı dâimun makamına ermekle mümkündür.

Salât-ı dâimûn makamının şuuruna ulaşan kişi, devamlı namaz hâlinedir.

Devamlı secde hâlinedir.

Varlığın hakikatini anlamış olanlar, Allah’a rabîta içinde olurlar.

Onlar ilâhi huzura erişmiş olanlardır.

Hacc Sûresi 77: “Yâ eyyuhâllezîne âmenûrkeû ves-cudû vabudû rabbekum vef’alûl hayre leallekum tuflihûn.”

Yâ eyyuhâ ellezîne : Ey iman edenler, emin olanlar,
âmenû



İrkeû	: Rükû, nitelikleri, sıfatları anlayın,
Ve uscudu	: Teslim olun, varlığının sahibini anlayıp teslim olmak,
Ve abudû rabbe kum	: Kulluk edin, rabb, vücûdlandırıran, siz,
Ve ifalû el hayre	: Yapın, hayır, hayır işleyin, iyilik üzere olun,
Leallekum tuflihûn	: Umulur ki, böylece siz, felah, kurtuluş,

Meâli: “Ey iman edenler! Tüm sıfatların sahibini anlayın ve varlığınızın sahibini anlayıp tüm varlığınızla teslim olun ve sizi vücûdlandırana kulluk edin ve hep iyilik üzere olun. Umulur ki siz felah bulursunuz.”

Diyanet Meâli: “Ey iman edenler, rükû edin, secde edin.”

Bu bölümü incelediğimizde, bu bölümde salât yoktur.

Ve burada kıyam da yoktur.

Ayrıca rükû ve secde ayrı ayrı belirtilmiştir.

Eğer namazı bedensel olarak düşünürsek, kıyam etmeden mi rükû, secde edeceğiz?

Ve karşımıza secdenin derin bir anlamı çıkıyor.

Kur’ân bizlere, her şeyin Allah’a secde içinde olduğunu belirtir.

Yıldızların ve ağaçların da secdede olduğundan bahseder.

Rahmân Sûresi 6: “Ve el necmu veş şeceru yescudân.”

Ve el necmu	: Yıldızlar, otlar, bitkiler, varlığın her parçası,
Ve en şeceru	: Ağaçlar, soy, köken,
Yescudu	: Secde ederler, güçten tükenme, teslim olmak,

Meâli: “Yıldızlar ve ağaçlar her an secde hâlinedirler.”

Secde hakikatini de ince ince düşünmemiz gerekir.



Secdeyi yalnızca alnımızı toprağa koymak olarak anlarsak, o zaman Rahmân Sûresi 6. âyetteki yıldızların ve ağaçların secdesini nasıl anlamamız gerekir?

Hatta, Rad, Hicr, Nahl ve birçok sûrede her şeyin Allah'a secde ettiği belirtilir.

Peki, secdedeki mânâ nedir? Çok iyi düşünmemiz gerekir.

Kur'ân'da sunulan secde hakikati nedir?

Dikkatlice incelediğimizde, anlıyoruz ki Kur'ân'î mânâda salât, kıyam, rükû, secde daha derin anlamlar içeriyor.

Kıyam mânâ olarak "Kayyum" olan Allah'ın, tüm varlığı ayakta tuttuğu hakikatidir.

Rükû, "ra-ke-a" eğildi, düşkün oldu, sıfatlarından geçti, kendine nisbet ettiği sıfatları sahibine teslim etti ve böylece tüm varlıktaki sıfatların Allah'a ait olduğunu anladı.

Rükû, varlıktaki tüm sıfatların Allah'a ait olduğu şudur.

Salât'ın dilimizdeki karşılığı "bağlanmak, birleşmek, iletişim" anlamındadır.

Zaten namazda da ellerimizi birbirine bağlamaktaki hikmet budur.

Yâni, bizi yaratan Allah'a bağlanmak.

Kurtubi de bu inceliği yakaladığından dolayı "salât", "bağlı kalmak, bitişik olmak" anlamında kullanmıştır.

Mü'minûn Sûresi 2: "Ellezîne hum fî salâtihim hâşiûn."

Ellezîne hum	: O kimseler, onlar, mü'minler,
Fî salâti him	: Salât, bağlılık, her an hakka bağlı olma durumu,
Hâşiûn	: Hûşu, huzur, manevi haz,

Meâli: "Mü'minler; hûşu içinde, her an Hakk'a bağlı olma şuurundadırlar."

Mü'minlerin vasfı, her an salât içinde olmaktır.



Onlar her an Allah’a bağı olduklarının farkındadırlar.

Onlar dâim namaz hâlinde dirler.

Meâric Sûresi 23: “Ellezîne hum alâ salâtihim dâimûn.”

Ellezîne hum	: O kimseler, onlar,
Alâ salâti-him	: Üzere, her an Hakk’a bağı olma, bağılıkları, onlar,
Dâimûne	: Kalıcı, sürekli, dâimi, devamlı, her an öyle hareket eden,

Meâli: “Onlar her an Hakk’a bağılılık şuuruyla hareket edenlerdir.”

İşte Hazreti Muhammed’in salâti iyi hissedilmelidir.

İnsanları, namazlı namazsız diye bölmek yerine, “gönülleri Allah bilir” demek daha doğrudur.

Toplumda namazın miraçtan geldiğı anlatılır.

Namazı, Hazreti Muhammed’in miraçtan getirdiğı söylenir.

Peki, Hazreti Muhammed öncesi namaz ibadeti yok muydu?

Tüm bunların hakikati, temiz bir gönülle düşünölmelidir.

Kur’ân’ı incelediğimiz zaman Hazreti Muhammed öncesi de namazın olduğına rastlıyoruz.

Hatta Meryem Sûresi 58 ve 59. âyetlerde Âdem’den beri namaz olduğı işaret edilir.

Şimdi bu âyetleri inceleyelim.

Meryem Sûresi 58: “Ulâikellezîne enamallâhu aleyhim minen nebîyyîne min zurriyyeti âdeme ve mimmen hamelnâ mea nûhin ve min zurriyyeti ibrahîme ve isrâîle ve mimmen hedeynâ vectebeynâ izâ tutlâ aleyhim âyâtur rahmâni harrû succeden ve bukiyyâ.”



Ulâike ellezine	: İşte onlar ki, o kimseler,
Enama Allah	: Nimet, sıfatlar, tecelli, Allah
Aleyhim min en Nebîyyîne	: Onlar, Nebîlerden, haberci, hakikatleri haber veren,
Min zurriyyeti Âdeme	: Zürriyetinden, neslinden, Âdem,
Ve mimmen hamelnâ	: Kimseler, kişiler, taşıdık, aktardık,
Mea Nûh	: Beraber, birlikte, Nûh,
Ve min zurriyyeti İbrâhîm	: Zürriyetinden, neslinden, İbrâhîm,
Ve İsrâile	: İsrâil, Yâkûb,
Ve mimmen hedeynâ	: Kimseler, bizde yol buldular,
Ve ectebeynâ	: Seçkin olan, seçicilik, seçtik, fark, mümtaz, yüce olan,
İzâ tutla aleyhi	: Okunduğunda, anlaşıldığında, açıklandığında, onlar,
Âyet el rahmâni	: Âyet, işaret, her yeri nûruyla saran, nûru, tecellileri,
Harr secede	: Düşme, kendinden geçme, teslim olmak,
Ve bukiy	: Bâki olan, sonsuz, bakmak, yol, gözlemek,

Meâli: “İşte onlar ki; Allah’ın sıfatlarını bilenlerden, hakikatleri haber verenlerdendi. Âdem’in neslinden ve Nûh ile beraber hakikatlerimizi taşıyan kimselerdendi. İbrahim’in ve Yâkûb’un neslindendi ve Bizim yolumuzu gösteren kimselerdendi ve Bizi fark edenlerdendi. Nûruyla her yeri saranın işaretlerini anlayıp, kendi varlığından geçenlerden ve bâki olana teslim olanlardandı.”

Meryem Sûresi 59: “Fe halefe min badihim halfun edâus salâte vettebeûş shehevâtı fe sevfe yelkavne gayyâ.”



Fe halefe	: Fakat, ardından gelen, hâlife, halef,
Min badi him halfun	: Onlardan sonraki, nesil, gelenler,
Edâu	: İhmal, koruyamamak, uzaklaşmak, anlamama,
El salât	: Salât, her an hakka bağlı olma durumu, irtibat, iletişim, namaz, birlik, yöneliş,
Ve ittebeu	: Tâbi oldular, uydular,
El şehevât	: Şehva, egolarına, benlik, kendini büyük görmek,
Fe sevf e yelkavne	: Yakında, bulmak, atmak, bırakmak, yolunu kaybeden, akılsız,
Gayya	: Yolunu kaybeden, akılsızca hareket etmek,

Meâli: “Fakat onların ardından gelenler, bağılıklarını koruyamadılar ve kendi egolarının isteklerine uydular, böylece onlar akılsızca hareket edip yolun doğrusunu kaybedenlerden oldular.”

Meryem Sûresi 58 ve 59. âyetleri incelediğimizde Âdem, Nûh, İbrahim ve Yâkûb’dan beri salât’ın Farsça anlamıyla namazın olduğunu görüyoruz.

Ve onların ardından gelenlerin namazlarını koruyamadıklarını yâni Allah’a olan bağılıklarından koptukları belirtilir.

Âyette “Fe halefe min badihim halfun edâus salât” namazlarını koruyamadılar diye belirtildiğine göre, namaz Âdem’den beri var olan bir ibadettir.

Yine İbrâhîm Sûresinin 37. âyetinde, İbrâhîm’in evlatları, nesli için salât-namaz duası vardır.

İbrâhîm Sûresi 37: “Rabbenâ innî eskentu min zuriyyetî bi vâdin gayri zî zerın inde beytilkel muharremi rabbenâ li yukîmus salâte fecal efideten minen nâsi tehvî ileyhim verzukhum mines semerâti leallehum yeşkurûn.”



Rabbena	: Rabbimiz,
İnni eskentu	: Ben, iskân, yerleştirme, ev sahipliği, o yolda,
Min zurriyyetî	: Zürriyetimden, neslimden,
Bi vadin	: Bir vadi, yol, tarz, usul,
Gayri zi zerin	: Başka, sahip, bilgiye ulaşma, ekilmiş, bırakmak, kültür,
İnde	: Sana ait, katında, yanında,
Beyti ke	: Ev, senin, senin evin, beden evi, kâlb, gönül,
El muharremi	: Haram, yasak, hürmetli, saygıdeğer, kutsal,
Rabbena	: Rabbimiz,
Li yukumi el salât	: Her an salât üzere olmaları için, bağılılık üzere,
Fe ical efideten	: Böylece kıl, yap, eyle, gönüller, kâlbler, idrak,
Min en nâsi tehvi ileyhim	: İnsanlardan, meyletme, gelme, onlara
Verzuk hum	: Rızık, nimet, fayda, onlar,
Min el semerat	: Ürün, meyve, tecelliler,
Lealle hum yeşkurûne	: Umulur, onlar, şükreden, sahibine teslim eden,

Meâli: “Rabbimiz! Neslimi senin yoluna yerleştirdim. Senin evin olan kutsal bedenlerinde, sana ait bilgilerden başka şeylere sahip olmasınlar. Rabbimiz! Onların her an sana bağılılık şuuru üzere olmaları için, artık onları kâlb sahibi yap. Onlara verdiğin nimetleri, tecellileri öğrenmeleri için, sen insanları hakikatlere meylettir. Umulur ki onlar, varlığının sahibini bilir teslim ederler.”

Burada da görüldüğü gibi Hazreti İbrâhîm’in salât ile ilgili duasına rastlıyoruz.

Lokmân Sûresi 17: “Yâ buneyye ekımıs salât.”



Burada da incelediğimizde anlıyoruz ki Lokman evladına, her an salât-namaz üzere olmasını öğütlüyor.

Bu âyetteki öğüt çok çarpıcıdır.

Lokmân Sûresi 17: “Yâ buneyye ekımıs salâte ve mur bil marûfi venhe anil munkeri vasbir alâ mâ esâbek inne zâlike min azmil umûr.”

Ya buneyye	: Ey oğlum,
Ekımı es salâte	: Her an salât üzere, Hakk’a bağlılık şuurunda,
Vemur	: Emir, sipariş, iş, bir şeyin yapılmasındaki isteme, ol, uymak,
Bi el marûfi	: Bilinen, arif olan, iyilik, güzellik,
Ve enhe an el munkeri	: Nehyet, nehyedilen, hakikatler, sakın inkâr etme,
Vasbir ala ma asâbe ke	: Sabret, sana bir şey isabet ettiğinde,
İnne zâlike	: İşte böylece doğrusu,
Min azmi	: Kararlı olmak, azimli, bir işteki engelleri aşma,
El umûr	: İşler, işleyiş, hüküm,

Meâli: “Ey oğlum! Her an Hakk’a bağlılık şuurunu üzere ol. Hakikatlere arif ol ve sakın hakikatleri inkâr etme. Sana bir şey isabet ettiğinde sabırlı ol. İşte böylece işleyişi anlamada kararlı ol.”

Buradan sunulan öğüt, her varlıkta her an Allah’ı görür gibi hareket etmektir.

Varlığın hakikatlerine arif olmaktır.

Allah’ın bizden ayrı olmadığını bilmektir.

Her an bizi kuşatanın O olduğunu anlamaktır.

Her ne yaparsak yapalım, O’nunla birlikte olduğumuzu bilerek yapmaktır.

Başımıza bir şey gelirse sabretmektir.



Olayların hikmetini beklemektir.

İnkâr içinde olmamaktır.

İsyan içinde olmamaktır.

İşte namaz hakikatine vâkıf olmak, her an Allah'a bağlılık duygusuyla yaşamaktır.

Kur'ân'ı incelediğimiz zaman anlıyoruz ki salât, Farsça adıyla namaz, Hazreti Muhammed öncesi vardır.

Toplumda anlatıldığı gibi namazı Hazreti Muhammed miraçtan getirdiyse, Hazreti Muhammed öncesi kılınan namaz neydi?

Hazreti Muhammed'in insanlığa sunduğu namaz, namazın ulvi yönüdür.

Hazreti Muhammed'in sunduğu namaz, her an Allah ile bağlılık içinde olduğunu bilerek hareket etmenin boyutudur.

İşte onun için Hazreti Muhammed "namaz kılmıyor muydu" diye tartışmaya girmek bir gaflet halidir.

Onun namazı her an Allah ile birlikte olmanın ulviyetidir.

Bunu anlayabilmek kolay değildir.

Hazreti Muhammed'in gönlünün ulviyetini anlamak ne kadar mümkün olabilir ki?

Hazreti Mevlana bir beyitinde; "Mihrabı dost cemâli olan kimse için, yüz çeşit namaz, yüz çeşit rükû ve secde vardır."

"Kulluk sadece cesetle değil, gönülle ibadet etmektir."

"Âşıklar, daima namazdadırlar! O gönüllerindeki aşk, başlarındaki ilahî sevgi ne beş vakitle yatıştır, ne de beş yüz bin vakitle geçer gider!" der.

İlâhi aşka erişen kimse bu hakikati anlayacaktır.



Allah her varlıkla, her an bağ içindedir, iletişim içindedir, salât içindedir.

Bu şuurda erişen kimse, salât hakikatine erişecektir.

İnsanın, nerede olursa olsun, Allah'ı düşünmesi, varlıkta O'nun tecellilerini düşünmesi "Sâlat-namaz" hâli olacaktır.

İşte Hazreti Muhammed'in gönlü dâim Allah'a bağlılık içindeydi.

Yâni o, dâim "Salât'ı dâimûn" hâlindeydi.



KÂBE HAKİKATİ



Kâbe hakikati de iyi bilinmelidir.

Hazreti İbrâhîm'in Mekke'deki yaptığı eve de Kâbe denilir.

O Kâbe, Beytullah diye anılmış, Allah'ın evi diye adlandırılmıştır.

Hazreti Muhammed zamanında Kâbe'nin içi putlarla doldurulmuş idi.

Kâbe o günün müşriklerinin elinde idi.

Kâbe'nin içi taştan, tahtadan yapılan putlarla dolu idi.

Hazreti Muhammed, Kâbe'yi ilk yapılış gayesine erdirmek istemiş ve Kâbe'nin içindeki putları temizlemek istemiştir.

Fakat Hazreti Muhammed'i Kâbe'yi yıkacak diye Kâbeye yaklaştırmamışlardır.

Hatta ağır bir şekilde saldırmışlardır.

Bu konu çağrı filminde işlenir.

Hazreti Muhammed ve arkadaşları Kâbe'nin içindeki putları temizlemek istediklerinde ağır saldırılara maruz kalmışlar ve arkadaşları ile onu taşlamışlardır.

Oraya gelen Hazreti Hamza onları kurtarmıştır.

O dönem Kâbe, müşriklerin para kazanma yeri haline gelmiştir.

Kâbe, o dönem Hac organizasyonlarından büyük paralar kazanılma yeridir.



Bu konu da çağrı filminin başında işlenir.

Ebu Süfyan, İbni Ümeyye'ye şöyle der: "İbadet ile kazancı bir araya denk getirince keyfine diyecek yoktur."

İşte Kâbe gerçek yapılış amacından saptırılmış, bir ticaret haline getirilmiştir.

Kâbe'ye Beytullah-Allah'ın evi denilmiş ve insanları Allah'ın evi diye buraya çekmişlerdir.

Müşriklerin buradaki gayesi, Kâbe sayesinde para kazanmaktır.

Hazreti Muhammed, Kâbe'nin eski statüsüne kavuşturulması için büyük mücadele verilmiştir.

Para kazançları yok olacak diye korkan müşrikler, Hazreti Muhammed'in bu mücadelesine karşı çıkmışlardır.

Onu susturmak için her türlü zalimliği yapmışlardır.

Kâbe'nin ilk statüsü, kendini bilme okuludur.

Varlığın varoluşunu ve varlığı var edeni anlama okuludur.

Bu okulu Hazreti Muhammed'in atası yapmıştır.

Kâbe'yi yapan Hazreti İbrâhîm'dir.

Oğlu Hazreti İsmâil ona yardım etmiştir.

Kâbe'nin yapılmasındaki ana gaye, insanların Hazreti İbrâhîm'e gelmesi, Allah hakikatini öğrenmesidir.

Kâbe dönemin okuludur.

Dönemin kendini bilme okuludur.

Hazreti İbrâhîm o okulun öğretmenidir, rehberidir, mürşididir.

Bakara Sûresi 127: "Ve iz yerfeu ibrâhîmul kavâide minel beyti ve ismâîl rabbenâ tekabbel minnâ inneke entes semîul alîm."



Meâli 1: “İbrâhîm, İsmâil ile birlikte o evi kurdular ve ‘Rabbimiz bizim gayretlerimizi kabul et, muhakkak ki sen ilmin sahibisin, işittirensin’ dediler.”

Meâli 2: “İbrâhîm, gönlünü hakikatlerin esaslarına göre yüceltti ve İsmail: ‘Rabbimiz! Senin yolunda gayretlerimizi kabul et, muhakkak ki sen işittirensin, ilmiyle var edensin’ dedi.”

Kur’ân’ı incelediğimiz zaman anlıyoruz ki Hazreti İbrâhîm ve Hazreti İsmâil Kâbe’yi yapandır.

Kâbe’nin yapılma sebebi, yine Kur’ân’da Hacc Sûresi 27. âyette açıklanır.

“Yetûke-Sana gelsinler.”

Buradaki “Sana” denilen Hazreti İbrâhîm’dır.

Hacc Sûresi 27: “Ve ezzin fîn nâsi bil hacci yetûke ricâlen ve alâ kulli dâmirin yetîne min kulli feccin amîk.”

Ve ezin fi el nas	: Yetki, ilan et, müsaade et, insanlara,
Bi el hacc	: Özel maksat, mutlak yönelmek, Allah’a tanımak için arayış, hicret,
Yetû ke	: Gelsin, sana gelsinler,
Ricâlen	: İleri gelenler, kişiler, makam sahibi, yaya, devlet adamı,
Ve alâ kulli	: Üzerinde, hepsi, bütün,
Dâmir yetine	: Zayıflık içinde olan, niyet, deve, gelirler,
Min kulli	: Hepsi,
Fecin amîk	: Tasalı, dağ yolu, olgun olmayan, derin, incelikle araştıran,

Meâli: “Allah’ı tanımak için arayışta olan insanlara ilan et. Toplumda ileri gelenler ya da bir zayıflık içinde olanlarından, bir tasa içinde inceden inceye araştıranların hepsi sana gelsinler.”

İşte burada da işaret edildiği gibi, Allah hakikatini anlamak isteyenlerin geldiği yer Kâbe idi.



Kâbe'nin öğretmeni Hazreti İbrâhîm idi.

Nasıl ki bir öğrenci doktor olmak istese onun gideceği okul Tıp Fakültesidir.

Tıp Fakültesinden maksat da, o okulda bulunan Tıp ilmini bilen öğretmenlerdir.

İşte Kâbe de dönemin kendini bilme, Allah hakikatini anlama okuludur.

O okulun o dönemdeki öğretmeni Hazreti İbrâhîm'dir.

Hazreti İbrâhîm, Allah'ın evinin ne olduğunu insanlığa açıklıyordu.

Kâbe'nin hakikatini insanlığa açıklıyordu.

Allah insanı kendinden var etti, kendini ona gizledi, ama insan Allah'ı kendinde aramadı.

Lâkin insan, taştan duvardan yapılan eve “burası Allah'ın evi” dedi, onu orada aradı, oraya koştu, kendine koşmadı.

İnsan, sadece inandı, aslını hiç sormadı.

İnsan, sadece yöneldi, yöneldiği ne, bilmedi.

İnsan, birileri koşup gitti diye koşup gitti, gittiği yerde koşup gittiği ile buluşmadı.

İnsan, yaşadığı toplumu ne yaptıysa onu yaptı, neye inandıysa ona inandı.

İnsan, hiç şahit olmadan inandı.

İnsan, “Allah nedir, ben neyim?” diye sormadı, aramadı, şahit olmadı.

İnsan masumiyetinden dolayı sadece inandı, birilerinin Allah ile başlayan sözlerine eğildi ve inandı.

İnsan Kâbe'yi, Mekke'deki Hazreti İbrâhîm'in taştan, tahtadan yaptığı ev sandı.

Oraya “Beytullah” yâni “Allah'ın evi” dedi.



Oysa Allah'ın kendi beden evinde olduğunu hiç anlamadı.

Peki, neydi Kâbe?

Mekke'deki Kâbe Allah'ın evi miydi?

"Beytullah" Allah'ın evi demek ise, Kâbe Allah'ın evi mi?

Yâni Allah o evin içinde mi?

Taştan duvardan yapılan ev, Allah'ın evi olabilir mi?

Allah insanı inşa etti, insan taştan ev inşa etti.

Allah'ı kendinde değil orada aradı.

Oysa Allah "Beni kendinizde arayın" diye bildiriyordu.

Kâf Sûresi 16: "Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil verîd."

Meâli: "Biz ona şah damarından daha yakınız."

Kâbe'ye "Beytullah" dediler, yâni "Allah'ın evi"

Camilere de "Allah'ın evi" dediler.

Peki, Allah o evlerin içinde miydi?

Peki, böyle denilmesinden maksat nedir?

Allah o evin içinde midir?

Elbette değildir, oralar sembolik yapılardır.

Allah her varlığın özündedir.

İnsanın kendi vücûdundadır.

Hem denilir ki; İslâm'ın en önemli ibadetlerinden biri Hacc'tır, Hicretin 9. yılında farz kılınmıştır.

Hem de denilir ki; Hacc Hazreti İbrâhîm'den beri gelen bir ibadettir.

Hatta derler ki; müşriklerin en önemli ibadeti de Hacc'tır.

Peki, nedir bunun hakikati?

Araştırdığımızda anlıyoruz ki; Hacc Hazreti Muhammed'den önce de vardı.

Çağrı filminin ilk başlangıcında bu konu işlenir.

Tarihi bilgilerde rastlıyoruz ki;



Hazreti Muhammed amcası Hazreti Hamza'ya: "Amca orası Allah'ın evi değil" der.

Elini Hazreti Hamza'nın kâlbine koyarak: "Amca Allah'ı arayacaksan onu kendi vücûd evinde ara" der.

Hazreti Hamza: "Yeğenim sen ne diyorsun eğer böyle söylersen, sana zulmederler, seni buradan kovarlar, seni öldürmeye kalkarlar, toplum yüzyıllardan beri oraya Allah'ın evi der, sakın bunu her yerde söyleme" der.

Hazreti Hamza çöllerde yalnız kaldığında bu konuyu çok düşünür.

Yeğeninini söyledikleri kulaklarında, kâlbinde çınlar durur.

Hazreti Muhammed ve arkadaşlarını Kâbe'nin kenarında sıkıştırdıklarında, Hazreti Hamza gelir.

Amr bin Hişam: "Senin Muhammed'in yalancının biri" der.

Hazreti Hamza: "Konuşturmadınız ki, dinlemediniz ki, hangisi gerçek hangisi yalan konuşmadan bilinemez ki" der.

Amr Bin Hişam: "Muhammed yalancı sahtekâr" deyince...

Hazreti Hamza yayı ile Amr Bin Hişam'a vurur.

Ve Hazreti Hamza, yeğeni olan Hazreti Muhammed'e döner ve tarihi o sözü söyler: "Geceleri çölde tek başıma kaldığımda anladım, Allah o kadar büyüktür ki dört duvar arasına sığmaz."

Evet, Hazreti Hamza çölde yalnız kaldığında yeğeninini söyledikleri çok düşünür ve Kâbe'nin hakikatini anlar.

Kâbe; İnsanın vücûduydu.

Kâbe; Cümle Kâinattı.

Kâbe; Gönüldü.

Kâbe; Muhammed'di, İbrâhîm'di, Mürşid-i Kâmil'di.



Kâbe; İlmin kaynağı, rûhun kaynağı, cümle varlığın kaynağı olan, râhîm sırrı olan nûr boyutuydu.

Kâbe; “Hû” idi, yâni her yerden kendini gösteren “O” idi.

Kâbe; kendini bilme okulu idi.

Onun için bu hakikati anlayanlar hep benzer sözler söylediler.

Beyazıt Bistami: “Kâbe kurulduğundan beri Allah oraya bir kez bile gitmedi, ama benim vücûdumdan bir an bile olsa ayrılmadı” der.

Beyazıt’e Hocası: “Kâbe benim, beni tavaf et” der.

Mevlana: “Kâbe’den murad gönüldür” der.

Yunus Emre: “Bin kere de varsan Hacca, hepsinden iyice bir gönüle girmektir” der.

Hacı Bektaşî Veli:

“Hararet nardadır sacda değildir,

Keramet baştadır tacda değildir,

Ne arar isen kendinde ara,

Kudüs’te Mekke’de Hacc’da değildir” der.

Hacc, Hazreti Muhammed zamanında ve öncesinde de yapılan bir ibadetti.

Ebu Süfyan; “din ile ticareti bir arada bulundurmamak ne güzel” der.

Bu zihniyet hâlâ devam eder.

Her yıl yüz binlerce kişinin milyar dolar dökerek git-tiği Mekke, mânâ boyutuyla yapılan Hacc’ mıydı?

Varılan yer Kâbe’ miydi?

Hacc neydi?

Umre neydi?

Oysa bilselerdi ki Umre Hacc’ın içinde Hacc’dan daha derin bir farzdır.



Oysa bilselerdi ki Umre, kişinin kendi vücûdundaki hakikat boyutlarını ziyaret etmektir, orada hakikatlere şahit olmaktır.

Kâbe'den murad Allah'a şahit olma sırrıdır.

O'nu kendinde bulma sırrıdır.

Tüm âlemin Kâbe olduğunu bilmektir.

Hazreti İbrâhim'in gayretiyle Kâbe oluşturulmuştur.

Hazreti İbrâhîm orada, birçok hakikate kapılar açan işaretler oluşturmuştur.

İhram nedir?

Tavaf nedir?

Vakfe'ye durmak nedir, biliyor muyuz acaba?

Kâbe nedir?

Kâbe'yi 7 kez dönmek nedir?

Sâfa, Merve nedir?

Safa, Merve arasını 7 kez koşmak nedir?

Arafattan Müzdelife'ye inmek nedir?

Mina nedir, Mina'da taşlanan 3 şeytan nedir?

O şeytanları kendimizde bulduk mu acaba?

Arafat sırrı nedir?

Neden Arafat'ta, öğlen ikindi namazları birleştirilerek sadece farzı kılınır?

Neden Müzdelife'de akşam yatsı namazları birleştirilerek sadece farzı kılınır?

Bunların mânâları ne olabilir?

Geçmiş yıllarda o günün Diyanet İşleri Başkanına sormuşlardı: "Neden Kâbe'yi 7 kez dönüyoruz?"

Başkan "Bilmiyoruz böyle düzenlemişler" demişti.

Diyanet İşleri Başkanı bunu bilmiyorsa, halk ne bilsin.



Bugünkü Hacc denilerek yapılan ibadet, sadece şekilden, taklitten, özentiden ibaret olabilir mi?

İsteyen insan elbette oraya gidebilir.

Ama insan bilmelidir ki Kâbe, öncelikle kendi vücûdudur.

Allah'ın evi vücûd boyutudur.

İnsan, bin kez oraya gitse, kendi vücûduna dönmediği müddetçe "Hacc" etmiş sayılmaz.

Kâbe'ye varmış sayılmaz.

Kendi vücûdundaki hakikat boyutlarını ziyaret etmeden "Umre" yapmış sayılmaz.

Evet, Kâbe insanın kendi vücûd şehridir.

O vücûd şehrinde ve her varlığın özünde Allah'a şahit olma sırrıdır.

Hacc; Hacca gitmek yâni hocaya gitmek yâni devrin bilge kişisine gitmek demektir.

Hacc; kişinin kendi aslını arama, kendine dönme, hakikate yönelmek demektir.

Kelime anlamına göre; mutlak olana yönelmek, kutsal olanı aramak, bilgeye gitmek gibi anlamlara gelir.

Mutlak olan Allah'tır.

Kutsal olan O'dur.

O'nun kutsal evi, insanın kendi vücûdudur.

İnsan vücûdu Kâbe'dir.

İnsanın kendi vücûduna yönelmesi Hacc'dır.

Kâbe; kible, kabul, yönelmek, gitmek, buluşmak, istemek gibi anlamlara gelir.

Kâbe'yi Hazreti İbrâhîm yaptı, orası devrin okulu ve Hazreti İbrâhîm de devrin Mürşid-i Kamil'i idi.

Ona gidenler varoluş hakikatini arayanlar, var edeni arayanlardı.



Yâni Allah hakikatini arayanlar o gün Hazreti İbrâhîm'e koşular.

İbrâhîm ona gelenlere yardım etti, onları barındırdı, su, yiyecek sundu, ihtiyacı olanlara yardım etti.

Ve hakikati arayanlara, gönülleri nisbetince bilgiler sundu.

Kâbe denilen yer o günün bir okuluydu, kendini bilme sohbetlerinin yapıldığı bir yerdi.

Kâbe, Hazreti İbrâhîm'in Allah'ı anlattığı bir merkezdi. Kendini bilme okuluydu.

İlmî ve edebî eğitimlerin görüldüğü yerdi.

O dönemden sonra birçok yerde kendini bilme okulları açılıyordu.

Okulların girişine "Nosce te ipsum!" "Kendini bil" yazılıyordu.

Amaç kendini bilmektir, kendini tanımaktır.

Kendini okumaktır.

Hazreti Muhammed bunun için Kâbe'nin içini temizlemek istemiştir.

Orada olan putları temizlemek istemiştir.

Kâbe kendini bilme, kendini tanıma okuludur.

Onun için Kur'ân'da "yetûke-sana gelsinler" denilmiştir.

Bir Mürşid-i Kâmil'e varmak gerekir.

Ona gitmek gerekir.

Kendini tanımak için kendini bileni bulmak gerekir.

Kendini bilen, kendini bilmek isteyene yol gösterecektir.

İşte Kâbe'nin yapılma gayesi, kendi hakikatini arayanlara yardımcı olmaktır.

Günümüzde birçok kişi, orada yüksek enerji var diye toplumu yönlendiriyorlar.



Onlara sormak gerekir.

Her varlıkta ve her yerde bir enerji yok mu?

Allah'ın ilâhî enerjisi her yeri ihâta etmiyor mu?

Madem orada bu kadar büyük bir enerji var, oraya gidip gelenlerin, hangi halleri, hangi davranışları, hangi bilimleri değişiyor?

Yâni oraya gidip gelenler, birden Sâlih kimse mi oluyor?

Çevresine birden faydalı mı oluyor?

Artık zerre kadar zulüm etmiyor mu?

Ayrımcılık içinde olmuyor mu?

Dedikodu ve çekiştirmeden uzak mı duruyor?

Dünya malına esir olmaktan mı kurtuluyor?

Küslüğünü, kavgasını, öfkesini mi bitiriyor?

Birilerinin hakkını yemekten vaz mı geçiyor?

Orada madem bu kadar yüksek enerji var, yüzyıllardır orada yaşayan topluluklar neden düzelmiyor?

Neden gece gündüz birbirlerini öldürüyor?

Neden hâlâ kadın insan yerine koyulmuyor, seçme seçilme hakları yok, ehliyet alma hakları yok, araba sürme hakları yok, nüfus kâğıtları bile yok?

İşte, şekilde kaldığımız müddetçe, mânâya ulaşamadığımız müddetçe rahmeti ilâhî nedir bilemeyiz.

Kendi vücûd evimize Hacc, Umre yapamazsak, Hacc ve Umre hakikatine ulaşamayız.

İşte, Kâbe'den murad; kişinin kendi vücûduna dönmesi, kendinde Hakk'a şahit olmasıdır.

Kâbe'ye gitmekten maksat, Bilge kişiye gitmektir.

İşte insan öncelikle kendi vücûdunu Kâbe bilmelidir.

O Kâbe'yi putlarla doldurmamalıdır.



Orada olan, kendini Allah'tan uzaklaştıran tüm putları kırmalıdır.

İşte o zaman, Hazreti Muhammed'in Kâbe'nin içinde olan putları kırma mücadelesini anlayacaktır.

Kendi vücûd evini Kâbe bilen, kendi vücûd evine Umre yapanın, yâni içsel boyutlarını ziyaret edenin, Umre'si mübarek olacaktır.

Kendi vücûd evini Kâbe bilen, kendi vücûd evinde Hakk'la Hakk olanın, cümle varlıkta Hakk'ın vechîni seyrederinin, gönlü mübarek olacaktır.



EZAN-I MUHAMMEDÎ



Ezan, sesleniştir.

Ezan, duyurudur.

Ezan, hakikate çağrıdır.

Ezan, insanlığa kendi hakikatini bilmeye çağrıdır.

Ezan, Allah'ın ekberiyetinin her varlıktan kendini gösterdiğini anlamaya çağrıdır.

Ezan, Allah'tan gayrı bir yücelik olmadığını anlamaya çağrıdır.

Ezan, her varlığı Zâtı ve sıfatları ile kuşatan Allah'a şahit olmaya çağrıdır.

Ezan, Allah'tan gayrı bir ulviyetin olmadığını anlamaya çağrıdır.

Ezan, Allah'a teslimiyete çağrıdır.

Hazreti Muhammed, atası İbrâhîm'in yaptığı evde, bu çağrıyı insanlığa duyurmuştur.

Ezan kendini bilmeye yapılan çağrıdır.

Ezan, Hazreti Muhammed'in insanlığa sunduğu muhteşem bir ikrâmdır.

İnsanlığı; şahit olmaya, ıslah olmaya, hayra, barışa, felâh bulmaya, Sâlih âmele, Tevhîd hakikatine yapılan muhteşem bir çağrıdır.

Günde 5 defa okunan, hakikati hatırlatan muhteşem bir duyurudur.

Her bir kelimesi, insanlığa hakikatleri hatırlatmasıdır.



7 makam üzere düzenlenmiş, mânâlara kapılar açan anahtardır.

Ezanın gizlediği 7 makâm nedir?

Günde 5 defa okunan ezan bize ne mesajlar veriyor?

Ezan hangi makâmlara kapılar açıyor?

Neden “Ezan-ı Muhammedî” denir?

Amaç, gönül kulağıyla her varlıkta her an okunan ezanı duymaktır.

Amaç, her varlıktan her an seslenen Zâtın sesini duymaktır.

Amaç, her varlıktaki her an seslenişin “zıkrAllah” olduğunu bilmektir.

Ezan; ilan etmek, bildirmek, seslenmek, çağrı yapmak, davet etmek, vaiz olan, yetkili olan, gibi anlamlara gelir.

A'râf Sûresi 44: “Fe ezene muezzin-yetkili olan bildirir.”

Yusûf Sûresi 70: “Ezan muezzinun-seslenen seslendi.”

Neden ilk başta 4 defa “Allâh-ü Ekber” denir?

Sonra 2 defa “Allâh-ü Ekber” denir?

Ve diğerleri neden 2 defa söylenirken, “Lâ ilâhe İllAlah” 1 defa söylenir?

“Allâh-ü Ekber”

“Allâh-ü Ekber”

“Allâh-ü Ekber”

“Allâh-ü Ekber”

“Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah”

“Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah”

“Eşhedü enne Muhammeden Rasûlullah”

“Eşhedü enne Muhammeden Rasûlullah”

“Hayye ale's-salâh”



“Hayye ale’s-salâh”

“Hayye ale’l-felâh”

“Hayye ale’l-felâh”

“Allâh-ü Ekber”

“Allâh-ü Ekber”

“Lâ ilâhe İllAllah”

Ezanda, ilk dönemde “Hayye ale’l-felâh”tan sonra “Hayye alâ hayrî’l-amel” (Hayırlı amel üzere olun) bölümü de olduğu iddia edilir.

Bunu halife Ömer çıkardı denilir. (Bahrânî, VII, 438).

Günde 5 defa okunan ezanı bizzat Hazreti Muhammed düzenlemiştir.

Ezanı, Abdullah bin Zeyd’in ya da Ömer bin Hattab’ın rüyasında gördüğü öyle düzenlendiği söylentileri gönüle doğru gelmiyor.

Çünkü Ezanı düzenlemek, ancak İlm-i Ledün Sultanı olan Hazreti Muhammed’e mahsus olabilir.

Çünkü mânâların derinliğini ancak O işaret edebilir.

Ezan 7 bölümden oluşur.

7 makamı işaret eder.

1. bölüm: 4 kez söylenen, “Allâh-ü Ekber”

2. bölüm: 2 kez söylenen, “Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah”

3. bölüm: 2 kez söylenen, “Eşhedü enne Muhammeden Rasûlullah”

4. bölüm: 2 kez söylenen, “Hayye ale’s-salâh”

5. bölüm: 2 kez söylenen, “Hayye ale’l-felâh”

6. bölüm: 2 kez söylenen, “Allâh-ü Ekber”

7. bölüm: 1 kez söylenen, “Lâ ilâhe İllAllah”

Ezandaki 7 bölüm, 7 İlm-i Tevhîd makamına işaret eder.

1. bölümdeki 4 kez söylenen “Allâh-ü Ekber”



Ekber; yüce olan, ulu olan, kudretli olan, kebir olan, anlamında kullanılan bir kelimedir.

Genelde “Allâh-ü Ekber” “Allah en büyüktür” diye meâl edilir.

Bu pek gönüle uymuyor.

En büyük dersek, bunun küçüğü de mi var gibi bir kıyaslama içine düşülebilir.

Allâh-ü Ekber; ekber olan, yüce olan, her varlıkta cümle âlemde yüceliğini gösteren Allah’tır, demek daha gönüle uygun düşüyor.

Peki, ezanda ilk başta, neden 4 kez “Allâh-ü Ekber” deniliyor?

3 değil ya da 5 değil neden 4?

İlm-i Tevhîd derslerinde, Allah’ın varlıkta 4 boyuttaki yüceliği işaret edilir.

Bunlar nedir dersek?

1- Varlıkta ki sesleniş, nefes, frekans, tını, dediğimiz zikrAllah boyutudur.

Her varlıktan her an seslenen Allah’tır.

Allah zikriyle yücedir.

2- Her varlıktaki fiil boyutudur.

Her varlıkta her an hiç durmadan fiiliyle fâil olan Allah’tır.

Allah fiiliyle yücedir.

3- Her varlıktan her an sıfatlarıyla tecelli edip duran Allah’tır.

Allah sıfatlarıyla yücedir.

4- Her varlığı zâtı ile tutan Allah’tır.

Zâtı mutlak olan, Zâtıyla yüce olan Allah’tır.

Allah zâtıyla yücedir.



İlk 4 dersin şuhûduyla bu Kainâtta her varlıkta her an yüceliğiyle tecelli edenin Allah olduğu işaret edilir.

İsrâ Sûresi 111: “Ve kebbir-hu tekbir.”

Meâli: “Ve O’nu O’nun yüceliğiyle yücelt.”

2. Bölüm: 2 kez söylenen “Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah”

Edindiğiniz ilâhı yok edin, ancak Allah’a şahit olun, işareti vardır.

Bir kişi ilâh nedir, hevâsını ilah edinmek nedir bunları bildiğinde hevâsından geçer ve ilâh edindiği şeyleri terk eder ve Allah’a şahit olma sırrına vakıf olur.

Furkân Sûresi 43: “E raeyte menittehaze ilâhehu hevâh.”

Meâli: “Hevâsını ilâh edineni gördün mü?”

Hevâsını ilâh edinen bizler hevâmızı terk etmeden, edindiğimiz ilâhları yok etmeden, Allah hakikatine şahit olamayız.

Kendi çıkarımızı, egomuzu, dünyaya olan esaretimizi yok etmeliyiz.

Gurur, kibir, inatlık, hasetlik, fesatlık, alay etme, hor görme, çekiştirme, kendini yüce görme gibi kişinin kendini ilâhlaştıran duygular terk edilmelidir.

Ve Eşhedü makamına erilmelidir.

Şahitlik sırrı, şehitlik sırrıdır, yâni kendi varlığından geçme sırrıdır.

Edindiğimiz ilâhı yok etme sırrı “ateist” olma sırrıdır.

Yâni atalardan gelen zanna göre inanılan tanrıyı yok etmek ateistlik boyutudur.

Toplumun bildiği ateistlik bu değildir.

Ateist, Allah’ı reddeden değil, atalardan öğrendiği şahit olmadığı zanna göre inanılan bir Allah inancını reddetmektir.



Çünkü görmediği, bilmediği bir Allah'ı reddetmek, reddiye olamaz.

“Lâ ilâhe” bölümü, “zannına göre bir Allah inancı yok” açılımıdır.

Yâni atalarımın gelen, atalarımın anlattığı gibi bir Allah yok.

“İllâ Allah” açılımı ise, her varlıkta âyetleriyle, sonsuz delilleriyle kendisini gösteren Allah'a şahit olma sırrıdır.

Edindiği ilâhı yok etmeden, yâni atalarından gelen inandığı ama hiç şahit olmadığı Allah inancını terk etmeden “İllâ Allah” boyutu açılmaz.

Neden 2 kez, “Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah” denir dersek?

Görünen ve görünmeyen boyutları ile 2 boyutta da Allah'a şahit olma sırrıdır.

Yâni “Huvel bâtın, huvel zâhir” hakikatidir. (Hadîd Sûresi 3)

Yâni görünen varlığın zâhirinde de ve bâtınında da “Hakk zâhir, Hakk bâtın” şehadeti vardır.

Zâhir ve bâtın boyutları çok iyi değerlendirilmelidir.

Yâni bir talebe, bu görünen varlığın hem dış yüzünü hem iç yüzünü bizzat tecellileriyle ihâta eden Allah'tır hakikatine şahit olur.

Yâni buradaki şahitlik 2 cihetten de şahit olma hakikatidir.

2 şehitlik makamından geçmeyen kimseye bu makam açılmaz.

Bu iki bölümün farklı açılımları da vardır.

3. bölüm: 2 kez söylenen “Eşhedü enne Muhammeden Rasûlullah” hakikati ise Muhammed boyutunun işaretidir.

Muhammed boyutu nûr boyutudur, hamd boyutudur, sıfatlar boyutudur.



Nûr boyutunun “Hakk ve Halk” boyutları vardır.

2 kez söylenmesindeki sır ise yine Halk boyutu ve Hakk boyutunun açılımıdır.

Hakk bir damla ise Halk sonsuz damlalardır.

Ve hepsi de tek deryadır.

Bu boyut; her varlıkta ve cümle varlıkta nûruyla âlemi saran Allah’ın Muhammed boyutudur.

Halk hakikati olan Muhammed, zâhiriyle bâtınıyla nûrunu gösterir.

Nûr süresinde “nûr âla nûr” buna işaret eder.

4.bölüm: 2 kez söylenen “Hayye ale’s-salâh” namaza çağrı diye çevrilir.

Oysa orada “salâh” vardır, salât da salâh da aynı kökten gelen kelimelerdir.

Ve birbirini tamamlar.

Salâh olmadan “dâimi Salât” olamaz.

Salâh; sulh, ıslâh olmak, rahatlık, yenilenmek, temizlenmek, iyi olmak, iyi hal üzere bulunmak, durumu düzeltmek, uygun olmak, anlamında kullanılır.

Islâhat kelimesi de buradan gelir.

Kendi varlığından soyunmak, Hakk’ın nûr elbisesini giyinmek.

“Hayye ale’s-salâh”; ıslâh olun, yenilenin, varlık elbisenizi terk edin, nûr elbisenizin farkına varın, gibi çevirebiliriz.

Yâni; varlığın zâhiri ve bâtını yönüne bakıp şekil görmemek, sûret görmemektir.

Varlık; sûret ve sîret boyutuyla, her iki cihetiyle de, bizzat Hakk’ın nûru ile sarılıdır.

5. bölüm: 2 kez söylenen “Hayye ale’l-felâh”



Felâh: Kurtuluşa eren, öze eren, felâhta dâim olmak, fevz bulmak, necat bulmak.

İflâh oldu yâni kurtuldu buradan gelir.

Özü anlamak ve varlığın bir özden gelen bir açılım olduğunu anlamak, iflâh olmaktır.

Kurtuluş yâni iflâh olmak 2 boyuttur.

İlki kendi varlığından geçmek yâni "Fenâfillah" sırrına erişmek.

Sonra ise "Bekâbillah" zevkine erişmek.

Felâh bulmak; cümle varlık, hem zâhir hem de bâtın boyutuyla, her an Hakk'ın nuru ile hareket eder hakikatidir.

Lokman Sûresi 5: "Ulâike alâ huden min rabbihim ve ulâike humul muflihûn."

Meâli: "İşte onlar, kendilerini vücûdlandırmanın dos-doğru yolu üzeredirler ve işte onlar Özü anlamış olanlardır."

6.bölüm: 2 kez söylenen "Allâh-ü Ekber"

Hakk ve Halk boyutları seslenişinin sırrıdır.

Hakk cihetiyle ve Halk cihetiyle cümle âlemi ihâta eden Allah'ın yüceliğidir.

Rûh boyutuyla ve nûr boyutuyla yüce olan Allah'tır.

7. bölüm: 1 kez söylenen "Lâ ilâhe illAllah."

Çok mânâlar içeren bölümdür.

"Lâ" hiçlik boyutudur.

"İlla" heplik boyutudur.

"Hepliğiyle, hiçliğiyle sadece Allah" demektir.

"Allah'tan gayrı hiçbir şey yoktur" demektir.

Allah, hem ehâd hem de vâhîd yönünle tekdir.

Bu cümle Kâinat O'nun tekliğini gösterir.

Âl-i İmrân Sûresi 2: "Allâhu lâ ilâhe illâ huvel hayyul kayyûm."



Meâli: “Allah’tan başka güç yoktur, O’ndan gayrısı yoktur, diri olandır, varlığı diri tutan sürüp gidendir.”

İşte Ezan, 7 makamı işaret eden bir sesleniştir.

7 makamın bilinmesi için insanlığa olan bir çağrıdır.

Tevhîd makamları 7 makamdan oluşur.

Kâbe’nin etrafının 7 kez dönülmesi, 7 makama, 7 sıfata işaret eder.

Şeytana 7 taş atılması, makamların ulviyetinin Allah’a mahsus olduğu, kişinin kendisine nispet etmemesi işarettir.

İlm-i Tevhîd dersleri 7 makamdan oluşur.

“Zikrullah-Fiillullah-Sıfatullah-Zâtullah-Rûhullah-Nûrullah-El Hû”

Kur’ân’da geçen “Sebâ’l mesânî” bu 7 makama işaret eder.

Hicr Sûresi 87: “Ve le kad âteynâke seban minel mesânî vel kurânel azîm.”

Ve lekad ateyna ke	: Andolsun, gerçek olan, verdik, sunduk, sen, sana,
Seba minel mesânî	: Yedi makam, ikinci, hikmetli, öğütler, sağlamlaştırılan,
Ve el kurân	: Kur’ân, okunan şey, kâinat kitabı, beden kitâbı,
El azîm	: Yüce, kararlı, azimli metotlu,

Meâli: “Andolsun ki, içinde hikmetler olan yedi makamı ve tüm kâinatı yüce bir Kur’ân olarak sana sunduk.”

İşte âyette de belirtildiği gibi Hazreti Muhammed’in oluşturduğu Ezan, Tevhîd’in 7 makamına işaret eder.

7 makam gören, Allah hakikatine erecektir.

7 makamda nice perdeler açan, varlıktaki tecellilerle Allah’a şahit olacaktır.



“Sebâ’l mesâni” tekrarlanan yedi olarak da bilinir.

Burada tekrarlanan yedi, Ezanın her gün okunması olarak da düşünülebilir.

Tevhîd makamlarının birbirine bağılılığı ve unutulmaması için tekrarlanması olarak da düşünülebilir.

İşte;

Ezan, görünen varlığın hakikatine ârif olmaya davettir.

Her varlıktan her an seslenenin Allah olduğunun işaretidir.

Ezan, kendini bilmeye davettir.

Ezan, vücûdumuzdan gelen sesi duymaya davettir.

Allah ile birlikte olduğumuzun ve her an Allah’a teslimiyet içinde hareket etmenin şuurunda olmaya davettir.

Ezan, hakikatlere ârif olmaya davettir.

Ezan, Allah nedir, bu hakikati bilmeye davettir.

Şahitlik sırrına davettir.

Varlığımızdan geçmeye, Hakk elbisesini giymeye davettir.

Ezan, Hakk ile Hakk olmanın sırrına vâkıf olmaya davettir.

Ezan, Allah’a teslimiyete davettir.

Ezan, her an secdede olmanın sırrına davettir.

Ezan, Muhammed boyutundan gelen bir sesleniştir.

Onun için “Ezan-ı Muhammedî” denir.

Ezan, İlm-i Tevhîd makâmalarının işaretidir.

“Lâ ilâhe İllallah hakikatinin anlaşılması için yapılan duyurudur.

Ezanı oluşturan Hazreti Muhammed’dir.

Günde 5 kez okunarak, her bir kelime insanlığa duyurulur.

Ezan, İslâm makamına açılan bir kapıdır.



Ezanı kâlden duyanlar, mutlaka nice hakikatlere erişeceklerdir.

Dünya tarihinin en önemli duyurusu olan, Ezan'ı düzenleyen ve her gün günde beş defa insanlığa duyurulmasına vesile olan efendimiz Hazreti Muhammed'den Allah razı olun.



HAZRETİ MUHAMMED'İN İSLÂM AHLAKI



Toplum, İslâm'ı Hazreti Muhammed ile başladı zanneder. Oysa (Hazreti Muhammed Öncesi İslâm Var Mıydı) bölümünde de gördüğümüz gibi, İslâm hakikati Âdem'den beri vardır.

Toplumun İslâm, Müslüman anlayışı ile Hazreti Muhammed'in İslâm, Müslüman anlayışı aynı değildir.

Toplumda İslâm, bir aileden gelen bir inanç olarak karşımıza çıkar.

Ama Hazreti Muhammed, İslâm hakikatini yaşantısında gösteren biridir.

İnsan yaşamındaki her alanda;

Para alışverişinde olsun...

Komşuluk ilişkisinde olsun...

Aile ilişkilerinde olsun...

Arkadaşlık ilişkilerinde olsun...

Toplumda olan davranış ve hallerinde olsun...

Konuşmalarında olsun...

Mesleki alanda olsun...

Amellerinde olsun...

Her zaman edeb ve dürüstlük içinde olarak, Müslüman olduğunu göstermelidir.



Müslümanlık, namaz kılmak, oruç tutmak, hacca gitmek değildir.

Hazreti Muhammed; “Allah, sizin namazlarınıza, oruçlarınıza değil, para münâsebetlerinize bakar.” buyurmuştur. (bk. Kenzul-Ummal, h. no: 8435, 8436)

Hazreti Muhammed’in yaşantısındaki Müslümanlığı, onun eriştiği İslâm makamından gelir.

İslâm nedir?

O makama nasıl ulaşılır?

Müslümanlık nedir?

Müslümanlık yaşantısına nasıl ulaşılır?

Müslüman, İslâm bağlantısı nedir?

Müslümanlık; kelime olarak kullanılan bir kelime midir?

Yoksa bir kişinin; düşünce olarak, duygu olarak, ilmi olarak, hâl olarak, amel olarak, davranış olarak, yaşam biçimi midir?

İslâm makamına ermeden, Müslüman olunabilir mi?

Ben Müslüman’ım demekle Müslüman olunabilir mi?

Toplunun; Müslümanlık, Hristiyanlık, Yahudilik vs diye bildiği inançlardan biri midir Müslümanlık?

Yoksa başka bir mânâ mıdır?

Bize öğretilen şekliyle; ibadet etmekle, hiç anlamadan sevap diyerek Arapça Kur’ân okumakla Müslüman olunabilir mi?

Bize öğretilen şekliyle; hiç mânâsına ermeden, oruç tutmakla, hacca gitmekle, kelime-i şahadet getirmekle Müslüman olunabilir mi?

Sadece söz olarak kelime-i şahadet getirmekle Müslüman olunur mu?

Yoksa şahitlik makamına ermekle mi Müslüman olunur?



Kişi bir anneden babadan doğdu diye hemen İslâm olabilir mi?

İki rekât namaz kıldık diye Müslüman olunur mu?

Oruç tuttuk, Hacca gittik diye Müslüman olunur mu?

“Elhamdülillah Müslüman’ım” demekle Müslüman olunur mu?

Müslüman bir anne babadan doğdum diye, hemen Müslüman mı sayılırız?

Mânâsına ermeden Müslüman olabilir miyiz?

Biz gerçekten Müslüman mıyız?

Hep dilimizle “Elhamdülillah Müslümanım” dedik.

Dil ile demekle Müslüman olunur mu?

Dil ile doktorum, mühendisim desek, hemen olur muyuz?

Bir okula gitmeden, yıllarca eğitim görmeden, mesleğini icra etmeden doktor, mühendis olunabilir mi?

Sadece, kelime-i şahadet getirmekle, namaz kılmakla, oruç tutmakla, Müslüman olunur sandık.

Dil ile “Elhamdülillah Müslümanım” demekle Müslüman olduk sandık.

Oysa kişi, yaşantısında göstermeliydi Müslümanlığını.

Oysa kişi, hâl ve davranışlarında göstermeliydi Müslümanlığını.

Oysa kişi, komşuluğunda, para ilişkisinde, arkadaşlıkta, alış verişte, ikili ilişkilerde göstermeliydi Müslümanlığını.

Ahlaklı, erdemli, iyi insan olmalıydı.

İslâm ahlakı neydi?

Müslüman yaşantısında nasıl olmalıydı?

Müslüman olmak, sadece kelime-i şahadet, namaz kılmak, oruç tutmak, zekat vermek, Hacca gitmek midir?

Bunların ulvî boyutu ne olabilir?



Hem dedikodu yapıp, hem de Müslümanım demek, Allah'ın indinde kabul oluyor muydu?

Hem alay edip, hem hor görüp, hem de Müslüman oluyor muydu?

Hem çalıp-çırpıp, hem hak yiyip, hem de Müslüman gibi görünmek, Müslüman olmak mıydı?

Kâlb kırmak, karamsarlık vermek, sıkıntıya sokmak, aldatmak Müslümanın yapacağı şeyler miydi?

Kendini yüce görmek, kibir içinde yaşamak, dünya hırsıyla, dünyanın şanı şöretiyle yaşamak Müslümanlıkla bağdaşıyor muydu?

Zalim olmak, birilerine zulüm etmek var mıydı Müslümanlıkta?

Kur'ân bizlere nasıl bir İslâm ahlakı sunuyordu?

Hiç düşündük mü, hiç araştırdık mı?

Toplum olarak Kur'ân okuduk mu?

Toplum olarak Kur'ân'ı anladık mı?

Evet, neydi Kur'ân'ın tarif ettiği İslâm ahlakı.

Neydi Kur'ân'ın tarif ettiği İslâm makamı?

Âl-i İmrân Sûresi 67. âyette Hazreti İbrâhîm'in Müslümanlığı örnek gösterilir.

İbrâhîm, kendini yalnız ben yol gösteririm, yalnız ben yardım ederim diyenlerden olmadı.

İbrâhîm, Tevhîd şuuruyla hareket etti, İslâm şuuruyla yaşadı, asla Allah'a ortak koşmadı.

Âl-i İmrân Sûresi 67: "Mâ kâne ibrahîmu yahûdiyyen ve lâ nasrâniyyen ve lâkin kâne hanîfen muslimâ ve mâ kâne minel müşrikîn."

Meâli: "İbrâhîm; yalnız biz yol gösteririz diyenlerden de, bizden başka yardımcı olacak yoktur diyenlerden de olmadı. Fakat o; Tevhîd üzere oldu, tüm varlığıyla teslim



olup barış ve huzur üzereydi ve o, Allah'ın niteliklerini kendine isnat eden olmadı.”

İslâm, Allah'a ortak koşmamaktı.

Kendinden çıkıp, hiçbir derecesinde Allah'a teslim olmaktı.

Yâni Allah'ın ulviyetinin yanında kendine varlık nispet etmemekti.

İslâm, hanif olmaktı, yâni baktığı her yerde Hakk'ı görmekti.

Yâni Tevhîd üzere olmaktı.

İslâm; kendini seçilmiş görmemekti, kendini yol gösterici, yardım edici olarak görmemekti, kendi inancını başka inançlardan üstün görmemekti.

İslâm, her an Allah'a teslimiyet içinde yaşamaktı.

İslâm, ahlak makamına erişmekti, yâni Halk'ta Hakk'a nazar etmekti.

İslâm ahlakı, her an Halk'ta Hakk'a nazar ederek yaşamaktı, yâni Tevhîd şuuruyla yaşamaktı.

Bu şuurla yaşayan, zulüm edebilir mi, kimseye hor bakabilir mi, alay edebilir mi, dedi kodu yapabilir mi?

Kur'ân ölçüsüyle bizler gerçekten Müslüman mıyız?

Bizler, İslâm'ın hakikatine ermeden mi yaşıyoruz?

Dilimizle söyleyip, hayatımıza geçiriyor muyuz?

Nedir İslâm ve nedir İslâm'a ileten basamaklar.

Ve nedir İslâm'a ulaşmanın Müslüman olarak yaşantısı?

İslâm kelimesi “سَلَام: Slam, Seleme” kökünden gelir.

Slam “سَلَام, İslâm اسلام”

Slam, İslâm, Seleme; selamete ermiş, teslim olmuş, bağlanmış, huzura ulaşmış, sulha ulaşmış demektir.



İslâm; kendi vücûd hakikatini idrak etmiş, vücûdunun sahibine teslim olmuş demektir.

Kendini, yaratıcısı olan Allah'a teslim etmiş demektir.

İçsel kavgalarını bitirmiş, ilâhî huzura ulaşmış demektir.

İslâm'a ermek, ilmi ve gönlü bir eğitimle mümkündür.

Müslüman bir anne babadan doğuldu diye Müslüman olunmaz.

Hucurât Sûresinde de belirtildiği gibi İslâm makamı, Allah'ı anlamakla açılacaktır.

Hucurât Sûresi 14: "Kâletil arâbu âmennâ, kul lem tu-minû ve lâkin kûlû eslemnâ ve lemmâ yedhulil îmânu fî kulûbikum ve in tutûllâhe ve resûlehu lâ yelitkum min amâlikum şeyâ innallâhe gafûrun rahîm."

Meâli: "Rabb yoluna gelenler, inandık dediler. Henüz emin olmadılar, sadece teslim oldular, eminlik henüz kâlblerinde oluşmadı. Eğer resûlün gösterdiği yolda, Allah'a itaat ederlerse, gayretlerinin karşılığını alacaklardır. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir."

Âyette de belirtildiği gibi önemli olan emindir.

"Muhammed'ül emin" denilmesinin maksadı, Hazreti Muhammed'in Allah'a olan imanının emindir.

Anne babadan doğmakla İslâm olunmaz.

İslâm makamına ermeden Müslüman olunmaz.

Hazreti Muhammed'in İslâm anlayışını anlamamız için, İslâm hakikatini iyi anlamalıyız.

İslâm makamına erişmeliyiz.

İslâm makamına giden yolun basamakları şunlardır:

- 1- Merak ve sorgulamak
- 2- Aktarılan asılsız bilgilerden kopmak.
- 3- Tövbe edip, edebe ulaşmak.



4- İlimle hareket etmek ve varoluşu ilimsel olarak incelemek.

5- Tefekkür etmek ve şahit olmak.

6- İman makamına ermek, yâni mü'min olmak, yâni emin olmak.

7- Allah hakikatine ermek, O'nun her yerden kendini zahir ettiğini anlamak.

8- Sâlih amele ulaşmak.

Sâlih amel İslâm makamıdır.

İslâm makamına eren, İslâm şuuru üzere yaşar, işte bu şuur üzere yaşamaya da "Müslümanlık" denir.

Teslim kelimesi de, İslâm kelimesinden gelir.

Teslim; İslâm makamına ulaşmış, İslâm makamına ermiş, Allah'a teslim olmuş olan demektir.

Müslüman; ulaştığı İslâm makamının şuurunu yaşantısına geçirmiş demektir.

Merak ve sorgulamak, kişinin görünen varlığın hakikatini anlama isteğidir.

Meraklı ve sorgulayan kişi; hem gördüklerini anlamak için sorgular, hem de duyduklarını sorgular.

Merak ve sorgulamak için; atalardan gelen inançsal kayıtlardan, emirlerden, korkulardan, dünya esaretinden, bilmişlik egosundan sıyrılmak şarttır.

Merak ve sorgulamanın saflığına ulaşmak için, Tövbenin hakikatine ermeli ve edeb ile hareket etmelidir.

Tövbe; yaptığı hataları anlayıp, bir daha o hatalara dönmemek demektir.

Edeb; kimsenin kalbini kırmamak, dilini tutmak, sabretmek, kimseye zarar vermemek ve ilimden ayrılmamak demektir.

Varoluşu anlamak için ilim şarttır.



İlim; varlığın varoluşunun sıfatlarından biridir.

İlim; insandaki Âdem'den Muhammed'e uzanan boyutların anlaşılabilmesi için şarttır.

İlim; varlığın varoluşunu ve var edeni anlamak için şarttır.

Ve ilimden ayrılmadan hareket etmek şarttır.

Bu âlem; Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ilminin bir tecellisidir.

İlimden ayrılmayan kişi, varoluşu ve var edeni mutlak hissedecektir.

Tefekkür, kişiyi şahit olmaya götürür.

Şahit olmadan iman olmaz.

İman ile inanç inceliği kısaca şöyledir.

İnanç; atalardan gelen inanca bağlanmak, oradan gelen bilgilere inanmak demektir.

İman ise; görünen varlığın içini dışını anlamak için yapılan tefekkürle, şahit olunarak emin olma durumudur.

İslâm yolunda şahitlik şarttır.

Onun için Ezan'da, günde 20 defa "Eşhedü" kelimesi söylenir.

Şahit olan kişi, emin olur, yâni mü'min olur.

Mü'min, İslâm makamıyla şereflenir.

Müslüman olabilmek, İslâm makamına erişmekle mümkündür.

Yoksa dil ile "ben Müslüman'ım" demekle Müslüman olunmaz.

Yâni dil ile "ben Doktorum" demekle Doktor olunamayacağı gibi.

Doktor'luk için nasıl ki Tıp eğitimi şartsa, Müslüman olabilmek için de İslâm eğitimi şarttır.



Lâkin İslâm eğitimi denilen şeyin ne olduğu çok önemlidir.

Müslüman olan kişi, yaşantısında bunu gösterir.

Ve Müslüman, her an Sâlih amel üzere yaşayan kişidir.

Sâlih amele ulaşan kişi; hep hayr üzere koşan kişi demektir.

O kişi, çevresinde ihtiyacı olan kişiye koşar, sıkıntıları çözmek için, huzur için, adeta çırpınır.

Müslümanlık, gönülde ilâhî bir duygudur.

Dilde ya da akılda olan bir bilgi ya da bir söz değildir.

Dil ile “ben Müslüman’ım” demek değildir.

Akılda, anne babadan öğrendiğimiz bir inancın bilgisel alanı değildir.

Müslümanlık öyle bir duygudur ki; gönülde ilâhî huzuru hissetmek, ölmeden önce cennete girmek, kendinden olan cehennemi söndürmektir.

Bu duyguyu hisseden kişiler; her zaman huzurludurlar, dünyanın sıkıntılarına sabrederler, çevresine huzur, umut ve sevinç aşırlarlar.

Müslüman olmanın sırrı; eşyanın hakikatine ermek, varoluşu ve var edeni idrak etmekle mümkündür.

Acaba bizler:

Müslümanlık nedir, idrak edebildik mi?

İslâm hakikatine erebildik mi?

Müslüman olabildik mi?

Yaşamımıza geçirebildik mi?

İslâm olma yolunda Kur’ân’ın ebedi öğütlerini hangimiz biliyor.

Hazreti Muhammed’in insanlara anlattığı edebi davranışları hangimiz kâlden duyuyoruz?



Allah'ın emri diye inanç topluluğumuzdan öğrendiğimiz ibadetleri gösteriyoruz da Kur'ân'ın ebedi öğütlerinden neden bahsetmiyoruz?

Lütfen düşünelim.

Kur'ân:

“Kimsenin dedikodusunu yapıp çekiştirmeyin” der.

Bunu yapanın da ölü kardeşinin etini yemek gibi olduğunu belirtir.

(Hucurât Sûresi 12)

Peki, biz bunu yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

“Kimsenin gizli yönlerini, hatalarını araştırmayın” der.

(Hucurât Sûresi 12)

Peki, biz bunu yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

Gıybet içinde olmayın.

Çekiştirme içinde olmayın.

Kimsenin özelini kurcalamayın.

Kimseyle alay etmeyin.

Kimsenin ayıbını aramayın.

Kimseyi küçük görmeyin, hor görmeyin.

Kimsenin inancını, ibadetini aşağılamayın.

Toplumda bir kişi veya bir topluluğu kötülemeyin.

Kimsenin özelini araştırarak onun ayıbını aramayın der.

(Hucurât Sûresi 11)

Peki, biz bunu yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

“Birbirinize kötü isimler, kötü lakaplar takıp çağırmayın” der.



(Hucurât Sûresi 11)

Peki, biz bunu yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

“Size bir bilgi geldiğinde hemen inanmayın aslı var mı yok mu, emin oluncaya kadar araştırın” der.

(Hucurât Sûresi 6)

Peki, biz bunu yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

Kendi bildiklerinizle inatlaşmayın.

Birbirinize karşı da bağırarak konuşmayın.

İnsanları edeb içinde dinleyin.

Çalışmalarınızı boşa geçirmeyin.

Sizler, kendinizi ve çevrenizi anlamayı terk etmeyin” der.

(Hucurât Sûresi 2)

Peki, biz bunu yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'an:

Kibirlenmeyin.

Bilginiz olmadığı şeyler hakkında konuşmayın.

Kimseyi ve hiçbir varlığı küçük görmeyin.

Anne babanıza iyi davranın.

İnsanlara suratınızı asmayın.

Böbürlenerek yürümeyin.

Övünmeyin, büyüklenmeyin.

Hep tevazulu olun.

Asla kendi çıkarınızda olmayın, insanları aldatmayın, der.

(Lokman Sûresi)

Peki, biz bunları yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

Asla çalıp çırpmayın.



Verdiğiniz sözü yerine getirin.

Zerre kadar da olsa zarar vermeyin, hep iyi haller içinde olun.

Fedakârlıktan vazgeçmeyin.

Gösteriş peşinde olmayın.

Kan dökmeyin.

Kötülük için yardımlaşmayın.

İyilik üzere yardımlaşın.

Zerre kadar da olsa düşmanlık içinde olmayın.

Öfkeyle hareket etmeyin.

Vurup zarar vermeyin.

Bozup dağıtmayın.

Fakir bırakmayın.

Sıkıntılar, kederler vermeyin,

Gereğinden fazla yemeyin, içmeyin.

Büyü, fal gibi asılsız şeylerle uğraşmayın.

Adalet üzere hareket edin, hiç adaletten ayrılmayın der.

(Mâide Sûresi)

Peki, biz bunları yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

Varlığın suretinde kalmayın.

Ümitsizlik içinde olmayın.

Huzur dolu, sevgi dolu, merhamet dolu hallerle hareket edin.

Dinin Allah'a ait olduğu şuuruyla yaşayın.

Tevhîd üzere yaşayın.

Dini bölen kimselerden olmayın.

İnsanları dine göre ayırmayın.

İnsanları tarikatlara, mezheplere, cemaatlara bölmeyin.



Benim inancım doğru seninki yanlış demeyin.

Kendi inancınızla böbürlenmeyin der.

(Rûm Sûresi)

Peki, biz bunları yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

Hep iyi haller, güzel haller içinde olun.

Kimsenin ırzına namusuna tasallut etmeyin.

Haddi aşmayın.

Kimseyi küçük görmeyin.

Benlik içinde olmayın.

Arabozucu olmayın.

Islah edici olun, ara bulucu olun, barıştırın der.

(Â'râf Sûresi)

Peki, biz bunları yaşamımızda uyguluyor muyuz?

Kur'ân:

Dini alanda ücret almayın, zerre kadar karşılık bekle-
lemeyin.

Bir ilim ifade etmeyen şeyin ardına düşmeyin.

Aslı olmayan şeylere yönelmeyin.

Anne babanıza öf bile demeyin.

Zina etmeyin.

Cana kıymayın.

Alışverişte kimseyi aldatmayın, adaletle davranın.

Dosdoğru hareket edin.

Cemaat, tarikat, mezheplere bölünmeyin.

Allah ismini alet ederek kimseyi aldatmayın.

Edepli, ahlaklı, tevâzûlu, alçak gönüllü olun.

Hayvanları sevin, varlığı sevin, der.

Peki, biz bunları yaşamımızda uyguluyor muyuz?



Böyle yüzlerce Kur'ân emrini, hangimiz hayatımıza geçiriyoruz?

Hangimiz bunları okuduğumuzda sarsılarak düşünüyoruz?

Evet, biz bu emirlerin hangisine uyuyoruz?

Allah'ın emri diye, niye ibadetleri gösteriyoruz da bunları anlatmıyoruz?

Evet, biz gerçekten Müslüman mıyız?

Hazreti Muhammed'in İslâm anlayışını anlayabildik mi?

Onun gibi Müslüman olabildik mi?

İslâm'ı hayatımıza geçirebildik mi?

Kendimizdeki şeytanı bulmadan, o şeytanı teslim almadan Müslüman olmak mümkün müdür?

Bir kişi İslâm şuuruna ermişse; o kişi huzurludur, umutludur, çalışkandır, yardım severdir.

Bir kişi İslâm şuuruna ermişse; huzur verendir, umut verendir, sevindirendir, güç verendir.

Bir kişi İslâm şuuruna ermişse; çalışkandır, üretkendir, ilimden ayrılmayandır.

Anne babadan; İslâm adına bir inanç, bir ibadet, bir ibadethane öğrendik ve onlara inandık diye Müslüman olabilir miyiz?

Yaptığımız ibadetlerin mânâsına ermeden, Müslüman olabilir miyiz?

Kur'ân bizlere; inandık, ben Müslüman'ım demekle kurtuluşa eremeyeceğimizi belirtir.

Hucurât Sûresi 14: "Kendi inançlarından gelenler: Biz iman ettik, dediler. Henüz iman etmediklerini anlat. Lâkin teslim olduk, desinler. İman henüz kalblerinize girmedi."

Ankebût Sûresi 2- "İnsanlar, inandık demeleriyle kurtulduklarını mı sanıyorlar? Fakat onlar varoluşu anlamak için dikkatlice düşünmüyorlar."



Kâlbten tastik etmedikçe, iman sırrına erebilir miyiz?

Kâlbten tastik, şahit olmakla mümkün olacaktır.

İslâm bir makamdır.

Mü'minlik makamıyla açılan bir kapıdır.

Mü'min olmadan İslâm olunamaz.

Mü'min olan varlığın açığa çıkışının sırrına ermiştir
ve var edicinin hakikatine ermiştir.

Dil Müslüman'ı, bilgi Müslüman'ı, Müslüman olabilir mi?

İbadette kalıp, mânâsına ermeyen Müslüman olabilir mi?

İslâm, toplumun bildiği şekliyle; peygamberin sün-
neti, hadisler, Ârapça Kur'ân, ibadetlerden mi öğrenilir?

Yoksa İslâm makamına ermek için;

"Canlı kitap" olan varlığı okumak, yâni Kur'ân okumak...

"Sünnetullah" denilen, varlığın işleyişini okumak...

"Hadise" denilen, varlığın işleyiş olaylarını, evrenin
olaylarını okumak...

"Abd" denilen kulluk hakikatine ermekle mi mümkündür?

Evet, İslâm şuuruna ulaşmak çok önemlidir.

Çünkü İslâm şuuruna ulaşmadan Müslüman olunmaz.

Bu şuura ulaşmadan, kişinin kendini Müslüman gör-
mesi, onun kendini kandırması demektir.

Kişi, hakikatte Müslüman ise, bunu yaşantısı ile belli
eder.

Müslüman denen toplumlara baktığımız zaman, toplu-
mun yaşantısında İslâm şuurunu görebiliyor muyuz, çok
düşünmemiz gerekir?

Müslüman olan kişi;

Hiç kibirlenebilir mi?

Hiçbir kimseye, bir varlığa zarar verebilir mi?

Öfke hiddet içinde olabilir mi?



Birini aldatabilir mi?

Karamsarlık aşılabilir mi?

İslâm'a ermiş, yaşantısına bunu geçirmiş yâni Müslüman olmuş kişinin gönlü hep, Allah sevgisiyle, Allah rahmetiyle doludur.

Gönlünde Allah şuuru olanın, hiç öfkesi, hiddeti, kavgası, kini, nefreti, zarar verme niyeti olabilir mi?

Dilinde Allah olup da, gönlünde Allah şuuru olmayan kişide olur bunlar.

İslâm makamına ermiş, bunu hayatına geçirmiş kişinin yaşantısını Kur'ân çok güzel açıklar.

İşte bunlardan bazı örnekler.

Hûd Sûresi:

Sabreder.

Dosdoğru hak yolunda çalışır, yâni Sâlih ameldedir.

Dünya hayatının süsünde, yâni makam, şan, şöhret peşinde olmaz.

İftira atmaz, yalanları aktarmaz.

Ölçüyü ve tartıyı tam olarak yerine getirir

İnsanların mallarının karşılığını eksik vermez

Çalıp, çırpamaz.

Zarar vermez, fesatlık çıkarmaz.

Hucurât Sûresi:

Kimseyi alaya almaz.

Kimsenin ayıbını aramaz.

Birilerine kötü isim, lakaplar takıp çağırılmaz.

Kimsenin arkasından çekıştirmez, dedikodusunu yapmaz, gizli yönlerini, hatalarını araştırmaz.

Birbirine yardım için koşar.

Kendi bildiğinin inadında durmaz.



Aslı olmayan şeylere inanmaz.

Lokmân Sûresi:

Her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere hareket eder.

Temizlenme içinde olup, kendinde olanı paylaşır.

Öleceğini bilerek yaşar.

Bilgisi olmadığı şeyler hakkında konuşmaz.

Kibirlenmez.

Kimseyi ve hiçbir varlığı küçük görmez.

Allah'a ait nitelikleri kendine nisbet etmez, yâni asla şirk içinde olmaz.

Anne babasına her zaman minnettarlık içindedir.

Hep iyi haller içinde yaşar.

Hep hakikatlere arif olmaya çalışıp, hakikatleri inkâr etmez.

İnsanlara suratını asmaz.

Yeryüzünde böbürlenerek yürümez.

Büyüklenme, övünme hallerinde olmaz.

Hep tevazu içinde hareket eder.

Konuşurken sesini yükseltmez.

Asla kendi çıkarına göre hareket etmez.

Her an saygı içindedir.

Dünya hayatına aldanmaz.

Mâide Sûresi

Verdiği sözü yerine getirir.

Hep yararlı haller içindedir, zerre kadar da olsa zarar vermez.

Varoluşu araştırır, hep hakikatler peşinde koşar.

Hep fenalardan uzak durur.

Fedakârlıktan vazgeçmez.



Gösteriş peşinde olmaz.

Kan dökmez.

Kötülük için yardımlaşmaz.

İyilik üzere yardımlaşır.

Asla düşmanlık içinde olmaz.

Öfkeyle hareket etmez.

Vurup zarar vermez.

Bozup dağıtmaz.

Fakir bırakmaz.

Sıkıntılar, kederler vermez.

Gereğinden fazla yemez, içmez.

Büyü, fal gibi asılsız şeylerle uğraşmaz.

Adalet üzere hareket eder, hiç adaletten ayrılmaz.

Asla çalıp çırpamaz.

Rûm Sûresi

Varlığın suretinde kalmaz.

Ümitsizlik içinde olmaz.

Huzur dolu, sevgi dolu, merhamet dolu hallerle hareket eder.

Dinin Allah'a ait olduğu şuuruyla yaşar.

Tevhîd üzere yaşar.

Dini bölen kimselerden olmaz, din ayrımcılığı yapmaz.

İnsanları; tarikatlara, mezheplere, cemaatlara bölmez.

Benim inancım doğru seninki yanlış demez.

Evet, Kur'ân'da yüzlerce örneklerden bazıları böyle.

Şimdi düşünelim:

İslâm nedir anlayabildik mi?

İslâm makamına erebildik mi?

İslâm şuurunu hissedebildik mi?



Ve bu Şuuru yaşantımıza geĉirebildik mi, yâni bu Őurda yaŐayabildik mi?

Yâni Müslüman olabildik mi?

İŞte Hazreti Muhammed'in İslâm anlayışı Kur'ân ile sabittir.

Onun ahlakı, İslâm hakikatinin Şuurundan gelir.

Kur'ân'ın belirttiği ilkeleri anlayan mutlaka İslâm hakikatine erecektir.

İslâm hakikatine eren mutlaka gönlünde Hazreti Muhammed'i bulacaktır.

Mutlaka ahlak duygusuna erişecektir.



EHL-İ BEYT



Ehl-i Beyt yolu, “Nûr-u Muhammed” yoludur.
Nûr-u Muhammed tüm Resûl ve Nebîlerin yoludur.
Tüm Resûl ve Nebîlerin yolu, Allah’ın ilminin yoludur.
Bu yol “İlm-i Tevhîd” yoludur.
Bu yol “İlm-i Ledün” yoludur.
Bu yol, hakikatin yoludur.
Hakikatlerin anlatılmasının yoludur.
Hazreti Muhammed’in soyu Ehl-i Beyt’tir.
İlm-i Ledün erleri Ehl-i Beyt erleridir.
Allah’ın nûrunun sırrı Ehl-i Beyt’tir.
O nûr sırrı Ehl-i Beyt sırrıdır.
Kur’ân’da, Ehli Beyt 3 yerde geçer.
Kasas Sûresi 12, Hûd Sûresi 73, Ahzâb Sûresi 33. âyette.
Şimdi Ehl ve Beyt kelimelerini inceleyelim.

EHL:

Ehil, kâmil, usta, uzman olan.
Mürşid-i Kâmil.
İlm-i Tevhîd yolunda ehliyeti olan.
İnce ince nakış nakış dokuyan.
Halk makamına eren.
Konusuna vâkıf olan.
İlm-i Ledün yoluna ehil olan.



Gönüllere hakikati açıklamaya vâkîf olan.
Kevser ırmağından alıp veren.
Allah'ın rûhundan rûhlanan.
Allah'ın nûrundan nûrlanan.
O nûru dâim yansıtan.
Ulvîyete gark olan.
O ulvîyetin şuuruyla yaşayan.
Hâlini, Elife yâni Allah'a teslim eden.
Halk'ta Hakk'ı gören.
Hâl ve davranışlarını Rızâ-ı İlâhî'ye uygun olan.
Allah'ın fiil, sıfat, zât tecellilerini her daim seyreden.
Allah'ın varlıktaki kemâlat boyutu.

BEYT:

Ev, vücûd evi, kâinat evi.
Vücûd evinin sahibi.
Allah'ın zâtı.
Teni tutan cân evi.
Cân evinin sahibi olan cân.
Gönül boyutu.
Yerlere göklere sığmayan Allah'ın sığıdığı yer.
Kâbe.
Mürşid-i Kâmil'in yeri.
Mürşid-i Kâmil'in gönlü.
Mânâ boyutu.
Hazreti Muhammed'in boyutu olan nûr evi.

EHL-İ BEYT:

Ev halkı.
Vücûd evinin halkı.



Evin sahibi.

Kâinat vücûdunun sahibi.

Allah'ın hakikatlerine ehil olan.

İlme teslim olan.

İlmin kaynağı olan.

Vücûd sırlarına vâkıf olan.

Mânâ yolunun erleri.

Muhammed boyutunu gösteren.

İlm-i Tevhîd Kâmilî.

İlm-i Ledûn Sultanı.

Hazreti Muhammed'in sulbû.

Hakk âşıkları.

Mânâ yolunun şehitleri.

Allah'ın nûrunda dirilenler.

Âdem'den Muhammed'e Allah'ın sırlarını taşıyanlar.

Ehl-i Beyt açılımı:

ALLAH:

Zerreden küreye cümle âlemdeki tek Kudret.

Her bir varlıktaki mutlak nûr.

Her varlığı Zâtıyla kuşatan.

Her varlığın içiyle dışıyla kendisi.

Kadir-i Mutlak olan.

Evvel olan, Âhir olan.

Zâhir olan, Bâtın olan.

Hayy esmasıyla varlıkta diri olan.

Kayyûm esmâsıyla varlığı ayakta tutan.

İlim esmasıyla varlıktaki ilmin sahibi, Âlim olan.

İrade sıfatıyla varlığın yaratılışında mürid olan.



İlmiyle kendini ispat eden, mürşid olan.
Semi esmasıyla varlığın iletişimini sağlayan.
Basir esmasıyla varlığı birbirine gösteren.
Kudretini her şeyde gösteren.
Her varlıktan her an Kelâm eden.
Muhammed'in nûrundan Kelâm eden.
Tüm esmâsıyla varlığı ihâta eden.
Her varlıkta her an tecelli eden.
Her varlıkta Zâkir olan.
Fiiliyle fâil olan.
Sıfatların sahibi olan.
Bedenlerdeki vücûd-u mutlak olan.
Rûhundan üfleyen.
Nûrundan nûrlandıran.
Ulvîyetin sahibi olan.
MUHAMMED:
Nûrun sırrı.
Halkiyetin sırrı.
Nûrdan gelen nur.
Nûr alâ nûr sırrı.
Her zerredeki cüzî nûr.
Her varlıktaki hamd boyutu.
Tüm niteliklerin zâta bağıllık boyutu.
Allah'ın, el zâhir boyutu.
Bâtındaki nûr boyutu.
Denizin damlaları boyutu.
İlm-i Ledün Sultanı.
İlm-i Tevhîd irfânı.



HATİCE-HATTİCE:

Hidâyete kapı açan.

Hidâyetin yolu.

Aslını gösteren.

Doğuşu gösteren.

Gönüllere ışık veren.

Aydınlatan.

Hidâyete ermiş olan.

Hûdâ'nın yolunda olan.

Tanrı'nın görevlisi.

Bilge'liğe erişmiş olan.

Kâmillerin yolu.

ALİ:

Aliyy boyutu.

İlim boyutu.

Her varlığın açığa çıkışındaki yazılımın boyutu.

Beşeri âlemin varoluşunun yazılım boyutu, canlı kitap boyutu.

Âlim boyutu.

Yüceliğini her yerden gösteren.

Nûrun kapısı.

İlmin açılımı.

FÂTİMA:

Nûrdan açığa çıkan nûr parçacığı.

Nûrdan süzülüp gelen beşer elbisesi giyen.

Nûrun açığa çıkan boyutu.

Nûrun zâhire çıkış boyutu.

Tenlerin de nûrdan olduğu boyut.

Toprağın cevheri de nûrdan.



Cümle âlemin nûru Fâtıma boyutudur.

Cümle varlık, nûrun şekle dönüşmüş hâlidir.

Cümle varlık Fatıma'nın elbisesini giymiştir.

Sûret topraktır diyeni

Gönlüm kabul etmez onu

Bu toprağın cevherini

Hazrette gördüm âhi (Yunus Emre)

HASAN-HÜSEYİN:

Hasenât boyutu.

Varlıktaki güzellikler boyutu.

Varlıktaki hikmetler boyutu.

Her varlıkta olan öz değerler.

Bir varlıktaki değerler, Hasan boyutu.

Tüm varlıktaki değerler, Hüseyin boyutu.

Nisâ Sûresi 79: "Min hasenetin fe minAllâh."

Meâli: "Hasenât Allah'tandır."

Hasenât; güzellik, iyilik, yararlı olan, faydalı olan, yaşayan, hayr getiren, nimetler, lütuflar, rızıklar boyutu.

Hasan, Hüseyin; hayr, hayırlar, güzellik, güzellikler demektir.

Hasan tekil, Hüseyin çoğuldur.

HASAN:

Zâta mahsus güzellikler.

Vücûdları tutan Zât boyutu.

Zâtın değerleri.

Cümle vücûdları tutan tek vücûd boyutunun esması.

Hâsenatın Zât boyutu.

Zâtın cemâli.

Zâtından gelen lütuflar.



Zâtına ait hayr boyutu.

HÜSEYN:

Hasan'ın çoğuludur.

Sıfatlar boyutunun nimetleri.

Sıfatlardaki hâsenat boyutu.

Hâsenatlar, güzellikler.

Sıfatlarının sonsuz güzellik boyutu.

Sıfatlardaki hayr boyutu.

Sıfatlar Zâta secde eder.

Her kim Muhammed yoluna intisab etti, o Ehl-i Beyt'in yoluna dâhil oldu.

Her kim Muhammed nûrunun evladı oldu, o Ehl-i Beyt oldu.

Her insan, Ehl-i Beyt sırrıdır.

Muhammed, Hatice, Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin sırrı insanın vücûd evindedir.

Bu makamlara erişenler, Ehl-i Beyt makamıyla müşerref olmuşlardır.

Ehl-i Beyt şuuruna ulaşanlar, Ehl-i Beyt'tendir.

Allah hakikatinin sırlarına ulaşanlar Ehl-i Beyt'tir.

Ehl-i Beyt, İlm-i Ledün yoludur.

O yolun erleridir.

Ehl- Beyt, Kevser'in sırdaşlarıdır.

Kevser ırmağından lütuflar sunandır.

Ehl-i Beyt, ilim irfan yoludur.

Nice sırlara kapılar açandır.

Ehl-i Beyt, İlm-i Tevhîd yoludur.

Nice makamlara kapılar açandır.

Ehl-i Beyt, Allah'ın rûhundan gelen üflenıştır.



Nûrun erleridir.

Ehl-i Beyt, Allah'ın nûrundan olan doğuştur.

O nûr ile aydınlatandır.

Ehl-i Beyt, Muhammed'in sulbüdür.

O sulbü yaşatanlardır.

Ehl-i Beyt, Hakk ehlidir.

Hakikat yolunun ehlidir.

İlim irfan ehlidir.

Kur'ân'da, Ehl-i Beyt üç yerde geçer.

Kasas Sûresi 12 "Ve harremnâ aleyhil merâdia min kablu fe kâlet hel edullukum alâ ehli beytin yekfulûnehu lekum ve hum lehu nâsîhûn."

Ve harremnâ aleyh	: Mahrum, güvenilir, haram ettik, uzak, yasakladık, ona,
El merâdia min kablu	: Sütanesi, çocuk emziren, önceden, daha önce,
Fe kâlet hel edullu kum	: Dedi, sapmak, yol bulayım, size göstereyim mi?
Alâ Ehl-i Beyt'in	: Bir aileye, ev halkı, ilim irfan ehli,
Yekfulûne hu lekum	: Ona kefil olacak, onun bakımını üstlenecek, sizin için,
Ve hum lehu nâsîhûne	: Onlar, onu, öğüt, iyi yetiştirir, sadık, doğruluk, samimi,

Meâli: "Onu daha önceden çocuk emziren kadınlardan uzak tuttuk. Kız kardeşi dedi ki: Ben sizin için ona iyi bakacak ve onu iyi yetiştirecek, ilim irfan ehli yapacak bir aileyi size göstereyim mi?"

Ahzâb Sûresi 33: "Kâlû e tacebîne min emrillâhi rahmetullâhi ve berekâtuhu aleykum ehlel beyt innehu hamîdun mecîd."



Kâlû e tacebine	: Dediler, şaşırma, şaşkınlık, hayret,
Min emri Allah	: Her işleyiş, hüküm, Allah'ın
Rahmetu Allâh	: Rahmet, Allah'ın
Ve berekâtü hu aleykum	: Bereketi, nitelik, o, sizdeki,
Ehle el beyti	: Sahip, mâlik, ev halkı, vücûdun sahibi,
İnne hu hamîd	: O, niteliklerin sahibi,
Mecîd	: Asliyetinin sahibi, Zâtı ile tutan, yüce olan,

Meâli: “Dediler ki: Şaşırma, her iş Allah'ındır. Rahmet Allah'ındır ve sizin üzerinizdeki tüm niteliklerin sahibi, vücûdun sahibi O'dur. Muhakkak ki O tüm varlıktaki niteliklerin sahibidir, tüm varlığı Zâtıyla tutandır.”

Hûd Sûresi 33: “Ve karne fî buyûtikunne ve lâ teberrecne teberrucel câhiliyyetil ûlâ ve ekimnes salâte ve âtînez zekâte ve atınallâhe ve resûleh innemâ yurîdullâhu li yuzhibe ankumur ricse ehlel beyti ve yutahhirekum tathîrâ.”

Ve karne	: Yakın, dengeli, kararlılık, oturmak, asır, hayat,
Fî buyût kunne	: Evleriniz, gönülleriniz, iç âlem, bulunduğunuz yer,
Ve lâ teberrecne teberruc	: Yok, hava atmak, gösteriş yapmak, büyüklenmek,
El câhiliyeti el ûlâ	: Cahillik, önceki hal, evvelki,
Ve ekimne es salâte	: Her an salât üzere olun, hakka bağlılık şuuru,
Ve âtîne el zekâte	: Zekâtı verin, temizlenme içinde olup paylaşmak,
Ve âtîne Allah	: Allah'a itaat edin, anlayın, uyun,
Ve resûl hu	: Resûlü, hakikati gösteren,
İnnemâ yurîdu Allah	: Muhakkak, irade, istemek, ister, Allah'tan
Lâ yuzhibe	: Gidermek, yok etmek,



An kum el ricse	: Sizden, fenalar, günah, nefret, kirlilik,
Ehle el beyti	: Ehli beyt, ev halkı, hakk ehli, ilim irfan,
Ve yutahhire kum tathîrâ	: Sizi temizliyor, temizlenme, tertemiz,

Meâli: “Ve bulunduğunuz yerlerde kararlılık içinde olun ve önceki câhil hallerinizdeki gibi büyükenip gösteriş yapmayın ve her an Hakk’a bağlılık şuuru ile hareket edin ve temizlenme içinde olup kendinizdekini paylaşın ve Allah’a itaat edin ve resûlünü anlayın. Muhakkak ki Allah, sizlerin fena hallerinizi yok etmenizi, Hakk ehli, ilim irfan ehli olmanızı ve sizin hakikatlerle tertemiz temizlenmenizi ister.”

Kur’ân’da da belirtildiği gibi, Ehl-i Beyt; ilim irfan ehil-leridir, hakikat yolunun âşıklarıdır.

İlm-i Ledün yolunun hakikatine vâkıf olanlardır.

İlm-i Tevhîd makamları görerek, bekâyâ erenlerdir.

Fenâfillah makamına erenler, bekâyâ karışanlardır.

Ehl-i Beyt erenleri, huzur erenleridir.

Onlar dâim Hakk’ın huzurunda durarak hareket ederler.

Her varlık Hakk’ın Zâtını taşır.

O Zâtın karşısında duranlar, huzur ehlidir.

Huzur, hızır, haz, hazerat, hazret, hazır, aynı kökten gelen kelimeler.

Huzur Hazreti Muhammed’in makamıdır.

O’nun makamı Hazret makamıdır.

O makamın erleri, her daim Halk’ta Hakk’a nazar ederek hareket ederler.

Hazret-Huzur; ilâhi huzurda durmaktır.

O huzurdan hiç ayrılmamaktır.



Kendinde O'nu görmektir.

O'nda kendini seyretmektir.

Baktığın her yerde O'nun vechînde sarhoş olmaktır.

İlâhî meyhanede hep sarhoş yaşamaktır.

Dâim Kevser nehrinden nasiplenmektir.

Huzur; Halk'ta Hakk'ı seyretmenin zevkidir.

Her varlığı tutanın Allah olduğunu bilmektir.

Her varlıktan kendini gösterenin O olduğunu görmektir.

Her an O'nun huzurunda olduğunu bilmenin verdiği
ilâhî hazdır.

Kevser'in âşıkları, ilâhî huzura ermişlerdir.

Dünya çıkarının hevâsında olmazlar.

Şan, şöhret, makam, mevki dertleri yoktur.

İçsel kavgaları yoktur.

Ne kendilerine ne başkalarına zulmetmezler.

Gönülleri Hakk ile doludur.

O doluluktan taşan duygular, onların aşkıdır.

Kevser'in sâkileri dâim halka hizmet ederler.

Sıkıntısı olana koşarlar.

Derdi olanın derdini bitirmek için gayret gösterirler.

Onlar çok çalışkan, yeteneğine göre üretkendirler.

Onlar çevrelerine huzuru hissettirirler.

Onların yüzlerinden huzur akar.

Âl-i İmrân Sûresi 106: "Yevme tebyaddu vucûhun ve tesveddu vucûh fe emmellezînesveddet vucûhuhum e kefertum bade î mânikum fe zûkûl azâbe bimâ kuntum tekfurûn."

Meâli: "Hakikatleri anlamış yüzler her zaman mutludur, huzurludur. Huzursuz yüzler de vardır. İşte hakikatleri



anlamamış olanların yüzleri huzursuzluk içindedir. Siz iman ettikten sonra hakikatleri görmemezlikten gelerseniz, artık hakikatleri görmemezlikten gelmenizden dolayı sıkıntılı hallerde kalırsınız.”

Âl-i İmrân Sûresi 107: “Ve emmellezînebyaddat vucû-huhum fe fî rahmetillâh hum fîhâ hâlidûn.”

Meâli: “Hakikatleri anlamış olanların yüzlerinde huzur vardır. Öyle ki onlar Allah’ın rahmetini içlerinde hissederler, onlar devamlı o halde hareket ederler.”

Allah hakikatine ermiş olanlar, Ehl-i Beyt yolunun erleridir.

Onlar dâim huzur içindedirler.

Ehl-i Beyt erenleri, her an Allah ile birlikte olduklarını bilerek hareket ederler.

Onlar kulluk şuuruyla yaşarlar.

Hiçbir varlığın Allah’tan ayrı olmadığını bilirler.

Onlar, Kevser’in erenleridir.

Kevser ile tanışmak isteyenler;

Kendilerine dönmelidirler.

Yaptıklarını muhasebe etmelidirler.

Hatalarını görmeli, tövbe etmelidirler.

Dillerini tutmalı, sabretmelidirler.

Başkasını kırmamaya özen göstermelidirler.

Başkasının hakkına girmemelidirler.

Kevser’in sâkilerini bulmalı, onlarla arkadaş olmalıdırlar.

Gel kardeşim;

Allah hakikatine erelim.

Her nefeste, nefesin sahibinin O olduğunu anlayalım.

Her an O’nunla olduğumuzu anlayalım.

O’ndan gelip O’na döndüğümüzü anlayalım.



Ve o ilâhî huzuru gönlümüzde hissedelim.

Ve o gönül hissiyle yaşayalım.

Ehl-i Beyt Erenleri, Kevser'in Kâmilleridir.

Onlar cennetteki Kevser ırmağının sahipleridir.

Onlar gönüllere cenneti sunarlar.

Onlar gönüllere Kevser'i sunarlar.

Onlar yaşarken cennete girerler.

Onlar cennet ehlidirler.

Onlar çevrelerine cenneti hissettirirler.

Onlar ilâhî huzurun erenleridir.

Onlar ilm-i ledün sultanlarıdır.

İlm-i ledün varlığın ten boyutuna, rûh ve cân boyutuna ait olan tüm ilimlerdir.

İlm-i ledün varlığın özünden gelen her türlü bilginin okunuşudur.

Ehl-i Beyt yolu, Resûller ve Nebîler boyutudur.

Ehl-i Beyt yolu, İlm-i Ledün yoludur.

Hazreti Muhammed'in yolu İlm-i Ledün'dür.

Süleyman Çelebi'nin (1351-1422 Bursa) bunu dile getirmiştir.

"Bu gelen ilm-i ledün sultanıdır

Bu gelen tevhîd-i irfan kânıdır

Bir adı Mahmud, bir adı Ahmed'dir

Varlığı cümle âleme rahmettir"



İlm-i ledün boyutunda Allah'ın ubûdiyetine bakan adı Ahmed'dir.

Allah'ın ulûhiyetine bakan adı Mahmud'dur.

Hazreti Muhammed, nûr boyutunun, hamd boyutunun habercisidir.

Allah nûruyla, her şeyi kuşatmıştır.

Her şey O'nun nûrundan halk olmuş, O'nun nûruyla sarılıdır.

İlm-i ledün, O'nun nûrunun ilmidir.

Cümle âlem o ilimle kuşatılmıştır.

Hâdid Sûresi 3. âyette belirtildiği gibi, evveli, âhiri, zâhiri ve bâtını ilimler vardır.

Zâhirî ilimler beşerî ilimlerdir.

Evveli, âhiri, bâtını ilimler ise mânevi ilimlerdir.

Beşerî ilimler ve mânevi ilimler birbirini tamamlar.

Bir tohumu düşünelim; ağacın evveli tohumda gizlidir, ağacın zâhiri açığa çıkan boyuttur, ağacın bâtını görünen ağacın iç yüzüdür, ağacın âhiri yeni oluşan tohumda gizlidir.

İnsanı düşünelim; insanın evveli geldiği kaynaktır.

İnsanın zâhiri; insanın görünen beden yönüdür.

İnsanın bâtını; bedeninin ilâhî işleyişinin sırlarıdır.

İnsanın âhiri; yaşamında bir sonraki akıştır, bu akışların sonrası ölüm denilen olayla başka bir âleme akışıdır.

Zâhir boyut, beşerî ilimler boyutudur.

Beşerî ilimler bir eğitimle öğrenilebilir, lâkin beşerî ilimlerin de rûh boyutu ile ilgili bölümü vardır, bunun için ilm-i ledün boyutunun mâneviyatı gereklidir.

Gönlünde mânevi bir filizlenme başlayan kişinin, Hızır ile yolu buluşur.

Hızır ile başlayan yolculuk, ilm-i ledün yolculuğudur.



İlm-i ledün, levh-i mahfûz sayfalarının bir bir açılımıdır.

Levh-i mahfûz sayfalarından akan sonsuz ilim, ilm-i ledün boyutudur.

Gönlünde mânevi alan filizlenen kişiler; inançların kavgasından kurtulursa, dilini tutup sabrederse, dünya hırsından sıyrılırsa, her türlü öfke, hiddet, dedikodu, kavgadan uzaklaşırsa, ilm-i ledün yolunun nice sırları onlara nasip olacaktır.

Varlığın varoluşunda, şekillenmesinde ve yaşam sürecinde bir ilim vardır.

Her varlığın kendine ait özelliklerinin, o varlığın özünden akışı vardır, o akışta bir ilim vardır.

Varoluşu anlamak için ilim gerek.

Dinin hakikatının anlaşılması için ilim gerek.

Allah hakikatının idrak edilebilmesi için, ilm-i ledün kapısının açılması gerek.

Nice akışları okuyabilmek için, ilm-i ledün gerek.

İnsanın nice hakikatlere erişebilmesi için, kendi vücûd meclisine dönmesi gerekir.

Kâinatın yaratılışında, varlığın şekillenmesinde, olayların akışında hep bir ilim vardır.

Bedenlerden; duyguların, düşüncelerin, yaşanan olumlu ya da olumsuz olayların etkilerinin akışı vardır.

Her varlığın bir mânâ boyutu ve o mânâ boyutunun manyetik alanı vardır, buna enerji alanı da denir.

O manyetik alan, o varlığın tüm özelliklerini yansıtan alandır.

O alan ilm-i ledün ile bağlantılıdır.

Bedenlerden akan enerji dalgalarının içinde, nice bilgiler vardır.

O bilgilerin okunuşu ilm-i ledün boyutudur.



Varlığın oluşu ve işleyişi ilmî bir nizama göredir.

İlim, varlığın varoluşunun ve varlığın işleyişinin temel değerlerinden biridir.

Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, o ilmin beşerî boyutlarıdır.

Allah hakikatine erebilmek için ilim şarttır.

Varlığın varoluşunda bir ilim vardır, varlığın kendine ait özelliklerini gösteren bir ilim vardır.

İlim, soruların cevaplarını getiren bir nûrdur.

İlim, içinde nice sırları barındırır.

İlim, nice kapıları açar.

İlmin içinde nice ilimler vardır.

İlmin sahibi Allah'tır, âlim olan Allah'tır, âlim "İlmin sahibi" demektir.

İnsan ilim sahibi olamaz, insan Allah'ın ilmini okumakla, bilgi sahibi olur, ârif olur, Kâmil olur.

İnsan yaratıcı değildir, ne kendini ne de bir atomu yaratan değildir.

İnsan ilim nedir çok iyi anlamalı ve ilimden ayrılmadan hareket etmelidir.

Kur'ân'da İsrâ Sûresi 36. âyette "İlimden ayrılmayın" öğüdü vardır.

İsrâ Sûresi 36: "Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm."

Meâli: "Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin."

İlimden ayrılmayan, nice hakikatlere erişecektir.

İlimden ayrılmayan geçmişten geleceğe nice mesajlara erişecektir.

İlim üzere hareket etmeyen ise, gaflete düşecektir, zalimliğe kayacaktır.



Bâtıl bilgilerle hareket eden, benliğe düşecektir, kibre kayacaktır.

İlme sarılmayan, yargılayacaktır, hor bakacaktır, küçük görecektir.

İblisi iblis yapan şey, ilmî bakmaması değil miydi?

İblisi iblis yapan şey; libasta kalmak, toprak görmek, dışı görüp içi görememek değil miydi?

İblis sûret gördü, o toprak dedi.

Oysa o toprak, özünde toprağın sahibini taşıyordu, O'nun sonsuz ilminin tecellilerini taşıyordu.

Bir rûhun üflenışıyle tecelli eden bir ilmin akışını taşıyordu.

O toprak, bir rûhun üflenışıydi, o rûh ile işlemekteydi.

İlim gemisine binen, yaratılışı ve yaratıcıyı tanıyacaktı.

Varoluşun nice ince sırlarına şahit olacaktı.

Nûh'un bindiği gemi, onun vücûd gemisiydi, o gemide nice sırlara şahit oldu.

Tüm resûl ve nebiler kendi vücûd gemilerinde ilm-i ledûn yolunda oldular.

Hakikat yolundaki insan kendi vücûd gemisine binendir.

O gemide, ilimle tanışıp onunla hareket edendir.

İlim gemisine binmenin yolu edeb ve tenezzüldür.

O gemiye, bilmişlik içinde olanlar binemez.

O gemiye, gurur, kibir içinde olanlar binemez.

O gemiye, zalimlik içinde olanlar binemez.

O gemiye binmenin yolu, bilmediğini bilmekten geçer.

O gemiye, Hızır'a teslim olanlar, sabredenler, ben bilmem diyenler binebilir.

Hızır ile buluşanlar, ilm-i ledûn yolunun kapısına ererler.



İlm-i ledün yolculuğu, İlm-i Tevhîd derslerinin tebliği ile başlar.

Muhammedî nûrun kapısı, Ehl-i Beyt kapısıdır.

İşte Ehl-i Beyt hakikat yolunun ehli olan Kâmil kimselerdir.

Kâinat şehrinin Sultanı olan Allah'ı insanlara duyuranlardır.

Hayatlarını bu yolda feda edenlerdir.

Her kim Hazreti Muhammed'in yolu olan İlm-i Ledün yoluna tâbi oldu, o kimse Ehl-i Beyt'ten oldu.

Ehl-i Beyten olanlar toplumda önderlik yapan kimselerdir.

İmamlar diye bilinenler, topluma önderlik yapan kimselerdir.

Toplumda 12 imam diye bilinenler şöyledir:

- 1- Hazreti Muhammed (571-632)
- 2- Hazreti Hatice (571-619)
- 3- Hazreti Ali ibn-i Ebi Tâlib (599- 661)
- 4- Hazreti Fatıma (605-632)
- 5- Hazreti Hasan bin Ali (625-669)- Hazreti Hüseyin bin Ali (626-680)
- 6- Hazreti Zeynel Âbidin (659-719)
- 7- Hazreti Muhammed Bâkır (677-733), Hazreti İsmail (683-755)
- 8- Hazreti Câfer-i Sâdık (699-765)
- 9- Hazreti Mûsâ el-Kâzım (745-799)
- 10- Hazreti Ali Rıza (770-818).
- 11- Hazreti Muhammed Cevad Takî (811-835)- Hazreti Ali Nakî (829-868)
- 12- Hazreti Hasan Askerî Zekî (r.a.) (846-874).



İşte, Ehli Beyt yolunun erenleri ezelden ebede akıp gidecektir.

Onlar insanlığa hakikatleri sunmaya gece gündüz devam edeceklerdir.

İşte Ehl-i Beyt yolu Hazreti Muhammed'in temsil ettiği yol olan Kureyş yoludur.

Kureyş kabilesi, Hazreti İbrâhîm'in kabilesidir.

Kur'ân'da geçen Kureyş Sûresi bu hakikati dile getirir.

Kureyş Sûresi: "Hazreti İbrâhîm'in ilkeleri üzere hareket edenler hakikatleri amaç edinmişlerdir. Onlar, yaz ve kış hiç durmadan hakikatler için yolculuk ederler. Öyle ki onlar, gönüllerinde kendilerini vücûdlandırana karşı da-ima bir kulluk içindedirler. Onlar hakikatleri anlamada zayıflık içinde olanlara yardım ederler ve onlar korkular içinde olanlara güven verirler."

Bu sûrede geçen "Hâza El Beyt" kelimesi Ehl-i Beyte işarettir.

"Fel ya'budû rabbe hâza el beyt"

Hazreti Muhammed, atası İbrâhîm düzenlediği ilkelere üzere hareket etti.

"Atam İbrâhîm yolu" diyerek Ehl-i Beytin yoluna işaret etti.

Gönüllerinde İbrâhîm'in yolu olan İlm-i Tevhîd yolu tecelli edenler, Ehl-i Beytten olmuşlardır.

O yola intisap edenler, Hazreti Muhammed'in evladı olmuştur.

İlm-i Tevhîd hakikatini takip edenler Ehl-i Beyt'in yolunu takip etmişlerdir.



HAZRETİ MUHAMMED'İN VASIFLARI



Hazreti Muhammed'in gönlü şefkat doluydu.

Rahmet doluydu.

Sevgi, saygı doluydu.

O'nun gönlü, Halk'a Hakk nazarı ile bakmanın duygusu ile dopdolu idi.

Hakk ile dopdolu idi.

Onun gönlü, Allah'ın ahlakı ile ahlaklanmıştı.

Onun gönlü, kimse kimseye zulüm etmesin diye çırpınıyordu.

Onun gönlü, insanlar huzur içinde yaşasın, birbirine yardımcı olsun duyguları ile dopdolu idi.

Kur'an'da birçok âyette O'nun vasıfları bildirilmiştir.

Onun; Tevhîd Vasfı, Tebliğ Vasfı, Ümmîlik Vasfı, Eminlik Vasfı, Rahmet-Şefkat Vasfı, Beşir Vasfı, Nezir Vasfı, Vedüd-Meveddet Vasfı, Sabır Vasfı, Hilm ve Edeb Vasfı, Adalet Vasfı, İyilik ve Yardım Vasfı, Güzel ve Doğru Konuşma Vasfı, Çevre Duyarlılığı Vasfı, İhlâs ve Samimiyet Vasfı gibi birçok vasıfları vardı.

Şimdi bunları bir bir inceleyelim.



Hazreti Muhammed'in öncelikle "Tevhîd Vasfı" iyi bilinmelidir.



Hazreti Muhammed, atası Hazreti İbrâhîm yolu üzere idi.
İbrâhîm Hanif idi, Tevhîd ehli idi.

Tevhîd, Allah'ın birliğinin hakikatidir.

Tüm varlığı var eden, tutan, tek olan, bir olan Allah'tır hakikatidir.

Allah'tan gayrı hiçbir şeyin olmamasıdır.

Âlem ve Allah birbirinden ayrı değildir.

İnançlar genelde kendileri dışında bir Allah'a inanırlar.

Ama Hazreti Muhammed; "Allah size şah damarınızdan yakındır" diyerek insanın ve Allah'ın birbirinden ayrı olmadığını insanlığa anlatmıştır.

Göklerde bir yerlerde ayrı bir Allah yoktur.

Allah, her varlığın içiyle dışıyla kendisindedir, kendisidir.

Tüm resûl ve nebiler bu hakikati insanlığa sunmaya çalışmışlardır.

Allah ve varlık birbirinden ayrı değil, bir bütünlük içindedir.

Yâni damlalar ve derya birbirinden ayrı değildir, bir bütünlük içindedir.

İşte bu Tevhîd hakikatidir.

Allah'ın bir mekânı olmaz.

O tüm mekânların sahibidir.

Allah'ın bir zamanı olmaz.

Allah tüm zamanların sahibidir.

Allah mekândan ve zamandan münezzehtir sözü iyi anlaşılmalıdır.

Bu söz, Allah tüm mekânları tüm zamanları kuşatır demektir.

Hazreti İbrâhîm Tevhîd'in babası olarak bilinir.

Bu ne demektir?



Allah'ın birliğini ortaya koyan kişi demektir.

Kur'ân "İbrâhîm gibi bakın" âyetini sunar.

"Nurî İbrâhîm" En'am Sûresi 75

Hazreti İbrâhîm hakikati aradı.

Varlığın varoluşunu düşündü.

Var edeni anladı ve O'nun anlaşılması için Tevhîd-i makamlar oluşturdu.

Bu makamlar Fenâ makamlarıdır.

İşte Hazreti İbrâhîm Tevhîd yolunun babasıdır.

Tüm insanlığın hakikati arama yolunda atasıdır.

Kur'ân'da Hazreti Muhammed'e ve tüm insanlığa İbrâhîm'in yolu üzere olması tavsiye edilir.

En'am Sûresi 161: "Kul innenî hedânî rabbî ilâ sıratın mustekîm dînen kıyamen millete ibrahîme hanîfâ ve mâ kâne minel müşrikîn."

Meâli: "De ki: Elbette ben: Rabbimin bana yol gösterdiği şekilde dosdoğru hakikatin yolunda, dosdoğru din üzere, İbrahim'in düzenlediği ilkeler üzereyim, Tevhîd idraki üzereyim ve ortak koşan değilim."

Diyanet İşleri Meali: De ki: Şüphesiz Rabbim beni doğru bir yola, dosdoğru bir dine, Hakk'a yönelen İbrahim'in dinine iletti. O, Allah'a ortak koşanlardan değildi.

Genelde müellifler, "Milleti İbrâhîm" kelimesini İbrâhîm'in dini diye çeviriyorlar.

En'am Sûresi 161. âyette de görüldüğü gibi, "dînen kıyamen", "millete ibrahîme" din kelimesi ve millet kelimesi ayrı ayrı geçer.

Millet kelimesini de din olarak çevirirsek, millet kelimesinin taşıdığı asıl anlamı örtmüş oluruz.

Millet kelimesi, İbrâhîm'in milleti, yâni onun düzenlediği ilkeler, onun düzenlediği yol demektir.



Millet kelimesini din diye çeviremeyiz.

İbrâhîm'in dini diye çevirirsek, dini İbrâhîm'e nispet etmiş oluruz.

Din Allah'a aittir, bir kişinin dini olmaz.

Diyanet Meâli: "Sonra da sana, "Hakka yönelen İbrâhîm'in dinine uy. O, Allah'a ortak koşanlardan değildi" diye vah-yettik."

Millet; imla, düzenlenen ilkeler, belge, düzenleyip yazdırılan, söyleyip yazdırmak, ezbere yazmak anlamlarına gelir.

"İmlal" masdarıyla, yâni, "imla" manası ile ilişkili bir isimdir.

İmlal, diğer bir anlamıyla; aynı inanç, aynı duygu, aynı amaçta birleşen topluluklara da denir.

Asıl kökeni "İmla" kelimesinden gelir.

Hazreti İbrâhîm "Allah nedir? Varoluş nedir? Bir kişi Allah'ı nasıl bilebilir?" bunlar için düzenlediği ilkelerle bizlere yol gösterdi.

Nasıl ki bir ilim belli bir eğitim aşamasından geçildikten sonra biliniyorsa, din, Allah, kendini tanımak, varoluşu bilmek de Hazreti İbrâhîmin düzenlediği ilkelerle bilinebilir.

Hazreti İbrâhîm, Kâbe'yi insanlar hakikati bilsinler diye kurmuştur.

Kâbe, kendini bilme okuludur.

Allah hakikatini bilmek isteyenler Hazreti İbrâhîm'e gelirlerdi.

Hacc Sûresi 27. Âyette bu çok güzel açıklanır.

"Yetûke-Sana gelsinler."

Hazreti İbrâhîm'e gelen insanlar, onun düzenlediği derslerle, hakikati öğrenme eğitimine giriyorlardı.



Meâllerde, millet kelimesini din olarak çevirmek, İbrâhîm'in dini demek, Kur'ân ölçüsüyle doğru değildir.

Dinin sahibi Allah'tır.

Dini bilen kimse ise iman sahibi olacaktır.

Mü'min Sûresi 14: "Lehu el din-Din O'nundur."

Mü'min Sûresi 65: "Lehu el din-Din O'nundur."

Zümer Sûresi 11: "Lehu el din-Din O'nundur."

Nahl Sûresi 52: "Ve lehu ed dinu vasıben-Ve Din da-ima O'nundur."

Âyetlerde de görüldüğü gibi din Allah'a aittir.

Kur'ân'ı incelediğimizde Yûsuf Sûresi 76 ve Rûm Sûresi 30. âyetinde "Din nedir?" sorusunun hakikatine ulaşıyoruz.

Yûsuf Sûresi 76: "Mâ kâne li yehuze ehâhu fî dînî melik."

Meâli: "İşte böylece hükümdarın yasaları olmasa, o, kardeşini tutamazdı"

Yûsuf Sûresi 76. âyetinde "Dini Melik" kelimesi vardır.

Dini Melik: Hükümdarın yasaları, Hükümdarın kanunları demektir.

Yûsuf kıssasında, Bünyamin'in heybesinden çıkan Hükümdarın su kabı, Bünyamin'i hırsız durumuna düşürmüş ve Bünyamin, Hükümdarın hırsızlarla ilgili yasasından dolayı alıkonulmuştur.

Buradan anlıyoruz ki din: Yasa, Kanun, anlamına geliyor.

Yâni Mısır'ın hükümdarı, Mısır'ı o yasalarla yönetti.

Halkını o yasalarla yönetti.

Yûsuf Sûresi 76. âyeti incelediğimizde anlıyoruz ki din kelimesi, "yasa, kanun" olarak belirtilmiştir.

Peki, bu yasa-kanun ne anlama geliyor?

Rûm Sûresi 30. âyetinde de "Fıtrat Allah" kelimesi vardır.



Fıtrat: Açığa çıkma, yaratılış, yaratmak, varoluş, tüm kâinatın açığa çıkması, tohumun kabuğunun yarılıp filizin çıkışı demektir.

Bu ne demektir: Allah'ın fıtratı.

Yâni; Allah'ın varlığı yaratması. Allah'ın bir özden varlığı yaratmasının kanunları.

Âyette geçen "Fâtır" kelimesi, tohumun kabuğunun yarılıp filizin açığa çıkışıdır.

Yâni yaratılış demektir.

Fıtır, iftar, fatır, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Fıtır; açılmak, doğuş, vücûda gelmek, yarmak, yaratılış, rûhundan geliş gibi anlamlara gelir.

Yâni Fıtır; yaratanın yaratma sırrıdır, yâni yaratılış sırrıdır.

Semâ-î âlemin açılıp, semâ-î âlemin sahibinin kendini açığa çıkarmasıdır.

Rahîm'in açılıp, rahîmde olanın kendini râhmaniye-tiyle göstermesidir.

Bu kâinat bir özden açığa çıkmıştır.

Açığa çıkış, yâni yaratılış belirli yasalarla olur.

Yaratılış, şekilleniş, bedenlenme Allah'a ait yasalarla olur.

Bu yasalara din denilir.

Bin Allah'ın fıtratıdır, yâni varlığı yaratmadaki yasalarıdır.

Rûm Sûresi 30: "Fe ekim vecheke lid dîni hanîfâ fıtrâ tallâhilleti fataran nâse aleyhâ lâ tebdîle li halkıllâh zâli-ke dînul kayyimu ve lâkinne ekseren nâsi lâ yâlemûn."

Meâli: "Bundan sonra yüzünü, Allah'ın varlığı yaratmasına, varlığın yaratılış yasalarına, Tevhîd üzere çevir. İnsanların vücûda gelişi O'ndan'dır. Allah'ın halkiyetinde



bir değişiklik yoktur. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu dinin hakikatini bilemiyorlar.”

Evet, âyette belirtildiği gibi “Li el dini hanifen fitrata Allah, elleti fatara.”

Din “Allah’ın fitratıdır.”

Yâni varlığın yaratılış yasalarıdır.

İşte buradan da anlıyoruz ki din: Allah’ın varlığın yaratmadaki yasalarıdır, kanunlarıdır.

Yâni varoluş yasalarına “Din” diyoruz.

Varlıktaki yaratılış, nitelikten niceliğe, atomdan moleküllere, zerreden kürreye tüm varlığın varoluşundaki yasalara, Kur’ân: “Din” der.

İşte yaratan Allah’tır.

İnsan bir hücre zarı bile yaratamaz.

Onun için insan, “benim dinim” diyemez.

Din Allah’a aittir.

Onun için Kur’ân’da birçok yerde “Din O’nundur” diye belirtilir.

Rûm Sûresi 30. âyette “Dosdoğru din nedir?” sorusunun cevabı çok güzel açıklanıyor.

İşte bundan dolayı insanın dini olmaz.

İnsanın imanı olur.

Din Allah’a aittir, çünkü yaratılıştaki yasaların sahibi de O’dur.

İnsan, dini anladığında iman sahibi olur.

Eğer bizler, dini anlayamazsak; Rûm Sûresi 32. âyette açıklanan duruma düşeriz.

Rûm Sûresi 32: “Minellezîne ferrakû dînehum ve kânû şiyeâ kullu hızbin bimâ ledeyhim ferihûn.”



Min ellezîne ferraku	: O kimseler, fırka, bölünmek, ayrılmak, partileşmek,
Dine hum	: Din, varlığın yaratılış yasaları, onlar,
Ve kanu şiyeen	: Tarikat mezhep cemaatlere ayrılmak, fırka fırka olmak,
Kullu hızbın	: Bütün hepsi, grup, fırka, bölünmek, hizipleşmek, taraf olmak,
Bima ledeyyim	: Kendinde olan, her zümre kendi inançlarıyla,
Ferihûne	: Sevinme, şımarma, azma, avunup övündü,

Meâli: “Onlar dini bölen kimselerden oldular ve bütün hepsi tarikatlara, mezheplere, cemaatlere bölündüler. Her zümre kendi inançlarıyla sevinip övündü.”

İşte dini, Kur’ân’a göre anlayamayan bir kimse, atalardan gelen din ayrımcılığının, din kavgasının içinde kalır ve “benim dinim, onun dini” diyerek, dinin hakikatinden uzaklaşır.

Anne babadan öğrendiği dini yüce görür, başka din inancında kalanları kâfir görerek, onları cehennemlik sanır.

Dinin hakikatini anlayamayan kişi, din ayrımcılığı yaparak hareket eder.

İslâm dini, Hristiyanlık dini, Müsevilik dini diye bir ayrımcılığının içinde olur.

Ve kendini din savaşlarının içinde, kâfirleri yok etme inancı içinde bulur.

Ayrıca, Rûm Sûresi 32. âyette belirtildiği gibi, kendi din edindiği inançta bile, cemaatlere, tarikatlara, mezheplere bölünerek, kendi cemaatinde, tarikatında, mezhebinde olmayanlara hoş bakmaz “bizden, bizden değil” anlayışıyla bakar.

Din ve sünnet birbirine bağlıdır.



Dini anlayan sünneti anlar.

Peki, sünnet nedir?

Yâni sünnetullah nedir?

Fetih Sûresi 23: “Sunnetellâhilletî kad halet min kabl ve len tecide li sunnetillâhi tebdîlâ.”

Meâli: “Allah’ın varlıktaki işleyiş yasaları geçmişten geleceğe devam eder gider ve Allah’ın varlıktaki işleyiş yasalarında asla bir değişiklik bulamazsınız.”

İşte din: Varlığın yaratılış yasalarıdır.

Sünnet: Varlığın işleyiş yasalarıdır.

Yâni varlığın varoluşundaki yasalara “Din” denir.

Varlığın işleyişinin sistemindeki yasalara “Sünnet” denir.

İşte Kur’ân’ı dikkatlice incelediğimizde anlıyoruz ki din, varlığın varoluş yasalarıdır, kanunlarıdır.

Sünnet ise, din ile oluşan, yâni yasalarla oluşan varlığın işleyiş yasalarıdır, kanunlarıdır.

Şeriat ise, dinin ve sünnetin birliğidir.

Bunlar birbirinden ayrılamaz.

İşte Hazreti İbrâhîm, Tevhîd hakikatini ortaya koyan kimsedir.

Onun için Kur’ân’da Hazreti Muhammed’e ve tüm insanlığa “Atan İbrâhîm’in yolu üzere ol” diye bildirilir.

Bakara Sûresi 130: “Kim İbrâhîm’in düzenlediği ilkelere yüz çevirir, onun Hakk’ı aradığı gibi aramazsa, o kendini anlayamayan akılsız kimselerden olur.”

Bakara Sûresi 135: “De ki: Hayır, sadece İbrâhîm’in düzenlediği ilkeler üzere, Tevhîd üzere oluruz. O Allah’a ait olan sıfatları kendine nisbet edenlerden olmadı.”

Hazreti Muhammed’in en önemli vasfı Tevhîd üzere olmasıdır.



Tevhîd, Allah'ın birliğidir.

Ehad ve Vâhid olan O'dur.

Tüm Resûl ve Nebîler bu hakikati ortaya koymuşlardır.

İlm-i Tevhîd, birliğe götüren ilim demektir.

Tevhîd; tek olmak, bir olmak, biri bir bilmek, ehâdi-yete erişmek, birlik boyutuna ermek demektir.

Tevhîd ilmi; damlanın deryadan ayrı olmadığını, yâni kişinin Allah'tan ayrı olmadığını idrak ettirir.

İlm-i Tevhîd, Allah hakikatine erıştiren ilimdir.

Gönlüne, Allah'ı bilme arayışı düşen kişiler, bir heyecan içinde oraya buraya koşarlar.

Gönlüne gelen; "ben kimim, nereden geldim, nereye gidiyorum, Allah nedir, Allah var mıdır?"

"Bu âlem nasıl var oldu, bu eşyanın hakikati nedir?"

"Ölüm nedir, ölüm sonrası nedir, yeniden doğuş var mıdır?"

Sorularının cevaplarını arayanlar ve bu arayışta samimi olanlar, muhakkak ki kendi gibi arayışta olanlarla tanışacaklardır.

İlm-i Tevhîd eğitimi, bir Mürşid-i Kâmil'den alınır.

O eğitime tâbi olanlar bir arayış içinde olanlardır.

İlm-i Tevhîd dersleri almaya müsait olanlara dersler tebliğ edilir.

Hakikati arayan kişi öncelikle aklını ve gönlünü temizlemelidir.

Hakikat yoluna, aklı ve gönlü temiz olanlar dâhil olacaktır.

Mûsâ, Hızır ile buluşmadan önce, Kutsal Tuva vadi-sinde nalınlarını ve asâsını terk etmişti.



Bu terk ediş, dünya hırsından kurtulmak, aklındaki dayandığı bâtil bilgileri terk etmesiydi.

İlm-i Tevhîd, belirli bir edebe erişenlere nasip olacaktır.

Edeb ile gelen Allah'ın lütûflarına erecektir.

Allah hakikatine takva ile varılır.

Hakikatlerin yolu takva ile açılır.

Takva seni sana bildirir.

Nice lütûflar, nice sırlar muttaki olanlara sunulur.

Takva nedir çok iyi anlamalıyız.

Bilmeliyiz ki takva olmadan mânâ yolu açılmayacaktır.

Varoluşu ve var edeni idrak etmek için, takva sahibi olmak gerekir.

Gönlü, takva ehli olmaya uygun olan kişiye, İlm-i Tevhîd yolu açılacaktır.

O kişi, bir Yûnus Emre gibi, Taptuk Emre'nin kapısını bulacaktır.

Taptuk ile bir eğitime tâbi olacaktır.

Hakk'a tâbi olmak nedir, Hakk yolu nedir, yavaş yavaş öğrenmeye başlayacaktır.

Bir Kâmil insana varmaktan maksat, aradığı soruların cevabını bulabilmektir.

Kâmil insan takva ehli olmamıza vesile olur.

Kâmil insan, insanı kendine döndürür, yolun da yolcunun da kişinin kendisi olduğunu öğretir.

Her varlık bir yoldur, Hakk'a götürür.

Bil ki bu yolda olmak için takva sahibi olmak gerekir.

Her varlık bir kitâbtır, içinde hakikatler vardır.

O kitâbın sayfalarını aralamak için, takva sahibi olmak gerekir.



Varlığın özündeki mânâyâ erebilmek için, akıl ve gönül tertemiz olmalıdır.

Allah sırrına ermek için, takva ehli olmak gerekir.

Peki, nedir takva?

Takva Allah korkusu mudur?

Takva bizlere anlatıldığı gibi, Allah'tan korkmak değildir.

Korku kelimesi "havf"dır.

Kur'ân'da havf kelimesiyle kullanılan Allah'tan korkun diye bir âyet yoktur.

Tam tersi havf kelimesi şeytan kelimesi ile yan yana kullanılmıştır.

"Şeytânü yuhavvifu- korkutan şeytandır" (Âl-i İmrân Sûresi 175)

Korkuyu veren şeytandır. Şeytani hâllerde olan korkutur.

Takva sahiplerine "lâ havfun-korku yoktur." (Zuhruf Sûresi 68)

Zuhruf Sûresi 68: "Yâ ibâdi lâ havfun aleykumul yevme ve lâ entum tahzenûn."

Meâli: "Ey kulluğunu anlayanlar! Sizin için hiçbir zaman korku yoktur ve mahzun olmak da yoktur."

Âyette işaret edildiği gibi, kulluk mertebesine gelene korku yoktur, mahzun olmak yoktur.

Korku, kulluk mertebesine gelmeyene, şeytana kulluk edenedir.

Onun için Kur'ân'da takva kelimesini Allah'tan korkun diye çevirmek doğru değildir.

Evet, takva Allah'tan korkmak değildir.

Takva; fenalardan sakınmaktır, kötülüklerden sakınmaktır, benlikten gururdan sakınmaktır, Allah'a ortak koşmamaktır, zerre kadar zarar vermekten sakınmaktır.



Takva kelimesi, kötü şeyden sakınmak mânâsına gelen ittikâ kelimesinden alınmıştır.

İttikâ kelimesinin kökeni “vikaye- وقى-ى” kökünden gelir diye bilinir.

Vikaye; zarar verecek olan her şeyden sakınmak, korunmak demektir.

Takvaya uyana “muttaki” denir.

“Takva-ittika-muttaki” aynı kökten gelen kelimelerdir.

Her varlık bir kitâbtır.

Bu kitâbın içinde yaratılış hakikatleri vardır.

Her varlık, Allah’ın “Hûdâ” esmasının, yâni yol gösterenin gösterdiği yoldur.

Bu yol kişiyi hakikatlere götürür.

Yeter ki kişi, takva üzere olsun, yâni fenalardan sakınsın, Allah’a ortak koşmasın.

İşte takva: Fenalardan sakınmak, Allah’a ortak koşmamaktır.

Bakara Sûresi 2: “Zâlikel kitâbu lâ reybe fîhi huden lil muttekîn.”

Meâli: “İşte bu kâinat bir kitâbtır. Onun içindeki hakikatlerde şüphe yoktur. Fenalardan sakınıp hakikatleri arayanlar için hakikatlere yol göstericidir.”

Takva sahiplerine, nice mağfiretler vardır, nice yüce hakikatlerin karşılığı vardır.

Hucurat Sûresi 3: “Li el takvâ lehum mağfiret ve ecrun azîm.”

Meâli: “Takva sahipleri için, mağfiret ve yüce karşılıklar vardır.”

Yeter ki biz, gönlümüzü ve aklımızı temizleyelim.

Anlıyoruz ki takva:



Aklımızdaki bâtil bilgilerden sakınmak, temizlenmektir.

Kötülük içeren hislerden, düşüncelerden sakınmaktır.

Tüm fena hâllerden sakınmaktır.

Fitnelikten, fesatlıktan, gıybetten, gururdan, kibirden sakınmaktır.

Birileri hakkında dedikodu yapıp çekiştirmekten sakınmaktır.

Zarar vermekten, yakıp yıkmaktan sakınmaktır.

Kötü düşünmekten, kötü söylemekten sakınmaktır.

Yalan söylemekten, iftira atmaktan sakınmaktır.

İnsanların eksiğini aramaktan, alay etmekten, kötülemekten sakınmaktır.

İnsanları inançlarına göre yargılamamaktır, örtülü örtüsüz, namazlı namazsız diye ayırmaktan sakınmaktır.

Birilerini küçük görmekten, kendini büyük görmekten, yaratılan bir varlığa kerih bakmaktan sakınmaktır.

İnsanların mallarına, ırzlarına göz dikmekten sakınmaktır.

Çalmaktan, çırpırmaktan, kendine ait olmayanı gasp etmekten, kul hakkına girmekten sakınmaktır.

Emanete ihanet etmekten sakınmaktır.

Kıscası her türlü zarar içinde olma hâllerinden sakınmaktır.

Dünya perestlikten, eşya perestlikten, makam, şan, şöhrat perestlikten sakınmaktır.

Allah'ın ûlviyetinin yanında ben de varım demekten sakınmaktır.

Kendine varlık isnat etmekten sakınmaktır.

Allah'a ortak koşmaktan sakınmaktır.

İşte takva, bütün günahlardan uzak durmaktır, sakınmaktır.



Zulüm açığa çıkaracak olan, her türlü bilgi, düşünce, eylemden uzak duranlara, hakikatler açılır, onlar takva ehlidirler.

Gönlü, aklı temiz olanlara, yâni takva sahiplerine nice lütûflar sunulur.

Onlar varlığın varoluş sırlarına kavuşurlar.

A'râf Sûresi 96: "Ve ittekav le fetahnâ aleyhim be-rekâtin min el semâi ve el ardı."

Meâli: "Takva ehli, yerlerin ve göklerin hakikatlerinden feyiz alırlar, her şeyin ortaya çıkışının Bize ait olduğunu anlarlar."

Evet, takva: Mûsâ'nın nalınları çıkarması, değneğini bırakması sırrıdır.

Takva, gönlünü ve aklını temizleyenlerin ulaştığı bir makamdır.

Bu makama ulaşmadan sırlar kapısı açılmaz.

Allah hakikatine, ancak ve ancak muttaki olanlar erebilir.

Mânâ ilmine tertemiz olanlar erecektir.

Vâkıa Sûresi 79. âyette bu çok güzel bir şekilde belirtilmiştir.

Vâkıa Sûresi 79: "Lâ yemessuhû illel mutahherûn."

Meâli: "Ancak tertemiz olanlardan başkası ona temas edemez, onu anlayamaz."

İnsanın kendi aslını arama yolculuğu, öncelikle aklını ve gönlünü temizlemekle başlar.

İlm-i Tevhîd yolculuğu, edebe erişenlere açılacaktır.

Edep takva dairesine girmekle mümkün olacaktır.

İlm-i Tevhîd dersleri, bir Mürşid-i Kâmil'den alınır.

İlm-i Tevhîd dersleri; Hazreti İbrâhîm'in oluşturduğu Fenâ makamları ve Hazreti Muhammed'in oluşturduğu Bekâ meratiplerinden oluşur.



Kur'ân'da "Millet-i İbrâhîm" âyeti ile buna işaret edilir.

Nahl Sûresi 123: "Summe evhaynâ ileyke enittebi millete ibrahîme hanîfâ ve mâ kâne minel müşrikîn."

Meâli: "Sonra sana vahyettik: İbrâhîm'in düzenlediği ilkelere tâbi olmanı, Tevhîd üzere olmanı ve ortak koşanlardan olmamanı."

Kur'ân'da yedi yerde "Millet-i İbrâhîm" kelimesi geçer.

Millet-i İbrâhîm; İbrâhîm'in oluşturduğu düzen, ilkelere, Tevhîd'in yolu demektir.

Hazreti İbrâhîm'in düzenlediği fenâ makamları, kişinin kendinde ve varlıkta Allah'ın hakikatlerine ârif olma yolculuğudur.

Hazreti İbrâhîm, Kâbe'yi oluşturmuş ve insanları İlm-i Tevhîd yoluna davet etmiştir.

Varlığın nasıl var olduğunu, kendinin nereden geldiğini, nasıl bedenlendiğini anlamak isteyenler, İbrâhîm'e giderler, İlm-i Tevhîd eğitimine tâbi olurlardı.

Hacc Sûresi 27. âyette "Yetu ke-sana gelsinler" mesajı buna işaretir.

Âyette belirtildiği gibi, Hazreti İbrâhîm, yaşadığı dönemde hakikatleri tebliğ eden idi.

İbrâhîm, dönemin Mürşid-i Kâmil'i idi.

Kendi aslını anlama heyecanı içinde olanlar, Mürşid-i Kâmil'e gelirler, ona tâbi olurlar.

Hakk yoluna tâbi olana sâlik denir.

Sâlik, Hakk yoluna sülûk eden demektir.

Yâni sâlik, hakikatler yoluna giren demektir.

Hazreti İbrâhîm'in düzenlediği İlm-i Tevhîd derslerinden fenâ makamları kısaca şöyledir.

Zikrullah:

Sâlik, Zikrullah dersinde, Zâkir ve zikir hakikatine erer.



Zâkir olan Allah'tır, Allah her varlıktan her an zikre-
dendir.

Zikir, varlıktaki hiç bitmeyen ilâhî rezonans, ilâhî tındır.

Zâkir ve zikir birbirinden ayrı değildir.

Zikir, varoluşun ilk ve her an devam eden ilâhî teren-
nümüdür.

Cümle varlık zikirle var olur, zikirle sarılıdır, zikirle
korunur, zikirle sürüp gider.

Hicr Sûresi 9: "İnnâ nahnu nezzelne zikre ve innâ
lehu le hâfizûn."

İnnâ nahnu nezzelna	: Muhakkak biz, indirdik, sunduk,
El zikir	: İlâhî ses, hakk kelamı, hakikatler, anmak,
Ve innâ lehu le	: Biz, onu, elbette, koruyan, muhafaza
hafizun	eden

Meâli 1: "Muhakkak ki bütün her şey zikrimizle açığa
çıkar ve muhakkak ki her şey zikrimizle muhafaza edilir.

Meâli 2: "Şüphesiz Biz her yerden zikrimizi sunarız ve
her şeyi onunla koruruz."

Zikir, Zâkir hissine eren talebeye Tevhîd-i Efâl teb-
liğ edilir.

Tevhîd-i Efâl:

Tevhîd-i Efâl, efâlin birliği demektir.

Bir işe fiil, birçok işe ise efâl denir.

Tevhîd-i Efâl bütün işlerin bir iş olduğunu bilmektir.

Sâlik bu derste, kendinde ve her varlıkta her an işle-
yenin Allah olduğunu idrak eder.

Varlığın varoluşundaki işleyiş ve varlığın sürüp git-
mesindeki işleyiş Allah'ın işleyişidir.



Hiçbir kimse fiilinin hâlîki değildir, yâni hiç kimse kendi varlığını var edemez ve kendi vücûdundaki işleyişin fâili olamaz.

Hâlik ve fâili muhtar Hakk teâla hazretleridir.

Hiç kimse kâlbini attıramaz, nefes alıp verişini yapamaz, kanını dolaştıramaz, hücrelerinin işleyişini yapamaz.

Kişinin bedeninde her an devam eden faaliyetin, yâni işleyişin sahibi Allah'tır.

Sâlik, bu derste kendine nisbet ettiği işleyişin Allah'a ait olduğunu anlar ve "ben işlerim" gafletinden kurtulur.

Sâlik bu derste, fiil, fâil, efâl, mefûl, amel inceliğini tefekkür ederek, bu dersi anlamaya çalışır.

Fiil, fâil, mefûl, amel inceliği çok önemlidir.

Eğer bu inceliği anlayamazsak, şer-kötülük Allah'tandır deme gafletine düşeriz.

Yûnus Sûresi 36:"İnnallâhe alîmun bimâ yefalûn."

Meâli: "Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, her varlıkta fâil olandır."

Fiil, fâil konusu, ilmî bir tefekkür üzere öğrenilecektir.

Fiil, fâil, amel, meful konusu Tevhîd derslerinin temelidir.

Bunu anlayan talebe, bedende olan işleyişin Allah'a ait olduğunu, o işleyiş alet ederek yapılan eylemlere "amel" dendiğini idrak eder.

Bunu anlayamayan talebe, kötülükleri de Allah'tan bilir.

İnanç topluluklarında; "ben atmadım Allah attı, ben yapmadım Allah yaptı, o öldürmedi Allah öldürdü, şer de Allah'tandır" diye anlatılan bilgiler, fiil, fâil, âmel konusunu idrak edememekten kaynaklanır.

İnanç toplulukları, Kur'ân'da bazı âyetleri örnek gösterirler.



Enfâl Sûresi 17: “Fe lem taktulûhum ve lâkinnallâhe katelehum ve mâ rameyte iz rameyte ve lâkinnallâhe ramâ ve li yubliyel mu’minîne minhu belâen hasenâ innallâhe semîun alîm.”

Diyanet: “Onları siz öldürmediniz fakat Allah öldürdü. Attığın zaman da sen atmamıştın, fakat Allah atmıştı. Allah bunu, inananları güzel bir imtihana tabi tutmak için yapmıştı. Doğrusu O işitir ve bilir.”

Tevhîd-i Kur’ân Meâli: “Sen bir güçle bir şey yaptığında o güç senin değildir, fakat o güç Allah’ındır, gücü kendine nispet edip, gücün Allah’a ait olduğunu anlayamayanlar kendilerine yazık ettiler, işte o hâlde olanlara siz yazık etmediniz, mü’minler başlarına gelen sıkıntıları dikkatlice düşünürler, ondan güzel bir ders çıkarırlar. Muhakkak ki Allah işittirendir, ilmin sahibidir.”

Âyeti incelediğimizde, insan bir şey yaptığı zaman, vücûdunda olan bir güçle yapar, o güç Allah’a aittir.

İnsan, bedenindeki gücü kullanarak yâni onu alet ederek bir şey yapar.

Kişinin bir şey atması, o güç ileler.

İşte bedendeki kudret sahibi Allah’tır, beden her an o kudret ile işlemektedir.

Fiile dayalı yapılan eylem arasındaki bağ, fiil fâile aittir, eylem ise kişinin tercihiyle kişiye aittir.

Yâni kişinin bedenindeki işleyiş fâil olan Allah’ın işleyişidir.

Allah’ın işleyişine dayalı, kişinin yaptığı eylem ise, onun amelidir.

Kişinin bedenindeki işleyişin fâili Allah’tır.

Fiil, fâilden ayrı değildir.

Beden fâilin fiiliyle işlemektedir.



Bedende fâil olan, bedenın Zâtıdır.

Kişinin yaptıklarına yâni eylemlerine amel denilir.

Kişi amellerini Allah'ın fiiline dayanarak yapar.

Kişi iyi bir şey de yapsa, kötü bir şey de yapsa, bedeninde Allah'ın fiili olmadan yapamaz, kişi yapacağı eylemi, fiili alet ederek yapar.

Kişinin ne yapıp yapmayacağı, onun tercihlerine, kararlarına bırakılmıştır.

İyi bir eğitimden geçen, edep ve ilim üzere yetiştirilen kişinin tercihleri, kararları, hayr üzere olacaktır.

Ama iyi bir eğitimden geçmeyen, bâtil ve zararlı bilgilerle yetiştirilen kişinin tercihleri, şer üzere olabilir.

Böyle kişiler kötülüğü de Allah'tan bilecektir.

Oysa Kur'ân'da "Allah kötülük veren değildir" diye bildirilir.

Nisâ Sûresi 40: "İnnallâhe lâ yazlimu miskâle zerreh."

Meâli: "Şüphesiz Allah zerre kadar kötülük vermez."

Talebe bu derste bedenindeki işleyişi ve o işleyişle yapılan amellerini çok iyi tefekkür etmelidir.

Kişi, kendi tercihlerinden, kararlarından ve bunların sonucu yapmış olduğu amellerinden sorumludur.

Enbiyâ Sûresi 23: "Lâ yuselu ammâ yefalu ve hum yuselûn."

Meâli: "Allah fiilinden sorumlu değildir. Ama insanlar amellerinden sorumludurlar."

Kendindeki ve her varlıktaki fiil, fâil hakikatini anlayan kişi salih amel üzere olur.

Bunu anlayamayan kişi ise zalim amel üzere olur.

Kur'ân'da birçok âyette salih amelden ve zalim amelden bahsedilir.



Talebe bu derste, daha önce iyi ve kötü diye adlandırıldığı kişilerin, bedenlerinde olan işleyişi yapanın Allah olduğunu anlayacak ve eski bakışı değişecektir.

İyi ve kötü denilen şey, kişilerin amellerine, hâllerine nispet edilir.

Kişilerin bedenine iyi ya da kötü bedenli denilemez.

Bedenler Allah'ın tecelli tezâhürüdür.

Bu makamda sâlik, iyi, kötü diye eski bakışına takılmadan yalnızca kendindeki ve her varlıktaki işleyişi anlamaya çalışacak.

İyi ya da kötü hâller kişinin Hakk'ı idrak edip etmesiyle ilgilidir.

Bunu dersleri ilerledikçe anlayacak.

Tevhîd-i Efâl' in râbıtası: "Lâ fâile illAllah"tır.

Yâni "Allah'tan başka işleyen yoktur."

Gerek enfûsümüzde, gerek afâkımızda tüm varlıktan her an işleyen Allah'tır.

Bütün varlıktan her an işleyen Allah'tır.

Allah'ın işleyişi ile bu varlık var olur.

Hiçbir varlığın kendi işleyişi yoktur ve kendini var etmemiştir.

Özetle, bizim kendimize nispet ettiğimiz fiilimiz fâni, Hakk'ın fiili bâkidir.

Bizim fiilimiz zaten fâni idi ve elân da öyledir ve yoktur.

Biz bilmezlikle Hakk'ın fiilini bizim zannederdik.

Şimdi bütün fiillerin Hakk'ın olduğunu anladık.

Bizim kendi varlığımızdaki işleyişte, iktidarımız ve ihtiyarımız yoktur.

Kâlb sahibi olan kişi hayr üzere olur.

Kendi hevâsı üzere olan kişi şer üzere olur.



Yâni hayrın mecrası kâlbttir.

Şerrin mecrası kişinin kendisidir, hevâ boyutudur, aileden gelen toplumdan gelen ayrımcılık içeren bilgisel kodlamalardır.

Yâni hayr Allah'tan, şer kişinin kendindendir.

"Hayrı Allah'tan şerri kendinizden bilin" âyeti buna işaret eder.

Nisâ Sûresi 79: "Mâ esâbeke min hasenetin fe minal-lâh ve mâ esâbeke min seyyietin fe min nefsike."

Meâli: "Tüm hayırlar, güzellikler Allah'tandır ve yaptığınız kötülükler ise sizin kendinize mahsustur."

Tevhîd-i Efâl dersini anlayan talebeye, Tevhîd-i Sıfat tebliğ edilir.

Tevhîd-i Sıfat:

Tevhîd-i Sıfat demek, sıfatın birliği demektir.

Bu cümle âlemde görünen sistemin hepsi bir sıfattır.

Bir Zâtın sıfatlarıdır.

O da kendi Zâtı ile kâim olan Allah'ü teâlanın sıfatlarıdır.

Enfüste ve afakta, sükûn ve harekette görünen sıfatlar Hakk'ın sıfatlarıdır.

Yâni kendimizdeki ve gördüğümüz her varlıktaki sabit olan sıfatlar, Hakk'ın sıfatlarıdır.

Cümle varlık Hakk'ın sıfatları ile donatılmıştır.

Her varlıkta, her ne kadar Hakk'ın sıfatlarının mazharı tam değilse de mazharı nakısıdır, mazharı tam olan ancak "insan"dır.

Hakk'ın mâhlukata tâalluk eden sıfatları sekizdir.

Bunlar şunlardır: Hayat, İlim, İrade, Semi, Basar, Kudret, Kelam ve Tekvin.

Bu sıfatlara "Sıfat'ı Subutiye" denir.



Subutiye demek; Hakk'ın Zâtına sabittirler demektir.

Değişmeyen demektir.

Hakk'ın Zâtı bâki olduğu gibi, sıfatları dahi Zâtı ile bâkidir.

Kıyamları Zâtullah ile kâimdir, kendilerine ait vücûd-ları yoktur.

Hakk'a mahsus olan bu sıfatların cümlesi, insanda mevcut olup, onda tecelli etmiştir.

Bütün âlem bu sıfatlarla ihâta edilmiştir.

Zaten ucu bucağı olmayan bu âlem, işte bu sekiz sıfattan ibarettir.

Bu sıfatlar kalkmış olsa âlem yok olur.

Demek oluyor ki bizim âlem dediğimiz Hakk'ın kendi sıfatlarından ibarettir.

Talebe bu derste her bir sıfatı ince ince tefekkür eder.

Kendine nisbet ettiği sıfatların, Allah'a ait olduğunu idrak eder.

Mürşid-i Kâmil'in sofrasında her bir sıfatın kendin-deki ve varlıktaki karşılığını anlamanın sohbetine katılır ve tefekkürünü daha da güçlendirir.

Tevhîd-i Sıfat makamının râbitası:

“Lâ mevsûfe illaAllah” yâni “Allah'tan başka mevsûf yoktur.”

Mevsûf: Vasıflanan, sıfatlanan, sıfatların sahibi demektir.

Yâni bu âlemdeki sıfatlar Allah'ın sıfatlarıdır.

Hiç kimsenin kendine ait sıfatları yoktur.

Bizim sıfatlarımız var ise de, fâni ve topraktandır.

Hakk'ın sıfatları bâki ve nûrdandır.

Bir adam öldüğünde onu teneşire uzattıklarında onun, gözü, kulağı ve dili vardır, ama görmez, işitmez, söylemez.



İşte bizdeki kul sıfatları denilen onlardır.

Hakk’a nisbet edilen nûr sıfatlar, kuldan çekilince, onlar kuru bir alet gibi kalır, toprağa gider.

İşte sâlik, Tevhîd-i Sıfat makamında: “Lâ mevsûfe il-Allah” şahitliğine erişecek ve Hakk’ın sıfatlarından başka bir şey görmeyecek.

Sâlik, derslerin keyfiyetini tam anlayabilmek için, kendi gibi İlm-i Tevhîd yolunda olan dostları ile konuşup sohbet etmeli ve idrak edemediği konuları sorup öğrenmeye çalışmalıdır.

Sohbetlerde dostlar, Tevhîd derslerini iyi anlayabilmek için, birbirlerine yardımcı olurlar.

Sohbetlerde her soru, tefekkürlere kapılar açar, herkes nasibi kadar lûtûflanır.

Tevhîd-i Sıfat makamını idrak eden talebeye, Tevhîd-i Zât makamı tebliğ edilir.

Tevhîd-i Zât:

Tevhîd-i Zât; Zâtın birliği, tek Zât demektir.

Rabb makamıdır, Rububiyet makamıdır.

Rabb, Allah’ın vücûddaki karşılığıdır.

Enfüste ve afakta, sükûn ve harekette görünen vücûd Hakk’ındır.

Hakk’ın vücûdundan gayrı vücûd yoktur.

Fakat bu görünen sûretlere Hakk’ın vücûdu denmez.

Topraktan oluşmuş sûret vücûdlarına beden denilir.

Sûret bedenlerini tutan melekeye-kuvveye “vücûd” denilir

Vücûd sırrı Hakk sırrıdır.

Hakk zâhir demek, cümle bedenleri tutan Hakk’tır demektir.



Bu gördüğümüz bedenler bugün var ise yarın yoktur.
Ama sûret bedenleri tutan kuvve bâkidir.
Sûret vücûdlarını tutan kudret kâdiri mutlak olan
Hakk'tır.

İşte vücûdu mutlak, kâdiri mutlak O'dur.
İşte bu âlem bir ağacın gölgesine benzer.
Ağacın gölgesi inkâr olunmaz.
Gölge, yerde bir karaltı olarak görünür ama kendi vücûdu yoktur.

O gölge ağacın vücûdu ile durur.
İşte bu âlemdeki varlıklar gözümüze görünüyor, ama
kendi vücûdları yoktur.

Hakk'ın Zâtının gölgesidir.

Hakk'ın Zâtı ile dururlar.

İşte bu makamda her şey her an fânidir.

Zâtı mutlak bâkidir.

Talebe, bu makamın zevk ve şuhudunda, Hakk'ın Zâtından gayrı bir şey görmez.

Bu makamın zevkinde, ne yer, ne gök, ne dağlar, ne denizler, ne bilinen, ne bilinmeyen, hiçbir şey yoktur.

Çünkü kendi Zâtından başka bir şey yok ki O'na var densin, O'nu bilsin.

Bu makamda cenabı Hakk kendi Zâtında kendi Zâtını kendi Zâtı ile şuhut eder.

Misal; nasıl ki bir gemi ile engin denize açılınca belli bir süre sonra kara görünmez olur.

Geminin her yönü sudur ve denizden başka bir şey görünmez olur.

Talebe, Tevhîd-i Zât makamında, bu âlemi bir gölge mesabesinde görüp, Zâtullahtan başka bir şey olmadığını,



her şeyin kendiyle beraber hiç olduğunu, gölge gibi görünen bu âlemin hakikatleri bir vücûd olup, bir Zât olduğunu şuhut eder.

Sâlik şuhut edecek dediğimiz zaman, bu bile anlatmak için bir tâbirdir.

Yoksa bu makamda hiç kimsenin ve sâliğin varlığı yok ki şuhut etsin.

Sâlikteki şuhut da, tefekkür de, idrak da Hakk'ındır.

Bu makamda akıl, tefekkür her şey teslim olur.

Bunun için Hakk kendi Zâtını, kendi Zâtı ile şuhut eder.

Bu makam fenâfillâhın nihâyetidir.

Bu yerde sâlik, ölmezden evvel ölmenin sırrına erişir.

“Mutu kable ente mutu-ölmezden evvel ölünüz” hakikati budur.

İşte sâlik kendi varlığının Hakk'ın varlığı olduğuna, kendinin bir gölgeden ibaret olduğuna ârif olunca, yok oldu, öldü demektir.

Yâni kendi ihtiyari ile yokluğu kabul etti.

Bu makam İsâ'nın bedeninin çarmıha gerildiği boyuttur.

Çarmıh, dört mih demektir.

Çar, Farsçada dört demektir.

Mih, mihlanmak, tam teslim olmak, hareket edemez hâle gelmek demektir.

Dört makamda teslim olan talebe, bedeninden geçer, Hakk'a mihlanır, yâni tam teslimiyetle bağlanır.

Dört makamda teslim olmak, Zâkir olan, Fâil olan, Mev-suf, Mevcûd olan Hakk'ta fâni olmak demektir.

İşte talebe, Tevhîd-i Efâl'de fiilini, Hakk'ın fiilinde...

Tevhîd-i Sıfat'da, sıfatlarını Hakk'ın sıfatlarında...



Tevhîd-i Zât'da, vücûdunu Hakk'ın vücûdunda fâni eder, yâni yok eder.

Zaten sâliğin vücûdu yok idi, zan ile benim der idi.

Ne zaman anladı vücûdun sahibi Hakk, benlikten kurtuldu.

Fakat biz Hakk'ın fiilini, sıfatını, vücûdunu bizim zannederdik.

Şimdi bunların Hakk'ın olduğunu anlayınca bizim varlığımız kalmadı.

Zevk ve şuhut itibariyle öldük demektir.

Tevhîd-i Zât makamının râbitası: "Lâ mevcûde illâ Hû" dur.

Yâni: "O'ndan, Allah'tan gayrı mevcûd yoktur."

Mevcûddan maksat; tüm bedenleri tutan ilâhî vücûd, ilâhî kudrettir.

İşte Tevhîd-i Zât sâliği, ârifi, fânisi, her an bu şuhutta bulunacak.

Bu makam teslimiyet makamıdır, secde makamıdır, İbrâhîm makamıdır.

Hazreti İsâ'nın çarmıha gerilme sırrı budur.

Yâni bedenden geçme sırrı bu makamdır.

Rahmân Sûresi 26-27: "Kullu men aleyhâ fân ve yebkâ vechu rabbike zûl celâli vel ikrâm."

Meâli "Bütün sûretler gelir geçer. Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı Zâtıyla tutan Rabbinin yüzü bâki kalır."

Kasas suresi 88: "Kullu şey'in hâlikun illâ veche."

Meâli: "Bütün her şey helâktir. Yalnız Allah'ın vechî zâtı vardır."

Fenâ makamlarında fenâfillah boyutuna eren talebeye, Bekâ Ulvîyeti açılır.



Bekâ meratibleri Hazreti Muhammed tarafından düzenlenmiştir.

Tarife sığmaz, kelimelerle anlatılamaz.

Bekâ meratibleri; “Makam-ı Cem, Hazretül Cem, Cemül Cem, Ehadiyet ve Âmâ” olarak sunulmuştur.

Bedeninden geçen fenâfillah olan talebeye; “Rûh boyutu, Nûr boyutu, Hû boyutu, Ehâdiyet ve Âmâ boyutları” zevk ettirilir.

Bu meratibler bedensiz Ulvî boyutlardır.

Tarife gelmese de talebeye tebliğ-i zevk ettirilir.

Makam-ı Cem’de sâlik, Hakk zahir, Halk bâtın zevkine erer, üflenen rûh sırrına erer.

Bu meratib, sonsuz olan âlem Hakk’tan başka bir şey değildir zevkinin olduğu yerdir.

Bu meratibde sâlik, cümle âlemi beyaz bir bulut gibi ya da sonsuz bir deniz gibi zevk eder, tüm varlık o beyaz bulutun içinde ya da denizin içinde kaybolmuştur, görünmez olmuştur.

Hazretül Cem’de sâlik, Halk zâhir Hakk bâtın zevkine erer, nûr alâ nûr sırrına erer.

Bu meratibde sâlik, her varlığı denizin damlaları gibi görür, bedensiz görür, bir nûr olarak görür.

Mutlak nûr Hakk’tır.

Damlalar boyutu, nûr, Halk’tır.

Yâni Deniz Hakk’tır, Denizin damlaları Halk’tır.

Halk, Hakk birbirinden ayrı değildir.

Bedenin hücrelerden ayrı olmadığı gibi, damlalar der-yadan ayrı değildir.

Makam-ı Cem, mutlak nûrdur.

Vahdet makamıdır.



Hazretül Cem, damlalar boyutudur, Halk boyutudur, Kul boyutudur, Nûrdan akan nûr damlalarıdır.

Kesret makamıdır, bu makamdaki kesret damlalar boyutudur, her varlık tek olan nûrun damlalarıdır.

“Nûr alâ nûr” âyeti buna işare eder. (Nûr Sûresi 35)

Bu makamdaki damla nûrun adı “Muhammed” dir.

Bu âlem Muhammed boyutunun şahıs ve sûretidir.

Hakikat boyutu ise nûrdur.

Bu makamın zevkiyle Niyazi Mısri şu mısraları yazmıştır.

“Beşer denen bu Âlem ki senin sûretle şahsındır

Hakikatte hüviyette değilsin ya Resûlallah”

Her varlığın hüviyeti Hakk’tır yâni nûrdur.

Cemül Cem meratibi ise, iki cem’in cem’idir.

Bu makam “Hû” makamıdır.

Bu makamın zevki keyfiyeti şöyledir: “Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtin.”

Yâni: “Evveli Hakk, âhiri Hakk, zâhiri Hakk, bâtını Hakk.”

Hazreti Muhammed’in; “Üç cumayı-cemi terk etmeyin” (Ebû Dâvûd, “Salât”, 210; Tirmizî, “Cum’a”, 7) sözü, “Makam-ı Cem, Hazretül Cem, Cemül Cem” olan üç ulvî makamlardır.

Hazreti Muhammed, üç cem’in zevki keyfiyetinden kopmayın demek istemiştir.

Üç cem makamının zevkiyle âleme bakan, Halk’ta Hakk’ın vechîni görür ve o şuurla yaşar.

İşte İnsan olmak, İslâm olmak, Müslüman olarak yaşamak, bu şuura erişmekle mümkündür.

İlm-i Tevhîd dersleri özetle böyledir.

İlm-i Tevhîd ehilleri “Melâmî” meşreptirler.



Melâmîlik, toplumda anlatıldığı gibi “kınamak, kınanmak, kınanan” demek değildir.

Bir cemaat, bir tarikat, bir mezhep değildir.

Melâmî kelimesini hep; kınamak, kınanmak, yermek, sövmek diye öğretiler.

Oysa Arapçada kınamak kelimesi; ta’n etmek, zem etmek, levm etmek kelimesidir.

Mezmun; kınanan, zem edilen demektir.

Ta’n etmek; kınamak, kötölemek, yermek, ayıplamak demektir.

Levm etmek; kınamak, başa kalkmak, azarlamak, paylamak, aşağılamak, kendi muhasebesini yapmak, eksikliğini aramak, hatasını aramak demektir.

Melâmî ise; aramak, hakikatin arayışı, sorgulamak, çocuk saflığında eşyanın hakikatini öğrenme isteği demektir.

Melâmî meşrep olmak, çocuk saflığında eşyanın hakikatini aramaktır.

Kim, Dünyanın neresinde çocuk saflığında eşyanın hakikatini arıyorsa, o melâmî meşreptir.

Kur’ân’da 7 yerde “Melâmî” kelimesi geçer.

Mü’minun Sûresi 6.

Meâric Sûresi 30.

Saffat Sûresi 142.

Zâriyât Sûresi 40-54.

İsrâ Sûresi 29-39.

Melâmî meşrep olan, “Fenâfillah ve Bekâbillah” makamlarını hatmülmeratib eylemiş, Hakk’ta Hakk olmuş olandır.

Baktığı her yere “Semme vechullâh” zevki keyfiyetiyle nazar eder.



Mü'min, Muhammed, Mahmud, Melâmî, hepsi iki mimle yazılır.

“Mü'min-مُؤْمِن” “Muhammed-مُحَمَّد” “Mahmud-مَحْمُود”
“Melâmî-مَلُوم”

İki mim'den murad, biri Makam-ı Cem'deki bâtında olan Halk'tır, diğeri Hazretül Cem'deki zâhirde olan Halk'tır.

Makamı Mahmud, iki cem'in cemî'dir.

Tüm makamların cem olduğu makamdır.

İlm-i Tevhîd'in makamları İlm-i ledüne kapılar açar.

İlm-i ledün ehli, İlm-i Tevhîd makamlarını sırlarına erişmiş olandır.

Onlar rahmet makamına ermiş olanlardır.

İşte Hazreti Muhammed, Tevhîd vasfıyla, bir olan Allah'ın birliğini insanlığa sunmuştur.

“Allah'ı uzaklarda değil, kendi öz vücûdunuzda arayın bulun, o size şah damarınızdan daha yakındır” demiştir.



Şimdi de Hazreti Muhammed'in “Tebliğ” vasfını inceleyelim.

Tebliğ Vasfı:

Hazreti Muhammed çevresine hakikatleri tebliğ etmekle görevli idi.

Yâni hakikati açıklamakla, ilmi bilgiler vermekle görevli idi.

Hazreti Muhammed'in tebliğ ettiği Tevhîd hakikatidir.

O, insanlığa hakikatleri hatırlatmak, ilmi bilgiler vermekle vazifeli idi.

Onun gönlü hakikati tebliğ etme duygusuyla sarılı idi.

Âl-i İmrân Sûresi 20: “Fe innemâ aleykel belâg.”

Meâli: “Senin üzerine düşen ancak tebliğ etmektir.”



Mâide Sûresi 67: “Yâ eyyuherresûlu bellîğ mâ unzile ileyke min rabbik ve in lem tefal femâ bellagte risâleteh vallâhu yasûmuke minen nâsi innallâhe lâ yehdîl kavmel kâfirîn.”

Meâli: “Ey Resûl! Seni vücûdlandırmanın hakikatlerinden ulaştığın şeyleri tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, artık sen hakikatlerin bilgilerini tebliğ etmemiş olursun ve sen insanlara Allah’ın koruyuculuğunu anlatmamış olursun. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah’a yol bulamazlar.”

Mâide Sûresi 62: “Ve etîûllâhe ve etîûr resûle vahzerû, fe in tevelleytum falemû ennemâ alâ resûlinel belâgul mubîn.”

Meâli: “Allah’a itaat edin ve hakikatleri gösterenlere uyun ve her an şuurlu olun. Bundan sonra siz hakikatlerden yüz çevirirseniz, artık bilin ki hakikatleri gösterenlerin görevi, sadece apaçık hakikatlerimizi tebliğ etmektir.”

Rad Sûresi 40: “Ve in mâ nuriyenneke ba’dallezî neiduhum ev neteveffeyenneke fe innemâ aleykel belâgu ve aleynel hisâb.”

Meâli: “Eğer sen hakikatlerimizi görmeseydin, bazı kimselere gerçeklerimizi anlatamazdın ya da sen Bize olan bağlantıyı açıklayamazdın. Artık senin üzerine düşen sadece tebliğ etmektir ve bütün varlıktaki inceliklerin Bize ait olduğunu anlatmaktır.”

Tegâbûn Sûresi 12: “Ve etîûllâhe ve etîûr resûl fe in tevelleytum fe innemâ alâ resûlinel belâgul mubîn.”

Meâli: “Allah’a itaat edin ve Resûle de itaat edin. Bundan sonra eğer geriye eski bilişlerinize dönerseniz, artık bilin ki Resûl sadece hakikatlerimizi apaçık tebliğ edendir.”

Yâ-Sîn Sûresi 17: “Ve mâ aleynâ illel belâgul mubîn.”



Ve ma aleyha illa : Biz değiliz, ancak, sorumlu, üzerimize
düşen,
El belagu : Tebliğ, bildirmek, açıklamak,
el mubin : Apaçık, açıkça,

Meâli: “Ve bizim sorumluluğumuz apaçık tebliğ etmek-
ten başka bir şey değildir.”

İşte âyette de belirtildiği gibi Hazreti Muhammed’in
sorumluluğu tebliğ etmektir.

Tebliğ, bilgi kelimesinden gelir.

Buradaki bilgi, ilme dayalı bilgidir.

Hazreti Muhammed, sadece tebliğ ederdi.

Şefaat, hidâyet Allah’a mahsustur.

Tebliğ, ilme dayalı bilgilerin sunulması demektir.

Hazreti Muhammed asılsız bilgiler sunmadı.

Varlıkta karşılığı olan ilme dayalı bilgiler sundu.

İşte bu “Tebliğ” idi.

Tebliğ, Tevhîd hakikatinin bilgilerinin sunulması idi.

Kitaplardan aktarılan yazıları, bilgileri ve dilden söz-
lere dökülen sözcükleri, bilgileri, ilim zannettik, bilim
zannettik.

Oysa “İlim- Bilim- Bilgi” arasında ince ayrıntılar vardı,
ama biz hepsini aynı zannettik.

Peki, neydi bu ince ayrıntılar?

Neydi Tebliğ?

Neydi İlim?

Neydi Bilim?

Neydi Fen?

Neydi Bilgi?

Neydi Sosyal Bilim?

Bilgiler, sözcükler ilim miydi?



Kitaplarda yazılı olanlar bilim miydi?

Oysa ilim; varlığın özünde yazılı olan, varlığın varoluş sistemidir.

Fen; İlmin kolları olan, Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojinin ortak adıdır.

Bilim; açığa çıkan varlık boyutunda, yapılan keşiflerdir, okumalardır.

Fen okumalarına “Bilim” denir.

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutunun incelenmesi, “Bilim” boyutudur.

İşte Hazreti Muhammed’in sunduğu Bilim boyutu idi.

Bilgi ise; yapılan incelemelerin söze dökülmesidir.

Yapılan tespitlerin, doğru ya da yanlış olarak anlatılması, yazılara dökülmesidir.

Sosyal bilim ise; varlığın varoluşu ve topluluk oluşturmaları ve bir varlığın diğer varlıkla olan, toplumsal yaşantıda bağları, ilişkileri, davranışları idi, doğadaki varlığın birbirine olan muhtaçlığı idi.

Şimdi teker teker açmaya çalışalım.

İlim; varlığın kendinde olan, varlığın varoluş sisteminde satır satır yazılı olan ilâhî yazılımın işaretleridir.

Bu yazılım boyutuna; “Levh-i Mâhfûz” denir.

Burûc Sûresi 22: “Fî levhın mahfûz.”

Meâli: “Tüm hakikatler, varlık sayfalarının içinde muhâfaza edilmiştir.”

Levha; sayfa, yazılı olan, levha, üzerinde ilmin yazılı olduğu levhalar.

Mahfûz; muhâfaza edilen, saklanan, korunan, içindeki taşıdığı değeri hiç eksiltmeden ya da arttırmadan koruyan, koruyup aktaran demektir.



Varlıkta yazılı olan ilim, varlığın geldiği boyut olan “Levh-i Mâhfuz”da gizlidir.

Levh-i Mahfûz boyutunu, Levh-i Mahfûz kitâbımızda okuyabilirsiniz.

www.tevhîdikuranmeâli.com adresinden ücretsiz indirebilirsiniz.

Evet, ilim varlığın kendinde olan sistemin adıdır.

Varlık var olmaya başlayınca, Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik olarak tecelli eder.

Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, o ilmin boyutlarıdır.

Varlığın, ışık boyutu, kimya boyutu, biyolojik boyutu, matematik boyutu vardır.

Varlık bu boyutlarla var olur, işte bu varoluşun varlıktaki yazılı boyutu ilimdir.

Kitaplarda yazılan bilgilere, dil ile aktarılan sözlere ilim denilemez.

İlim aranacaksa, varlığın özüne bakılmalıdır.

Evrenin ve her bir varlığın varoluşunu anlamak için ilim şarttır.

Çünkü Evren ve her bir varlık, sistematik bir ilmi yazılımın tecellisidir.

Varoluş için ilim şarttır, varoluşunu anlamak için de, o ilimle buluşmak şarttır.

Bunu çok iyi bilen Hazreti Muhammed, düzenlediği ezanda, günde 20 defa “Eşhedü” kelimesini duyurarak, insanlara şahit olmalarının yolunun ilim olduğuna işaret etmiştir.

İlim kişiyi şahit olmaya götürür.

Şahit olmak, varlığın özünde olan işaretlerle mümkündür, bu işaretlere âyetler denir.

Kur’ân’da buna çok güzel vurgu vardır.



İsrâ Sûresi 36: “Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm.”

Meâli: “Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin.”

İlim şahit olmaya götürür.

Şahit olmak, ispata götürür, eminliğe götürür.

Çünkü kişi gördüğü şeyi inkâr edemez.

Şahit olmak, görüşmektir, buluşmaktır, anlamaktır, deneyler yaparak iç yüzünü görmektir.

Onun için Kur’ân, ilim üzere olmayı tavsiye eder.

Hacc Sûresi 3: “Ve min el nâsi men yucadilu fî Allâh bi gayrı ilmin ve yettebiu kulle şeytan merid.”

Meâli: “İlme dayanmadan, Allah hakkında konuşan kimseler, şeytani hallere kapılır giderler.”

Bilim ise; her bir varlığın varoluşunun temel kaynağı olan ilmi takip ederek, varlığın kendinde olan işaretleri anlamak için, önce gözlemleyerek, daha sonra deneyler yaparak, ilmi anlamaya çalışmaktır, o ilimden tespitler çıkarmaktır.

Bir örnek vermek gerekirse:

Bir meyve düşünelim, kayısı ya da şeftali ya da incir olsun.

Her bir meyvenin kendinde; matematik, fizik, kimya, biyolojik boyut vardır, işte bu ilimdir.

Şimdi o meyvenin kimyasal boyutunu inceleyelim:

Laboratuvarda, meyvenin içindeki, kimyasal boyut olan; sodyum, potasyum, kalsium, glikoz, gibi oranları ortaya çıkarmak bilimdir.

Bilimin dayandığı tek kaynak ilim boyutudur.

Şimdi bilime dayalı olarak, yaptığımız tespitleri, söze dökelim, kağıda yazalım.

İşte söze dökülen sözler, kağıda yazdığımız yazılar bilgidir.



Bilgi de hatalar olabilir, çünkü yaptığımız tespitler, tam olmayabilir.

İlim ve Bilimde hata yoktur, bizim onu okumamızda hatalar olabilir.

Fakat yapılan bu hatalar bile, bilimin daha çok gelişmesine sebep olur.

Çünkü kişi yaptığı hatayı fark ederse, döner tekrar tekrar inceleme yapar.

Bu incelemeler kişiye, daha derin bakmasını sağlar.

Edison, ampulü icat etme yolunda, yüzlerce defa deney yaptı.

Ona sordular: “999 kez hata yapmanıza rağmen, bininci deneyi yapacak gücü nereden buldunuz?”

Edison şu cevabı verdi: “Ampulün icadı bin aşamalı bir süreçti. Hata gibi görünen ilk 999 aşama, bininci ve son aşamaya götüren öğrenmelerle doluydu.”

Bilimsel tespitlerde eksikler çoktur, ama her bir eksik gibi görünen parça bütüne götüren bir yoldur.

Varlığın dış yüzü ve iç yüzü olarak iki boyutu vardır.

Ayrıca iç yüzünün sonsuz boyutu vardır.

İşte kişi, varlığın varoluşuna ve varlıktaki sırlara merak duyduğunda, sorular sorduğunda, sorduğu soruların cevabını bulacağı yer, varlığın kendidir, varlıktaki ilim boyutudur.

İlim tekdir, varlığın özündeki yazılımdır.

Bilim ise, ilmin kollarıdır, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji gibi.

Bunların her birinin, birbirlerine bağlı olan farklı farklı kolları vardır.

İşte:



İlim; varlığın varoluşuna etki eden ve varlığın kendinde yazılı olan ulvî boyuttur.

Bilim; İlmin araştırılmasıdır, yâni varlığın Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik boyutunun incelenmesidir, keşfidir.

Fen: Varlığın, Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik boyutunun ortak adıdır.

Fen Fakülteleri, bu dalları incelemek üzere kurulmuştur.

Kur'ân'da Rahmân sûresi 48. âyetinde "Fen-Efnan" kelimesi geçer.

Rahmân Sûresi 48: "Zevâtâ efnân."

Meâli: "Fen bilimi varlığın Zâtını anlamaya götürür."

Zevâtâ; Zâtlar, kişiler, sahipler.

Efnan; Fen, ilim, dallar, fidan, şube, çeşit, tüm varlık demektir.

Bilgi; İlim araştırılırken yapılan tespitlerin doğru veya yanlış olarak, kağıtlara yazılması, dil ile anlatılmasıdır.

Yazılan bilgiler doğru da olabilir, doğru olmayabilir de.

İlmi olarak iyi okunmuşsa doğrudur.

Zanna göre yazılmışsa, doğru değildir.

Sosyal bilim ise; Her bir varlığın diğer varlıkla olan yaşam ilişkileridir.

Mesela; Arıların çiçeklerle olan ilişkisi, koyunların yeşilliklerle olan ilişkisi hep sosyal bilimdir.

İnsanların, tüm varlıkla, tüm doğa ile tüm evren ile olan ilişkisi ve bağları, hep sosyal bilimdir.

İnsanın varoluşu; Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji biliminin tecellileri iledir.

İnsanın yaşamı ise, Sosyal bilime bağlıdır.



İnsanın; su ile hava ile toprak ile ateş ile olan bağları sosyal yaşantıda şarttır.

Mesela; insanın soluduğu havadaki oksijen ağaçların hediyesidir.

İnsan ağaçlara iyi bakmalıdır, onlara zarar vermemelidir.

Eğer insan onlara zarar verirse kendine zarar verir.

Bu durum, su için de hava için de toprak için de geçerlidir.

Sosyal yaşantıda bir denge vardır, insan varlığın sosyal yaşantı boyutunu iyi okumalı ve dengeyi bozmamalıdır.

İnsanın doğaya zararı, bitkilere, hayvanlara zararı kendi geleceğine zarardır.

İşte Sosyal bilim, insanın doğa ile olan ilişkisidir, bu ilişkiyi insan iyi anlamalıdır.

İnsan kendi içinde rahmânî boyutu da, şeytani boyutu da taşır.

Şeytani boyutu açığa çıkaran şeytanlaşır.

Rahmânî boyutu açığa çıkaran insanlaşır.

İnsan edindiği bilgiye dikkat etmelidir.

Edindiği bilgi ilme mi dayalı, yoksa aslı olmayan hurafeler boyutu mu?

İlim varlıktaki yazılımdı.

Bilgi ise sözlerdi, kişilerin yazdığı kitaptaki yazılardı.

Edindiğimiz bilgi bizi ilimle tanıştırmıyor mu?

Eğer ilimle tanıştırmıyor, hurafelerle tanıştırmıyorsa hakikatlere eremeyiz.

Bilgi vardır kişiyi insanlaştırır.

Bilgi vardır kişiyi şeytanlaştırır.

İnsan, edindiği bilgiye dikkat etmelidir.

Edindiği bilgi, kişiyi zulme düşürebilir.



Edindiği bilgi, kişiye ilmi olarak yol göstermelidir.

Zulme götüren bilgi kişiyi Hakk'tan uzaklaştırır.

İlme götüren bilgi kişiyi Hakk'la kucaklaştırır.

İşte tebliğ gerçeği budur.

Zulme götüren bilgi kişiyi zalim yapar, şeytan yapar, cehenneme sürükler.

İlme götüren bilgi kişiyi hakikate erdirir, kişiyi insan yapar, huzur verir.

Kişi her zaman duyduğu bilgileri analiz etmelidir.

Bir konferansa gittik, birilerini dinledik, bir cemaate gittik orada bir hocayı dinledik veya bir kitap okuduk, bir dergi okuduk.

Dinlediğimiz ya da okuduğumuz bilgilere hemen inanmalı mıyız?

Ya da hemen ret mi etmeliyiz?

Ne doğru bilmeliyiz ne de reddetmeliyiz.

Yalnızca düşünmeli, analiz etmeli, delillerine ulaşmalıyız.

Düşünmek ve analiz etmek içinse ilimsel bilgi şarttır.

Hep bilgiyle ilmi karıştırırız.

Birini dinledin, bir kitap okudun, bu aktarılan sözler hep bir bilgidir.

İlim; varlığın özünde olan, varlığın varoluşuna ve işleyişine ait sonsuz inceliklerdir, yazılımdır, hakikatlerdir.

İlim, varlığın kendinde olan değerlerdir.

Bilgi ise kitaplardaki yazılı olanlardır.

Hakikat ehlinin aktardığı bilgiler, kişiyi ilimle tanıştırır.

Ama hakikatten uzak, yargılar, kibir içinde yaşayan kişilerin aktardığı bilgiler, kişiyi zulme sürükleyebilir.

Eğer dinlediğimiz, okuduğumuz bilgiler bizi:

Bölücülüğe, ayrımcılığa, ikiliğe götürüyorsa,



Fırkalara, gruplara bölüyorsa, bu bilgiler bizi şeytanlaştırır.

Bölücülükte kalan kimse insanları;

Dinlere, inançlara, ibadetlere göre ayırır.

İnsanları renklerine, milletlerine, cinsiyetlerine göre ayırır.

İnsanları bizden-bizden değil diye ayırır.

İnsanları alevi, sunni, bektaşî, nakşî, kadiri, nurcu vs diye ayırır.

İnsanları Müslüman, Hristiyan, Mûsevi diye ayırır.

Kimini hor görür, kimini yüceltir.

Zengin fakir ayrımı yapar.

Hep bölücülükte kalır, hep ayrımcılık yapar.

Hep varlığın eşya boyutuna göre hareket eder ve git gide şeytanlaşır.

Mücadele Sûresi 19: “Şeytani hallerde kalan bölendir, bölen ancak şeytani hallerde kalandır.”

Şeytanlaşan kimse; varlığın eşya boyutunda kalıp, kendi şahsi menfaatleri için zulüm üreten kişidir.

İşte öyle kişilerin aktardığı bilgiler zalimliğe, kibre kapılar açar.

Önemli olan Bilge kişilerin aktardığı bilgilerdir.

Onların aktardığı bilgiler Tevhîd’e kapılar açar.

İlim Allah’ın noksansızlığıdır.

Tenzih olan Allah, ilminde tamdır.

İlimle tanışmak isteyen insan, varlığın özüne bakmalıdır.

İlim, Allah’ın âlim esmasının tecellisidir.

İlim, Hayy’dan gelir, vahy’den gelir.

Tohumun özü ve tohumdan açığa çıkan ağaç, bir ilimle açığa çıkar.



Ama kişinin tohumu ya da ağacı anlatması bilgidir.

Bilgide hatalar, kaymalar, şaşmalar olur.

Çünkü bilgi hevâ kanalından gelir.

İlimde ise hata, kayma yoktur.

İlim yazılımı varlığın kendisidir.

Onu oraya yazan da Allah'tır.

Allah, âlim esmasıyla ilim sıfatını varlığa yazar.

Varoluşun yazılımlarından biri olan ilimle, varlık oluşur, şekillenir.

Göze ait ilim gözün kendisindedir.

Allah gözleri ilmiyle var etmiştir, ilmiyle görür eylemiştir.

Gözü inceleyen doktor, göze ait olan ilimle tanışır.

Göz doktoru, göz ile ilgili değerlere ulaştığında bunu bilgilere döker.

Göze ait bilgiler kitaplara yazılır ya da Tıp Fakültesindeki göz hocalarının dilinden aktarılır.

Gözdeki ilimde hata yoktur.

Göz adına yazılan kitaplarda hatalar olabilir.

Göz canlı kitaptır ve Allah'ın kitâbıdır.

Göz adına kişilerin yazdığı kitaplar ise, kişilere aittir ve hatalar olabilir.

Birilerini dinledin:

Hep başkalarının inançlarından, ibadetlerinden bahsediyorsa ve birilerini küçük görüyor, kendi inancını, yolunu üstün görüyorsa,

Başkasının yolunu, inancını, ibadetini aşağılıyorsa,

Kişileri kâfir, zındık, cehennemlik ilan ediyorsa,

Kendini ve ona tâbi olanları seçilmiş görüyorsa,



Yâni, ayrımcılık, bölücülük, ikilik algısı veren bilgiler aktarıyorsa,

Bil ki bu bilgiler seni kibre götürecektir, seni şeytanlaştıracaktır.

Birilerini dinledin:

Hep varoluşunu anlamaktan, varlığı incelemekten, kişinin kendini tanımasından, varlıkla olan bağımızdan bahsediyorsa,

Allah hakikatine ulaşmamızdan bahsediyorsa,

Çocuk saflığına ermekten bahsediyorsa,

Her varlığın Allah'ın kulu olduğundan bahsediyorsa, yâni bir deryanın damlaları olduğumuzdan bahsediyorsa,

Hep birlik, beraberlik, yardım, hizmet etmekten bahsediyorsa.

İlim üzere hareket etmekten, çok çalışmaktan bahsediyorsa.

Bil ki bu bilgiler seni insanlığa ulaştıracaktır, irfâna ulaştıracaktır, gönlünün tekâmülüne ulaştıracaktır.

Bakara Sûresi 248: "Muhakkak ki hakikatlerin bilgileri size verildi, ona sahip olana deliller vardır."

Bilgiler bizi; ilimle tanıştırıyorsa, yâni varlıktaki delillere, şahitliğe götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir.

Bilgiler bizi; akıl etmeye, düşünmeye, anlamaya, analiz etmeye ve sonuçta yaratılışı okumaya götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir.

Bilgiler bizi; Allah hakikatine götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir.

İlimle bulduğumuz bilgi bizi; Sâlih amelde olmaya, çevremize hizmet etmeye, insan olmaya götürür.

Bilgiler bizi; aslı olmayan, ispatı olmayan şeylere, zalimliğe sürüklüyorsa, o bilgiler bâtıl bilgilerdir.



Bilgiler bizi; ayrımcılığa, ikiliğe, kibre sürüklüyorsa, o bilgiler bâtıl bilgilerdir.

Nisâ Sûresi 2: “Hakikati arayanlara hakikatlerin bilgilerini verin ve tertemiz hakikat bilgilerini cehaletin o zararlı bilgileriyle değiştirmeyin.”

Bilgiler köprüdür;

Ya varlığın özüne köprü kurar, bizi oraya iletir.

Ya da bizi, dedikodulara, yalanlara, aslı olmayan şeylere köprü kurar, zalimliğe iletir.

Bilgi vardır, cennetin kapısını açar, bize huzur verir.

Bilgi vardır, cehennemin kapısını açar, bize huzursuzluk verir, bizi ateşe sokar.

İşte edindiğin ve sunduğun bilgiye dikkat et.

İşte tebliğ hakikati, Allah’ın ilmine ait bilgileri bildirmektir.

Hazreti Muhammed de gece gündüz bunu yaptı.

İnsanlığa Allah hakikatini tebliğ etti.

Edebli olmayı, kardeşçe yaşamayı tebliğ etti.

Tefekkür içinde olmayı, şahitlik yolunda olmayı tebliğ etti.



Hazreti Muhammed’in diğer bir vasfı da “Ümmîlik Vasfı”dır.

Ümmîlik konusu iyi anlaşılmalıdır.

Ümmî, toplumda okuma yazma bilmeyen diye bilinir.

Peki, bu doğru mudur?

Ümmîlik anadan doğduğu saflıkta olan demektir.

Ümmîlik boyutu, saf, tertemiz akıl ve gönül ile alakâladır.

Çocuk saflığı anlamına gelir.

Çocuk saflığında olanlar, saf tertemiz bir akılla düşünürler.



Onların akıllarında yargılama yoktur.
Onlar annelerinden doğduğu şekliyle tertemizdirler.
Şahitlik kapısı da tertemiz olanlara açılır.
Allah'ın hakikatlerine ümmî olanlar adım atarlar.
Onların akıllı ve gönlü özgürdür.
Kendi benliğinde kalanlar esirdir.
Allah'ın mülküne girenler özgür olacaktır.
Anneden doğan çocuk tertemizdir.
O bir inancın yargılarına bağlı değildir.
Allah'ın nûrundan gelmiş, O'nun nûruna bağlıdır.
Cemaat, tarikat, mezhep, din ayrımcılığı bilmez.
Saf tertemiz ümmîdir.
Ümmî, okuma yazma bilmeyen demek değil idi.
Ümmî, çocuk saflığında olan demek idi.
Ümmî, anneden doğan saflıkta olan demek idi.
Ümmî, hiç kirlenmemiş olan demek idi.
Ümmî, aslına bağlı olan demek idi.
İşte "Ummi" âyetinin sırrı bu idi.
Allah'ın sarayına çocuklar girecek idi.
Çocuk saflığı "aklı ve gönlü saff, tertemiz olan" demek idi.
Hazreti İsâ; "Allah'ın egemenliğine çocuklar girecek" demiş idi.
Hazreti Muhammed; "Allah'a en yakın olan çocuklardır" demiş idi.
Anneden doğan çocuk ayrımcılık nedir bilmez idi.
Cinsiyet ayrımcılığı bilmez idi.
İnanç ayrımcılığı bilmez idi.
Mezhep ayrımcılığı bilmez idi.



Din ayrımcılığı bilmez idi.

Çocuk tertemiz doğmuş idi.

Ama aklına nice ayrımcılıklar ekilecek idi.

Saflığı, temizliği kirlenecek idi.

İşte çocuk saflığına erişmek gerek idi.

İşte ümmî olmak gerek idi.

Allah'ın ulviyetine tertemiz olanlar girecek idi.

Allah hakikatine çocuk saflığında olanlar girecek idi.

Semâ'ların sırrına gönlü tertemiz olanlar girecek idi.

Aklı arınanlar girecek idi.

Kibri olmayanlar girecek idi.

Temiz olanlar felah bulacaklar idi.

Aklı ve gönlü tertemiz olanlar Allah'a şahit olacaklar idi

İşte "Kad eflaha men tezekkâ" âyetinin sırrı bu idi.

İşte ey İnsan!

Bil ki Allah'ın egemenliğine tertemiz olanlar girecek.

Çocuk saflığında olanlar girecek.

Ümmî olanlar girecek.

Aklını ve gönlünü temizle.

Tüm ayrımcılıkları bırak.

Din, mezhep, tarikat ayrımcılığını bırak.

Yargılamayı bırak.

Bil ki çocuk saflığına erişmeden hakikate eremezsin.

Bil ki ümmî olmadan hakikatin kapısını açamazsın.

Çocuk saflığının ne olduğunu bil.

Varlığın özüne bak.

Ve çocuk ol.

Bil ki çocuk olanlar kurtulacaklardır.



A'lâ Sûresi 14: “Kad efleha men tezekkâ”

Meâli: “Aklını gönlünü tertemiz edenler kurtulacaklar.”

Vakîâ Sâresi 79: “Lâ yemessuhû illel mutahherûn.”

Meâli: “Tertemiz olanlar hakikate temas ederler.”

A'râf Sûresi 158: “Ummi ellezî yuminu bi Allah”

Meâli: “Anasından doğduğu saflıkta olanlar, Allah’a iman ederler.”

İşte Hazreti Muhammed’in ümmîliği, onun gönlünün anneden doğan bir çocuk saflığında olması idi.

Onun aklı ve gönlü tüm yargılardan kurtulmuş idi.



Şimdi de “Mü’minlik-Eminlik” Vasfını inceleyelim.

Hazreti Muhammed mü’min idi.

Allah’tan emin idi.

Her yerin Allah’ın zatı ile kuşatıldığından emin idi.

Mü’min emin olan demektir.

Allah’tan emin olan, her an her yerde O’na nazar eder.

Nereye dönerse dönsün O’ndan gayrı bir şey görmez.

Mü’min olanlar, emin olanlardır.

Emin güvenilir kimse demektir.

Çevresindeki ilişkilerde, iyi huylu, güvenilir, komşuluk haklarını gözeten, kimseyi aldatmayan, dürüst olan, doğru sözlü olan kimse emin olunan kimsedir.

“Muhammedü’l Emîn” lakabı ile meşhur oldu.

Yaşadığı dönemde bu vasıflardan dolayı Hazreti Muhammed’e “Muhammedü’l Emin” denilmiştir.

Mü’min “Emn” kelimesinden gelir.

Emin olmak kelimesi de buradan gelir.



Emniyet, emanet, iman, âmin kelimelerinin kaynağı da “Emn” dir

İbranice, Aramice, Süryânice de “Amn” kelimesi de aynı anlamdadır.

Eski Mısır’ın kralı Amun-Ra daki, Amun kelimesi de aynı kökten gelir.

Varlığın varoluşundan ve varlığı var edenden Emin olan.

Kendine ve varlığa baktığında, varlığın ardında varlığı tutan, varlıktaki niteliklerin sahibinin orada tüm işaretleleriyle kendini gösterdiğinden emin olan.

Ve bu şuura ulaşp bu şuurda yaşayan kimse “Mü’min-Emin” kimsedir.

İman, inanmak demektir, buradaki inanmak emin olmanın inancıdır.

Mü’min, inandığından emin olmak demektir.

İnandığına emin olanın imanı olur.

Emin olmak şahitlik makamından geçer.

Aileden gelen bilgilere inanmaya inanç denir.

Bu inancın temeli ailedir, doğduğu toplumun adetleridir.

İman, ailenin atalardan gelen inancıyla, hocadan, şeyhden öğrenilenle oluşmaz.

İman, bizzat Allah’ın ilminden şahitlikle, öğrenmekle oluşur.

Bizzat varlığın ardından Hakk’ın kelamını duymakla oluşur.

İmanı olanın ibadeti her andır.

İbadetin vakti şartı sayısı olmaz.

Gönlünde iman olan âşığın ibadeti sayılara sığmaz.

Nasıl ki bir kimse birine âşık olduğunda, her an aşkını hisseder, onun duygusuyla yaşar.



O aşk kişiyi eminliğe, sadakate götürür.
Allah aşkı da böyledir.
Allah aşkı hissinde olanlar, Allah'tan emindirler.
Her yerde O'na nazar ederler.
Onların kulluğu o aşk üzeredir.
O aşқта kulluğun zamanı olmaz, her an o aşk içindedir.
Kişi aileden öğrendiği, beş vakit namazla, oruçla, kurtuldu sanır.
İnanıyorum demekle kurtuldu sanır.
Bilinmelidir ki imanı olmayanın kulluğu olamaz.
İman aşkı içine bir düşse...
Nasıl iman edilir bir arasa...
Bir bilse iman, Allah'a şahit olmakla oluşur.
Yerinde durabilir mi hiç!
Ona şahit olmayı öğrenmek ister.
İman olmadan kulluk olmaz.
İman olmadan edeb bulunmaz.
İman Hakk'tan emin olmaktır.
Şahitlik, eminlik makamıdır.
Her varlığın ardında Hakk'ı görmektir.
İman dünyaya değil Allah'a bağlanmaktır.
Başına gelene isyan değil, sabır edip oradan ders almaktır.
Emanet, konusuna emin olan kişilere teslim edilir.
Emanet, emin olunacak kişiye bırakılacak olan bir görevdir, sorumluluktur.
Emin olunacak kişi, güvenilir kişidir.



Devlet işlerinde, ya da özel sektörde, ya da bir eğitim yolunda, sosyal alanda nerede olursa olsun, ehil olmayan kişilere görev verilirse, o kurum batır gider.

Nisâ Sûresi 58: “İnnallâhe yemurukum en tueddûl emânâti ilâ ehlihâ.”

Meâli: “Allah’ın size hükmüdür: Emanetleri sadece ehline verin.”

Hazreti Muhammed bu âyeti “emaneti ehline vermezseniz kıyameti bekleyin” diye şerh etti.

Buradaki kıyametten maksat, yozlaşma ve yıkımdır.

Bir sohbet sırasında biri Hazreti Muhammed’e sordu:

- Kıyâmet ne zaman kopacak?
 - O kıyâmeti soran nerede? dedi Hazreti Muhammed.
 - O kişi: İşte ben, ey Allah’ın resûlü, dedi.
 - Emanet zayi olduğu zaman kıyâmeti bekle, buyurdu.
- O kişi tekrar sordu: Emânetin zayi olması nasıl olur?
- Bunun üzerine Hazreti Muhammed:

- Ehil olmayan kimselere görev verildiği zaman kıyâmeti bekle, buyurdu.

Hazreti Muhammed bizlere; yozlaşmanın ve yıkımın başlangıcı, emanete ihanet etmek ve emaneti ehline vermemektir, mesajı veriyor.

İster devlet olsun, ister herhangi bir kurum olsun, sosyal alanda sorumluluk alanı olan her şey olsun, o işin başına ehil olmayanı getirirseniz, o işler aksar ve o kurum batmaya başlar.

Ehil olan kimse konusuna vâkıf olandır.

Konusuna vâkıf olanı değil vâkıf olmayanı getirirseniz, sonu başlatmışsınız demektir.

Ehil kişi; hangi alanda olursa olsun ilme dayalı derin bir eğitimden geçmesi şarttır.



Emaneti ehil olmayan kişilere bırakırsak, onlar da ehil olmayan kişilere görev verirler.

Kur’ân bizlere çok güzel bir uyarı yapmış.

“Emaneti ehil olmayan kimselere vermeyin” diye.

Bir çocuk küçükten ilimle tanışmalı ve ilme edebe göre hareket etmelidir.

Kişinin inancı, cinsiyeti, etnik kimliği farklı olabilir, fakat konusuna ehil ise ve bir edep içinde ise o kişiye görev verilir.

Eğer siyaset kanalıyla, yâni bu benim partimden bu benim cemaatimden diyerek kurumların başına ehil olmayanları geçirirsek, ülkemiz diğer ülkelerle yarışamaz ve batır gider.

Emanet; eminlik kökünden gelir.

Konusuna ilmi olarak vâkıf olan, hakk üzere adalet üzere hareket eden kimseler güvenilir kimselerdir.

İşte o güvenilir olan kimselere teslim edilen şeye “emanet” denir.

Ehil-Ehl; uzman, konusuna sahip olan, aile, usta, konusuna mütehassıs, ehliyet sahibi, dost gibi anlamlara gelir.

Konusuna ehil olmayan kişiye emanet teslim edilmez.

Yâni doktor olmayan kişiye hasta emanet edilmez.

Usta olmayan kişiye, çırak verilmez.

Ehil olacak olan hem konusuna vakıf olacak, hem de ahlaklı olacak.

Bir konuya ehil olan kişi, birçok dersten geçmiştir.

İlim, şahitlik, edeb, adalet, tevazu, tenezzül üzeredir.

Ehil olan; dürüsttür, hakk yemez, rüşvet yemez, insan kayırmaz, insanların kuyusunu kazmaz, insanların malına ırzına göz dikmez.



Çalmaz, çırpamaz, yakınlarını zengin etme derdine düşmez, insanları inançlarına göre ayırmaz, cinsiyet ayırımı yapmaz.

Onun tek derdi vardır, o da bulunduğu makamda dü-rüstçe çalışmak.

İşte Hazreti Muhammed'in vasfı eminlik vasfıdır.

O Allah'tan emin bir kimsedir.

Onun taşıdığı emanet İlm-i Tevhîd hakikatidir.

O insanlara Allah'ın birliğini anlattı.

O Allah'a şahit olmanın yolunu anlattı.

Ve o taşıdığı emaneti ehli olana teslim etti.

Allah bizlere emaneti ehline verin diye bildiriyor.

Yâni torpil yapmayın.

İnsan ayırmayın.

Cinsiyet ayırmayın.

İnanç gözetmeyin.

Bu bizden bu bizden değil demeyin.

İbadetine aldanmayın, dilinde Allah kelimesi olana aldanmayın.

Sadece ve sadece emaneti ehline verin diyor.

Ehli olana verin diye bildiriyor.

Nisâ Sûresi 58: "İnnallâhe yemurukum en tueddûl emânâtı ilâ ehlihâ ve izâ hakemtum beynen nâsi en tah-kumû bil adl innallâhe niimmâ yeizukum bihî innallâhe kâne semîan basîrâ."

Meâli: "Allah'ın size hükmüdür: Emanetleri sadece eh-line verin. Siz insanlar arasında hakk olanı ve batıl olanı bildireceğiniz zaman, adalet üzere bildirin. Muhakkak ki Allah hakikatleri en güzel bir şekilde bildirir. Muhakkak ki Allah işittirendir, gördüren-dir."



Enfâl Sûresi 27: “Yâ eyyuhâllezîne âmenû lâ tehûnûl-lâhe ver resûle ve tehûnû emânâtikum ve entum talemûn.”

Meâli: “Ey iman edenler! Allah ve resûl’ü için hıyanet içinde olmayın ve siz emanete de hıyanet etmeyin ve siz bilenlerden olun.”

İşte Hazreti Muhammed’in mü’minlik vasfı, çevresine Allah’ı anlatmada ilim üzere, şahitlik üzere kapılar açıyordu.

Konusuna emin olan kimse, ancak o konuyu şahitlendirisir.

İnsanları şahitliğe yönlendirir.

Allah’a şahit olunacak yer, insanın kendi vücûdu ve varlığın kendisidir.



Şimdi de Hazreti Muhammed’in “Rahmet-Şefkat” vasfını inceleyelim.

Ona, âyetle de sabittir ki çevresine her zaman rahmet içinde davranması bildirilmiştir.

Zaten onun gönlü rahmet içinde kaynardı.

Merhametle davranmak onun en önemli vasfıydı.

Hazreti Muhammed’e her zaman çevresine rahmet içinde davranılması bildirilmiştir.

Enbiyâ Sûresi 107:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn

Ve mâ erselnâ ke	: Göndermedik, sunmadık, açığa çıkarmadık, sen,
İllâ rahmeten li el âlemin	: Rahmetten başka, âlemler için, herkes,



Meâli 1: “Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik.”

Meâli 2: “Biz seni bütün her şeye rahmet ile davranmandan başka bir şey için açığa çıkarmadık.”

Meâli 3: “Sen çevrendeki herkese karşı rahmet içinde davran.”

O rahmetten başka bir duygu içinde değildi.

Her varlığa rahmet içinde davranırdı.

Onun gönlü, merhamet dolu idi.

Yaşantısının her safhasında bunu göstermiştir.

Köleleri satın almış, onları azad etmiştir.

Kölelik, cariyelik olmasın diye mücadele etmiştir.

Zalimlik olmasın diye mücadele etmiştir.

Kimse aç kalmasın diye mücadele etmiştir.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen insan başka bir türlü davranmamalıdır.

Enbiyâ Sûresi 84: “Festecebnâ lehu fe keşefnâ mâ bihi min durrin ve âteynâhu ehlehu ve mislehum meahum rahmeten min ındinâ ve zikrâ lil âbidîn.”

Fe isteceb nâ lehu	: Böylece icabet, cevap, biz, onun,
Fe keşef nâ	: Böylece, tespit, keşif, anladı, biz,
Mâ bihi min dar	: Şey, ona, zarar, sıkıntı haller, darlık,
Ve ateynâ hu	: Sunduk, sunduğumuz hakikatler, o,
Ehle hu	: Ehil olan, bilgili, o,
Ve misle hum	: Misli, kadar, benzer, aynı, onlar,
Meâ hum	: Beraber, birlikte, onlar,
Rahmeten min ındi nâ	: Rahmet, katımızdan, bize ait,
Ve zikrâ li el âbidîn	: Zikir, anmak, bir öğüt, kullar için,

Meâli: “Böylece o da aradığı cevapları Bizde buldu. Böylece sıkıntılı hâllerin içinden geçerek Bizi anlayanlardan oldu. O sunduğumuz hakikatlere ehil olanlardandı



ve onunla birlikte onun gibi hareket edenler Bize ait olan rahmet üzere oldular ve hep Bizi anan kullardan oldular.”

Rahmet Allah’a aittir.

Allah, her varlıkta rahmetini gösterir.

Mesela göz rahmetle yaratılmıştır, rahmetle işlemektedir.

Bu rahmeti anlayacak olanların gönülleri merhamet içinde olur.

Gönlü merhamet içinde olan, Allah’ı bir an bile unutmaz.

Her kim Allah’ı bir an bile unutursa, o kendi benliğine düşüverir.

Ben, benim egosunun gafletinde yaşar.

Bunun için gönlü Allah’ın rahmetine gark olmuş olanlar, bir an bile olsa Allah’ı unutmazlar.

Hazreti Muhammed rahmet ehliydi, şefkat ehliydi.

Hep insanlığın hayrı için koşturdu.

Edebi nice öğütler sundu ve bunları kendi yaşantısında gösterdi.

“Kimse aç yatmasın.”

“Komşun aç iken tok yatma.”

“Kimseyi kandırmayın.”

“Kimsenin hakkını yemeyin.”

“Kimseye zulüm etmeyin.”

“Kendinize de zulüm ettirmeyin.”

“Kimseyi öldürmeyin.”

“Kimsenin canını yakmayın.”

“Allah cana kıymayı haram kıldı.”

“Kölelik cariyelik yoktur.”

“Kadın erkek eşittir.”

“Kız çocuklarını okutun.”



“Onlara da ilim öğretin.”

“Onları zorla evlendirmeyin.”

“Eşlerini seçme hakkı tanıyın.”

“İlim öğrenmek herkesin hakkıdır.”

“Hurafelerden uzak durun.”

Hazreti Muhammed ne güzel söylüyordu.

İnsanlığı huzura çağırıyordu.

O rahmet ehliydi.

O sevgi ehliydi.

O şefkat ehliydi.

Onun her sözü rahmete kapı açıyordu.

O insanlığa rahmeti hissettiriyordu.

Enbiya Sûresi 107. âyet, O’nun gönlünü yansıttı.

“Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn.”

“Seni âlemlere rahmet olarak gönderdik.”

“Ben lânetçi olarak değil, ancak rahmet edici olarak gönderildim” (Müslim, Birr, 87)

O kimseye lanet etmedi.

Hep insanlığın hayrı için dua etti, gayret gösterdi.

Ona zulüm bile etseler, o kimseye zalimlikle karşılık vermedi.

Onun gönlü rahmet doluydu.

Öz amcası Hamza’yı öldüren Vahşi’yi affetti.

Hamza’yı öldürten Hind’i affetti.

Hind’i getirenlere “gönderin onu intikam yok” dedi.

“Kan davası yok.” dedi.

Bedirde elleri bağlanmış esirler getirildiğinde;

“Çözün iplerini.”

“Kimse esir olmamalı” dedi.



“Su verin onlara.”
“Lokmalarınızı eşit olarak paylaşın” dedi.
“Oturduğunuz yerde oturtun.”
“Onlarla birlikte yürüyün” dedi.
Onun rahmet dolu gönlünden rahmet akıyordu.
“Öldürmeyin, zalim olmayın.”
“Kimseyi aldatmayın.”
“Fitnelik, fâsıklık, yapmayın.”
“Dedikodu yapıp, çekiştirmeyin.”
“İhtiyacı olana yardım edin.”
“Hayr üzere koşun.”
“Kimseyi yargılamayın.”
“Kimseyi kötölemeyin.”
“Kölelik cariyelik yoktur.”
“Kimse kimseden üstün değildir.”
“Konuşacağınız zaman hayr üzere konuşun.”
“Ya da susun, olumsuz söz etmeyin.”
“Güzel sözlerle konuşun.”
“Zulme yol açacak sözler etmeyin.”
“Hepimiz eşitiz.”
“Hepimiz Allah’ın kuluyuz.”
“Birbirinizin hakkını gözetin.”
“Adaletle davranın.”
“Kimseyle alay etmeyin.”
“Kimsenin eksikliğini gediğini aramayın.”
“Kin ve nefret içinde asla olmayın.”
“Asla kan davası gütmeyin.”
“Hayvanlara eziyet etmeyin.”



“Onlara fazla yük yüklemeyin.”

“Onlara işkence etmeyin.”

“Onlara iyi davranın.”

“Onları da sulayın besleyin.”

“Onları sevin, saygı gösterin.”

Bu rahmet dolu sözler duyulmalı idi.

Kâlbler bu sözlerle dirilmeli idi.

Hazreti Muhammed gönüllerde hissedilmeli idi.

Onun sözleri bedenleri yıkamalı idi.

Onun rahmet dolu sözleri yayılmalı idi.

O Sâlih kimse idi.

Enbiyâ Sûresi 86: “Ve edhálnâhum fî rahmetinâ inne-
hum mines sâlihîn.”

Ve edhal nâ hum : Dâhil olmak, girmek, anladı,
hareket eden, biz, onlar,

Fi rahmet nâ : Rahmetimiz,

İnne hum min es : Doğrusu onlar, Salih, iyi kimse,
sâlihîne güzel hallerde olan,

Meâli: “Onlar rahmetimiz üzere hareket edenlerdendi.
Doğrusu onlar da iyi kimselerdi.”

İşte her yerde Allah’a şahit olanlar, teslimiyet içinde,
tevekkül içinde olurlar.

Onlar Sâlih kimselerdir.

Allah’ın rahmetini anlayanlar, iyi insanlardır.

Sâlih kimse, çevresine faydalı olan kimsedir.

Hazreti Muhammed Sâlih bir kimseydi.

Herkesin iyiliği için koşardı.

Mâide Sûresi 2: “Ve teâvenû alel birri vet takva ve lâ
teâvenû alel ismi vel udvâni.”



Meâli: “İyilik, doğruluk üzere yardımlaşın, takva üzere olun, kötülük, düşmanlık üzere yardımlaşmayın.”

Âyette ne güzel bildirilmiş.

İyilik, doğruluk üzere yardımlaşın.

Asla kötülük üzere yardımlaşmayın.

Hazreti Muhammed iyi bir kimseydi.

Çevresine hep iyilikler yapar, iyi haller içinde yaşardı.

İyi insan olmanın yolu Allah'ı anlamaktan geçiyor.

İyi insanın vücûdundan yayılan enerji huzur kapılarını açar.

Yûsuf Sûresi 22: “O ergenlik çağına ulaştığında, sunduğumuz hakikatlerle her şeyde mutlak hâkim olanı ve ilmiyle var edeni anladı ve işte böylece Bizi anlamanın karşılığı olarak iyi insanlardan oldu.”

Mücadele Sûresi 9: “Ey iman edenler! Bir araya gelip konuştuğunuzda, artık fenalardan konuşmayın ve hiçbir kimseye düşmanlık içinde, sinsilik içinde olmayın ve hakikati gösterene karşı güvensizlik içinde olmayın ve iyi insan olma konusunda istişare edin ve fenalara düşmekten sakının ve Allah'a ortak koşmayın. Ki hepiniz O'nun birliğindesiniz.”

Kur'ân'da birçok yerde “Salih amel” geçer.

Yâni “İyi insan olarak çalışmak ve üretken olmak.”

İyi insanın vücûdu hep rahmanî bir enerji yayar.

Bu enerji aynı zamanda kişiyi korur.

Pozitif bir kalkan oluşturur.

Aynı Dünyamızda olduğu gibi, nasıl ki dünyamızda bir enerji kalkanı vardır.

Ki biz buna atmosfer diyoruz.

Bu enerji kalkanı, güneşten gelen zararlı ışınlardan ve göktaşlarından Dünyayı korur.



Dünyamıza gelen göktaşları eğer olduğu gibi Dünyamıza düşse yaşamın sonu gelir.

Göktaşları Dünyamızın atmosferine girdiğinde yanarak küçülür, ya Dünyamıza düşmeden toz haline gelir ya da çok küçük parça olarak düşer.

İşte Sâlih insan olan kişinin, yâni iyi insanın da vücûdunun etrafında pozitif bir enerji kalkanı vardır.

Bu kalkan o kişinin imanının güçlülüğü ve yaşantısında Salih amelde olmasından dolayı oluşur.

İman; ancak ve ancak Kâinatın işleyişini okumakla ve hakikatlere ulaşmakla oluşur.

İman sahibi olan kişi, zerre kadar zararlı haller içinde olmaz.

Varoluşu ve var edeni idrak ettiğinden dolayı “Sâlih İnsan” makamına ulaşır.

Salih insan imanı cihette güçlü insandır.

İmanı güçlü olan kişi;

Sâlih kimse olur.

Dedikodulardan etkilenmez.

Başına bir sıkıntı geldiğinde ümitsizliğe düşmez.

Her an Allah aşkıyla yaşar ve bu aşk onu korur.

Yaratılanı hor görmez, yaratılанда yaradani müşahade eder.

Her an “Tevhîd” şuuruyla yaşar.

Adaletlidir.

Hep iyilikler içinde olur.

Paylaşma, dayanışma, yardımlaşma içindedir.

Kendini üstün görmez.

Başkasını küçük görmez.

Kötü hallerde asla olmaz.



Hasetlik içinde asla olmaz.

Haksızlık asla yapmaz.

Başkasına zulüm etmez, herhangi bir varlığa zarar vermez,

Yûsuf Sûresi 22. âyette de belirtildiği gibi “Sunduğumuz hakikatlerle her şeyde mutlak hâkim olanı ve ilmiyle var edeni anladı ve işte böylece Bizi anlamanın karşılığı olarak iyi insanlardan oldu.”

İşte kişi, ancak ve ancak, kâinatın sahibini anlamakla “İman Sahibi” olur.

İman sahibi olan da “Sâlih insan-iyi insan” olur.

İyi insan çevresine zerre kadar zarar vermeyen insandır.

Çünkü varlığa baktığında, varlığın ardında Hakk’a nazar eder.

Nereye dönerse dönsün, neye bakarsa baksın Hakkın yüzünü görür.

Bu yüz insan yüzü gibi değil, nûr cihetiyle “Nûr yüzü”dür.

Adeta bir beyaz bulut gibi, her yer Allah’ın nûru ile kaplıdır.

İşte bizden istenen, bizlerin iyi insan olması ve o şurada yaşamasıdır.

İyi insan olmanın yolu da iman sahibi olmaktan geçer.

İman sahibi olmanın yolu da, varoluşu ve var edeni anlamaktan geçer.

İman sahibi olan kişi iyi insan olmuştur.

İyi insan olan rahmet ehlidir, şefkat ehlidir.

Çevresiyle barışıktır.

Çevresine umut verir.



İyi insan, hep iyi hâl ve davranışlar içinde olduğundan dolayı, onun bedeninde oluşan ilâhi enerji kalkanı sağlam olur.

İşte bu halde olan kişinin, vücûdunda ve tüm kâinatta olan kanallar birleşmiştir.

İşte o kanalların birleşmesiyle İlâhi bir enerji o kişinin vücûdunu sarar ve o kişiye gelecek olan zararları engeller.

İyi insan hep İman şuuruyla yaşar ve o kişi:

Zerre kadar zulüm yapmaz.

Zerre kadar dedikodu yapmaz.

Zerre kadar kimseye kötülük yapmaz.

Zerre kadar yalan söylemez.

İçinde zerre kadar öfke, kin, nefret, gurur, kibir gibi haller barındırmaz.

İnsanların eksliğini gediğini aramaz.

İnsanlara kötü mahlas, lakap takmaz.

İnsanların ırzına namusuna tasallut etmez.

İnsanları ötekileştirmez.

Her varlığı Allah'ın kulu görür.

İnsanlar hakkında bu cehennemlik bu cennetlik demez.

İnsanları inançlarına göre ayırmaz, inançlarına karışmaz.

Allah adına asla hüküm vermez.

Dini; makam, mevki, şan, şöhret için kullanmaz.

İbadetlerinde zerre kadar gösteriş içinde olmaz.

Kimsenin hakkına girmez.

Yaptığı hataları unutmaz.

Hep iyilik peşinde koşar, hep güzel sözler söyler, hep hakikatlerden bahseder.



İhtiyacı olanlara yardım eder, darda olanlara yardım eder.

Asla kendi çıkarına göre hareket etmez, kendine iyi denilsin diye hareket etmez.

Kimse hakkında zerrece kötü söz söylemez, içinden dahi geçirmez.

İman sahibi olan yâni İyi insan olan güvenilir olandır.

Elinden, dilinden, halinden, çalışmalarından güven verendir.

İyi bir insana rast geldiğinizde, size yardım etmek için çırpınır, sıkıntınızı çözmeye çalışır ve zerre kadar bir beklenti içinde olmaz.

Hep kâinat kitâbını okur, orada bulunan Allah'ın lütuflarını anlamaya çalışır.

İşte böyle kişilerin vücûd çevrelerinde ilahi bir enerji kalkanı vardır.

Kişi, birine zerre kadar bir kötülük yapsa, birini hor görse, birinin dedikodusunu yapıp ardından çekiştirse o kişideki enerji kalkanı zayıflar ve negatif bir enerji hâsıl olur.

Yâni çöldeki yakıcı enerji gibi...

İşte iyi insanların vücûdundan etrafına her an ilahi bir enerji salınımı vardır.

Bu enerji çevresine huzur sunar, mutluluk sunar.

Bu enerji cennetten gelen esintidir.

Kötülük içinde olanların vücûdundan ise etrafına hep negatif enerji salınımı vardır.

Bu enerji kişinin hem kendisini hem de çevresindekileri yakar, zarar verir, huzursuzluk verir.

Bu enerji cehennemden gelen ateştir.

İyi bir insanın yanına vardığımızda, ondan gelen cennet esintisi bizlere çok farklı bir huzur sunar.



Güzel insan Hazreti Muhammed'in yanına gelenler: "Senin yanına geldiğimizde sıkıntılarımız hafifliyor, ayrı bir huzur hissediyoruz" demişlerdir.

İşte Kur'ân, bizlere hep iyi insan olmamız gerektiğini tavsiye eder.

Ve bunun nasıl olacağını açıklar.

Çünkü iyi insan, çevresine ve kendine hep huzur sunan insandır.

İşte Hazreti Muhammed Sâlih bir kimseydi.

İnsanlığa da böyle olmayı öğretti.

Hazreti Muhammed huzur ehliydi.

Yüzünden hep huzur duygusu yayılıyordu.

Âl-i İmrân Sûresi 107: "Ve emmellezîn ebyaddat vucû-huhum fe fî rahmetillâh hum fîhâ hâlidûn."

Ve emmâ ellezîne	: Amma, fakat, o kimseler,
Ebyaddat	: Beyaz, mutlu, sevinçli, huzurlu,
Vucûhu hum	: Onların yüzleri,
Fe fi rahmeti Allah hum	: Artık, Allah'ın rahmeti, onlar,
Hum fi hâ halidin	: Onlar, onun içinde, o halin içinde, ebedi, devamlı,

Meâli: "Hakikatleri anlamış olanların yüzlerinde huzur vardır. Öyle ki onlar Allah'ın rahmetini içlerinde hissederek, onlar devamlı o halde hareket ederler."

Âyetlerde de belirtildiği gibi hakikati anlamış kimse-lerin gönülleri huzur içindedir.

Onlar gönüllere huzur ekerler, rahmet tohumlarını ekerler.

Rahmet tecelli eden gönüller, çevrelerine huzuru hissettirirler.

İşte onlar Muhammedî meşrepte olanlardır.

Onlar çevrelerine sevgiyi, huzuru sunarlar.



Kâmil insanlar her zaman toplumun huzuru için koşmuşlardır.

Kâmil kimseler, çevrelerindeki sıkıntıları olan insanlar için koşmuşlardır.

Onlar her zaman rahmet enerjisini yayarlar.

Onlar, dilleri ile halleri ile her zaman Allah'ı hissettirirler.

Bir insan onların yanına varsa, ayrı bir huzur içinde olur.

Kâmil kimselerin etrafında bulunanlar, "insan neden yaratılmıştır" hakikatini hissederler.

Kâmil kimseler, gönüllere Allah'ı hissettirir.

Onlar, teslimiyetin ne olduğunu hissettirirler.

Onlar, "Allah'a rabita nasıl olur" halleri ile gösterirler.

Onların gönüllerinden rahmet ışıķı yansır.

Onların aklına zerrece birini hor görmek gelmez.

Onların aklına zerrece birine zarar vermek gelmez.

Onların gönüllerine zerrece birini kandırmak, birine çıkar için davranmak asla gelmez.

Onlar rahmet makamının erleridir.

Rahîm olan rahmân olan Allah'ı layıkıyla anlayan, her yerde O'na nazar edenlerdir.

Allah'a layıkıyla teslimiyet ve tevekkül içinde olanlardır.

Onlar bilirler ki her varlık Allah'ın kürsüsüdür.

Allah kendini o kürsüden gösterir.

Allah'ın kelâmı o kürsüden gelir.

Huzurun kâmilleri, gönüllere huzuru hissettirirler.

İhtiyacı olana koşarlar.

Umutsuza umut olurlar.

Sevgiyle, saygıyla davranırlar.



Merhametin, şefkâtin ırmağıdırılar.

Gönüllere İlm-i Ledün olan Kevser'i sunarlar.

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki, Allah'ı bilenler, ona teslimiyet ve tevekkül içinde olanlar, rahmet makamına eren kimselerdir.

Onlar Kâmil kimselerdir.

Kâmil kimseler, çevrelerine iyi davranan, insanların huzuru için uğraşan kimselerdir.

Kâmil insanların bedenlerinden akan enerji rahmet enerjisidir.

Onlar Allah'ı hatırlatırlar.

Onların yanında bulunduğumuzda, dünyalık sıkıntılarımızın etkisi azalır.

Dünyalık sıkıntılarımızı aşmak için kendimizi azimli hissederiz.

Çünkü Kâmil kimselerin etrafında bulunanlar, hayata daha güçlü sarılırlar.

Onların gönülleri Allah ile meşguldür.

Onların gönülleri hakikatleri anlamak ile meşguldür.

Onlar dünyanın malına, mülküne, şanına, şöhretine esir olmazlar.

Onların gönülleri Allah'a teslim olmuştur.

Onlar o teslimiyetle varlığa nazar ederler.

Onlar baktıkları her varlığa Hakk'ın ilâhi kudretinin tecellisi olarak bakarlar.

Varlığa hor bakmazlar, rahmet üzere bakarlar.

Rahmet makamına ermek Hazreti Muhammed'i anlamaktır.

Rahîm olan rahmân olan Allah'ı layıkıyla anlayanlar, Hazreti Muhammed'in makamıyla müşerref olunurlar.



İşte rahmet duygusu insanı insan yapar.
Çevresine huzur verir.
Rahmet, aşkın ışığından gelen duygudur.
Rahmet, insanı insan yapan duygudur.
Her varlığa şefkatle davrandıran duygudur.
Gönülleri sarıp sarmalayan duygudur.
Herkesi koşturan duygudur.
Samimi eyleyen, içten eyleyen duygudur.
Senlik, benlikten kurtaran duygudur.
Allah insana; "sen insansın merhametli ol" diye bildirmiştir.
İnsan âlemlere rahmet için gönderilmiştir.
Bu çok iyi idrak edilmelidir.
Rahmet, Allah'ın rahîmiyetinden, rahmânîyetine akan duygunun adıdır.
Gönül sevgiyle, aşkla donansın.
Sevginin ışığında yürüyelim.
Sevelim, sevdirelim.
Gönüllere rahmet olalım.
Gönül âleminin semâsında yürüyelim.
Gel kardeşim merhametli olalım.
Birbirimize samimi davranalım.
İçten, gönülden aşkla davranalım.
Dürüst olalım, erdemli olalım.
Birbirimize huzur verelim.
İhtiyacı olanın umudu olalım.
Karamsarlıkları, kaygıları bitiren olalım.
Sevindiren olalım, yüzleri güldüren olalım.
Sevdiren olalım, örnek olalım.



Gönül dilimizle baş dilimiz bir olsun.

Gönül gözümüzle, baş gözümüz bir görsün.

Davranışlarımız, aşk içinde merhamet içinde olsun.

Dilimizden bal damlasın.

Halimizden şefkat aksın.

Halimizden merhametin o yüce duygusu yansısın.

Kur'ân'da ne güzel bildirilmiş.

Enbiya Sûresi 107: "Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn."

Meâli: "Biz seni herkese rahmet içinde davran diye gönderdik."

Gel kardeşim, her halimiz merhamet üzere olsun.

Güvenilen olalım, inanılan olalım.

Umut olalım, huzur olalım.

Merhametten hiç ayrılmayalım.

Bilelim ki merhamet cennet meleklerinin sunduğu duygudur.

Güneş gibi ısıtalım.

Su gibi besleyelim.

Hava gibi nefes olalım.

Ateş gibi ısıtalım.

Allah'ın rahîm, rahmân esmalarının tecellisidir rahmet.

Her davranışın her varlığa rahmet içinde olsun.

İhtiyacı olana koşalım.

"Benim de yanımda birileri var" duygusunu hissettirelim.

İnsanlara umut olmak ne güzel bir duygudur.

Sıkıntısı olana koşmak ne güzel bir duygudur.

Baba gibi koş, ana gibi koş.



Baban, annen senin için koştı, çırpındı.
Bir karşılık mı bekledi, elbette hayır.
İhtiyacı olana hiçbir karşılık beklemeden koşmak ne güzel bir duygudur.

Kimsenin eksiğini arama.
İnsanların iyi yönlerine bak.
Bırak insan kendi eksiğini bulsun ve onu tamir etsin.
İnsanları uyarırken bile onları utandırma.
Öyle konuş ki kendini düzeltme gücünü ona hissettir.
Kimseyi kırma.
Kimseye bağırıp, çağırma.
Kimseye hor bakma.
Kimseyi cahil görme.
Kendini cahil bil.
Güvenilir ol.
İnanılır ol.
Emin olunan ol.
Yüzünden tebessüm eksik olmasın.
Dilinden sevgi sözcükleri eksik olmasın.
Mütevâzi ol, tevâzulu davran.
Sabırlı ol, tevekkül sahibi ol.
Her şeyin iç yüzüne bak.
Hiç unutma sen; âlemlere rahmet olarak gönderildin.
Sen; insan olarak gönderildin.
Sen, şefkat duygusuyla, rahmet duygusuyla davranmak için gönderildin.
Gel samimi davran.
Gel dürüst davran.
Gel erdemli davran.



Gel insanlara huzur ver.

Onların umudu ol.

Onlara rahmeti hissettir.

Tevbe Sûresi 71: “Vel muminûne vel muminâtu badu-hum evlîyâu badin yemurûne bil marûfi ve yenhevne anil munkeri ve yukîmûnes salâte ve yutûnez zekâte ve yutîû-nallâhe ve resûlehu ulâike se yerhamuhumu allâh innal-lâhe azîzun hakîm.”

Meâli: “Mü’min olanlar ve mü’minlik yolunda olanlar; birbirlerine dostluğu, arif olmayı işlerler ve inkârı engel-lerler ve her an Hak’k’a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlar ve Allah’a itaat ederler ve o resûl’e uyarlar. İşte onlar Allah’ın merhametini anlarlar. Muhakkak ki Allah tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.”

Âl-i İmrân Sûresi 107: “Ve emmellezînebyaddat vucû-huhum fe fî rahmetillâh hum fîhâ hâlidûn.”

Meâli: Hakikatleri anlamış olanların yüzlerinde hu-zur vardır. Öyle ki onlar Allah’ın rahmetini içlerinde his-sederler, onlar devamlı o halde hareket ederler.

Enbiya Sûresi 86: “Ve edhálnâhum fî rahmetinâ inne-hum mines sâlihîn.”

Meâli: “Onlar merhamet makamımıza dâhil oldular, muhakkak ki onlar iyi kimselerden oldular.”

İşte Hazreti Muhammed rahmet ehliydi.

Onun gönlünden rahmetin ışığı yansırdı.

Ve bizlere de böyle olmamızı tavsiye etmiştir.

Şefkatli ol.

Sevgi dolu ol.

Samimi ol.

Saygı dolu ol.



Sadık ol.

Dürüst ol.

Mütevâzi ol.

Sevecen ol.

Kucaklayıcı ol.

Yardımsever ol.

Önce kendine şefkatli ol.

Sonra çevrene şefkatli ol.

Doğaya, hayvanlara şefkatli ol.

Ahzâb Sûresi 73: “Eşfekne-Şefkatli ol.”

“Şefkat, rahmet duygusunun kuşatıcılığıdır.”

Merhametli ol.

Koruyucu ol.

Sevgi, saygı içinde ol.

Gönül yolunda sadık ol.

Kimsenin canını yakma.

Kimseyi üzme.

Kimseye gözyaşı döktürme.

Asla incitme.

Kimsenin kâlbini kırma.

Gaddar olma.

Kimseye çıkışma.

Umut ol, şifa ol, moral ol.

Nazik ol.

Alçakgönüllü ol.

Şefkat ehli merhametlidir.

Şefkat ehli dürüsttür.

Şefkat ehli koruyucudur.



Şefkat ehli duygu yüklüdür.

Şefkat ehli samimidir.

Şefkat ehli ihlâslıdır.

Şefkat ehli tevekkül sahibidir.

Şefkat, gönüllere dokunmaktır.

Şefkat, huzur vermektir, mutlu etmektir.

Şefkat, dertlinin derdine derman olmaktır.

Şefkat; kuşatma, koruma, sarmalama, hissetme, her an bir olma duygusudur.

Şefkat, annenin bebeğine sarıldığı gibi, rahmet duygularının bedenleri kuşatmasıdır.

Kelime "Şef" kelimesinden gelir.

Tüm âlemin Şef'i, Hâkimi, Lideri, Sultanı Allah'tır.

Allah her bir varlığı, tecellileri ile sarmalar, korur.

Allah her bir varlığı, ehâdiyet esmasıyla ihâta eder, yâni birliğiyle kuşatır.

İşte şefkat, merhametin kuşatma duygusudur.

Gönüllerin bir olma duygusudur.

Şefkat ehli, birlik şuuruyla hareket eder.

Onun için karşısındaki kişinin her şeyini hisseder ve koruma duygusu çok yüksektir.

Şefkat ehli, çevresine hep iyilik için koşar.

Kimsenin sıkıntısı olmasın ister.

Kimsenin kâlbini kırılmasını istemez.

Derdi olanların derdi için koşar, çırpınır.

Gel kardeşim.

Bizde şefkat ehli olalım.

Gönüller okşayalım.

Birbirimize sevgi dolu, merhamet dolu davranalım.

Birbirimize huzur verelim.

Yüzümüzden tebessümü eksik etmeyelim.



Hazreti Muhammed'in diğeri bir vasfı da "Beşir" vasfıdır.

Hazreti Muhammed insanlığın huzuru, mutluluğu için koştı.

O çevresindeki kimseleri sevindirmek için gayret gösterdi.

Gönüllere umut verdi.

Gönüllere sevinç verdi.

Gönüllere neşe verdi.

Beşir; sevindiren, mutlu eden, ümit veren, neşelendiren, müjde veren, huzur veren demektir.

Furkân Sûresi 56: "Ve mâ erselnâke illâ mubeşşiren ve nezârâ."

Meâli: "Seni, ümit vermek ve hakikatleri açıklayıp uyarmaktan başka bir şey için göndermedik."

Hazreti Muhammed "Beşir" üzere idi.

Sevindirici, müjdeleyici idi.

Muhabbet üzere idi.

Sevgi, aşk içinde idi.

Güler yüzlü idi.

Yüzünden tebessüm eksik olmazdı.

Her dâim neşeli idi.

Çevresine o neşesini yansıttı.

Güler yüzlü olan kişi, yüzünden Allah'ın cemâlini yansıtır.

O kimse Cemâlî İlâhî üzere olur.

Allah her varlıktan cemâliyle beşir esmasını tecelli ettirir.



Her varlık Allah'tan açığa çıkan, O'nun kendini gösteren güzelliklerdir.

Allah, insanın kendinden, insana kendini müjdeler.

Allah, varlıktan insana, hakikatlerini müjdeler.

“Görünen benim cemâlimdir” der.

İşte Hazreti Muhammed, beşir esmasının güzelliklerini insanlara müjdeleyendir.

Beşir makamına gelen kimse.

Ümit verici olur.

Gönülleri sevindirici olur.

Kaygıları bitirici olur.

Karamsar olmaz, ümitsiz olmaz.

Karamsar olmak, ümitsiz olmak Allah'tan ümit kesmek değil midir?

Beşer olan insan, hep “Beşir” üzere olmalı değil midir?

İnsan çevresindeki kişilere umut olmalıdır.

Kaygıları bitirmeli, gönüllere güç kuvvet vermelidir.

İnsanlar birbirine sevindirmeyi öğretmelidirler.

Birbirilerine merhametli davranmalıdırlar.

Hazreti Muhammed'i anlayan kimse;

Çevrelerine huzur verecektir.

Umut verecektir.

Gönüllere ilâhi aşkı hissettirecektir.

Onlar umutsuza umut olurlar.

Onlar gönüllerden karamsarlığı kaldırırılar.

Onlar sıkıntısı olan kimselere koşarlar.

Onlar ilim, irfan ehilleridir.

Onlar rahîm ve rahmân makamlarına ermiş kimselerdir.

Onlar rahmet makamına ermiş kimselerdir.



Onlar âlemlere rahmet olarak gelmenin ne olduğunu bilirler.

Onlar şefkat ehlidirler.

Onlar koruyucudurlar, sevgi doludurlar.

Onlar ihtiyacı olanın ihtiyacını gidermek için koşarlar.

Onlar tevâzu sahibidirler.

Hiç kimseye, hiçbir varlığa hor bakmazlar.

Onlar tüm varlığın kaynağının Allah olduğunu bilirler.

“İlâ Allah merciu kum-sizin kaynağınız ancak Allah’tır.”

(Hûd Sûresi 4)

Onlar rahîm makamına ermişlerdir.

Rahîm makamı, tüm varlığın Allah’ın özünden süzülüp gelme makamıdır.

Nasıl ki bir ağaç, bir tohumdan açığa çıkıyorsa, bu âlem de Allah’ın özünden açığa çıkmıştır, bu her an da böyle devam etmektedir.

Rahmân makamı da, rahîmden açığa çıkan her şeyin tecellilerle kuşatılmasıdır.

Tohum rahîmdir, ağaç rahmândır.

Tohumda ne varsa o açığa çıkar.

Rahîmde ne varsa, açığa çıkan rahmânda o vardır.

Rahîm de rahmân da Allah’ın rahmetiyle kuşatılmıştır.

Rahîm makamına ve rahmân makamına erenler, rahmet makamına ererler.

Tüm varlığın Allah’ın rahmetiyle kuşatıldığını bilirler.

Rahmet makamına erenlerin tüm davranışları, merhamet üzeredir.

Onlar yaratılan her varlığa rahmet üzere davranırlar.

Çünkü onlar bilirler ki her varlığın evveli de, âhiri de, zâhiri de, bâtını da Allah’tır. (Hadîd Sûresi 3)



Onlar varlığa Hakk nazarıyla bakarlar.

Onlar çevrelerine merhameti hissettirirler.

Onların bedenlerinden çevrelerine rahmet enerjisi yayılır.

Kim onların yanında bulunsa, onlara tanımlanamaz bir huzur akar.

Rahmet ehli olan kişiler, rahmet enerjisi ile sarılıdır.

Onlar çalışkandır, ilim üzeredir, edeb üzeredir.

Onlar ilâhi huzura ermiş kimselerdir.

İlâhi huzura ermek, Allah'ın merhametine kavuşmaktır.

İşte Beşir ehli sevgiyi hissettirendir, sevindirendir.

İşte Hazreti Muhammed, beşir vasfıyla insanlara umut olmuştur, Allah sevgisini gönüllere işlemiştir.

Onun açığa çıkma sebebi, beşir, nezir, rahmettir.

Bakara Sûresi 119: "İnnâ erselnâke bil hakkı beşîren ve nezîren."

Meâli: "Muhakkak ki sen; gerçekleri anlatmak, sevin-dirip umut vermek, açıklayıp uyarmak, Bizi anlatmak için açığa çıktın."

Mâide Sûresi 19: "Yâ ehlel kitâbi kad câekum resûlunâ yubeyyinu lekum alâ fetretin min er rusuli en tekûlû mâ câenâ min beşîrin ve lâ nezîrin fe kad câekum beşîrun ve nezîr vallâhu alâ kulli şeyin kadîr."

Meâli: "Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Size hakikatlerimizi gösterenler gelmişti. Hakikatleri bilememenin zayıflığı içindeyken size bir Resûl hakikatleri açıklamıştı. Bize huzur veren bilgiler sunan, hakikatleri açıklayıp uyaran biri gelmedi, diye söylemeyin. Oysa sizlere huzur veren bilgiler sunan ve hakikatleri açıklayıp uyaran ve Allah bütün her şeydeki kudrettir, diye bildirenler geldi."



Sebe Sûresi 28: “Ve mâ erselnâke illâ kâffeten lin nâsi beşîren ve nezîren ve lâkinne ekseren nâsi lâ yalemûn.”

Meâli: “Sen; tüm insanlara Bizi anlatmak, onlara ümit vermek, hakikatleri açıklayıp uyarmaktan başka bir şey için açığa çıkmadın. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.”

Kur’ân’da belirtildiği gibi, Hazreti Muhammed’in beşir vasfı, çevresine; sevgiyi, sevindirmeyi, neşeyi, umut vermeyi, huzur vermeyi, hayata bağlanmayı hissetiren vasfıdır.



Hazreti Muhammed’in diğer bir vasfı da “Nezir” vasfı idi.

Nezir; uyarmak, öğüt vermek, doğruya yol göstermek, sakındırmak gibi anlamlara gelir.

Hazreti Muhammed çevresindeki kişileri nezir vasfı ile uyarırdı.

Dikkatli olmalarını öğütlerdi.

Baş a gelecek şeyleri çağır mamalarını öğütlerdi.

Bunun için uyarıcılık vasfı çok önemlidir.

Bir kişi öfkesini yutmazsa, başına gelecek şey kavga, tartışma, saldırma gibi eylemlerdir.

Bâtıl şeylerle hareket ederse, başına gelecek olan şey; ilimden, irfandan, edebden uzaklaşmaktır.

Furkân Sûresi 56: “Nezîrâ.”

Meâli: “Nezir üzere ol-açıklayıp, uyar.”

Hazreti Muhammed her zaman insanlara hakikatleri hatırlatırdı.

Nezir üzere idi.

Onları uyarırdı.

Baş a gelecek tehlikelerden uyarırdı.

İnsan her an kendine bir uyarının geldiğini unutmalıdır.



Mesala ölüm, insanın kendi başına gelecek bir gerçeğin uyarısıdır.

Ölümü asla unutmamalıdır.

Ölümün en büyük uyarı olduğunu unutmamalıdır.

Ölümün en büyük nezir olduğunu, yâni uyarı, hatırlatma olduğunu unutmamalıdır.

Bir gün gelecek biz de herkes gibi öleceğiz.

Ölümü unutmadan yaşamalıyız.

Kimseyi aldatmamalı, kimseye zulüm etmemeliyiz.

Ölümünden gerekli dersi almalı, dünyaya esir olmamalı, dünya hırsıyla kendimizi harap etmemeliyiz.

Her şeyden ders almayı, her şeyden bir mesaj aktığını unutmamalıyız.

İnsan her zaman her varlıktan Allah'ın nezir esmasının geldiğini unutmamalıdır.

İnsan çevresindeki kişilerden duyduğu sözleri analiz etmelidir.

Davranışları analiz etmelidir.

Olumlu ya da olumsuz davranışları her zaman düşünmeli, "bunlardan bana ne uyarılar geliyor" demelidir.

İnsan birinden bir söz mü duydu, durup düşünmeli ve "ben bundan nasıl bir ders alırım" demelidir.

Başına bir olay mı geldi, bir yalana bir iftiraya maruz mu kaldı, "bana buradan sunulan uyarı, mesaj nedir?" demelidir.

Bir kayıp mı yaşadı, bir hayal kırıklığını yaşadı "buradan bana ne uyarısı geliyor?" demelidir.

Her şeyden kendine akan uyarıyı, hatırlatmayı iyi anlamalıdır.

Hemen karamsarlığa kapılmamalı, kapılsa bile çabuk dönmeli, gerekli dersi almalıdır.



Başına gelen her şeyin bir nezir, bir uyarıcı olduğunu unutmamalıdır.

Sıkıntıların çözümü için, ilâhî bilgileri hatırlatıcı olmalıdır.

Çevresini hep hakikatlerle uyarmalıdır.

Birini uyarmak, ona hakikatleri hatırlatmak, hakikat yolunu ona göstermek “nezir” boyutudur.

Kişi bilmelidir ki hakikat yolu, kişinin kendi vücûdudur.

Bilmelidir ki “Hûda” yâni yol gösterici, kişinin kendi vücûdundan her an hakikatleri ile yol gösterir, her nefeste kişiyi uyarır.

Kişi kendine sunulan her nefesin, Allah’ın uyarısı olduğunu hatırlamalıdır.

Kardeşine de, kendi vücûduna dönmesini, oraya bakmasını tavsiye etmelidir.

Kur’ân’ın, âyetlerin, sûrelerin onun kendi vücûdunda olduğunu hatırlatmalıdır.

Çevresinde zulüm varsa, zulme karşı hakikatlerle mücadele etmeli, uyarıcı olmalıdır.

Zulüm, hakikatlerin aydınlığına gelemeyen, kendi benlik karanlığında kalan kişilerden açığa çıkar.

İşte insan öncelikle hakikatlere erişmeli ve hakikatlerle aydınlanmalıdır.

Sonra da çevresine uyarıcı olmalıdır, hatırlatıcı olmalıdır.

Nezir; uyarıdır, uyarmaktır, hatırlatmaktır, adamaktır, başa gelecek olanları önceden bildirmek ve yol göstermektir.

Nezir; gönlünde ilâhî uyarıları hissetmektir, her varlığın, her olayın mesaj aktardığını bilmektir.

Nezir; hakikate ulaşanların, basiret sahibi olmalarıdır.



O basiretle, çevresindeki kimseleri, hakikatlerle uyar-
ması, hakikatleri hatırlatmasıdır.

Nezir; kendini Hakk'a adamaktır.

Ölüm nezirdir, hastalık nezirdir, başına gelen şeyler
nezirdir.

Duyduğun her ses nezirdir, yağmur nezirdir, fırtına
nezirdir, kar, dolu, seller nezirdir.

Doğan güneş nezirdir, batan güneş nezirdir, gece ne-
zirdir, yıldızlar, ay, güneş nezirdir.

Gördüğün her varlık, her doğum, her ölüm, nezirdir.

Yeter ki insan gönlünü açsın, her varlığın, her olayın,
kendisine akan bir nezir olduğunu anlasın.

Ölüme baksın ki ölüm en büyük nezirdir.

Ölmeden önce kendini Hakk'a adasın ve aslına tes-
lim olsun.

İnsan olmak, bunları yapmaktır.

Yaratılışın sırrı, insan makamına gelmektir.

İnsan olan Müslümanlık makamına erer.

Müslüman; birinin çektiği acıda, onun yanında olan
kişidir.

Müslüman; birinin sıkıntısında, onun sıkıntısını çö-
zen kişidir.

Müslüman; birinin karamsarlığında, ona ümit veren
kişidir.

Müslüman, Allah'ın rahmetini hissettirendir.

Müslüman, Allah'ın şefkatini hissettirendir.

Müslüman, nezir üzere yaşayanıdır.

Bakara Sûresi 119: "İnnâ erselnâke bil hakkı beşîren
ve nezîren ve lâ tuselu an ashâbil cahîm."



Meâli: “Muhakkak ki sen; gerçekleri anlatmak, se-
vindirip umut vermek, açıklayıp uyarmak, Bizi anlatmak
için açığa çıktın. Sıfatları kendine nisbet edip bir azmışlık
içinde olanlardan senin bir sorumluluğun yoktur.”

İsrâ Sûresi 105: “Ve bil hakkı enzelnâhu ve bil hakkı
nezel ve mâ erselnâke illâ mubeşşiren ve nezîrâ.”

Meâli: “O sunduğumuz hakikatlerdir ve sana sunulan
gerçektir. Sen; Bizi anlatmak, hakikatlerle sevindirmek ve
uyarmaktan başka bir şey için açığa çıkmadın.”

Sebe Sûresi 28: “Ve mâ erselnâke illâ kâffeten lin nâsi
beşîren ve nezîren ve lâkinne ekseren nâsi lâ yalemûn.”

Meâli: “Sen; tüm insanlara Bizi anlatmak, onlara ümit
vermek, hakikatleri açıklayıp uyarmaktan başka bir şey
için açığa çıkmadın. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar.”

Fâtır Sûresi 24: “İnnâ erselnâke bil hakkı beşîren ve
nezîrâ ve in min ummetin illâ halâ fihâ nezîr.”

Meâli: “Şüphesiz sen hakikatlerimizi anlatmak, ümit
verip sevindirmek ve uyarmak için açığa çıktın. Eğer bir
ümmet kendi cehaletinde kalırsa, orada hakikatleri açık-
layıp uyaranlar olur.”

İşte Hazreti Muhammed âyetlerle de sabit olduğu gibi;
insanlara hakikatleri anlatmak, onlara ümit vermek, başa
gelecek şeyler için uyarmak üzere açığa çıkmıştır.

Gönül insanları gece gündüz insanlığın hayrı için gay-
ret göstermişlerdir.

Asla kendi çıkarları için hareket etmemişlerdir.

İşte Hazreti Muhammed her zaman insanları hakikat
yolunda uyarmıştır.

Onların zalimliğe düşmemeleri için uyarmıştır.

Güzel şeylere yönelmesi için uyarmıştır.





Hazreti Muhammed'in diğeri bir vasfı da "Vedüd- Meveddet" ehli olmasıdır.

Hazreti Muhammed "Meveddet" ehli idi.

Meveddet, hakikat kapısının açılma anahtarıdır.

Meveddet, ilâhî sevginin boyutudur.

Meveddet, çocuk saflığının o saf sevgisidir.

Meveddet, çocuk saflığının saf sevgisine ulaşmaktır.

Çocuk saflığına dönmeden, hakikatlerin arayışı başlamaz.

Çocuk saflığında olmayana hakikat kapıları açılmaz.

Hakikatlere, ancak ve ancak, atalarından gelen inanç anlayışının, yargılama, ayrımcılık, üstünlük, bâtıl bilgiler gibi olan alanlarını terk eden kimseler ulaşabilir.

Hakikatlere, ancak ve ancak çocuk saflığının o saf sevgisini hissedenler ulaşabilir.

Hazreti Muhammed; "Allah'a en yakın olan çocuklardır" diye bildirmiştir.

Hazreti İsa; Allah'ın egemenliğini bir çocuk gibi kabul etmeyen, bu egemenliğe asla giremez" diye bildirmiştir. (Markos 10:13-16, İncil)

Meveddet ehlinin eciri-karşılığı Allah'ın sevgisine erişmektir, kurbiyet içinde olmaktır.

Şurâ Sûresi 28: Zâlikellezî yubeşşirullâhu ibâdehullezîne âmenû ve amilûs sâlihât kul lâ eselukum aleyhi ec-ren illel meveddete fîl kurbâ ve men yakterif haseneten nezid lehu fîhâ husnâ innellâhe gafûrun şekûr

Meâli: "İşte bu; iman edenlerin ve dosdoğru hakk yolunda çalışanların ve Allah'ın kulu olduğunu anlayanların sevinçleridir. De ki: O halde olanlar sizden bir karşılık da istemezler, sadece bir aşk ile yakınlık içindedirler.



Kim iyiliklerde bulunursa, onun güzellikleri  o alır. Mu-
hakkak ki Allah ba ı layandır,   kredilendir.”

İşte  yettede de belirtildiği gibi Meveddet; a ka erişmek,
sevgiye erişmek, her an yakınlık içinde olmaktır.

 ocuk saflığı meveddet makamıdır.

Tekvir S resi 8: “Ve izel mevudetu suilet.”

Meâli: “ ocuk saflı ında hakikati aramak.”

 ocuk saflı ında sorgulamayan, samimi sorgulama
içinde olamaz.

 ocuk saflı ında sorgulamayan, hakikatle tanı amaz.

 ocuk saflı ında sorgulamaya ulaşmayan, arayış ne-
dir bilemez.

 ocuk sevgisiyle bakmayan göremez.

Anneden doğan  ocuk, en saflı ıyla gelir.

O  ocukta; inanç, ibadet, ibadethane, giysi, örtü, ay-
rımcılı ı yoktur.

O  ocukta; cinsiyet, millet, meslek, ayrımcılığı yoktur.

O  ocukta; kalb kırmak, hor görmek, kibir, gurur, ben-
lik yoktur.

O  ocukta; bilmi lik, kendini yüce görmek, inancını,
yolunu yüce görmek yoktur.

O  ocukta; nefret, kin, intikam, düşmanlık yoktur.

O  ocukta; hasetlik, fesatlık, kötülük yapmak, k t le-
mek, kötü söz etmek yoktur.

O  ocukta; zengin, fakir, iyi, kötü, çirkin güzel gibi ay-
rımcılıklar yoktur.

O  ocuk en saflı ıyla dünyaya gelir.

O  ocuk Allah’a ait olan “ved d” sevgisiyle gelir.

O  ocuk en saflı ıyla bakar, en saflı ıyla davranır.

O çocuktaki bu saf sevgi, bizzat “meveddet” tir.



Çocuk saflığının sevgisine “vedûd” denir.

Allah’ın o saf sevgisine “vedûd” denir.

İşte Hazreti Muhammed’in makamı meveddet makamıdır.

Meveddet, ilâhi sevgiye erişmektir.

Saf sevgiye erişmektir.

Hakikatin kapıları, saf sevgiyle erişenlere açılır.

Sevgi; ayrımcılık, yargılama, kibir, gurur, benlik, bilmişlik, üstünlük olmayan duygunun adıdır.

Sevgi; kin, nefret, öfke, kavga, içermeyen duygunun adıdır.

Sevgi, sahip çıkmaktır.

Sevgi, koruyuculuktur.

Sevgi, senlik benliği bitirmektir.

Sevgi, bizlik duygusunu getirmektir.

Sevgi, sıkıntıyı, üzüntüyü paylaşmaktır.

Sevgi, sıkıntıda, üzüntüde çare aramaktır.

Sevgi, imandır.

Sevgi, kâlblerin ziynetidir.

Sevgi, kırmamaktır.

Sevgi, kızmamaktır, öfkeni yutmaktır.

Sevgi, hikmetlere kapılar açmaktır.

Sevgi, kibre düşmemektir.

Sevgi, hor bakmamaktır.

Sevgi, varlığın özünde Hakk’a nazar edebilmektir.

Sevgi, adalettir.

Sevgi, inanmaktır, emin olmaktır, güvenmektir.

Sevgi, sarılmaktır, bırakmamaktır.

Sevgi, sevindirmektir.



Sevgi, umut vermektir.
Sevgi, ilâhi aşka erişmektir.
Sevgi, hevâdan kurtulmaktır.
Sevgi, eğilmektir.
Sevgi, secdede durmaktır.
Sevgi, tebessüm etmektir.
Sevgi, nezakettir.
Sevgi, tenezzüldür.
Sevgi, mütevâzi olmaktır.
Sevgi, hayattır, yaşamın sırrıdır.
Sevgi, muhabbettir.
Sevgi, varlığın muhabbetine gönül vermektir.
Sevgi, tüm varlıktan gelen ilâhi huzurdur.
Sevgi, cennetin nefesidir.
Sevgi, batmayan güneştir.
Sevgi, Allah'ın nefesidir.
Sevgi, gönülleri saran ilâhi heyecandır.
Sevgi, dudaklardan akan Allah kelimidir.
Sevgi, gönülde olan Allah'ın ışığıdır.
Sevgide kendini düşünmek yoktur.
Sevginin yükü ağırdır, herkes çekemez.
Sevgi ehlinin kâlbi hep başkaları için atar.
Sevgi ehlinin kâlbinde Allah bulunur.
Sevgi ehli her şeye göğüs gerer.
Sevgi ehli sabırlıdır.
Sevgi ehli her an tevekkül içindedir.
Sevgi ehli her an Allah'a teslimiyet içinde yaşıyandır.
Sevgi ehli her türlü yükü çekendir.



Sevgi ehli herkese koşturandır.

Sevgi ehli başkasının acısını hissedendir.

Sevgi ehli acılar bitsin, merhamet tecelli etsin diye koşturur.

Sevgiye erişen, kırmaz, üzmez.

Sevgiye erişen, alay etmez, hor bakmaz, kendini yüce görmez.

Sevgiye erişen, dedikodu yapıp kimseyi çekiştirmez.

Sevgiye erişen, sevginin ışığında yürür.

Sevginin ışığında yürüyen, gönülleri aydınlatır.

Sevginin ışığında yürüyen, çevresine nûr olur.

Mümtehin Sûresi 8: "İnnallâhe yuhıbbul muksitîn."

Meâli: "Muhakkak ki Allah sevgisine erişenler, adaletli, dürüst kişilerdir."

Hucurât Sûresi 7: "Allâh habbebe ileykumul îmâne ve zeyyenehu fî kulûbikum."

Meâli: "Allah sevgisi, sizi iman sahibi yapar ve sevgi kâlblerinizin ziynetidir."

Sevgiye erişenin her anı sevgidir.

Sevgiyi hisseden hep sevgiyle davranır.

Sevgi, aşk ile sarılmaktır.

Sevgi, aşk ile davranmaktır.

Sevgi, gönülde çağlayan bir ırmaktır.

Sevgi, gönülde doğan bir güneştir.

Sevgi, huzuru hissettirmektir.

Sevgi, gönüllere umudu hissettirmektir.

Sevgi, secde makamının ilâhi sırrıdır.

Sevgi, maşuğuna secde etmektir.

Sevgi, gönül okşamaktır, gönülleri ısıtmaktır.



Sevgi, koşup gitmektir, varıp dönmemektir.
Sevgi, tüm dertleri taşımayı öğretmektir.
Sevgi, korumaktır.
Sevgi, birliktir.
Sevgi, şuurlu olmaktır.
Sevgi, hayattır, yaşamın sırrıdır.
Sevgi, muhabbettir.
Sevgi, varlığın muhabbetine gönül vermektir.
Sevgi, tüm varlıktan gelen ilâhi huzurdur.
Gönlün Allah'a teslimiyetidir, tevekkülüdür.
Sevgi, gönülde olan Allah'ın ışığıdır.
Sevgi ehli; sevindirendir, umut verendir, karamsar-
lığı alandır.

Sevgi ehli; dürüştür, şefkatlidir, adaletlidir.

Hucurât Sûresi 9: "İnnallâhe yuhıbbul muksitîn."

Meâli: "Muhakkak ki, adaletli, dürüst kişiler Allah sevgisiyle hareket ederler."

İşte Hazreti Muhammed'in vasıflarından biri sevgidir.

O etrafındaki herkese sevgiyle davrandı, sevgiyi hissettirdi.

Hazreti Muhammed'in sevgi ile ilgili sözlerinden bazı örnekler:

"Canım kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki sizler iman etmedikçe huzura eremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selâmı yayınız!" (Müslim, İmân 93-94. Ayrıca bk. Tirmizî, Et'ime 45, Kıyamet 56; İbni Mâce, Mukaddime 9, Edeb 11)

"Dâvûd Nebî şöyle dua ederdi: Allah'ım, senden seni sevmeyi, seni seven kişiyi sevmeyi, senin sevgine ulaştıran



ameli isterim. Allah'ım, senin sevgini bana kendimden, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle." (Tirmizî, Devât, 72)

Bir gün Hazreti Muhammed'in çocukları çok içten öptüğünü gören bir bedevî; Hayret! Siz çocukları öpüyor musunuz? Biz çocukları hiç öpmeyiz!" dedi.

Hazreti Muhammed ona şöyle dedi: "Senin kâlbende Allah sevgisi yoksa ben ne yapabilirim!" (Müslim, Fedâil, 64; Edeb, 18)

"Kişi sevdiğiyle beraberdir." (Buhârî, Edeb, 96)

"Amellerin en faziletlisi Allah için sevmek ve Allah için kötülüğe karşı mücadele etmektir." (Ebû Dâvûd, Sünnet, 2)

"Allah Teâlâ (kıyamet günü) şöyle buyurur: 'Nerede benim rızam için birbirlerini sevenler! Gölgem dışında hiçbir gölgenin olmadığı böyle bir günde onları kendi gölgemde gölgelendireceğim. (Benim himayemden başka hiçbir himayenin olmadığı böyle bir günde onları, özel himayeme alacağım)." (İbn Hanbel, II, 338)

Bir adam Hazreti Muhammed'in yanında iken oradan birisi geçti.

Adam, "Ey Allah'ın resûlü, ben bu adamı seviyorum." dedi.

Hazreti Muhammed ona, "Bunu ona söyledin mi?" diye sordu.

Adam "Hayır" cevabını verdi.

Hazreti Muhammed; "Git, ona söyle" buyurdu.

Bunun üzerine adam o kimsenin yanına gitti; "Ben seni Allah için seviyorum." dedi.

Öteki adam da; "Beni kendisi için sevdiğin Allah da seni sevsin" cevabını verdi. (Ebû Dâvûd, Edeb, 112-113)



İşte Hazreti Muhammed, sevginin ilâhi duygusu hissedilsin diye çırpındı durdu.

Saf sevgiye erişenlerin, hakikatlere erişeceğini bildirdi.

Saf sevgiyle vücûd kitâbının sayfalarının çevrilebileceğini bildirdi.

Varlık kitâbı ancak sevgiyle okunabilir diye bildirdi.

İşte bizler de o sevgiyi hissetmeliyiz.

Sevgiye engel olan tüm kirlilikten arınmalıyız.

Aklımızı gönlümüzü temizlemeliyiz.

Yargılamaları, öteki görmeyi, hor bakmayı terk etmeliyiz.

Gurura kibre düşmemeliyiz.

Kendi inancını yüce görmeyi bırakmalıyız.

Allah'ın ekberiyetini her varlıkta görebilmeliyiz.

Çocuk saflığının o tertemiz sevgisiyle bakmalı, çevremize o sevgiyle davranmalıyız.

“Vedûd” makamının ulviyetini hissetmeliyiz.

Vedûd makamına eren, meveddet hâli ile yaşar ve varlığın birbiriyle olan muhabbetine şahit olur.

Allah her varlığı “vedûd” esmasıyla şekillendirdi.

Her varlık birbirine “vedûd” esmasıyla bağlıdır.

Vedûd, Muhammed boyutunun sevgisidir.

Tohumun içinde ağaç, “vedûd” sevgisiyle tutulur.

Yaprak, dal, çiçek, meyve her biri “vedûd” esmasıyla tecelli eder.

Vedûd, ilâhî muhabbetullah'tır.

Muhabbet makamı, Muhammed makamıdır.

Muhammed makamı ilâhî sevgi sırrıdır.

Muhammed makamı Tevhîd sırrıdır.

Birlik, muhabbet makamının sırrıdır.



Tüm varlık birbiriyle muhabbet halindedir.

Tüm varlık “vedûd” esmasıyla var olur, her varlık “vedûd” esmasıyla birbirine tutunur.

Hidrojen oksijenle muhabbet eder, su tecelli eder.

Toprak su ile muhabbet eder, yeşillikler tecelli eder.

Ateş her varlıkta ölçüsüyle muhabbet halindedir.

Hava her an muhabbetle eser.

Hücreler birbiriyle “vedûd” esmasıyla birleşir bedenlere dönüşür.

Varlıktaki “Vedûd” esmasını anlayan, yaşamını muhabbet içinde geçirir.

Bu muhabbet Allah sevgisinden başka bir şey değildir.

Cümle varlık bir aşk-ı ilâhîden şekillenip gelir.

Bir aşk-ı ilâhîyle sürmektedir.

Allah’ın sevgisine ulaşmak, her şeyin o sevgiyle sarılı olduğunu hissetmektir meveddet.

O sevgiyi yaşantımıza geçirmektir meveddet.

O sevgiyi hisseden, kimsenin kalbini kıramaz, hakkını yiyemez, kimse hakkında dedikodu edemez.

Meveddet, Hazreti Muhammedin makamından sunulan ilâhî lütûftur.

O makamı hisseden, her anını Halkı tutan Hakk’tır sevgisiyle,

Halk’ta Hakk secdesiyle yaşar.

Meveddet, mü’minlik makamıdır.

Mü’minlikteki “Mim” Muhammed sırrıdır.

Muhabbet sırrıdır.

Mü’min, varlığı tutan Hakk’ı varlıkta her an seyreder.

Mü’min, ilâhî sevginin o derin hissiyle yaşar.

Mü’min “meveddet” boyutuna ulaşmış gönüldür.



Çocuk saflığına erişmiş gönüldür.

Allah tüm varlığı sevgisinden yaratmış, sevgisi ile tutmaktadır.

Allah’a sevgisizlik asla isnat edilemez.

Allah sevmez diye yapılan meâller doğru değildir.

Hep, Allah’a sevgisizlik isnat ettik.

Allah çarpar dedik.

Allah yakar dedik.

Allah sevmez dedik.

Allah sevmez demek doğru mudur?

Allah’a sevgisizlik isnat etmek doğru mudur?

Allah’ta sevgisizlik olabilir mi?

Sevgisizlik ve nefret, Allah’a rabıta içinde olmayan kimselerde görülür.

Sevgisizlik, kendi şeytanına teslim olanlarda görülür.

Öfke, hiddet, bölmek, yargılamak hep kendi şeytanına teslim olanlarda görülür.

Sevgisizlik ve darılmak hiç Allah’da olur mu?

Kızmak, öfke hiç Allah’da olur mu?

Duhâ Sûresi 3: “Seni vücûdlandırıran senden ayrı değildir ve kızması yoktur.”

Kur’ân meâllerini “Allah sevmez” diye çevirdik.

Lütfen ince ince inceleyelim ve düşünelim!

Şimdi Kur’ân’da geçen âyetleri ve çevrimlerini inceleyelim.

Bakara Sûresi 190: “İnne Allâh lâ yuhıbbu el mutedîn”

İnne Allâh lâ yuhıbbu : Muhakkak ki, Allah, yok sevgi, aşk,

El mutedîne : Aşırı gidenler, haddi aşanlar, saldırgan,



Bir Meâl: “Çünkü Allah aşırıları sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Muhakkak ki haddi aşanlarda Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Bakara Sûresi 205: “Ve Allâh lâ yuhıbbu el fesâd.”

Bir Meâl: “Allah bozgunculuğu sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “İkilik, bozgunculuk içinde olanlarda Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Bakara Sûresi 276: “Ve Allâh lâ yuhıbbu kulle keffârin esîm.”

Bir Meâl: “Allah küfürde ve gûnahta ısrar eden hiç kimseyi sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Fenalarda olup, hakikatleri görmezlikten gelip örtenlerde Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Âl-i İmrân Sûresi 32: “Fe inne Allâh lâ yuhıbbu el kâfirîn.”

Bir Meâl: “Bilsinler ki Allah kâfirleri sevmez.” Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerde Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Âl-i İmrân Sûresi 57- 140: “Ve Allâh lâ yuhıbbu el zâlimîn.”

Bir Meâl: “Allah zalimleri sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?



Diğer bir Meâl: “Zalimlerde Allah sevgisi yoktur”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Nisâ Sûresi 36: “İnne Allâh lâ yuhıbbu men kâne muhtâlen fehûrâ.”

Bir Meâl: “Allah kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez.” Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Muhakkak ki kendini üstün gören, kibirlilik içinde olan kimselerde Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Nisâ Sûresi 107: “İnne Allâh lâ yuhıbbu men kâne havvânen esîmâ”

Bir Meâl: “Çünkü Allah hainliği meslek edinmiş günahkârları sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Muhakkak ki kötülüklerde, kendi hevâsında olan kimselerde Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Nisâ Sûresi 148: “Lâ yuhıbbu Allâh el cehra bis sîi min el kavli illâ men zulim”

Bir Meâl: “Allah kötü sözün açıkça söylenmesini sevmez; ancak haksızlığa uğrayan başka.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Sözlerinden ve davranışlarından, kötülük açığa çıkaranlarda Allah sevgisi yoktur. Ancak zalim kimseler böyle yaparlar”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Mâide Sûresi 64: “Ve Allâhu lâ yuhıbbu el mufsidîn.”

Bir Meâl: “Allah ise bozguncuları sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?



Diğer bir Meâl: “İkilik, bozgunculuk çıkaranlarda Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Mâide Sûresi 87: “İnne Allâh lâ yuhibbu el mutedîn.”

Bir Meâl: “Allah sınırı aşanları sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Muhakkak ki haddi aşanlarda Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

En’âm Sûresi 141: “İnne hu lâ yuhibbu el musrifîn.”

Bir Meâl: “Çünkü Allah israf edenleri sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Doğrusu o taşkınlık yapanlarda sevgi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Ki En’âm Sûresi 141, âyetinin Arapçasında “Allah” kelimesi yoktur.

A’râf Sûresi 31: “İnne hu lâ yuhibbu el musrifîn.”

Meâli: “Doğrusu o taşkınlık içinde olanlarda sevgi yoktur.”

Bu âyetin de, Arapçasında da “Allah” kelimesi yoktur.

A’râf Sûresi 55: “İnnehu lâ yuhibbu el mu’tedîn.”

Bir Meâl: “Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.”

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: “Muhakkak ki o haddi aşanlarda sevgi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Bu âyetin de, Arapça’sında “Allah” kelimesi yoktur.

Enfâl Sûresi 58: “İnne Allâh lâ yuhibbu el hâinîn.”



Bir Meâl: "Allah ahdini bozanları asla sevmez."

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: "Muhakkak ki emanete hıyanet edenlerde Allah sevgisi yoktur."

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Nahl Sûresi 23: "İnne hu lâ yuhıbbu el mustekbirîn."

Bir Meâl: "Allah büyüklük taslayanları asla sevmez."

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: "Muhakkak ki o kibirli kimselerde sevgi yoktur."

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Bu âyetin de, Arapçasında "Allah" kelimesi yoktur.

Hacc Sûresi 38: "İnne Allâhe lâ yuhıbbu kulle havvânin kefûr."

Bir Meâl: Şu da muhakkak ki Allah, hain ve nankör olan herkesi sevgisinden mahrum eder.

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: "Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerin, kötü niyetli olanların tümünde Allah sevgisi yoktur."

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?"

Kasas Sûresi 76: "İz kâle lehu kavmuhu lâ tefrah inne Allâh lâ yuhıbbu el ferihîn."

Bir Meâl: "Bil ki Allah şımarıkları sevmez."

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: "Kavmi ona: Gururlanma, muhakkak ki gururlananların içinde Allah sevgisi yoktur, demişti."

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Kasas Sûresi 77: "İnne Allâhe lâ yuhıbbu el mufsidîn."

Bir meâl: "Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez."



Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir meâl: "Muhakkak ki bozgunculuk yapanlarda Allah sevgisi yoktur"

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Rum Sûresi 45: "İnne hu lâ yuhıbbu el kâfirîn."

Bir Meâl: "Şüphesiz O, kâfirleri sevmez."

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: Şüphesiz o hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlerde ise sevgi yoktur.

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Lokmân Sûresi 18: "İnne Allâh lâ yuhıbbu kulle muhtâlin fehûr."

Bir Meâl: "Zira Allah, kendini beğenmiş övünüp duran kimseleri asla sevmez." Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?"

Diğer bir Meâl: "Muhakkak ki büyüklenme, övünme hallerinde olanların tümünde Allah sevgisi yoktur."

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Şûrâ Sûresi 40: "İnne hu lâ yuhıbbu el zâlimîn."

Bir Meâl: "Doğrusu O, zalimleri sevmez." Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Diğer bir Meâl: "Muhakkak ki o zalimlerde ise bir sevgi yoktur."

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Hadîd Sûresi 23: "Ve Allâh lâ yuhıbbu kulle muhtâlin fehûr."

Bir Meâl: "Çünkü Allah, kendini beğenip böbürlenен kimseleri sevmez"

Böyle mi çevrilmesi daha uygundur?



Diğer bir Meâl: “Ego hâllerinde, hilekârlık hâllerinde olanların tümünde Allah sevgisi yoktur.”

Yoksa böyle mi çevrilmesi daha uygundur?

Allah her nefeste bizlere sevgisini sunarken, O’na nasıl sevgisizlik isnat edebiliriz.

Allah’ın sevgisiyle var olur cümle âlem, o sevgiyle hareket eder cümle varlık.

Allah’a sevgisizlik isnat etmek, ancak ve ancak O’nu anlayamayan kimseler tarafından söylenir.

Kişi kendi öfkesini, sevgisizliğini, kavgasını, nefretini bir gaflet içinde Allah’a isnat eder.

Sevgisizlik ve darılmak hiç Allah’da olur mu?

Sevgisizlik ve kızmak hiç Allah’da olur mu?

Sevgisizlik ve nefret, beşeri yapı olan bizlerde vardır.

Kızmak ve darılmak, cahil olan bizlerde vardır.

Allah, rahîm-i rahmân boyutudur.

Allah, sevgi-i rahmet boyutudur.

Allah, nefeslerin nefesi boyutudur.

Sevgisizlik O’na değil, bir gaflet içinde olan bizlere mahsustur.

İşte Meâller Hazreti Muhammed’in gönlünü anlayan kimseler tarafından yapılmalıdır.

Allah’a sevgisizlik isnat edemeyiz.

Hazreti Muhammed’e sevgisizlik isnat edemeyiz.

Âl-i İmrân Sûresi 32: “Kul in kuntum tuhibbûnallâhe fettebiûnî yuhbibkumullâhu ve yagfir lekum zunûbekum vallâhu gafûrun rahîm.”

Meâli: “De ki: Eğer siz Allah sevgisine ulaşmak istiyorsanız, artık Allah’ın sizdeki sevgisini anlamak için sunduğum hakikatleri takip edin, hatalarınızı anlayıp döndüğünüzde



tertemiz lütufların sunulacağını bilin. Allah varlığı özünden var edendir, tertemiz lütufları sunandır.”

Âl-i İmrân Sûresi 57: “Ve emmellezîne âmenû ve amilûs sâlihâti fe yuveffihim ucûrehum vallâhu lâ yuhibbuz zâlimîn.”

Meâli: “İman edenler ve salih amellerde olanların karşılığı ise; sevginin, dostluğun davranışlarında olmaktır. Zalimlerde ise Allah sevgisi yoktur.”

Âyette belirtildiği gibi, sevgiye erişenler iman ehli ve Sâlih kimselerdir.

Kötülüklerde olanlar ise sevgi makamına erişemezler.

Hazreti Muhammed sevgi-vefâ makamının Sultanı idi.

İnsanlığa sunduğu sevgi dolu davranışlar hepimiz tarafından iyi hissedilmelidir.



Hazreti Muhammed’in vasıflarından biri de “Sabır” vasfıdır.

Âl-i İmrân Sûresi 200: “Yâ eyyuhâllezîne âmenu usbirû ve sâbirû ve râbitû.”

Meâli: “Ey iman edenler! Sabrın ne olduğunu anlayın ve gönlünüzü Allah’a rabita ederek sabredin.”

Hazreti Muhammed sabırlı bir insandı.

Her olayın hikmetine vasıl olmak için sabrederdi.

Kendine yapılan tüm saldırılara sabretti.

Başına gelen acılara sabretti.

Ona olan saldırılara sabretti.

Onu öldürmek için davrananlara sabretti.

Kendinden önce vefat eden evlatlarının acısına sabretti.

Sabır çok önemli bir makamdır.

Sabır öncelikle Allah’a dayanmaktır.



Allah'a tevekkül içinde olmaktır.

Allah'a güvenmektir.

Her zaman Allah'a teslimiyet içinde olmaktır.

Âyette sabır ve rabita birlikte geçer.

Rabita iyi anlaşılmalıdır.

Rabita; Alaka, bağlantı, bağlayan, rabteden, varlıktaki hak bağlantısı, iki şeyi birbirine bağlayan, tüm varlığı birbirine bağlayan gibi anlamlara gelir.

Tüm meâlciler rabita kelimesini farklı farklı değerlendirmişlerdir.

Ne yazık ki Diyanet olsun, Yaşar Nuri Öztürk olsun, rabita kelimesini savaş olarak değerlendirmişler.

Âl-i İmrân Sûresi 200:

Diyanet Meâli: "Ey İnananlar! Sabredin, düşmanlarınızdan daha sabırlı olun, cihada hazır bulunun, Allah'a karşı gelmekten sakının ki başarıya erişebilirsiniz."

Yaşar Nuri Meâli: "Ey iman sahipleri! Sabredin, sabır yarışı yapın, nöbet tutarak savaşa hazırlıklı bulunun ve Allah'tan korkun ki, kurtuluşa erebilirsiniz."

Görüldüğü gibi müellifler rabita kelimesini savaş, cihat olarak çevirmişlerdir.

Cemaat ve Tarikatlarda rabita; şeyhini düşünmek, şeyhini düşünürken kendinden geçmek, şeyhine bağlanmak, evliyalara bağlanmak, âlimlere bağlanmak diye söylenir.

Oysa Kur'ân'a göre rabita; tüm varlığı birbirine bağlayan Hakk sırrıdır.

Rabita, Rab kelime kökünden gelir.

Allah her varlığı Rabb esmasıyla tutar ve tüm varlığı kendi sıfatlarıyla kuşatır, tutar.

Rabita tüm varlığın birbirine ortak özelliklerle bağlılığıdır.



Nasıl ki insan vücûdunda sonsuz hücre var ama hepsi birbirine bağlıdır, yâni Rabîta olmuştur.

İşte bu tüm âlemde tüm varlık birbirine bağlıdır.

Bu şuura ulaşmak rabîtayı anlamaktır.

Tüm varlık âlemi, tecelliler ile birbirine bağlıdır.

İnsan, Hakk'ı anlamak için bir idrak içinde olup, varlığın birbiriyle bağlılığını anladıkça rabîtayı anlar ve oradan da Tevhîd sırrına ulaşır.

Tüm Kâinat rabîta halindedir yâni birbirine bağlı bir haldedir.

Tüm Kâinatı birbirine bağlayan sır Hakk sırrıdır.

Hakk'ın sıfatları boyutudur.

Tüm sıfatlar Hakk'ın Zâtına bağlıdır, yâni rabîta halindedir.

İşte tüm varlığı birbirine bağlayan Hakk'ın kendi Zâtıdır.

Zâtına bağlı sıfatlarıdır.

İşte bu bağlılık rabîta sırrıdır.

İnsanın vücûdunun hiçbir organı hiçbir hücresi birbirinden ayrı mıdır, elbette değildir.

Tüm hücreler birbiriyle irtibat halindedir, rabîta halindedir.

Nasıl ki insan vücûdunda tüm hücreler bir bedene bağlıdır, işte bu Kâinata da tüm varlık Allah'a bağlılık halindedir.

Tüm varlığı bir arada tutan Allah'tır.

İşte rabîta; tüm varlığın birbiriyle olan bağlılığıdır ve bu bağlılık şuuruna ulaşmak rabîtayı anlamaktır.

Yoksa cemaatlerin dediği gibi şeyhini düşünmek, şeyhine bağlanmak, bir tarikata bağlanmak değildir.



Rabıta sırtına vakıf olan, tüm vücûdları tutan tek kudretin Allah olduğunu anlamıştır.

Tüm vücûdların Allah'a dayandığını anlamıştır.

Rabbül âlemin hakikatini anlamıştır.

İşte bu hakikati anlayan bilir ki tüm kâlbleri attıran Allah'tır.

Tüm vücûdları her an çalıştıran, her an tutan Allah'tır.

Bu şuurda hareket eden, hangi varlığa bakarsa bak-sın, o varlığı tutanın Allah olduğunun hakikatiyle bakar yâni "Semme Vechullah" zevkiyle bakar.

Bu şuurla bakan, bilir ki tüm varlık kardeştir, bir bedeninin hücreleri gibidir.

Tüm bedenleri tutan da Zâtı mutlak olan Allah'tır.

Bu şuurla hareket eden, her an rabıta halindedir.

Yâni her an Allah'a bağlı olduğunun farkındadır.

İşte rabıta bir şeyhe bağlanmak değildir, savaş değildir.

Rabıta tüm Kâinatı tutanın, her varlığı bir arada tutanın Allah olduğu hakikatidir.

İşte rabıta makamına gelen sabırlı olacaktır.

Sabır, bir şeyin sonunu beklemektir.

Sabır, hikmete ermek için beklemektir.

Sabır, her olaya hikmet üzere bakmaktır.

Tüm acılara, sıkıntılara dayanmaktır.

Hemen karar vermemektir.

Hemen faaliyete geçmemektir.

Hemen bir şeye kalkışmamak, şuurlu davranmaktır.

Olayların nereye aktığını anlamak ve öyle faaliyete geçmektir.

Başına gelen olumlu ya da olumsuz her şeye karşı göğüs germektir.



Olayların akışını okumaktır.

Öncelikle her olayın arka yüzünü görmek, öyle hareket etmektir.

Başa gelen olumsuz bir şeye, hemen sinirlenmemek, öfkelenmemek, kaygılanmamak, beklemektir.

Bekleyip olayın akışını görebilmektir.

Olay nereye akacak bilmektir.

Öfkeni yutmaktır.

Öfke ile bir şey söylememek, dilini tutmaktır.

Sabırlı olduğunda, olayın sonu, öyle ya da böyle hayra kapı açacaktır.

Hazret Muhammed sabır makamının Sultanı idi.

Bilelim ki sabır; beklemektir, dayanmaktır, karşı koymaktır, direnmektir, sebat etmektir, göğüs germektir.

Bilelim ki sabır; dilini tutmaktır, öfkeni yutmaktır, hemen karar vermemektir.

Bilelim ki sabır; olayın nereye gittiğini görebilmektir, iç yüzünü görebilmektir, hikmetine erebilmektir.

Bilelim ki sabır; olaylar karşısında hemen hareket etmemektir, şuurlu davranmaktır.

Bilelim ki sabır; Allah'a dayanmaktır.

Bilelim ki sabır; zamanın akışını görebilmek, o akışa teslim olmaktır.

Sabır, zaman ile alakalı bir boyuttur.

Her şey zamanı gelince açığa çıkar, zamanı gelince gerçekleşir.

Mesela bir ağacın meyve vermesi, zaman dilimi içinde gerçekleşir.

Meyve hemen oluşmaz, önce yapraklar, sonra çiçekler, sonra meyve oluşur.



İşte bu zaman dilimi akışı, her şeyin bir bekleme zamanı sabırdır.

Çiftçi tohumu eker, bakımını yapar ve meyve alıncaya kadar sabreder.

Hemen meyve çıksın istemez, bilir ki meyvenin çıkma zamanı vardır.

Meyve ortaya çıkıncaya kadar, meyvenin oluşması için çalışır, gayret eder.

İşte gayret içinde olmak da sabırdır.

Sabrını emekle, gayretle birleştirir.

Yaprak zamanı gelmeden düşmez.

Civciv zamanı gelmeden doğmaz.

Doğan çocuk hemen büyümez.

Güneşin doğması, batması zamanı gelince olur.

Zamanın gelişi ve zamanın akışı ve zaman yolunun sonu vardır.

İşte sabır; zamanın gelişini, zamanın akışını, zamanın sonunu görebilmektir.

İnsan sabrın ne olduğunu anlamalı ve bunu hayatına geçirmelidir.

Her insan sabır makamında yaşamalıdır.

Eğer kişi sabrın ne olduğunu iyi anlarsa, bir şeyin nereye gittiğini ve sonucunun ne olacağını bilir.

Kişi sabrı yakalayamazsa, isyana, öfkeye, hiddete, kavgaya kayar.

Sabır beklemektir, dayanmaktır, zamanın akışını görebilmektir.

İnsana hep sabretmesi tavsiye edilir.



Kişinin başına ne olay gelirse gelsin, kişi o olaydan gerekli dersi çıkarmak için sabretmelidir ve olayı iyi okumalıdır.

Kişi, olayın iç yüzünü görebilmek için ve olayın nereye aktığını anlayabilmek için sabretmelidir.

Başına bir olay gelen kişinin önünde iki kapı açılır.

Biri sabır kapısıdır.

Biri isyan kapısıdır.

İsyan kapısını açan; öfke, hiddet, kin, nefret, karamsarlık, acelecilik, intikam gibi duygularla karşı karşıya kalır ve kişi akıllı düşünemez, akıllı hareket edemez.

Ama kişi, sabır kapısını açarsa; bekler, olayı çözmeye çalışır, olaydan gerekli dersi çıkarmaya çalışır, olayın hikmetine erer.

Her olaydan gerekli dersi çıkaran, bunu ileride başına gelen başka bir şeyde kullanır, o derse göre hareket eder.

Kâmil kimse, sabrederek, her şeyden ders çıkararak kemâlâta erer.

İşte sabır kişinin hayatında çok önemlidir.

Sabreden, tevekkül sahibidir.

Sabretmek beklemektir, zamanı geldiğinde hareket etmektir.

Sabır, gönlünü Allah'a rabita ederek beklemektir.

“Ya sabır Allah” diyerek; “Allah’ım bana sabır ver, Allah’ım bana bu olayın nereye çıktığının hikmetini ver” diyerek dua edilmelidir.

Sabır makamı gönlünde tecelli eden kimseler;

Sabırlıdırlar, beklerler, hemen karar verip uygulamazlar.

Öfkелenseler de öfkelerini yutarlar.

İsyan etseler de isyanlarını kontrol ederler.



İçlerinde oluşan hüznü taşımayı bilirler, “Allah’ım hüznümü al, hüznümü sevince dönüştür ya Rabbi” diye dua ederler.

Dillerini tutmasını bilirler, ne zaman konuşacaklarını bilirler.

Öfke ile hemen konuşmazlar, ne zaman neyi söyleyeceklerini bilirler.

Söylenen sözün hangi kapıyı açacağını sezerler.

Onlar zaman diliminin akışını çok iyi görebilirler.

Onlar sonuca endekslidirler.

Bir olayda hemen parlamazlar, o olayın nereye akacağını sezerler.

Hepimiz, bir şekilde üzüldük, üzdük, bir şekilde zulme uğradık, zulüm ettik.

Kırdık, kırıldık, kötü söze maruz kaldık, kötü söz söyledik.

Hepimiz bir şekilde isyan ettik, öfkelenedik, öfkeden yerimizde duramadık.

Adalet arayayım derken en büyük adaletsizliği yaptık.

İnsan, sabrın ne hikmetlere kapı açacağını bilmelidir.

Sabrın ne lütuflar getireceğini bilmelidir.

Hızır, Mûsâ’ya dedi; “Ve keyfe tesbiru alâ mâ lem tuht bihî hubrâ.”

Meâli: “Olayların iç yüzünü, nereye gittiğini bilmek için sabretmelisin.”

Allah’ım! Bizlere sabır gücü nasip et.

Allah’ım! Dilimizi tutmayı, öfkemizi yutmayı nasip et.

Allah’ım! İsyan etmemeyi, kavgaya sürüklenmemeyi nasip et.



Allah'ım! Olayların nereye gittiğini görebilmeyi, hikmetine erebilmeyi nasip et.

Allah'ım! Kâlb kırmamayı, kimseyi üzmemeyi, kötü söz söylememeyi nasip et.

Allah'ım! Hemen karar verdirmemeyi, hikmetine erdirmeyi nasip et.

Allah'ım! Başımıza iyi bir şey geldiğinde şımarmamayı, gururlanmamayı nasip et.

Allah'ım! Başımıza kötü bir olay geldiğinde, isyan etmemeyi, kaygıya düşmemeyi, fevri davranmamayı nasip et.

Allah'ım! Başımıza kötü bir şey geldiğinde, birdenbire şuursuzca

hareket etmemeyi nasip et.

Allah'ım! Bizlere sabır gücü ver her olay karşısında sabırlı davranmayı nasip et.

İşte Hazreti Muhammed, sabrın en güzel uygulayıcısı idi.

O kendine yapılan saldırılara sabretti.

Kendine söylenen olumsuz sözlerle sabretti.

Başına gelen nice acı olaylara sabretti.

Kendinden önce Fatıma'nın dışında tüm evlatları vefat etti.

Hepsine sabretti.

O gönlünü Allah'a rabıta ederek sabretti.

Onun sabrı inşallah tüm insanlığa örnek olsun.



Hazreti Muhammed'in diğer bir vasfı da "Hilm Ve Edeb" vasfıdır.

Hazreti Muhammed nezaket ehli idi.

Çevresine edeb içinde davranıyordu.

Hazreti Muhammed bir yere girerken edeb içinde girerdi.



Doğru duygu düşüncelerle girerdi, doğru duygu ve düşünceler içinde de çıkardı.

Bir yerden ayrılırken güzellik içinde ayrılırdı.

İnsanlarla olan diyalogları güzellik içinde idi.

Her zaman Halk'a Hakk nazarıyla bakar ve o şuurla hareket ederdi.

İsra Sûresi 80: "Ve kul rabbi edhılñî mudhale sıdkın ve ahrıcñî muhrece sıdkın vecal lî min ledunke sultânen nasîrâ."

Meâli: "De ki: Rabbim! Bir yere girdiğimde beni doğruluk ile oraya dâhil et ve oradan çıkacağım zaman yine beni doğrulukla çıkar ve sana ait olan delillerle bana yardım et."

Âyette belirtildiği gibi, bir yere girerken doğruluk içinde girmek gerekir.

Bu ne demektir?

Her mekânın sahibi Allah'tır, her varlıkta Zâtıyla varlığı tutan Allah'tır.

Her varlığa Hakk nazarıyla bakmak, dosdoğru olmaktır.

Bedenlerin sahibi Allah'tır.

Bedenlerde her an tecelli eden Allah'tır.

Bir yere dâhil olduğumuzda, orada olan her şeyin sahibinin Allah olduğunu unutmamalıyız.

Âyette geçen "sıdkın"; sadakat, doğruluk, düzgünlük, içtenlik, samimiyet demektir.

Hazreti Muhammed Allah'a sadakat içinde bağlıydı.

Her yerde O'na nazar eder, O'na ait değerleri görürdü.

İşte o girdiği her yere Allah'ı unutmadan girer, Allah'ı unutmadan çıkardı.

Girdiği her yere güzellikle girer, güzellikle çıkardı.



“Güzellikle ayrıl-Hecren Cemilen” (Müzzemmil Sûresi 11)

Bu âyet hepimize olan bir sesleniştir.

Bu âyet cân kulağı ile duyulmalıdır.

İnsan, bir yerden ayrılırken, güzellikle ayrılmalıdır.

Birinden ayrılırken güzellikle ayrılmalıdır.

Güzellikle ayrılmak ne demek?

Allah'ın güzelliklerini görerek ayrılmak demektir.

İnsan her zaman, her varlıkta, her insanda Allah'ın güzelliklerini görebilmelidir.

Göz, kulak, el, ayak, cümle organlar Allah'ın güzelliklerini yansıtır.

Bedenlere bakacağımız zaman, bedenlerin Allah'ın güzellikleri ile sarılı olduğunu unutmamalıyız.

Ola ki şartlar gereği, birileri ile duygu ve düşünceler tutmamaya başlar, araya mesafe koymak gerekebilir.

İşte bu durumda dahi, güzellikle ayrılmalıdır.

Kişi, biriyle arkadaşlığını bitirecekse güzellikle bitirmelidir.

Şartlar gereği eşinden ayrılmak mı gerekti, güzellikle ayrılmalıdır.

Çalıştığın bir yerden ayrılırken güzellikle ayrılmalıdır.

Her ayrılık yeni bir şeye kapı açar.

Her ayrılık yeni bir yolun açılımdır.

Her ayrılık farklı bir dünyaya açılan kapıdır.

Bir yerden, birinden ayrılırken, sabretmeli ve güzellikle ayrılmalıdır.

Her bedende Allah'ı görerek oradan ayrılmalıdır.

Bu hakikati bilen, kimseye hor bakmadan ayrılacaktır.

Onun kalbini kırsalar da o kimsenin kalbini kırmayacaktır.



Çünkü o bilir ki kalblerin sahibi Allah'tır.

Hakk'a nazar eden kimseyi üzseler de o kimseyi üz-
meyecektir.

Ona öfkelenmeler de o öfkelenmeyecektir.

Ona kötü sözler etseler de, o etmeyecektir.

Onu aldatsalar da o aldatmayacaktır.

Onunla alay etseler o alay etmeyecektir.

İşte kişi her zaman bedenlerin ardını görmelidir.

Orada Allah'ın olduğunu bilerek hareket etmelidir.

Bedenlerin sahibi olan Allah, bedenlerde işleyişiyle,
sıfatlarıyla, zâtıyla her an tecelli etmektedir.

İnsan bunu görmeli ve bu şuurdan asla ayrılmamalıdır.

O zaman insanın gönlünde "Hecren Cemilen" âyeti te-
celli edecektir.

İşte o zaman bir yere girerken, bir yerden ya da birin-
den ayrılırken güzellikle ayrılabilir.

Zaman gelir insan, arkadaş bildiğinden ayrılması gerekir.

Zaman gelir insan, yıllarca evlendiği eşinden şartlar
gereği ayrılması gerekir.

Zaman gelir insan, bir ortamdan ayrılması gerekir.

Ayrılık her zaman, güzellikle olmalıdır.

Şunu bilelim ki, her ortam her kişi bizlere dersler su-
nuyor.

Dersimizi iyi alalım, ayrılmak gerektiği zaman da gü-
zellikle ayrılalım.

Yıllarca evli olduğun eşinden şartlar gereği ayrılmak
mı icabet etti?

Şartlar seni artık o duruma mı getirdi?

Evlenirken nasıl ki mutlu olarak evlendinse, ayrılır-
ken de sabret ve güzellikle ayrıl.



Evliliğinde elbette güzel duygular yaşadın.

Ama gün geldi şartlar seni ayrılığa sürükledi.

İşte mutlu olduğun o anları unutmadan, yaşadığın güzel duyguları unutmadan “Hecren Cemilen” güzellikle ayrıl.

Ayrıldığında eşinin ardından konuşma, onu birine kötüleme, sadece sabret.

Çocukların varsa, sakın onların yanında ayrıldığın eşini kötüleme.

Çocuklarının da hayatını etkileme, onları karamsarlığa ümitsizliğe düşürme.

Sadece sabret, sabret.

Bil ki sabır, Allah’a secde etmektir.

Bil ki sabır, içindeki öfke ateşini söndürmenin yoludur.

Bil ki sabır, içindeki kırgınlığı bitirmenin yoludur.

Bil ki sabır, Allah’a sığınmaktır, “Allah’ım bu olayda benim almam gereken mesajı bana lütfet yâ Rabbim” bekleyişidir.

Bir arkadaşından, onun yaptıklarından dolayı ayrılmam mı gerekiyor?

Bil ki ayrılma vakti gelmiştir, sadece güzellikle ayrıl.

O ayrılıktaki ilâhi mesajı yakalamaya çalış.

Arkadaşın sana kötü davranıyorsa, arkandan konuşuyorsa, seni orada burada kötülüyorsa, sana sert davranmışsa, ilâhi sistem sana “Ayrılma vaktin geldi, buradan alacağın mesajları aldın, artık sana başka bir yol var” diye mesaj gönderiyor.

Bu mesaj çok kıymetli, bunu duymaya çalış ve hiç kırılmadan güzellikle ayrıl.

Ayrıldığın kişiden ayrılırken içinden şöyle geçir: “O bedende de tecelli eden Allah, bazı duygu ve düşüncelerimiz uymadı, ayrılmam gerekti.”



Bu hisle ayrılırsan, güzellikle ayrılmış olursun.
Çalıştığın yerden ayrılman mı gerekir, güzellikle ayrıl.
Çalıştığın yere samimi bir şekilde teşekkür et.
Bil ki çalıştığın yer sana nice tecrübeler getirdi.
Seni geliştirdi, seni tecrübelendirdi, sana deneyim kazandırdı.

Çalıştığın işten çıkarıldın mı?
Oraya uyum sağlayamadın mı?
Sana, işine son verildi mi denildi?
Sabret ve güzellikle ayrıl.

Bil ki karnını doyuracağın ailene bakacağın başka bir iş var.

Allah sana eller vermiş, ayaklar vermiş, güç kuvvet vermiş, mutlaka bir yerde çalışır yine rızkını temin edersin.

Yeter ki karamsar olma, yeter ki ümitsiz olma.

Çıkarıldığın işten ayrılırken, kendine şöyle seslen: "Demek ki buraya uyum sağlayamadım, burada verimli olmadım, burada başarılı olamadım, Allah bana başka bir yerde rızkımı sunacak."

Sakın ümitsiz olma, sabret ve bekle.

Bil ki rızkın başka bir yerde.

Bil ki ayrıldığın her kişi, her ortam sonrası, senin için yeni bir yolun kapısı açılıyor demektir.

O açılacak yolda nice ilâhi mesajlar var, bunları düşün ve sabret.

Her ayrılık, yeni yeni mesajlara kapılar açacaktır.

Her ayrılık, eğer sen sabredersen çok kıymet bulacaktır.

Şunu unutmayalım, eninde sonunda şu fânî bedenlerimizden ayrılacağız, ulvî âlemlere kapılar açacağız.

Bir yerden ayrılık mı gerekti?



Oradan güzellikle ayrılmalıyız.

Öfkelenmemeliyiz.

Karamsar, umutsuz olmamalıyız.

Karamsarlık, umutsuzluk, öfkelenmek, Allah'tan gelen mesaja gönlünü kapatmaktır.

Her ayrılık içinde ilâhi bir hikmet taşır.

Her zaman sabretmeli, güzellikle ayrılmalı ve gelecek olan ilâhi hikmetin zamanını beklemeliyiz.

Ayrılırken, bedenlerde Allah'ın olduğunu bilerek ayrılmalıyız.

Ayrılırken sessizce, bedenlerdeki selamın sahibi olan Allah'a selam vererek "Selamün Aleyküm" diyerek ayrılmalıyız.

Bunu kul duymasa bile onun bedeni duyar.

Ve bedenler mutlaka selama karşılık verir.

Her zaman bir yere güzellikle girmeli, güzellikle çıkmalıyız.

Bir ortamdan, birinden, bir meslekten ayrılırken "Hecren Cemilen" güzellikle ayrılmalıyız.

Hiç unutmamalıyız, her ayrılık yeni kapıların açılmasıdır.

Yeni lütufların başlangıcıdır.

Sabırla girip sabırla çıkmalıyız.

Güzellikle girip güzellikle çıkmalıyız.

Müzzemmil Sûresi¹⁰: "Vasbir alâ mâ yekûlûne veh-curhum hecren cemîlâ."

Ve isbir : Sabret, bekle,

Alâ mâ yekulune : Dedikleri şeylere, söylüyorlar, yapıyorlar,

Ve uhcur-hum : Hariç, uzaklaş, çık, git, onlar,

Hecren cemilen : Hicran, ayrılık, güzel, iyi, hoş,



Meâli:” Söylenen şeylere sabret ve onların yanından ayrılacağın zaman güzellikle ayrıl.”

İşte âyette bildirildiği gibi, her zaman her olay karşısında sabırlı olmalıyız.

Bir yere girerken ya da oradan çıkarken, güzellikle doğruluk içinde girmeli ve çıkmalıyız.

Allah’ı unutmadan hareket etmeliyiz.

Hazreti Muhammed hiçbir zaman Allah’ı unutmamış.

Çevresine Hakk’a nazar eden bir gönül duygusuyla davranmıştır.

Çünkü edeb, varlığın ardında Hakk’a nazar etmek, o şuurla yaşamaktır.

Hilm, varlığın ardında Hakk’ın olduğunu bilmek, nezaket içinde davranmaktır.

Kur’ân her insana hilm içinde olmasını tavsiye etmiştir.

Nûr Sûresi 59: “الْحُلْمُ-Hilm sahibi ol.”

Kur’ân her insana seslenmiştir.

Gel hilm sahibi ol.

Gel edeb sahibi ol.

Gel gönül ehli ol.

Gel hâl-hilm ehli ol.

Varlığa baktığında ardında Hakk’ı gör.

Gel Halk’da Hakk’a nazar et.

Bil ki edeb Halk’da Hakk’a nazar etmektir.

Varlığın ardında Hakk’ı görmektir.

Ne yaparsan yap, hilm içinde yap.

Hep edeb içinde ol.

Çevresine yumuşak huyla yaklaşan sevgiyi hissettirir.

Sevgiyi hissettiren, huzuru hissettirir.



Önemli olan alçak gönüllü olmaktır.

Kâmil insanlar çevresine her zaman tenezzül içinde davranırlar.

Çünkü onlar bilir ki halka saygı Hakk’a saygıdır.

Halka tenezzül, Hakk’a eğilmektir.

Onlar her zaman hilm içindedirler, sevgi içindedirler.

Hilm sahibi, hikmetleri takip eder.

Hızır, hilm sahibi idi.

Onun için Mûsâ’ya; “sabırmak istersen, her şeyin iç yüzünü gör, hikmetine er” dedi. (Kehf Sûresi 68)

Hilm sahibi olan, her şeyin iç yüzünü görendir, hikmetine erendir.

Hilm ve edep sahibi olmak, Allah’a tevekkül içinde olmaktır.

Allah’a teslimiyet içinde olmaktır.

Her an her yerde Allah hissi içinde yaşamaktır.

Yaratılan her varlıkta Allah’ı görebilmektir.

Hilm sahibi olan çevresindeki insanlara güçlü olmayı öğretir.

Karamsarlıkları, kaygıları bitirir.

Kabulsüzlüğü kabule döndürür

Umutsuzluğu umuda döndürür.

İnsanlara amaç, hedef içinde olmayı öğretir.

“Niçin yaratıldık, yaratılış amacımız nedir?” bunu bulmayı öğretir.

Allah hakikatine erdirir.

Hilm sahibi olan, Halîm kimsedir.

Kâmil kimsedir.

Onun gönlünde rahmet, şefkat, iyi huyluluk tecelli etmiştir.



O kimseyi yargılamaz, kimseyi hor görmez, kimseyle alay etmez, kimsenin eksliğini, gediğini aramaz.

O ara bozmaz, ara yapar, küstürmez, barıştırır.

O herkese hayır üzere yardım eder.

Şerre asla kapı açmaz.

Onda, Allah'ın halîm esması tecelli etmiştir.

Allah halîmdir. (Bakara Sûresi 225)

Allah, her şeyi en uygun, en biçimli bir şekilde halk etmiştir.

Her şeyi en ince noktasına kadar, haline kadar var etmiştir.

Her varlık kendi haline uygun bir şekilde halk edilmiştir.

Allah, halîm esmasıyla varlığın halini düzenlemiştir.

İşte, Allah'ın halîm esmasını görebilen, halîm kimsedir.

Onun için her varlığa iyi davranır.

Hiçbir varlığa zarar vermez.

Her varlığa, o varlığın fıtratına göre davranır.

İşte Hazreti Muhammed her zaman hilm içinde edeb içinde davranırdı.

Her insan da hilm sahibi, edeb sahibi olmalıdır.

Allah'ı layıkıyla bilenlerden olmalıdır.

Layıkıyla O'na teslim olanlardan, tevekkül sahibi olanlardan olmalıdır.

Kendi benliğinde kalmamalıdır.

Hakk'ın Zâtında fâni olmalıdır.

Her varlığın ardında Hakk'a nazar etmelidir.

Her zaman hangi koşulda olursa olsun, hilm içinde, edeb içinde hareket etmelidir.

Gönül ehli olmalı, hâl ehli olmalı, yaşantısında bunu göstermelidir.



Hazreti Muhammed'in vasıflarından biri de "Adalet Vasfı"dır.

Hazreti Muhammed çevresine hep adaletle davranırdı.
İnsanlara adaletli olmayı öğütlerdi.

Allah'ın adaletini öğrenmelerini tavsiye ederdi.

Hakk ve adaletli olmak, insan olmanın sırrıdır.

Allah'ı layıkıyla bilen insan, adalet üzere olur.

Kendi kibrinde, çıkarında kalan kimse ise dalalet üzere olur.

Adalet üzere olmayanlar dalalet üzere olurlar.

"DL " kökünden gelen "adl ": Adil olma, Hakk üzere olma, dosdoğru hareket etme, kimsenin hakkını yememek gibi anlamlara gelir.

Adl ve Dalal aynı kökten gelir.

Yâni adil olmayanlar dalalete saparlar.

Adalet üzere olanlar, ancak ve ancak Hakk sırrına erenlerdir.

" Adl-عَدْلٌ " Hakk "حَقُّ"

Adalet nedir?

Hakk, Hakikat nedir?

Hukuk nedir?

Adalet ve Hukuk üzere olabilmek için nasıl bir gönül gerekir?

Kur'an'ın tamamı:

Adalet üzere olmayı...

Hakk, Hukuk üzere olmayı...

Kimsenin hakkını yememeyi...

Kimseye zulmetmemeyi emreder.



Hakk ve Adalet kavramı birbirinden ayrılmaz.

Hukuk, Hakk kelimesinin çoğuludur.

Hakk, kendinin ve cümle varlığın aslını, özünü, kaynağını bir bilmektir.

Hakk, her varlıktan yansıyan Allah'ın vechîdir.

Hakk, kişinin kendindeki Allah'ın kendisidir.

Hakk, "Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil verîdi-Allah size şah damarınızdan yakındır" âyetinin sırrına ermek, Allah'ı kendinde bulmaktır.

Hakk, Allah'ın her bir varlıktaki cân boyutundaki adıdır.

Hakk, "nefahtu fîhi min rûhî " sırrı olan üflenen rûh sırrına ermek, kendinde ve cümle varlıkta o rûhu görmektir.

Hakk, kişinin kendindeki rûh sırrıdır.

Hakk, kişinin kendini bilmesidir.

Hakk, kişinin kendinde ve her varlıkta Hakk'ı seyretmesidir.

Allah bir derya ise, Hakk o deryanın damlasıdır.

Adl-Adalet; Allah'ın her bir varlığı bir intizam içinde var etmesi ve o varlığa uygun biçim vermesidir.

Adl-Adalet: Allah'ın her varlığa, o varlığa uygun olan şekli vermesi, uygun yaşam vermesidir.

Hakikat, her varlıkta Allah'a ait olan niteliklerdir.

Hakikat, kişinin kendinde ve her varlıkta Hakk'ı görmesidir.

Hakk'ı hakikati bilenler Allah sevgisine ulaşırlar.

Hakk'ı bilenler adalet üzere olurlar.

Adalet üzere olanlar;

Kimsenin hakkını yemezler.

Kimseye zerre kadar zulüm etmezler.



Allah'ı layıkıyla idrak eden kişide; Hakk, Hukuk, Adalet tecelli eder.

Hakk, Hukuk, Adalet tecelli eden kişi:

Asla çalıp çırpamaz.

Verdiği sözü yerine getirir.

Zerre kadar da olsa kimseye zarar vermez.

Hep iyi haller içinde olur.

Fedakârlıktan vazgeçmez.

Gösteriş peşinde olmaz.

Kan dökmez.

Kötülük için yardımlaşmaz, kimseyi haksızlığa sevk etmez.

Öfkeyle hareket etmez.

Bozup dağıtmaz.

Fakir bırakmaz.

Sıkıntılar, kederler vermez.

Adalet üzere hareket eder, hiç adaletten ayrılmaz.

(Mâide Sûresi)

Kibirlenmez.

Bilgisi olmadığı şeyler hakkında konuşmaz.

Kimseyi ve hiçbir varlığı küçük görmez.

Anne babasına iyi davranır.

İnsanlara suratını asmaz.

Böbürlenerek yürümez.

Övünmez, büyüklenmez.

Hep tevazulu olur.

Asla kendi çıkarında olmaz, insanları aldatmaz.

(Lokman Sûresi)

Sabreder.



Huzur içindedir.

Hakk yolunda mücadele eder.

Dünya şöhreti, makam şan, peşinde olmaz.

Allah hakkında asılsız şeyler söylemez.

Kişileri yalana sürüklemeyiz.

Kimseyi hâkir görececek sözler etmez.

Allah'ın ilmini muhafaza eder.

Ölçüde ve tartıda dürüsttür.

Sevgiyle hakikati arar.

İnsanların mallarının karşılığını eksik vermez.

Zarar vermez.

Fesatlık çıkarmaz.

Çalmaz, Hakk yemez, kişilerin hakkını gasp etmez.

(Hûd Sûresi)

Hucurât Sûresi 9: "Muhakkak ki adalet üzere hareket edenlerde Allah sevgisi vardır."

Mümtehhine Sûresi 8: "Muhakkak ki adaletli davrananlarda Allah sevgisi vardır."

Zümer Sûresi 69: "Hakk üzere hareket edenler hakikatleri anlarlar ve onlarda zulmetme yoktur."

Rahmân Sûresi 9: "Her an adalet üzere olun ve ölçüyle hareket etmekten uzaklaşmayın."

Nisâ Sûresi: 135: "Ey iman edenler! Dürüstçe, adaletli bir halde hareket edin"...."Allah için dosdoğru adalet içinde davranın. Artık hevalarınıza uymayın, hep adil olun"

Mâide Sûresi:

8: "Adaletsiz kimselerden olmayın. Her zaman dosdoğru hareket edin"

42: "Hüküm vereceksen adalet ile hüküm ver. Muhakkak ki dosdoğru hareket eden kimselerde Allah sevgisi vardır."



Yûnus Sûresi:

4: “İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler.”

47: “Adalet üzere hareket ederler ve onlar zulüm içinde olmazlar. “

Hazreti Muhammed davranışlarıyla her zaman adaleti hissettirmiştir.

Bir gün Bedevilerden biri Hazreti Muhammed’den yaptığı bir ticaret sonrası alacağını istemeye gelmişti.

Hazreti Muhammed’in yakınındakiler sonra gelmesini söylemişlerdi.

Adam; ben hakkımı istemeye geldim demişti.

Hazreti Muhammed bunu duymuş, arkadaşlarına; siz onun tarafından olacaktınız, çünkü bu adam hakkını istiyor, buyurdu.

Ve sonra Havle binti Kays’a haber göndererek ödünç hurma istedi. Havle’nin verdiği ödünç hurma ile Bedeviye borcunu ödedi ve üstelik ona yemek de yedirdi.

Bedevi; sen benim hakkımı çok iyi bir şekilde ödedin. Allah da sana mükâfatını tam olarak versin, diye dua etti.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed; “İşte bunlar (yâni hak sahiplerinden yana çıkıp hakkın yerini bulmasına yardımcı olanlar) insanların en hayırlılarıdır. İçinde, zayıf kimsenin incitilmeden hakkını alamadığı bir toplum yükselmez” dedi. (İbn Mâce, “Sadakât”, 17.)

Her hafta Cuma namazlarında, cumanın sonunda okunan Nahl Sûresi 90. âyette adil olma hatırlatılır.

Nahl sûresi 90: “İnnallâhe yemuru bil adli vel ihsâni ve îtâi zîl kurbâ ve yenhâ anil fahşâi vel munkeri vel bagy yeizukum leallekum tezekkerûn”

Meâli: Muhakkak ki Allah;



Adil olmayı...
İyiliklerde olmayı...
Sahip olduklarınızı yakınlarınızla paylaşmayı emreder.
Kendini üstün görmeyi...
Fenalarda kalmayı...
İnkâr etmeyi...
Hasetlik yapmayı...
Haksızlık yapmayı...
Zulümlerde olmayı ise yasaklar.
İşte size böylece öğüt verir.
Umulur ki hakikatlere ulaşır o hâl ile davranırsınız.
Allah hepimize; “Hakk, Hukuk, Adalet” üzere olmayı
nasip etsin.



Hazreti Muhammed’in diğer bir vasfı da “İyilik Ve Yardım” vasfı idi.

Onun en önemli özelliği çevresine gece gündüz yardım etmesiydi.

Onun gönlü şefkat doluydu, merhamet doluydu.

Bundan dolayı ihtiyacı olan herkese yardım için koşardı.

Bir şefkat içinde insanların iyiliği için gayret gösterirdi.

Sıkıntısı olanın sıkıntısını çözerdi.

İnsanlara moral olurdu.

Açları doyurmak için koşardı.

Kadınları cariyelikten kurtarmak için onları köle pazarından alır, onlara azadlık belgesi vererek onları özgürlüğüne kavuştururdu.

İnsanlara, doğada olan her şeyin insana yardım ettiğini bildirir; “siz de çevrenize yardımcı olun” diye öğütler verirdi.



İnsan doğaya dönmeli, suyun, toprağın, hayvanların, bitkilerin insana olan yardımını görebilmelidir.

Ey kardeşim! Bak çevrene, her şey yaşaman için sana yardım ediyor.

Aldığın nefesi bir düşün!

Hava, senin nefes alman için sana yardım ediyor.

Ağaçlar sana oksijen sunuyor.

Ağaçlar sana meyve sunuyor, bitkiler senin için gıda sunuyor.

Su, senin bedeninin dörtte üçünü oluşturuyor.

Su, senin yaşaman için sana akıyor.

Gökten yağan yağmur, toprak için rahmet oluyor, toprak sana çeşit çeşit gıda sunuyor.

Güneşe bak, ışıyla sana yaşam sunuyor.

Aya bak, yıldızlara bak, hepsi beden için ne etkiler sunuyor.

Yaşadığın Dünyayı düşün, seni besliyor, büyütüyor, sana analık yapıyor, sana babalık yapıyor.

Hayvanları düşün, sana nice hizmetler ediyorlar.

Çiçekleri düşün, renk renk çiçekleriyle sana nice güzellikler, ilaçlar, sunuyor.

Arıyı düşün, çiçek çiçek dolaşarak meyvenin oluşumunda, bal yapmasında sana nice yardım ediyor.

Başını kaldır şöyle doğaya bir bak, her şey sana yardım ediyor.

Şimdi düşün, hava, toprak, su, ateş sana yardım ediyorken...

Doğa, sana yardım ediyorken...

Güneş, Ay, yıldızlar sana yardım ediyorken...

Sen çevren için, insanlar için ne yapıyorsun?



İnsanlara iyilikler için mi yardım ediyorsun, kötülükler için mi yardım ediyorsun?

Allah bizleri, birbirimize yardım edelim diye halk etti.

“Asla kötülükler için yardımlaşmayın” diye bildirdi.

“Yardımanız iyilikler için olmalı” diye bildirdi.

Mâide Sûresi 2: “İyilikler üzere yardımlaşın, asla kötülükler üzere yardımlaşmayın.”

Şimdi düşünelim!

Birbirimize yardım ediyor muyuz?

Ediyorsak, iyilik için mi, kötülük için mi?

Bir dedikoduya ortak olmak, nasıl bir yardımdır?

Biri hakkında gıybet etmek, çevremizde olan insanlara nasıl bir yardımdır?

Gıybet, dedikodu, kötülüğün yayılmasına yardımcı olmaktır.

Bir kimsenin inancını aşağılamak, onu hor görmek, onu kâfir ilan etmek, fitneliğin yayılmasına yardımcı olmaktır.

Kur’ân; “fitnelik öldürmekten daha tehlikelidir” diye bildiriyor. Bakara Sûresi 191

Toplumda kargaşalık, kaos çıkarmak fitnelik değil midir?

Dedikodu, gıybet, hasetlik, fesatlık, fitnelik değil midir?

Birinin, birine kötülük yapması için yardım etmek zalimlik değil midir?

Yardım, iyiliklere kapı açmalıdır.

Gönlü temiz olanlar, iman sahibi olanlar, iyilikler üzere yardımlaşırlar.

Kötülükler üzere yardımlaşanlar, iman sahibi değildirler, onlar sadece kendi çıkarları için yaşarlar.

Hazreti Muhammed; “komşun aç iken tok yatma, birbirinize yardım edin” diyerek, yardımın önemini bildirmiştir.



İhtiyacı, sıkıntısı, karamsarlığı, umutsuzluğu olan bir insana, hiçbir şey beklemeden yardım etmek, Allah'ın rızasına uymaktır.

Bir kimseye yardım edene, elbette Allah da ona yardım eder.

Hacc Sûresi 40: "Elbette Allah, bir kimseye yardım edene, yardım eder."

Yardım etmek, insan olmaktır.

"Nas" makamına erenler, insan olurlar.

İnsan olanlar, "Nasr" makamına ererler.

Nasr makamına erenler, yardım etmenin ulviyetine ererler.

İnsan niçin yaratıldığını bilmelidir.

İnsanlar birbirine yardım etmeli, birbirlerinin sıkıntılarını çözmelidir.

İnsan olarak yaratılmanın hikmeti budur.

Hucurât Sûresi 13: "Yâ eyyuhen nâsu innâ halaknâ-kum min zekerin ve unsâ ve cealnâkum şuûben ve kabâile li teârefû inne ekremekum."

Meâli: "Ey insanlar! Biz sizi, bir erkek ve bir kadından yarattık ve halklar halinde, kabileler halinde çoğalttık, birbirinizi tanımanız ve ikram-yardım etmeniz için."

Sıkıntılar içinde olan insanlar her zaman vardır.

Karnı aç olanlar, işsiz olanlar, umutsuz olanlar her zaman olacaktır.

Hasta olanlar, çaresiz kalanlar, umutsuzluğa, karamsarlığa düşenler her zaman olacaktır.

Gelin, birbirimize umut olalım.

Gelin, birbirimize iyilikler üzere yardım edelim.

Gelin, çevrimizde ihtiyaç sahiplerine yardım edelim.



Bilelim ki yardım edersek yardım buluruz.

Kimseye, fakir, muhtaç, kimsesiz diye bakmadan yardım edelim.

Kimseye hor bakmadan, onları utandırmadan yardım edelim.

Hepimiz çaresizliğe düşeriz, o anda o çaresizlikten kurtulmak isteriz.

Çaresize yardım etmek, ona elini uzatmak, ona moral olmak, Allah'ın rızası üzere hareket etmektir.

Hazreti Muhammed; “bir tebessüm bile ibadettir, yardımdır” diye bildirmiş.

Ve şunu asla unutmayalım, gönlünde Allah sevgisi, şuuru olan insan zengin insandır.

Gönlünde Allah sevgisi, şuuru olmayan insan, paralar içinde olsa da, fakir insandır.

Asıl yardım, Allah'ın ne olduğunu hissettirmek, ona şahit ettirmektir.

Gelin, birbirimize yardımcı olalım.

Çaresize çare olalım.

Umutsuza umut olalım.

Karanlıkta olana güneş olalım.

Allah sevgisini hissettirelim, birbirimizi güçlü kılalım.



Hazreti Muhammed'in vasıflarında biri de “Güzel Ve Doğru Konuşmak” vasfı idi.

Hazreti Muhammed her zaman insanların anlayışları nisbetince konuşurdu.

Ve tane tane vurguyu güzel yaparak konuşurdu.

Kur'an'da bu durum çok güzel izah edilmiştir.



Nahl Sûresi 125: "Udu ilâ sebîli rabbike bil hikmeti vel mevızatil haseneti ve câdilhum billetî hiye Ahsen."

Meâli: "Rabbinin yoluna hikmetle davet et. Hayırlı çalışmalar için öğüt ver ve onlara hayırlı olanı anlatmak için gayret göster."

İsrâ Sûresi 53: "Ve kul li ibâdî yekûlûlletî hiye ahsen."

Meâli: "Kulluk şuuruyla hareket edin, güzel sözlerle konuşun."

Nisâ Sûresi 171: "Lâ tekûlû selâset."

Meâli: "İfadelerinizi anlaşılır bir konuşmanın dışında söylemeyin."

Bakara Sûresi 263: "Kavlun marûfun."

Meâli: "İrfaniyet üzere güzel sözler söyle."

Tâ-Hâ sûresi 44: "Fe kûlâ lehu kavlen leyyinen leal-lehu yetezekkeru ev yahşâ."

Meâli: "Ona güzel, yumuşak sözler söyle, umulur ki o düşünür ve huşu bulur."

Şuarâ Sûresi 84: "Vecal lî lisâne sıdkın fil âhırîn."

Meâli: "Beni doğru sözler söyleyenlerden eyle. Bu gelecek olanlar için de örnek olsun."

Hazreti Âişe şöyle demiştir: "Hazreti Muhammed herhangi bir konuyu anlatırken (tane tane konuşması sebebiyle) sözcüklerini saymak isteyen kimse sayabilirdi." (Buhârî, Menâkıb, 23)

Hazreti Âişe şöyle demiştir: "Resûlullah'ın konuşması, onu dinleyen herkesin anlayabileceği şekilde açıktı." (Ebû Dâvûd, Edeb, 18)

Enes (b. Mâlik) tarafından nakledildiğine göre, Hazreti Muhammed bir sözün önemini anlatacağı zaman iyice anlaşılması için üç kez tekrar ederdi. (Buhârî, İlim, 30)



Hazreti Muhammed insanların anlayacağı şekilde konuşurdu.

Konunun daha iyi anlaşılması için, doğanın içinden örnekler vererek konuşurdu.

Bir gün birinin sorusu üzerine, mü'min ile kâfir arasındaki farkı şu teşbihle anlatmıştı.

“Mü'min, yeşil ekine benzer. Rüzgâr hangi taraftan eserse öbür tarafa yatırır (fakat yıkılmaz). Rüzgâr sakinleştiğinde yine doğrulur. İşte mü'min de böyledir; o da bela ve musibetler sebebiyle eğilir (fakat yıkılmaz). Kâfir ise sert ve dimdik sedir ağacına benzer ki Allah onu dilediği zaman (bir defada) söküp devirir.” (Buhârî, Tevhîd, 31)

Hazreti Muhammed her zaman “Lisânen sıdkın” içinde konuşurdu.

Sözleri güzel ifade eder, dosdoğru konuşurdu.

Bir konuyu anlatacağı zaman ilme dayalı konuşurdu.

İnsanların şahit olacağı şekilde konuşurdu.

İlim ifade etmeyen şeyler söylemezdi.

İspatı olmayan şeyler söylemezdi.

İsrâ Sûresi 36: “Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm.”

Meâli: “Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin.”

Hazreti Muhammed'in lisanı ilim, edep üzere dosdoğru idi.

Ve insanlara da böyle konuşmalarını tavsiye ederdi.

Her insan bu öğüdü kalben duymalıdır.

Lisânın dosdoğru olsun.

Lisânın anlaşılır olsun.

Her sözün ilme dayalı olsun.

Şefkat dolu olsun.

Sevgi dolu, saygı dolu olsun.



Doğru konuş, düzgün konuş.

Yalandan uzak dur.

İspata dayalı konuş.

Mânâyı hissettirecek şekilde konuş.

İçi boş sözler etme.

İlimsel konuş.

“Lisâne sıdkın-Doğru-Düzgün konuş” Şuarâ Sûresi 84

Karşındaki kişinin anlayışına göre konuş.

Samimiyetle konuş.

Anlaşılır konuş, net konuş.

Sesini yükseltmeden, bağırmadan konuş.

Tevâzû içinde, tenezzül içinde konuş.

Tebessüm ederek konuş.

Her sözünün ilimde karşılığı olsun.

Sarsıcı konuş.

Konuştüğün her sözü önemseyerek konuş.

Vurgulu, kendine getirici konuş.

Hakikati hissettirecek şekilde konuş.

Kendini ön plana koymadan, hatta unutturacak şekilde konuş.

Söylediğin mânâ dolu sözlere yönlendirecek şekilde konuş.

Doğru konuş, düzgün konuş.

Sakın aslı olmayan şeyleri konuşma.

Sakın hurafeleri konuşma.

Öncelikle hurafenin ne olduğun bil.

Sakın zulme sürükleyen şeyleri konuşma.

Zalimlikten döndüren, Salih olmaya yönlendiren sözler et.



Ayrımcılık içiren sözler etme.
Fitnelik, fesatlık, hasetlik içeren sözleri asla konuşma.
Birilerini hor gören sözleri asla konuşma.
Dedikodu çekiştirme sözlerinden uzak dur.
Anlam taşımayan, mânâ taşımayan sözler etme.
Yâni mâlâyânî sözlerden uzak dur.
Arabozucu sözler etme
Ara bulucu sözler et.
Karamsarlığa sokan sözler etme.
Umut veren sözler et.
Zayıf düşürecek sözler etme.
Güçlü hissettirecek sözler et.
İlme kapı açacak sözler et.
İlimden uzak tutacak sözleri sakın konuşma.
Duyduklarını değil, şahit olduklarını konuş.
Okuduklarını değil, ilmî değer taşıyan bilgileri konuş.
Hakikatleri konuş.
Her sözünün varlıkta karşılığı olsun.
Her sözünün arzda ve semâda karşılığı olsun.
Bilgelik ölçüsüyle konuş.
Ariflik ölçüsüyle konuş.
Doğru konuşabilmen için, dosdoğru olan hakikatin yolunda eğitim görmelisin.
Konuya vâkıf olmalısın.
Arif kişilerden olmalısın.
Hakikatlere erişmelisin.
Tevazûya, tenezzüle erişmelisin.
Îlâhî aşka erişmelisin.
Her varlıkta Hakk'ı görmelisin.



Aşk içinde konuş.

Heyecan içinde konuş.

Hislerini ortaya koyarak konuş.

Her sözün Hakk'ı hakikati hatırlatsın.

Her sözün edebi, adaleti, insanlığı hatırlatsın.

Her sözün umut versin, amaç versin, hedef versin, güç-
lülük versin.

Her sözün hakikatlere kapılar açsın.

Her sözün su gibi aksın, gönülleri okşasın, gül gibi
mânâsını hissettirsin.

İlk sözünde mânâyâ yönlendirecek şekilde konuş.

Bilmişlik içinde değil, ilmin sonsuzluğunu hissettire-
cek şekilde konuş.

Öğretme derdinde değil, öğrenme derdinde olmayı
hissettirecek şekilde konuş.

İşte insan konuştuğu zaman, hakikati en güzel bir şe-
kilde konuşmalıdır.

Dosdoğru, ilme dayalı konuşmalıdır.

Saygı içinde, sevgi içinde, şefkat içinde konuşmalıdır.

Birbirini dinlemeli, anlamaya çalışmalıdır.



Hazreti Muhammed'in vasıflarından biri de "Çevre
Duyarlılığı" vasfı idi.

Hareti Muhammed, çevresine karşı duyarlı biriydi.

Hayvanlara, bitkilere karşı gönlü sevgi doluydu.

Hayvanlara karşı, bitki ve ağaçlara karşı gönlü du-
yarlıydı.

Hayvanlara zulüm edilmesin diye koşardı.

Kur'ân'da hayvanlara iyi davranılması, onların sevil-
mesi gerektiği bildirilmiştir.



Yâ-Sîn Sûresi:

71- Onları nasıl halk ettiğimizi bakıp da görmezler mi? Açığa çıkan her varlıktaki işleyiş kudretimizin göstergesidir. Hayvanları da var eden Biziz. Sonra da onlara sahip olursunuz.

72- Bütün o var olanlar Bize bağlıdır. Böylece o hayvanlara biner gidersiniz ve onlardan beslenirsiniz.

73- Onlardan faydalanır ve içecek şeyler elde edersiniz. Hâlâ lütufların sahibini bilip teslim etmezler mi?

Mü'min Sûresi:

79- Allah, onları inceleyip onlardan fayda bulasınız diye size hayvanları sundu.

80- Sizin için onlarda faydalar vardır ve bir yere ulaşmak için onların üstünde yolculuk yaparsınız ve onlarla uzağa yük taşırsınız. Gönüllerinizin içinde onlara yer verin.

Hazreti Muhammed, hayvanlara büyük bir sevgiyle yaklaşmıştır.

Onlara güzel isimler vermiştir.

Atını, 'mürteciz' (Beyhâkî, 1416, X, 45)

Merkebinin, 'ufeyr'/'ya'fûr' (Buhârî Cihâd, 46)

Katırını 'düldül' şehba, beyda (Beyhakî, X, 45)

Devesini, kasvâ, ced'a, adbâ (Ebû Dâvûd, "Cihâd", 156)

ced'â' (Nesâî, Menâsikü'l-Hacc, 187.) (Buhârî, Rikâ', 38) olarak isimlendirmiştir.

"Atların alınlarını ve sırtlarını okşayın boyunlarına takı bağlayın" demiştir.

Kuşlara çirkin kelime kullananlara "onların ruhları vardır" diye sitem etmiştir. (Müslim, Sayd, 59)

"Kim bir canlıya zarar verirse, Allah da ona zarar verir." (İbn Mâce, Ahkâm, 17)



“Kim bir canlıya iyilik yaparsa, Allah da ona sevap verir.” buyurmuştur (Müslim, “Selâm”, 153)

Sebeepsiz yere öldürülen bir serçenin dahi hesabının sorulacağı, hatta serçenin “Allah’ım! Bu beni boş yere öldürdü. Ne cesedimden yararlandı ne de beni bıraktı ki arzında yaşayayım.” şeklinde şikâyetle bulanacağını bildirmiştir. (Nesâî, Dahâyâ, 43)

Bir gün susuz kalmış bir köpeği sulayan bir günahkârın, bu yaptığı güzel eylemden ötürü, Allah’ın onun günahlarını bağışladığını bildirmiştir. (Buhârî, Müsâkât, 9)

Hazreti Muhammed, hayvanların yuvalarının bozulmaması, yumurta ve yavrularının alınmaması, doğal ortamdan uzaklaştırılmaması konusunda uyarmıştır. (Edeb, Ebu Dâvûd)

Yavruları alındığı için ızdırap içinde kanat çırpıp bir kuşu görünce “Bu kuşun canını yakan kim!” diye çıkmış yavrularının derhal yerine konulmasını söylemiştir. (Ebû Dâvûd, Cihâd, 112)

“Hayvanların doğal yaşam alanlarını daraltmaya, ortamlarından koparmaya hakkımız yoktur. Onlar da birbirleri ile ilişki ve iletişimde bulunan topluluklardır” diye bildirmiştir. (Enâm, 6/38; Ebû Dâvûd, Cihâd, 44)

Bir keresinde bir eşeğin yüzünün dağlandığını gördüğünde, eşeği gitmiş sevmiş ve “yazıklar olsun, bunun yapan Allah’ın rahmetinden düşmüştür.” demiştir. (Buhârî, Zebâih, 25)

Hayvanlara dağlama yapmayı, her türlü zalimlik yapmayı yasak etmiştir. (Müslim, Libâs, 108)

Hayvanların beslenmesini, sulanmasını, onlarla gönül bağı kurulmasını tavsiye etmiştir.

Abdullah b. Cafer’in naklettiğine göre, Hazreti Muhammed bir seferinde Ensâr’dan bir zatın bahçesine girdi.



Orada bir deve vardı. Deve onu görünce inledi ve gözle-
rinden yaşlar aktı.

Hazreti Muhammed deveye yaklaştı, gözyaşlarını sildi,
hayvanı sakinleştirdi ve ardından sahibini soruşturdu.

Ensâr'dan bir genç: 'O bana aittir Ey Allah'ın Rasûlü!'
deyince Hazreti Muhammed ona çıkıştı ve "Allah'ın sana
mülk kıldığı bu deve hakkında Allah'tan korkmuyor mu-
sun? Bak! Bu bana şikâyetinde bulundu. Sen bunu aç bırakıyor
ve fazla çalıştırarak da yoruyorsun. (İbn Hanbel, III, 274)

Bir başka olayda da sahip olduğu hayvanı kulağından
çekerek sürükleyen kişiyi "Hayvancağızı, kulağını bırak
da boynundan tutarak götür." diyerek uyarmıştır (İbn
Mâce, "Zebâih", 3)

Hz. Enes'in küçük kardeşi Ebû Umeyr'i gördüğünde
ona "Nuğayr" diye isimlendirdiği küçük kuşunu sorar ve
onunla şakalaşır.

Bir gün onun çok sevdiği kuşunun öldüğünü öğren-
miş, bir insanın ölümüne taziye gider gibi, kuş için, bü-
yük bir adamı kale alırcasına küçük bir çocuğa taziye
gitmiştir. (Buhârî Edeb, 81)

Hazreti Muhammed, doğal yaşamın korunmasına, kır-
sal alanların ağaçlandırılmasına da büyük önem vermiştir.

Mesela, Medine yakınlarında "Zureybu't-Tavil" adıyla
bilinen alanı ormanlaştırmaya bizihi çaba göstermiştir.

Orayla ilgili olarak: "Kim buradan bir ağaç keserse
onun karşılığı olarak bir ağaç diksin" diye bildirmiştir.
(Belâzürî)

"Kıyamet koparken elinde hurma fidanı bulunanınız,
onu dikmeye gücü yetiyorsa hemen dikersen" demiş-
tir. (Buhari)

Kur'an'da yeryüzüne iyi davranılması gerektiği bil-
dirilmiştir.



Rûm Sûresi 41: “Zaharel fesâdu fîl berri vel bahri bimâ kesebet eydin nâsi li yuzîkahum ba’dallezî amilû leallehum yerciûn.”

Meâli: “İnsanlar kendi çıkarları için, karada, denizde ve her yerde bozgunculuk ortaya çıkardılar. Onlar zevki sefa yapmak için çalışanlardan oldular. Umulur ki onlar o hallerinden dönüp hakikatleri anlarlar.”

Hazreti Muhammed “evlerinizi, önünü, çevrenizi temiz tutun, ağaçlandırın” diye bildirmiştir.

Bu konuda şöyle bir hikâye anlatmıştır.

“Bir adam yol üzerinde dikenli bir dala rastladı: ‘Valahi, bunu insanlardan uzaklaştırayım da onları rahatsız etmesin!’ dedi. Bu davranışı sebebiyle cennete konuldu.” (Müslim, Birr, 128.)

“Her kim ölü bir toprağı (bakımını sağlayarak) ihya edecek olursa bundan dolayı ecir kazanır. Hayvanlar ondan yararlandıkça kendisine sadaka yazılır.” (Darimî, Büyü, 65)

Ağaçların korunması için tavsiyelerde bulunurdu.

Bizzat kendi eliyle Medine’de hurmalar dikerdi, ağaçlar dikerdi, bitkiler dikerdi.

Onun ağaç sevgisi ve çevre duyarlılığı herkes tarafından bilinirdi.

“Bir Müslüman bir ağaç diker veya bir tohum eker de bunların mahsulâtından bir kuş veya insan veya hayvan yiyecek olsa bu onun için bir sadaka olur” derdi.

“Bitki yetiştiren ve ağaç diken, insanlığa hizmet eder” derdi.

“Ağaçların kesilerek yok edilmesi değil, onların ekilip çoğaltılması esastır.” derdi.

Hayvanları yersiz olarak öldürmeyi ve onları dövüş-türmeyi yasaklamış, onlara şefkatle muamele etmeyi öğütlemişti.



Hayvanları hapsederek veya üzerinde ok atış denemesi yaparak hayvanları öldürmeyi ve onlara zarar vermeyi yasaklamıştır.

Hayvanlara fazla yük yüklemeyin demiştir.

Bir gün hayvana fazla yük yükleyenle karşılaşmış; “niye hayvana zulüm ediyorsun” deyip ona çıkmıştı.

“Şu dilsiz hayvanlar hakkında Allah’tan çekinin!” demişti. (Ebu Davud)

Yine bir gün yuvasından alınan yavrularından ötürü çırpınan anne kuş için “Kim bu zavallının yavrusunu alıp onu ıstıraba attı, yavrusunu geri verin” demişti. (Ebu Davud)

Yine bir gün Hazreti Aişe’ye bindiği devesine şiddet göstermemesini ve “Ona şefkatle muamele et!” demişti. (Ebu Davud)

Hazreti Muhammed’e göre doğal çevre mescit yeridir.

Onun için “yeryüzü bana mescit kılınmıştır.” demiştir.

Toprağın kıymetinin bilinmesini onun kirletilmemesini tavsiye etmiştir.

“Yeryüzünü kirletmemek, Müslümanların ahlâkî bir sorumluluğudur” demiştir.

“Her kim boş, kuru ve çorak bir yeri ihya edecek olursa, bu amelinden dolayı Allah tarafından mükafatlandırılır. İnsan ve hayvan ondan faydalanınca orayı ihya edene sadaka yazılır.” (İbn Hanbel, t.y III, 313)

Hazreti Muhammed, suyun kirletilmemesi, gereği kadar israf etmeden ve bilinçli bir şekilde kullanılmasını tavsiye etmiştir.

Hazreti Muhammed, Medine’ye hicret ettiğinde yaptırdığı sade evde ve gösterişe düşmeden yaşamıştır.

Hazreti Muhammed yapılan yolların hakkının verilmesini tavsiye etmiştir.



Hazreti Muhammed bir gün ashabına; “Yolların kenarlarına oturmaktan sakınınız” buyurdular. Sahabe, “Ey Allah’ın Elçisi! Oturmamızda ne gibi bir sakınca var ki, orada oturup konuşmamız gereken meselelerimizi hallediyoruz.” diyerek bu konuda mazur görülmeyi istediler.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed: “Mutlaka oturmanız gerekiyorsa, yolun hakkını veriniz” buyurdu.

Sahabe; “Ey Allah’ın resûlü! Yolun hakkı nedir?” diye sordular.

Hazreti Muhammed: “Gözüne sahip olmak (gelip geçenleri bakışlarıyla rahatsız etmemek), halka eziyet vermekten kaçınmak, selam verenin selamını almak, iyiliği emredip kötülüğü yasaklamaktır” buyurdu. (Buhari, 1990: V, 2300)

Hazreti Muhammed, yol üzerinde bulunan ve insanlara eziyet veren şeylerin yoldan kaldırılmasını teşvik etmiş, ahlâkî olarak güzel davranışı gerçekleştirenleri cennetle müjdelemiştir. (İbn Mace, t.y II, 1214)

Hazreti Muhammed, insanların inşa edecekleri evlerinin boyunu, komşusunun rüzgârına engel olmayacak şekilde yüksek yapmama konusunda uyarmıştır. (Taberânî, 1983: XIX, 419)



Hazreti Muhammed’in vasıflarından biri de “İhlâs Ve Samimiyet” vasfı idi.

Samimiyet en içten davranmaktır.

Tüm kâlbınle sarıp, sarmalamaktır.

Hazreti Muhammed her zaman ihlâs içinde idi.

O kâlbî selimdi.

Şuarâ Sûresi 89: “İllâ men etâllâhe bi kâlbîn selîm.”



Meâli: “Sadece samimi kâlble kim Allah’a itaat etmişse o huzurludur.”

Kâlb-i selîm, İslâm makamına erişmiş kâlbdir.

Hazreti Muhammed’in kâlbî, İslâm hakikatiyle donanmıştı.

O’nun kâlbî, âyette de belirtildiği gibi, Allah’a itaat içindedir.

Her zaman her yerde tüm davranışlarında, bu samimiyetle hareket ederdi.

O, samimi davranışıyla çevresine huzur verir, yüzünden tebessüm eksik olmazdı.

Karamsarlık, kaygı içinde olmaz, korkutmaz, sevindirir, umutsuzlara umut olurdu.

Her dâim huzuru hissettirir, samimiyeti huzur getirirdi.

Huzur ve samimiyet iç içedir.

Samimiyet, Hakk’ın huzurunda olduğunu anlamakta gizlidir.

Huzur, deryadan bir damla olduğunu bilmekte gizlidir.

Huzur, doğanın bir parçası olduğunu bilmekte gizlidir.

Huzur, geldiğin kaynağı bilmek ve ona teslim olmakta gizlidir.

Huzur, ilâhî hazzı hissetmektir.

İlâhî haz içinde olan kimsenin kâlbî, kâlbî selimdir.

İşte Hazreti Muhammed’in ihlâsı ve samimiyeti, kâlbî selim olmasından geliyordu.

İhlâs, Halk’da Hakk’a nazar ederek davranmanın adıdır.

Samimiyet Allah şuurundan kopmadan davranmaktır.

İhlâs makamına eren, hilim sahibi olur, edeb sahibi olur.

İhlâs makamına eren, tevâzû sahibi olur, tenezzül sahibi olur.



Her varlıkta Allah'ın birliğine şahit olan ve o şehâdetin nazarıyla bakan, hilm sahibidir, edeb sahibidir.

Nûr Sûresi 59: “الْحُلَمَ-Hilm sahibi ol.”

Hazreti Muhammed hilm sahibi idi.

O her varlığa ihlâsla davranırdı.

Varlıkta Hakk'a nazar edenin gönlü dâim secde halindedir.

Gönlü dâim Hakk'a secde halinde olan;

İhlâslıdır.

Edeblidir.

Hilm ehlidir.

Hâl ehlidir.

Dâim varlığa tevâzû içinde davranır, tenezzül içinde davranır.

Varlığa baktığında ardında Hakk'ı görür.

Damlada deryayı görür.

Deryada damlayı görür.

Edeb, Halk'ta Hakk'a nazar etmektir.

Varlığın ardında Hakk'ı görmektir.

Edeb ehli hilm ehlidir.

Hilm ehli, ihlâs ehlidir.

Hilm sahibi olmak yumuşak huylu olmaktır.

Hilm sahibi olan öfkesini anında yutar.

Hilm sahibi olan dilini tutar.

Kırıcı sözler asla etmez.

Öfke, kin, nefret içinde olmaz.

Davranışları sevgi ve saygı içindedir.

Hilm sahibi olan her şeyin hikmetini arar.



Her olayın ardında bir yol vardır, o yolu ve o yolun nereye gideceğini görür.

Hilm sahibi olan hayrın ardını da görür, şerrin ardını da görür.

Hilm sahibi olan, tahammül eder, sabır eder.

Akışın nereye gittiğini bilir.

Hakk'ın tecellilerini takip eder.

Hilm sahibi olan güçlüdür, asla zayıf değildir.

O Allah'ın kudretiyle güçlenmiştir.

Her olayda güçlü duruşunu sergiler.

Her olayı güçlü bir karakterle analiz eder.

Hilm sahibi olan, duyguların kökenine inendir.

Duygularının nereden geldiğini bilendir.

Duygularını kontrol edebilendir.

Olumlu ya da olumsuz her duygunun nereden kaynaklandığını görebilendir.

Hilm sahibi sabır makamına ermiştir, sabır makamında durur.

Hilm sahibi, hikmetleri takip eder.

Hilm ehli her dâim ihlâs içinde olandır.

İhlâslı insan samimidir.

Samimi insan ihlâslıdır.

İhlâs kâlb makamının sırrıdır.

Samimiyet, içi dışı bir olmaktır.

Samimiyet, karşısındaki kişinin vücûdunda Allah'ın olduğunu bilerek hareket etmektir.

Samimiyet, gönlünde ilâhi aşkı taşımaktır.

O aşk ile davranmaktır.



Nasıl ki ilâhi aşk sarmalar, kuşatır, çevresinde olan her şeyi sarmalatır, kuşattırır, hilm de samimiyet getirir, nezaket getirir.

Samimiyet, Tevhîd şuuruyla hareket etmektir.

Samimiyet, Zâtıyla bir olan, sıfatlarıyla tek olan Allah'a bağlılık içinde yaşamaktır.

Her varlığın sahibinin Allah olduğunu bilerek hareket etmektir.

Samimiyet, karşısındaki kişide Allah'a nazar ederek hareket etmektir.

Samimiyet, her varlığı kuşatan Allah'a şahit olmak, o şuhûdla yaşamaktır.

İnsan Allah'a samimi olursa, çevresine de samimi olur.

Kendine samimi olmayan kimse, başkasına samimi olamaz.

Başkasına samimi olmayan kimse, kendine samimi değildir.

Hazreti Muhammed'in samimiyetini anlamak, İhlâs makamına gelmekle mümkündür.

Samimiyet nedir bilelim.

Vefâ nedir bilelim.

Sadakat nedir bilelim.

İlâhi aşk nedir hissedelim.

Birbirimize samimi olalım.

Birbirimize sadık olalım.

Birbirimize vefâlı olalım.

Birbirimize içten davranalım.

Birbirimize huzur verelim.

Samimiyet, gönlünü Allah'a rabita eden kimselerde tecelli eder.



Samimiyet, vefâdır, ihlâstır, sadakattir, sarılmaktır, kopmamaktır.

Samimiyet, içten davranmaktır, kâlben davranmaktır.

Samimi olmak gönlü ilâhi aşka erenlerin davranışdır.

Vefâlı olmak, sadık olmak, ihlâslı olmak, âşıkların davranışdır.

Hazreti Muhammed; “birbirinize samimiyetle davranın” dedi.

“Birbirinize içten davranın” dedi.

“Gönülden davranın, Allah aşkıyla davranın” dedi.

Her varlığı içiyle dışıyla Allah’ın kuşattığını bilenler, ona göre davranacaklardır.

Varlığa olan saygının Allah’a olduğunu bilenler ihlâslı olacaklardır.

Varlığa eğilmenin Allah’a eğilmek olduğunu bilenler hilm ehli olacaklardır.

Çok güzel bir hikâye vardır.

Allah, Hazreti Mûsâ’ya bildirdi.

Açtım doyurdun mu?

Hasta idim koştun mu, baktın mı?

Susuz idim, su verdin mi?

Derdim vardı, geldin mi, derdime çare oldun mu?

Mûsâ seslendi, Yâ Rabbi!

Sen aç olur musun?

Sen hasta olur musun?

Sen susuz kalır mısın?

Sen dertli olur musun?

Allah bildirdi, Yâ Mûsâ!

Bir kulum aç ise, ben açımdır.



Bir kulum hasta ise, ben hastayımdır.

Bir kulum susuz ise, ben susuzumdur.

Bir kulum dertli ise, ben dertliyimdir.

Bir kulumu doyurur isen, beni doyurursun.

Hasta bir kuluma koşar isen, bana koşmuş olursun.

Bir kuluma su verirsen, bana su verirsin.

Dertli bir kulumun derdine çare olur isen, bana çare olursun.

Birine umut olursan, bana umut olursun.

Birini sevindirirsen, beni sevindirmiş olursun

Yâ Mûsâ! Birine yardım edersen bana yardım etmiş olursun.

Yâ Musâ! Hep beni ararsın.

Ben dertlilerin gönlündeyim.

Ben mazlumların yanındayım.

Ben çaresizlerin içindeyim.

Yâ Mûsa!

Beni, dertlilerin, mazlumların, çaresizlerin, umutsuzların kâlbinde ara.

Beni, gözyaşı dökenlerin gözyaşında ara.

Beni kırık kâlblerde ara.

Çık kendinden, o gariblere gel Yâ Mûsa!

İşte hikâyede de belirtildiği gibi, ihlâslı olmak, samimi olmak, varlığın ardında Allah'ın olduğunu bilmek ve ona göre hareket etmektir.

Samimiyet her varlığın özünün Allah olduğunu bile-rek hareket etmektir.

Samimi olan insanlar, her an Allah'a rabita içinde yaşırlar.

Varlığa saygıyla davranırlar.



Varlığın özünün Hakk'ın kendisi olduğunu bilirler.

Varlıkta varlığın sahibini görürler.

İlâhi aşkla yaşarlar.

Samimiyet, birlik gözüyle bakmaktır.

Kesrette vahdeti görmektir.

Bedenlerin ardında Hakk'a nazar edebilmektir.

İnsan her zaman samimiyet içinde olmalıdır.

Vefâlı olmalıdır, sadık olmalıdır, ihlâslı olmalıdır.

İnsanlar birbirinin bedeninde Hakk'a nazar etmelidir.

Ve birbirine samimiyetle davranmalıdır.

Birbirine içten davranmalıdır.

Gönülden davranmalıdır.

Allah aşkıyla davranmalıdır.

Bakara Sûresi 195: "İnnallâhe yuhıbbul muhsinîn."

Meâli: "Muhakkak ki ihsan sahibi, samimi olanlar, Allah sevgisiyle hareket ederler."

Samimiyet, ihlâslı, ihsan sahibi olabilmektir.

Hazreti Muhammed hayatın her safhasında samimiyetle davranırdı.

Hazreti Muhammed'in samimiyeti işte budur.

Samimiyet onun en güzel vasıflarından biridir.

Hazreti Muhammed'in vasıflarından biri de işte budur.

Hazreti Muhammed'in birçok vasfı vardır.

Bunları gönlümüz yettiğince açıklamaya gayret gösterdik.

Elbette nice güzel vasıflarını dile getirememiş olabiliriz, affola.



HAZRETİ MUHAMMED OKUMA YAZMA BİLMİYOR MUYDU?



İnanç dünyasında hep, Hazreti Muhammed okuma yazma bilmiyordu diye anlatılır.

Gerçekten Hazreti Muhammed okuma yazma bilmiyor muydu?

Hazreti Muhammed ümmî idi denilir.

Ümmîlik okuma yazma bilmemek midir?

Peki, Kur'ânî mânâda ümmîlik nedir?

Ümmîlik makâmına nasıl ulaşabiliriz?

Hep bizlere; ümmî okuma yazma bilmeyen, diye öğrettiler.

Hazreti Muhammed ümmî idi yâni okuma yazma bilmiyordu dediler.

Bunu diyenler şu âyeti delil gösterdiler.

Ankebût Sûresi 48: "Ve mâ kunte tetlû min kablihî min kitâbin ve lâ tehuttuhu bi yemînike izen lertâbel mubtılûn."

Meâli: "Sen hakikatleri, kâinat kitâbının dışında herhangi bir kitaptan okuyup öğrenmedin ve sen kendi ellerinle yazmış değilsin. Aslı olmayan şeylerde kalanlar elbette şüpheler içindedirler."

Burada belirtilen hakikat, Hazreti Muhammed zahiri kitaplardan okuduğunu insanlara aktarmadı.

O, varlığın kendinden gelen vahyden hakikatleri aktardı.

Varlığın vahyi, varlıkta olan ilimdir.



O ilim “Matematik-Fizik-Kimya-Biyoloji” ilmi ve onların derinlikleridir.

Hazreti Muhammed ilim üzere oldu.

Kur’ân’da da belirtildiği gibi, hurafelerin ardına düşmedi.

İsrâ Sûresi 38: “Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm.”

Meâli: “Bir ilim ifade etmeyen şeyin ardına düşme.”

O, eriştiği ilmî hakikatleri insanlığa sundu.

O, toplumda aktarılan aslı olmayan şeyleri topluma anlatmadı.

O, hep ilmi delillere dayalı bilgileri aktardı.

O, zahiri yazılı kitapları öncelikle kaynak almadı, varlığın kendine yöneldi, oradaki hakikatleri insanlığa sundu.

O, kitaplardan okuduklarını değil, varlıktan okuduklarını sundu.

Onun ümmiliği, en saf tertemiz bir gönülle varlığın özüne yönelişiydi.

Ümmîlik gerçekte nedir?

Ümmîlik diye bir makâm var mıdır?

Hakikatler, ümmîlik makâmına gelene mi açılıyor?

Ümmîlik makâmı nedir?

Önce ümmî kelimesini inceleyelim.

Ümmî; Umm kökünden gelir.

Umman kelimesi de buradan gelir.

Umm; Ana, aslı, esası, asliyeti, özü, merkez, kaynak, saf, doğal gibi anlamlara gelir.

Ümmî; Aslına uygun, merkeze bağlı, kaynağından beslenen gibi anlamlara gelir.

Ümmî; Anasından doğduğu saflıkta hareket eden, saflığını korumuş demektir.



Ümmü'l-kurâ, bütün şehirlerin, kasabaların merkezi demektir.

Ümmü'l-Kitâb kelimesi de ummî kelimesinden gelir.

Ümmü'l-Kitâb; ana kitâb, bütün kitapların kaynağı, aslı ve esası hiçbir şekilde değişmeyen, asıl kitâb, anlamındadır.

Bir örnek vermek gerekirse; göz ile ilgili kitapların ana kitâbı gözün kendisidir.

Gözün ve tüm organların, açığa çıkmadan önceki kuran sistemdeki durumu Levh-i Mahfûz'dur.

Ümmü'l Kitâb; Ana kitap demektir, yâni bu âlemin açığa çıkmadan önceki yazılı olduğu sistem, ümmül kitâbdır.

Kâinatta var olmuş ve var olacak olan tüm varlığın sistemi, ana kitapta vardır ve zamanı gelince bir bir açığa çıkar.

Rad Sûresi 39: "Ve inde hu ummul kitâb."

Meâli: "Ana kitap O'nun katındadır."

Bakara Sûresi 78: "Ve minhum ummiyyûne lâ yâlemûnel kitâbe illâ emâniyye ve in hum illâ yezunnûn."

Meâli: "Onlardan kitap nedir, geldikleri asliyet nedir bilmeyenler vardır. Onlar sadece inanırlar ve onlar ancak zanlara tabidirler."

Âl-i İmrân Sûresi 20: "Vel ummiyyûne e eslemtum."

Meâli: "Aslınızın geldiği yere teslim oldunuz mu?"

Âl-i İmrân Sûresi 75: "Kâlû leyse aleynâ fîl ummiyyûne sebîl."

Meâli: "Derler ki: Biz o saflık içinde olanlardan değiliz."

Cum'a Sûresi 2: "Fî el ummiyyûne."

Meâli 1: "Anasından doğduğu saflıkta."

Meâli 2: "Aslına bağlı olarak."

Kur'an'ı dikkatlice incelediğimizde anlıyoruz ki ümmîlik, okuma yazma bilmeyen demek değildir.



Kur'ân'da ümmîlik; asliyet, asıl olan, ana, kaynak, ana-sından doğduğu saflıkta anlamında kullanılmıştır.

Ümmî, aslına bağlı olan, tüm saflığıyla Hakk'a bağlı olan demektir.

Hakikate, tüm saflığıyla erişen demektir.

Yâni akı ve gönlü kirlenmemiş, tüm saflığıyla aslına bağlı olan demektir.

Ümmîlik makâmına ancak ve ancak, tüm fena hallerini temizleyen, anasından doğduğu saflığa ulaşan, gönlünde zerre kadar kötü bir hâl, düşünce taşımayan kişi gelebilir.

Gönlünü tertemiz etmeyen, saflığa ulaşmayan Allah'ın hakikatlerine ulaşamaz.

Kendi fena halleri hakikatlere perde olur.

Bir hor bakış bile hakikatleri anlamaya perde olur.

Ümmîlik makâmına gelen, hakikatleri zahirde din adına yazılan kitaplardan değil, Allah'ın canlı kitâbı olan varlığın tertemiz kaynağından okur.

Ümmîlik makâmına gelmek için yapılacak olan, gönlümüzü tertemiz yapabilmektir.

Hazreti Muhammed'e, ümmî denmesinin sebebi, onun gönlünün annesinden doğduğu saflığı taşıması ve hakikatleri kaynağından aktarmasıdır.

Çünkü hakikatler ancak ve ancak ümmî olana açılır.

İşte, Hazreti Muhammed hakikatleri bizlere, okuduğu kitaplardan değil, okuduğu canlı kitap olan varlık kitâbındaki vahiy boyutundan aktardı.

Yoksa Hazreti Muhammed okuma yazma bilmiyordu, hesap kitap bilmiyordu diyenler onun beşeri yönüyle ülvî yönünü karıştıranlardır.

O ülvî yönüyle tüm saflığıyla Allah'a bağlıydı, O'nun vahiy sistemine bağlıydı, oradan sunulanları aktarırdı.



Küçükten beri ticaretin içinde olan, birçok insanla ilmi eğitimler içinde olan birinin okuma yazma bilmiyor olması mümkün müdür?

Beşeri yönüyle okuma yazma biliyordu, hesap kitap biliyordu, birçok dili biliyordu.

Selman-i Fârisi ile ve yanına gelen yabancılarla, onların dilleriyle onlarla sohbet ettiği hep bilinmektedir.

Çünkü onun hayatı kervanlarla ticaret yaparak geçti. Değişik beldelere, ülkelere yolculuk etti.

Her anı hayatın içinde, ticaretin içinde olan birinin, okuma yazma, hesap kitap bilmiyor olması asla düşünülemez.

O güzel insan, beşeri ilimlere de vâkıftı.

Onun soyundan gelen torununun oğlu Zeynel Âbidin'in oğlu Muhammed Bâkır'ın oğlu Cafer-i Sâdık birçok talebe yetiştirdi.

Câfer-i Sâdık tüm üstatların hocasıydı.

Babası Muhammed Bakır da, ilmi konularda üstat birisiydi, oğlunun yetişmesinde büyük katkısı vardır.

Bu silsileler boyu böyle devam ediyordu.

Dehaların dehası diye bilinen Câbir bin Hayyan'nın hocası, Câfer-i Sâdık idi.

Câfer-i Sâdık Hazreti Muhammed'in eğitiminden gelen torunlarından biridir.

Hazreti Muhammed'in eğitimiyle o dönemlerde nice Kâmil insan yetişmiştir.

Zeynel Abidin (658-713)

Câfer-i Sâdık (699-765)

Câbir bin Hayyan (721-815)

Harezmi (780-850)



El Kindi (801-866)

Ebubekir Razi (864-925)

Farabi (870-950)

İbn-i Heysem (965-1040)

Biruni (973-1048)

İbn-i Sina (980-1037)

Cezeri (1153-1233)

İbn-i Nefs (1210-1288)

İsmi bilinmeyen ve burada sayamadığımız nice Kâmil insan Hazreti Muhammed'in öğretisi olan ilimlerden yetişmişlerdir.

İnceleyenler mutlaka bu ilmi yolu anlayacaklardır.

Hazreti Muhammed okuma yazma bilmiyor diyenler, sadece bu Kâmil insanların yolunu anlasalar ne kadar yanıldıklarını anlayacaklardır.

İşte ümmîlik bizlere anlatıldığı gibi değildir.

Ümmîlik okuma yazma bilmeyen demek değildir.

Anasından geldiği gibi kalmış, annesinden geldiği saflıkta olan, hakikatleri asıl kaynağından alan demektir.

Allah'ın kâinattaki vahiy sistemine ulaşmak ancak ve ancak tertemiz gönlü olana, çocuk saflığında olana nasip olur.

Hazreti Mûsâ'ya, Tuvâ'da "Nalınlarını çıkar, asanı bırak" denilmesindeki hikmet, "Gittiğin kibir yolunu terk et, dünya esaretinden kurtul, tüm kirlerinden, seni kirleten tüm bâtil düşüncelerden temizlen, aklını gönlünü temizle, çocuk saflığında gel" anlamındadır.

Ancak çocuk saflığına gelen, Allah'ın hakikatlerini kaynağından aslına uygun olarak okuyabilir.



Çocuk saflığına gelmek; içinde zerre kadar kötülük, fitnelik, büyüklük, gurur, kibir, ayrımcılık, çıkarıcılık, yalan, gibi zarar veren haller taşıyamamaktır.

Hazreti Muhammed, zekâsını işleten zeki bir insandı, güzel gönüllü insandı, tertemiz bir gönüle sahipti, bir bebek misali masum bir gönüle sahipti.

Yâni “Ümmî” idi.

Ona, ümmî denilmesindeki hikmet, anasından doğduğu saflıkta bir gönüle sahip olması, tertemiz halleri taşıdığından dolayı idi ve hakikatleri kaynağından tertemiz aktarması idi.

O bizlere kendi hevâsından asla konuşmadı.

Hep “Vahiy” sisteminden aldığı hakikatleri aktardı.

Necm Sûresi bizlere bu hakikati muhteşem sunuyor.

Bir kişinin hakikati kaynağından okumasına engel olan şeyler; gönlündeki gurur, kibir, bilmişlik, ayrımcılık, dedikodu, birinin arkasından çekiştirmek, mal-mülk, şan-şöhret, dünya menfaati gibi halleridir.

Ümmîlik makâmına gelmek için tüm bu hallerden temizlenmek gerekir.

Ümmîlik makâmına gelen, Levh-i Mahfûz’a ulaşır ve hakikatleri oradaki Ümmü’l-Kitâb’dan okur.

İşte Hazreti Muhammed, kitaplardan okuduğunu insanlığa aktarmadı.

O, varlık kitâbının vahiy boyutundan eriştiği hakikatleri insanlığa aktardı.

İşte ümmîlik okuma yazma bilmeyen demek değildir.

Anasından doğduğu saflıkta kalan demektir.

Aklı, gönlü, duygu ve düşünceleri yargısız olan, tertemiz olan demektir.



Varlıktan gelen hakikati ancak tertemiz olanlar duyacaklardır.

Ümmî olanlar duyacaklardır.

Ümmî olanlar hakikati göreceklerdir

Ümmî olanlar şahit olacaklardır.

Ümmî olanlar özgür olacaklardır.

Özgürlük, Allah'ın özüne bağlı olmaktır.

Belli bir inanca bağlı olup, yargı içinde olmamaktır.

Ümmî, kirlenmemiş bir beyin taşıyan demektir.

Ümmî, çocuk saflığında bakan, arayan demektir.

Ümmî, anneden doğan saflıkta olan demektir.

Ümmî, hiç kirlenmemiş olan demektir.

Ümmî, aslına bağlı olan demektir.

İşte "Ümmî" âyetinin sırrı budur.

Allah'ın sarayına çocuklar girecektir.

Çocuk saflığı "aklı ve gönlü saff, tertemiz olan" demektir.

Hazreti İsa; "Allah'ın egemenliğine çocuklar girecek" demiştir.

Bu sırada öğrencileri İsa'ya yaklaşıp, "Göklerin Egemenliği'nde en büyük kimdir?" diye sordular.

Matta İncilinde şöyle geçer;

İsa, yanına küçük bir çocuk çağırdı, onu orta yere dikip şöyle dedi: "Size doğrusunu söyleyeyim, yolunuzdan dönüp küçük çocuklar gibi olmazsanız, Göklerin Egemenliği'ne asla giremezsiniz."

"Kim bu çocuk gibi alçakgönüllü olursa, Göklerin Egemenliği'nde en büyük odur."

"Böyle bir çocuğu benim adım uğruna kabul eden, beni kabul etmiş olur."



“Ama kim bana iman eden bu küçüklerden birini günaha düşürürse, boynuna kocaman bir değirmen taşı asılıp denizin dibine atılması kendisi için daha iyi olur.”

Tüm Resûl ve Nebîler, ümmîliğin çocuk saflığı olduğunu anlatmışlardır.

Hazreti Muhammed; “Allah’a en yakın olan çocuklardır” diyerek bu hakikati ortaya koymuştur.

Anneden doğan çocuk ayrımcılık nedir bilmez.

Cinsiyet ayrımcılığı bilmez.

İnanç ayrımcılığı bilmez.

Mezhep ayrımcılığı bilmez.

Din ayrımcılığı bilmez.

Her çocuk melek gibi tertemiz doğar.

Sonra ama aile tarafından, ama toplum tarafından aklına nice ayrımcılıklar ekilir.

Tertemiz olan saflığı kirletilir, ümmîliği kirletilir.

İşte hakikate erişmek için çocuk saflığına erişmek gerekir.

Ümmî olmak gerekir.

Allah’ın ulviyetine tertemiz olanlar dâhil olur.

Allah hakikatine çocuk saflığında olanlar girer.

Semâ’ların sırrı gönlü tertemiz olanlara sunulur.

Aklı arınanlara sunulur.

Kibri olmayanlara sunulur.

Temiz olanlar felah bulur.

Aklı ve gönlü tertemiz olanlar Allah’a şahit olurlar.

İşte “Kad eflaha men tezekkâ” âyetinin sırrı budur.

Bilelim ki Allah’ın egemenliğine tertemiz olanlar girecektir.

Ümmî olanlar girecektir.



Aklını ve gönlünü temizleyenler girecektir.

Tüm ayrımcılıkları bırakanlar girecektir.

Din, mezhep, tarikat ayrımcılığını bırakanlar girecektir.

Yargılamayı bırakmak gerekir.

Bilinmelidir ki çocuk saflığına erişmeden hakikate erilmez.

Bilinmelidir ki ümmî olmadan hakikatin kapısı açılmaz.

Çocuk saflığının ne olduğu iyi bilinmelidir.

Nasıl ki çocuk, küçükken en saf bir şekilde “anne baba bu ne?” diyerek görünen eşyanın hakikatini anlamak için sorar.

İşte ümmî olanlar varlığın özüne bakacaklardır.

Çocuk gibi tertemiz olanlar, tertemiz bakanlar hakikate erişecektir.

Çocuk saflığına erişenler kurtulacaklardır.

Akılları gönülleri, bebek saflığında olanlar, hakikatlere temas edeceklerdir.

Beyinleri kirlenmemiş olanlar, tertemiz sorularla hakikatleri düşüneceklerdir.

A'lâ Sûresi 14, Vakıâ Sâresi 79, A'râf Sûresi 158. âyetler hep bu hakikate işaret eder.

İşte Hazreti Muhammed'in ümmîliği, onun aklının, gönlünün çocuk saflığında tertemiz olmasına işarettir.

Yoksa, zâhiri olarak Hazreti Muhammed okuma yazma bilmeyen değildi.

O, beşeri olarak okuma yazma biliyordu.

Gençliğinde amcası ile birlikte birçok yere ticaret için gittiğine göre, elbette ticari hesapları tutabilecek kabiliyette olması doğaldır.



Hayat hikâyesiyle ilgili bilgiler göz önünde bulundurulduğunda O'nun, dönemindeki Mekke standartlarına göre kültürlü bir kişi olduğu, okuyup yazabileceği açıktır. (El-A'zamî, Mustafa, Ümmî Peygamber Dîvanı)

İlim adamlarından Abdullah b.Vehb'in(197) el-Câmi isimli çalışmasında aktarılmış olan şu bilgi çok önemlidir.

Bir gün insanlar bir âyetin okunuşu konusunda ihtilâf ettiler.

Bunun üzerine Ömer b. el-Hattâb bir deri parçasıyla Hafsa'ya gitti.

Ve ona 'Allah Rasûlu geldiğinde "şu âyetini ona sor, nasıl olduğunu sana öğretsin ve O'ndan 'bu âyeti şu deriye yazmasını iste' dedi. Hafsa da böyle yaptı, Rasûlullah onun için bu âyeti deriye yazdı ve bu umûmi kırâat oldu.

Başka aktarılan bir bilgiye göre Hudeybiye anlaşmasında Hazreti Muhammed kendi elleriyle anlaşmaya adını yazmıştır.

"Allah Rasûlu Kureyşli Müşriklerle Hudeybiye Antlaşmasını yaparken

'Bu, Allah'ın Rasûlu Muhammed'in Musâlahası'dır.' şeklinde yazdırınca, müşrikler itiraz ettiler ve 'Allah'ın Rasûlu olduğunu kabul etseydik zaten seninle savaşmazdık." dediler.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed antlaşmayı yazan Hazreti Ali'ye "onu sil" şeklinde talimat verdi.

Ancak Hazreti Ali bundan kaçınıncı, Hazreti Muhammed onu kendi eliyle sildi ve 'Bu Muhammed b. Abdullah'ın Musâlahası'dır' şeklinde düzeltti." (Tayâlisî, Musned, s. 97; Buhârî, Sahîh, Kitâbu's-Sulh, 6)

Bir rivâyet de şöyledir:

Buhârî (ö. 256), tasrih eder ki H. 7. yılda Hazreti Muhammed, İran imparatoru Kisra'ya bir dine davet mektubu



yazdığında o, bu mektubu Bahreyn (bugünkü el Ahsâ) valisine gönderdi.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Habeş Kralı Necaşi'ye yazdığı mektup vardır.

Tarihi kayıtlarda Arabistandaki bazı kabilelerle mektuplaştığı bilgileri de vardır.

Kayıtları incelediğimiz zaman görüyoruz ki Hazreti Muhammed okuma yazma biliyordu.

Bunlardan iki örnek daha verelim:

Ahmet b. Hambel'in Müsned'inde, Hazreti Muhammed'in, vefatından kısa bir süre önce: "Bana levha (el-levh) ve divit getirin de benden sonra yolunuzu şaşırmanızı için size tavsiyelerimi yazayım!" dediği de vardır. (Müsned, I/355; VI/47)

"Size tavsiyelerimi yazayım" kaydı, belli ki Hazreti Muhammed'in okuma yazma bildiğini gösteriyor.

Kayıtta, "Yazdırayım" "Yazın" diye yoktur "Yazayım" kaydı vardır.

"Yazayım" kaydı gösteriyor ki, Hazreti Muhammed yazmayı da okumayı da biliyordu.

Aynı konu Buhari'nin "Tefsir" (Nisa Sûresi 18) bölümünde de vardır.

Hazreti Muhammed'in bir levha istemesinin sebebi- nin Hazreti Ali ile ilgili olduğunu söyleyenler de vardır.

Fakat burada şuna dikkat edelim lütfen!

Hazreti Muhammed'e ümmî deyip, okuma yazma bilmiyordu diyenler, Ahmet b. Hambel'in Müsned'inde Hazreti Muhammed'in: "Bana levha (el-levh) ve divit getirin de benden sonra yolunuzu şaşırmanızı için size tavsiyelerimi yazayım!" buyurduğunu aktaran bölümü incelemelidir.



Bilhassa “Size tavsiyelerimi yazayım” bölümü, dikkatlice incelenmelidir.

Bu kayıtlar, Hazreti Muhammed’in okuma yazma bildiğini ortaya koyuyor.

Hazreti Muhammed, küçük yaştan beri o dönemin üstatlarının yanında bulunmuş, ticaretin içinde yetişmiş biridir.

Hazreti Muhammed o dönemin dillerini bilen biridir.

Yanına birçok yerden gelen kimseler olmuştur.

Mesela şunu sorabiliriz.

Selman-ı Farisi ile Arapça mı konuştu, Farsça mı konuştu?

Birçok yere kervanlarla ticarete giden birinin oranın dilini bilmemesi, okuma yazma bilmemesi düşünülemez.

Ümmî’lik okuma yazma bilmeyen demek değildir.

Ümmî’lik anasından doğduğu saflıkta olan demektir.

Anasından doğan çocuğun aklı ve gönlü en saflığıyla tertemizdir.

O çocukta; gurur, kibir, ayrımcılık, yargılama, yoktur.

O çocukta, din kavgası, mezhep kavgası, tarikat kavgası yoktur.

O çocukta; birilerini hor görme, kendini yüce görme, seçilmiş görme yoktur.

İşte ümmî anasından doğduğu saflığa erişmiş olan demektir.

Hazreti Muhammed gibi zeki bir insanın okuma yazma bilmiyor olması mümkün değildir.

Onun, okuma ve yazmaya önem vermemesi mümkün değildir.

Hatta şöyle bir bilgi de vardır.

Bedir’de esir düşen kişilere seslenir.



“İçinizde okuma yazma bilenler, bizim dostlarımızdan okuma yazma bilmeyenlere, okuma yazma öğretmeniz karşılığında esaretten kurtulacaksınız.”

Buradan bile, Hazreti Muhammed’in okuma yazmaya ne kadar önem verdiği anlaşılacaktır.

Ona okuma yazma bilmiyordu demek, büyük bir gaflettir.

Hayatı Ticaret ile geçen birinin okuma yazma bilmesi mümkün olabilir mi?

Kur’ân “Oku-İkra” ile başlar.

Önemli olan varlık kitâbını okuyabilmektir.

Hazreti Muhammed hem zahiri kitapları okuyabiliyordu hem de canlı kitâb olan varlık kitâbını okuyabiliyordu.

Hem levhalara yazabiliyordu, hem de gönüllere yazabiliyordu.

İnsanlara, “okumanın öncelikle kendini okumak” olduğunu belirtti.

İnsanın kendisini, canlı bir kitâb olarak bilmesi gerektiğini bildirdi.

İnsanın vücûd kitabının sayfaları, varlığın sayfalarıdır, varlıkta ne varsa insanda vardır.

İnsan varlık sahnesinde şimdilik son aktördür.

Kur’ân; “k r” “قرأ” karae kökünden gelir.

Kur’ân kelimesi, İbrânice kökenlidir.

Kr; varlığın işleyişi, eylemi, hareketliliği, gibi anlamlara gelir.

İkrâ, kur’ân, ikrâm, kıraat, karma, aynı kökten gelir.

Kur’ân; varlığın bütünlük içinde, birlik içinde işleyişi, oluşu hareketliliği demektir.

İkrâ; varlığın oluşunu, işleyişini, hareketliliğini anlamak için incelemek, okumak, analiz etmek demektir.



Kırâat; bir zerrenin ya da varlığın taşıdığı mânâyâ ulaşmak için okumaktır.

Bir makâma göre okumak, taşıdığı mânâyâ ulaşmaktır.

İkrâm; varlıktan gelen lütuflar, mânâlardır, her varlık, varlık sahnesine ikram edilmiştir.

Her varlık, kerim olan, ekber olan Allah'ın işaretlerini gösterir.

Karma; insan vücûdu bir karmadır.

İnsan vücûdu, yaratılışa ait tüm sistemi, bitki, hayvan, insan kategorisindeki tüm sistemi karma olarak taşır, birlik olarak taşır.

Kâinatta ne varsa insan vücûdunda vardır.

İnsan varlık sahnesinden süzülüp gelen tüm nitelikleri bedeninde taşır.

Varoluştaki, ilk canlıdan insana kadar o evrede ne varsa, hepsi karma olarak insan vücûdunda vardır.

İnsan vücûdu, tüm varlığın karmasıdır.

Atomsal, bitkisel, hayvansal, insan ve insanın atalarının tüm sistemleri karma olarak insan vücûdunda vardır.

İnsan vücûdunda, varlığın tüm karakterleri, huyları, yapıları vardır.

Kur'ân okumak; Mushâf okumak değildir.

Mushâf, matbaalarda basılmış iki kapak arasında toplanan sayfalar demektir.

Yâni insanların matbaalarda oluşturduğu kitaptır.

Kur'ân ise, her bir varlıktır, insan bedenidir, tüm âlemdir.

Kur'ân okumak; varlığın oluşumu ve işleyişini birlik üzere, varlıkta okumak, varlığı incelemek, düşünmek demektir.



Kur'ân okumak; varlığı gözlemlemek, incelemek, varlığın oluşumunu, gelişimini, sürecini, geldiği yeri, gittiği yeri ince ince düşünmek demektir.

Kur'ân okumak; varlığın içsel işleyişini, varlıktaki nitelikleri, vücûdların sistemini anlamak için olan idrâki düşündürmektir.

Kur'ân; birlik içinde, birleştirerek, birliği görerek okumak, bir şeyi diğer bir şeye birleştirerek okumak, demektir.

Yâni Kur'ân okumak; tüm Kâinatı birlik içinde tutan Allah'ın birliğini anlamak için olan okuyuşun adıdır.

Kur'ân; canlı bir kitaptır, o da varlığın kendisidir.

İnsan vücûdu Kur'ân'dır.

İnsan vücûdu canlı kitaptır.

Kur'ân, Allah'ın kitâbıdır, yâni her vücûd Allah'ın canlı kitâbıdır.

İşte okunacak kitap odur.

İşte, her varlık, tüm kâinat okunabilir bir kitaptır, yâni Kur'ân'dır.

Varlıktaki her işaret, delil, iz, bir âyettir.

Varlığın sahibini gösteren her işaret âyettir.

Âyet; işaret, delil, alâmet, iz anlamındadır.

Bir toz zerresi de, bir çiçek de, bir böcek de, bir kuş da, bir insan da hep âyettir.

Her âyet yâni her varlık, varlıktaki her bir parça, Allah'ı gösteren sonsuz işaretler taşır.

Her varlığın sisteminde olan işaretler okunacak olandır.

Yûsuf Sûresi 105: "Ve keeyyin min âyetin fîs semâvâti vel ardı yemurrûne aleyhâ ve hum anhâ muridûn."

Meâli: "Göklerde ve yerde nice âyetler vardır ki yanından gelip geçerler ve onlar onun farkına varmazlar."



Fussilet Sûresi: “Gece ve gündüz ve güneş ve ay O’nun âyetleridir”

Her varlık, tüm kâinat bir Kur’ân’dır ve her varlıktaki tüm kâinattaki her delil, işaret ise âyettir.

Mushâfı oluşturan insandır.

Canlı kitap olan insan vücûdunu oluşturan, yâni canlı Kur’ân’ı oluşturan ise Allah’tır.

İşte Kur’ân okumak, kişinin kendini okumasıdır.

Kâinat; yayılmış bir Kur’ân’dır.

İnsan; toplanmış bir Kur’ân’dır.

Canlı Kur’ân’dır.

Mushâf; Hazreti Muhammed’in gönlünde tecelli eden ilâhî bilgilerin, kendi dilimize veya başka dillere tercüme edilmesidir.

Hazreti Muhammed’in siyerine göre ilâhî bilgileri doğru çevirmek kolay değildir.

Mushâf-ı Şerif’in ne kadar doğru çevrildiği ise ayrı bir konudur.

Bugün toplumda, Kur’ân diye bilinen kitap, Mushâf-ı Şerif’tir.

Mushâf; sayfanmış demektir, yâni bilgileri sayfalara yazmak demektir.

Canlı kitap olan kişinin kendi vücûd kitâbını yâni canlı Kur’ân’ı okumayan, Mushâf-ı Şerif’i anlayamaz.

Kişi, kendi vücûdunu okunacak Kur’ân bilmelidir.

Her varlığı okunacak canlı bir kitap bilmeli, Kur’ân bilmelidir.

Kur’ân diye okuduğu Mushaf-ı Şerif’i’de iyi incelemeli, oradan sunulan mesajları da iyi anlamalıdır.



İşte insan, hem kendi vücûdunu, hem de her varlığı Kur'ân bilmeli ve varlığın birbiriyle olan münasebetini iyi kavramalıdır.

Kendi vücûd kitâbını ve varlık kitâbını okuyan Kur'ân okuyordur.

Okumak; "Vahy"le buluşmaktır, bilgiyi Hayy olandan almaktır.

Hayy olan Allah'tır.

Tüm varlık Allah'ın hayy esmasıdır.

Okunacak yer Hayy boyutudur.

"İkrâ-oku" âyeti buraya işaret eder.

Vahyden okumak, okumaktır.

Vahyden okuyan Muhammed'dir.

Muhakkak ki vahyden okuyan Allah hakikatine erişecektir.

İşte ümmîlik konusu iyi bilinmelidir.

Ümmî okuma yazma bilmeyen demek değildir.

Anadan doğduğu saflıkta varlık kitâbından okuyan demektir.

Zahiri kitaplardan okuduğunu değil, canlı kitap olan varlık kitâbından okuduğunu aktaran demektir.

Hazreti Muhammed ümmî idi yâni anneden doğduğu saflıkta vahye yönelen demektir.

Hazreti Muhammed okuma yazma biliyordu, dönemin dillerini konuşuyordu.

İlmi değerler taşıyan kitapları okuyabiliyordu ve bunları kâğıtlara yazabiliyordu.



HAZRETİ MUHAMMED'İ KİMLER KADIN DÜŞKÜNÜ GÖSTERDİ



Hazreti Muhammed'in sunduğu hakikatler, o dönemde bazı kişileri aşırı rahatsız etmiştir.

Dinden çıkar elde edenler, insanların masum inançlarından para kazananlar, Hazreti Muhammed'in söylediği sözlerden aşırı derece rahatsız olmuşlardır.

İşte bundan dolayı Hazreti Muhammed'in sunduğu hakikatler, işlerine gelmeyenler, çıkarlarının biteceğinden korkanlar, belden aşağı iftiralara yöneldiler.

Aslı olmayan şeyler söylediler ve bunları yaydılar.

Muhammed, sabahlara kadar cinsel ilişkiye giriyordu...

Eşlerini bir gecede sırayla geziyordu...

Evlatlığının eşini boşattı, kendine aldı...

Mü'minlerin karıları ona helaldi.

Beğendiği bir kadın hemen kocasından boşanıp, Muhammed'in eşi oluyordu...

Gibi aslı olmayan şeyler uydurdular.

Böyle uydurmalarındaki asıl niyet iyi anlaşılmalıdır.

Hazreti Muhammed ile ilgili aslı olmayan şeyler uyduranların tek amacı, onun insanlığa sunduğu hakikatler, duyulmasın, bilinmesin isteyenlerdir.

Çünkü dinden para kazananlar, dinin hakikatinin bilinmesini istemezler.



Kendilerini üstün görenler, herkes eşittir sözünden hoşlanmazlar.

Kendi inançlarını hayırlı görenler, başkalarını kâfir görenler, başkalarına hoş görüyle bakmaktan, baktırmaktan hoşlanmazlar.

Erkeği kadından üstün görenler, kadın erkek eşittir sözünden hoşlanmazlar.

İşte Hazreti Muhammed'in insanlığa sunduğu hakikati yok sayanlar, onunla ilgili nice yalanlar uydurdular.

Bir de adına hadis dediler, nice yalan bilgiler sundular.

Şimdi hadis diye sunulan bilgileri inceleyelim.

H. Peygamber (asm)'in "Bana cinsi yönden 40 erkek kuvveti verildi." (İbn Sad, et-Tabakat, 1/282; Suyuti, el-Ha-sais, 1/120) şeklindeki hadisi zayıftır. (bk. Mecmau'z-Zevaid, h. no:14007)

"Peygamber otuz erkeğin cinsel gücüne sahipti." (Buhari, Muhtasar Tecîd-i Sarih, hadis no: 192)

"Peygamber bir gecede dokuz hanımıyla ayrı ayrı cinsel ilişki kurardı." (Buhari, Muhtasar Tecrid-i Sarih, hadis no: 192)

"Cebrâil bana bir çömlek getirdi de ben ondan içtim ve bunun üzerine bana cinsî münasebette kırk erkek gücü verildi." (İbn Sa'd, et-Tabakatu'l- Kübra, s.374)

"Peygamber nerede güzel bir kadın görse hemen eve koşar, hanımı Zeynep'le cinsel ilişkiye girerdi." (Buhari, Hibe, 8)

Ayrıca sözle hadis diye aktarılan bilgiler de vardır.

Dikkat çekici taraf şu ki, yirmi beş yaşına kadar geçen gençlik çağında hiçbir kadına yanaşmamış olduğu gibi, evlenmesinden elli yaşına kadar da bir kadınla yaşamıştır... (bk. Mehmed Sofuoğlu, Sahih-i Buhari ve Tercemesi, Ötüken Yayınları: 1/380)



Buhari’de geçen bir rivâyette Hz. Enes: “Peygamberimizin bir gece veya gündüz (bazen) bir saat içinde 11 hanımıyla yattığını” söyleyince, dinleyenler “onun bu kadar gücü var mıydı?” diye sordular.

Bunun üzerine Hz. Enes: “Biz kendi aramızda Peygamberimizin 30 erkek gücünde olduğunu konuşurduk” demiştir. (bk. Buhari, Gusl,12; İbn Hacer, 1/377)

Görüldüğü gibi bunlar hep Hazreti Muhammed’in hakikatini unutturmak için uydurma bilgilerdir.

Hazreti Muhammed Hazreti Hatice ile evlidir.

O vefat ettikten sonra belli bir süre bekâr yaşamıştır.

Daha sonra Hazreti Mariye ile evlenmiştir.

Tarihi kayıtlarda farklı zamanlarda iki eşi vardır.

Bir gecede 11 eşini geziyor gibi yalanlar, ispatı olmayan yalanlardır.

Kur’ân Hazreti Muhammed’in yüce bir ahlak içinde olduğundan bahseder.

Kalem Sûresi 4: “Ve inneke le alâ hulukın azîm.”

Meâli: “Muhakkak ki sen yüce bir ahlakın içindesin.”

Hayatını insanlık için geçirmiş olan birine cinsellik düşkünü gibi göstermek yalandan başka bir şey değildir.

Hem kimi kayıtlarda Hazreti Muhammed için 50 yaşına kadar tek eşi vardır, o da Hazreti Hatice’dir diye yazılıdır.

Hem de 50’sinden sonra cinsellik düşkünü biri gibi sunulur.

Buradaki maksat çok iyi anlaşılmalıdır.

Hazreti Muhammed’i kadın düşkünü gösterenlerin asıl amaçları neydi?

Ahzâb Sûresinde ve bazı sûrelerde, Hazreti Muhammed’i neden kadın düşkünü gösterdiler?

Gerçek böyle miydi?



Kur'ân meâlleri ne kadar gerçeği yansıtıyor olabilir?

Hazreti Muhammed hakkında, farklı kayıtlarda 9-11-15 evliliği olduğu, cariyeler aldığı, kadın düşkün olduğu, köleleri olduğu, sabahlara kadar defalarca cinsel ilişkiye girdiği gibi aslı olmayan bilgilerle, Hazreti Muhammed'in sunduğu hakikatleri örtmeye çalıştılar.

Hazreti Muhammed, cariyeliği kaldırdığı halde, hayatı boyunca bununla mücadele ettiği halde, nasıl olur da cariyeye tuttuğu söylenebilir?

Hazreti Muhammed kendine hiç cariyeye tutmadı. Bizlere hep böyle anlattılar, hep böyle aktardılar ve insanlara işte doğru budur dediler...

Ve maalesef Kur'ân'ı böyle meâllediler.

Bu zihniyete göre okunuş biçimini oluşturdular.

Örnek vermek gerekirse:

Abzâb Sûresi 37:

Diyanet İşleri: Hani sen Allah'ın kendisine nimet verdiği, senin de (azat etmek suretiyle) iyilikte bulunduğun kimseye, "Eşini nikâhında tut (onu boşama) ve Allah'tan sakın" diyordun. İçinde, Allah'ın ortaya çıkaracağı bir şeyi gizliyor ve insanlardan çekiniyordun. Oysa kendisinden çekinmene Allah daha lâyıktı. Zeyd, eşinden yana isteğini yerine getirince (eşini boşayınca), onu seninle evlendirdik ki, eşlerinden yana isteklerini yerine getirdiklerinde (onları boşadıklarında), evlatlıklarının eşleriyle evlenmeleri konusunda mü'minlere bir zorluk olmasın. Allah'ın emri mutlaka yerine getirilmiştir.

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Sen o kimselere; onların üzerinde Allah'ın sıfatları olduğunu, onların o sıfatlarla kavrandığını, seninle aynı yolda olanlara fenalara düşmekten sakınmayı ve Allah'a ortak koşmamayı açıklamıştın. Sen Allah'ın hakikatlerini açıklayamıyor içinde saklıyor



ve insanlardan çekiniyordun ve böylece onlara çekinerek de olsa Allah'ın hakikatlerini anlamalarını, o anlayışlarını arttırmalarını onlara tavsiye etmiştin. Bizi anlamak için seninle aynı yolda olanlar, hakikatleri anlamak için gayretlidirler, isteklidirler. Müminlerde tereddüt yoktur. Aynı yolda olanlar, onlar varlığın işleyiş ve oluşunu anlama hakkında bir yücelik içindedirler ve hakikatleri anlamak için isteklidirler. Tüm varlığın işleyişinde fâil olan Allah'tır."

Abzâb Sûresi 50:

Diyanet İşleri: Ey Peygamber! Biz sana mehirlerini verdiğin eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak verdiklerinden elinin altında bulunan kadınları; seninle beraber hicret eden, amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını sana helâl kıldık. Ayrıca, diğer mü'minlere değil de, sana has olmak üzere, mehirsiz olarak kendini Peygamber'e bağışlayan, Peygamber'in de kendisini nikâhlamak istediği herhangi bir mü'min kadını da (sana helâl kıldık.) Mü'minlere eşleri ve sahip oldukları cariyeleri hakkında farz kıldığımız şeyleri elbette bilmekteyiz. Bütün bunlar, sana herhangi bir zorluk olmaması içindir. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Ey hakikatleri bildiren! Seninle aynı yolda olmak isteyenleri sana uygun kıldık. Sana sunduğumuz hakikatlerden, onların karşılığı olanı onlara ver. Sen gücünün sahibi değilsin. Nesnelerin hakikatlerini sana bahsettik. Amcanın çocuklarından ve halanın çocuklarından ve dayının çocuklarından ve teyzenin çocuklarından; onlardan seninle beraber aynı yolda hareket edenler, müminlik yolunda işleyişi idrak etmek için gayret gösterirler. Eğer Nebi gibi hakikatleri anlamada istekli olursa, Nebi'nin isteğine uygun davranmış olurlar. Müminlerden başkası senin anlattıklarına has olarak



uymaz. İlmin sahibinin Biz olduğumuzu anlamalarını onlara farz kıldık. Onlar birlik içinde olsunlar. Onlar güçlerinin sahibi değildirlər, bu konuda tereddüte düşmemek için ellerini hareket ettiren güce baksınlar. Allah mağfi-ret edendir, tüm varlığı özünden varedendir.”

Evet, meâlleri incelediğimizde öyle bir algı sunulmuş ki Hazreti Muhammed canının istediğiyle evlenebilir.

Ve güya bu durum hadislerle desteklenmektedir.

Ahzâb Sûresi 37. âyette belirtilen, Hazreti Muhammed’in, evlatlığının eşi olan Hazreti Zeyneb ile ilgili içinden geçenler doğru mu?

İnsanın yazmaya bile çekindiği konular Efendimize iftira olabilir mi?

Güzel insan Hazreti Muhammed’i kadın düşkünün gibi gösteren bir zihniyetin bize meâl diye sunulması iftiradan başka ne olabilir?

Hayatını Allah’ın hakikatlerini anlamaya ve anlatmaya çalışmış o güzel insan, Hazreti Muhammed’i kadın düşkünün gibi gösteren zihniyetlerin amacı neydi?

Köleliği cariyeliği kaldırmış o güzel insanın gönlünden tecelli etmiş olan Kur’ân’da nasıl olur da kölelik cariyelik normalmiş gibi gösterilebilir?

Hep bize böyle anlattılar, böyle aktardılar.

Güzel insan, insanlığa rahmet için gönderilmiş efendimizi cinsellik düşkünün, kadın düşkünün gibi gösterdiler, bunu destekleyen hadisler uydurdular.

“Peygamber 30 erkeğin cinsel gücüne sahipti.” (Buhari, Muhtasan Tecîd-i Sarih, hadis no: 192.)

“Peygamber bir gecede dokuz hanımıyla ayrı ayrı cinsel ilişki kurardı.” (Buhari, Muhtasan Tecîd-i Sarih, hadis no: 192.)



“Muhammed, sabah ve ikindi namazlarından sonra karılarını sırayla dolaşırdı. Öyle ki, zaman zaman dokuz (veya onbir) karısını bir saat içerisinde tek tek ziyaret edip, cinsi münasebette bulunurdu.” (Buhari)

Aişe'den edilen rivâyet: Muhammed'e şöyle diyor: “Ma era rabbeke illa yüsariu hevake”

Yâni: “Rabbinin, senin arzunu hemen yerine getirdiğini görüyorum.”

“Bakıyorum da, senin Efendi Tanrı'n, yalnızca senin şeyinin keyfini (hevanı) yerine getirmek için koşuyor.” (Buhari)

“Sabahlara kadar hanımlarını gezer defalarca cinsel ilişkiye girerdi.” Buhari.

Gibi onlarca hadis adı altında bilgi aktarılır.

Biz ise hiç düşünmedik, hiç araştırmadık, hemen doğrudur diye kabul ettik.

Çünkü bizi Hazreti Muhammed sevgisiyle bağladılar.

Peki, gerçekler böyle mi acaba?

Bunu kimler ne amaçla yaptılar?

Hazreti Hatice'den sonra yaşı 55-60'a gelmiş o güzel insan birden nasıl olur da seks düşkünü gibi ortaya çıkar?

Bu yalanları ortaya koyanların amacı neydi?

Bunlar hep Yuhanna ed-Dımeşkî'nin iddialarıdır.

Yuhanna ed-Dımeşkî (655-753) kimdir?

Asıl adı Sercun bin Mansur'dur.

“İslâm, Hıristiyanlığın etkisiyle oluşmuş sahte bir dindir” diyen...

“Hazreti Muhammed kadın düşküner, evlatlığının eşiyle evlenmiştir” diyen, bu zihniyet kimdir?

Hep Hazreti Muhammed'i kötüleyen bu ve bunun gibi zihniyetler kimdir?



Çok ama çok iyi araştırılmalı ve çok ama çok iyi düşünölmelidir.

Bu uydurma bilgiler neden ortaya atılmıştır?

Bunlar çok iyi bilinmelidir.

Çünkü bu uydurma bilgileri ortaya atanların tek amacı vardır.

Hazreti Muhammed'in anlattığı hakikatleri unutturmak, kaldırdığı cariyelik ve kölelik gibi kurumları devam ettirmek.

Çünkü kadın ve erkek köle alıp satmak, büyük para getiriyordu.

Buradaki asıl amaç Hazreti Muhammed'in gayretini, amacını unutturmaktır.

Hazreti Muhammed de kendine cariyeye tuttu, köle tuttu gibi yalanlarla hakikatleri örtmektir.

Hazreti Muhammed'i kadın düşkünü gibi gösteren zihniyetler amaçlarına ulaştı.

Ne yazık ki bugün İslâm dünyası o yalanlara inanıyor ve doğruymuş gibi birbirlerine aktarıyorlar.

Hazreti Muhammed'in amacı adaleti sağlamak, zalimliği önleme mücadelesi idi.

"Genç kızlar zorla evlendirilmesin, onların da eşlerini seçme hakkı olsun" diyen kimse, hiç sayısız kadın almış olabilir mi?

"Kul hakkına girmeyin, kimsenin hakkını yemeyin" diyen kimse, zorla kadınları kendine eş edebilir mi?

"Kölelik cariyelik yoktur" diyen kimse, hiç kendine cariyeye edinir mi?

Hazreti Muhammed'in sunduğu hakikatler o günün zihniyetine uymadı.

"Ben neysem Bilal odur" dediğinde Mekke sarsıldı.



“Dini kullanmayın, çıkarınıza alet etmeyin.”

“İnsanları Allah diyerek kandırmayın.”

“Asılsız şeyleri anlatarak toplumu aldatmayın.”

“Köleliği kaldırın.”

“Dinde kölelik, cariyelik yoktur” dediğinde ona düşmanlık ettiler, öldürmeye kalktılar.

Bilal gibileri köle görenler bundan asla hoşlanmadı.

“Bilal bizimle nasıl eşit olabilir, Allah bizi Mekke’nin sahipleri olarak yaratmış, onu ise köle olarak yaratmış” dediler.

İşte Hazreti Muhammed’in evrensel sözleri o dönemde birilerinin hoşuna gitmedi.

Hazreti Muhammed’in sözleri insanların gönlünde yer bulmaya başlayınca, Hazreti Muhammed’i kötülemeye başladılar onunla ilgili aslı olmayan şeyler söylediler.

Ve belden aşağı vurmaya başladılar.

Ve maalesef İslâm dünyası hâlâ bunlara inanıyor.

Ve maalesef hâlâ Kur’ân’ı bu doğrultuda okuyoruz.



BEDİR-UHUD-HENDEK



Peygamberin yaptığı savaşlar diye anlatılan olayların gerçeği nedir?

Hazreti Muhammed birilerine saldırarak savaş mı yaptı?

Yoksa ona yapılan saldırıları savundu mu?

O hücum savaşı mı yaptı?

Yoksa savunma savaşı mı yaptı?

Peygamberin savaşları denilerek anlatılan “Bedir-Uhud-Hendek” çok iyi analiz edilmelidir.

Hazreti Muhammed kâfirlerle savaştı diye anlatılan olaylar, ne kadar gerçeği yansıtıyor çok iyi düşünülmelidir.

Bu savaşları, Hazreti Muhammed mi organize etti, yoksa kendine yapılan saldırıları savunmayla mı karşıladı?

Hazreti Muhammed eline kılıç alıp savaştı mı?

Hazreti Muhammed kılıca ve kan dökülmesine nasıl bakıyordu?

Onun gayesi birilerini müşrik, kâfir görüp onlarla savaşmak mıydı?

Yoksa o gönüllerdeki kötülüğe yol açacak olan duygu ve düşüncelerle mi savaşmak mı?

Bedir savaşında meleklerle veya görünmeyen ordularla Müslümanlar desteklendi bilgisinin aslı nedir?

Peki, Hendek harbinde melekler ve görünmeyen ordular nerede idi, neden gelmedi?

Hendek'te Hazreti Muhammed öldü diye bırakıldı.



Dişleri kırıldı.

Melekler o zaman nerede idi?

Böyle sorular hep gerçeğin arayışı içindir.

Şimdi Bedir-Uhud-Hendek ile ilgili bilgilere bakalım.

Bedir Savaşı:

Hazreti Muhammed'in topluma sunduğu bilgiler, din-den çıkar elde edenlerin işine gelmemiştir.

Amcası Ebu Talib'e defalarca gelmişler "yeğenin sus-sun" demişlerdir.

Hazreti Muhammed hakikatleri aktarmaya devam et-miştir.

Ve böylece Hazreti Muhammed'i öldürmek için plan-lar yapmışlardır.

7 aileden 7 kişi tutulmuş, Hazreti Muhammed uykuda iken öldürölmek istenmiştir.

Ama Hazreti Muhammed'in yatağında Hazreti Ali'yi bulunca, müşrikler şaşırılmışlar, "bu nasıl olabilir, bu na-sıl bir bağıllık" demişlerdir.

Hazreti Muhammed, Mekke'den Medine'ye Hicret edince (662 Mayıs), mücadelesini bırakmamış, hakikatleri anlat-maya devam etmiştir.

Mekke'de olan müşrikler, içlerinde olan öfkeyi bırak-mamışlar, Amr bin Hişam'ın kışkırtmaları sonucu, Haz-reti Muhammed'i susturma planlarını gerçekleştirmek için sinsilik içinde olmuşlar, planlar yapmışlardır.

Bu plan Bedir harbinin olmasının nedenidir.

14 Mart 624 yılında, Bedir kuyuları civarında, Amb bin Hişam (toplumda Ebu Cehil diye bilinir) önderliğinde Mekkeli müşriklerin Hazreti Muhammed'i yok etmek için yapılan saldırı savaştır.



Amcası Hazreti Hamza; kendimizi korumamız ve Mekte’de yağma edilen mallarımızı geri almamız gerekir diyerek Hazreti Muhammed’i ikna etmeye çalışmıştır.

Hatta Hazreti Muhammed izin vermedi diye, Hamza yeğeniyle üç gün konuşmamıştır.

Hazreti Muhammed asla eline kılıç almamıştır.

Hazreti Hamza’nın müthiş sözü vardır; “bilirim kılıçtan ve kan dökülmesinden hoşlanmazsın.”

Amcası, Hazreti Muhammed’in gönlünü bildiğinden dolayı, onu korumak için onun etrafına askerler koyarak korumuştur.

Hatta Hazreti Muhammed’in bir çadırın içinde durduğu bilgileri de vardır.

Kur’ân’da Bedir savaşı için inen âyetler diye iddia edilen bölümleri inceleyelim.

Âl-i İmrân Sûresi.

Diyanet İşleri Meâli 123: Andolsun, siz son derece güçsüz iken Allah size Bedir’de yardım etmişti. O hâlde Allah’a karşı gelmekten sakının ki şükretmiş olasınız.

Diyanet İşleri Meâli: 124,125: İnananlara: “Rabbinizin size gönderilmiş üç bin melekle yardım etmesi size yetmeyecek mi?” diyordun. Evet, eğer sabrederseniz, sakınırsanız ve onlar de hemen üzerinize gelirlerse Rabbiniz size, nişanlı beş bin meleklerle imdat edecektir.

Diyanet İşleri Meâli: 126,127: Allah bunu, ancak size müjde olsun ve böylece kalbleriniz yatışsın diye yapmıştır. İnkâr edenlerin bir kısmını kesmek veya ümitsiz olarak geri dönecek şekilde bozguna uğratmak için gereken yardım, ancak Güçlü ve Hakîm olan Allah katından olur.

Tevhîd-i Kur’ân Meâli:

Kelime kelime inceleyelim.



Âl-i İmrân Sûresi.

123: “Ve lekad nasarakumullâhu bi bedrin ve entum ezilleh fettekûllâhe leallekum teşkurûn.”

Ve lekad nasara kum Allah	: Doğrusu, andolsun, yardım, yardım eden, siz, Allah
Bi bedrin	: Dolunay, tamamlanma, ışıık vermek, dolu, bedir, parlak,
Ve entum ezilletun	: Siz, itaatkâr, boyun eğen, aşağı, zayıf, uymak,
Fe ittekû Allah	: Artık, fenalardan sakının, Allah’a ortak koşmayın,
Lealle kum teşkurune	: Umulur ki, siz, nimetlerin sahibini bilir teslim edersiniz,

Meâli: “Doğrusu sizler, zayıflıklarınızı Allah’ın hakikatleriyle yardım bularak tamamladınız. Artık fenalardan sakının, Allah’a ortak koşmayın. Umulur ki sizler, varlığınızın sahibini bilip teslim edersiniz.”

124: “İz tekûlu lil muminîne e len yekfiyekum en yimiddekum rabbukum bi selâseti âlâfin minel melâiketi munzeln.”

İz tekûlu li el muminîne	: Diyordun, demiştin, söylediğinde, mü’minler için,
E len yekfiye-kum	: Değil mi, yeter, kâfi, siz,
En yimidde kum	: Uzattı, genişletti, yardım etmesi, siz,
Rabb kum	: Rabbiniz, vücûdlandırıan,
Bi selaset	: Sözün akıcı anlaşılır olması, net anlatım, kolay, akıcı,
Âlâfin	: Çokluk, binler, sonsuz, bölüm bölüm, dostlar,
Min el melâiketi	: Kuvve, her varlıktaki güç, meleke,
Munzeln	: Sunulan, verilen, gönderilen,



Meâli: “Mü’minlere demiştin: Sizi vücûdlandırmanı yeterince anladığınızda, kuvvelerden sunulan hakikatleri, bölüm bölüm anlaşılır bir şekilde anlatın.”

125: “Belâ in tasbirû ve tettekû ve ye’tûkum min fevrihim hâzâ yumdidkum rabbukum bi hamseti âlâfin minel melâiketi musevvimîn.”

Belâ in tasbirû	: Evet, bilakis, öyle ki, hayır, eğer, sabırlı olursanız,
Ve tettekû	: Fenalardan sakınıp ortak koşmayın,
Ve yetû kum	: Gelmek, gelir, ulaşmak, siz,
Min fevri-him	: Fevri, öfkeli, ansızın, sıkıntılı, kaynamak, telaş, onlar,
Hâzâ yumdid-kum	: Bu, uzattı, genişletti, yardım etmesi, kurtarmak, siz,
Rabbu-kum	: Rabbiniz, sizi vücudlandıran,
Bi hamseti	: Beş bölüm, cesaret, aşk ile anlatmak, gayret, önem,
Âlâfin	: Çokluk, binler, bölüm bölüm, kısım kısım,
Min el melâiketi	: Güç, kuvve, kuvvet sahibi,
Musevvimîne	: Belirlenmiş, alâmet, işaretlenmiş, nişanlı, ortaya çıkan,

Meâli: “Evet, artık sabırlı olun ve fenalardan sakınıp Allah’a ortak koşmayın. Size fevri haller içinde gelenlere, Rabbinizin hakikatleri ile yardım edin. Her varlıktaki gücü, o varlıktaki işaretlerle, bölüm bölüm bir önem içinde açıklayın.”

126: “Ve mâ cealehullâhu illâ buşrâ lekum ve li tatmeinne kulûbukum bihî ve men nasru illâ min indillâhil azîzil hakîm.”

Ve mâ ceale-hu allâh	: Değil, şey, ne, yapmak, sunmak, o, Allah



İllâ buşrâ lekum	: Başka, ancak, müjde, mutlu, sevindirici, size,
Ve li tatmeinne	: İçin, mutlu, emin, tatmin olması,
Kulûbu-kum bi-hî	: Kâlblerinizin onunla, o hakikatlerle,
Ve mâ en nasru	: Değil, şey, ne, yardım, zafer,
İllâ min indi allâhi	: Ancak, sadece, katından, ona ait, Allah
El azîzi	: Tüm değerlerin yüce sahibi,
El hakîm	: Hâkim olan,

Meâli: “Allah, hakikatleri size huzur vermek ve kalblerinizin mutmain olmasından başka bir şey için sunmadı. Yardım, ancak tüm değerlerin yüce sahibi, tüm varlığa hâkim olan Allah’a aittir.”

127: “Li yaktaa tarafen minellezîne keferû ev yekbitehum fe yenkalibû hâibîn.”

Li yaktaa	: Kesmek için, ayırmak, uzaklaşmak,
Tarafen	: Taraf olmak, parti, ikilik, diğeri görmek, ayrımcılık,
Min ellezîne keferû	: Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler,
Ev yekbite-hum	: Ya da, engelleme, bastırmak, hâkimiyet, bitirmek, onlar,
Fe yenkalibû hâibîn	: Bundan sonra, dönerler, kaybetmişlik, hayal kırıklığı,

Meâli: “Artık hakikatleri görmemezlikten gelenlerin, o ayrımcılık hallerinden uzaklaşın ya da onların o hallerini engelleyin. Bundan sonra o halde olanlar, bir kaybetmişlik içinde olurlar.”

128: “Leyse leke minel emri şeyun ev yetûbe aleyhim ev yuazzibehum fe innehum zâlimûn.”

Leyse leke	: Yoktur, değildir, olmadı, senin için, değilsin,



Min el emri şeyin : İşten, emir, hüküm, iş, bir şey,
Ev yetûbe aleyhim : Veya, ya da, tövbe, pişman olup dönen,
onlara,
Ev yuazzibe hum : Veya, sıkıntıdadırlar, azap, onlar,
Fe inne hum : Muhakkak, onlar, zalimler, zulüm eden,
zâlimûn kötülük,

Meâli: “Onların yaptıklarından pişmanlık duyup dönmelerinde ya da onların kendilerini bir sıkıntıya sokmalarında senin bir hükmün yoktur. İşte onlar zalimlerdir.”

Genelde meâl edenler, bu âyetleri Bedir için nüzul etti diye yorumlamışlardır.

Kur’ân’ı inceleyenler mutlaka doğru bir yoruma erişeceklerdir.

Allah Bedir’de üç bin melek ardından beş bin nişanlı meleklerle yardım etmiş diye çevrim yapmışlardır.

Hemen insanın aklına soru geliyor.

Allah sevdiği kulu olan Hazreti Muhammed’e Uhud muharebesinde neden yardım etmedi?

Hazreti Muhammed Uhud’da hemen hemen öldürülüyordu.

Oysa iki meâli kıyasladığımızda farklı çevrim karşımıza çıkıyor.

Bedir Hazreti Hamza’nın ve arkadaşlarının güçlü mücadelesi ile kazanılmıştır.

Hazreti Muhammed bedir kuyularına Kureyşliler’den daha önce ulaştı ve Hubâb b. Münzir’in tavsiyesi üzerine, düşmanın gelişi istikametine göre kendilerine en yakın kuyuyu bırakarak diğerlerini kumla kapattırdı.

Fakat daha sonra Hazreti Muhammed, çölden bitap bir halde gelen müşriklerin susuzluğa dayanamadığını gördü, rahmet dolu gönlüne uyarak onların açık bırakılan kuyudan su almalarına izin verdi.



Bu savaşta rivayetlere göre, Amr bin Hişam taraftarlarının sayısı yaklaşık 400 kişi, bir rivayete göre de 700 kişi, Hazreti Hamza taraftarlarının sayısı ise bir rivayete göre 200 kişi, bir rivayete göre de 300 kişi civarındadır.

Hazreti Muhammed bu savaşın olmaması için büyük mücadele vermiştir.

Hatta bir rivâyete göre, savaştan önce câhiliye devrinde de elçilik görevini yürüten Adî kabilesinden Hattab oğlu Ömer’i, Ömer’in amcası olan Amr bin Hişam’a gönderdi.

“Savaş olmasın, kan dökülmesin, hepimiz kardeşiz” diyerek, Mekke’ye dönmelerini teklif etti.

Fakat Amr bin Hişam bunu asla kabul etmedi.

Çölde uzun yol alan karşı tarafın askerleri susuzlukla ve Güneşin altında yol almışlar, zayıf düştüklerinden dolayı savaşmaya güçleri azalmış bir haldedirler.

Bedir’de savaş başlamadan önce üçer kişi karşılıklı cenk etmek için ortaya çıkmışlardır.

Bunlar ilk başta Hazreti Hamza, Ubeyde bin Hâris, Hodayfa’dır.

Karşı tarafta ise, Utbe bin Rebia, Utbe’nin oğlu Velid, Utbenin kardeşi Şeybe’dir.

Hodayfa, Utbe bin Rebia’nın oğludur.

Hodayfa Hazreti Muhammed tarafındadır.

Hazreti Muhammed’in yoluna intisab etmiş, her dâim Hazreti Muhammed’in yanında olmuştur.

Bedir’de baba, oğul cenk için karşı karşıya gelince, bunu gören Hazreti Muhammed, Hamza’ya “Hodayfa’yı geri çek demiş” baba oğlun cenk etmesine izin vermemiştir.

Hodayfa’nın yerine Hazreti Ali geçmiştir.

Karşılıklı cenkte Utbe, oğlu Velid, Şeybe öldürülmüştür.



Bunu gören Amr bin Hişam, öfkeyle kendi taraftarlarını hücumla davet etmiş ve böylece savaş başlamıştır.

Bu savaş Amr Bin Hişam'ın öldürülmesiyle son bulmuştur. Amr Bin Hişam'ı Hazreti Hamza öldürmüştür.

Hazreti Hamza, savaşı çok iyi okumuş ve Amr bin Hişam'ı öldürerek, savaşın bitmesini sağlamıştır.

Bu savaşta Hind'in babası, amcası ve kardeşi de öldürülmüştür.

Bundan dolayı Hind'in içine intikam ateşi düşmüş ve bu kini evlatlarına da aktarmıştır.

Hind, Bedir Savaşında ölen babası Utbe bin Rebia, kardeşi Velid ve amcası Şeybe'nin intikamı alınıncaya kadar koku sürünmeyeceğine, kocasıyla beraber olmayacağına yemin ederek Kureyşliler'den yakınlarının intikamını almalarını istedi.

“Gerekirse ordu toplanır tek başıma giderim, Hamza ve Muhammed'i öldürürüm” demiştir.

Hindin içine düşen kin intikama dönüşmüştür.

Bu kini oğlu Muaviye'ye ve torunu Yezid'e aktardı.

Bu kinle Hazreti Hamza, Uhud'da öldürülmüştür.

Bu kinle Hazreti Ali ve onun evlatları öldürülmüştür.

Kerbela katliamının altında bu kin vardır.

Bedir harbi, Hazreti Hamza ve Amr bin Hişam'ın etrafında olmuştur.

Hamza, Amr bin Hişam'ı öldürünce, Amr bin Hişam taraftarları savaşı bırakmışlar ve kaçmışlardır.

Böylece savaş sona ermiştir.

Bedir'de esir alınanlardan okuma yazma bilenler, Hazreti Muhammed'in etrafında olan kimselerden, okuma yazma bilmeyenlere, okuma yazma öğretme karşılığı serbest bırakılmıştır.



Bedir harbi iyi değerlendirilmelidir.

Hazreti Muhammed'in savaş sonrası esirlere olan muamelesi, tüm insanlığa örnek olmalıdır.

Onları esir olarak kabul etmemiş ve arkadaşlarına da;

Onlara iyi davranın...

Lokmalarınızı eşit olarak paylaşın...

Yediğinizden yedinin...

İçtiğinizden içirin...

Onlarla yürüyün...

Onlara hürmet edin...

Asla onlara esir olarak davranmayın...

Hepimiz Allah'ın kuluyuz...

Hepimiz kardeşiz...

Hepimiz Allah'ın indinde eşitiz...

Sözleri ile tüm insanlığa en güzel örnek olmuştur.

Uhud Savaşı:

23 Mart 625 yılında olmuştur.

Uhud savaşı, Bedir'de babası, amcası, kardeşi öldürülen, Ebu Süfyan'ın eşi Hind'in intikam duygusuyla yapılmıştır.

Hind ısrarla bu savaşı istemiş, hatta bu savaşın başında o durmuştur.

Amacı, babası, amcası, kardeşini öldüren Hazreti Hamza'yı öldürmektir.

Hind 3.000 kişiden oluşan Mekke'de bir ordu toplamıştır.

Bu durumu haber alan Hazreti Hamza taraftarları yaklaşık 700 kişilik bir ordu kurmuşlardır.

Bu muharebe Uhud Dağı civarında olmuştur.

Bu savaşta da yine Hazreti Muhammed eline kılıç almamıştır.



Uhud dağı eteklerinde bir çadırın içinde, amcası Hamza tarafından korumaya alınmıştır.

Hamza, çadırın etrafına 50 kişilik bir okçu birliğini yerleştirmiştir.

Bu sefer, Hind'in tarafı daha planlı savaşmış ve savaşı kazanmıştır.

İlk başlarda Hind'in askerleri yenilmiş gibi yapıp geri çekilmiş, buna kanan Hazreti Hamza'nın yanındaki okçu birlikleri yerlerini terk etmiştir.

Uhud dağının arkasından gelen Halid Bin Velid ve askerleri Hazreti Muhammed'in çadırını yıkmış, Hazreti Muhammed'i yaralamışlar, öldü sanıp bunu duyurmuşlardır.

Aynı anlarda Hind'in "özgürlüğünü vereceğim" diye tuttuğu Vahşi, mızrak atarak Hazreti Hamza'yı öldürmüştür.

Vahşi, Cübeyr bin Mutim'in kölesi idi.

Habeşli'dir, el ile ok ve mızrak atmakta ustadır.

Uhud savaşında, Cübeyr Vahşi'ye Hind'in ısrarı ile demiştir ki: "Hamza'yı öldürürsen seni azat ederim."

Cübeyr ailesi zaten Hazreti Muhammed'e karşı çıkmıştır.

Hazreti Ebubekir'in kızı Ayşe, Cübeyr ailesinin oğluna nişanlıdır.

Hazreti Ebubekir, Hazreti Muhammed'i destekleyince, Cübeyr ailesi, Ayşe'nin nişanını bozmuştur.

Nişanı bozulan Ayşe o günün âdetleri gereği, cariyeye durumuna düşmüştür.

Hazreti Muhammed, Ayşe'yi koruyucu aile olarak yanına almış, onu cariyelikten kurtarmıştır.

İşte Vahşi, Uhud'da özgürlüğüne kavuşacağını umuyla Hamza'yı gözlemlemiş ve fırsat bulup, Hamza'yı mızrağını atarak şehit etmiştir.



Hind, kin ve nefret dolu hâliyle Hazreti Hamza'nın bedenine bıçakla zarar vermiş, bazı organlarını kesmiş, bunlarla kendine muska yapmıştır.

Vahşi'ye Hazreti Hamza'nın karnını yarmasını söylemiş, Hamza'nın ciğerini çıkartmıştır.

Bu nasıl bir kin ki Hamza'nın ciğerini öfkesinden ısırmıştır.

Böylelikle Uhud savaşı kaybedilmiştir.

Hazreti Muhammed'in ölmediği anlaşılmış ve tedavi ile hayata dönmüştür.

Hazreti Muhammed, Uhud'da şehit olan amcası Hamza'yı hiç unutmamış, sık sık onun mezarını ziyaret etmiştir.

Hazreti Muhammed insanlığa hakikatleri sunarken amcası Hamza dâim yeğenini desteklemiştir.

Hamza, Hazreti Muhammed ile yaklaşık aynı yaşlardadır.

Birlikte büyümüşlerdir.

Sadece amca yeğen değil, ikisi can dostudur.

Hamza çok güçlü olduğundan dolayı ona, "Esedullah-Allah'ın Aslanı" denilmiştir.

Hamza'nın karşısına kimse çıkmaya cesaret edemezdi.

Onun için Hazreti Muhammed'e yapılan saldırılarda kendini siper etmiştir.

Onun için Hazreti Muhammed'de Hamza'nın sevgisi çok büyüktür.

Amcasını ömür boyu unutmamış, hep onu saygıyla anmıştır.

Tevhîd hakikati Hamza sayesinde duyulur olmuştur.

Hamza, Uhud'da şehit edilince Hazreti Muhammed günlerce üzüntüsünden suskun kalmıştır.

Hamza'yı şehit eden Vahşi, daha sonra Hazreti Muhammed'in yolunu anlamış ve İslâm'la şereflenmiştir.



Vahşi, Hazreti Muhammed'in sohbetlerine sık sık iştirak ederdi.

Hazreti Muhammed, Vahşi'ye gözünün önünde değil, arkasında durmasını söylemiş.

"Seni görünce amcamı görüyorum, dilim tutuluyor konuşamıyorum, arka tarafta dur" demiştir.

Henek Savaşı:

Henek savaşı denilen savaş aslında olmamıştır.

627 yılında Selman-ı Farisi'nin önerisiyle Medine'nin etrafına henekler kazıldı.

Selman-ı Farisi bu henek önerisini sunduğunda, Hazreti Muhammed'in hoşuna gitti.

Ve hemen Medine'nin etrafına henek kazıldı.

Hazreti Muhammed'in gönlü zaten kan dökülmesin, savaş olmasın, kimse kimseyi öldürmesin duygusuyla doluydu.

Kur'an'da "öldürme, cana kıyma, Allah onu yasak etti" diye bildirilir.

Bu, Hazreti Muhammed'in gönlünden gelen duyguların karşılığı idi.

Hakk yolunda "öldürmeyeceksin" diye öğretilir.

"Öldürmeyeceksin, zulüm etmeyeceksin, kötülük yapmayacaksın" diye öğretilir.

Ama birileri; kâfirler, dinsizler, imansızlar, namaz kılmayanlar öldürülmeli diyorsa, bilelim ki bu söz şeytanın sözüdür.

Bunu Kur'an meâllerinin çevrimine bağlıyorsa, bilelim ki o meâl doğru bir çevrim değildir.

Bilelim ki Kur'an'ın bir âyeti, diğer âyetiyle çelişmez.

Çelişiyorsa, meâl yapan doğru meâl yapmamıştır.

Hakk yolunda:



“Sakın öldürme” diye öğretilir.

“Bir kişiyi öldüren, tüm insanları öldürmüş gibi olur”
diye öğretilir.

Asla kötülük yapmayacaksın.

Kötülük Allah’tandır diyenlere asla inanmayacaksın.

Kötülüğü kendinde, kendi şeytanında arayacaksın.

Ve o şeytanını Müslüman edeceksin.

Öldürmeyeceksin.

Zulüm etmeyeceksin.

Kul hakkı yemeyeceksin.

Dedikodu yapmayacaksın, çekiştirmeyeceksin.

Kâlb kırmayacaksın.

Ah dedirtmeyeceksin

Kimseyi; kâfir, dinsiz, imansız, namazsız, diyerek he-
def göstermeyeceksin.

Bilinmelidir ki kâlb kırmak da öldürmektir.

Zulüm etmek de öldürmektir.

Kul hakkı yemek de öldürmektir.

Hedef göstermek de öldürmektir.

Sinsi düşünceler de öldürmektir.

Kıskançlık, hasetlik, fesatlık, ayrımcılık da öldürmektir.

Sana, kâfirler öldürülmeli diyenlere inanmamalıyız.

İman etmeyenler öldürülecek diyenlere kanmamalıyız.

Hazreti Muhammed kimseyi kâfir, o dinden bu din-
den diye ayırmadı.

Herkesle oturdu, herkesi dinledi ve bildiğini anlat-
maya çalıştı.

Namaz kılmayanlar öldürülür diyenlere inanmamak
gerekir.



Beyinlere öldürme kodlaması yapanlara dikkat etmek gerekir.

O kodlamayı yapan şeytanlaşmış kimselerdir.

Şeytanı da dışarıda aramayalım.

Bilelim ki o bizim kendi duygu ve düşüncelerimizdir.

Kur'ân'da ne güzel bildirilmiş.

Mâide Sûresi 32: "Men katele nefsen bi gayri nefsin ev fesâdin fîl ardı fe ke ennemâ katelen nâse cemîa ve men ahyâhâ fe ke ennemâ ahyen nâse cemîa."

Meâli : "Kim, kendi çıkarı için bir kimseyi öldürürse ya da yeryüzünde bozgunculuk içinde olursa, sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur ve kim, birinin yaşaması için gayret gösterirse, sanki tüm insanların yaşaması için gayret göstermiş olur."

Âyette ne güzel bildiriliyor ;"Bir kişiyi öldüren, sanki tüm insanları öldürmüş gibi olur."

"Bir kişiyi yaşatan tüm insanları yaşatmış gibi olur."

İşte Hazreti Muhammed'in gönlü bu idi.

Onun için Selman-ı Farisi'ye "kazalım hendeği" dedi.

Allah "cana kıymayın, o yasak edildi" diye bildirildi.

Bunu Hazreti Muhammed, can kulağıyla duydu.

İsrâ Sûresi 33: "Ve lâ taktulûn nefsetî haram Allâh-

Ve lâ taktulu : Öldürmeyin, yazık etmeyin,

El nefis : Kişi, can, kendisi,

Elleti Harem Allah : Ki o, yasak, hata, Allah haram kıldı,

Meâli: "Bir kimseyi öldürmeyin, Allah öldürmeyi yasak kıldı."

Allah tüm insanlığa "birbirinizi öldürmeyin" diye bildirdi.



Tevrat On Emir: "Öldürmeyeceksin" (Eski Ahit, Mısır'dan Çıkış, Yas.5:6-21)

İncil, Matta 19: İsa şu karşılığı verdi: "Kimseyi öldürmeyeceksin, zina etmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan yere tanıklık etmeyeceksin, annene babana saygı göstereceksin ve komşunu kendin gibi seveceksin."

Ama insanoğlu, din adına mezhep adına; kâfir, imansız, dinsiz, namaz kılmayan öldürülmeli diye yaygaralar kopardılar.

Hep böyle öğretiler.

Ki bunlar şeytanın öğretileri idi.

Hakk yolunda öldürmek yoktur, yaşatmak vardır.

Hakk yolunda kötülük yapmak yoktur, iyilik yapmak vardır.

İslâm kelimesinin anlamı bile barıştır, selamettir.

İnsan, kimseye kötülük yapmamalıdır.

Kötülüğün geldiği içgüdünün kaynağını keşfetmelidir.

Öldürme içgüdüsünün kaynağını kurutmalıdır.

Kendi şeytanını teslim almalıdır.

Aklına gelen, kötülük düşüncelerinin kaynağına inmeli ve o düşünceleri yok etmelidir.

Aklına gelen, gurur, kibir, üstünlük, seçilmişlik, hor görmek, düşüncelerinin kaynağına inmeli ve o düşünceleri yok etmelidir.

Bilmelidir ki hâle dönüşen zalimliklerin ana kaynağı düşüncelerdir.

Bilmelidir ki kötü düşüncelerin ana kaynağı yargılayıcı öğretilerdir.

İnsan öğrendiği yargılayıcı bilgilere dikkat etmelidir.

Kendine sunulan bilgilerin açtığı kapıları düşünmelidir.



Emir ve yasak diye sunulan bilgilerin asıl maksadını fark etmelidir.

Kötülük Allah'tandır diyenlere kanmamalıdır.

Kur'ân'da "Allah kötülük vermez" âyetleri vardır.

Nisâ Sûresi 40: "İnnallâhe lâ yazlimu miskâle zerreh."

Meâli: "Şüphesiz Allah zerre kadar kötülük vermez."

Kâf Sûresi 29: "Ve mâ ene bi zallâmin lil abîd."

Meâli: "Kullarım için bir kötülük veren değilim."

Nisâ Sûresi 79: "Ve mâ esâbeke min seyyietin fe min nefsike."

Meâli: "Ve kötülük gibi şeyleri kendinizde arayın."

İşte tüm bu âyetler Hazreti Muhammed'in gönlü idi.

O, kimse kimseyi öldürmesin istiyordu.

O, kimse kimseye zerre kadar zulüm etmesin istiyordu.

Gönlü tertemiz olan Hazreti Muhammed'in gönlüne, nice edep dolu âyetler tecelli ediyordu.

İnsan kötülüğün kaynağını düşünmelidir.

Beynine ekilen bilgilerin, nasıl bir şey ortaya çıkara-
cağını iyi düşünmelidir.

Kötülüğü, zulmü kendinde aramalı ve kötülüğün gel-
diği kaynağa ermelidir.

Aileden, toplumdan, arkadaşlarından, gittiği topluluk-
lardan öğrendiği bilgilere dikkat etmelidir.

O bilgilerin, hangi duygu ve düşüncelere kapılar açtı-
ğını iyi analiz etmelidir.

Aklında olan, zulme kapı açan bilgileri reddetmelidir.

Kendi yolunu üstün gösteren, başkalarının yoluna hor
baktıran her türlü bilgiyi reddetmelidir.

İnancını, milletini, mesleğini üstün gösteren her türlü
bilgiyi reddetmelidir.



İkilik getiren, ayrımcılık yapan, küçük gösteren, hor baktıran, bozgunculuk kapısı açan, her türlü bilgiyi reddetmelidir.

Hakk yolunda boşuna "öldürmeyeceksin" denilmez.

Önemli olan savaş değil barıştır.

İslâm kelimesinin özü barıştır.

Müslüman, barış üzere yaşayan demektir.

İnsan, Müslümanlık kavramını gözden geçirmelidir.

Yaşantısına yansıyor mu bakmalıdır.

Sakal bırakmakla, cübbeyle, namaz kılmakla, Allah demekle Müslüman olunup olunamayacağını düşünmelidir.

"Allah şeklinize bakmaz, kâlbınıza bakar" sözünü iyi anlamalıdır.

"Dil ile ikrar, kâlb ile tasdik nedir?" çok iyi düşünmelidir.

Varlığın dış yüzünde kalmamalı, iç yüzünü bakmalıdır.

Tüm varlıkta tecelli edene şahit olmalıdır.

Ezanda her gün okunan, günde 20 defa söylenen "Eş-hedü" kelimesini çok iyi düşünmelidir.

Ayrımcılık değil, birlik üzere olmalıdır.

Kur'ân'ın, İncil'in, Tevrat'ın; "öldürmeyeceksin, zulüm etmeyeceksin, kötülük etmeyeceksin, kul hakkına girmeyeceksin, aldatmayacaksın, hor bakmayacaksın, dedikodu yapmayacaksın, yargılamayacaksın" âyetlerini çok ama çok iyi düşünmelidir.

Toplulukların din diye, inanç diye öğrettiği; aklına öldürme ile ilgili bilgilerin ekilmesine asla izin vermemelidir.

İnsan içine ekilen her türlü; kötülük, benlik, gurur, ki-bir, üstünlük gibi düşünceleri yok etmelidir.

Para uğruna, makam uğruna, kendini şeytanına esir etmemelidir.



Zulme kapı açacak olan her türlü düşünceyi, inancı reddetmelidir.

İslâm kelimesinin mânâsına ermeli ve bunu yaşamına geçirmelidir.

Hazreti Muhammed'i anlamaya çalışmalıdır.

İşte Hendek savaşı başlamadan bitmiştir.

Selman-ı Farisi'nin o güzel önerisi hemen uygulanmıştır.

Hazreti Muhammed'i savaşçı gibi gösterenler, sadece Hendek olayını düşünseler, mutlak olarak onun gönlünü anlayacaklardır.



HAZRETİ MUHAMMED'İN KÖLELİĞE KARŞI MÜCADELESİ



Hazreti Muhammed, hayatı boyunca kölelik cariyelik yoktur, diye mücadele etmiştir.

“Kadınlar alınıp satılmamalı, erkekler köle olmamalıdır” mücadelesini vermiştir.

O gün, erkek köleye köle, kadın köleye cariyeye denilirdi.

Hazreti Muhammed, köle pazarlarına gider, oradan köleleri satın alır, onlara azatlık belgesi verir, onları memleketlerine gönderirdi.

Hazreti Muhammed köle, cariyeye azad etmeyi teşvik etmiş ve bizzat kendisi de birçok köleyi hürriyetine kavuşturmuştur. (Buhârî, İtk, 1; Ebû Dâvud, Edeb, 120; Askalani Buluğu'l-Meram, Trc. 4/294)

Azad edilen, yâni hürriyetine kavuşturulan köle erkeğe “mevla”, kadın ise “mevlat” denilir.

Tarihi kayıtlara bakıldığında Hazreti Muhammed'in yüze yakın kadın ve erkek köleyi azat ettiği vardır.

Diyyarbakri'nin Tarihu'l-Hamis adlı kitâbında (2/178-179); 69 erkek 15 de kadını azat edip hürriyetine kavuşturduğu yazılıdır.

Ve o kitapta azat ettiği erkek ve kadınların isimleri yazılıdır.

Bunların her birine paralar verip azat etmek büyük bir güç ister.



Hazreti Muhammed dönemin en varlıklı kişisidir.

Ticaretten elde ettiği paraları hep köle azat etmekte, insanlık için kullanmıştır.

Ayrıca Hazreti Muhammed, kölesi olanlara onları azat etmelerini tavsiye etmiştir.

Örneğin, Cerir b. Abdullah aracılığıyla Yemen Hükümdarı Zülkelâ el-Himyeri'ye bir mektup göndermiş, o da bunun üzerine eli altındaki 4.000 köleyi azat etmiştir. (İbn Düreyd, s. 308; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-ğâbe, 2/176-177; İbn Hacer, el-İsabe, 1/492-493)

Hazreti Muhammed: "Sizden hiçbir kimse 'Kölem, cariyem' diye hitap etmesin. Hepiniz Allah'ın kullarısınız. Kadınlarınızın da her biri Allah'ın kullarıdır. Onlara hitap edecek olan kimse; 'Oğlum, kızım, yiğidim' diye seslensin.

Âl-i İmrân Sûresi:

79: Mâ kâne li beşerin en yutiye hullâhul kitâbe vel hukme ven nubuvvete summe yekûle lin nâsi kûnû ibâden lî min dûnillâhi ve lâkin kûnû rabbâniyyîne bi mâ kuntum tuallimûnel kitâbe ve bimâ kuntum tedrusûn.

Meâli: "Allah'ın sunduğu kitâbın hakikatlerine ulaşanlar ve hikmet sahipleri ve hakikatleri bildirenlerden hiçbir beşer, insanlara: Allah'tan başkasına kul olun, demez. Fakat onlar: Sizi vücûdlandırıran Allah'a bağlanın, sizler kitâbın öğrettiği gibi olun ve öğrenme, öğretme yolunda olun, derler."

80: "Ve lâ yemurekum en tettehizûl melâikete ven nebiyyîne erbâbâ e yemurukum bil kufri bade iz entum muslimûn."

Meâli: "Ve siz varlığın işleyişini anlamayı terk etmeyin, varlıktaki gücü anlayın, hakikatlere sınıksız sarılın ve hakikatleri bildirin ve kâmil kimseler olun, varlıktaki işleyişin sahibi siz misiniz? Siz tüm varlığınıza teslim olup,



barış ve huzur üzere olduktan sonra, bir küfür içinde olmayın, derler.”

Kur’ân’da da belirtildiği gibi, insan insanın kölesi olmaz.

Hazreti Muhammed’in mücadelesi çok büyüktü.

Onun için o gün, kadınları ve erkekleri köle cariye diye alıp satanlar, ona bu mücadelesinden dolayı düşman oldular.

Onun rahmet dolu gönlü, kimse kimseye köle olmasın diye çırpınıyordu.

Onun mücadelesi kadınlar asla cariye olmasın, onlar hür olsun, hür bir şekilde yaşasın, eşlerini seçme hakkı olsun, mücadelesi idi.

Peki, onun mücadelesini meâllerde bulabiliyor muyuz?

Neden meâllerde elinizin altındaki köleler cariyeler diye geçer?

Sayırsız cariye alabilirsiniz diye geçer?

Bunlar doğru çevrimler olabilir mi?

Bunlar Hazreti Muhammed’in gönlüne uygun olabilir mi?

O güzel insan hayatını kölelik, cariyelik olmasın diye mücadele içinde geçirirken, nasıl olur da meâllerde ona uymayan çevrimler olabilir?

Mevcûd meâlleri inceleyelim.

Nisâ Sûresi 24: Sahip olduğunuz cariyeler müstesnâ.

“Mâ meleket eymânukum.”

İlla mâ meleket : Ancak, başka, değil, şey, ne, sahip, güç,

Eymânu-kum : El, yemin, diri, sağ, söz, güç, gücünüz, siz

Nisâ Sûresi 36: Elinizin altında bulunan köle, câriye, hizmetçi.

Mâ meleket eyman kum : değil, sahip, güç, diri, sağ, eller, siz

Mâide Sûresi 89: Yahut bir köleyi hürriyetine kavuşturmaktır.



Nahl Sûresi 71: Ellerinin altında bulunan köle ve hizmetçilere.

Mü'minun Sûresi 6: Sadece kendi eşleri ve sahip oldukları câriyelerle yetinirler.

Nûr Sûresi 32: İçinizden evli olmayanları, köle ve câriyelerinizden de evliliğe müsait olanları evlendirin.

Min abid kum : Kulluk, siz,
Ve emankum : Arzu, temenni, iman, itikat,

Nûr Sûresi 33: Sahip olduğunuz köle ve câriyelerden.

Mimma meleket : Şeyler, nesne, meleke, sahibi, gücü,
kuvveti,
Eymanu kum : Elleri, gücü, kendindeki güç,

Mücadele Sûresi 3: Hanımlarına zihâr yapıp onlardan ayrılmaya kalkan, sonra da söylediklerinden geri dönenlerin, onlarla cinsî münasebetten önce bir köle azat etmeleri gerekir.

Mücadele Sûresi 4: Köle azat etmek için imkân bulamayan kişi, hanımıyla cinsî münasebetten önce hiç ara vermeden iki ay oruç tutmalıdır.

Meâric Sûresi 30: Ancak kendi eşleri ve sahip oldukları câriyeler hâriç. Bunlarla olan ilişkilerinden dolayı kınanmazlar.

Kur'ân incelendiğinde görülecektir ki köle, cariye diye çevrilen âyetlerin asli anlamları başkadır.

Mâ meleket eymanukum; sahip olduklarınızın sahibi değilsiniz, ellerinizi hareket ettiren gücün sahibi siz değilsiniz demektir.

Elinizin altında diye çevrilip, elimin altındaki köle ve cariye diye meâl yapmak hem Kur'ân ölçüsüne, hem de Hazreti Muhammed'in mücadelesine uymaz.



Hazreti Muhammed hayatı boyunca kimse kimseye köle olmasın, kadınlar cariye olmasın diye mücadele etmiştir.

Hazreti Muhammed, Bilâl'i Habeşî'yi kölelikten kurtarmak için ödediği para o günün Mekke'sinde günlerce konuşulmuştur.

Ebu Süfyan'ın eşi Hind; "kölelere bu kadar para verirse çalıştıracak köle bulamayız" demiştir.

Sıkıntı Kur'ân'da değildir meâllerdedir.

Hazreti Muhammed köleliği kaldırdı, lâkin meâllerde hâlâ köleliğin işlenmesindeki zihniyet iyi anlaşılmalıdır.

Diyanet meâlinde, insanı başkasına köle yapıyor, başkasının malı olmuş diye çeviri yapıyor.

Yaşar Nuri Öztürk ise daha acısını yapıp, insanı başkasının eşyası yerine koyuyor.

Nahl Sûresi 75: Daraballâhu meselen abden memlûken lâ yakdiru alâ şeyin ve men razaknâhu minnâ rızkan hasenen fe huve yunfiku minhu sırren ve cehrâ hel yestevûn elhamdulillâh bel ekseruhum lâ yalemûn

Diyanet Meâli: "Allah, hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının malı olmuş bir köle ile katımızdan kendisine verdiğimiz güzel rızıktan gizli ve açık olarak harcayan (hür) bir kimseyi misal verir. Bunlar hiç eşit olurlar mı? Doğrusu hamd Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu (bunu) bilmezler."

Yaşar Nuri Meâli: "Allah şöyle bir örnekleme yaptı: Hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının eşyası durumunda bir kul/köle ile bizden bir güzel rızıkla rızıklandırdığımız ve ondan gizli açık dağıtan bir kişi. Bunlar aynı olur mu?! Bütün övgüler Allah'adır ama onların çokları bilmiyorlar."

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Allah, sahip olduğu hiçbir şeye muktedir olamayan kul örneğini misal gösterir. O kimseyi rızıklarımızla güzelce rızıklandırdık. Fakat o ona



verdiklerimizin sahibinin kim olduğunu bilip, o gizli ve açık olarak aynı derecede teslim eder mi? Tüm varlığın niteliklerinin tek sahibi Allah'tır. Bilakis onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar."

Zümer Sûresi 14: "Kulillâhe abudu-de ki ben sadece Allah'ın kuluyum."

İnsan kulluk nedir iyi anlamalıdır.

İnsan köle olamaz, başkasına kölelik yapamaz.

Köle olarak alınıp satılamaz.

Köle olarak dövülüp, kırbaçlanamaz.

Hazreti Muhammed'in mücadelesi buydu.

Bir insan diğer bir insana köle olamaz, kul olamaz.

Kişi ve tüm varlık sadece Allah'ın kuludur.

Kulun kula kulluğu yâni köleliği yoktur.

Bakara Sûresi 104: "Ey iman edenler! Bizi yönetin demeyin, bizi de görün, bizi de dinleyin deyin."

Her kişinin söz hakkı vardır, kişinin kişiyi köle etmesi, yönetmesi hakkı yoktur.

Nisâ Sûresi 36: "Allah'ın kulu olduğunuzu idrak edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babanıza ve yakınlarınıza ve yetimlere ve çaresizlere ve yakın komşularınıza ve uzak komşularınıza ve etrafınızdaki arkadaşlarınıza iyi davranın."

Her kişi sadece Allah'ın kuludur.

Bunu idrak eden; insan olur ve asla hiç kimseye kötü davranmaz.

Herkese yardım için koşar.

Allah idrakinden uzaklaşıp başkasına köle olmaz, başkasını kendine köle yapmaz.

Âl-i İmrân Sûresi 64: "De ki: Ey aktarılan söylentilerde kalanlar! Sizleri ve bizleri eşit kılan o sözlere gelin.



Allah'tan başka şeye kul olmayalım ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'tan başka bir sahip edinmeyelim."

Tevbe Sûresi 19: "Lâ yestevûne inde Allah."

Meâli: "Allah'ın indinde eşitsizlik yoktur."

Herkes eşittir, bir kişi diğer kişiden asla üstün değildir.

Allah her kişiye iki göz, iki kulak, bir dil, nice organ ve bir beden vermiştir.

Herkesi aynı sıfatlarla donatmıştır.

Birini diğerinden özel yaratmamıştır.

Allah'ı idrak eden kimse, asla başka şeye kul olmaz.

Hiçbir şeyi Allah'a ortak koşmaz.

Kimseyi köle yerine koymaz, kimseye köleymiş muamelesi yapmaz.

Kölelik var diyen hakk yolundaki mücadeleyi anlamamıştır.

Hazreti Muhammed'i anlamamıştır.

Bilal'i kölelikten kurtaran düşüncüyü anlamamıştır.

Hazreti Mûsâ'nın İbrânileri, Firavunun köleliğinden kurtarma mücadelesini anlamamıştır.

Diğer Resûl ve Nebîlerin mücadelesini anlamamıştır.

Hazreti Muhammed köleliği, cariyeliği kaldırdı.

"Bilal'e sende bizim gibi bir insansın."

"Rengin teninden dolayı sen asla küçük görülemezsin" dedi.

Hazreti Muhammed hayatı boyunca, insanın insana köle olmaması için mücadele etti.

Lâkin Hazreti Muhammed'i anlayamamış olanlar hâlâ köleliği varmış gibi gösteriyorlar.

Ve maalesef meâllerde sanki kölelik varmış gibi gösteriyorlar.

Tüm bu kâinatta yaratılan her varlık Allah'ın kuludur.



Kulun kula kulluğu yâni köleliği asla olmaz.

Bunu yapmaya çalışanlar; kul hakkına girenlerdir.

Birbirinin hakkına girenlerdir.

Zenginlik, saltanat, şan, şöhret peşinde olanlardır.

Bugün kendilerini Müslüman sanan cemaat, tarikat yolunda gidenlerin tamamına sorun, aynı cevabı alırsınız, kölelik vardır, kadın erkek eşit değildir.

İşte kadını cariye gören, köle gören, insan yerine koymayan zihniyet ne yazık ki hiç değişmedi.

Kulluk, kölelik nedir?

Allah’a kul olmak nedir?

Allah’ın kölesi olmak nedir?

Kula kul olmak yâni kölelik yapmak var mıdır?

Kul - Köle; “a-b-d عبد “ kelime kökünden gelir.

İbadet de kelimesi “عبادة “ aynı kökten gelir.

Kur’ân’da “abd kelimesi” yaklaşık üç yüz yerde geçer.

Abd- Kul- Köle; her şeyiyle birinin hükmü altında olan, birine bağlı olan, hizmet eden, kendine ait hiçbir şeyi olmayan, efendisine bağlı olan demektir.

Abd kelimesi, Allah’ın hükmü altında olmak, Allah’a her şeyiyle bağlı olmak demektir.

Yâni damlanın deryaya bağlı olma durumu gibi.

Denizi Allah olarak düşünelim, damlasını kul olarak düşünelim.

Bunlar birbirinden ayrı değildir.

İnsan ancak Allah’ın kuludur.

Her an Allah’a bağlı durumdadır.

Neden dersek?

Kişi dönüp kendi vücûduna bir baksın.

Vücûdunda her an olan işleyişi yapan kendisi değildir.



Yâni hücrelerini çalıştıran, nefes alıp veren, kalbini çalıştıran, kanını dolaştıran kendisi değildir.

Kendi vücûdunu yaratan kendisi değildir.

Kendi vücûdunu şekillendiren kendisi değildir, beden yapısını oluşturan kendisi değildir.

Kendi vücûduna; işleyiş, nitelikler yönünden hâkim olan asla kendisi değildir.

Zümer Sûresi 14: “Kul Allâh abudu muhlisan lehu dînî.”

Meâli: Deki: Sadece Allah'ın kuluyum, din ancak ona mahsustur.”

Dini anlayan, kulluk boyutunu çözer.

Din varlığın yaratılış yasalarıdır ve o yasalar sadece Allah'a mahsustur.

Bedenlerimiz o yasalarla yaratılmıştır ve her an o yasalarla işleyişine devam eder.

Hiçbir insan kendi bedeninin işleyişinde hüküm sahibi değildir.

Hiçbir insan, bedeninin yaratılışında ve bedeninin işleyişinde irade sahibi değildir.

Kendi vücûdunun gücü kudreti kendine ait değildir.

Vücûdunda, iktidar sahibi ve muktedir olan sadece Allah'tır.

İşte hepimiz Allah'a bağlıyız, onun kuluyuz, onun kölesiyiz.

O, her an vücûdlarımıza hâkim olandır, vücûdlarımızın sahibidir.

Bu biz kabul etsek de etmesek de böyledir.

Başımıza gelecek olan, yaşlanma, ölüm bunun en güzel ispatıdır.

Efendimiz sadece Allah'tır.



Yâni, Rabbimiz sadece Allah'tır, yâni vücûdumuzun sahibi sadece Allah'tır.

İnsan bunu anlamalı ve yaşantısını bu şuurda geçir-melidir.

Nisâ Sûresi 36: "Allah'ın kulu olduğunuzu idrak edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. "

İnsan ve her varlık Allah'ın kuludur, kölesidir, her an O'nunladır.

Allah hepimizin efendisidir, yâni hepimizin vücûdla-rının sahibi ancak Allah'tır.

Hicr Sûresi 99: "Vabud rabbeke hattâ yetiyekel yakîn."

Meâli: "Ve ölüm sana gelinceye kadar yalnız seni vü-cûdlandırana kul ol."

İnsan ölümlü bir varlıktır.

Ölüm onun vücûduna, bedeninin sahibi olan Allah tara-fından yazılmıştır.

Bunu unutmamalıdır.

Kulluk şuurunda yaşamalıdır.

Ve her varlığın özünde Allah olduğunu asla unutma-malı ve hiçbir varlığa zarar vermemelidir.

Her varlık Allah'ın kuludur, bir varlığa zarar vermek Allah'a zarar vermektir.

Zariyat Sûresi 56: "Ve mâ halaktul cinne vel inse illâ li yabudûn"

Meâli: "Bildiğiniz, bilmediğiniz, yaratılan her şey an-cak benim kulumdur."

Gördüğümüz, görmediğimiz, bildiğimiz bilmediğimiz her varlık sadece Allah'ın kuludur.

Her varlığı tecellileriyle bedenlerinden tutan sadece Allah'tır.

Kulluk kölelik ancak Allah'adır.



İnsanın insana kul olması köle olması, kulluk yapması diye bir şey asla yoktur.

Tüm bu kâinatta yaratılan her varlık, sadece Allah’a bağlıdır, Allah’ın hükmü altındadır.

Ve sadece Allah’ın kuludur.

Hepimiz sadece Allah’ın kuluyuz, Allah’ın kölesiyiz.

Kulun kula kulluğu yâni köleliği, cariyeliği asla olamaz.

Bunu yapmaya çalışanlar;

Kul hakkına girenlerdir,

Birbirlerine zulüm edenlerdir.

Zenginlik, saltanat, şan, şöhret peşinde olanlardır.

Kendi yaratılışlarını idrak edemeyenlerdir.

Allah hakikatinden uzak olanlardır.

Bugün toplumda, cariyelik vardır kölelik vardır, kadın erkek eşit değildir, diyenler “Abd” kelimesine ihanet edenlerdir.

Bir kimsenin, bir kimseye, kadının erkeğe, erkeğin kadına köleliği olamaz.

Kadının cariyeye olması diye bir şey asla olamaz.

Kadını cariyeye gören, köle gören, insan yerine koymayan zihniyet ne yazık ki hiç değişmedi.

Meâllerde olsun, hadis diye aktarılan bilgilerde olsun, kölelik, cariyelik varmış gibi gösterilmesi, ne Kur’ân’ın ahla-kına ne Hazreti Muhammed’in gönlüne asla uygun değildir.

Hadis diye aktarılan bilgi doğru çevrilmiş olabilir mi?

“Ey Ali! Fatıma’yı sana cariyeye olarak veriyorum ama bil ki sen de onun kölesisin!”

Böyle bir sözü Hazreti Muhammed söylemiş olabilir mi?

Hazreti Muhammed, cariyeliği kaldırdı, köleliği kaldırdı.



Cariyeliğe ve köleliğe karşı hayatı pahasına mücadele etti.

Köleliği kaldıran O güzel insanın böyle söylemesi mümkün mü?

Cariye; yabancı ülkelerden kaçırılıp özgürlükten yoksun bırakılan, alınıp satılabilen, her konuda efendisinin isteklerine bağlı bulunan genç kadın diye tanımlanır.

Köleliği kabul eden zihniyetlerin bize hadis diye öğrettiği şey, yıllardan beri okunuyor, aktarılıyor.

Efendimizin mücadelesine hiç uygun değil.

Bu hadis kimden alınmışsa kaynağını bilmek gerek, niyeti bilmek gerek.

Ama Efendimizin şu sözü söylediği bilinir.

“Yâ Ali! Fatıma senin eşindir, sen de onun eşisin.”

Hazreti Fatıma’nın da Hazreti Ali’ye “Allah beni sana eş kıldı” dediği bilinir.

Efendimizin hayat mücadelesine uygun olan söz budur.

Emevi zihniyeti kadını hep cariye gibi gördü, köle gibi gördü.

Ne yazık ki hala bu zihniyet devam ediyor.

Hâlâ bugün kadın erkek eşit değildir diyen zihniyetler, cemaat gruplarında görülmektedir.

Maalesef toplumda insanların çoğunda da bu inanış vardır.

Hazreti Muhammed, her zaman her yerde “kadın erkek eşittir” dedi.

Fakat o günün de inanç grupları buna inanmadı ve bu bakışa karşı alaycı tavır sergilediler.

Bu konu çağrı filminde de işlenmiştir.

Necaşi’nin sarayında Cafer-i Tayyar’ın verdiği mücadele işte budur.



Cafer-i Tayyar, bu mücadeleyi efendimizden öğrendi.

Amr bin As: “Şimdi de kadınlar için düşündüklerini anlatsınlar.”

Cafer-i Tayyar: “Allah kadını erkeğe eş olsun diye yaratmıştır. Erkekten farklıdır; ama onunla eşittir.”

Amr bin As: “Eşit mi? Satın alırsınız kadınları yedirir, giydirir, kullanır, sonrada başımızdan atarız. Hiç kadın, erkekle eşit olabilir mi?”

(Necaşi’nin sarayında herkes alay eder, kahkaha atar)

Cafer-i tayyar: “Allah insanı bir kadın ve bir erkekten yarattı. Amr, seni karnında taşıyan anaya saygın bütün kadınlara yansımali.”

Evet, zihniyet hala aynı, kadın erkek hiç eşit olabilir mi?

Bugün kendilerini Müslüman sanan cemaat, tarikat yolunda gidenlerin tamamına sorun, aynı cevabı alırsınız, kadın erkek hiç eşit olabilir mi?

Hazreti Muhammed’in mücadele yaptığı zihniyet aynıyla yaşıyor.

Hazreti Muhammed’i anlayamayan gönüller, Müslümanım diye hareket ediyor.

İşte kadını cariye gören, köle gören, insan yerine koymayan zihniyet ne yazık ki hiç değişmedi.

Hazreti Muhammed’in yaptığı mücadeleyi anlayamayan zihniyetler hâlâ devam etmektedir ve maalesef bunu Müslümanım diyenler yapmaktadır.

Bugün hâlâ kölelik cariyelik var deyip, kula kulluk etmeyi normal karşılayanlar ve kendilerini Müslüman sananlar, Hazreti Muhammed’i anlamış olanlar değildir.

Her varlık Allah tecellileriyle sarılıdır, Allah ile sarılıdır.

Bunu anlamak kulluğu anlamaktır.

Bunu anlayan, kulluk şuuruna erenlerdir.



Kulluk şuuruyla yaşayanlar, tenezzül içinde yaşarlar, asla kibre düşmezler, asla Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmazlar.

Bakara Sûresi 138: "Sıbgata Allâh ve men ahsenu minallâhi sıbgaten ve nahnu lehu âbidûn."

Meâli: "Allah'ın boyası. Kim en güzel bir şekilde Allah'ın boyası ile boyanırsa, biz onun kuluyuz, der."

"Onun kuluyuz"dan maksat, Allah'ın kulu olduğunun şuuruna ulaşmaktır.

Çok iyi düşünmeliyiz, Allah'ın kulu olmanın şuurunda mıyız?

Yoksa, öfke, hiddet, kavga, gurur, kibir, mal mülk, para, şan, şöhret gibi isteklerin kulu muyuz?

Toplumda, birilerine kulluk mu ediyoruz?

Toplumda ibadet diye bilinen, namaz, oruç, hac, zekât gibi, anne babamızdan öğrendiğimiz gelenek ve görenekler ibadet midir değil midir? Çok iyi düşünmeliyiz.

Her inanç gurubunda, ibadet diye bilinen bu gelenekler farklı farklıdır.

Hangisi doğrudur tartışmasına girmek hiç doğru değildir.

Her inanç, kendi anne babasından ya da bir guruptan öğrendiği şeylere uyar.

İbadet, ancak Allah ile olan yakınlık boyutunu anlamakla mümkündür.

Kendi vücûdumuzun işleyişini anlamakla mümkündür.

Kendi vücûdumuzda, fiil, sıfat, zât boyutunu anlamakla mümkündür.

İşte kulluk, ancak ve ancak, Allah'ı tanımakla, ona arif olmakla ulaşılabilecek bir şuur durumudur.

Kişi o şuura ulaştığında anlar ki her varlık Allah'ın kuldur ve her varlık her an Allah'a secde hallindedir.



Rad Sûresi 15: “Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dâhil, sabah, akşam hiç durmadan Allah’a secde ederler.”

Nahl Sûresi 48, 49:

48- Onlar, Allah’ın halk ettiği şeylerin gölgelerinin dahi sağa sola dönerek, Allah’a secde ettiklerini ve tüm var olanların bir bütünlük içinde olduğunu bakıp da görmezler mi?

49- Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa, bütün varlıklar ve bütün kuvveler Allah’a secde ederler. Bu hakikati anlayanlarda kibirlilik yoktur.

Kulluk şuuruna ulaşan, her varlığa baktığında Allah’ın vechîni seyreder.

Ve her varlığa saygı ve sevgi gösterir.

Ve artık bilir ki, varlığa saygı sevgi Allah’a saygı sevgidir.

İsrâ Sûresi 53: “Kulluğunuzu bilin, birbirinize güzel sözler söyleyin.”

Öyle sözler söyle ki, gönüllere dokunsun.

Öyle sözler söyle ki, sıkıntıları bitirsin.

Öyle sözler söyle ki, huzur getirsin.

Öyle sözler söyle ki, seni varlığa dost eylesin.

Evet, güzel sözler söylemek için, kulluk nedir bilmek gerek.

Kulluğunu bilen;

Bilir ki her varlık kendisi gibi kuldur.

Bilir ki her varlığı tutan Allah’tır.

Bilir ki her varlıktan yüzünü gösteren Allah’tır.

Bilir ki Allah güzeldir.

Bilir ki kulu güzeldir.

Hazreti Muhammed’in yaptığı mücadeleyi anlayamayan zihniyetler hâlâ devam etmekte ve maalesef hem de Müslümanlık elbisesi giymiş olarak yaşamaktadırlar.



Bugün hâlâ böyle düşünenler ve kendilerini Müslüman sananlar aslında onlar da Efendimizle alay ediyorlar farkında bile değiller.

Hazreti Muhammed’i gönlünde hissedenler;

Zerre kadar üstünlük taslama içinde olmazlar.

Sözlerinde, davranışlarında hiç kimseye karşı büyüklük içinde olmazlar.

Hiç kimseye kul olmazlar.

Hiç kimseyi kendilerine kul etmezler.

Her varlığı Allah’ın kulu bilirler.

Hiç kimsenin hakkına girmezler.

İnsanların ve varlığın ihtiyaçları için koşarlar.

Asla makam mevki peşinde koşmazlar.

Emaneti ehline verirler.

İnsan ayırma, insan kayırma peşinde olmazlar.

Birileri aç iken tok yatmazlar.

Birileri hasta iken, derdi var iken önemsememezlilik yapmazlar.

Kişilerin dertleriyle dertlenirler.

Birileri ağlarken asla gülmezler.

İnsanların acılarını yüreklerinde hissederler.

İnsanları karamsarlığa sürüklemeyizler.

İnsanlara ümit verirler.

Allah’tan başkasına kul olmazlar.

Bilirler ki her varlık birbiriyle kardeşir.

İşte Hazreti Muhammed’in köleliğe karşı duruşu iyi anlaşılmalıdır.

İslâm’ın özü iyi anlaşılmalıdır.

İnsanın Allah’a kulluğu iyi anlaşılmalıdır.



MEÂLLER HAZRETİ MUHAMMED'İN GÖNLÜNÜ YANSITIYOR MU?



Yapılan meâller ne kadar doğruları yansıtıyor?

Hazreti Muhammed'in insanlığa sunduğu değerleri ne kadar yansıtıyor?

Hazreti Muhammed'in gönlü rahmet, şefkat dolu iken, sunulan meâllerde bunu görebiliyor muyuz?

Yapılan meâller Hazreti Muhammed'in mücadelesini ne kadar yansıtıyor?

Onun gönül rahmetine ne kadar uygun meâl yapılıyor?

Kadını dövebilirsiniz. Nisâ Sûresi 34

İkişer, üçer, dörder kadın alabilirsiniz. Nisâ Sûresi 3

İstedığınızde boşayabilirsiniz. Tâhrim Sûresi 5

Kadınları eşya yerine koymak. Âl-î İmrân Sûresi 14

Kadınlarınız sizin tarlanızdır, tarlanıza dilediğiniz gibi varın. Bakara Sûresi 223

Memeleri tomurcuklanmış kızlar verilecek. Nebe Sûresi 33

İki kadının şahitliği bir erkeğinkine bedeldir. Bakara Sûresi 282

Dullar, bakireler, sayısız kadın verilecek, diye öğretirsek.

Cehennemin çoğu kadındır, kadınlar şeytandır diye öğretirsek.



6 yaşında kızlarla evlenilebilir, diye yapılan meâller Hazreti Muhammed'in gönlünü ne kadar yansıtıyor olabilir?

Meâller, incelendiği zaman görülecektir ki erkeğe olan bir sesleniş vardır.

Bu hep, Mekkeli müşriklerin inançlarının meâllere yansıtılmasıdır.

Hazreti Muhammed'in sunduğu hakikatler ile Kur'ân'ın meâlleri birbirine uyumlu olmalıdır.

Peki, böyle midir?

Şimdi bunlardan bazı örnekler verelim.

Hazreti Muhammed, "kadın erkek eşittir" derken, meâllerde erkek kadından üstündür çevirisi doğru olabilir mi?

Hazreti Muhammed; "kadın, erkek eşittir" dedi.

O günün müşrikleri güldü, alay etti, küçümsedi.

O gün "Hiç kadın erkek hiç eşit olabilir mi, satın alı-
rız kadınları, yedirir, giydirir, kullanır, sonra da başımız-
dan atarız" dediler ve kahkahalarla güldüler, alay ettiler.

O gün böyle dediler, böyle düşündüler, böyle inandılar.

Ve bunu maalesef meâllere de yansıtılar.

Hazreti Muhammed kadın erkek eşitliği ile ilgili bü-
yük bir mücadele verdi.

"Kadın erkek eşittir."

"Kadın bir insandır."

"Erkek ondan üstün değildir."

"Kadınlar erkeklerle aynı haklara sahiptir."

"Kadın cennetin üstündedir."

"Eşlerinize yediğinizden yedirin, giydiğinizden giydi-
rin, sakın onları dövmeyin ve onları incitecek çirkin söz-
ler söylemeyin."

"Kadınlar da erkekler gibi eğitim hakkına sahiptir."



Hazreti Muhammed, o gün böyle onlarca güzel söz ettiğinde, bu sözleri küçümsediler, alay ettiler, güldüler.

Peki, ne değişti?

Bugün, kadın erkek eşit olarak görülüyor mu?

Kadın insan yerine koyuluyor mu?

Kadınlar, erkekler gibi aynı haklara sahip mi?

Kadın, erkek aynı meclislerde bulunup dini sohbetler dinleyebiliyor mu?

Evet, ne değişti?

İnanç topluluklarında kadın nasıl anlatılıyor?

Kadın erkek eşit değildir...

Erkek kadından üstündür...

Kadın dövülebilir...

Kadın şeytandır, kadınların çoğu cehennemliktir...

Kadından resûl nebi gelmemiştir...

Kadından imam olmaz, mürşit olmaz...

Kadın erkek aynı mecliste sohbet dinleyemez...

Kadın okula gitmesin, evinde otursun çocuk yapsın...

Kadın başını örtsün, saçının teli görünse cehennemde kızgın levhaların üstünde yürür...

Gibi onlarca sözle kadını aşağıladılar, insan yerine koymadılar.

O gün, Hazreti Muhammed'e karşı çıkanlar da aynı sözleri etmiyor muydu?

Hazreti Muhammed o güzel sözleri söyledi diye, ona saldırmadılar mı, onunla alay etmediler mi?

Peki ne değişti?

Neden, hâlâ bugün kendilerini İslâm sayan ülkelerde kadını insan yerine koymazlar?



Neden, bazı ülkelerde onlara nüfus kağıdı vermezler, ehliyet alma izni vermezler?

Neden, erkeğe çok eşliliği normal sayarlar?

Neden, erkeğe çok kadın almayı normal sayarlar?

Neden, küçük yaşta kızların evlenmesini caiz sayarlar?

Neden, kızın rızasını almazlar?

Neden, Hazreti Muhammedin “Kızlarınızı zorla evlendirmeyin, onlara rızalarını sorun” demesini görmezlikten gelirler.

Neden, kadını adeta kullanılacak bir eşya imiş gibi görürler?

Neden, kadın erkek eşit değildir, kadının ruhu yoktur, onların çoğu cehennemliktir, derler?

Neden cehennemin çoğu kadından oluşacak derler ve neden cennette erkeğe istediği kadar dollar, bakireler, memeleri yeni çıkmış sayısız kız çocukları verilecek derler?

Mekkeli müşriklerin inançları, bugün aynısı ile devam etmiyor mu?

Mekkeli müşrikler, kadınların çoğu cehennemlik derken, onlar şeytandır derken, bugün aynı sözler edilmiyor mu?

Oysa Hazreti Muhammed; cennet kadınların ayağı altındadır, derken, bugün bile tam tersi anlatılmıyor mu?

Kadınların çoğu cehennemlik, onlar şeytandır diye öğretilmiyor mu?

Ne değişti?

Hazreti Muhammed’in sözlerini anlayabildik mi?

Onu anlayabildik mi?

Bugün de Mekkeli müşriklerin inancı devam ediyor mu?

Hatta, Mekkeli müşriklerin inançlarını Kur’ân meâllerine yansıtmadık mı?



Kur'ân'ı onların inançlarına göre çevirmedik mi?

Nisâ Sûresi 34. âyeti erkekler kadından üstündür diye meâlleddik.

Peki böyle yapılan meâl, Hazreti Muhammed'in gönül mücadelesini yansıtıyor mu?

Nisâ Sûresi 34: "Er ricâlu kavvâmûne alân nisâi bi mâ faddalallâhu badahum alâ badın ve bi mâ enfekû min em-vâlihîm. Fes sâlihâtu kânîtâtun hâfizâtun lil gaybi bi mâ hafizallâh Vellâtî tehâfûne nuşûzehunne fe izûhunne vah-curûhun fil medâcî vadribûhunne fe in ata'nekum fe lâ tebgû aleyhinne sebîlâ innallâhe kâne aliyyen kebîrâ."

Diyanet Meâli: "Allah'ın kimini kimine üstün kılma-sından ötürü ve erkeklerin, mallarından sarfetmelerin-den dolayı erkekler kadınlar üzerine hakimdirler. İyi ka-dınlar, gönülden boyun eğenler ve Allah'ın korunmasını emrettiğini, kocasının bulunmadığı zaman da koruyan-lardır. Serkeşlik etmelerinden endişelendiğiniz kadınlara öğüt verin, yataklarında onları yalnız bırakın, nihâyet dö-vün. Size itaat ediyorlarsa aleyhlerine yol aramayın. Doğ-rusu Allah Yüce'dir, Büyük'tür."

Abdulgâfi Gölpinarlı Meâli: "Erkekler, kadınlardan üs-tündür, çünkü Allah onları bir çok şeylerde kadınlardan üstün etmiştir, çünkü onlar, kadınları, mallarıyla geçin-dirirler, doyururlar; iyi kadınlar da itaatli olurlar ve Al-lah, onların hakkını nasıl korumuşsa onlar da, kocaları yanlarında olmasa bile, iffetlerini korurlar. Kadınlarını-zın serkeşliğinden korkunca onlara öğüt verin, onları ya-takta yalnız bırakın, dövün onları. Fakat itaat ettikleri tak-dîrde de aleyhlerine bir sebep araştırmayın, şüphe yok ki Allah çok yüce ve büyüktür."

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Ehil kimseler; nefsini bilme yo-lunda olanları hakikatleri anlamaları için yetiştirirler. On-lar birbirlerine Allah'ın lütuflarını anlamak istediklerinden



dolayı yardımcı olurlar ve onlar kendi varlıklarının sahibini bilip infak ederler. Sonra da onlar salihlerden olma yolunda teslim olurlar. Allah'ın bilinmeyen görünmeyen âlemi muhafaza ettiği gibi, onlarda hakikatlerin bilgilerini muhafaza ederler. Ki onlar itaatsizlik etmekten çekinirler ve onlar öğütlere uyarlar. Artık bulundukları makamlardan hakikatlerin dışına çıkanlar olursa, onlara bulundukları yerde hakikatleri vurgulayın. Bundan sonra onlar, sizin söylediğiniz şekilde hakikatlere uyarlarsa, artık onlara başka bir yol göstermeyin. Muhakkak ki Allah tüm varlıkta ilmiyle yüce olandır.”

Evet, kadını insan yerine koymayan zihniyetler, kadını eşya yerine koyanlar, Hazreti Muhammed'i anlayamadılar.

Onun gönlünü anlayamadılar.

Maalesef bugün de aynı zihniyet devam etmektedir.

Hazreti Muhammed, “kadınları dövmeyin, onları kırmayın” derken, meâllerde “kadını dövebilirsiniz” açıklaması doğru olabilir mi?

Böyle yapılan meâl Hazreti Muhammed'in gönlünü yansıtmıyor olabilir mi?

Yüzyıllardır insanlara, Kur'ân'da kadını dövmün âyeti vardır diye bilgiler sundular.

Tertemiz beyinlere zulmün bilgilerini ektiler.

Ve kadının dövülmesini sanki dinin emri imiş gibi sundular.

Kadınların dövülmesini, sanki Allah'ın tavsiyesi imiş gibi sundular.

Aslında ne Kur'ân'da, ne de Hazreti Muhammed'in sözlerinde böyle bir şey yoktu.

Hazreti Muhammed'den gelen muhteşem öğütlerden bazıları şöyledir:

“Kadınları asla dövmeyin.”



“Onlara vurmayın.”

“Sizden en hayırlı olanınız eşine iyi davranandır, ona asla vurmandır.”

Buhârî, “Nikâh”, 1, 92; Müslim, “Cennet”, 49; Tirmizî, “Tefsîru’l-Kur’ân sûre 91”, 79; İbn Mâce, “Nikâh”, 51.

Ufacık yaşta din adına beyinlere ekilen zulme kapı açan bilgiler; kadınların dışlanmasına, hor görülmesine, dövülmesine, öldürülmesine yol açtı.

Hadis diye: Cennette her erkeğe beş yüz huri, dört bin bakire kadın ve sekiz bin dul kadın verilecektir...” (Gazali, İhya, 4/541) (İbn-i Kesir, C: 4, S. 251) diye öğretirsek.

Hadis diye; namazı bozan şeyler kara köpek, eşek, domuz ve kadındır, diye öğretirsek...

Müslim, Sâlat; Tirmizi Sâlat; Ebu Davud, Sâlat

Hadis diye: Uğursuzluk üç şeyde vardır: Kadında, evde ve atta, diye öğretirsek.

Ebu Davud, Tıbb, Müslim, Selam; Buhari, Nikâh

Hadis diye; cehennem ehlinin çoğu kadınlardır, diye öğretirsek. Nesei: 1493

Bu zulmü asla ve asla engellemek mümkün olmayacaktır.

Daha çocuk iken beyinlere:

Din adına bunları dikte edersek...

Allah’ın emri gibi gösterirsek...

Kur’ân’ın emri gibi gösterirsek...

Toplantılarda, camilerde, konferanslarda böyle öğretirsek...

Kadının zulüm görmesinin önüne geçemeyiz.

Zulmün temeli, ayrımcılık içeren bilgilerdir.

Din adına, kadın dövülür diyerek beyinleri zehirliyoruz.



Lütfen düşünelim! Bu öğretilerle kadına yapılan zulmü engelleyebilir miyiz?

Lütfen düşünelim! Beyinlere ekilen bu bilgiler nelere yol açar?

Lütfen düşünelim! Kadınların dövülmesini din sayan bir toplum nereye gider?

Oysa hepimizi doğuran kadındı.

Hepimiz bir anneden doğduk.

9 ay rahminde taşıdı, acı çekti, gece yatarken bile dikkatlice yattı.

Ve bizleri doğum esnasında acılar çekerek dünyaya getirdi.

Bazı anneler, bebeği için doğum anında canını feda etti.

Doğumdan sonra bizi büyütmek için ne emekler verdi.

Gece gündüz bizlere hizmet etti.

Analara olmasa, insanlığın nesli mi olur?

Neden inanç grupları kadını erkekten düşük görür?

Neden kadını yok sayar?

Ve Kur'ân'ı delil göstererek, kadını dövün âyeti var diyebiliyor?

Kur'ân adına doğru olmayan bilgiler aktarılarak, kadınlar dövülebilir diye beyinlere zulümler ektik.

Hazreti Muhammed'in gönlünü anlasaydık hiç böyle meâller yapar mıydık?

Allah'ı layıkıyla bilseydik, böyle meâllerin sunulmaması gerektiğini anlamaz mıydık?

Kadınları dövün diye meâl yapılsa, kadınların dövülmesinin ve öldürülmesinin önüne geçemezsiniz.

Nisâ Sûresi 34. âyeti hep böyle meâlleldiler.

Ve bunu okuyan bizler de böyle zannettik.



Önce âyeti farklı müelliflerin çevriminden inceleyelim:

Diyanet İşleri Meâli (Eski):

Allah'ın kimini kimine üstün kılmasından ötürü ve erkeklerin, mallarından sarfetmelerinden dolayı erkekler kadınlar üzerine hakimdirler. İyi kadınlar, gönülden boyun eğenler ve Allah'ın korunmasını emrettiğini, kocasının bulunmadığı zaman da koruyanlardır. Serkeşlik etmelerinden endişelendiğiniz kadınlara öğüt verin, yataklarında onları yalnız bırakın, nihâyet dövün. Size itaat ediyorlarsa aleyhlerine yol aramayın. Doğrusu Allah Yüce'dir, Büyük'tür.

Diyanet İşleri Meâli (Yeni):

Erkekler, kadınların koruyup kollayıcılarıdır. Çünkü Allah, insanların kimini kiminden üstün kılmıştır. Bir de erkekler kendi mallarından harcamakta (ve ailenin geçimini sağlamaktadırlar. İyi kadınlar, itaatkârdırlar. Allah'ın (kendilerini) koruması sayesinde onlar da "gaybı korurlar. (Evlilik yükümlülüklerini reddederek) başkaldırdıklarını gördüğünüz kadınlara öğüt verin, onları yataklarında yalnız bırakın. (Bunlar fayda vermez de mecbur kalırsanız) onları (hafifçe) dövün. Eğer itaat ederlerse, artık onların aleyhine başka bir yol aramayın. Şüphesiz Allah, çok yücedir, çok büyüktür.

Diyanet Vakfı Meâli:

Allah'ın insanlardan bir kısmını diğerlerine üstün kılması sebebiyle ve mallarından harcama yaptıkları için erkekler kadınların yöneticisi ve koruyucusudur. Onun için sâliha kadınlar itaatkârdır. Allah'ın kendilerini korumasına karşılık gizliyi (kimse görmese de namuslarını) koruyucudurlar. Baş kaldırmasından endişe ettiğiniz kadınlara öğüt verin, onları yataklarda yalnız bırakın ve (bunlarla yola gelmezlerse) dövün. Eğer size itaat ederlerse artık



onların aleyhine başka bir yol aramayın; çünkü Allah yücedir, büyüktür.

Elmalılı Hamdi Yazır Meâli:

Erkekler, kadın üzerine idareci ve hakimdirler. Çünkü Allah birini (cihad, imamet, miras gibi işlerde) diğerinden üstün yaratmıştır. Bir de erkekler mallarından (aile fertlerine) harcamaktadırlar. İyi kadınlar, itaatkar olanlar ve Allah'ın korunmasını emrettiği şeyleri kocalarının bulunmadığı zamanlarda da koruyanlardır. Fenalık ve geçimsizliklerinden korktuğunuz kadınlara gelince: Önce kendilerine öğüt verin, yataklarından ayrılın. Bunlar da fayda vermezse dövün. Eğer size itaat ederlerse kendilerini incitmeye başka bir bahane aramayın. Çünkü Allah çok yücedir, çok büyüktür.

Mehmet Okuyan Meâli:

Allah'ın onlardan (insanlardan) bir kısmını diğerlerine (farklı oldukları noktalarda) üstün kılması ve (bir de) mallarından harcama yapmaları sebebiyle erkekler, kadınların koruyucusudur. (Onun için) iyi kadınlar, (Allah'a) itaatkâr; Allah'ın (kendilerini) korumasına karşılık gizliyi (namuslarını) koruyanlardır. Geçimsizliğinden endişe ettiğiniz kadınlara gelince, onlara öğüt verin; onları yataklarda yalnız bırakın ve kendilerini (kısa süreli yanınızdan) uzaklaştırın! Size gönülden bağlanırlarsa artık onların aleyhine başka bir yol aramayın! Şüphesiz ki Allah yücedir, büyüktür.

Muhammed Esed Meâli:

ERKEKLER, kadınları, Allah'ın kendilerine onlardan daha fazla bağışladığı nimetler ve sahip oldukları servetten yapabilecekleri harcamalarla koruyup gözetirler. Dü-rüst ve erdemli kadınlar, gerçekten Allah'ın korunmasını buyurduğu mahremiyeti koruyan sadık ve itaatkar kadınlardır. Kötü niyetlerinden korktuğunuz kadınlara gelince,



onlara [önce] nasihat edin; sonra yatakta yalnız bırakın; sonra dövün; ve bundan sonra itaat ederlerse onları incitmekten kaçının. Allah gerçekten yücedir, büyüktür.

Mustafa İslâmoğlu Meâli:

ERKEKLER kadınların koruyup gözeticisidirler; çünkü Allah erkeklerle kadınları farklı alanlarda üstün yeteneklerle donatmıştır; bir de erkekler servetlerinden harcama yapmaktadırlar. Dürüst ve erdemli kadınlar hem (Allah'a) boyun eğen, hem de Allah'ın koruduğu (iffeti, eşlerinin) yokluğunda da koruyan kadınlardır. Sadâkatsizlik etmelerinden çekindiğiniz kadınlara gelince: onlara önce öğüt verin, sonra yataklarında yalnız bırakın, nihâyet darp edin! Ardından size itaat ederlerse, aşırı giderek onlar aleyhine bir yol benimsemeyin! Allah, gerçekten yücedir, büyüktür.

Süleyman Ateş Meâli:

Allah, insanları birbirinden üstün kıldığı ve mallarından harcayıp kadınların geçimini sağladıkları için erkekler, kadınlar üzerinde yöneticidirler. Bundan dolayı iyi kadınlar ita'atkar olup, Allah'ın kendilerini korumasına karşılık (Allah'ın verdiği başarı ile) gizliyi korurlar (kocalarına asla ihanet etmezler). Hırçınlık, etmelerinden korktuğunuz kadınlara öğüt verin, yataklarda onlara sokulmayın, onları dövün. Eğer size ita'at ederlerse artık onların aleyhine başka bir yol aramayın. Çünkü Allah yücedir, büyüktür.

Yaşar Nuri Öztürk Meâli:

Erkekler; kadınları gözetip kollayıcıdırlar. Şundan ki, Allah, insanların bazılarını bazılarından üstün kılmıştır ve erkekler mallarından bol bol harcamışlardır. İyi ve temiz kadınlar saygılıdırlar; Allah'ın kendilerini koruduğu gibi, gizliliği gereken şeyi korurlar. Sadakatsizlik ve ifetsizliklerinden korktuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihâyet



onları evden çıkarın/bulundukları yerden başka yere gönderin! Bunun üzerine size saygılı davranırlarsa artık onlar aleyhine başka bir yol aramayın. Allah çok yücedir, sınırsızca büyüktür.

Görüldüğü gibi, genelde müellifler kadını dövülmeli diye çevirmişlerdir.

Diyanet eski meâlinde dövün diye çevirmiştir.

Yeni meâlin de ise parentez içine (hafifçe) ifadesini ilave etmiştir.

Ama yine de dövün anlamında çevirmiştir.

Diyanet Vakfı Meâli’inde de dövün diye çevrilmiştir.

Hemen hemen tüm müellifler yaptıkları meâllerde kadınların; serkeşlik, başkaldırma, sadakatsizlik, iffetsizlik, hırçınlık, kötü niyetli, geçimsizlik durumlarında ya dövülmesi gerektiği, ya da evden uzaklaştırılması gerektiği şekilde tercüme etmişlerdir.

Bazıları ise “darp edilmeli” diye çevirmişlerdir.

Bazı müellifler “acıtmadan dövün” diye meâl etmişlerdir.

Oysa orada acıtmadan kelimesi yoktur.

Müellifler genelde ısrarla kadın dövülmeli diye meâl etmişler.

İnsan düşünmeden edemiyor!

Peki, bunları yapan erkeklere neden bir yaptırım yok.

Toplumda kadın mı erkek mi daha serkeştir?

Sadakat yönünden hangisi daha zayıftır?

Erkeğin neden yaptıklarına bir şey söylenmez?

Allah neden, bu âyette erkeğin yaptıkları için yaptırım sunmamış?

Allah’ın kadını dövün demesi O’nun rahmetine sığmayacağına göre, müellifler Allah adına böyle çevrim yapmışlardır.



Yâni Allah'ın sunumunda değil, Allah adına müelliflerin çevrimindedir sıkıntı.

Allah rahmetiyle her yeri sarmışsa, bu âyetin meâli çok dikkatlice yapılmalıdır.

Allah'ın rahmetini düşündüğümüzde, bu meâlin içeriğinin daha başka anlamda olması gerekir.

Allah'ın kadını dövdürmek için âyet indirdiğine inanmak, Allah'ın ulvîyetini anlamadığımızı gösteriyor.

Bu âyetle sunulan mânâyı yakalayamadığımızı gösteriyor.

Âyeti kelime kelime inceleyelim.

Nisâ Sûresi 34: "Er ricâlu kavvâmûne alân nisâi bi mâ faddalallâhu badahum alâ badın ve bi mâ enfekû min emvâlihîm. Fes sâlihâtu kânitâtun hâfizâtun lil gaybi bi mâ hafizallâh Vellâtî tehâfûne nuşûzehunne fe izûhunne vah-curûhun fîl medâcî vadribûhunne fe in ata'nekum fe lâ tebgû aleyhinne sebîlâ innallâhe kâne aliyyen kebîrâ."

El ricâlu	: Kamil kimse, ehil kimse, devlet adamı, er kişi,
Kavvamûne	: Bakıcı, koruyucu, idareci, yetiştiren, yardımcı,
Alâ en nisâi	: Karşı, göre, için, nefsinin bilme yolunda olanlar, kadınlar,
Bi mâ faddala Allah	: Sebebiyle, dolayısıyla, lütuf, erdem, fazilet, Allah,
Bada-hum ala badın	: Onların bir kısmı, bazıları, bazılarına, birbirlerine,
Ve bi mâ enfeku	: Sebebiyle, dolayısıyla, vermek, infak etmek, teslim etmek,
Min emvâli-him	: Kendi varlığı, mallarından, değerlerinden,
Fe el sâlihâtu	: Artık, sonra, iyi, uygun, Salihlerden olma yolunda olan,



Kânitâtun	: Saygılı, itaat eden, boyun eğen,
Hâfızâtun	: Muhafaza edendir, koruyucudur,
Li el gâybî	: İçin, görünmeyen bilinmeyen, bilemedikleri,
Bi mâ hafizâ Allah	: Sebebiyle, dolayısıyla, korumak, saklamak, Allah,
Ve ellâti tehâfun	: Onlar, ki onlar, korkmak, çekinmek,
Nuşûze hunne	: İnat, aksilik, itaatsizlik, nefret, yücelmek, onları,
Fe ızû hunne	: Artık, öğüt, nasihat, onlara,
Ve uhcurû hunne	: Dışarı çıkmak, kaçmak, uzak durmak,
Fî el medâci	: İçinde, uyku, yatak, uyumak, makam, bulunduğu yer,
Vadribû-hunne	: Vurgulamak, isabet, darbe, sarsmak, vurmak, onlar,
Fe in atane-kum	: Bundan sonra, eğer size itaat ederlerse, uymak,
Fe lâ tebgû aleyhine	: Artık, aramayın, göstermeyin, başka, karşıt,
Sebîl	: Bir yol, hakikatlerin sunulduğu yol,
İnne Allâh k3ane	: Muhakkak ki, doğrusu, Allah, oldu,
Aliyyen	: İlmiyle yüce olan, yüce, büyük,
Kebîrân	: Büyük, Zâtıyla yüce olan,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Ehil kimseler; nefsini bilme yolunda olanları hakikatleri anlamaları için yetiştirirler. Onlar birbirlerine Allah'ın lütuflarını anlamak istediklerinden dolayı yardımcı olurlar ve onlar kendi varlıklarının sahibini bilip infak ederler. Sonra da onlar salihlerden olma yolunda teslim olurlar. Allah'ın bilinmeyen görünmeyen âlemi muhafaza ettiği gibi, onlarda hakikatlerin bilgilerini muhafaza ederler. Ki onlar itaatsizlik etmekten çekinirler ve onlar öğütlere uyarlar. Artık bulundukları makamlardan hakikatlerin dışına çıkanlar olursa, onlara



bulundukları yerde hakikatleri vurgulayın. Bundan sonra onlar, sizin söylediğiniz şekilde hakikatlere uyarlarsa, artık onlara başka bir yol göstermeyin. Muhakkak ki Allah tüm varlıkta ilmiyle yüce olandır.”

Kelimeleri incelersek:

Âyette geçen “rical” kelimesi erkek anlamında çevirmek doğru değildir.

Faddal- fadıl kelimesini de üstün olarak çevirmek doğru değildir.

Fadıl; fazilet, erdem, güvenilir, değerler taşıyan demektir.

Fadıl kelimesini, erkeği kadından üstün diye çevirmek de doğru değildir.

Kavvam kelimesi de, kâim, kıyam kelimesinden gelir.

Nasıl her varlığı kayyum esması ile tutan, kontrol eden, idare eden Allah’tır.

Konusuna vâkıf olanlara da kavvam denir.

Kavvam; yetiştiren, yardımcı olan, yol gösteren, bâtıldan koruyan, Hakk’a yönelten demektir.

Kâmil kimseler, Kavvam’dır, Hakk yolunda olan talebeleri, bâtından korurlar, ilmi olarak yetiştirirler.

Kelimeleri dikkatlice incelediğimizde, kadını dövün değil, Hakk yolunda yürüyen kimselerin yetişmesine vesile olun, onlara hakikatleri vurgulayın anlamına da erişiriz.

Yoksa kadını dövün der, onları incitirsek, onları dışlarsak, Hazreti Muhammed’in yaptığı mücadeleye de ihanet etmiş oluruz.

Hazreti Muhammed’in “kadın erkek eşittir, kadınları üzmeyin, onlar da ilim öğrensın, cennet onların ayağı altındadır” derken, kadınları dövün diye yapılan meâller onun gönlünü asla yansıtmıyor.

Şimdi başka bir örnek verelim.



Hazreti Muhammed, kız çocuklarına büyük hürmet göstermişken, meâllerde memeleri yeni çıkmış sayısız kızlar verilecek çevirisi doğru olabilir mi?

Nebe Sûresi 33: “Ve memeleri yeni sertleşmiş yaşıt kızlar.”

Diyanet İşleri Meâli: 31,32,33,34: Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlara bir kurtuluş, bahçeler, üzüm-ler, kendileriyle bir yaşta, göğüsleri çıkmış genç kızlar ve dolu dolu kadehler vardır.

Peki, meâl böylemi gerçekten.

Hazreti Muhammed böyle bir söz etmiş mi, böyle bir vaadde bulunmuş mu?

Nebe sûresi 33. âyette kız çocuğu kelimesi yoktur, göğüs(meme) kelimesi yoktur.

Şimdi kelime kelime inceleyelim.

Nebe Sûresi:

31-

İnne li el : Muhakkak, muttakiler için, sakınan, cehalet
muttakine hallerinden sakınan, kötülüklerden sakınan,
takva sahibi,

Mefazen : Korunma, mutluluk, kurtuluş, feyz,

32-

Hadâika : Bostan, bahçe, ortaya çıkmış güzellikler,
hakikatler, tecelliler,

ve anâben : Üzüm bağı, taze üzüm, huzur veren haller, tüm
varlığın birliği,

33-

Ve kevâibe : Göz alıcı güzellikler, tomurcuk, tecelli etmiş

Etrâben : Eşit, aynı yaşta, birlik içinde olmak şuuru,

34-

Ve kesen : Kadeh, bardak, cam, gönül,



Dihâkan : Dolu, mutlu olmuş, huzur bulmuş, anlamış gönül

Tevhîd-i Kur'ân Meâli:

31- Muhakkak ki fena hallerden sakınanlar için feyz vardır.

32- Tecellileri ve tüm varlığı tutan Zâtı anlamak vardır.

33- Göz alıcı güzellikler ve birlik şuuru vardır.

34- Hakikatleri anlamış gönüller vardır.

35- O halde olanlarda boş söz duyma yoktur ve yalan yoktur.

36- Hakikatleri araştırmanın karşılığı olarak Rabbînin lütufları vardır.

Kelime kelime incelediğimizde memeleri yeni çıkmış kızlar verilecek diye bir sunum yoktur.

Zaten böyle yapılan meâl Hazreti Muhammed'in gönlüne uygun düşmez.

O, cennetin, cemâli ilâhiye olduğunu insanlığa sundu.

Şimdi başka bir konuyu inceleyelim.

Hazreti Muhammed; "kadın erkek herkes ilim öğrensin, bilmek için mücadele etsin."

"İlim nerede olursa olsun, oraya eğitim için gidilsin."

"Bilmediğiniz şeylerin aslını öğrenin" dedi.

Ama yapılan meâllerde bilmediğiniz şeyin ardına düşmeyin diye çeviri yaptılar.

Bu çeviri doğru olabilir mi?

İsrâ Sûresi 36: "Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm innes sema vel basara vel fuâde kullu ulâike kâne anhu mesûlâ."

Diyanet Meâli: "Bilmediğin şeyin ardına düşme; doğrusu kulak, göz ve kalp, bunların hepsi o şeyden sorumlu olur."



Tevhîd-i Kurân Meâli: “Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşme. Muhakkak işitmen ve görmeyen ve idra kinle, işte bunların hepsiyle o konuda sorumlu olursun.”

Âyeti incelediğimizde, “ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin” uyarısı vardır.

Hazreti Muhammed, “insanlık gece gündüz ilim yolunda olsun, bilmediği hakikatleri bilmeye çalışsın” derken, bu meâl onun mücadelesine ne kadar uygundur?

Hazreti Muhammed’in rahmet dolu gönlünü anlamadan, meâller yapmak ne kadar doğru olabilir?

Bu meâllerde doğrular ne kadar isabetli olabilir?

Şimdi yapılan meâllerden başka örnekler verelim.

Acı çektirmek isteyen bir Tanrı inancı:

Nisâ Sûresi 56: “İnkâr edenleri ateşe sokacağız, derilerini pişirip acı çektireceğiz”

Öfkelenen bir Tanrı inancı:

“Geberesice, kahrolasica, lanet olasica, canı çıkasica.”
Abese Sûresi 17, Müddessir Sûresi 19

Kuluna; soysuz, zina mahsulü, soyu belirsiz, fırıldak diyen bir Tanrı tasviri:

Kalem Sûresi 13: “zorba, soysuz, damgalanmış, çirkin, kötü huylu soysuz, kaba, şerefsiz, zina mahsulü, damgalı dalkavuk, soyu belirsiz, soysuz yordakçı, kaba, kof, asalak, fırıldak.”

Kuluna sinirlenip canları çıksın diyen bir Tanrı inancı:

Zâriyat Sûresi 10-11: “Yalancılığı itiyat edinenlerin, bilgisizliğe saplanıp kalanların canları çıksın!”

Gökten yıldırım gönderen kulunu çarpan bir Tanrı tasviri:

Ra’d Sûresi 13: “Yıldırımları gönderir de onlarla dileğini çarpar.”



İntikam alan, suda boğan bir Tanrı tasviri:

A'râf Sûresi 136: "İntikam aldık da hepsini denizde boğduk."

Secde Sûresi 22: "Günahkârlardan intikam alacağız."

Lanetleyen, gözleri kör eden, kulakları sağır eden bir Tanrı tasviri:

Muhammed Sûresi 23: "Allah'ın lanetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör ettiği bunlardır."

Kulu dua etmediği zaman, kuluna küsen, ona değer vermeyen bir Tanrı inancı:

Furkân Sûresi 77: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin."

İnsanların çoğunu cehennemlik yaratan bir Tanrı inancı:

A'râf Sûresi 179: "İnsanların çoğunu cehennem için yarattık"

Kadınları dövdüren bir Tanrı inancı:

Nisâ Sûresi 34: "Yataklarında onları yalnız bırakın, nihâyet dövün."

Dilediğine çocuk veren dilediğini kısır yapan bir Tanrı tasviri:

Şurâ Sûresi 50: "Dilediğine çocuk verir, dilediğini de kısır kılar.

Erkeklerle memeleri yeni çıkmış sayısız kız veren bir Tanrı inancı:

Nebe Sûresi 33: "Ve memeleri yeni sertleşmiş yaşıt kızlar."

Erkeklerle dullar bakireler sunan bir Tanrı inancı:

Tahrim Sûresi 5: "Dul ve bâkire eşler."

Kulunun üzerine gökten taş atan bir Tanrı inancı:

"Gökten üzerinize taş yağdırırım" Mülk Sûresi 17



Bazıları günah işledi diye; çoluk çocuk, kadın yaşlı demeden hepsini helak eden, suda boğan, toprak altında bırakan, yaşadığı yerleri altına üstüne getiren bir Tanrı inancı:

Hûd Sûresi 82-83: “Emrimiz gelince oranın altını üstüne getirdik ve üzerlerine sağanak halinde, rabbın katında işaretlenmiş taşlar yağdırdık.”

Kasas Sûresi 58: “Oysa biz, bolluk içinde azmış nice şehir halkını helâk etmişizdir.”

Necm Sûresi 53: “Altı üstüne getirilmiş şehirleri devirip yıktı.”

Gökten kullarının üstüne taş, mermi yağdıran, kasırga gönderen bir Tanrı inancı:

Mülk Sûresi 17: “Üzerinize taş, mermi yağdıran bir kasırga göndermeyeceğinden emin misiniz?”

Maymunu da aşağılayan ve insana aşağılık maymunlar olun, diyen bir Tanrı inancı:

Bakara Sûresi 65: “Aşağılık maymunlar olun demiştik.”

Kuluna taş olun, demir olun diyen bir Tanrı inancı:

İsrâ Sûresi 50: “İster taş olun ister demir!”

Zalimi zalimlikte bırakan, zalimin zalimliğine göz yuman, zalimin topluma zalimlik yapmasına engel olmayan, zalimi doğru yola getirip, zalimliğini bitirmeyen bir Tanrı inancı:

Cum’â Sûresi 5: “Allah, zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez.”

Kuluna; ateşten elbise giydiren, başlarından kaynar su döktüren, kulunu demir kamçılarla dövdüren bir Tanrı inancı: (Hacc Sûresi 19-22)

Tuzak Kuran bir Tanrı inancı:

A'râf Sûresi 183: “Onlara mühlet veririm, şüphesiz benim tuzağım çok çetindir.”



Kuluna beyinsiz diyen Tanrı inancı:

Bakara Sûresi 142: "İnsanların beyinsizleri."

Hırsızın elini kestiren bir Tanrı inancı: (Mâide Sûresi 58)

Şairleri sapık, kötü, akılsız gören bir Tanrı inancı: (Şuarâ Sûresi 224)

Şeytanı görevlendiren, şeytanın şeytanlık yapmasına izin veren bir Tanrı inancı:

Mücadele Sûresi 10: "şeytan, Allah'ın izni olmadıkça, mü'minlere hiçbir zarar veremez."

Kuluna kötülük dileyen bir Tanrı inancı:

Ahzâb Sûresi 17: "Allah size bir kötülük dilerse"

Râd Sûresi 11: "Allah bir topluma kötülük diledi mi, artık onun için geri çevrilme diye bir şey yoktur."

Bazılarını köle, bazılarını efendi yapan bir Tanrı tasviri:

Rûm Sûresi 28: "Size verdiğimiz rızıklarda, emrinizde bulunan kölelerinizin de"

Verdiği rızıkta kimini aç bırakan, kimin üstün kılan bir Tanrı inancı:

Nahl Sûresi 71: "Allah rızıkda kiminizi diğerlerine üstün tutmuştur."

İncinen, incindi diye lanet eden, horlayıcı azap hazırlayan bir Tanrı inancı:

Ahzâb Sûresi 57: "Allah ve resûlünü incitenlere Allah, dünyada ve ahirette lânet etmiş ve onlar için horlayıcı bir azap hazırlamıştır."

Kulunun elinden, diğer bir kulunu öldüren bir Tanrı inancı:

Enfal Sûresi 17: "Onları siz öldürmediniz, onları Allah öldürdü."

Meâllerden böyle daha nice örnekler verebiliriz.



Kur'ân da değildir sıkıntı, yapılan meâllerdedir.

Kur'ân'ın mânâsı çok derinlerde kalmış, üstüne nice zalimce yorumlar konulmuştur.

Yapılan meâlleri incelediğimiz zaman, sanki erkeğe indirilmiş, her şeyi erkeğe sunmuş bir Tanrı algısı vardır.

Erkekerkil bir sesleniş algısı vardır.

Şimdi kendimize soralım, yapılan meâller Hazreti Muhammed'in gönlünü yansıtıyor mu?



VEDÂ HUTBELERİ



Hazreti Muhammed vefat etmeden önce insanlığa son öğütlerini sunmuştur.

Araştırmacılara göre vefat etmeden 3 ay önce bu öğütleri sunmuştur diye bildirilir.

Fakat şunu unutmamak gerekir ki onun hayatı insanlığa, ilim dolu, edeb dolu öğütler vermekle geçmiştir.

Vefatından önceki aylarda sunulan son öğütler Vedâ Hutbeleri diye bilinir.

Bu öğütler, Şii ve Sünni topluluklarda farklı çevrilmiştir.

Vedâ Hutbesi tek hutbe diye de bilinir.

Aynı zamanda bu hutbe, Arafat'ta, Mina'da ve bir gün sonra yine Mina'da olmak üzere arife günü ile bayramın 1. ve 2. günlerinde parça parça sunulmuştur diye de bilinir.

Bazı kesimler Vedâ Hutbelerine "Ğadîr-i Hum" hutbesini ilave eder, bazı kesim ise ilave etmez.

Şia kaynaklarında, Mâide Sûresi 3. âyet, Ğadîr-i Hum'da Hazreti Ali'nin Velayeti ilan edildikten sonra nazil olduğu iddiası vardır.

"El yevme ekmeltu lekum dînekum ve etmemtu aleykum nimetî ve radîtu lekumul islâme dînâ."

Meâli: "Siz din hakkında her an bir kemalât içinde olun. Size nimetleri tastamam verdik. Siz din yolunda barış ve huzur üzere olun, rızamı anlayın."

Sünni kaynaklar ise bunu kabul etmez.



Sünni ahkâm, Halife Ömer'e dayandırarak şöyle bir iddia ile bunu reddeder.

Halife Ömer: "O ayetin nâzil olduğu günü ve mekânı çok iyi biliyorum; Allah Resûlüne Arafat'ta Cuma günü nâzil oldu" demiştir. (Şemseddin Muhammed b. Ahmed b. Osman ez-Zehebî (ö.748/1348); Târihu'l-İslâm ve Vefeyâtî'l-Meşâhîr ve'l-A'lâm)

Bir rivayete göre de Ğadîr-i Hum'da tebliğ âyeti denilen Mâide Sûresi 67. âyet nazil oldu denilir.

İncelendiğinde görülecektir ki Vedâ Hutbelerinde bile Şia ve Sünni ahkâm arasında tutarsızlıklar görülecektir.

Hutbeyi dinleyen insan sayısında bile farklılıklar görülecektir.

Vedâ Hutbelerini ülkemizde de Sünni topluluk farklı çevirir, Alevi Bektaşî topluluk farklı çevirir.

Biz her ikisini de inceleyeceğiz, ayrıca kendi araştırmamızı da sunacağız ve okuyucunun değerlendirmesine saygı duyacağız.

Yardımcı olmak gayesiyle, bu konuda araştırma yapanlar için, Arapçasını, Sünni kesimin çevirisini, Bektaşî kesimin çevrimini ve kendi çevirimizi koyuyoruz.

خُطْبَةُ حَجَّةِ الْوُدَاعِ

((الْحَمْدُ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ، وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَتُوبُ إِلَيْهِ. وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا. مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضِلِّ فَلَا هَادِيَ لَهُ. وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ



ورسوله. أوصيكم عباد الله بتقوى الله! وأحثكم على طاعته! وأستفتح بالذي هو خير. أما بعد،

أيها الناس!

اسمعوا مني أبين لكم! فإنني لا أدري لعلي لا ألقاكم بعد عامي هذا في موقعي هذا.

أيها الناس!

إن دماءكم وأموالكم عليكم حرام إلى أن تلقوا ربكم، كحرمة يومكم هذا، في شهركم هذا، في بلدكم هذا. ألا هل بلغت؟ اللهم أشهد! فمن كانت عنده أمانة فليؤدها إلى الذي ائتمنه عليها.

وإن ربا الجاهلية موضوع. وإن أول ربا أبدا به: ربا عمي العباس بن عبد المطلب. وإن دماء الجاهلية موضوعة. وأول دم أبدا به: دم عامر بن ربيعة بن الحارث بن عبد المطلب. وإن مائر الجاهلية موضوعة، غير السدانة والسقاية. والعمد قود. وشبه العمد ما قُتل بالعصا والحجر، وفيه مائة بعير؛ فمن زاد فهو من أهل الجاهلية.

أيها الناس!



إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ يُبْسُ أَنْ يُعْبَدَ فِي أَرْضِكُمْ هَذِهِ، وَلَكِنَّهُ
قَدْ رَضِيَ أَنْ يُطَاعَ فِيمَا سِوَى ذَلِكَ مِمَّا تَحْقِرُونَ مِنْ
أَعْمَالِكُمْ.

أَيُّهَا النَّاسُ!

{إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُجِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤَاطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ
اللَّهُ فَيُجِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ}. إِنَّ الزَّمانَ قَدْ اسْتَدَارَ كَهَيْئَتِهِ
يَوْمَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ، مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ:
ثَلَاثٌ مَتَوَالِيَاتٍ، وَوَاحِدٌ فَرْدٌ: ذُو الْقَعْدَةِ، وَذُو الْحِجَّةِ،
وَالْمُحَرَّمِ، وَرَجَبُ الَّذِي بَيْنَ جُمَادَى وَشَعْبَانَ. أَلَا هَلْ
بَلَغْتَ؟ اللَّهُمَّ اشْهَد!

أَيُّهَا النَّاسُ!

إِنَّ لِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا، وَلَكُمْ عَلَيْهِنَّ حَقٌّ. وَلَكُمْ عَلَيْهِنَّ
أَلَّا يُوْطِنَنَّ فُرْشَكُمْ غَيْرَكُمْ، وَلَا يُدْخِلَنَّ أَحَدًا تَكَرُّهُنَّ
بِیُوتِكُمْ إِلَّا بِإِذْنِكُمْ، وَلَا يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مَبِیْنَةٍ. فَإِنْ فَعَلْنَ،
فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ أَذِنَ لَكُمْ أَنْ تَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ،
وَتَضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مَبْرَحٍ. فَإِنْ انْتَهَيْنِ وَأَطَعْنَكُمْ،
فَعَلَيْكُمْ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ. وَإِنَّمَا النَّسَاءُ عِنْدَكُمْ
عَوَانٍ لَا يَمْلِكُنَّ أَنْفُسَهُنَّ شَيْئًا. أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانَةِ اللَّهِ،



واستحلّتم فروجهنّ بكلمة الله. فاتّقوا الله في النساء!
واستَوْصُوا بهنّ خيراً! ألا هل بلّغت؟ اللهمّ اشهد! ألا
هل بلّغت؟ اللهمّ اشهد!

أيها الناس!

إنما المؤمنون إخوة، ولا يحلّ لامرئٍ مسلمٍ مالٌ أخيه
إلاّ عن طيبِ نفسٍ منه! ألا هل بلّغت؟ اللهمّ اشهد!
فلا ترجعنّ بعدي كفّاراً يضرب بعضكم رقاب بعض؛
فإنّي قد تركتُ فيكم ما إن تمسّكتم به لن تضلّوا بعده:
كتاب الله! ألا هل بلّغت؟ اللهمّ اشهد!

أيها الناس!

إن ربكم واحد! وإنّ أباكم واحد! كلّكم لآدم، وآدم من
تراب! أكرمكم عند الله اتّقاكم. إن الله عليم خبير.
ليس لعربيٍّ على عجميٍّ فضلٌ إلاّ بالتقوى. ألا هل
بلّغت؟ اللهمّ اشهد!)). قالوا: نعم. قال: ((فلْيُبَلِّغِ الشّاهدُ
الغائب! أيّها الناس! إنّ الله قسم لكلّ وارثٍ نصيبه من
الميراث؛ فلا تجوز وصيّة لوارثٍ في أكثر من الثّلاث.
والولدُ للفراش، وللعاشر الحجر. من ادّعى لغير أبيه،
أو تولّى غير مواليه، فعليه لعنةُ الله والملائكة والناس



أجمعين؛ لا يُقبل منه صرفٌ ولا عدلٌ. والسلام عليكم
ورحمة الله وبركاته)).

Allâhumme innâ nimethu nesteînuke ve nestagfiruke
ve netûbu ileyk.

Vedâ Hutbesi: 8 Mart 632. “خُطبة حَجَّة الوداع”

Hazreti Muhammed’in vefat tarihi: 8 Haziran 632

Sünni kesimin Veda Hutbe çevirisi:

“Ey insanlar!

Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, belki bu seneden
sonra sizinle burada bir daha buluşamayacağım.

Ey insanlar!

Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız
nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mü-
barek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız
da öyle mukaddestir, her türlü tecâvüzden korunmuştur.

Ashabım!

Muhakkak Rabbinize kavuşacaksınız.

O’da sizi yaptıklarınızdan dolayı sorguya çekecektir.

Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönmeyiniz ve
birbirinizin boynunu vurmayınız!

Bu vasiyetimi, burada bulunanlar, bulunmayanlara
ulaştırın.

Olabilir ki, burada bulunan kimse bunları daha iyi an-
layan birisine ulaştırmış olur.

Ashabım!

Kimin yanında bir emanet varsa, onu hemen sahi-
bine versin.

Biliniz ki, tefeciliğin her çeşidi kaldırılmıştır.

Allah böyle hükmetmiştir.



İlk kaldırdığım tefecilik de Abdulmutallib'in oğlu (amcam) Abbas'ın tefeciliğidir.

Lakin anaparanız size aittir.

Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız.

Ashabım!

Dikkat ediniz, cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır, ayağımın altındadır.

Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır.

Kaldırdığım ilk kan davası Abdulmuttalib'in torunu İyas bin Rabia'nın kan davasıdır.

Ey insanlar!

Muhakkak ki, şeytan şu toprağınızda kendisine tapınmaktan tamamen ümidini kesmiştir.

Fakat siz bunun dışında ufak tefek işlerinizde ona uyarsanız, bu da onu memnun edecektir.

Dininizi korumak için bunlardan da sakınız.

Ey insanlar!

Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim.

Siz kadınları, Allah'ın emaneti olarak aldınız ve onların namusunu kendinize Allah'ın emriyle helal kıldınız.

Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinizde hakkı vardır.

Sizin kadınlar üzerindeki hakkınızı; yatağınızı hiç kimseye çiğnetmemeleri, hoşlanmadığınız kimseleri izniniz olmadıkça evlerinize almamalarıdır.

Eğer gelmesine müsaade etmediğiniz bir kimseyi evinize alırlarsa, Allah, size onları yataklarında yalnız bırakmanıza ve daha olmazsa hafifçe dövüp sakındırmanıza izin vermiştir.



Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları, meşru örf ve âdete göre yiyecek ve giyeceklerini temin etmenizdir.

Ey mü'minler! Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırmazsınız.

O emanetler, Allah'ın kitâbı Kur'ân-ı Kerim ve Peygamberin sünnetidir.

Mü'minler!

Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleyiniz!

Müslüman Müslüman'ın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşirler.

Bir Müslüman'a kardeşinin kanı da, malı da helal olmaz.

Fakat malını gönül hoşluğu ile vermişse o başkadır.

Ey insanlar!

Cenab-ı Hak her hak sahibine hakkını vermiştir.

Her insanın mirastan hissesini ayırmıştır.

Mirasçıya vasiyet etmeye lüzum yoktur.

Çocuk kimin döşğinde doğmuşsa ona aittir.

Zina eden kimse için mahrumiyet vardır.

Ey insanlar!

Rabbiniz birdir.

Babanız da birdir.

Hepiniz Âdem'in çocuklarısınız.

Âdem ise topraktır.

Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur.

Üstünlük ancak takvada, Allah'tan korkmaktır.

Allah yanında en kıymetli olanınız O'ndan en çok korkanınızdır.



Azası kesik siyahî bir köle başınıza amir olarak tayin edilse, sizi Allah'ın kitâbı ile idare ederse, onu dinleyiniz ve itaat ediniz.

Kimse kendi suçundan başkası ile suçlanamaz.

Baba, oğlunun suçu üzerine, oğlu da babasının suçu üzerine suçlanamaz.

Dikkat ediniz!

Şu dört şeyi kesinlikle yapmayacaksınız:

- Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayacaksınız.
- Allah'ın haram ve dokunulmaz kıldığı canı, haksız yere öldürmeyeceksiniz.
- Zina etmeyeceksiniz.
- Hırsızlık yapmayacaksınız.

Ey insanlar! Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz? "

Sahabe-i Kiram birden şöyle dediler:

"Allah'ın elçiligini ifa ettiniz, vazifenizi hakkıyla yerine getirdiniz, bize vasiyet ve nasihatte bulundunuz, diye şahadet ederiz!"

Bunun üzerine Resûl-i Ekrem Efendimiz (S.A.V.) şahadet parmağını kaldırdı.

Sonra da cemaatin üzerine çevirip indirdi ve şöyle buyurdu:

"Şahit ol yâ Rab! Şahit ol yâ Rab! Şahit ol yâ Rab!



Bektaşî kesiminin Veda Hutbesi:

Hazreti Muhammed Kâbe ziyaretinin kurallarını anlattığı konuşmasında, önce Yüce Allah'a şükretmiş sonra da Müslümanlara öğütler vermiştir:



“Allahım! Şükür ve minnet sanadır. Senden başka tapacak ve önünde eğilecek yoktur. Bütün yer, gök ve varlıklar senindir. Her şeye gücün yeter.

Ey beni dinleyenler! Belki bu yıldan sonra bir daha sizinle böyle topluca buluşamam. İslâmiyet’ten önceki cahillik döneminin geleneklerini ayaklarımın altına alıp, görün ki çiğniyorum.

Her Müslüman birbirinin kardeşidir.

Bütün kan davaları ve her türlü tefecilik kaldırılmıştır.

Ne başkasına zulmedin ne de zulüm görün.

Ey insanlar! Sizin kadınlarınız üzerinde haklarınız vardır.

Onlar sizin haklarınızı gözetmelidir.

Onların da sizin üzerinde hakları vardır.

Onlara karşı iyi davranın.

Eşlerinize sevgi ve esirgemekle muamele ediniz.

Ey Müslümanlar! Her birinizin kanı ve malı diğerine haramdır.

Kıyamet günü Allah’ın huzuruna geleceksiniz.

O da yaptıklarınızı soracak ve yaptığınız işlere göre karşılığını verecek.

Sakın inanmayanlar gibi parça parça olup da birbirinizin kanına girmeyiniz.

Ey beni dinleyenler! Her şeyde aşırılıktan sakının. Sizden önceki ulusların yok olmalarının nedeni, dinde aşın olmalarıdır.

Burada bulunmayanlara sözümü duyurunuz.

Belki o bulunmayanlar içinde sözlerimi burada bulunanlardan daha çok ve uygulayacaklar vardır.

Allah’ın size bildirmemi istediği şeyleri size böylece bildirmiş oluyorum.”



Bu konuşmadan sonra:

“Ey insanlar! Mesajımı vermiş oldum mu? (Size peygamberlik görevimi gerektiği gibi yaptım mı? Allah’ın emirlerini size ulaştırdım mı?)” diye sordu ve bütün orada bulunanlar:

Evet, ey Allah’ın Elçisi, gereken mesajı verdin (tebliğ ettin). Bize güzel öğütlerde bulundun. Böylece şahitlik ederiz...” dediler.

Bütün Arafat Vadisi binlerce insanın bu sözleriyle yankılandı.

O zaman Hazreti Peygamber üç kez: “Şahit ol Ya Rabbi!” dedi.



Kendi çalışmamız olan Vedâ Hutbesi çevirisi.

Değişik kaynaklarda, değişiklik gösteren Vedâ Hutbesinin çevrimini yapmaya gayret gösterdik.

Veda Hutbesi; bazı kayıtlarda Arafat’ta bir seferde sunulmuştur diye bildirilir.

Bazı kayıtlarda ise; Arafat’ta bir gün, Mina’da 2 gün ardı ardına hutbe olarak sunulmuştur diye bilinir.

Vedâ Hutbesi “خُطْبَةُ حَجَّةِ الْوَدَاعِ”

Vedâ Hutbesi: 8 Mart 632.

Hazreti Muhammed’in vefat tarihi: 8 Haziran 632

Veda Hutbesi, Hicri 9 Zilhicce 10 tarihinde Hazreti Muhammed’in toplanan topluluğa sunduğu hitabı.

“Ey insanlar!

Size sunulan sözleri iyi anlayın.

Sizlerle bir daha bir araya gelip gelemeyeceğimi bilemiyorum

Ey insanlar!



Günlerinizi, aylarınızı, her anınızı, size verilen ömrün değerini bilin.

Yaşadığınız çevrenizin değerini bilin.

Canlarınızın, mallarınızın, sahibini bilin.

Edep, tevazû, Hakk yolunda dosdoğru, adalet içinde yaşayın.

Kendinizi ve çevrenizi tacizden koruyun, siz de taciz içinde olmayın.

Ey gönül dostlarım!

Muhakkak ki siz, vücûdunuzun sahibine bir gün gelip döneceksiniz.

Yaşamınızda, yaptıklarınızdan dolayı kendinizi hep sorgulayın.

Sakın benden sonra, hakikatlerden uzaklaşmayın, bâtil alana dönmeyin ve birbirinize asla zarar vermeyin.

Bu vasiyete kendiniz uyun ve burada bulunmayanlara da iletin.

Ola ki burada bulunan bir kimse, bunları daha iyi anlayan bir kimseye ulaştırabilir.

Ey Halk'ta Hakk'a nazar eden dostlarım!

Emaneti sahibine verin.

Riba içinde olmayın, yâni vücûdunuzun sahibi olan Allah'ı idrak edin, o vücûda benim demeyin.

Kimsenin hakkını yemeyin, asla zulüm etmeyin, kendinize de zulüm ettirmeyin.

Ey gönül dostlarım!

Bâtıl olan adetlere dönmeyin, aslı olmayan şeylere uymayın.

Kin ve nefret gibi sizin düşmanınız olan şeylere dönmeyin, kan davası gütmeyin.



Ey insanlar!

Muhakkak ki, kendindeki şeytani halleri anlayıp, onu esir eden, artık o dürtülere uymaz.

Lâkin dikkat etmezseniz, ufacık da olsa o dürtüye uyarsanız, o hâle kapılır giderseniz. .

Hakikatten ayrılmamaya özen gösterin, o şeytani dürtülerden her zaman sakının.

Ey sözlerimi duyanlar!

Kadınlar insandır, kadın erkek eşittir.

Yaşadığınız toplumda, onların haklarını verin, onlarla aynı haklara sahip olun.

Her zaman insan haklarını gözetin, bu hususta Allah'ın adaletinden uzaklaşmamanızı, fenalara düşmemenizi tavsiye ederim.

Kadınlar ve erkekler birbirine emanettir, her ikisi de birbirinin namusunu korumakla mükelleftir.

Ey mü'minlik makamına gelenler!

Siz, her varlığın okunacak olan bir kitap olduğunu ve her varlıktaki işleyişin Allah'ın sünneti olduğunu anladınız.

Bu şuurdan asla ayrılmayın, hakikate giden yolun bu olduğunu öğretin.

Buna uyanlar hakikat yolundan asla şaşmazlar.

Ey mü'minlik makamına gelenler!

İslâm üzere yaşayan tüm varlığı bir kardeş bilir.

Ve yaşantısını bu kardeşlik üzere yaşar.

İslâm üzere yaşayan, kimsenin malına, canına asla göz dikmez, kimseye zarar vermez.

Müslüman üzere yaşayan, yardımlaşır, paylaşır.

Ey insanlar!



Cenab-ı Hakk her insana, hakikatleri anlayacak şuru vermiştir.

Hakikatleri onun bedeninde ona sunmuştur.

Her insan, hak üzere yaratılmıştır ve ona hakkını sunmuştur.

Ey insanlar!

Vücûdlarınızın sahibi birdir.

Hepinizin kaynağı birdir.

Hepiniz üflenlen bir rûhtan bedenlendiniz.

Hepiniz topraktan şekillenip geldiniz.

Birbirinizden asla üstün değilsiniz.

Bir millet bir millettten asla üstün değildir.

Tenlerinizin renkleri farklı olsa da, asla birbirinizden üstün değilsiniz.

Sadece takva üzere olun, yâni fenalardan sakının asla Allah'a ortak koşmayın.

Hepiniz Allah'ın kulusunuz.

Sorumluluklarınızı, Allah'ın adaleti üzere, ilim üzere, eşitlik üzere yerine getiriniz.

Kimseyi haksızlık yapmayın, kimseyi haksız yere suçlamayın,

Kimsenin suçunu kimseye yüklemeyin.

Baba suçlu olsa oğlunu, oğlu suçlu olsa babasını suçlamayın.

Allah'a karşı fenalardan sakının, asla Allah'a ortak koşmayın.

Haram yemeyin, bir cana kıymayın.

Kimsenin hakkına göz dikmeyin, hırsızlık yapmayın, çalıp çırpmayın.

Öldürmeyin.



Asla kendi şahsi çıkarlarınız için zannınıza uyup, başkasını kullanmayın.

Ey İnsanlar!

Haddi aşmayın.

Dinin hakikatini iyi öğrenin.

Sizden önceki topluluklar haddi aştıkları için yok olup gittiler.

Ey İnsanlar!

Bu mesajıma sahip çıkın.

Burada bulunanlar, burada bulunmayanlara mesajımı iletsin.

Belki burada bulunmayanlar, bu mesajı duyduklarında bu sözlerin derinliğini daha iyi anlayacaklardır.

Allah'ın hakikatlerini gücüm yettiğince size bildirdim.

Şahit ol Ya Rabb! Şahit ol Ya Rabb! Şahit ol Ya Rabb!



Şimdi de "Ğadîr-i Hum" konusunu inceleyelim.

Ğadîr-i Hum, Mekke ile Medine arasındaki Cuhfe mevkiine 4 km. kadar uzaklıkta bir bölgenin adıdır.

Ğadîr-i Hum hutbesi, Hazreti Muhammed'in 16 Mart 632 tarihinde, Ğadîr-i Hum'da verdiği vaaz olarak bilinir.

Bu hutbede Hazreti Ali'ye icazet verdiği bilinir.

İcazet, İlm-i Tevhîd yolunda Mürşid-i Kâmil'lik görevidir.

Şiilerin ve Arap Alevilerinin inancına göre, Ğadîr-i Hum'da Hazreti Muhammed o günkü vaazında, Ali bin Ebu Talib'i kendisinden sonra gelecek halef tayin etmiştir, diye bilinir.

Şia topluluğunun diğer iddiasına göre Ğadîr-i Hum'da Mâide Sûresi 67. âyeti olan tebliğ uyarısı nazil oldu denilir.



(Ebu Cafer Muhammed b. Yakûb el-Kuleynî (328/941) El-Kâfi)

Mâide Sûresi 67: “Yâ eyyuherresûlu bellig mâ unzile ileyke min rabbik ve in lem tefal femâ bellagte risâleteh vallâhu yasîmuke minen nâsi innallâhe lâ yehdîl kavmel kâfirîn.”

Meâli: “Ey Resul! Seni vücudlandırmanın hakikatlerinden ulaştığın şeyleri tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, artık sen hakikatlerin bilgilerini tebliğ etmemiş olursun ve sen insanlara Allah’ın koruyuculuğunu anlatmamış olursun. Muhakkak ki hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, Allah’a yol bulamazlar.”

Ğadîr-i Hum hutbesinin bir kısmı şöyledir.

“Allah’u Teâla benim mevlâmdır, ben de mü’minlerin mevlâsıyım; ben onlara kendilerinden daha evlâyım.

Öyleyse ben kimin mevlâsı isem, Ali de onun mevlâsıdır.

Kim, ona dost olursa, bana dost olmuş olur.

Kim, ona düşman olursa bana düşman olur.

Kim, onu severse beni sevmiş olur.

Kim, ona buğzederse bana buğzetmiş olur.

Kim, ona yardım ederse bana yardım etmiş olur.

Biliniz ki, bu sözleri hazır olanlar hazır olmayanlara bildirmelidirler.”

Hazreti Muhammed, Hazreti Ali’ye İlm-i Tevhid yolunda, hakikatlerin uygun olanlara öğretilmesi için Mürşid-i Kâmil’lik görevi vermiştir.

İncelendiği zaman görüleceği gibi, Vedâ Hutbeleri Hazreti Muhammed’in vefatından önce, insanlığa sunduğu son edebi öğütlerdir.

Hazreti Muhammed, İlm-i Tevhîd yolunun bilinmesi için gece gündüz insanlığa öğütler vermiştir.



Amaç, Allah'ın birliğinin bilinmesi ve tüm insanların eşit olduğu ve herkesin Allah'ın kulu olduğunun bilinmesidir.

Bu hakikat bilindiği zaman, kimse kimseye zulüm etmeyecektir.

Toplumda, kardeşlik duygusu oluşacaktır.

Yardımlaşma, paylaşma duygusu artacaktır.

Toplumda huzur teşekkül edecektir.



HAZRETİ MUHAMMED'İN EDEB DOLU SÖZLERİ



“Çirkin söz ve davranışların İslâm'da hiç yeri yoktur Müslümanlığı en iyi olan insanlar, ahlakı en güzel olanlardır.” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, C 5, s. 100.)



“...Güçlü kimse insanları güreşte yenen değil, bilakis öfke anında kendisine hâkim olandır.” (Müslim, Birr, 106.)



“Öfke şeytandır, şeytan ise ateştedir. Ateşi su söndürür. Sizden biri öfkelendiğinde abdest alsın.” (Ebu Dâvûd, Edeb, 3.)



“Kim bir kötülük görürse onu eliyle düzeltsin. Buna gücü yetmezse diliyle düzeltsin. Buna da gücü yetmezse kalbiyle reddetsin...” (Müslim, İman, 78.)



“Ailenize karşı, çevrenizdeki insanlara karşı yumuşak huylu ve affedici olun.”

“Öfkenizi her zaman yutun.”

“Biriniz öfkelendiğinde sussun”

“Allah'a ve âhiret gününe iman etmiş olan kimse komşusuna eziyet etmesin. Allah'a ve âhiret, gününe İman



etmiş olan kimse misafirine ikram etsin. Allah’a ve âhiret gününe iman etmiş olan kimse hayır söylesin veya sussun.” (Buhârî, Müslim, İbn-i Hanbel, I, 239)



“Kime rıftan (nezaket ve kibarlıktan) bir pay verilmişse o kimse hayırdan nasibini almış demektir. Rıftan mahrum olan kimse ise hayırdan nasip alamamış demektir.” (Tirmizî, Birr, 67.)



“Üç kişi bir arada olduğunuzda, iki kişi üçüncüyü bırakarak kendi arasında fısıldaşmasın. Çünkü bu onu üzer.” (Buhârî, İsti’zan 47)



“Herhangi biriniz oturmak için bir başkasını asla yerinden kaldırmamasın. Ancak ona yer açınız, yer veriniz.” (Buhârî, İsti’zân 31; Müslim, Selâm 29)



“İzinlerini almadan iki kişinin arasına girip oturmak doğru değildir.” (Ebû Dâvûd, Edeb 21)



“İnsanlara teşekkür etmeyen kimse Allah’a da şükretmez.” (Ahmed, V, 211)



“Din kardeşinle münakaşa ve mücadele ederek çekişip durma. Ona kırıcı şaka yapma ve onunla alay etme. Ona yerine getiremeyeceğin bir şey hakkında söz verme.” (Tirmizî, Birr 58)





“Karşılaştıklarında binitli olan yaya olana, yürüyen oturana, sayıca az olanlar çok olanlara, ‘yaşı küçük olanlar büyük olanlara’ selam vermelidir.” (Buhârî, İstî’zan: 5 ve 7; Müslim, Selâm. 1)



“Temizlik imanın yarısıdır.” (Ebu Malik el-Eş’ari, Müslim, Tahâret 1)



Temiz ol, tertemiz hallerle hareket et. (Ve siyâbeke fe tahhir, Müddessir Sûresi 4)



“Allah’a ve ahiret gününe inanan kimse, komşusuna ikram etsin, Allah’a ve ahiret gününe inanan kimse misafirine hakkını versin.”

“Ya Rasûlallah! Onun hakkı nedir?” denildiğinde buyurdu ki: Gece ve gündüz olmak üzere üç gün ziyafet vermektir.

Kim bundan fazlasını yaparsa ona sadaka vermiş olur.

Yine Allah’a ve ahiret gününe inanan kimse ya hayır söylesin yahut sussun!” buyurmuştur. (Buhârî, es-Sahîh, “Kitâbü’l-Edeb 85.)



“Ben, güzel huyları ortaya çıkarmak için gayretteyim.” (Mâlik, el-Muvatta, Hüsnü’l-Huluk, 8, II, 903)



“Hayırlı olan güzel ahlak içinde olmaktır.” (Buhârî, Edeb, 38, VII, 81)





“Su, buzu erittiği gibi güzel ahlâk da günahları eritir. Sirke balı bozduğu gibi kötü ahlâk da ameli bozar.” (Taberânî, el- Mu’cemu’l-Evsat, No: 854, I, 470)



“Benim katımda en sevimliniz, ahlâkça en güzel olan ve etrafındakilerle iyi geçineninizdir ki, onlar herkesi sever ve herkes de onları sever.”

“Benim katımda sevimsiz olan kimse, koğuculuk yapan, dostların arasını açan ve temiz kimselerde kusur arayanlarıdır.” (Taberânî, Evsat, 7693, VIII/341, 342)



“Hayırlınız ailesine, kadınlara ve çevresine hayırlı olanlarıdır.” (İbn Mâce, Nikah, 50, I, 636)



“Allah’ım, ayrılık ve bozgunculuktan, iki yüzlülük ve kötü huylardan sana sığınırım.”

(Nesâî, Sünen, istiaze, 21, VIII, 263-264)



“Kötü huylarından dolayı insanların kendisinden sakındığı kimse, insanların en şerlilerindendir.” (Mâlik, Hüs-nü’l-Huluk, 4, II/903, 904)



“Nerede olursanız olun, Allah’a karşı gelmekten sakının ve kötülüğün ardından hemen iyiliği yetiştirin ki, onu silip yok etsin. Ayrıca insanlarla güzelce geçinin.” (Tirmizî, Birr, 55, IV, 355; Darimî, Rikak, 74, I, 719)





“Mü'minler imanlarında kâmindirler, ahlâkça güzel şeyler içindedirler.” (Taberanî, Evsat, IV, 3892)



“Bedene kolay ve hafif gelen ibadeti size bildireyim mi? Susmak ve güzel ahlâk sahibi olmaktır.” (İbn-i Ebî'd-Dünya, Kitâbu's-Samt)



“Mü'min olan insanları asla kötülemez, asla lânetlemez, asla kötü söz ve çirkin davranışlar sergilemez.” (Tirmizî, Birr, IV, 350, 48; Ahmed b. Hanbel, Müsned, I, 405, 416)



“İnsanları güler yüzle ve güzel huylarla memnun edebilirsiniz.” (Ebû Ya'lâ, el-Müsned)



“Güzel huylu olmaya dikkat et, susmayı tercih eyle ve hayır söyle.” (İbn-i Hanbel)



“Allah'a iman edin ve her zaman dosdoğru hareket edin.” (Müslim, İman, 62, 38)



“Biriniz konuştuğu vakit yalan söylemesin, bir vaadde bulunduğu sözünden dönmesin, kendisine bir şey emânet edildiğinde hiyânet etmesin. Gözünüzü (harama) yu-mun, elinizi (haramdan) çekin, iffet ve namusunuzu ko-ruyun.” (Ebû Ya'lâ, 4257, VII, 249)





“Resûlullah yanında idik, temiz su istedi, elini suya daldırarak elini yıkadı, biz de O’nu gözledik, hemen artan sudan birer yudum aldık.

Bunun üzerine Resûlullah şöyle buyurdu:

“Bunu neden yaptınız, yaptığınız bu şeye sizi ne sevk etti?”

“Allah ve Resûlüne olan sevgimiz” dedik.

Resûlullah: “Eğer Allah ve Resûlünün sevgisini hissetmek isterseniz, emaneti ehline verin, konuştuğunuz vakitte doğru söyleyin ve etrafınızdakilerle güzel komşuluk yapın.” buyurdu. (Taberânî, el-Mu’cemü’l-Evsat, No: 6513, VII, 267)



“Resûlullah çarşıda bir buğday satıcısına rastladı.

Elini buğday çuvalına soktu, eli ıslak bir şekilde çıktı.

Bunun üzerine satıcıya döndü: Nedir bu? diye sitemsel konuştu.

Adam: Ey Allah’ın Resûlü, yağmur ıslattı, deyince...

Hazreti Muhammed: Bu ıslak buğdayları üste getirip, herkesin görmesini sağlayamaz mıydın? Kim birini aldatırsa, bizi anlamamıştır” buyurdu.” (Müslim, İman, 164, I, 99; Tirmizî, Büyü’, 74, III, 606)



“İyi huyluluk ve yumuşaklıktan mahrum olanlar, hayırdan da mahrum kalırlar.” (Müslim, Birr, 74, III, 2003)



– Yâ Resûlallâh, bana birkaç kelime öğret ki, onlarla mesut olayım, çok olmasın ki, unuturum, dedi.

Resûlullah da: Hiddetlenme, diye buyurdu. (Mâlik, Hüsnü’l-Huluk, 11, II, 905-906)



“Hiddet şeytandandır, şeytan da ateşten yaratılmıştır. Ateş ise ancak su ile söndürülür. Binaenaleyh, biriniz hiddetlendiğinde abdest alsın.” (İbn Hanbel, IV, 226)



“Bir gün biri, yâ Resûlullah! Bana bir öğütte bulun, dedi.
Resûlullah: “Öfkelenme” buyurdu.
Adam bunu birkaç defa tekrarladı.
Her defasında Resûlullah: “Öfkelenme” buyurdu.”
(Buhârî, Edep, 76, VII, 100)



“Bir kişi her zaman ev halkına ve çevresine hoşgörülü olursa, mutlaka onlara ve kendine güzel şeyler için kapı açar.” (Taberânî, Kebîr, 13261, 12, 254)



“İnsanları dine tatlı sözle davet edin.
Müjdeleyin, nefret ettirmeyin.
Kolaylaştırın, zorlaştırmayın.
Uyumlu olun, geçimsiz olmayın.
Korkutmayın, sevindirin.”
(Buhârî, Megâzî, 60, V, 108)



“Kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimse huzura eremez.” (Taberânî, Kebîr, 10001, X, 75)



“Kazancı temiz olan, içi dışı pâk olan ve insanlara kötülük yapmaktan sakınan kimseye müjdelersun.”





“İlmi ile amel eden, malından kazandığının bir kısmını ihtiyaç sahiplerine veren, sözünde her zaman doğru olan, hikmet sahipleri ile kaynaşan kimselere müjdeler olsun.”
(Taberânî, Kebîr, 4615, V, 71)



“Allâhu Teâlâ bana, tevâzû etmenizi bildirdi! Kendinizi bir kimseye övmeyin, hiç kimseye de zulmetmeyin.”
(Müslim, Cennet, 64, III, 2198, 2199)



“Asla münafıklık içinde olmayın.” (Buhârî, Ahkam, 27, VIII, 115)



“Mü’min olmadıkça huzura eremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de mü’min olamazsınız.

Bunu size sağlayacak şeyi size haber vereyim mi? Aranızda selamı çoğaltın.” (Tirmizî, Kıyame, 56, IV, 664)



“Birbirinize hiddetlenmeyin, düşmanca davranmayın, birbirinize hased etmeyin, kıskanmayın, birbirinize arka çevirmeyin.

Ey Allah’ın kulları! Kardeşce yaşayın.

İslâm üzere olana, üç günden fazla kardeşi ile dargın durması helâl olmaz.”

(Buhârî, Edep, 57, VII, 88)





“Bir kulun yalnız Allâh’ın rızâsını gözeterek öfkesini yenmesinden Allah katında ecri daha büyük bir amel yoktur.” (İbn Mâce, Zühd, 18, II, 1401)



“Zenginlik, mal çokluğu ile değildir. Asıl zenginlik, gönül zenginliğidir.” (Tirmizî, Zühd, 40, IV, 586)



“Sana yarar sağlayacak şeye sarıl, Allâh’tan yardım dile, âcizlik gösterme, başına olumsuz bir şey geldiğinde, “Keşke ben, şunu şunu yapsaydım” deme.

Ancak: “Benim başıma gelen şeyden Allah bana nasıl ders sunuyor, de ve kendini teselli et, gevşekliğe düşme.

Zirâ, “keşke şöyle böyle yapsaydım,” demen seni şeytanın tuzağına düşürür.” (İbn Mâce, Zühd, 14, II, 1395)



“Resûlullah Efendimiz: (Sizce) pehlivanlık nedir? diye sordu.

Onlar da: Adamların yenemediği kimsedir, dediler.

Resûlullah: Hayır, gerçek pehlivan, kızgınlık anında kendine hâkim olandır, buyurdu.” (Ebu Davud, Edep, 3, V, 139)



“Deveni bağla da öyle tevekkül et.” (Tirmizî, Kıyâmet, 60, IV, 668)



“Hazreti Muhammed; bir gün yere bir dörtgen çizdi.

Dörtgenin ortasına, onu bir kenarından keserek dışarı çıkan bir çizgi çekti.



Ortadaki bu çizginin iki yanından ona doğru birtakım küçük çizgiler daha çizdi.

Sonra çizgileri göstererek şöyle buyurdu:

“Şu insan, şu da onu kuşatan ecelidir.

Dörtgeni keserek dışarı çıkan, insanın arzularıdır.

Ortadaki çizgiye yönelik küçük çizgiler, dert ve ısıraplarıdır.

İnsan, bu dertlerin birinden kurtulsa, öteki gelip çarpar, şundan kurtulsa, beriki gelip yakalar.”

“Bunlar insanın istek ve arzularıdır, şu da onun ecelidir.

İnsan hayâl içinde yaşlanıp giderken bir de bakar ki, en yakın ölüm çizgisi karşısına gelivermiş.” (Buhârî, Rikak, 4, VII, 171; Tirmizî, Kıyamet, 22, IV, 635)



“Bir yerde veba olduğunu duyduğunuz vakit, o yere gitmeyin.

Yoksa bu hastalık sizinle beraber bir yerlere taşınır.

Eğer siz de orada bulunursanız, ondan kaçmak için o yerden ayrılmayınız.” (Buhârî, Tıbb, 30, VII, 20, 21; Enbiyâ, 50, Hiyel, 13; Müslim, Selâm 92, II, 1737)



“Anne babaya hizmet etmekle Allah’ın huzuruna çık. Bunu yaparsan hem Hac, hem Umre yapmış, hem de mücahid olmuş olursun.”

(Ebû Ya’lâ, Müsned, V,175 No: 2760; Taberânî, Mu’cemü’l-Evsat, III, No: 2936, 434-435)





“Yemen ahâlisinden bir adam, yurdunu bırakarak Hazreti Muhammed’e geldi.

Resûlullah: Yemen’de kimsen var mı? diye sordu.

Adam: Annem, babam var dedi.

Resûlullah: Sana müsâade ettiler mi? buyurdu.

Adam: Hayır! dedi.

Resûlullah: Öyle ise onlara dön de onlardan müsâade iste, müsâade ederlerse gel, etmezlerse onlara hizmet et! buyurdu.”



“Resûlullah’a bir adam geldi ve şöyle sordu:

– Yâ Resûlullah! Yurdumu terk ederek sizin emrinize girmeye geldim. Annemi ve babamı da ağlayarak bıraktım.

Resûlullah: Öyle ise, onlara dön de, ağlattığın gibi onları güldür, buyurdu.” (Ebû Dâvud, Cihad, 32, III, 39)



“Resûlullah’a bir adam çıkageldi ve dedi ki:

– Yâ Resûlallah, mükâfatın Allah’tan dilemek üzere hicret ve cihâd için emrinize girmek istiyorum.

Resûlullah (s.a.s.):

– Anan babandan sağ olan var mı? buyurdu.

Adam: Evet, hatta ikisi de sağdır, dedi.

Resûlullah: Sen Allah’tan ecir mi istiyorsun? buyurdu.

Adam: Evet, dedi.

Resûlullah: Öyle ise, anne ve babana (ebeveynine) dön de onların gönüllerini al, (kendilerine güzel hizmet et) buyurdu.” (Müslim, Birr, 6, III, 19)





“Anne, babanıza iyilik edin ve ihsanda bulunun ki, çocuklarınız da size itaat etsin ve saygı göstersinler. İffetli ve namuslu olun ki, kadınlarınız da iffetli ve namuslu olsunlar.” (Taberânî, 1006, II, 8)



“– Yâ Resûlullah, kime iyilik ve ihsanda bulunayım? dedi.

Resûlullah şöyle buyurdu:

– Annene, babana, kız kardeşine, erkek kardeşine ve bunlardan sonra gelen yakınlarına ve sende hakkı bulunan ve ziyâret etmen gereken kimselere.” (Ebu Davud, Edep, 129, V, 351)



“Resûlullah’a bir adam geldi: Ben büyük bir günah işledim, benim için bir tevbe imkânı var mı? dedi.

Resûlullah: Annen var mı? buyurdu.

Adam: Hayır, dedi.

Resûlullah: Teyzen var mı? buyurdu.

Adam: Evet, dedi.

Resûlullah: Ona iyilik et, buyurdu.” (Tirmizî, Birr, 6, IV, 309)



“İyiliklerin en iyisi, kişi babasını kaybettiğinde, baba dostlarını ziyâret etmesidir.” (Müslim, Birr, 4, III, 1979)



“Biri Hazreti Muhammed’e geldi ve sordu: Annem müşriktir, benden bir şey istedi geldi, onunla görüşeyim mi?

Hazreti Muhammed: “Evet, annen ile görüş!” buyurdu.” (Buhârî, Hibe, 29, III, 142)



“– Yâ Resûlallah, iyi muâmele ve ihsânıma en çok lâıyk olan kimdir? (En çok kime iyilik ve ihsan etmeliyim?) dedi.

Resûlullah: Annene, buyurdu.

Adam: Sonra kime, dedi.

Resûlullah: Annene, buyurdu.

Adam: Sonra kime, dedi.

Resûlullah: Annene, buyurdu.

Adam: Sonra kime, dedi.

Resûlullah bu defa da: Sonra babana, buyurdular.”
(Buhârî, Edep, 2, VII, 69)



“Atâ b. Yesâr’dan; Resûlullah’a bir kişi şöyle sordu: Yâ Resûlallah, annemin yanına girmek için kendisinden müsâade isteyeyim mi?

Resûlullah: Evet izin al, öyle gir, dedi.

Adam: Fakat bir evde oturuyoruz.

Resûlullah: Olsun, yine müsâade iste, buyurdu.

Adam: Ama hizmetini ben görüyorum, dedi.

Resûlullah: Olsun, yine izin almadan yanına girme, onu çıplak görmek ister misin? buyurdu.

Adam: Aslâ.

Resûlullah: O hâlde izin alarak gir, buyurdular.” (Muvatta, ıstızan, 1, II, 963)



“Çocuklarınıza hoş muâmelede bulunun ve onları güzel terbiye edin.” (İbn Mâce, Edep, 3, II, 1211)



“Küçüğüne şefkat, büyüğüne saygı göstermeyen bizi anlamamıştır.” (Tirmizî, Birr, 15, IV, 321)



“Dünya varlık dünyasıdır. En hayırlısı da sâliha kadındır.” (Nesei, Nikâh, 15)



“Allah katında, helâl olan şeylerin en sevimsizi eşini boşamaktır.” (İbn Mâce, Talak, 1, I, 656; Ebu Davut, Talak, 3, II, 631-632)



“Bir arkadaşınız öldüğü zaman onu bırakın, gıybetini yapmayın.” (Ebû Dâvud, 50, Hadis no: 4899, V, 206)



“Müslüman, insanların elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir.” (Tirmizî, İmân, 12; Nesâî, İmân, 8.)



“Hiçbiriniz kendisi için istediğini kardeşi için istemedikçe gerçek iman etmiş olamaz.” (Buhârî, İmân, 7; Müslim, İmân, 71)



“Birbirinize buğuz etmeyin, birbirinize haset etmeyin, birbirinize arka çevirmeyin; ey Allah’ın kulları, kardeş olun. Bir müslümana, üç günden fazla kardeşi ile dargın durması helal olmaz.” (Buhârî, Edeb, 57, 58.)





“Kişinin, kardeşini küçük görmesi kötülük olarak kendisine yeter.” (Müslim, Birr, 32)



“Hoş gör ki, hoş görülesin.” (İbn Hanbel, 1/249)



“Nerede olursan ol, Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde ol! Kötülüğün peşinden gitmeyi bırak, her zaman iyi bir şey yap ki kötülükler yok olsun. İnsanlara da güzel ahlâka uygun biçimde davran!” (Tirmizî, Birr, 55)



“Zenginlik arâzî ve mal çokluğundan ibaret değildir. Asıl zenginlik kalp zenginliği yani kanaattir.” (Müslim)



“Cenâb-ı Allah amelsiz îmânî ve îmânsız da ameli kabûl buyurmaz.” (Menâvî)

“Ameller niyetlere göredir.” (Menâvî)

“İbâdetini riyâ (gösteriş), garaz (bozuk niyet) ve ivazdan (karşılık beklemekten) hâlis et (temizle). Bu halde az bir amel senin için kâfîdir (yeterlidir).” (Münâvî)



“Kişi sevdiği ile beraberdir.” (Buhârî, Müslim)



“Mü’minin en fazîletlisi, ahlâkı en güzel olanıdır.” (Buhârî)



“Mü’minlerin amellerinin en fazîletlisi, Allah’ı anlama ve anlatma gayretidir.” (İbn Asâkir)



“Şeytan, kanın dolaştığı gibi insanın içinde dolaşır.”
(Müslim, Selâm, 23 / Buhârî, Bed’ü’l-halk, 11)



“Sakın biriniz, ‘Nefsim habis oldu (kirlendi).’ demesin. Ancak ‘Nefsim lâkis oldu (içim daraldı).’ desin!” (Hazreti Ayşe)



“Mümin güzel koku satan kimseye benzer. Onunla beraber oturursan sana faydası olur, beraber yürürsen sana faydası olur, beraber iş yaparsan yine sana faydası olur.”
(Taberânî, el-Mu’cemü’l-kebîr, XII, 319)



“Nefsin-bedenin senin merkebindir, yâni binek hayvanındır, Ona iyi bak, ona iyi muamele et”



“Günahtan tevbe etmek, günahı terk edip bir daha ona dönmemektir.” (İbn Hanbel, I, 446)



“İnsanlara teşekkür etmeyen, Allah’a da şükretmez.”
(Tirmizî, Birr, 35)



“Kur’an’ı, kâlbleriniz kaynaştığı müddetçe okuyup müzakere edin. Ayrılığa düştüğünüzde ise onun başından kalkın.” (Buhârî, Fedâilü’l-Kur’ân, 37; M6777 Müslim, İlim, 3)





“Akıllı kişi kendisini hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışandır. Âciz kişi ise arzularına uyup bir de Allah’tan (bağışlanma) umandır.” (Tirmizî, Sıfatü’l-kıyâme, 25)



“Resûlullah’ı (sav), ‘(Günahtan) pişmanlık duymak, tevbedir.’ buyururken işittim.” (İbn Hanbel, I, 423)



“...Gücünün yettiği bir şeyi adayan, onu yerine getirsin!” (İbn Mâce, Keffâret, 17)



“Her zaman Âdem’in oğlu (Hâbil) gibi ol!” (Tirmizî, Fiten, 29/2194)



“Mü’min, bir delikten iki kere sokulmaz.” (Buhârî, Edeb, 83/ Müslim, Zühd, 63)



“Rabbini anan kimse ile anmayan kimsenin misali, diri ile ölünün misali gibidir.” (Buhârî, Deavât, 66)



“Sizin en hayırlınız, Kur’an’ı öğrenen ve öğretendir.” (Tirmizî, Fedâilü’l-Kur’ân, 15)



“Münafık, iki sürü arasında gidip gelen şaşkın koyun gibidir. Bir o sürüye gider, bir bu sürüye!” (Müslim, Sıfatü’l-münâfıkîn, 17)





“Bakmakla yükümlü olduğu kimseleri ihmal etmesi, kişiye günah olarak yeter.” (Ebû Davûd, Zekat, 45)



“Kesinlikle hiç kimse kendi el emeğinden daha hayırlı bir yemek yememiştir.” (Buhârî, Büyû’, 15)



“Bir kimsenin hediye verip veya bağışta bulunup sonra bundan vazgeçmesi helâl olmaz. Ancak babası çocuğuna verdiğini geri alabilir.” (Ebû Dâvûd, Büyû’, (İcâre), 81)



“Doğruluk, her yapılan iyilik ve güzel ameldir.” (Buhârî, Edeb, 33)



“Hiçbir baba, çocuğuna, güzel terbiyeden daha üstün bir hediye veremez.” (Tirmizî, Birr, 33)



“Kadınlar, erkeklerle birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yandır.” (Ebu Dâvûd, Tahâret, 94) 3150



“Allah’ın ahlakıyla ahlaklanın.” (İmâm Suyûtî, İmam Kastalânî, İbn-i Hacer el-Heytemî, Ali el-Kârî, Fahu’d-Dîn er-Râzî)

Allah’ın ahlâkıyla ahlâklanmak nedir?

Şimdi bunu anlamaya çalışalım.

Ahlak, Halk, Halkiyet, Halak, Hulk, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Varlığın Halk oluşunu anlamak Halk hakikatine ermekle mümkündür.



Halk hakikatine erişmek kişiyi “Ahlak” hakikatine eriştirecektir.

Halk’ı tutan Hakk’ın zâtıdır.

Denizin damlalarını Halk olarak düşünelim.

Deniz Hakk’ın kendisidir.

Damlada denizi görmek, Ahlak makamıdır.

Her varlığın tek nefisten halk edildiğini anlamak, “Ahlak” hakikatini anlamaktır.

Nisâ Sûresi 1: “Halaka kum min nefsi vâhîdet.”

Meâli: “Sizi tek nefisten halk ettim”

Toplumda ahlak kelimesi; kişinin huyu, tabiatı, davranış tarzı, tutumu, toplumdaki tavırları ile bir tutulur.

Ahlak; kişilerin etik davranışları, yaşadığı toplumdaki geleneğe uygun olan ya da olmayan davranışları ile bir tutulur.

Kişiler; ahlaklı ya da ahlaksız olarak nitelendirilir.

Oysa “Ahlak” kelimesi mânevî bir anlam taşır.

Ahlak kelimesini, toplumda kullandığımız anlamda kullanmak, ahlak kelimesinin taşıdığı mânâyı örtüşmez.

Ahlak kelimesi, toplumda kişilerin bildiği anlama göre olan bir kelime değildir.

Ahlak kelimesi, mânevî bir kelime olup, her varlığın yapısında olan Allah’ın nûrunu ifade eden bir kelimedir.

Ahlak kelimesini, olumsuz bir kelime yapıp, ahlaksız diye kullanmak, ahlak kelimesine ihanettir.

Ahlak kelimesi yerine, “etik, dürüst” kelimesi kullanılabilir.

Ahlaklı, ahlaksız diye kullanılan kelimenin, etik olan, etik olmayan, dürüst olan, dürüst olmayan diye kullanılması daha doğrudur.



“Etik” kelimesi, Yunanca “ethos-ethikos” sözcüğünden türetildiği varsayılır.

Kişinin toplumdaki davranışları, ilkeleri olarak bilinir.

Etik kelimesi, toplumsal bir davranışın adıdır.

Etik, dürüst kelimesi, toplumdaki örf adetlere uyup uymamakla ilgili olan bir kelimedir.

Ahlak ise mânevî bir makam olup, o makama eren kişinin varlığa mânevî bakışıdır.

Ahlak kelimesi “Halk” kelimesinden gelir.

Allah halkiyeti kendinden açığa çıkardı.

Kendi değerleriyle şekillendirdi.

Varlıktaki değerlerin tamamı, Allah’ın sıfatlarıdır.

Bu görünen varlığa beşer denir.

Halk ise, beşeriyeti açığa çıkaran sistemdir.

Beşeri tutan tüm değerler Allah’ın sıfatlarıdır.

Halk kelimesi; hakikatte “Muhammed Nûru” hakikatinin açılımıdır.

Muhammed nuru, tek olan Allah’ın nûrunun her varlıktaki cüz boyutudur.

Yâni tüm Kâinattaki tek nurun adı “Allah”tır.

Her varlıktaki nûrun adı ise “Muhammed”dir.

Halk denilen, Muhammed nurunun adıdır.

Hakk ve Halk hakikatinin zevkine erdiğimizde bunu anlarız.

Hakk, üflenen rûh sırrıdır.

Halk ise, her varlıktaki nûrun sırrıdır.

İşte Ahlak; her varlığın Allah’ın nûruyla sarılı olmasıdır.

Allah’ın ahlâkıyla ahlâklanmak denilen;

Her varlığın Allah’ın nûruyla sarılı olması,



Her varlığın içinin, dışının o nûrla ihâta edilmesi,
Her varlığın Allah'ın sıfatlarıyla işleyişinin sırrıdır.
Ahlak; Halk makamı, Muhammed makamıdır, nûr makamıdır.

Kişi, nûr makamına erdiğinde, baktığı her varlıkta Hakk'ın nûrunu seyreder.

Varlığın tenini görmez, orada olan nûru seyreder.

Nûr Sûresi 35: "Allâh nûr el semâvâti ve el ard."

Meâli: "Yerde ki gökte ki nûr Allah'tır."

İşte her varlık o nûrdan var olmuştur.

Ve her varlık o nûrla sarılıdır ve o nûrla işleyip gitmektedir.

Muhammed makamı Halk makamı, nûr makamıdır.

Her kim; Muhammed makamının zevki keyfiyetine ererse, o kişi; her varlığın Allah'ın ahlakıyla, yâni Allah'ın halkiyetiyle sarılı olduğunu anlar.

O zevke eren kişinin varlığa bakması, Halk makamı'nın zevkiyledir.

Halk makamının zevkiyle halkı seyretmesi ise, Ahlak'tır.

Ahlak zevkiyle halkı seyretmek ise, tenleri değil canları seyretmektir.

Varlığın tenini değil canını seyreden, insan makamına ermiştir.

Yâni her varlığın birbiriyle olan ünsiyetini anlamıştır.

Her varlık birbirine, nûr ünsiyetiyle bağlıdır.

Bunu görebilen, ahlak üzere yaşayan kimsedir.

Bu zevke eren kişi; hiçbir varlığa zerre kadar zarar veremez.

Bu zevke eren kişi, hangi meslekte olursa olsun, hizmet için çalışır.



Para, zenginlik, mal-mülk, şan-şöhret için çalışmaz.

Bu zevke eren kişi, herkesin huzuru, mutluluğu için koşar.

Bu zevke eren kişi, kimseyi kandıramaz, kâlb kıramaz, aldatamaz, küçük göremez, dedikodu edip arkadan çekiştiremez, başına ne gelirse gelsin sabır eder ve oradan gerekli dersi çıkarır.

Bu zevke eren kişi, cümle varlığa, ahlak makamının yâni halk makamının, yâni nûr makamının zevkiyle bakar.

İşte ahlak kelimesi, mânevî bir makam olan Halk Makamı'nın hakikatidir.

"Allah'ın ahlakıyla ahlaklanın" diye söyleyen sözde Hazreti Muhammed, "Halk'a Hakk nazarıyla bakın" demek istemiştir.



Evet, Hazreti Muhammed'in insanlığın hayrı için söylediği onlarca ilmî ve edebî güzel sözler vardır.

"İlim öğrenmek kadın-erkek herkese farzdır."

"İlmin yarısı soru sormaktır."

"Kim ilim talep ederse; bu işi, geçmişteki günahlarına kefarete olur."

"İlim Çin'de bile olsa gidiniz."

"İnsanların en kötülerini, Allah'ın ilmini kötüye kullananlardır."

"Beşikten mezara kadar ilim öğreniniz."

"Hikmet Müslümanın kayıp malıdır. Nerede bulursa alsın."

"Bilmediklerinizi bilenlerden sorun öğrenin."

"Hiç hakikati bilenlerle hakikati bilmeyenler bir olur mu?"



“Kim ilim tahsil etmek için bir yola girerse, Allah o kişiye huzurun yolunu açar.”

(Ebu Davud, İlm 1, (3641); Tirmizi, İlm 19, (2683); İbnu Mace, Mukaddime 17, (223). Müslim, Buhari)

Hazreti Muhammed her zaman ilim ve edeb üzere olmayı insanlara tavsiye etmiştir.

Her zaman ilmi takip etmeyi tavsiye etmiştir.

“İlim ifade etmeyen şeyleri terk edin” demiştir.

Bu bilgi, âyetle de sabittir.

İsrâ Sûresi 36: “Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm innes sema vel basara vel fuâde kullu ulâike kâne anhu mesûlâ.”

Meâli: “Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin. Muhakkak ki işitmeniz ve görmeniz ve idrakinizle, işte bunların hepsiyle o konuda sorumlu olursunuz.”

Hacc Sûresi 3: “Ve minen nâsi men yucâdilu fillâhi bi gayri ilmin ve yettebiu kulle şeytânin merîd.”

Meâli: “İnsanlardan, Allah hakkında bir ilim olmaksızın mücadele eden bazı kimseler vardır. O hâlde onların hepsi şeytani hâllere tâbi olurlar.”

Zümer Sûresi 9: “Kul hel yestevîllezîne yalemûne vellezîne lâ yalemûn innemâ yetezekkeru ulûl elbâb.”

Meâli: “De ki: İlim üzere hareket eden kimseyle, ilim üzere hareket etmeyen kimse bir olur mu? Ancak ilme tâbi olanlar, hakk üzere aklını işletenler, hakikatleri anlayıp o hâl ile bu âleme bakarlar.”



SON DEĞERLENDİRME



Hazreti Muhammed'i, hissedebildiğimiz kadarıyla anlatmaya gayret gösterdik.

Hazreti Muhammed'i, yetiştığımız İlm-i Tevhîd yolunda, anladığımız kadarıyla anlatmaya gayret gösterdik.

Elbette O'nu layıkıyla anlatmak mümkün değildir.

Biz de yetiştığımız yolun duygusuyla gönlümüz izin verdiği kadarıyla anlatmaya gayret ettik.

Âyetle sabit olduğu gibi, âlemlere rahmet olarak gelmiş bir gönül ehlini anlamak ve anlatmak ne kadar mümkün olabilir?

O güzel insan, gece gündüz insanlığın hayrı için koşmuştur.

İnsanlığın huzuru, selameti için koşmuştur.

İnsanlık için çırpınmıştır.

İnsanlığın imanı için çırpınmıştır.

İnsanlar, Allah'ı layıkıyla anlasınlar diye çırpınmıştır.

İnsanlar, mü'minlerden yâni Allah'tan emin olanlardan olsunlar diye gece gündüz koşmuştur.

Bu gayret Kur'ân'da bildirilir.

Şuarâ Sûresi 3: "Lealleke bâhiun nefseke ellâ yekûnû muminîn."

Meâli: "Onlar mü'minlerden olmuyorlar diye neredeyse kendini mahvediyorsun."



İşte âyette görüldüğü gibi, insanlar Allah'ı layıkıyla bil-
sinler diye gece gündüz hakikatleri insanlığa sunmuştur.

Kur'ân ile de sabittir ki O, âlemlere rahmet, âlemlere
Beşir, âlemlere Nezirdir.

Onun gönlü ilâhi aşkla sarılı idi.

Hazreti Muhammed, her yere o aşk duygusuyla bakardı.

Aşk, Hazreti Muhammed'in makamı idi.

O âşıkların piri idi.

İlâhi aşk onun makamı idi.

"Nûr-u Aşk" O'nun makamı idi.

İlla aşk, illa aşk.

Allah'ın ilk tecellisi aşktır.

Âlemin ilk nûru aşktır.

Allah'ın kendi nûru aşktır.

Varlığın açığa çıkış sebebi aşktır.

Aşk, nûr boyutunda cân bulur.

Cân, aşkla beden bulur.

Beden aşkla yaşam bulur.

Beden gün gelir fâni olur.

Ama aşk her an bâkidir.

Aşk yerlere göklere sığmaz.

Aşk ehlinin gönlüne sığar.

Aşk ehlinin kâlbî, "illa aşk, illa aşk" diye atar.

Aşk makamı nûr makamıdır.

Hazreti Muhammed'in gönlü, aşkın deryası idi.

O derya merhamet dolu idi.

O derya şefkat dolu idi.

Nûr makamına erişenler, nûr-u aşk ile boyanırlar.

Aşkın nûruna erişenler, gerçek aşka erenlerdir.



Ehl-i aşk, aşkın nûruyla nûrlananlardır.

İşte onlar Hazreti Muhammed'i anlayanlardır.

Onu gönüllerinde hissedenlerdir.

Aşk bedeni esir alan, götürüp câna secde ettiren bir nûrdur.

Aşk, Allah'ın kendine ait bir ulviyettir.

Yunus Emre ne güzel söylemiş.

"Aşkın aldı benden beni"

Aşk Allah'ın nûruna ait bir ışıktır.

O ışığa kapılan, aşk ile görür, aşk ile duyar, aşk ile yürür.

Allah'ın aşkı, kişiyi kendinden geçirir.

Aşk-ı ilâhiyeye erenler, âşıklardır.

Cennet âşıkların kâlbidir.

Cennet ehl-i âşıkların yeridir.

Cennet ehl-i aşığa secde eder.

Hazreti Muhammed ne güzel söylemiş.

"Allah aşkı ilk yarattı.

Aşk ile âlemi donattı.

O aşk ile sevenler

Yerleri gökleri titretti."

İşte aşk cânların kaynaşmasıdır.

Aşk duyguların birliğidir.

Aşk bedenlerin bütünlüğüdür.

Aşk nefeslerin karışımıdır.

Aşk rûhların birliğidir.

Aşk duyguların, düşüncelerin birliğidir.

Aşk ikilikten geçirir, birliğe erdirir, ayrılmaz bir eder.

Aşk kâlbın huzurudur, tüm hücrelerin sevincidir.

Aşk uçurur, aşk vardırır.



Aşk duyurur, aşk gördürür, aşk hissettirir.
Aşk eritir, aşk oldurur, aşk tattırır.
Aşk özlemdir, aşk hasrettir.
Aşk kavuşmaktır, aşk ayrılmamaktır.
Aşk tenleri canları bir eyler.
Aşk teninle cânınla mutluğun sırrıdır.
Aşk tüm hücrelerini titreten duygudur.
Gönülde güneşi doğduran duygudur.
Gönülde aşk çiçeğini açtıran duygudur.
Gönülde aşk bülbüllerini öttüren duygudur.
Allah aşkı ilk yarattı.
O aşka Muhammed ismini verdi.
Aşk Halk'a çıkardı.
Halk'ı aşkıyla donattı.
Halk'taki aşk kendine aitti.
O aşk ile tüm varlığı yarattı.
Her varlığın içine bir parça aşkını koydu.
İnsana ise, tüm varlıktaki aşkı derledi topladı, onun gönlüne koydu.
Aşk, gönülde kaynamayı bekledi.
Ne zaman aşk gönülde kaynadı, akıl, beden, aşka secde etti.
Aşk secdenin sırrıydı.
Aşk birliğin sırrıydı.
Aşk tenlerden geçmenin sırrıydı.
Aşk cânların haykırışıydı, heyecanıydı, tutkusuydu.
Aşkın ulvî duygusu her yerde aşkını gördürür.
Aşk bedenler kıyametinin kopması, cânların dirilişidir.
Aşk cânların bir cân olması, bir cân da canlanmaktır.



Aşkın nûruyla buluşan gönül, tüm bedeni bir gönüle çevirir.

O gönül aşkın gözü olur, her an her yerde sevdiğini görür.

Aşk dünyalık her şeyi yıkar geçer.

Gururu, kibri, benliği kül eyler.

Ben demeyi bıraktırır, illâ Sen dedirtir.

Tüm Resûl ve Nebîler aşk çeşmesinden aktı geldi.

O çeşmenin suyu da aşk idi.

Onlar, insanlığa aşkın ulvîyetini sundular.

İbrâhîm makamı; vücûdun Zâtına teslimiyet makamıdır.

Mûsâ makamı; sıfatların ulviyeti makamıdır, Tekvîn makamıdır.

İsâ makamı; Sevgi makamıdır, rûhun sırrı makamıdır, rûhda batın olma makamıdır.

Muhammed makamı; Aşk Makamıdır, Şefkat Makamıdır, Rahmet Makamıdır, Nûr Makamıdır, Halk Makamıdır, Ubudiyet Makamıdır.

Muhammedî nûra erişen gönül, gerçek aşkı tadar, aşk ehli olur.

Ârif her varlıkta Allah'ın tecellilerini, tecellilerindeki güzelliğini görür.

Aşk ehli, o güzelliklerin geldiği nûru görür.

"Nûr alâ nûr" makamı Hazreti Muhammed'in makamıdır.

O makamdan sevenler gerçek âşık olanlardır

O aşka erişenler Allah'ın nûruyla nûrlanmışlardır.

Onlar o nûrdan asla kopmazlar.

Onların gönülleri her an secde hâlidir.

Onlar o secdeden asla dönmezler.

Onların gönüllerinde aşk, bir çağlayanın çağlaması gibi her an çağlar.



İşte Hazreti Muhammed'in gönlü aşk duygusu ile sarılı idi.

O çevresine her zaman vefa içinde davranırdı.

Zaten Kur'ân'ın tavsiyesi de bu idi.

Âl-i İmrân Sûresi 185: "İnnemâ tuveffevne ucûrekum."

Meâli: "Siz her zaman vefâ ile karşılık verin."

Hazreti Muhammed şefkatli, müşfik, haşyet ehli idi.

Haşyet, derin sevgi içinde olmak demektir.

Enbiyâ Sûresi 28 : "Yalemu mâ beyne eydîhim ve mâ halfehum ve lâ yeşfeûne illâ li menirtedâ ve hum min haş-yetihi müşfikûn."

Meâli: "Hakikatleri anlamak isteyenlerden başkası şefaât bulamaz ve onlar önlerinde ve arkalarında ne varsa her şeyi ilmiyle var edenin Allah olduğunu bilirler ve onlar her zaman çevresine karşı sevgi içinde, saygı içindedirler."

Hazreti Muhammed çevresine sevgi içinde, haşyet içinde davranırdı.

Onun gönlü iyilikler olsun, güzellikler olsun, huzur olsun diye atardı.

O gönül ehli idi.

O, toplumda zulüm olmasın, kimse kimseye zulüm etmesin diye çırpınmıştır.

Kimse köle olmasın, kimse kimseye kölelik yapmasın...

Kimse aç kalmasın, insanlar karınlarını doyursun...

İnsanlar birbirlerine yardım etsin...

İnsanlar birbirini ziyaret etsin...

Sıkıntısı olana koşulsun istemiştir.

Onun mücadelesi insanlık ve tüm varlık içindi.

Gönül insanları hiçbir zaman kendileri için yaşamazlar.

Onlar Halk için yaşarlar.



Onların bedenleri yoktur.

Onların gönülleri Allah ile kuşatılmıştır.

Onlar gönül rahmînde doğmuşlardır.

Gönül râhminden Muhammedî şuur doğar.

Gönlünden Muhammedî şuur doğan kişi;

Çevresine hep rahmet akıtır.

Çevresindeki her sıkıntıyı gönlünde hisseder ve onlara çareler arar.

O, ister ki; sıkıntılar, acılar bitsin.

O, ister ki; huzur, mutluluk, sevgi, yardımlaşma, paylaşma olsun.

Onun her hâli şifâ verir.

O, gönüllere rahatlık, huzur, sabır, mutluluk verir.

O, sıkıntıları unutturur.

İnsan makamı, Muhammed makamıdır.

İnsan olan, yâni Mü'min olan, yaşantısını Muhammedî şuurla geçirir.

Tevbe Sûresi 14: "Ve yeşfi sudûre kavmin muminîn."

Meâli: "Mü'min kimselerin gönüllerinde şifa veren hâl vardır."

Hazreti Muhammed, mü'minlerin atası idi.

Gönül ehillerinin atası idi.

Mü'min olan kişi gönül ehlidir.

Gönül ehli, çevresindeki herkese her an şifâ veren hal-ler sunar.

Onun bir sözü, bir bakışı, bir davranışı, sıkıntıları unutturur.

İşte bu kitâbımızda Hazreti Muhammed ve onun mücadelesini anlatmaya çalıştık.



Onun gönlünü öncelikle hissetmeye, sonra da hissettirmeye çalıştık.

Şimdi soralım kendimize:

Hazreti Muhammed'i anlayabildim mi?

O'nun gönlünü hissedebildim mi?

O'nun gayretinin ulviyetini hissedebildim mi?

O'nun temsil ettiği makamı anlayabildim mi?

O'nun insanlığa sunduğu, Allah hakikatinin ne olduğunu anlayabildim mi?

Allah'ı kendimde bulabildim mi?

Göklerde bir yerlerde değil, her varlığın özünde olan bir Allah'a şahit olabildim mi?

Kur'ân'ı cân kulağıyla duyabildim mi?

Kur'ân'ı meâllerde değil, Kur'ân'ın derinliklerinde bulabildim mi?

Kur'ân'ı hayatıma geçirebildim mi?

Canlı Kur'ân olan bedenimle ve varlığın kendisiyle tanışabildim mi?

Kendi vücûd şehrimde, Âdem'den Muhammed'e akıp gelen ilâhî boyutları bulabildim mi?

Mü'minlik makamına erebildim mi?

İman ehli olabildim mi?

İslâm'nın gerçeğini anlayabildim mi?

Gerçekten Müslüman olabildim mi?

İnsan makamına erebildim mi?

Müslüman olarak yaşayabildim mi?

İslâmın ahlakına ve edebine erişebildim mi?

O ahlak ve o edebde yaşayan biri miyim?

Ben merhamet ehli miyim?



Soralım kendimize:

Kendimizi tartalım.

Gel kendimizi hesaba çekelim.

Ben Müslüman mıyım?

O şuurda yaşayan biri miyim?

Kur'ân'da tarif edildiği şekliyle İslâm şuuruyla yaşayan biri miyim?

Gel şimdi, Kur'ân'ın Müslüman tarifini okuyalım ve kendimize soralım:

Ben İslâm'ı anladım mı?

Ben İslâm şuru üzere yaşıyor muyum, yani ben Müslüman mıyım?

Gel şimdi inceleyelim, Kur'ân'a göre kimdir Müslüman?

Ve kendimize "ben böyle biri miyim?" diye soralım.

Hucurât Sûresi:

İsyan etmezler.

Bölücü, ara bozucu olmazlar.

Birbirlerine bağırarak konuşmazlar, kâlb kırmazlar.

Onlara anlatılan her şeye hemen inanmazlar, aslını anlayıncaya kadar beklerler.

Ego içinde, bilmişlik içinde olmazlar.

Kimseyi alaya almazlar.

Kimsenin ayıbını aramazlar.

Kimseye kötü isim, lakaplar takmazlar.

Kimsenin arkasından çekiştirmezler, dedikodusunu yapmazlar, gizli yönlerini, hatalarını araştırmazlar.

İhtiyaç sahiplerine yardım için koşarlar.

Bilmişlik inadında olmazlar.

Aslı olmayan şeylere inanmazlar.



Aslı olmayan bilgileri aktarmazlar, asılsız şeylerle be-
yinlere zarar vermezler.

Vücûdlarındaki kudret sahibinin Allah olduğunu bi-
lerek yaşarlar.

Süsün, kâlblerdeki Allah sevgisi olduğunu bilirler ve
öyle hareket ederler.

Lokman Sûresi:

Her an Allah'a bağlılık içinde yaşarlar.

Boş konuşmazlar.

Kibirlenmezler.

Şirk içinde olmazlar.

En küçük zerrede bile Allah'ı görürler.

Bilgisi olmadığı şeyler hakkında konuşmazlar.

Kimseye ve hiçbir varlığa hor bakmazlar.

Anne babasına iyi davranırlar.

İnsanlara suratını asmazlar.

Böbürlenerek yürümezler.

Övünmezler, büyüklenmezler.

Hep tevazulu olurlar.

İman ehlidirler, mü'min'lik makamına ermişlerdir.

Asla kendi çıkarınızda olmazlar, insanları aldatmazlar.

Mâide Sûresi:

Kimsenin hakkını yemezler.

Asla çalıp çırpamazlar.

Verdiği sözü yerine getirirler.

Kimseye kötülük yapmazlar, hep iyi haller içinde olurlar.

Fedakârlıktan vazgeçmezler.

Gösteriş peşinde olmazlar.

Kan dökmezler.



Kötülük için yardımlaşmazlar.

İyilik üzere yardımlaşırlar.

Zerre kadar da olsa düşmanlık içinde olmazlar.

Öfkeyle hareket etmezler.

Vurup zarar vermezler, bozup dağıtmazlar.

Kimsenin hakkını yemezler, kimseyi fakir bırakmazlar.

Sıkıntılar, kederler vermezler.

Tıka basa yiyip içmezler.

Büyü, fal gibi asılsız şeylerle uğraşmazlar.

Adalet üzere hareket ederler, adaletten hiç ayrılmazlar.

Â'râf Sûresi:

Allah'ı bırakıp bir kulu evliya edinmezler.

Hep aydınlanma içinde olurlar.

Hakikatler üzere hareket ederler.

Yeryüzünü yaşam yeri bilirler, yeryüzünü önemserler, yeryüzüne zarar vermezler.

Varlığın dış yüzüne değil iç yüzüne bakarlar.

Varlığı küçük görmezler.

Bilirler ki varlığı küçük görmek Allah'ı küçük görmektir.

Ölümü hiç unutmazlar, son nefeslerine kadar gayret içinde olurlar.

Hep iyi haller, güzel haller içinde olurlar.

Kimsenin ırzına namusuna tasallut etmezler.

Haddi aşmazlar.

Kimseyi küçük görmezler.

Benlik içinde olmazlar.

Ara bozucu olmazlar, arabulucu olurlar.

Islah edici olurlar.

Her varlığı Allah'ın risâleti bilirler.



Evet, Kur'ân'da böyle nice öğütler vardır.

Müslüman olan kişi, Kur'ân'da tarif edildiği şekliyle yaşar.

Hepimiz kendimize soralım.

Ben, böyle yaşayan biri miyim?

Ben, Hazreti Muhammed'i anlayabildim mi?

Allah hakikatine erebildim mi?

İşte, bu kitabımızda Hazreti Muhammed'in hayatını, O'nun temsil ettiği makamı öncelikle anlamaya ve sonra da ilgili olan kişilere anlatmaya gayret gösterdik.

Eksiğimiz hatamız olmuşsa affola.

Gönlünüz ilâhi aşkla olsun.

Gönlünüzden sevgi, şefkat eksik olmasın.

İlim ve edeb yolunda gayret içinde olalım.

İhtiyacı olana yardım edenlerden olalım.

Gönüllere umut verenlerden olalım.

Gönüllere huzur verenlerden olalım.

Çevremize merhamet içinde davranalım.

Hazreti Muhammed'i kendimize rehber edinelim.

Onun gibi, insanlık için koşanlardan olalım.

Sevgiyle, huzurla, aşkla kalın.

Merhamet duygusuyla kalın.

Şefkat duygusuyla kalın.

İsmail Dinçer

6-6-2025

